239797

בהכנת פרסום זה נעשה שימוש במוצר התוכנה DCF
(Document Composition Facility) - תוכנית מספר 5748-XX9.

מעבד תמלילים יבמ' HDCF/3
מדריך למשתמש.

מהדורה ראשונה (נובמבר 1986)

ספר זה הינו המהדורה העברית של הספר DCF SCRIPT/VS Language Reference SH35-0070-2.

מהדורה זו מתייחסת לגירסה 3 של מוצר התוכנה Document Composition Facility, שמספרו 5748-XX9, ולכל הגירסות הבאות עד אשר יצויין אחרת במהדורות חדשות של פרסומי ספרות.

במידע הנכלל בפרסום זה נעשים שינויים לפרקים. לכן, לפני השימוש בפרסום זה בנוגע לפעולת מערכות יבמ, יש לעיין ב- IBM System/370 and 4300 Processors Bibliography, GC20-0001, כדי לברר מהי המהדורה הנוכחית.

כל אזכור בפרסום זה של מוצרי יבמ, שרותיה ותוכניותיה אינו רומז על כך שיבמ חושבת להפיץ את הנ"ל בכל הארצות שבהן יבמ פועלת. כל אזכור של מוצר תוכנה של יבמ בפרסום זה אינו מיועד להצהיר או לרמוז כאילו אפשר להשתמש אך ורק במוצרי יבמ. תחת זאת, אפשר להשתמש בכל תוכנית מקבילה מבחינה תפקודית.

בבקשה לקבלת פרסומי יבמ עליך לפנות אל נציג עיבוד הנתונים שלך או אל החטיבה המתאימה ביבמ.

על מנת למנוע סירבול, נכתבו ההוראות בספר זה בגוף זכר. יש לקורא, כמובן, כאילו נכתבו בלשון זכר/נקבה.

בסוף ספר זה תוכל למצוא דף הערות לקורא.

פרסום זה הופק בעזרת מוצר התוכנה Document Composition Facility, והודפס במדפסת 3800.

מבוא

ספר זה מכיל מידע עזר למשתמש במוצר התוכנה HDCF (הגירסה העברית של Document Composition Facility) של יבמ ובתוכנת עיבוד התמלילים הנכללת בו, SCRIPT/VS.

הספר מתאר את הפקודה NSCRIPT3 ואת מילות הבקרה של SCRIPT/VS. הוא מכיל גם מידע על תואמות עם גירסאות קודמות, התקנה, מפתחות ספריית סוגי-אות וסוגי-האות המסופקים עם SCRIPT/VS.

יש להשתמש בספר-עזר זה ביחד עם:
DCF: SCRIPT/VS TEXT PROGRAMMER'S GUIDE, המתאר את השימוש ב-SCRIPT/VS לעריכת מסמכים.

פרסום זה נועד במיוחד למשתמשים המעוניינים בביצוע פעולות כגון:

- עריכת מסמכים תוך שימוש במילות הבקרה של SCRIPT/VS
- שינוי הקבוצה ההתחלית של שפת הסימון המוכללת (גמל) של DCF (ראה DCF: STARTER SET IMPLEMENTATION GUIDE). לפרטים נוספים על שינויים, עיצובים או הוספות לקבוצה ההתחלית של תגי **גמל**).[1]
- יצירת פונקציות עיבודי יישומים לתגי **גמל**.

השימוש הכללי ב-SCRIPT/VS אינו מחייב ידע במערכות הפעלה.

ספר זה אינו כולל מידע על פונקציות עיבודי יישומים לתגי **גמל** שהוגדרו במערכת מחשב ספציפית זו או אחרת. המשתמשים ביישום הקבוצה ההתחלית של תגי **גמל** צריכים לעיין בפרסומים הבאים:

DCF: GML STARTER SET USER'S GUIDE

מדריך למשתמש - DCF/3 GML עברי

DCF: GML STARTER SET IMPLEMENTATION GUIDE

המידע הנכלל בפרסום זה חל במידה שווה על MVS ו-VM/SP, אלא אם כן צויין במפורש אחרת.

השימוש ב-SCRIPT/VS בסביבת CMS או TSO מחייב את תוכנת הסביבה הקדמית (Foreground Environment Feature).

התייחסויות למדפסת 3800 חלות הן על מדפסת 3800 דגם 1 והן על מדפסת 3800 דגם 3 הפועלת במצב תואמות (MVS בלבד), אלא אם צויין במפורש אחרת.

התייחסויות למדפסת 3800 דגם 1 חלות גם על מדפסת 3800 דגם 3 הפועלת במצב תואמות (MVS בלבד), אלא אם צויין במפורש אחרת.

ארגון

פרסום זה מכיל את הפרקים הבאים:

"השימוש ב-DCF עברי" מסביר כיצד יש לעבוד עם המוצר העברי, כולל הערות הנוגעות למוסכמות הסימון בספרות HDCF/3.

"השימוש בפקודה NSCRIPT3" מסביר כיצד יש לתת את הפקודה NSCRIPT3, כולל מוסכמות מתן-שם והגבלות.

"אופציות הפקודה NSCRIPT3" מתאר את הפקודה NSCRIPT3 ואת כל האופציות שלה.

---

[1] שירותי תמיכה ותחזוקה ניתנים אך ורק לקבוצה ההתחלית של תגי הגמל, ללא כל שינויים. אם החלטת לשנות את הקבוצה ההתחלית, מומלץ שתשמור גם על עותק של הקבוצה ההתחלית **ללא שינויים**, לצרכי שירות.

"מילות הבקרה של SCRIPT/VS" מתאר כל אחת ואחת ממילות הבקרה של SCRIPT/VS לפי סדר הא"ב, מציג את תחביר מילת הבקרה וכולל הערות על השימוש בה ודוגמאות.

"תקציר של SCRIPT/VS" מסכם את SCRIPT/VS: שמות קבצים, אופציות ומיצדים של הפקודה NSCRIPT3, מילות בקרה, סמלי מערכת, תווים מיוחדים, קבוצות תווים וסוגי-אות המסופקים עם מדפסת 3800.

"נספח א. תואמות עם הגירסה הקודמת של SCRIPT" מתאר את ההבדלים בין גירסה 3 לבין גירסאות קודמות של SCRIPT/VS.

"נספח ב. התאמת SCRIPT/VS למתקן שלך" מסביר כיצד תוכל להתאים את SCRIPT/VS לצרכיך, כיצד לשנות את ברירות המחדל של SCRIPT/VS וכיצד להגדיר יחידת פלט לוגית חדשה או סוג-אות חדש עבור SCRIPT/VS.

"נספח ג. סוגי-אות למדפסת 3800 המסופקים עם SCRIPT/VS" מתאר את סוגי-האות למדפסת 3800 המסופקים עם SCRIPT/VS.

"נספח ה. תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות של DCF" מסביר כיצד אפשר ליצור מפתחות ספריית סוגי-אות.

פרסומי DCF

- DCF: SCRIPT/VS TEXT PROGRAMMER'S GUIDE, SH35-0069, מתאר את מוצר התוכנה DCF, תכונותיו ואפשרויותיו.
- DCF: GML STARTER SET USER'S GUIDE, SH20-9186, מכיל מבוא **לתגי גמל** ומדריך קצר לסימון מסמכים בעזרת הקבוצה ההתחלית של **תגי גמל** המסופקת עם SCRIPT/VS.
- DCF: GML STARTER SET REFERENCE, SH20-9187, מתאר את הקבוצה ההתחלית של **תגי גמל** המסופקת עם SCRIPT/VS.
- HDCF/3 - תגי גמל - מדריך למשתמש, SIH2-9187, מתאר את הקבוצה ההתחלית של **תגי גמל** המסופקת עם SCRIPT/VS.
- DCF: STARTER SET IMPLEMENTATION GUIDE, SH35-0050, מסביר כיצד לשנות, לעצב או להוסיף על הקבוצה ההתחלית של **תגי גמל**.[1]
- DCF: GML CONCEPTS AND DESIGN GUIDE, SH20-9188, עוסק בעקרונות גמל ומספק הנחיות לעיצוב קבוצת **תגי גמל** משלך.
- DCF DIAGNOSIS GUIDE, SY35-0067, מסייע באיבחון בעיות ב-DCF ובהבהרת מהות הבעיות לאנשי השירות של יבמ.
- הודעות DCF, SH35-0048, מכיל את ההודעות שמציגה SCRIPT/VS ומציע פעולות לביצוע בתגובה להודעות אלה.
- מעבד תמלילים עברי HDCF/3 - מדריך בזק, SIX6-3732, מכיל את הפקודות העבריות ותרגומן לאנגלית (כולל תגי GML).
- DCF TEXT PROGRAMMER'S QUICK REFERENCE, SX26-3723, מכיל סיכום של הפקודה NSCRIPT3, שפת SCRIPT/VS ותכונות אחרות של SCRIPT/VS.
- DCF: GML QUICK REFERENCE, SX26-3719, מכיל סיכום של הקבוצה ההתחלית של גמל והשימוש ב-SCRIPT/VS בכל אחת מן הסביבות ההידברותיות.

פרסומים מוגבלים

- DCF DIAGNOSIS REFERENCE, LY35-0068, מתאר את הלוגיקה של מוצר התוכנה DCF ומפרט רמות בקרה ואיזורי נתונים מתאימים.

פרסומים נוספים

- IBM VIRTUAL MACHINE FACILITY/SP: INTRODUCTION, GC20-1800, מציג את מערכת CMS, אחת המערכות ההידברותיות התומכות בפעולת SCRIPT/VS. ספרי-עזר אחרים המכילים מידע מפורט על CMS הם:
  - IBM VM/SP: CP Command Reference for General Usres SC20-6211
  - IBM VM/SP: CMS User's Guide, SC19-6210
  - IBM VM/SP: CMS Primer, SC24-5236
  - IBM VM/SP: CMS Command and Macro Reference, SC20-6209
  - IBM VM/SP: Terminal User's Guide, SC20-6206.
- OS/VS2 TSO TERMINAL USER'S GUIDE, GC28-0645, מכיל מידע מפורט למשתמש על OS/VS2 TSO (אופצית שיתוף-זמן), אחת הסביבות ההידברותיות התומכות בפעולת SCRIPT/VS. הוא מתאר את הפקודה EDIT של TSO ושירותים נוספים להקשת תמליל ולעריכתו, ולניהול קבצי נתוני תמליל. ספרי-עזר אחרים המכילים מידע מפורט על TSO הם:
  - OS/VS2 TSO COMMAND LANGUAGE REFERENCE, GC28-0646
  - OS/VS2 TSO COMMAND LANGUAGE REFERENCE SUMMARY, GX28-0647.

פרסומי מדפסות

- INTRODUCING THE IBM 3800 PRINTING SUBSYSTEM AND ITS PROGRAMMING, GC26-3829, מספק מידע כללי על מדפסת 3800. הספר מתאר את טיבה של מדפסת 3800 ועוסק באפשרויות התקניות והאופציונליות העומדות לרשות מדפסת 3800.
- IBM 3800 PRINTING SUBSYSTEM PROGRAMMER'S GUIDE, GC26-3846 (עבור OS/VS2 MVS) ו-GC26-3900 (עבור VSE) מכילים מידע מפורט על תיכנות עבור מדפסת 3800.
- IBM 3800 מדפסת Model 3 Programmer's Guide: Compatibility, SH35-0051, מספק מידע הדרוש לתכנון ולהסבה למדפסת 3800 דגם 3 של יבמ במצב תואמות ומסביר את השימוש בה.
- GDDM and PGF General Information, GC33-0100, מתאר את מוצר התוכנה ואת דרישות ההתקנה והאיחסון שלו.
- Composed Document Printing Facility: General Information, GC33-6133, מציג את מוצר התוכנה CDPF.
- CDPF: Installation and Operation, SC33-6135, מסביר כיצד להתקין, להפעיל ולתחזק את מוצר התוכנה CDPF.
- CDPF: Input Interface Description, SC33-6134, מכיל מידע על יצירת קלט לתוכנית CDPF.
- IBM 3800 Printing Subsystem Models 3 & 8 Programmer's Guide, SH35-0061, מכיל מידע עבור צוות הלקוח המתקין Print Services Facility-ו Print Utility Program Products.
- IBM 3800 Printing Subsystem Models 3 and 8 Preparing Fonts for Printing, SH35-0082, מתאר את השלבים הדרושים להכנת גופנים שסופקו ע"י יבמ, לשימוש בהדפסת מסמכים.
- IBM 3800 Printing Subsystem Model 3 Font Catalog, SH35-0053, מספק דוגמאות הדפסה של הגופנים הקיימים למדפסת 3800 דגם 3.
- IBM 3800 Printing Subsystem Model 8 Font Catalog, SH35-0054, מספק דוגמאות הדפסה של הגופנים הקיימים למדפסת 3800 דגם 8.
- IBM 3820 Page Printer and Advanced Function Printing Software: Introduction and Planning Guide, GB0F-1189 (ל-MVS) ו-GB0F-1166 (ל-VSE), מתאר, במספר חוברות, את מדפסת 3820, מספק

מידע אודות תקשורת, מיקום פיסי ותוכנה של המדפסת, מידע אודות הזמנת חלפים ל-3820 ותכנון העבודה למדפסת.

- IBM 4250 Printer Operator's Guide, GA33-1551 הנחיות והדרכה להפעלת מדפסת 4250.
- IBM 4250 Printer Font Catalog, G520-0004 מספק דוגמאות הדפסה של הגופנים הקיימים למדפסת 4250.
- Print Management Facility User's Guide and Reference, SH35-0059, מספק מידע והנחיות לתוכניתני מערכות ותוכניתני יישומים המשתמשים ב-Print Management Facility.
- A Guide of Using IBM Printers for Advance Function Printing, S544-3095, מתאר את השימוש במוצר תוכנה (DCF, GML, OGL, GDDM, PMF, PSF) ואת השימוש ב-subset של מוצר תוכנה יחד עם מדפסות APF הקיימות, כולל מדפסת עמוד 3820.
- Print Services Facility User's Programming Guide, S544-3084, מתאר עבור תוכניתני יישומים את האפשרויות הקיימות במדפסת מסוג all-points-addressable, כולל השימוש ב-JCL להפקת פלט.

הטבלה שלהלן תסייע למשתמש להתמצא בספרות הקיימת ל-DCF (Document Composition Facility). רשימת החוברות מופיעה בהתייחסות למשימות השונות של המשתמש.

משימות המשתמש	קהל מטרה	ספרים מומלצים	תאור קצר
תכנון והצגה של DCF	משתמשים, מתכנני מערכת	DCF and DLF General Information (GH20-9158)	מספק מידע כללי אודות עיבוד תמלילים, עזרי ספריה ורשימת ספרים קיימים
עריכת מסמכים (תוך שימוש בקבוצה ההתחלית של תגי גמל)	ממשתמשים חדשים עד למשתמשים מנוסים	DCF: GML Starter Set User's Guide (SH20-9186) DCF: GML Starter Set Reference (SH20-9187) HDCF/3 - תגי גמל מדריך למשתמש - (SIH2-9187) DCF Messages (SH35-0048)	מכילים מבוא לקבוצה ההתחלית של תגי גמל, מתארים את התגים הנכללים בקבוצה ההתחלית והודעות של SCRIPT/VS
עריכת מסמכים (תוך שימוש בפקודות הבקרה של SCRIPT/VS)	משתמשי קצה בעלי-ידע ומשתמשים מנוסים	DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide (SH35-0069) DCF: SCRIPT/VS Language Reference (SH35-0070) HDCF/3: מדריך למשתמש (SIH5-0070) DCF Messages (SH35-0048)	מתאר את השימוש בכל מילות הבקרה של SCRIPT/VS, מכללי SCRIPT/VS, עזרים לניתוח בעיות SCRIPT, עזרי העריכה והודעות SCRIPT/VS
שינויים בקבוצה ההתחלית של תגי גמל[2]	מנהלני DCF ותוכניתני תמליל[3]	DCF: GML Starter Set Implementation Guide (SH35-0050) DCF: GML Starter Set User's Guide (SH20-9186) DCF: GML Starter Set Reference (SH20-9187) DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide (SH35-0069) DCF: SCRIPT/VS Language Reference (SH35-0070)	מכיל מידע אודות: הקבוצה ההתחלית של תגי גמל, מילות בקרה של SCRIPT/VS וכיצד להכניס שינויים בקבוצה ההתחלית של תגי גמל

---

2 סיוע ואחזקה של טכנאי תוכנה ניתנים <u>אך ורק</u> לגבי הקבוצה ההתחלית המקורית של תגי גמל, ללא שינויים. אם בכוונתך להכניס שינויים בקבוצה זו, מומלץ שתתחזק גם את הקבוצה ההתחלית <u>המקורית</u> לצורך איתור בעיות.

3 מנהלן DCF אחראי להגדרת מוסכמות סימון ונוהלים למתקן. תוכניתן התמליל אחראי ליישום APF אשר יבצעו את העיבודים אשר הוגדרו על ידי מנהלן DCF.

משימות המשתמש	קהל מטרה	ספרים מומלצים	תאור קצר
הכנת פונקציות עיבוד יישומים (APF) עבור תגי גמל	מנהלני DCF ותוכניתני תמלילי[3]	DCF: GML Starter Set Implementation Guide(SH35-0050) DCF: GML Starter Set User's Guide (SH20-9186) DCF: GML Starter Set Reference (SH20-9187) DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide (SH35-0069) DCF: SCRIPT/VS Language Reference (SH35-0070) DCF: GML Concepts and Design Guide (SH20-9188)	מספק מידע אודות: כיצד לתכנן תגי גמל פרטיים, עקרונות בניית תגי גמל, הקבוצה ההתחלית של תגי גמל, מילות הבקרה של SCRIPT/VS, הנחיות למשתמש.
התקנה, שינויים ואחזקה של DCF	מהנדסי מערכות	DCF Program Directory DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide (SH35-0069) DCF: SCRIPT/VS Language Reference (SH35-0070) DCF Diagnosis Guide (SY35-0067) DCF Diagnosis Reference (LY35-0068) DCF Messages (SH35-0048)	מספק מידע אודות זיהוי שגיאות, התאמת DCF למתקן והשימוש בו

הערה: כמו כן קיימים, כסיוע למשתמש, כרטיסי העזר הבאים:

<u>DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Quick Reference</u>, SX26-3723
<u>DCF: : Quick Reference</u>, SX26-3719.
<u>מעבד תמלילים עברי HDCF/3 - מדריך בזק</u>, SIX6-3732.

1.0 השימוש ב-DCF עברי

השימוש ב-HDCF מתואר בספר זה בהתייחסות לסביבת Newcode. לפיכך שם הפקודה העברית הוא NSCRIPT3, לשמות היחידות הלוגיות נוספות קידומות HN, שם הפרופיל הוא NPROF3 ושם ספרית הגמלים NGML3.

תאור המקבילות בסביבת Oldcode מפורט בטבלה הבאה:

	סביבת Newcode	סביבת Oldcode
פקודה	NSCRIPT3	HSCRIPT3
שם ספרית גמלים	NGML3	HGML3
שם פרופיל	NPROF3	HPROF3
קידומות ליחידות לוגיות	HN	HB

השימוש ב-HDCF מבחין בין עברית ואנגלית בכמה רמות:

- הפקודה NSCRIPT3 והאופציות שלה ינתנו תמיד באנגלית.
- מילות הבקרה ינתנו בעברית ו/או באנגלית לסרוגין.
- תמליל יוכנס בעברית ו/או בלועזית ללא הגבלה.
- תגי גמל ינתנו בעברית או באנגלית באופן אחיד בכל המסמך.

בהתאם לכך תיבחר ספרית המכללים והפרופיל המתאימים באופציות LIB ו-PROF של הפקודה NSCRIPT3.

- NGML3 עבור תגי גמל עבריים ואיתה NPROF3.
- DSMGML3 עבור תגי גמל אנגליים ואיתה DSMPROF3.

תגי גמל עבריים מותאמים לפלט עברי (ימין-שמאל). הכותרות המופקות על-ידם עבריות; מספרים וסוגריים נראים נכון בפלט עברי.

שימוש בתגי גמל אנגליים עבור מסמך עברי עלול להביא לתוצאות לא-רצויות.

הצגת הפלט תיתכן בכיוון ימין-שמאל (עברי) או שמאל-ימין (לועזי). הבחירה נעשית בזמן עריכת המסמך ע"י הוספת קידומות לשם היחידה הלוגית באופציה DEVICE. שמות היחידות הלועזיות והעבריות מופיעים ב-תרשים 3 בעמוד 13 ו-תרשים 4 בעמוד 14.

לעבודה בסביבה עברית יש השפעה גם על צורת סימון סמלים למשתני מערכת. בספר זה מופיע הסימון:

- אמפרסנד (&) כמציין סמל.
- אמפרסנד-דולר (&$ X'50 X'5B) כמציין משתנה מערכת.

בפועל יהיה סימון סמלים שונה, בהתאם לסוג המערכת בה אתה עובד. להלן טבלאות מפורטות עבור כל סוג מערכת. אם הינך עובד בקוד עברי ישן (Old Code), התייחס לטבלה 1 בלבד. אם הינך עובד בקוד עברי חדש (New Code), התייחס לטבלה 2 בלבד. אם הינך עובד בקוד עברי מורחב (Bulletin Code), התייחס לטבלה 3 בלבד.

1. טבלת סימון סמלים בסביבת Old Code

הסימון המופיע בספרות	הסימן שעליך להקיש	היצוג ההקסדצימלי שלו
סימן סמל - &	$	'4A'
סימן משתנה מערכת - &$	$ל"י	'4A' '5B'

2. טבלת סימון סמלים בסביבת Newcode

הסימון המופיע בספרות	הסימן שעליך להקיש	היצוג ההקסדצימלי שלו
סימן סמל - &	$ או &	'4A'או '50'
סימן משתנה מערכת - &$	$ל"י או &ל"י	'4A' '5B' או '50' '5B'

בקבצים שהוכנו עבור NDCF/Rel.2 הסימון לסמלים נעשה ע"י $ או $ל"י בהתאמה. בקבצים אלה יש להקפיד על הכנסת הפקודה & $ TI. או .תק $ & בקובץ הראשי. פקודה זו מופיעה גם בפרופיל (NPROF3). בקבצים חדשים יש להשתמש בסימול & או &ל"י מאחר ופקודת .תק שניתנה מחוץ לכותרות רצות אינה תופסת בתוכן.

3. טבלת סימון סמלים בסביבת קוד עברי מורחב

הסימון המופיע בספרות	הסימן שעליך להקיש	היצוג ההקסדצימלי שלו
סימן סמל - &	¢ או &	'4A' או '50'
סימן משתנה מערכת - &$	¢$ או &$	'4A' '5B' או '50' '5B'

בקבצים שהוכנו עבור NDCF/Rel.2 הסימון לסמלים נעשה ע"י ¢ או ¢$ בהתאמה. בקבצים אלה יש להקפיד על הכנסת הפקודה & ¢ TI. או .תק ¢ & בקובץ הראשי. פקודה זו מופיעה גם בפרופיל (NPROF3). בקבצים חדשים יש להשתמש בסימול & או &$, מאחר ופקודת .תק שניתנה מחוץ לכותרות רצות אינה תופסת בתוכן.

תוכל להשתמש בפקודה NSCRIPT3 ובאופציות שלה כדי לעבד קובץ קלט ולקבוע את מבנהו.

השימוש ב-SCRIPT/VS בסביבה הידברותית

אם אתה רוצה לעבד קובץ קלט ולקבוע את מבנהו, אינך צריך אלא לתת את הפקודה NSCRIPT3 ועימה את האופציות הדרושות לבקרת העיבוד. SCRIPT/VS קובעת את מבנה הקובץ באמצעות תגי **גמל**, מכלולים, מילות בקרה והתמליל הנכלל בקובץ.

את הפקודה NSCRIPT3 אפשר לתת כפקודת CMS או כפקודת TSO. מבנה הפקודה NSCRIPT3 זהה בכל אחת מהמערכות. לפרטים נוספים ראה "השימוש ב-DCF עברי" בעמוד 1. הפקודה NSCRIPT3 ניתנת בצורות הבאות:

ב-CMS,

```
NSCRIPT3          ?זיהוי-קובץ [ ( אופציות... ]
```

ב-TSO,

```
NSCRIPT3          ?זיהוי-קובץ [ אופציות... ]
```

<u>כאשר</u>:

? מורה ל-SCRIPT/VS להציג רשימת כל האופציות התקניות של הפקודה.

זיהוי-קובץ הוא שמו של קובץ הקלט העיקרי. כאשר קובץ הקלט מכיל קבצים משובצים או מצורפים, <u>זיהוי-קובץ</u> נותן את שם הקובץ הראשי; הקבצים המשובצים או המוספים נקראים באמצעות מילות בקרה המצויות בקובץ הראשי. מבנהו של זיהוי הקובץ תלוי בצורת הסביבה שמתוכה נקראת SCRIPT/VS.

אופציות מפרטות כיצד על SCRIPT/VS לעבד את קובץ הקלט ולבנות אותו ולהיכן עליה להעביר את קובץ הפלט. אתה יכול לציין כמה אופציות שאתה מוצא לנכון. הסוגר השמאלי "(" שלפני רשימת האופציות הוא הכרחי בסביבת CMS.

מתן שם לקובץ הקלט העיקרי

מבנה השם שאתה נותן ל-<u>זיהוי-קובץ</u> תלוי בסביבה מתוכה אתה מזמן את SCRIPT/VS. אולם כשאתה משתמש בפקודת NSCRIPT3 בסביבת TSO, הכללים והמוסכמות של מתן שם חלים באותה המידה על הקובץ העיקרי, הפרופיל וכל קובץ משובץ או מצורף.

מוסכמות מתן שם ב-CMS

זיהוי-הקובץ של קובץ CMS שאתה מבקש לעבד נתון בצורה הבאה:

שמקובץ [סוגקובץ [אותקובץ]] ,

או

FILENAME [FILETYPE [FILEMODE]]

אם הושמט סוגקובץ (FILETYPE), מניחה המערכת שהכוונה היא לסוג קובץ SCRIPT. אם הושמטה אותקובץ (filemode), נעשה שימוש בשיגרת חיפוש של CMS כדי לאתר את הקובץ בדיסק שאליו יש לה גישה. אם אתה מבקש לציין את אות הקובץ, אתה חייב לציין גם את סוג הקובץ, משום שהפרמטרים הללו הינם מיקומיים (Positional), וחייבים להינתן בסדר קבוע.

מוסכמות מתן שם ב-TSO

ב-TSO, אתה יכול להשתמש בשם מוגדר של Data Set, במלואו או בחלקו, כדי לציין את קובץ הקלט העיקרי או את הפרופיל בפקודה NSCRIPT3. אם זיהוי הקובץ הנתון איננו מוגדר במלואו (נתון בין תווי גרש יחיד), יבוא מספר המשתמש כקידומת לזיהוי-הקובץ כמציין השמאלי ביותר, והמלה TEXT נוספת (אלא אם כן היא כבר מופיעה ממילא) בתור המציין הימני. לדוגמה,

DSNAME שצויין	DSNAME בפועל
A	userid.A.TEXT
A.TEXT	userid.A.TEXT
DOC(CHAP1)	userid.DOC.TEXT(CHAP1)
'DPJK1.X.Y'	DPJK1.X.Y
(CHAP2)	userid.TEXT.(CHAP2)

מאפייני קובץ קלט

להלן מפורטים מאפייניהם של קבצי קלט הניתנים לעיבוד באמצעות SCRIPT/VS:

- בסביבת CMS:
  - סוג קובץ SCRIPT
  - עד 65,535 רשומות באורך קבוע או משתנה, עד 132 בתים בכל רשומה
  - כוללים אותיות עבריות ולועזיות (גדולות וקטנות), ספרות ותווים מיוחדים. בעברית Oldcode יכללו אותיות לועזיות גדולות בלבד.
  - אינם כוללים מספרי שורות; אולם אם השורות ממוספרות, חייבים המספרים להופיע במקומות 1 עד 8 בכל רשומה. בשעת עיבוד קובץ הקלט, מתעלמת המערכת ממספרי השורות.
- בסביבת TSO:
  - ארגון קובצי נתונים לפי PO (Partitioned Organization) או PS (Phisical Sequential)
  - בנויים מרשומות באורך קבוע או משתנה, בגושים (blocks) או בלי גושים, עם 132 בתים לכל היותר בכל רשומה
  - כוללים אותיות עבריות ולועזיות (גדולות וקטנות), ספרות ותווים מיוחדים. בעברית Oldcode יכללו אותיות לועזיות גדולות בלבד.
  - מכילים רשומות עם או בלי מספרי שורות; אם שורות הקלט ממוספרות, מתעלמת המערכת מן המספרים אם:

— מספר השורה של רשומה באורך משתנה נמצא בשמונת המקומות הראשונים של כל רשומה.

— מספר השורה של רשומה באורך קבוע נמצא בשמונת המקומות האחרונים של כל רשומה.

תחביר אופציית פקודה

אופציות הפקודה NSCRIPT3 קובעות כיצד SCRIPT/VS תעבד ותערוך את קובץ הקלט שלך. לכמה מהאופציות יש תת-אופציות; תת-האופציות מוקפות בסוגריים. בין האופציות ותת-האופציות מפרידים רווחים ריקים. ב-TSO, אפשר להשתמש גם בפסיק להפרדה. מספר התווים שמותר לך להקיש בפקודה אחת איננו בלתי-מוגבל (כללית, המספר המרבי הוא 255 תווים). אם 255 תווים אינם מספיקים לצרכיך, אתה חייב להשתמש במיצד OPTIONS, כמתואר ב"תיאור אופציות הפקודה NSCRIPT3" להלן בפרק זה.

אפשר לקצר את שמה של כל אופציה עד כדי ראשי-תיבות מזעריים. ב-TSO, קיצורים שאינם חד-משמעיים אינם מתקבלים, ותתבקש להקיש את האופציה מחדש. במערכות אחרות, מתקבלים קיצורים שאינם חד-משמעיים, ומתפרשים כפי שמוצג בתרשים 1 בעמוד 9.

ברירות המחדל של אופציות הפקודה

כשאתה מגדיר את הפקודה NSCRIPT3 עם _זיהוי-קובץ_ או כוכבית (*) ובלי אופציות, ברירות המחדל הן:

ב-CMS:

TERM PROFILE (PROFILE) LIB (NGML3) NOCONT NODDUT SYOFF

ב-TSO:

PROFILE (PROFILE) LIB ('SCRIPT.R30.NGML3') NOCONT NODDUT SYOFF
TERM

את כל שאר האופציות יש להגדיר במפורש, כרצוי.

אופציות זרות-הדדית (Mutually Exclusive Options)

כמה מאופציות הפקודה NSCRIPT3 זרות הדדית; כלומר, אם בחרת באחת, אינך רשאי להשתמש באחרות. אולם אם בחרת בשתי אופציות כאלה, התוצאה לא תהיה שגיאה; הבעיה היא שאופציה אחת עלולה לבטל את פעולתה של אופציה שהוגדרה קודם. במסגרת קבוצות האופציות הבאות, משפיעה האופציה האחרונה שעובדה על-ידי SCRIPT/VS, מלבד ב-TSO. מכיוון ש-TSO מנתחת מיצדים לפני שהיא מעבירה אותם הלאה ל-SCRIPT/VS, האופציות מעובדות לפי סדר הא"ב, מבלי להתחשב בסדר שבו הוקשו. במערכות האחרות, הן מעובדות לפי הסדר שבו צוינו.

האופציות הזרות-הדדית (Mutually Exclusive) הן:

- PROFILE ו-NOPROF. אופציית PROFILE קובעת שיש לשבץ קובץ לפני עיבוד קובץ הקלט העיקרי; אופציית NOPROF קובעת שאין צורך בפרופיל כזה.
- CTF, FILE, PRINT ו-TERM. אופציות אלה קובעות את יעדו של קובץ הפלט המעובד. אם לא תציין גם יחידת פלט לוגית, SCRIPT/VS תבחר יחידה כזאת בעצמה, בהסתמך על היעד. אם בחרת באופציה CTF וסוג היחידה איננו STAIRS, מתעלמת המערכת מ-CTF. תרשים 2 בעמוד 11 מתאר את יחידת הפלט הלוגי הנבחרת כברירת מחדל לכל סוג יעד.
- CONTINUE ו-NOCONT. אופציות אלה קובעות אם יש להמשיך בעיבוד אחרי ש-SCRIPT/VS איתרה שגיאה ומסרה הודעת שגיאה. גם אם נבחרה האופציה CONTINUE (המשך), SCRIPT/VS תעצור את העיבוד אם נתקלה בשגיאה _חמורה_ או _קטלנית_.

• SEGLIB ו-NOSEGLIB. אופציות אלה קובעות אם יש לערוך חיפוש בספרית המיקטעים, למציאת מיקטע מוגדר. אם צוינה אופציית CONTINUE, SCRIPT/VS תמשיך בעיבוד גם אם המיקטע שהוגדר איננו קיים.

• DDUT ו-NODDUT. אופציות אלו קובעות אם ניתן או לא ניתן לבצע הגדרה-מחדש של קובץ שרות כקובץ רגיל. הגדרה-מחדש מתאפשרת ע"י DDUT ונאסרת ע"י NODDUT.

• SYON ו-SYOFF. האופציות הללו קובעות אם מילת הבקרה .מע [מערכת] הינה בתוקף או שאינה בתוקף. האופציה SYON מפעילה אותה, ואילו SYOFF מבטלת אותה.

יחידות פלט לוגיות ויעדים

SCRIPT/VS יכולה לערוך מסמך לכמה יחידות פלט שונות, וביניהן מדפסת 1403, מדפסת 3800 ומדפסות עמוד. בעת העריכה, SCRIPT/VS מביאה בחשבון את מאפייניה של יחידת הפלט שנקבעה.

SCRIPT/VS עורכת תמיד את המסמך ליחידת פלט לוגית מסוימת, כפי שצוינה. יחידת פלט לוגית היא שילוב של יחידה פיזית מסוג מסוים, כגון מדפסת 3800, כיוון הדפסה, גודל עמוד, כגון 8.5 על 11 אינץ', ומיפרט מוגדר של שורות באינץ' אנכי, כגון 6 או 8. סוג היחידה הלוגית נקבע באופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3. לדוגמה, אתה יכול להורות ל-SCRIPT/VS לערוך מסמך עברי (ימין שמאל) עבור מדפסת 3800, גודל עמוד סטנדרטי (8.5 על 11 אינץ') בריווח שורות של 8 שורות באינץ', בפקודה הבאה:

```
NSCRIPT3 TEST ( DEVICE(HN3800N8)
```

לרשימת היחידות הלוגיות שעבורן SCRIPT/VS יכולה לערוך מסמך, ראה תרשים 2 בעמוד 11.

אם לא צוינה אופציית DEVICE עם הפקודה NSCRIPT3, SCRIPT/VS תשתמש בברירת המחדל ליחידה לוגית, בדרך כלל HN1403W6. אפשר לשנות את ברירת המחדל הזאת בשעת ההתקנה.

יחידת הפלט הלוגית שבה משתמשת SCRIPT/VS בעריכת מסמך איננה תלויה ביעד שנקבע בפועל לפלט לאחר העריכה. לדוגמה, תוכל להורות ל-SCRIPT/VS לערוך מסמך עבור מדפסת 3800, ולהוציא את הפלט לקובץ, ולאו דווקא לשלוח אותו למדפסת. יש לפקודה NSCRIPT3 כמה אופציות המציינות את יעד הפלט. אופציות אלה הן:

• FILE (העבר לקובץ)

• TERM (שלח למסוף שלך)

• PRINT (שלח למדפסת)

• CTF (העבר לקובץ בעריכה מרוכזת - Condensed Text Format - עבור מוצר התוכנה STAIRS).

אתה יכול לבחור כמעט בכל שילוב אפשרי של יעד פלט ויחידה לוגית. לדוגמה, אם קבעת

```
NSCRIPT3 TEST ( FILE DEVICE(HN3800N8)
```

SCRIPT/VS עורכת מסמך עברי (ימין שמאל) עבור מדפסת 3800 בריווח 8 שורות באינץ', אבל שומרת את הפלט בקובץ להדפסה במועד מאוחר יותר במדפסת פיזית, אם תתבקש לעשות כן.

הערה: יש שני יוצאים מן הכלל הזה:

1. יעד CTF יהיה תקף רק עבור יחידות הפלט הלוגיות STAIRS, HNSTAIRS או HBSTAIRS, והמערכת תתעלם ממנו אם תצוין כל יחידה לוגית אחרת.

2. אופציית PRINT איננה תקפה ליחידות לוגיות מסוג מדפסות עמוד.

סביבת TSO	סביבה אחרת מ-TSO	אופציה
B	B	BIND
CH	C	CHARS
CO	CO	CONTINUE
CT	CT	CTF
DES	DEST	DEST
DEV	DE	DEVICE
F	F	FILE
FO	FO	FONTLIB
I	I	INDEX
L	L	LIB
M	M	MESSAGE
NOC	NOC	NOCONT
NOD	NOD	NODDUT
NOP	N	NOPROF
NOSE	NOSE	NOSEGLIB
NOSP	NOS	NOSPIE
NOW	NOW	NOWAIT
NU	NU	NUMBER
	O	OPTIONS
PA	P	PAGE
PRI	PR	PRINT
PRO	PRO	PROFILE
Q	Q	QUIET
SEA	S	SEARCH
SEG	SEG	SEGLIB
ST	ST	STOP
SYOF	SYOF	SYOFF
SYON	SYON	SYON
SYS	SYS	SYSVAR
TE	T	TERM
TW	TW	TWOPASS
UN	U	UNFROMAT
UP	UP	UPCASE

תרשים 1. קיצורים מזעריים של אופציות NSCRIPT3

בנוסף לכך, ליעדים מסוימים אין תוקף בסביבות מסוימות. לפרטים נוספים, ראה את תיאורי אופציות הפקודה FILE, PRINT, TERM ו-CTF המופיעים גם הם בפרק זה.

אם קבעת באופציית DEVICE רק יחידה לוגית, SCRIPT/VS תפעל כאילו היעד הוא הפלט המתאים. לדוגמה, אם קבעת כיחידה לוגית HN1403N8, SCRIPT/VS תשלח את הפלט ליעד שהוא המדפסת המתאימה. אם קבעת את מדפסות עמוד כיחידה הלוגית, SCRIPT/VS תעביר את הפלט לקובץ.

בדומה לכך, אם קבעת יעד פלט מפורש, SCRIPT/VS תניח שהכוונה היא ליחידה הלוגית המתאימה. אם לא קבעת הן את היעד והן את היחידה הלוגית, SCRIPT/VS עורכת את המסמך עבור המסוף שלך, ומעבירה אותו אליו. תרשים 2 בעמוד 11 מראה את יחידת הפלט הלוגית ואת יעד הפלט עבור מסמך עם בחירת שילובים שונים של אופציות.

סוגי מדפסות

SCRIPT/VS תומכת בשני סוגים עיקריים של יחידות מדפסות: מדפסות שורה ומדפסות עמוד. מדפסת שורה היא כל מדפסת המקבלת שורת תמליל אחת בכל פעם מן המחשב המארח. SCRIPT/VS תומכת במדפסות שורה כגון מדפסת 1403 ו-מדפסת 3800. מדפסת עמוד מקבלת עמודים ערוכים, הכוללים הן תמליל ערוך והן איורים. SCRIPT/VS תומכת במדפסות העמוד 4250 ו-3820.

הערה:
(Document Composition Facility) DCF
(Generalized Markup Language) GML-ו
מחייבות את התקנת מוצרי התוכנה של סוגי-האות הבאים עבור מדפסת 4250:

- 5771-AAR Monotype Times New Roman[4]
- 5771-AAW Typewriter and Pi
- 5771-ACJ Monotype Peninim & Alachsoni & Times N.R.[4] [6]

עבור מדפסת 3820 מחייבת DCF את התקנת תוכנת סוג-האות הבאה:

- 5771-ABA Sonoran Serif[5]
- 5771-ABC Pi and Specials
- 5771-ADK Shalom and Barak[6]

אתה יכול להתאים את DCF ו/או להשתמש באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3 כדי לפנות למשפחה אחרת של סוגי אותיות.

תיאור אופציות הפקודה NSCRCIPT3

BIND: הזזת הדף שמאלה

אופציית BIND מורה ל-SCRIPT/VS להזיז את הפלט הערוך בכל דף לצד שמאל של הנייר. אופציית BIND נכתבת כך:

```
BIND( obind ebind )
```

או

```
BIND ( bind )
```

תוכל לציין הזזה שמאלה של דפים בעלי מספרים אי-זוגיים (obind) והזזה שונה של דפים בעלי מספרים זוגיים (ebind). אם לא צוין ebind, ערכו של bind יחול הן על מספרים זוגיים והן על אי-זוגיים. את ערך ההזזה אפשר לתת בכל יחידת רווח תקפה. תרשים 5 בעמוד 31 מציין את יחידות הרווח המוכרות ב-SCRIPT/VS. ערך ברירת המחדל של ההזזה בכל יחידת פלט לוגית מוצג ב-תרשים 3 בעמוד 13 וב-תרשים 4 בעמוד 14. הרווח נוצר נקרא רווח ניקוב או שולי ניקוב.

סימני הגהה לטור הראשון ימוקמו ברווח הניקוב; סימני הגהה לטורים הבאים ימוקמו במירווח בין הטורים. אם לא סופק מירווח מספיק לסימני ההגהה, הם יושמטו.

תוכל לשנות את ערכי ההזזה שצויינו בעזרת מילת המפתח .שד [שולי עמוד].

הערה: היזהר שלא לציין ערך הזזה כה גבוה עד שהפלט הערוך יגלוש מרוחב העמוד של יחידת הפלט הלוגית.

---

4 סמל מסחרי של .Monotype Corporation, Ltd

5 הנתונים נתקבלו ברשיון מאת .Monotype Corporation, Ltd

6 גופנים עבריים.

אופציות שצויינו	יחידה לוגית	יחידה פיזית	יעד הפלט
אין	TERM	3270	מסוף
CTF	HNSTAIRS	1403	(1)
FILE	HN1403W6	1403	קובץ
PRINT	HN1403W6	1403	מדפסת
TERM	TERM	3270	מסוף
DEVICE(HN1403xx)	HN1403xx	1403	מדפסת
DEVICE(HN3270)	HN3270	3270	מסוף
DEVICE(HN4250xx)	HN4250xx	4250	קובץ (2)
DEVICE(HN3800xx)	HN3800xx	3800	מדפסת
DEVICE(HN3820xx)	HN3820xx	3820	מדפסת
DEVICE(HNSTAIRS)	HNSTAIRS	1403	(1)
DEVICE(devtype) CTF	devtype	יחידה	(3)
DEVICE(devtype) FILE	devtype	יחידה	קובץ
DEVICE(devtype) PRINT	devtype	יחידה	מדפסת
DEVICE(devtype) TERM	devtype	יחידה	מסוף
DEVICE(HNSTAIRS) CTF	STAIRS	1403	(1)
DEVICE(HNSTAIRS) FILE	STAIRS	1403	קובץ (4)
DEVICE(HNSTAIRS)PRINT	STAIRS	1403	מדפסת (4)
DEVICE(HNSTAIRS) TERM	STAIRS	1403	מסוף (4)

1. יעד הפלט בעריכת תמליל מרוכזת מותנה בסביבה:
   - ב-CMS ו-TSO: קובץ בשם DSMUTCTF
2. אם צוינו האופציות CTF ו-DEVICE גם יחד, ו-devtype איננו HNSTAIRS, מתעלמת המערכת מ-CTF.
3. פלט זה הוא במתכונת הגהת STAIRS.
4. הקידומת HN מתייחסת לסביבת עברית NEWCODE. בסביבת OLDCODE יש להחליפה ב-HB. עבור הדפסה לועזית (שמאל-ימין) אין צורך בקידומות אלו.

תרשים 2. יחידת פלט לוגית לעומת יעד פלט : באחריותו של המשתמש לוודא שמאפייני היחידה הפיזית שאליה מיועד הפלט יהלמו את מאפייני היחידה הלוגית המפורשת או המשתמעת. בשיקולים אלה, עליך לכלול את המוסכמות המקובלות בסביבת העבודה שלך לגבי קבוצות וסוגים של פלט.

CHARS: פירוט סוגי-אות

אופציית CHARS מזהה את סוגי-האות שבהם תשתמש המערכת.

אופציית CHARS נכתבת כך:

```
CHARS ( font1 [font2] ... )
```

כאשר font2, font1 וכו' הם שמות סוגי-אות.

כל סוגי-האות המצויינים באופציית CHARS מוכנסים למערך סמלים, &$אות(), כאשר &$אות(1) הוא סוג-האות הראשוני, &$אות(2) הוא סוג-האות השני שצויין, וכן הלאה.

כשאתה מציין את אופציית CHARS, אתה חייב לכלול לפחות סוג-אות אחד. אם לא ציינת את אופציית CHARS, תשתמש המערכת בסוג-אות שהוא ברירת המחדל של היחידה הלוגית. בכל מקרה, סוג-האות הראשון המצוין או המשתמע הוא סוג-האות ההתחלי.

בעריכה עבור מדפסת 3800 דגם 1, אתה יכול לציין עד ארבעה סוגי-אות המכילים אותיות לועזיות גדולות, או שני סוגים המכילים אותיות לועזיות גדולות וקטנות, או אותיות גדולות לועזיות ואותיות עבריות (Code Old)[7] ואתה רשאי להשתמש במסמך רק בסוגי-האות הללו. סוגי אות המכילים אותיות עבריות ואותיות לועזיות גדולות וקטנות (New Code) יכולים להינתן בצוגות קבועים מראש. לאחר מכן, אתה חייב להדפיס את המסמך במערכת התומכת במדפסת 3800, תוך שימוש באותם סוגי-האות שבהם השתמשת בעריכה:

- ב-CMS, אם הגדרת מדפסת 3800 בפועל, אתה חייב לתת את הפקודה CP SPOOL או CMS SETPRT עם המיצד CHARS.
- ב-MVS, משפט SYSOUT JCL חייב לכלול את המיצד DCB=OPTCD=J ואת המיצד CHARS.

בעריכה עבור מדפסות עמוד, השתמש באופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3 כדי לזהות את ספריית סוגי-האות של המערכת המארחת המכילה את סוגי-האות לשימוש. אפשר להשתמש באופציית CHARS כדי לקבוע את סוג-האות ההתחלי למסמך שאתה עורך. עם זאת, אינך מוגבל לסוגי-האות המוגדרים עם אופציית CHARS; אתה יכול להשתמש בכל אחד מסוגי-האות המצויים בספריית סוגי-האות.

למידע נוסף אודות הגופנים הדרושים למדפסות 4250 ו-3820, ראה "סוגי מדפסות" בעמוד 9.

CONTINUE: המשך בעיבוד אחרי גילוי שגיאה לא חמורה

אופציית CONTINUE מאפשרת להמשיך בעיבוד אחרי ש-SCRIPT/VS גילתה שגיאה והציגה הודעת שגיאה. כאשר SCRIPT/VS נתקלת בשגיאה חמורה מכדי שתוכל להמשיך בעיבוד, היא מפסיקה את העיבוד גם אם צויינה אופציית CONTINUE. שגיאות חמורות וקטלניות גורמות לכך ש-SCRIPT/VS תפסיק את העיבוד.

לתיאור סוגי השגיאות והודעות השגיאה של SCRIPT/VS, ראה את ספר העזר <u>Document Composition Facility: Messages</u> המופץ עם SCRIPT/VS.

DDUT: אפשרות הגדרה-מחדש לקובץ שרות של SCRIPT/VS

אופציית DDUT מאפשרת שינוי שם של קבצי שרות של SCRIPT/VS לשמות קבצים רגילים ע"י שימוש במילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. למידע נוסף ראה ".הק [הגדר קובץ]" בעמוד 87.

DEST: שם תחנת פלט מרוחקת או תור פלט

אופציית DEST, הקיימת רק ב-TSO, משמשת לקביעת תחנת פלט מרוחקת שבה יודפס מסמך הפלט.

אופציית DEST נכתבת כך:

DEST (destination)

כאשר <u>destination</u> (יעד) הוא זיהוי-תחנה בן ספרה אחת עד שמונה ספרות.

הערה: זיהוי-תחנה בן שמונה ספרות אינו חוקי בכל המהדורות של TSO. לקבלת רשימה של זיהויי-תחנה חוקיים במתקנך, פנה לתוכניתן המערכות שלך.

המערכת מתעלמת מאופציית DEST אם יעד הפלט איננו מדפסת.

---

7 סוגי-האות של 3800 המסופקים עם SCRIPT/VS מתוארים ב-תרשים 37 בעמוד 346. סוגי האות העבריים מתוארים ב-תרשים 44 בעמוד 353 וב-תרשים 45 בעמוד 354.

סוג יחידה לוגית	סוג יחידה פיזית	שורות / אינץ'	גודל עמוד (באינצ'ים) רוחב	אורך	שוליים (באינצ'ים) צד	מעל	מתחת	אורך שורה באינץ'	סוג יחידה
TERM HN3270	(1) 3270								
HN1403N6 HN1403N8 HN1403W6 HN1403W8 HN143W6S HN143W8S (2)HN1403SW HNSTAIRS	1403	6 8 6 8 6 8 6 6	8.5 8.5 13.5 13.5 13.5 13.5 8.5 13.5	11 11 11 11 8.5 8.5 11 11	1	0.5	0.5	6	מדפסות שורה
HN3800N6 HN3800N8 HN380N12 HN3800W6 HN3800W8 HN380W12 HN380N6S HN380N8S HN38N12S HN380W6S HN380W8S HN38W12S	3800	6 8 12 6 8 12 6 8 12 6 8 12	8.5 8.5 8.5 13.5 13.5 13.5 11 11 11 13.5 13.5 13.5	10 10 10 10 10 10 7.5 7.5 7.5 7.5 7.5 7.5	1	0	0	6	
HN3820A HN382A90 HN382A18 HN382A27 HN3820L HN3820A4 HN3820B4 HN3820B5	3820	(3)	8.5 8.5 8.5 8.5 8.5 mm210 mm257 mm182	11 11 11 11 14 mm297 mm364 mm257	1	0.5	0.5	6	מדפסות עמוד
HN4250A HN4250B HN4250L HN4250A3 HN4250A4	4250	(3)	8.5 11 8.5 mm297 mm210	11 17 14 mm420 mm297	1	0.5	0.5	6	

1. סוג היחידה הפיזית התואמת ליחידה הלוגית TERM יכול להיות 3270.

2. זוהי יחידה בעלת צפיפות תווים של 12 באינץ' אופקי; לכל שאר יחידות 1403 יש צפיפות של 10 תווים באינץ' אופקי.

3. ריווח השורות במדפסות עמוד נקבע על-ידי מילת הבקרה .רח [ריווח שורות] וסוגי האותיות בשימוש במסמך זה.

4. הקידומת HN מתייחסת לסביבת עברית Newcode. בסביבת Oldcode יש להחליפה ב-HB. עבור הדפסה לועזית (שמאל-ימין) ראה את רשימת היחידות הלוגיות בתרשים 4 בעמוד 14.

תרשים 3. יחידות לוגיות עבריות בשימוש SCRIPT/VS: טבלה זו מציגה את היחידות הלוגיות העבריות שניתן לציינן באופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3, ואת ברירות המחדל של גודל העמודים בכל אחת מהן. אפשר לשנות את גודל העמוד בעזרת מילות הבקרה .רד [רוחב עמוד] ו-.אד [אורך עמוד]. את רוחב השוליים בעמודים אפשר לשנות בעזרת מילות הבקרה .שד [שולי עמוד], .קע [קצה עליון], ו-.קת [קצה תחתון].

סוג יחידה לוגית	סוג יחידה פיזית	שורות / אינץ'	גודל עמוד (באינצ'ים)		שוליים (באינצ'ים)			אורך שורה באינץ'	סוג יחידה
			רוחב	אורך	צד	מעל	מתחת		
TERM 2741 3270	(1) 2741 3270	6	8.5	11	2	0.5	0.5	6	
1403N6 1403N8 1403W6 1403W8 1403W6S 1403W8S (2)1403SW STAIRS	1403	6 8 6 8 6 8 6 6	8.5 8.5 13.5 13.5 13.5 13.5 8.5 13.5	11 11 11 11 8.5 8.5 11 11	1	0.5	0.5	6	מדפסות שורה
3800N6 3800N8 3800N12 3800W6 3800W8 3800W12 3800N6S 3800N8S 3800N12S 3800W6S 3800W8S 3800W12S	3800	6 8 12 6 8 12 6 8 12 6 8 12	8.5 8.5 8.5 13.5 13.5 13.5 11 11 11 13.5 13.5 13.5	10 10 10 10 10 10 7.5 7.5 7.5 7.5 7.5 7.5	1	0	0	6	
3820A 3820A90 3820A180 3820A270 3820L 3820A4 3820B4 3820B5	3820	(3)	8.5 8.5 8.5 8.5 8.5 210ממ 257ממ 182ממ	11 11 11 11 14 297ממ 364ממ 257ממ	1	0.5	0.5	6	מדפסות עמוד
4250A 4250B 4250L 4250A3 4250A4	4250	(3)	8.5 11 8.5 297ממ 210ממ	11 17 14 420ממ 297ממ	1	0.5	0.5	6	

1. סוג היחידה הפיזית התואמת ליחידה הלוגית TERM יכול להיות 2741 או 3270, בהתאם לסוג המסוף בפועל.
2. זוהי יחידה בעלת צפיפות תווים של 12 באינץ' אופקי; לכל שאר יחידות 1403 יש צפיפות של 10 תווים באינץ' אופקי.
3. ריווח השורות במדפסות עמוד נקבע על-ידי מילת הבקרה .רח [ריווח שורות] וסוגי האותיות בשימוש במסמך זה.

תרשים 4. יחידות לוגיות לועזיות לשימוש SCRIPT/VS: טבלה זו מציגה את היחידות הלוגיות הלועזיות (אשר כיוון ההדפסה בהן הינו שמאל-ימין) שניתן לציין באופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3, ואת ברירות המחדל של גודל העמודים בכל אחת מהן. אפשר לשנות את גודל העמוד בעזרת מילות הבקרה .רד [רוחב עמוד] ו-.אד [אורך עמוד]. את רוחב השוליים בעמודים אפשר לשנות בעזרת מילות הבקרה .שד [שולי עמוד], .קע [קצה עליון], ו-.קת [קצה תחתון].

אופציית DEVICE מאפשרת לך לקבוע את סוג יחידת הפלט שעבורו אתה רוצה לערוך את המסמך. תיאור היחידה הלוגית כולל את ברירת המחדל של מבנה העמודים ואת מאפייני יחידת הפלט הפיזית.

אופציית DEVICE נכתבת כך:

DEVICE (devtype)

devtype הוא שמה של יחידת פלט לוגית המביא בחשבון את המאפיינים הפיזיים של היחידה וכן את המאפיינים הניתנים לשינוי על-ידי המפעיל, כגון גודל עמוד, ובמדפסות שורה, גם שורות באינץ' אנכי.

לדוגמה, מאפייניה של יחידת הפלט הלוגית HN3800N6 הם:

- מיועדת לתמליל עברי (המודפס מימין לשמאל) בסביבת Newcode
- סוג היחידה הפיזית הוא מדפסת 3800
- רוחב העמוד הוא 8.5 אינץ' ואורכו 10 אינץ'
- מודפסות 6 שורות באינץ' אנכי
- השוליים העליונים והתחתונים הם 0
- רוחב שולי העמוד הוא 1 אינץ'.

תמיכת SCRIPT/VS ביחידה לוגית מאפשרת הגדרת סוג יחידה פיזית אחד כאילו הוא כמה וכמה סוגי יחידות לוגיות, כשלכל אחד מהם יש מאפיינים שונים. היחידות הלוגיות המוגדרות ב-SCRIPT/VS מסוכמות בתרשים 3 בעמוד 13 ובתרשים 4 בעמוד 14.

כשאתה נותן את הפקודה NSCRIPT3 לעריכת מסמך ולהצגתו במסוף, ואינך מציין את האופציה DEVICE, מניחה המערכת שהכוונה היא ל-DEVICE(TERM). כשאתה משתמש באופציית PRINT, ואינך מציין סוג יחידה, SCRIPT/VS מניחה שהכוונה היא ל-DEVICE(HN1403W6).

הפלט הערוך עבור מדפסת 3800 כולל תווי הפניה לטבלה (TRC). לפיכך:

- עבור CMS, אפשר להפנות את הפלט למדפסת 3800 וירטואלית.
- עבור MVS, יש לציין את המיצד DCB=OPTCD=J במשפט SYSOUT JCL.

הפלט הערוך עבור מדפסות עמוד הוא זרם נתונים בתבנית עמודים (Composed page data stream).

אם ציינת DEVICE(HNSTAIRS) או CTF, המסמך יערך כאילו עבור HN1403W6, אבל במקום שהפלט יוכן עבור מדפסת שורה, SCRIPT/VS ממירה את הפלט לרשומות במבנה תמליל מרוכז (CTF) של STAIRS/VS.[8] וכותבת אותן בקובץ מתאים, כמתואר בקטע העוסק באופציית CTF.

אם ציינת DEVICE(HNSTAIRS) וגם PRINT, FILE או TERM, המסמך יערך כאילו עבור פלט CTF, אבל קודי השורות והפיסקאות יכתבו ליעד שצוין לשם הגהה.

FILE: שם קובץ פלט

אופציית FILE מכוונת את מסמך הפלט הערוך לקובץ גישה-ישירה. אם לא צוינה גם אופציית DEVICE, מניחה המערכת שהכוונה היא ליחידה הלוגית HN1403W6.

אופציית FILE נכתבת כך:

FILE [(file-id)]

file-id (זיהוי קובץ) הוא שמו של קובץ גישה-ישירה. אם לא ציינת file-id, SCRIPT/VS תשלח את מסמך הפלט לקובץ ברירת-מחדל בהתאם לסביבה.

---

[8] המבנה של גושי מבנה התמליל המרוכז של STAIRS/VS נתון ב-DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide.

• ב-CMS, יש ל-file-id הצורה הבאה:

filename [filetype [filemode]]

ברירת המחדל של filename (שם קובץ) היא $filename, כאשר filename הם שבעת התווים הראשונים של שם קובץ הקלט, ולפניהם (משמאל) סימן הדולר ($).[9] ברירת המחדל של filetype (סוג קובץ) היא SCRIPT, וברירת המחדל של filemode (אות קובץ) היא A1.

שים לב, אם ביקשת יחידת פלט מסוג 4250x, ייקרא הפלט filename LIST4250 ולא filename SCRIPT$.

אם ביקשת יחידת פלט מסוג 3820x, ייקרא הפלט filename LIST3820.

אם כבר קיים קובץ בשם שבחרת או בשם ברירת המחדל, SCRIPT/VS מציגה הודעה המאפשרת לך להחליף את הקובץ הקודם, או לבטל את הפלט.

קובץ יכול להכיל 65,533 רשומות לכל היותר.

• בסביבת TSO, file-id הוא שם מוגדר, במלואו או בחלקו, של קובץ נתונים (Data set). השם המלא ייקבע לפי הכללים הבאים:

1. אם ניתן שם קובץ נתונים מוגדר במלואו (הנתון בין תווי גרש יחיד), ייעשה שימוש בשם זה כפי שניתן. אם שם קובץ הנתונים המוגדר במלואו הוא שמו של קובץ נתונים מחולק, יש לציין שם אבר.

2. אם ניתן שם מוגדר חלקית, הוא ייעשה מוגדר במלואו עם הוספת זיהוי המשתמש כקידומת, או עם הוספת קידומת אחרת הנתונה בפקודה TSO PREFIX, והוספת הסיומת LIST. (אלא אם כן LIST. הוא כבר המגדיר הימני ביותר) או בהחלפת המגדיר הימני TEXT. ב-LIST. כמגדיר הימני ביותר.

3. אם לא ניתן זיהוי קובץ, נבדק שמו של קובץ הקלט. במידה והמגדיר הימני ביותר של קבוצת הנתונים הזאת הוא TEXT., החלפת TEXT. ב-LIST. יוצרת את שם הקובץ. אם המגדיר הימני איננו TEXT. תתקבל שגיאה. במקרה זה, חובה לציין זיהוי-קובץ.

אם יחידת הפלט היא מדפסת 4250, אזי אופצית FILE הכרחית, והיא ברירת המחדל. ברירת המחדל של המגדיר הימני ביותר של שם קבוצת הנתונים הנוצרת כפלט היא LIST4250.

אם יחידת הפלט היא מדפסת עמוד 3820, והאופציה FILE מצויינת, אזי ברירת המחדל של המגדיר הימני ביותר של שם קבוצת הנתונים הנוצרת כפלט היא LIST3820.

לדוגמה,

מיפרט קובץ	שם קובץ קלט	שם קובץ פלט
FILE('DOC.OUT')	לא נתון	DOC.OUT
FILE(DOC.OUT)	לא נתון	userid.DOC.OUT.LIST
FILE(DOC.LIST)	לא נתון	userid.DOC.LIST
FILE(DOC.TEXT)	לא נתון	userid.DOC.TEXT
FILE((CHAP2))	לא נתון	userid.LIST(CHAP2)
FILE	'DOC.TEXT'	DOC.LIST
FILE	'DOC.OTHER'	*** שגיאה ***

אם קובץ נתוני הפלט בשם שנוצר איננו קיים, SCRIPT/VS יוצרת קובץ נתוני פלט עם מאפיינים המתאימים ליחידת הפלט. לפירוט נוסף של אפיוני הקובץ למדפסות שורה ולמדפסות עמוד ראה תרשים 24 בעמוד 295.

כאשר נוצר אבר חדש בקבוצת נתונים מחולקת קיימת, נעשה שימוש במבנה הרשומה ובאורך הרשומה הקיימים.

אם קבוצת נתוני הפלט כבר קיימת, יש לבדוק ולוודא שמאפייניה של קבוצת הנתונים הזאת הולמים את הנתונים שיווצרו. במיוחד, אם מסמך ערוך למדפסת מופנה אל קבוצת נתונים שאין לה מבנה רשומה של החזר

---

[9] בסביבת Newcode או Oldcode מופיע סימן זה כסימן לירה (ל"י).

ראש הדפסה למכונה (Carriage Control Record Format), או אם מסמך הערוך להעברה למסוף מופנה לקבוצת נתונים שיש לה מבנה רשומה כזה, אזי ביצוע הפקודה יופסק בהודעת שגיאה.

אם מסמך נערך למדפסת ונשלח לקובץ גישה-ישירה, יהיו בקרות המדפסת משובצות בתוכו, בהתאם לסוג יחידת הפלט הלוגית, המפורש או המשתמע. הרשומה הראשונה בקובץ זה מציינת את היחידה הלוגית שהמסמך נערך עבורה, ואת סוגי האות שבשימוש. לרשומה התחלית זו, הכוללת את תו בקרת המדפסת-הקסאדצימל 03 (בקרת אי הפעלה), המבנה הבא:

SCRIPT/VS R3.02: DEVICE יחידה CHARS 1סוג-אות [2סוג-אות....]

אפשר להשתמש במידע זה כדי לוודא שהמסמך יודפס באותה היחידה שעבורה נערך. בזמן הדפסת המסמך, מתעלמת המערכת מן הרשומה ההתחלית.

ב-CMS, לדוגמה, תוכל להשתמש בפקודה CMS PRINT כדי להדפיס את הקובץ. עליך להשתמש באופציית CC של פקודת CMS PRINT על מנת שבקרות ראש ההדפסה יובנו כראוי. לפרטים על פקודת PRINT, ראה <u>IBM VM/SP: CMS Command and Macro Reference</u>.

FONTLIB: פירוט ספריית סוגי-אות

אופציית FONTLIB קובעת את ספריית סוגי-האות שישמשו בעריכה עבור מדפסות עמוד.

- ב-CMS, תיאור כל סוג-אות מצוי בקובץ CMS נפרד, ולכל קבצי תיאור סוג-אות יש סוג קובץ משותף. אופציית FONTLIB נכתבת כך:

FONTLIB ([filetype] filemode)

<u>filetype</u> הוא סוג הקובץ המשותף לכל הקבצים; ברירת המחדל היא

- FONT4250 למדפסת 4250
- FONT3820 למדפסת 3820

<u>filemode</u> מזהה מיני-דיסק של CMS שבו מצויים הקבצים. אם צוין "א", ייעשה שימוש במיני-דיסק הראשון המכיל קובץ בשם DCFINDEX ושאליו יש למערכת גישה.

אם אופציית FONTLIB לא צוינה, ייעשה שימוש במיני-דיסק הראשון המכיל קובץ בשם DCFINDEX שאליו יש למערכת גישה. ראה "נספח ה. תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות של DCF" בעמוד 367 לפרטים נוספים על האבר DCFINDEX בספריית סוגי-אות.

- ב-TSO, מצוי תיאור כל סוג אות באבר של קובץ נתונים מחולק. אופציית FONTLIB נכתבת כך:

FONTLIB (dsname)

<u>dsname</u> הוא שם קובץ הנתונים של ספריית סוגי-האות; ברירות המחדל הינן:

- SYS1.FONT4250 למדפסת 4250
- SYS1.FONT3820 למדפסת 3820

בכל הסביבות, מוטלת על המשתמש האחריות לוודא שספריית סוגי-האות המשמשת בהדפסת המסמך, זהה לספריה המשמשת בזמן העריכה.

INDEX: יצירת מפתח עניינים (אינדקס) בסוף הספר

אופציית INDEX מאפשרת את השימוש במילת הבקרה .צמ [צרף מפתח]. פרטים על השימוש במילת הבקרה היוצרת מפתח עניינים, מצויים בקטע ".צמ [צרף מפתח]" בעמוד 175 ובקטעים העוסקים ביצירת מפתחות ב-<u>DCF: SCRIPT/VS TEXT PROGRAMMER'S GUIDE</u>.

LIB: פירוט ספריות סמלים ומכללים

אופציית LIB תקפה בסביבות CMS ו-TSO, ומפרטת באילו ספריות מותר ל-SCRIPT/VS לערוך חיפוש אחר הגדרות של הסמלים והמכללים שאינם מוגדרים בתוך קובץ הקלט.

- ב-CMS, נכתבת אופציית LIB כך:

```
LIB ( libname1 [ ... libname8 ] )
```

כאשר <u>libname</u> (שם ספריה) הוא שם הקובץ של ספריית CMS או ספריית מכללים. סוג הקובץ הוא MACLIB. נעשה שימוש בשיגרת החיפוש של CMS כדי לאתר את הספריה על כל דיסק שיש למערכת גישה אליו.

- ב-TSO, נכתבת אופציית LIB כך:

```
LIB (libname)
```

אם <u>libname</u> הנתון איננו מוגדר במלואו (נתון בין גרשיים), נוסף זיהוי המשתמש כקידומת ל-<u>libname</u> כמגדיר השמאלי ביותר, ו-MACLIB נוסף (אלא אם כן הוא כבר מופיע) כמגדיר הימני ביותר.

החיפוש בספריה נערך כל אימת שהמערכת נתקלת בסמל או במכלל לא מזוהה, וצוינה מילת הבקרה .ספ התחל, .ספ סמל (לסמלים בלבד) או .ספ מכ (למכללים בלבד). כן נערך חיפוש בספריה (בלי להתחשב במצבה של מילת הבקרה .ספ), כאשר הוגדר סמל או מכלל עם המיצד ספריה. לדוגמה,

.עס שםסמל **ספריה**

.המ שםמכלל **ספריה**

ב-CMS אתה רשאי לפרט עד שמונה שמות ספריה, וב-TSO אחד (אם כי אפשר לקשר כמה וכמה ספריות באמצעות הקצאה מראש של SCRPTLIB ddname). אם שם הסמל או שם המכלל איננו מוגדר (והסמל או המכלל מוגדר כאילו הוא מופיע בספריה), SCRIPT/VS סורקת כל ספריה המופיעה באופציית LIB (לפי הסדר הנתון) עד למציאת הסמל או המכלל. אז מעבירה SCRIPT/VS את הגדרת הסמל או המכלל לטבלת הסמלים שלה, כדי שהופעתו החוזרת לא תחייב חיפוש בספריה מחדש. אם לא צוינה שום אופציית ספריה, נערך החיפוש אחר הסמל או המכלל בספריית ברירת-המחדל (אם יש כזאת).

- ב-CMS, ספריית סמלים או מכללים היא קובץ MACLIB תקני. סוג הקובץ שלה הוא MACLIB, וספריית ברירת-המחדל היא NGML3 MACLIB, אלא אם כן שינו את השם בעת ההתקנה.

- ב-TSO, ספריית סמלים ומכללים היא קבוצת נתונים מחולקת. ספריית ברירת-המחדל, אם לא שונה שמה בעת ההתקנה, היא SCRIPT.R30.NGML3 והיא משורשרת לספריה שציינת.

אם לא צוינה אופציית LIB, ותחת זאת המשתמש מקצה קובץ נתונים מחולק בעל SCRPTLIB ddname, SCRIPT/VS משתמשת בכל קבוצות הנתונים שהוקצו ל-ddname זה כדי לפענח סמלים ומכללים. בדרך זו אפשר לחבר כל מספר שהוא של קבוצות נתונים, ו-SCRIPT.R30.NGML3 איננה נכללת בצירוף זה.

אם לא צוינה אופציית LIB ולא הוקצה ddname ל-SCRPTLIB, נעשה שימוש ב-SCRIPT.R30.NGML3.

MESSAGE: בקרת הדפסת הודעות

אופציית MESSAGE מפקחת על הכמות והעיתוי של המידע שמספקת SCRIPT/VS עם הודעות השגיאה. אם לא צוינה אופציית MESSAGE, SCRIPT/VS מספקת הודעה קצרה הכוללת את נוסח ההודעה, ובמקרים המתאימים, את מספר השורה ואת נוסח הקלט האחרון שנקרא כאשר אותרה השגיאה.

אופציית MESSAGE נכתבת כך:

```
MESSAGE ( [DELAY] [ID] [TRACE] [OC] )
```

או

MESSAGE ([DELAY] [ID] [TRACE] [EN])

אתה חייב לציין לפחות מיצד אחד, כשאתה מציין את אופציית MESSAGE; תוכל לציין שני מיצדים, או את כל הארבעה, כשרווחים מפרידים ביניהם. כל אחת מן האופציות הללו ניתן לקצר לאות הראשונה בלבד, למעט OC ו-EN.

DELAY היא בקשה ש-SCRIPT/VS לא תציג הודעות בעת הצגת מסמך או הדפסתו. SCRIPT/VS צוברת את ההודעות בקובץ שירות (DSMUTMSG) ומוסיפה את הקובץ לסוף הפלט הערוך.

ID מורה ל-SCRIPT/VS לכלול את מזהה הודעת השגיאה בהודעה עצמה.

TRACE מורה ל-SCRIPT/VS להציג רשימה, במקרים המתאימים, של סדרת הקבצים המשובצים, מתוך הקובץ הכולל את השורה הבאה אחרי שורת הקלט השגויה, לפי סדר מהסוף להתחלה, עד קובץ הקלט העיקרי. אפשרות זו מועילה כאשר קובץ יחיד משובץ בקבצים רבים אחרים.

OC מורה ל-SCRIPT/VS להציג את הודעות השגיאה בעברית Oldcode.
EN מורה ל-SCRIPT/VS להציג את הודעות השגיאה באנגלית. הודעות בעברית Newcode אינן מצריכות פרמטר זה.

הערה: CMS קוטעת הודעות שאורכן עולה על 130 תווים.

תמיד יש לציין את אופציית Message לפני כל אופציה אחרת.

NOCONT: סיום העיבוד אחרי שגיאה

אופציית NOCONT מביאה לסיום העיבוד לאחר ש-SCRIPT/VS נתקלה בשגיאה והציגה הודעת שגיאה. זוהי ברירת המחדל.

אם צוינה אופציית CONTINUE של פקודת NSCRIPT3, SCRIPT/VS תמשיך בעיבוד, בתנאי שלא נתקלה בשגיאה "חמורה" או "קטלנית".

לתיאור סוגי שגיאות והודעות השגיאה של SCRIPT/VS, ראה את הספר Document Composition Facility: Messages המופץ עם SCRIPT/VS.

NODDUT: מניעת אפשרות הגדרה-מחדש לקובץ שרות של SCRIPT/VS

אופציית NODDUT מונעת אפשרות שינוי שם של קבצי שרות של SCRIPT/VS לשמות קבצים רגילים ע"י שימוש במילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. למידע נוסף ראה ".הק [הגדר קובץ]" בעמוד 87.

NOPROF: השעיית הפרופיל

אופציית NOPROF היא בקשה ש-SCRIPT/VS לא תשבץ פרופיל במסמך. לפרטים על הפרופיל, ראה תיאור אופציית PROFILE להלן.

NOSEGLIB: התעלמות מספריית המיקטעים

אופציית NOSEGLIB משעה את אופציית SEGLIB וקובעת שאין לגשת לשום ספריית מיקטעים במערכת המארחת.

בעריכת מסמכים עבור יחידת מדפסות עמוד, מילות הבקרה .כם [הכלל מיקטע] יעובדו כאילו המיקטעים שאליהם הן מתייחסות לא נמצאו בספריית המיקטעים, אבל לא יחול מצב שגיאה כתוצאה מכך.

NOSPIE: מניעת הוספת שיגרות יציאה SPIE

אופציית NOSPIE היא בקשה ש-SCRIPT/VS לא תקבע יציאות פסיקת תוכנית. אופציית NOSPIE מיועדת לשימוש תוכניתן המערכות המתחזק את SCRIPT/VS.

אופציית NOSPIE תקפה רק ב-CMS וב-TSO.

NOWAIT: מניעת הנחיה להתקנת נייר

אופציית NOWAIT מורה ל-SCRIPT/VS לשגר פלט למסוף מבלי להנחות אותך תחילה להתקין את הנייר. אופציית NOWAIT היא המצב הרגיל לפלט המיועד לכל סוגי יחידות הפלט מלבד מסופי מכונות כתיבה.

אופציית NOWAIT תקפה רק ב-CMS וב-TSO.

NUMBER: הדפסת שם הקובץ ומספר השורה

במדפסות שורה, אופציית NUMBER מורה ל-SCRIPT/VS להדפיס את זיהוי הקובץ ואת מספר השורה של השורה האחרונה שנקראה, כאשר מודפסת שורת פלט ערוך. זיהוי הקובץ ומספר השורה מודפסים משמאל לשורת הפלט הערוך, ואסור שאורכו של כל אחד מהם יעלה על שמונה תווים.

מדפסות עמוד מתעלמות מאופציית NUMBER.

OPTIONS: שם קובץ המכיל אופציות

אופציית OPTIONS מאפשרת לך לקבוע קובץ המכיל אופציות נוספות לבקרת עיבוד מסמך ועריכתו. האופציות הנכללות בקובץ נוספות על האופציות שאתה מציין במסגרת הפקודה NSCRIPT3 ובקבצי אופציות אחרים.

אופציית OPTIONS נכתבת כך:

```
OPTIONS [ (file-id) ]
```

ב-CMS, אם לא צוין file-id, ברירת-המחדל של file-id היא SCRIPT OPTIONS; אם ניתן רק שם קובץ, תהיה ברירת-המחדל של סוג הקובץ OPTIONS.

כל רשומה בקובץ האופציות יכולה להכיל אופציה אחת או יותר, באותה המתכונת שבה היו אלה מופיעים בשורת הפקודה NSCRIPT3. אולם יש להקפיד ולהקיש אותן באותיות לועזיות גדולות, או באותיות עבריות. אין חובה להשלים את כתיבתה של אופציה בשורה אחת (תת-האופציות יכולות להופיע בשורות הבאות), אבל חובה להשלים כל מלה ברשומה יחידה. <u>אסור</u> שסוגר שמאלי יופיע לפני האופציות שבקובץ.

האופציות הכלולות בקובץ מעובדות כאילו הן תופסות את מקומה של אופציית OPTIONS. לפיכך, יכולה אופציית OPTIONS בקובץ אופציות אחד להפנות את המערכת לקובץ אופציות אחר. בדרך זו אפשר לשרשר קבצי אופציות.

PAGE: הדפסת דפים סלקטיבית

אופציית PAGE מאפשרת לך להדפיס באורח סלקטיבי עמודים מתוך מסמך ערוך. מספר העמוד אינו חייב להופיע כמספר שלם; אתה רשאי להשתמש במילת הבקרה .מד [מיספור עמודים] כדי לציין מספרי עמודים עשרוניים, אלפבתיים או בספרות רומיות, ולהוסיף קידומת לכל מספר עמוד. שמונת התווים הראשונים של מספר העמוד שציינת באופציית PAGE הם מחרוזת התווים שעל SCRIPT/VS להשוות עם סמל מספר העמוד הנוכחי.

לאופציית PAGE יש כמה מבנים שונים, ומותר לכלול כל מספר שהוא של תחומי מספרי עמודים באותה אופציית PAGE. עם זאת, יש לזכור שמצב ההנחיה

(PROMPT <u>בא במקום</u> כל שאר תת-האופציות. המבנים התקפים של פירוט טווחי מספרים הם:

- PROMPT
- [FROM] frompage [TO] topage
- [FROM] frompage FOR n
- [FROM] page [ONLY]

אם לא ניתן מיצד כלשהו עם אופציית PAGE, מניחה המערכת שהכוונה היא ל-(PAGE (PROMPT.

להלן דוגמאות של פירוטים מפורשים תקפים של אופציית PAGE:

PAGE (FROM 10 TO 15)

PAGE (7 FOR 2)

PAGE (2 TO 5)

PAGE (viii ONLY 93 TO *)

PAGE (FROM 94.1 FOR 3 99 ONLY)

כוכבית (*) שצוינה כ-<u>frompage</u> נחשבת כעמוד הנוכחי; כוכבית שצוינה כ-<u>topage</u> נחשבת כעמוד האחרון במסמך.

באופציית PROMPT, מפורשת או משתמעת, SCRIPT/VS מנחה אותך להקיש את מירווח מספרי העמודים מן המסוף שלך. אתה יכול להגיב בכל אחד מן המבנים שתוארו לעיל. SCRIPT/VS תמשיך לבקש ממך בדרך זו מספרי עמודים, עד שתגיע לעמוד האחרון או שתציין את סוף מצב ההנחיה באמצעות הזנת שורה ריקה. אם הגבת בהזנת ערך יחיד, ישמש ערך זה בתור ערך <u>frompage</u>, והמערכת מניחה שהעמוד האחרון במסמך הוא הערך של <u>topage</u>.

אם נפלה שגיאת תחביר בהזנת מירווח מספרי העמודים, SCRIPT/VS תציג הודעת שגיאה ותעבור למצב הנחיה.

את מספרי העמודים עליך להקיש לפי הסדר שבו הם מופיעים במסמך הפלט. לדוגמה, אתה יכול לציין

PAGE (6 1)

אבל תהיה לכך משמעות אם קיימת, במקום כלשהו אחרי עמוד 6, מילת בקרה .מד 1 או .קד 1 המציבה את מונה העמודים מחדש על מספר 1.

אם אין בנמצא עמוד במספר הנתון, או אם SCRIPT/VS כבר עברה את העמוד שצוין, SCRIPT/VS תגיע לסוף המסמך מבלי לעבור ממצב אי-הדפסה להדפסה, או להפך.

<u>PRINT: הפקת פלט למדפסת</u>

אופציית PRINT מורה ל-SCRIPT/VS לשלוח את מסמך הפלט למדפסת. אם לא צוינה אופציית DEVICE, SCRIPT/VS מניחה שהכוונה היא ליחידה לוגית מסוג HN1403W6.

ב-CMS, מספר העותקים וסוג הפלט נשלטים על-ידי הפקודות CP SPOOL ו-CP CHANGE.

ב-TSO, אפשר לפקח על הטיפול בפלט המדפסת באמצעות פירוט המיצדים המיקומיים הבאים עם אופציית PRINT:

PRINT (copies,class,fcb,ucs)

<u>copies</u> הוא מספר העותקים הרצוי, וברירת המחדל היא "1". <u>class</u> היא סוג SYSOUT, וברירת המחדל היא "A" אם צוינה אופציית UPCASE, ו-"ד" אם לא צוינה. <u>fcb</u> הוא שם מחסנית (buffer) בקרת העמודים. <u>ucs</u> הוא שם קבוצת התווים האוניברסלית. המערכת שבה אתה פועל קובעת את הערכים המתאימים של <u>class</u>, <u>fcb</u> ו-<u>ucs</u>. לפרטים נוספים, ראה את ספר העזר

.OS/VS2 MVS JCL

אם אתה מעוניין במיצדי SYSOUT כגון CHARS, FLASH ו-OPTCD, עליך להפנות את הפלט הערוך שלך לקובץ ולהגיש את תכולת הקובץ כ-job להדפסה, תוך פירוט מיצדי JCL המבוקשים. תחת JES2, הדבר עשוי להיות נחוץ אם ערכה של ברירת המחדל של LINECT איננו אפס: JES2 עלולה להכנים למסמך שלך קפיצות עמודים מיותרות בעת הדפסתו.

אופצית PRINT אינה תקפה למדפסת 4250 ולמדפסת 3820.

למידע נוסף על הפקת פלט מודפס עיין במדריך
.DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide

PROFILE: ציון פרופיל

פרופיל הוא קובץ קלט של SCRIPT/VS המשובץ בקובץ הקלט העיקרי לפני תחילת העיבוד.

אופציית PROFILE מציינת את שם הקובץ שבו על SCRIPT/VS להשתמש כפרופיל למסמך שבעריכה. פרופיל עשוי לכלול הגדרות סמלים ומכללים שנעשה בהם שימוש תכוף, פונקציות עיבוד יישומים של תגי גמל (APF) או תמליל שאפשר להשתמש בו במסמכים רבים (כגון כותרות עיליות ותחתיות רצות).

לפרטים על אופן יצירת פרופיל, ראה את הפרק על עיבודי גמל
ב-.DCF: SCRIPT/VS TEXT PROGRAMMER'S GUIDE

אופציית פרופיל נכתבת כך:

```
PROFILE [ (file-id) ]
```

file-id הוא שם הפרופיל. אתה יכול לבחור בפרופילים שונים בעת עריכת המסמך לשימושים שונים.

אם לא צוינה אופציית PROFILE, או אם לא צוין file-id, SCRIPT/VS תחפש בין קבציך קובץ בשם PROFILE.

ב-CMS, ברירת-המחדל היא:

```
NPROF3 SCRIPT
```

ב-TSO, ברירת-המחדל היא:

```
SCRIPT.R30.NGML3(NPROF3)
```

אופציית PROFILE מספקת גם קובץ סיומת (EPIFILE) באמצעות השימוש במילת הבקרה .סק [סוף קובץ]. אם צוין סוף קובץ באמצעות מילת הבקרה .סק בתוך קובץ PROFILE, SCRIPT/VS תעבור מייד לקובץ הקלט העיקרי; יתרת קובץ PROFILE תעובד _אחרי_ השלמת קובץ הקלט העיקרי.

מילת הבקרה .סק מתוארת ב ".סק [סוף קובץ]" בעמוד 146.

QUIET: השעיית הודעת זיהוי המערכת

אופציית QUIET מורה ל-SCRIPT/VS לא להציג את הודעת זיהוי הגירסה, שאלמלא כן היתה מודפסת או מוצגת בתגובה לפקודה NSCRIPT3.

SEARCH: ציון ספריה

אופציית SEARCH, ב-CMS וב-TSO, מורה ל-SCRIPT/VS לערוך חיפוש בספריה או בקובץ הנתונים שצוין, למציאת קבצים משובצים או מוספים. ב-CMS, SCRIPT/VS משתמשת בסוג הקובץ שצוין עם אופציית SEARCH כברירת-מחדל

לסוג הקובץ של קבצים משובצים, מוספים ומוגדרים במילת הבקרה .הק. לפרטים נוספים על ספריות, ראה אופציית LIB.

- ב-CMS, אופציית SEARCH נכתבת כך:

SEARCH (filetype)

אם צוין (=) SEARCH, נעשה שימוש בסוג הקובץ של קובץ הקלט העיקרי.

- ב-TSO, אופציית SEARCH נכתבת כך:

SEARCH (libname)

מבנה שם הספריה שצוין זהה למתואר ב"מוסכמות מתן שם ב-TSO" בעמוד 4.

ב-TSO, קבצים משובצים או מוספים יוגדרו כדלקמן:

– אם צוין באופציית SEARCH שמו של קובץ נתונים מחולק, יערך חיפוש בספריה

'userid.searchname.TEXT'

למציאת אבר בעל השם הנתון.

– אם הוקצה LIBTEXT ל-job הנוכחי ב-TSO, יערך חיפוש בספריות שהוקצו, למציאת אבר בעל השם הנתון.

– אם לא צוינה אופציית SEARCH, אין בנמצא LIBTEXT, וקובץ הקלט העיקרי הוא קובץ נתונים מחולק, יערך חיפוש בספריה זו למציאת אבר בעל השם הנתון..

– אם לא צוינה אופציית SEARCH, אין בנמצא LIBTEXT וקובץ הקלט העיקרי איננו קבוצת נתונים מחולקת, יערך חיפוש בספריה 'userid.TEXT' למציאת אבר בעל השם הנתון.

<u>SEGLIB: פירוט ספריית מיקטעים</u>

אופציית SEGLIB מציינת את ספריית המיקטעים שתופעל בעת העריכה עבור מדפסות עמוד.

- ב-CMS, כל מיקטע מצוי בקובץ CMS נפרד, ולכל קבצי המיקטעים יש סוג קובץ משותף. אופציית SEGLIB נכתבת כך:

SEGLIB ([filetype] filemode)

<u>filetype</u> הוא שם הקובץ המשותף של כל קבצי תיאור המיקטעים. אם לא צוין <u>filetype</u>, ברירת המחדל היא:

– PSEG4250 למדפסת 4250

– PSEG3820 למדפסת 3820

<u>filemode</u> מזהה את הדיסק שבו מצויים קבצי תיאור המיקטעים. אם לא צוין <u>filemode</u>, ברירת המחדל היא "א".

- ב-TSO, מצוי כל מיקטע כאבר של קובץ נתונים מחולק. אופציית SEGLIB נכתבת כך:

SEGLIB (dsname)

<u>dsname</u> הוא שם קבוצת הנתונים של ספריית המיקטעים. ברירות המחדל הן:

– SYS1.PSEG4250 למדפסת 4250

– SYS1.PSEG3820 למדפסת 3820

בכל הסביבות, מוטלת על המשתמש האחריות לוודא שספריית המיקטעים המשמשת בהדפסת המסמך תהיה זהה לספריה ששימשה בעריכתו.

STOP: הדפסת דפים בודדים במסוף

האופציה STOP גורמת ל-SCRIPT/VS להמתין עד אשר אתה לוחץ על מקש RETURN לפני תחילת ההקשה של כל עמוד. השתמש באופציה זו כאשר הינך מדפיס את מסמך הפלט על דפים בודדים במסוף דמוי מכונת-כתיבה.

כאשר SCRIPT/VS נעצרת לאחר העמוד הראשון, לא מופיעה כל הודעה. SCRIPT/VS משחררת את המקלדת שלך ומוכנה להקשת השורה הראשונה של העמוד הבא. סדר את מכונת הכתיבה בקצהו העליון של העמוד, ולחץ RETURN. SCRIPT/VS תחדש את ההקשה בעמוד הבא.

האופציה STOP הינה חוקית רק במסופים דמויי מכונת-כתיבה ב-CMS ו-TSO.

SYOFF: ביטול מילת הבקרה .מע.

האופציה SYOFF, אשר הינה ברירת המחדל, מבטלת את פעולתה של מילת הבקרה .מע [מערכת]. אופציה זו ניתנת ליישום בסביבות TSO ו-CMS בלבד.

SYON: הפעלת מילת הבקרה .מע.

אופציה זו מכניסה לתוקף את מילת הבקרה .מע [מערכת]. אופציה זו ניתנת ליישום בסביבות TSO ו-CMS בלבד.

SYSVAR: קביעת משתני מערכת

אופציית SYSVAR מאפשרת לך להעביר ל-SCRIPT/VS מידע בצורת סמלים המוגדרים כאשר אתה נותן את הפקודה NSCRIPT3.

אופציית SYSVAR נכתבת כך:

```
SYSVAR (x value ...x value)
```

כל זוג x value גורם לכך שהסמל SYSVARx& יקבל את הערך value. x הוא תו אלפאנומרי כלשהו המזהה את האסימון. value הוא מחרוזת אלפאנומרית כלשהי בת עד שמונה תווים, שאיננה יכולה לכלול רווחים או סוגריים. מכיון שהן x והן value הם חלקים מפקודת NSCRIPT3, יוחלף כל תו אות לועזית קטנה באות גדולה.

המספר המרבי של זוגות x value מוגבל רק על-ידי אורכה של שורת הפקודה NSCRIPT3.

לדוגמה, קוֹבץ הקלט שלך עשוי לכלול את השורות

```
.שי &SYSVARא
.אש &SYSVARל
```

כשאתה נותן את הפקודה NSCRCIPT3 לעריכת מסמך, אתה יכול לציין ערכים לכניסת השוליים הימנים ולאורך השורה, כגון:

```
NSCRIPT3... SYSVAR (א 10 ל 72)
```

הסמלים בשורת הקלט מוחלפים בערכים שנקבעו באופציית SYSVAR. SCRIPT/VS מעבדת את שורות הקלט שבדוגמה כאילו נכתב בהן למעשה:

```
.שי 10
.אש 72
```

הערה: הסמלים הנוצרים על-ידי אופציית SYSVAR יופיעו תמיד בעברית או באות לועזית גדולה.

TERM: הצגת הפלט על מסוף המשתמש

אופציית TERM מורה ל-SCRIPT/VS לשלוח את מסמך הפלט למסוף שלך. אם לא צוינה אופציית DEVICE, SCRIPT/VS מניחה שהיחידה הלוגית היא TERM ומציגה את המסמך במסוף שלך.

TERM היא ברירת-המחדל של היעד ב-CMS וב-TSO.

TWOPASS: הכנת המסמך בשני מעברי עריכה

אופציית TWOPASS מורה ל-SCRIPT/VS לעבד את קובץ הקלט בשני מעברים. בשני המעברים מעובדות כל מילות הבקרה, אבל הפלט נוצר רק במעבר השני. אם לא תציין TWOPASS, SCRIPT/VS תערוך ותציג במעבר יחיד.

בשני מעברי עריכה יש צורך כאשר נדרש ערך סמל בחלק מהמסמך המופיע לפני החלק שבו הוצב הערך; לדוגמה, מספר עמוד בתוכן העניינים או ברשימת התרשימים, המופיעים שניהם בתחילת המסמך. מעבר העריכה הראשון מאפשר ל-SCRIPT/VS לאסוף את רמות הכותרת השונות ואת מספרי העמודים שבהם הן מופיעות. מעבר העריכה השני, היוצר את הפלט, מציב את מספרי העמודים שנאספו במעבר הראשון, בתוכן העניינים.

תוכל להפיק תוכן עניינים מדויק במעבר עריכה יחיד, אם תורה ל-SCRIPT/VS להציב אותו בסוף מסמך הפלט.

כדי לקבל תוכן עניינים בדרך זו, עליך להציב את מילת הבקרה העורכת את תוכן העניינים ממש בסוף מסמך הקלט. כדי לקבל את המיספור הנכון של תוכן העניינים, הצב את מספר העמוד שלו עצמו (שיהיה המספר הרומי iii, למשל), בקובץ הקלט שלך, ממש לפני מילת הבקרה של תוכן העניינים. אחרי שהודפס מסמך הפלט, תוכל להעביר את עמודי התוכן פיזית לתחילת המסמך.

תוכל להשתמש באופציית TWOPASS גם כדי לגלות שגיאות בקובץ הקלט. אם תעבד מסמך ב-TWOPASS ובלי CONTINUE, לא יתחיל המעבר השני, אלא אם כן הושלם המעבר הראשון.

אם נעשה שימוש ב-TWOPASS לעיבוד קובץ המשתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף], התמליל שהוכנס כתוצאה של .קל במעבר הראשון, לא יכלל בפלט הערוך. אולם תמליל שהוכנס במעבר השני, יעבור עריכה. אתה יכול להשתמש בסמל TWOPASS, &$שני (השווה ל-1 אם צוינה אופציית TWOPASS), ובמילת הבקרה .אם [אם] כדי לדלג על מילת הבקרה .קל במעבר הראשון. הסמל &$מעבר מציין את מספר המעבר הנוכחי, 1 או 2. ראה דיון במשפחת מילות הבקרה .אם [אם] בפרק העיבוד הלוגי של
DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide.

הערה: סמלים ופונקציות עיבוד מותנה של SCRIPT/VS עלולים לתת לקובץ הקלט במעבר השני צורה שונה מכפי שהיתה לו במעבר הראשון. כתוצאה מכך, יתכן שמספרי העמודים לא יהיו מדויקים בתוכן העניינים או באיזכורים והפניות. אם תוכן העניינים ממוקם בתחילת המסמך, הוא ישקף את מספרי העמודים כפי שהיו במעבר הראשון. אם הוא ממוקם בסוף המסמך, הוא ישקף את מספרי העמודים של המעבר האחרון.

UNFORMAT: הדפסת כל שורות הקלט ללא עריכה

אופציית UNFORMAT מורה ל-SCRIPT/VS להדפיס את כל שורות הקלט כפי שהן מופיעות בקובץ הקלט. השורות הנוצרות בהצגה ללא עריכה מייצגות את כל השורות (ורק את אותן השורות) שתעבד SCRIPT/VS: לדוגמה, שורות קלט שאינן מעובדות כתוצאה מהופעת מילת הבקרה .לך [לך], או שהמערכת מתעלמת מהן בגלל מילת הבקרה .קט [קטע מותנה], לא יופיעו בהצגה הלא-ערוכה.

יתכן שיודפסו כמה שורות שאינן נכללות בקובץ הקלט הראשוני. כאשר SCRIPT/VS נתקלת במילות הבקרה .שץ [שבץ] או .צר [צרף], יוכלל תוכנם של קבצים משובצים או מוספים אחרי מילת הבקרה. ברישום הלא-ערוך, SCRIPT/VS מכניסה את השורה

.*===> IMBED/APPEND FILE: file-id

בתחילתו של כל קובץ משובץ או מוסף. SCRIPT/VS מכניסה את השורה הבאה אחרי השורה האחרונה של קובץ משובץ או מוסף:

.*<=== END OF FILE: FILE-ID

אם נעשה שימוש באופציית NUMBER ביחד עם UNFORMAT, יודפסו זיהוי הקובץ ומספר השורה בצד ימין ולא שמאל.

שינויים בקלט כתגובה למיצד צעד של מילת הבקרה .עק [עקוב] אינם מוצגים.

מדפסות עמוד מתעלמות מאופציה זו.

UPCASE: הדפס אותיות לועזיות קטנות כגדולות

אופציית UPCASE מורה ל-SCRIPT/VS להמיר, במסמך הפלט הערוך בלבד, כל אות לועזית קטנה בגדולה. יש להשתמש באופציה זו כאשר הפלט מופנה למדפסת שאיננה מסוגלת להדפיס אותיות קטנות.

@user-option: אופציות מוגדרות-משתמש

ב-CMS, אפשר להגדיר אופציות נוספות ככל הנדרש, בכך שמקדימים לאופציה החדשה את התו @. לדוגמה,

@duplex

גם לאופציות המשתמש יכולות להיות תת-אופציות. לדוגמה,

@columns (2)

אופציות המשתמש נשמרות ביחד עם תת-האופציות שלהם (אם יש כאלה), אבל בלי הקידומת @ או הסוגריים המקיפים את תת-האופציות, ואפשר לבצען בכל עת באמצעות מילת הבקרה .שג [שירותי גמל]. לפרטים נוספים, ראה את הדיון בעיבוד גמל בספר DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide.

פרק זה מתאר כל אחת ואחת ממילות הבקרה של שפת SCRIPT/VS. נכללים בו כל המיצדים, עם תיאור השפעתם על העיבוד. כן נכללות בו הערות על השימוש במילת הבקרה, ודוגמאות.

תחביר מילות הבקרה

לכל מילות הבקרה יש שמות בני שני תווים. מילת בקרה מזוהה על-ידי נקודה (.) בעמדת התו הראשונה של שורת הקלט, ואחריה השם בן שני התווים. אם מילת הבקרה מקבלת מיצדים (פרמטרים), יבואו אלה אחרי שם מילת הבקרה ויופרדו זה מזה על-ידי רווחים:

.ער מרכז תחביר מילות בקרה

הרווח המפריד בין שם מילת הבקרה לבין המיצד הראשון איננו חובה; אם תשמיט אותו, SCRIPT/VS תוסיף אותו בעצמה. למשל,

.מרמרכז שורה זו

יעובד כאילו הקשת:

.מר מרכז שורה זו

הערה: אם תשמיט את הרווח הראשון, את שם מילת הבקרה ואת המיצד הראשון גם יחד משם מכלל תקף, יעובד המכלל, במקום שתעובד מילת הבקרה, אם פענוח המכללים פועל.

מפריד מילות בקרה

אפשר להשתמש בתו המפריד בין מילות בקרה כדי להכניס כמה מילות בקרה בשורה אחת:

.דל 0.5i;.ער התחל;.שי 10m

SCRIPT/VS עוברת על כל שורת מילת בקרה בחיפוש אחר התו המפריד בין מילות בקרה. אם מוצאה תו כזה, היא מפצלת את השורה בנקודה זו, וחלק השורה שלפני המפריד מעובד כשורת מילת בקרה בפני עצמה. החלק הנותר, משמאל לתו המפריד, נהפך לשורת הקלט הבאה. הנקודה שבמילת הבקרה .ער התחל בדוגמה לעיל מופיעה בעמדת התו הראשונה, ולכן מאפשרת את זיהוי .ער כמילת בקרה.

בתו המפריד בין מילות בקרה אפשר להשתמש גם להצבת מילת בקרה בתוך שורת תמליל.[11] לדוגמה,

הדגשת מלה בקווים ;.קו התחל;תחתי;.קו סיים;ים.

תביא לתוצאה הבאה:

הדגשת מלה בקווים <u>תחתי</u>ים.

SCRIPT/VS עוברת גם על כל שורת תמליל, בחיפוש אחר התו המפריד בין מילות בקרה. אם היא מוצאת את התו, <u>בתנאי</u> שמייד אחריו מופיעה נקודה ואחריה שם תקף של מילת בקרה, בן שני <u>תווים</u>, היא מפצלת את השורה בנקודה זו. חלק השורה שלפני התו המפריד מעובד כשורת תמליל רציפה, ואילו יתרת השורה, משמאל לתו המפריד בין מילות בקרה, נהפכת לשורת הקלט הבאה. אם

---

10 מלבד פירוט מיצד **סיים** של מילות הבקרה .קט [קטע מותנה], .המ [הגדר מכלל], .מל [מילולי] ו-.כק [כתוב לקובץ], שבו חובה לכלול את הרווח.

11 אם מופיעים בשורה אחת תמליל, מפרידי מילות בקרה ותגי גמל, במעורב, עלולים כמה רווחים בשורה זו להעלם.

נמצא התו המפריד בין מילות בקרה בשורת תמליל, אבל אחריו לא מופיעה מילת בקרה, המערכת רואה אותו כחלק מהתמליל.

הערה: המערכת אינה מכירה במכללים בתוך שורות תמליל. חובה להשתמש במילת הבקרה .בל [בצע מכלל] כדי לעבד מכללים בתוך שורות תמליל.

אפשר לשנות את התו המשמש להפרדה בין מילות בקרה באמצעות מילת הבקרה .הת מה [הגדר תו] סמל המערכת .&$מה כולל את התו המפריד בין מילות בקרה, ואפשר להשתמש בו כתחליף לתו זה.

מכללים

את מכללי SCRIPT/VS אפשר לזמן באותה הדרך שבה מזמנים את מילות הבקרה, כאשר בעמדת התו הראשונה של שורת הקלט מופיעה נקודה. אולם שמות מכללים עשויים לכלול עד עשרה תווים. אפשר לציין מיצדים בשורת מכלל, בדיוק כפי שעושים זאת בשורת מילת בקרה, מלבד זאת שהרווח לפני המיצד הראשון הוא חובה ולא רשות. אם הוגדר מכלל בשם **פסק** באמצעות מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל], אפשר לזמן אותו בדיוק כפי שמזמנים מילת בקרה:

.פסק מיצד1 מיצד2

אם הוגדר מכלל בעל שם זהה לשמה של מילת בקרה, יעובד המכלל במקום מילת הבקרה, כאשר פענוח המכללים פועל. הדבר מאפשר לך לשנות את תיפקודה של מילת בקרה. את פענוח המכללים אפשר להפעיל באמצעות מילת הבקרה .פמ [פענוח מכללים].

מתאם מילות הבקרה

מעבד מילות הבקרה של SCRIPT/VS מזהה את תו הגרש היחיד (') אחרי הנקודה כמתאם מילות בקרה. ניתן להקיש את כל מילות הבקרה (מלבד .המ [הגדר מכלל], .מל [מילולי] ו-.כק [כתוב לקובץ] כאשר צוין המיצד סיים) עם המתאם:

.'מר יש למרכז שורה זו

מתאם מילות הבקרה משנה את פעולתו הרגילה של מעבד מילות הבקרה בשני מובנים חשובים:

1. לא יערך חיפוש מכללים. גם אם ישנו מכלל בעל השם הנתון, תזומן מילת הבקרה, ולא יזומן המכלל.

2. לא יערך חיפוש אחר מפריד מילות הבקרה. כל מפרידי מילות הבקרה המופיעים בשורה יושארו כאילו היו תווי תמליל רגילים. לכן, מילת בקרה שהוקשה עם מתאם מילות הבקרה חייבת להיות מילת הבקרה האחרונה בשורה.

מכיוון שהמערכת לא תערוך חיפוש אחר מפריד מילות הבקרה, אפשר להקיש מילת בקרה המקבלת שורת תמליל עם מתאם מילות הבקרה, כדי להגן על התו המפריד בין מילות בקרה, אם הוא מופיע בשורה זו כחלק מהתמליל:

.'מר שורה ממורכזת; שורה אחת.
.'כ3 השימוש בתו ; בתמליל

אולם אם השורה כוללת סמל שעם פענוחו מתברר שהוא מכיל את התו המפריד בין מילות בקרה בעמדת התו הראשונה של שורת הקלט החדשה, המערכת לא תתעלם ממנו. עליך לציין .הת מה **סיים** מייד לפני השורה, או שעליך להשתמש בסמל המפריד בין מילות בקרה (&$מה).

מילות בקרה מסוג 1

ישנן כמה מילות בקרה, הקרויות מילות בקרה מסוג 1, שלכולן תחביר זהה וכולן מקבלות את אותם המיצדים. יש גם סוגים אחרים של מילות בקרה, ותחביריהן מוסברים בתיאורי מילות הבקרה הנפרדות.

בדיון זה נשתמש במילת הבקרה המדומה .10 כדי לייצג מילת בקרה מסוג 1:

.ס1	[1 ח התחל סיים <u>שורה</u>]

ח הוא מספר שלם חיובי המציין את מספר שורות הקלט שיעובדו על-ידי מילת הבקרה מסוג 1. ברירת המחדל היא 1, כלומר, שורת הקלט הבאה אחרי מילת הבקרה אמורה לעבור עיבוד על-ידי מילת הבקרה הזאת.

התחל תחילת תחום פתוח של שורות קלט שיעובדו על-ידי מילת הבקרה סוג 1; תחולתה תפוג עם הופעת המיצד **סיים**.

סיים מפסיק את השפעתה של מילת הבקרה סוג 1, כל אימת שהשפעה זו מתחילה במיצד **התחל**, או במספר המופיע במיצד **ח** אם עדיין לא מוצה.

<u>שורה</u> היא שורה יחידה שיש לעבדה על-ידי מילת הבקרה סוג 1. שורת הקלט היחידה

.ס1 זוהי שורה

שקולה כנגד שתי השורות

.ס1 1
זוהי שורה

המערכת מניחה שהשורה הנתונה במילת בקרה מסוג 1 מתחילה בתו הראשון שאיננו רווח המופיע אחרי מילת הבקרה. לפיכך, פעולתן של שתי הצורות הבאות זהה בדיוק:

.ס1 זוהי שורה
.ס1   זוהי שורה

המערכת מכירה במילות המפתח **התחל** ו-**סיים** ובמספר השלם הנתון על-ידי **ח**. רק אם אלה הם המיצדים היחידים בשורת מילת בקרה. אם ישנם מיצדים אחרים, המערכת מניחה שכולם הם <u>שורה</u>. לפיכך, מילות בקרה מסוג 1 שצורתן היא:

.ס1 התחל בעבודתך מייד
.ס1 777 הוא קוניאק מתוצרת ישראל

נחשבות כמילות בקרה שאחריהן מופיעה שורת תמליל, ולא כבקשות להתחיל בעיבוד, או לעבד 777 שורות קלט.

יחידות רווח

מילות בקרה רבות של SCRIPT/VS מקבלות יחידות רווח כמיצדים. יחידות רווח אנכיות ואופקיות מסומנות באותיות v ו-h, בהתאמה, בתיאורי מילות הבקרה. אפשר להשתמש בכל אחד מן הסימונים המתוארים בתרשים 5 בעמוד 31.

מוסכמות סימון

המבנה של כל מילת בקרה מתואר בתיבה לעיל. נעשה שימוש במוסכמות הסימון הבאות:

1. מילות מפתח שיש להקישן כלשונן יופיעו **באות מעובה**. (למשל: **התחל**, **סיים** בדוגמה לעיל). אם מותר לקצר מילת מפתח, יופיע הקיצור באותיות מעובות, ושאר המילה תיכתב באות רגילה, כגון **שמ**נה. (כמובן, אינך חייב להקיש את מילות הבקרה והמפתח תוך שינוי סוג-אות).
2. מיצדים שאינם מילות מפתח יופיעו באות רגילה, עם <u>קו תחתי</u>. (למשל: <u>שורה</u> בדוגמה לעיל).
3. שורת קווקווים החוצה מילת בקרה מציינת המשכיות של המיצדים לאותה מילת בקרה. לדוגמה, ראה את ".הכ [הגדר רמת כותרת]" בעמוד 69.
4. לא תמיד זהים המצב ההתחלי של מילת בקרה וברירת המחדל שלה. לדוגמה, למילת הבקרה .פמ [פענוח מכללים], המצב ההתחלי הוא **סיים**, ואילו ברירת המחדל היא **התחל**. המצב ההתחלי הוא הערך שבו נעשה שימוש, עד אשר משנים אותו במפורש. ערך ברירת המחדל תופס כל אימת שמילת בקרה מפורטת בלי המיצדים המתאימים.
5. מיצד רשות יחיד מופיע בין [סוגריים מרובעים]. אתה רשאי לציין מיצד זה, או להשמיטו.
6. מיצד המאפשר לך לבחור מבין כמה אפשרויות, או שלא לבחור בשום אפשרות, יוצג כרשימה המוקפת בסוגריים גדולים, כמו בדוגמת סוג 1 לעיל.
7. רשימה המוקפת ב-{סוגריים מכווצים} מציינת שאתה <u>חייב</u> לציין אחת מן האפשרויות המוצעות לך לבחירה. לדוגמה, הסימון

   { **התחל** }
   { **סיים** }
   { **הכלל** }
   { **התעלם** }

   קובע שאתה חייב לציין מיצד זה בתור **התחל**, **סיים**, **הכלל** או **התעלם**.
8. מיצד חובה יחיד יופיע ללא סוגריים מכל סוג.
9. אם יש בתיבה קווים אופקיים פנימיים, כמו בתיאור מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל], מציג כל חלק מהתיבה צורה חלופית של מילת הבקרה.
10. שלוש נקודות (...) מציינות שאפשר לחזור על המיצד. הצורה 1d...9d מראה שאתה יכול לפרט עד תשעה ערכי d, כשמפרידים ביניהם רווחים. הצורה c... מראה שאתה רשאי לפרט ערכי c עד כמה שתוכל להכנים באותה שורת קלט.
11. מטרת הדוגמאות בספר זה היא להמחיש טכניקות עריכה שונות המתאפשרות באמצעות מילות הבקרה של SCRIPT/VS. בגלל גורמים שונים, כגון אורך שורה בטור וכדומה, יתכן שתוצאות הדוגמאות אצלך לא יהיו זהות תמיד לדוגמאות המופיעות בספר זה. עם זאת, פעולת מילות הבקרה תהיה זהה בכל מקרה ומקרה. כמה מן הדוגמאות בספר זה ערוכות לפי רוחב טור קבוע בן 30 תווים. דוגמאות אחרות ערוכות לפי רוחב הטור בפועל, מלבד כאשר נתון רוחב מסוים באמצעות מילת הבקרה .רט.

יחידת רווח	צורת פירוט	דוגמאות
סנטימטר	aCM	15cm 2,54cm 4.25cm
תו (אופקי)	a	1,33 12.5 5
ציצרו	nCp	c12 (12 נקודות דידו) 2c3 (2 ציצרו ו-3 נקודות) 1.5c (1.5 נקודות דידו)
יחידת מדפסת (אופקית)	nDH	600dh 10dh
יחידת מדפסת (אנכית)	nDV	600dv 10dv
רווח-m (אופקי)	aMH -או- aM	0.33m 0.33mh 6m 6mh
רווח-m (אנכי)	aMV	0.5mv 1mv
אינץ'	aI	0.75i 6,5i 3.5i
שורה (אנכית)	a	1,75 4.5 2
מילימטר	aMM	100mm 25,4mm 12.7mm
פיקה	nPp	p6 (6 נקודות) 3p2 (3 פיקות ו-2 נקודות) p1.5 (1.5 נקודות)

כאשר:

a הוא מספר של סנטימטרים, תווים, יחידות-m, אינצ'ים, שורות או מילימטרים. המספר יכול להיות שבר, עם שתי ספרות לכל היותר אחרי הנקודה העשרונית, כאשר נקודה (.) או פסיק (,) משמשים להפרדה בין השלם לבין השבר העשרוני.

n הוא מספר של יחידות ציצרו, פיקה או יחידות מדפסת שלמות.

p הוא מספר נקודות (המכונות בדרך כלל "פונקטים". יש שתים-עשרה נקודות בציצרו ובפיקה, 72 נקודות באינץ', 24.5 בקירוב בסנטימטר.)

תרשים 5. סימון יחידות רווח: את כל הממדים האופקיים והאנכיים המפורטים עם מילות הבקרה והאופציות של SCRIPT/VS אפשר להקיש בכל אחת מן הצורות שתוארו כאן.

הערות

1. רווחי תווים שווים בגודלם לרווח התקני של סוג-האות ההתחלי (ברירת המחדל). רווחי השורות שווים בגודלם לריווח השורות של סוג האות הנוכחי.

2. את סימוני התווים יש להקיש באות לועזית, מימין למספר (מלבד בציצרו ובפיקה, כמו בדוגמה לעיל.

3. המערכת מכירה גם בצורה האמריקנית של כתיבת שבר עשרוני, בלי אפס לפניו (כגון .5 במקום 0.5).

תיאורי מילות הבקרה של SCRIPT/VS

הקטעים הבאים מכילים את תיאוריהן של כל מילות הבקרה של SCRIPT/VS, לפי סדר הא"ב.

... [הצב תוית] ... [Set Label]

מילת הבקרה ... [הצב תוית] מסמנת שורה בקובץ או במכלל של SCRIPT/VS כך שמילת הבקרה .לך [לך] תוכל להפנות את המערכת לשורה זו.

...	תוית [שורה]

תוית מזהה שורה בקובץ או במכלל של SCRIPT/VS. התוית יכולה לכלול עד שמונה תווים.

שורה החלק הפעיל של שורת קלט זו. התו הראשון שאינו רווח אחרי התוית מטופל כאילו הוא תחילתה של שורת קלט חדשה; זו יכולה להיות מילת בקרה או שורת תמליל. התמליל המשתייך לתוית אינו יכול להתחיל ברווח.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. מילת הבקרה ... [הצב תוית] חייבת להיות מילת הבקרה הראשונה בשורת קלט, החל בעמדת התו הראשונה.

2. כאשר SCRIPT/VS נתקלת במילת הבקרה ... [הצב תוית], היא מציינת לעצמה את מיקום השורה כדי שתוכל למצוא אותה שוב כאשר ייעשה שימוש בתוית שלה כמושא של מילת הבקרה .לך [לך]. אחרי התוית יכולה לבוא כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS, או שהתוית יכולה להימצא בשורה לבדה.

3. השימוש בתוויות עם מילת הבקרה .**לך** מוגבל לקובץ הקלט או למכלל הנוכחי. SCRIPT/VS יכולה להסתעף לתוית רק במסגרת אותו קובץ קלט או מכלל. כאשר קובץ חדש משובץ או מוסף, נכנסת לתוקף קבוצה חדשה של תוויות בשעת עיבודו של קובץ זה.

4. כל תוית בקובץ נתון חייבת להיות ייחודית. אם נמצאות באותו הקובץ שתי תוויות זהות, מופיעה הודעת שגיאה.

   במכללים מותר להשתמש בכמה תוויות בעלות אותו השם, אבל בשעת חיפוש התוית במכלל, תימצא רק הופעתה הראשונה של תוית נתונה.

5. אין צורך להכנים רווח אחרי מילת הבקרה. בהצבת תוית בעלת השם **כאן**, אפשר לכתוב "... **כאן**" או "...**כאן**".

שיקולי ביצועים:

פונקציית .**לך** עלולה להיות בלתי-יעילה, כשלעצמה. עליך להשתמש בה רק במצבים שבהם זוהי הדרך הטובה ביותר להשגת התוצאה הרצויה. בהפניה לתוית המצויה מאוחר יותר בקובץ הקלט, תושג התוצאה הטובה ביותר אם התוית תימצא לא רחוק מהפניית .**לך**; כאשר מפנים לתוית המצויה מוקדם יותר בקובץ, תושג התוצאה הטובה ביותר כאשר התוית נמצאת קרוב לתחילת הקובץ.

עיבוד תוויות יעיל הרבה יותר במכללים מאשר בקבצים. עם זאת, הרבה יותר יעיל להסתעף לתוית המצויה קרוב לתחילת המכלל, משום שחיפוש התוויות מתחיל תמיד בתחילת המכלל.

ראה את ".לך [לך]" בעמוד 124 להשוואת השימוש בתוויות ליצירת לולאות בקבצים לעומת מכללים.

דוגמאות:

- יצרת קובץ, **דוח1**, המכיל את סיכום הפעילות בינואר, עוד קובץ, **דוח2**, לפברואר, **דוח3** למרס, וכן הלאה. עכשיו, אתה מבקש ליצור קובץ שנתי עדכני, בכך שתשבץ את כל קבצי הדוח עד לדוח החודש שעבר. תוכל להשתמש במכלל SCRIPT/VS הבא:

```
.המ דוחות התחל
.עם *i = 1
...לולאה .שץ דוח&*i
.עם *i = &*i + 1
.אם &*i קש &חודש .לך לולאה
.המ סיים
.פמ התחל
.דוחות
```

בשעת ביצוע המכלל **דוחות**, ערכו הראשון של הסמל "&*i" הוא 1, ושם הקובץ המשובץ "דוח&*1" נעשה "דוח1". מילת הבקרה הבאה מוסיפה 1 לערכו של הסמל "&*i"; הערך הוא עתה 2. אם ערך המונה קטן ממספרו של החודש השוטף, מעובדת הלולאה שוב. זו הפעם, שם הקובץ "דוח&*i" יהיה "דוח2". הלולאה תמשיך לפעול עד שהמונה יהיה שווה למספר החודש השוטף.

‎.אג [אות גדולה]‏ ‎.UP

מילת הבקרה .אג [אות גדולה] ממירה אוטומטית אותיות לועזיות בשורת קלט אחת או יותר לאותיות גדולות.

.אג	[1 n התחל סיים שורה]

n קובע את מספר שורות הקלט שיומרו לאות לועזית גדולה. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם צוין .אג n בשעה ש-.אג **התחל** נמצא בתוקף, תופסק ההמרה לאות לועזית גדולה אחרי עיבוד n שורות קלט, או עם הופעת .אג **סיים**, בהתאם למה שיקרה קודם.

התחל קובע שיש להמיר את שורות הקלט הבאות לאות לועזית גדולה.

סיים מפסיק מצב המרה לאות לועזית גדולה, אם הופעל באמצעות **התחל** או אם צוין n ועדיין לא הסתיים מעצמו.

__שורה__ שורה שיש להמיר אותה לאות לועזית גדולה.

__מצב התחלי:__ סיים

__ברירת מחדל:__ 1

__שים לב:__

- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של מילת הבקרה .אג מתחילה את עריכת העמוד.
- מצב ההמרה לאות לועזית גדולה נכלל בסביבה הפעילה.

__הערות:__

1. השתמש במילת הבקרה .אג כל אימת שיש לפניך שורת תמליל באות לועזית, שאתה מבקש להמיר לאות גדולה. אם ברצונך שהמסמך כולו יכתב באות לועזית גדולה, השתמש באופציית UPCASE בשורת הפקודה של SCRIPT/VS.
2. השימוש בצורת .אג __שורה__ כאשר .אג n עדיין בתוקף, יביא לאיפוס מספר השורות שיש להמירן לאות לועזית גדולה.
3. מילת הבקרה .אג אינה גורמת לשבירה אוטומטית. אפשר להמיר לאות לועזית גדולה מלים בודדות בשורה.
4. שיטה אחרת להמרת מלה לאות לועזית גדולה היא השימוש בסמל המתאר &U' המוכר למעבד הסמלים.
5. כברירת מחדל, ההמרה לאות לועזית גדולה מתבצעת בתרגום a - z ל A - Z:. אפשר להרחיב תרגום זה באמצעות מילת הבקרה .תג [תרגם אות גדולה] לשפות נוספות מלבד אנגלית.
6. אם מילת הבקרה .אג פעילה בשעת עריכת תוכן העניינים, מלים לועזיות בתוכן העניינים יומרו לאות לועזית גדולה בהתאם.
7. מילת הבקרה .אג משפיעה רק על אותיות לועזיות, ואין לה שום השפעה על כתיבה בעברית.

דוגמאות:

- המרת מלה יחידה לאות לועזית גדולה:

  ספר זה עוסק בפקודה
  .אג nscript3
  על כל היבטיה.

  התוצאה תהיה:

  ספר זה עוסק בפקודה NSCRIPT3 על כל היבטיה.

- המרת מלה יחידה באמצעות מתאר האות לועזית הגדולה של מעבד הסמלים:

  ספר זה עוסק
  בפקודה &U'nscript3 על כל היבטיה.

  התוצאה תהיה:

  ספר זה עוסק בפקודה NSCRIPT3 על כל היבטיה.

.אד [אורך עמוד] .PL

מילת הבקרה .אד [אורך עמוד] מציינת את האורך האנכי (העומק) של עמודי פלט. הערך שצוין משנה את אורך העמוד התקני שנקבע לכל יחידת פלט לוגית.

תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס של .אד [אורך עמוד] למבנהו של עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.אד	[v +v -v]

v — קובע את האורך האנכי, או העומק, של עמודי פלט. אם לא צוין כל ערך עבור v, תשתמש המערכת בערך ברירת המחדל של יחידת הפלט. מספר זה צריך להיות זהה לגודל הפיזי של החלק הראוי להדפסה של הנייר שבו אתה משתמש. אולם בעריכה עבור יחידה לוגית שהיא מדפסת, המספר יכול להיות שונה, כפי שיוסבר להלן. הערך המזערי לאורך העמוד הוא סכום הקצה העליון (.קע) והקצה התחתון (.קת), ועוד שורה אחת. אם צוין +v או -v, אורך העמוד הנוכחי יוגדל או יוקטן בהתאם.

מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית שצויינה.

ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.

שים לב:

- .אד נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- .אד מסיימת שטח, רצף, רצף צף או הערת שוליים.
- אורך העמוד נכלל בסביבת העמוד.

הערות:

1. מילת הבקרה .אד מאפשרת את השימוש בגליונות נייר בגדלים שונים בפלט. (מתוך היחידה הלוגית שצוינה באופציית DEV של הפקודה NSCRIPT3 משתמעת ברירת מחדל של אורך עמוד, אבל אפשר לשנות אותה באמצעות מילת הבקרה .אד.) אפשר לשנות את אורך העמוד בכל מקום שהוא בקובץ, והשינוי יכנס לתוקף בעמוד הבא אחרי הופעת מילת הבקרה.

2. אם הפלט הוא תדפיס, אין ערכו של אורך העמוד חייב להיות זהה לעומקו של גליון הנייר עצמו, משום ש-SCRIPT/VS תגרום להעברת נייר המדפסת לתחילת העמוד הממשי הבא עם התחלת כל עמוד SCRIPT/VS חדש. לפיכך, עמוד SCRIPT/VS יכול לתפוס פחות מאורך הגליון עצמו, או יותר מאורך הגליון עצמו, והפלט יישר מחדש עם תחילת העמוד, בכל פעם ש-SCRIPT/VS מתחילה עמוד חדש.

3. מבלי להתחשב בכלל הקודם, אם תגדיר קצה עליון (.קע) כזה ש-SCRIPT/VS תצטרך להדפיס נתונים בשלוש השורות הראשונות של העמוד, אי-אפשר לבצע במקרה כזה קפיצת עמוד במדפסת. במקום זאת, SCRIPT/VS תשתמש בערך אורך העמוד כדי למצוא את תחילת העמוד הבא. לפיכך, כדאי מאוד לשמור על ערך מדויק של .אד, כך שישקף את עומקו הממשי של העמוד תחת בקרת SCRIPT/VS.

4. אם הכותרות הרצות העיליות והתחתיות שהוגדרו לעמוד ממלאות את העמוד כולו, כך שלא נשאר מקום לתמליל, SCRIPT/VS תפסיק את העיבוד בהודעת שגיאה. אי-אפשר לחזות את עומק הכותרות הרצות בשעה שמגדירים אותן, משום שהן נערכות על-פי אורך השורה הנוכחי (.אש) עם התחלת העמוד. אותן הכותרות עצמן עשויות לתפוס כמויות שונות של רווח אנכי בעמודים שונים, אם משתנה אורך השורה.

דוגמאות:

- קביעת אורך עמוד:

  .אד 84

אורך העמוד יהיה 84 שורות. זהו האורך המתאים לנייר מדפסת בן 14 אינץ', כשהמדפסת מדפיסה 6 שורות באינץ'.

.או [או] .OR

במילת הבקרה .או [או] אפשר להשתמש ביחד עם מילת הבקרה .אם [אם] לצורך עיבוד מותנה של שורות קלט של SCRIPT/VS. תוצאת המבדק שבוצע מעומתת לוגית עם תוצאת מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שבוצעה, כדי לקבוע אם יש לעבד את המטרה.

.או	מושווה1 מבדק מושווה2 מטרה
	עמוד מבדק { זוגי } מטרה { אי־זוגי }
	פלט מבדק { הדפסה } מטרה { מסוף } { מדעמ }

מושווה1 מחרוזת כלשהי שתשמש כמושווה הראשון. מושווה זה יכול להיות ערכו של סמל.

מושווה2 מחרוזת כלשהי שתשמש כמושווה השני. גם היא יכולה להיות ערך של סמל.

מבדק קוד בן תו אחד או שניים המודיע ל-SCRIPT/VS איזו השוואה עליה לבצע בין המושווים. הקודים הבאים מוכרים ל-SCRIPT/VS:

קודים		משמעות
של	=	שווה ל-
לש	¬=	לא שווה ל-
גמ	>	גדול מ-
קמ	<	קטן מ-
גש	≥	גדול מ- או שווה ל-
קש	≤	קטן מ- או שווה ל-

מטרה כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. זו יכולה להכיל מילת בקרה או תמליל. אם תנאי זה או התוצר של מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שבוצעה הוא אמיתי, תהיה שורת המטרה השורה הבאה שתעובד, כשהתו הראשון שאינו רווח ריק אחרי המושווה השני נחשב כעמדה הראשונה של שורה זו. אם התנאי שקרי, תתעלם המערכת משורה זו, והעיבוד ימשך משורת הקלט הבאה אחרי שורת מילת הבקרה .או.

עמוד בודק אם העמוד המעובד כרגע הוא בעל מספר זוגי או אי-זוגי.

זוגי מציין בדיקת עמוד בעל מספר זוגי.

אי-זוגי מציין בדיקת עמוד בעל מספר אי-זוגי.

פלט בודק אם פלט SCRIPT/VS נערך עבור מדפסת או מסוף.

הדפסה מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור 1403 או 3800.

מסוף מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור 3270.

מדעמ מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור מדפסות עמוד.

מיגוון האפשרויות לעריכת פלט ב-SCRIPT/VS גדול מכפי שאפשר לקבוע באמצעות מילות המפתח האלה. אפשר להשתמש בסמלי מערכת SCRIPT/VS '&$יחדל' (יחידה לוגית) ו-'&$יחדפ' (יחידה פיזית) כדי לקבוע את היחידות הלוגיות והפיזיות בפועל.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. מילות הבקרה .וג [וגם] ו-.או [או], ביחד עם .אם [אם], .אז [אז] ו-.אח [אחרת], מאפשרות לך לבנות משפטים לוגיים מורכבים.
2. מילת הבקרה .או כשלעצמה איננה גורמת לשבירה; אולם שורת המטרה עלולה לעשות זאת, אם תעובד.

3. כל אחד מהמושווים יכול להיות באורך עד 255 תווים, והמושווה הקצר יותר יוארך עד אורכו של המושווה הארוך יותר, בהוספת רווחים בסופו.

4. אם פענוח הסמלים מושבת בשעת עיבוד מילת הבקרה .או, כל הסמלים התקפים בשני המושווים יפוענחו לפני ביצוע ההשוואה. (סמלים המכילים בתוכם רווחים ריקים הכרח להשוות במצב אי-פענוח, על-מנת שהמערכת תוכל לבצע את המבדק ולזהות את שורת המטרה של .או.)

דוגמאות:

- שורת הקלט הבאה

  .אם &a של &b .או &c של &d .צג כן.

  שקולה כנגד שורות הפלט

  ```
  .אם &a של &b
  .אחרת .אם &c של &d
  .אז .צג כן.
  ```

- תוכל להשתמש ב-.או ביחד עם .אם, .אז או .את כדי לבנות משפטים לוגיים מורכבים, כגון אלה:

  ```
  .אם &$חודש    =  12
  .או &$חודש    =  1
  .או &$חודש    =  2
  .אז .עם עונה   =  חורף
  .אז .לך התחלה
  .אם &$חודש    ≥  3
  .או &$חודש    ≤  5
  .אז .עם עונה   =  אביב
  .אז .לך התחלה
  .אם &$חודש    ≥  6
  .אם &$חודש    ≤  8
  .אז .עם עונה   =  קייץ
  .את .עם עונה   =  סתיו
  ... התחלה
  ```

במילת הבקרה .אז [אז] אפשר להשתמש ביחד עם מילת הבקרה .אם [אם], לעיבוד מותנה של שורות קלט ב-SCRIPT/VS. שורת המטרה תעובד רק אם מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שעובדה יצרה תנאי אמיתי.

.אז	מטרה

מטרה

כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. היא יכולה להכיל מילת בקרה או תמליל. אם מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שעובדה יצרה תנאי אמיתי, תהיה שורת המטרה השורה הבאה שתעובד, כשהתו הראשון שאינו רווח ריק אחרי .אז נחשב כעמדה הראשונה של שורת המטרה. אם התנאי איננו אמיתי, מתעלמת המערכת משורת המטרה, והעיבוד יימשך משורת הקלט הבאה אחרי שורת מילת הבקרה .אז.

הערות:

1. מילות הבקרה .אז [אז] ו-.אח [אחרת], ביחד עם .אם [אם], .וג [וגם] ו-.או [או], מאפשרות לך לבנות משפטים לוגיים מורכבים.

2. מילות הבקרה .אז ו-.אח, כשלעצמן, אינן גורמות לשבירה ואינן משנות את תנאי אמת/שקר; אבל מילת בקרה בשורת המטרה עלולה לעשות זאת, אם תעובד. לדוגמה, שורות הקלט

```
.אם &a של &b
.אז .אם &c של &d
.אז .צג כן.
```

ישנו את תנאי אמת/שקר אם &a שווה ל-&b ואילו &c איננו שווה ל-&d. כמו כן, שורות הקלט הבאות

```
.אם &a של &b
.אז .רט 20
```

יגרמו לשבירה אם &a שווה ל-&b.

3. כמה וכמה מילות בקרה .אז [אז] ו-.אח [אחרת] יכולות לבוא אחרי מילת בקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או]; רק מילות הבקרה .אז [אז] יבוצעו אם מילות הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] הביאו להשוואה אמיתית; ורק מילות הבקרה .אח [אחרת] יבוצעו אם .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] הביאו להשוואה שקרית.

4. אם לא בוצעה שום השוואה מאז תחילת העיבוד, תעובד שורת המטרה.

דוגמאות:

- השורות הבאות

```
.אם &a של &b .צג כן,
.אם &a של &b .צג עדיין.
```

שקולות כנגד השורות הבאות:

```
.אם &a של &b
.אז .צג כן,
.אז .צג עדיין.
```

- תוכל להשתמש במילות הבקרה .אז ו-.אם כדי להתאים מסמך במיוחד לקהל מסוים. לדוגמה, אם תציין

```
.אם &aravsys = 3
.אז .קט 1 התעלם
.אז .קט 2 התעלם
```

ואז, אם SYSVARA שווה ל-3, שתי מילות הבקרה .אז יעובדו, ויגרמו לכך שהמערכת תתעלם מהקטעים 1 ו-2.

.אח [אחרת]   .EL

במילת הבקרה .אח [אחרת] אפשר להשתמש ביחד עם מילת הבקרה .אם [אם] לעיבוד מותנה של קבצי קלט ב-SCRIPT/VS. שורת המטרה תעובד רק אם מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שבוצעה הביאה לתנאי שקרי.

.אח	מטרה

מטרה כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. היא יכולה להכיל מילת בקרה, מכלל, תג גמל או תמליל. אם מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שבוצעה יצרה תנאי שקרי, תהיה שורת המטרה השורה הבאה שתעובד, כשהתו הראשון שאינו רווח ריק אחרי .אח נחשב כעמדה הראשונה של שורת המטרה. אם התנאי אמיתי, מתעלמת המערכת משורת המטרה, והעיבוד יימשך משורת הקלט הבאה אחרי שורת מילת הבקרה .אח.

הערות:

1. למען נוחות הקריאה, מותר להוסיף למילת הבקרה **.אח** את האותיות **רת**, בלי רווח ביניהן. הדבר מאפשר לכתוב את מילת הבקרה בצורה .אח או .אחרת.

2. מילות הבקרה .אז [אז] ו-.אח [אחרת], ביחד עם .אם [אם], .וג [וגם] ו-.או [או], מאפשרות לך לבנות משפטים לוגיים מורכבים.

3. מילות הבקרה **.אז** ו**.אח**, כשלעצמן, אינן גורמות לשבירה ואינן משנות את תנאי אמת/שקר; אבל מילת בקרה בשורת המטרה עלולה לעשות זאת, אם תעובד. לדוגמה, שורות הקלט

   ```
   .אם &a של &b
   .אח .רט 20
   ```

   יגרמו לשבירה אם &a אינו שווה ל-&b.

   בשורות הקלט הבאות

   ```
   .אם &a של &b
   .אח אם &a לש &c
   ```

   אם &a אינו שווה ל-&b, אז התנאי שקרי ושורת **.אח** תעובד. אם &a אינו שווה ל-&c, אז התנאי אמת/שקר יהפך לאמיתי.

4. כמה וכמה מילות בקרה .אז [אז] ו-.אח [אחרת] יכולות לבוא אחרי מילת בקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או]; רק מילות הבקרה .אז [אז] יבוצעו אם מילות הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] הביאו להשוואה אמיתית, ורק מילות הבקרה .אח [אחרת] יבוצעו אם .אם [אם] הביא להשוואה שקרית.

5. אם לא בוצעה שום השוואה מאז תחילת העיבוד, שורת המטרה לא תעובד.

דוגמאות:

- שורות הקלט הבאות

  ```
  .אם &a לש &b .צג כן,
  .אם &a לש &b .צג עדיין.
  ```

  שקולות כנגד השורות הבאות:

  ```
  .אם &a של &b
  .אחרת .צג כן,
  .אח .צג עדיין.
  ```

.אט [אזן טורים] .BC

השתמש במילת הבקרה .אט [אזן טורים] לביטול ולשחזור איזון טורים לעריכה רבת-טורים.

.אט	[התחל / סיים]

התחל מציין שאתה מבקש ש-SCRIPT/VS תאזן טורים. **התחל** הוא המצב ההתחלי, וכן ברירת המחדל.

סיים מציין שאינך מעוניין ש-SCRIPT/VS תאזן טורים עם הופעת הפסקת קטע או קפיצת עמוד.

<u>מצב התחלי:</u> **התחל**

<u>ברירת מחדל:</u> **התחל**

<u>שים לב:</u>

- מצב איזון הטורים נכלל בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. כשאיזון הטורים בתוקף, עומק התמליל בכל טור מאוזן עד כמה שאפשר לפני שהחומר הנכלל בעמוד זה מודפס.
2. אם שורה ריקה שנוצרה באמצעות מילת הבקרה .דל [דלג] נקלעת לתחילת טור או לסופו בגוף העמוד אחרי האיזון, היא מושמטת.
3. כשאיזון הטורים אינו בתוקף, עומק התמליל בכל טור יקבע באמצעות מילות בקרה .תט [תחילת טור] מפורשות או באמצעות מילוי כל הטורים, אבל לא ייעשה כל נסיון לאזן את מספר השורות בכל הטורים.
4. עם התחלת טור במפורש באמצעות מילות הבקרה .תט [תחילת טור] או .טמ [טור מותנה], הגורמות למעבר לטור חדש, הטור החדש לא יהיה כשיר לאיזון: תמליל מן הטורים הקודמים לא יועבר לתוך הטור החדש בשעת איזון הטורים.
5. אם מופיעה קפיצת עמוד במהלך עיבוד רב-טורים, אין הדבר מציין טור כלשהו כבלתי-כשיר לאיזון. קפיצת טור המשנה את הטור הנוכחי, מן הטור <u>האחרון</u> של העמוד הנוכחי לטור <u>הראשון</u> של העמוד הבא, דינה כדין קפיצת עמוד.

.אם [אם] .IF

מילת הבקרה .אם [אם] מאפשרת עיבוד מותנה של שורת קלט של SCRIPT/VS.

.אם	מושווה1 מבדק מושווה2 [מטרה]
	עמוד מבדק { זוגי } [מטרה] { אי‌זוגי }
	פלט מבדק { הדפסה } [מטרה] { מסוף } { מדעמ }

<u>מושווה1</u> מחרוזת כלשהי שתשמש כמושווה הראשון. מושווה זה יכול להיות ערכו של סמל.

<u>מושווה2</u> מחרוזת כלשהי שתשמש כמושווה השני. מושווה זה יכול להיות ערכו של סמל.

<u>מבדק</u> קוד בן תו אחד או שני תווים המציין עבור SCRIPT/VS איזו השוואה לבצע. הקודים הבאים מוכרים ל-SCRIPT/VS:

קודים		משמעות
של	=	שווה ל-
לש	¬=	לא שווה ל-
גמ	>	גדול מ-
קמ	<	קטן מ-
גש	≤	גדול מ- או שווה ל-
קש	≥	קטן מ- או שווה ל-

<u>מטרה</u> כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. זו יכולה להכיל מילת בקרה או תמליל. אם התנאי אמיתי, תהיה שורת המטרה השורה הבאה שתעובד, כשהתו הראשון שאינו רווח ריק אחרי המושווה השני נחשב כעמדה הראשונה של שורת המטרה. אם התנאי שקרי, מתעלמת המערכת משורת המטרה, והעיבוד יימשך משורת הקלט הבאה אחרי שורת מילת הבקרה .אם.

עמוד בודק אם העמוד המעובד כרגע הוא בעל מספר זוגי או אי-זוגי.

זוגי מציין בדיקת עמוד בעל מספר זוגי.

אי‌זוגי מציין בדיקת עמוד בעל מספר אי-זוגי.

פלט בודק אם פלט SCRIPT/VS נערך עבור מדפסת או מסוף.

הדפסה מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור מדפסת 1403 או 3800.

מסוף מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור מסוף 3270.

מדעמ מציין בדיקה האם הפלט נערך עבור מדפסות עמוד.

מיגוון האפשרויות לעריכת פלט ב-SCRIPT/VS גדול מכפי שאפשר לבדוק באמצעות מילות המפתח האלה. אפשר להשתמש בסמלי מערכת SCRIPT/VS '&$יחדל' (יחידה לוגית) ו'&$יחדפ' (יחידה פיזית) כדי לקבוע את היחידות הלוגיות והפיזיות בפועל.

<u>ברירת מחדל:</u> אין

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .אם [אם], ביחד עם .אז [אז], .אח [אחרת], .וג [וגם] ו-.או [או], מאפשרת לך לבנות משפטים לוגיים מורכבים.
2. מילת הבקרה .אם כשלעצמה, אינה גורמת לשבירה; אבל מילת הבקרה בשורת המטרה עשויה לגרום שבירה, אם תעובד.
3. שיגרת העיבוד .אם מכירה בשתי קבוצות מיוחדות של מושווים. אלה הם **עמוד** ופלט. תוכל להשתמש ב**עמוד** כדי לבדוק אם העמוד הנוכחי

הוא בעל מספר זוגי או אי-זוגי. כשאתה משתמש במושווים המיוחדים הללו, תוכל להשתמש בכל אחד מקודי המבדק:

.אם עמוד של זוגי (עשה כך)

זהה בדיוק לצורה

.אם עמוד לש איזוגי (עשה כך)

4. אורכו של כל אחד מהמושווים יכול להגיע עד 255 תווים, ואורכו של המושווה הקצר יותר יוארך עד שיהיה שווה לאורכו של הארוך יותר, באמצעות רווחים בסופו.

5. אם פענות הסמלים מושבת בשעת עיבוד מילת הבקרה .אם, כל הסמלים התקפים בשני המושווים יפוענחו לפני ביצוע ההשוואה. (סמלים המכילים בתוכם רווחים הכרח להשוות במצב אי-פענוח, על-מנת שהמערכת תוכל לבצע את המבדק ולזהות את שורת המטרה של .אם.)

דוגמאות:

• מטרת שורת .אם יכולה להיות שורת .אם אחרת. נניח שאתה מבקש לשבץ קובץ בשם אבג רק אם היום יום ג' אחר הצהריים. תוכל להשתמש בסדרה הבאה:

```
.עם ש = &שעה
.עם י = &יוםבשבוע
.אם &ש גש 12 .אם &י של 3 .שץ אבג
```

הדבר שקול כנגד המשפט הבא: **אם** השעה היא 12 או יותר, **וגם אם** היום הוא יום ג', אז שבץ את הקובץ; **אחרת**, עבור לשורה הבאה.

• אם קיימת האפשרות שאחד המושווים יהיה סמל ריק, אפשר להשתמש בשיטה אחרת:

.אם X&תשובה של Xכן (עשה כך)

עכשיו, אם סמל התשובה ריק, השורה מקבלת צורה זו:

.אם X של Xכן (עשה כך)

אילולא הכללת את האיקסים, היה הסמל הריק עלול לשנות את מבנה השדות כך:

.אם של כן (עשה כך)

ו"כן" איננו תנאי מוכר. שים לב שסמל יהיה ריק רק אם קבעת זאת באמצעות מילות הבקרה .עם או .קמ.

• תוכל להשתמש במילת הבקרה אם כחלק מסדרה מותנית המאפשרת לך לציין סוגי-אות שונים ליחידה פיזית מסוימת:

```
.אם &$יחדפ = 1403
.אז .הם אות1 קו
.אז .הם אות2 אג
.אח .הם אות1 NT2
.אח .הם אות2 ND2
```

.אש [אורך שורה] .LL

רוחב כל השורות הערוכות נקבע תמיד באמצעות מילת הבקרה **.רט**. מילת הבקרה .אש [אורך שורה] קובעת את האורך שיוצב כערכה של מילת הבקרה **.רט** בתחילת כותרות רצות, עיליות ותחתיות, ובתחילת הערות שוליים. היא משנה גם את רוחב השורה בטור בגוף העמוד, אם זה האחרון לא נקבע במפורש באמצעות .רט [רוחב שורה בטור]. תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס בין .אש [אורך שורה] למבנה עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.אש	[h +h -h]

h קובע את אורכה של שורת פלט. אם לא צוין ערך עבור h, ילקח ערך ברירת המחדל של יחידת הפלט. אסור שערכם של אורך שורת פלט ועוד שולי עמוד כלשהם יעלה על רוחב העמוד המירבי ליחידה זו.

<u>מצב התחלי:</u> תלוי ביחידה הלוגית שצוינה.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת את המצב ההתחלי.

<u>שים לב:</u>

- .אש גורמת שבירה.
- .אש מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.

<u>הערות:</u>

1. ערכה של מילת הבקרה **.אש** קובע את רוחב השורה בטור ההתחלי לכותרות רצות, עיליות ותחתיות, ולהערות שוליים. מילת הבקרה .רט [רוחב שורה בטור] קובעת את אורך שורת התמליל בגוף העמוד, אבל אם רוחב השורה בטור לא נקבע מפורשות, שינוי אורך שורת הפלט באמצעות מילת הבקרה .אש [אורך שורה] ישנה גם את רוחב השורה בטור.

2. משתמשים במילת הבקרה **.אש** גם כדי לקבוע היכן ימוקמו מספרי שורות. לפרטים נוספים, ראה את תיאור מילת הבקרה .סש [ספרר שורות].

3. ערך **.אש** חדש נכנס לתוקף בפעם הבאה שנעשה בה שימוש לקביעת רוחב השורה בטור בתחילת כותרת רצה, עילית או תחתית, חדשה, או בתחילת הערת שוליים חדשה. מכיוון שכותרות רצות עיליות ותחתיות ממוקמות אוטומטית בעמוד עם התחלת עריכתו של כל עמוד, שינוי ערך .אש לא ישפיע על רוחב השורה בטור של כותרת רצה, עילית או תחתית, אלא עם התחלת העמוד הבא. אם אתה משנה מבנה כותרת רצה עילית או תחתית באמצעות **.כת בצע** או **.כע בצע**, רוחב השורה בטור של הכותרת הרצה החדשה ישאר בעינו, משום שהערך החדש של אורך השורה עדיין לא נכנס לתוקף.

.בה [בצע הוראה] .EC

השתמש במילת הבקרה .בה [בצע הוראה] כדי להורות ל-SCRIPT/VS שתבצע את השורה הנתונה כשורת מילת בקרה, גם אם ישנו מכלל מוגדר בעל שם זהה, ופענוח המכללים פועל.

.בה	שורת מילת בקרה

שורת מילת בקרה שורה של מילת בקרה ב-SCRIPT/VS.

הערות:

1. השתמש במילת הבקרה .בה כל אימת שאתה רוצה ש-SCRIPT/VS תבצע מילת בקרה, גם אם ישנו מכלל מוגדר בעל שם זהה.

   מילת הבקרה .בה מועילה בתוך מכללים ששמם זהה לשם מילות בקרה. לעיתים קרובות, מכלל המשנה הגדרה של מילת בקרה משתמש בפונקציית מילת הבקרה, בנוסף לכל פונקציה אחרת שהוא מבצע. במקרים אלה, אם לא תשתמש בפונקציית .בה, אותו המכלל יזומן שוב ושוב בלולאה אינסופית, עד ש-SCRIPT/VS תפסיק זאת בהודעת שגיאה חמורה. כמובן, אפשר להשבית את פענוח המכללים, אבל הדבר ימנע זימון כל מכלל אחר, עד שפענוח המכללים יופעל שוב.

2. מתאם מילות הבקרה מבצע פונקציית .בה משתמעת. הוא גם מונע חיפוש אחר מפריד מילות הבקרה בשורת מילת הבקרה הנדונה. אפשר להשתמש במתאם מילות הבקרה עם כל מילת בקרה שהיא;[12] המתאם הוא גרש יחיד (') בין הנקודה לבין שמה של מילת הבקרה. (.ימר מרכז שורה זו.)

דוגמאות:

- כדי להגדיר מכלל בשם .שץ שיתפוס את מקומה של מילת הבקרה .שץ בלי עזרת מילת הבקרה .בה, יש צורך בהגדרת המכלל הבאה:

```
.המ שץ התחל
.צג שיבוץ &*1
.פמ סיים
.שץ &*
.פמ התחל
.המ סיים
```

בדוגמה זו, יש צורך להשבית את פענוח המכללים כדי למנוע לולאת פענוח מכללים אינסופית. למרבה הצער, כשאתה משבית פענוח מכללים, הוא יושבת גם לגבי הקובץ המשובץ וכל הקבצים המתקשרים אליו. במצב זה, יש להשתמש במילת הבקרה .בה:

```
.המ שץ התחל
.צג שיבוץ &*1
.בה .שץ &*
.המ סיים
```

מתאם מילות הבקרה פועל באותה הדרך:

```
.המ שץ התחל
.צג שיבוץ &1
.'שץ &1
.המ סיים
```

ההבדל בין צורת מילת הבקרה .בה לבין צורת מתאם מילות הבקרה הוא שבשורות .בה נערך חיפוש אחר מפרידי מילות בקרה, מה שאין כן בשורת מתאם מילות בקרה. בדוגמה לעיל, אין שום הבדל בין השניים משום שאין מפרידי מילות בקרה בשורת הקלט.

- מילת הבקרה .בה תגרום להצגת הודעת שגיאה אם שורת מילת הבקרה המקבלת אותה איננה תקפה. הצורה התקפה של מילת בקרה מתחילה בנקודה, ואחריה מילת בקרה תקפה ורווח. שורה שאיננה מכילה

---

[12] מלבד מאשר בפירוט המיצד **סיים** עבור מילות הבקרה .קט [קטע מותנה], .המ [הגדר מכלל], .מל [מילולי] ו-.כק [כתוב לקובץ].

נקודה בעמדת התו הראשונה נחשבת בדרך כלל כתמליל, אבל אם היא יעד של **.בה**, היא נחשבת כמילת בקרה שאיננה תקפה.

- מילת הבקרה **.בה** תביא להצגת הודעת שגיאה אם שורת מילת הבקרה הנתונה "תקפה", אבל היא מתייחסת למילת בקרה שאינה קיימת, גם אם ישנו מכלל בעל שם מילת הבקרה שניתנה.

.בל [בצע מכלל]

.EM

מילת הבקרה .בל [בצע מכלל] מורה ל-SCRIPT/VS לבצע את השורה הנתונה כשורת מכלל, גם אם ישנה מילת בקרה בעלת שם זהה ופענוח המכללים מושבת.

.בל	<u>שורת מכלל</u>

<u>שורת מכלל</u> שורת קלט המזמנת מכלל SCRIPT/VS.

<u>הערות:</u>

1. השתמש במילת הבקרה **.בל** כל אימת שאתה רוצה ש-SCRIPT/VS תבצע מכלל כאשר פענוח המכללים מושבת.

2. אם מילת הבקרה **.בל** מציינת מכלל שאין עבורו הגדרת מכלל תקפה, היא נחשבת כמילת בקרה בלתי-תקפה, גם אם ישנה מילת בקרה בעלת שם זהה.

3. מתאם מילות הבקרה מספק פונקציית .בה [בצע הוראה] משתמעת, וכן מונע את סריקת שורת מילת הבקרה בחיפוש אחר המפריד בין מילות בקרה. אם אתה מבקש למנוע סריקת שורת מכלל בחיפוש אחר מפרידי מילות בקרה, תוכל להשתמש במתאם מילות הבקרה עם מילת הבקרה **.בל**:

   .'בל .מכללי א;ב

   מילת הבקרה המותאמת כאן היא **.בל**, ושימוש זה מאפשר את ביצוע המכלל 'מכללי', בעודו מונע פירוש מוטעה של הנתונים למכלל (א;ב) כאילו נמצא ביניהם מפריד מילות הבקרה.

.בע [בטל עריכה] NF.

השתמש במילת הבקרה .בע [בטל עריכה] כדי לבטל או לשחזר שרשור שורות קלט ויישור שורות פלט. מילת הבקרה .בע מפקחת גם על האפשרות להאריך שורות אל מעבר לגבולות הטור.

.בע	[התחל סיים ימין מרכז שמאל פנים חוץ]	[הרחב קפל קצץ]

התחל מבטל הן שרשור שורות קלט והן יישור שורות פלט. התמליל הבא יודפס כפי שהוקש.

סיים גורם הן לשרשור שורות קלט והן ליישור שורות פלט. כל שורת פלט תמולא בתמליל ותיושר כלפי השוליים הימניים והשמאליים גם יחד.

ימין קובע ששורות הקלט לא ישורשרו, אבל יש להצמיד אותן אל השוליים הימניים. (הדבר מקביל ל-**.בע התחל**.)

מרכז קובע ששורות הקלט לא ישורשרו, ויש למקם אותן במרכז הטור.

שמאל קובע ששורות הקלט לא ישורשרו, ויש להצמיד אותן לשמאל הטור.

פנים קובע ששורות הקלט לא ישורשרו, ויש ליישר אותן עם השוליים הפנימיים של הטור - לעבר שולי הניקוב המשוערים של העמוד המודפס. הדבר שקול כנגד **.בע ימין** בעמודים אי-זוגיים ו-**.בע שמאל** בעמודים זוגיים.

חוץ קובע ששורות הקלט לא ישורשרו, ויש ליישר אותן עם השוליים החיצוניים של הטור - משולי הניקוב המשוערים של העמוד המודפס והלאה. הדבר שקול כנגד **.בע שמאל** בעמודים אי-זוגיים ו-**.בע ימין** בעמודים זוגיים.

כאשר השרשור אינו פועל, ושורת קלט חורגת מרוחב השורה בטור, או כאשר השרשור פועל, ומלה יחידה חורגת מרוחב הטור, התמליל יעובד בהתאם לאופציית הגלישה שבתוקף:

קפל קובע שאם התמליל אינו נכנס לטור, יש לשבור אותו ולמקם את השארית בשורת הפלט הבאה (או בשורות הפלט הבאות). התמליל ישבר בעמדת התו האחרונה הנכנסת לטור.

קצץ קובע שאם התמליל אינו נכנס לטור, יש לקצץ אותו בעמדת התו האחרונה הנכנסת לטור.

הרחב קובע שאם התמליל אינו נכנס לטור, יש להמשיך אותו מעבר לרוחב השורה בטור. זהו המצב ההתחלי.

מצב התחלי: סיים הרחב

ברירת מחדל: התחל

שים לב:

- .בע גורמת שבירה.
- מצב העריכה נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה **.בע** קובעת אם מלים יועברו משורת קלט אחת לשניה כדי למלא כל שורת פלט (שרשור), וכיצד יחולק כל רווח לבן נוסף שנותר עם מילוי שורת הפלט בין המלים באותה שורה (יישור).

2. אפשר לציין את אופציות הגלישה **קצץ**, **קפל** ו**הרחב** כאופציות היחידות של מילת הבקרה **.בע**. במקרה זה, מצב העריכה הנוכחי ישאר בעינו, אם כי תתבצע שבירה.

3. מילת הבקרה **.ער** דומה בטיבה ל-**.בע**; שתי מילות הבקרה משפיעות על השרשור והיישור, ושתיהן יכולות לקבוע אופציית גלישה.

4. תמליל החורג מרוחב השורה בטור יעובד בהתאם לאופציית הגלישה הנוכחית, כפי שנקבעה באמצעות .בע או באמצעות מילת הבקרה .ער [עריכה]. כאשר השרשור איננו פועל, יכול הדבר לקרות אם שורת הקלט רחבה יותר מרוחב השורה בטור הפלט. כאשר השרשור פועל, יכול הדבר לקרות אם אורכה של מלה יחידה עולה על רוחב השורה בטור, או אם מלה הבאה אחרי רווח טבלר חוצה את השוליים השמאליים.

5. את האופציות אפשר לציין בכל סדר שהוא. אם צוינו אופציות סותרות, תשתמש המערכת באחרונה מביניהן.

6. כאשר משתמשים באופציית הגלישה **הרחב**, יש לוודא שרוחבן של שורות הפלט המורחבות לא יעלה על רוחב העמוד.

<u>**דוגמאות:**</u>

- .בע סיים

זרח השמש על הים, בכל כוחו זרח: האר גלים והחליקם שקד וגם טרח -- דבר שהוא מוזר מאוד בעצם ליל-קרה.

- .בע התחל

זרח ירח בעגמה,
שכן סבר בתום
כי אין לשמש עסק כאן
אחר פנות היום --
"גסות היא בו," אמר,
"שבא נסר בשמי מרום!"

- .בע שמאל

הים רטב מכל רטוב,
יבש-הוביש החול.
עב לא נראה,
כי צח היה השחק הכחול:
ממעל עוף לא עף, לא שר --
מאין ציפור וקול.

- .בע מרכז

זה בצד זה הלוך הלכו
סוס-ים עם הנגר.
ובראותם שיפעת החול
ירד דימעם מטר:
"לו אך פינו כל זאת," אמרו
"היה זה נהדר!"

- .בע ימין

"התדמה," אמר סוס-ים,
"כי לו חצי שנה
גרפו מנין שפחה החול,
כי אז כליל פונה?"
"ספק בכך," שח הנגר,
בוכה נאמנה.

- .בע חוץ

"חיברו עימנו, שבלולים!"
סוס-ים בהם פצר.
"תנעם שיחה בטיולים,
בשדה החוף הצר:
וארבעה מכם לסעוד
ידנו לא תקצר."

- .בע פנים

הביט בו קשישם הבט
אך אומר לא השחית:
קרץ לו קשישם קרוץ,
ראשו כבד הניט --
משמע, איפוא, כי לא יאבה
לנטוש את הכונכית.

• השיר "סוס-הים והנגר" לקוח מתוך עליסה בארץ המראה מאת לואיס קרול, תרגום אהרן אמיר, הוצאת "מחברות לספרות" תשכ"ו. השיר נמשך בפרק ".סה [סימן הגהה]" בעמוד 141.

.דל [דלג] .SK

השתמש במילת הבקרה .דל [דלג] כדי ליצור רווח אנכי ריק לפני שורת הפלט הבאה, אלא אם כן היא תופיע בראש עמוד או טור.

.דל	[1 / v] [ת] [ח] [ע]

v כמות הרווח שיש להכניס לפלט. אם לא ניתן שום מספר, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם גודלו של v איננו מצוין באחת מיחידות הרווח המוכרות (אינצ'ים, פיקות, ציצרו או מילימטרים), הדבר מתפרש כבקשה לדלג על מספר שורות. במקרה זה, אם לא צוין ח, הגודל המבוקש הוא כפולה של המקדם המתאים, אם הריווח בתוקף הוא כפול או יותר מזה.

ת מציין דילוג מותנה. הדילוגים המותנים תלויים במה שבא אחריהם בטור הפלט. אם באה אחרי הדילוג המותנה שורת תמליל, הוא יופיע בטור כמבוקש. אם באה אחריו בקשה לדילוג נוסף או לרווח, שתי הבקשות לדילוג או לרווח מושוות זו עם זו, ורק הגדולה מביניהן נשארת בטור.

ח מציין דילוג מוחלט. ערך ריווח השורות שצוין עם המיצד **פי** של מילת הבקרה .רח [ריווח שורות] ועם מילת הבקרה .רכ [רווח כפול] אינו משפיע כלל על עומק הרווח המדולג. לדוגמה, אם תציין

.רכ
.דל 4

התוצאה תהיה שמונה שורות ריקות, אבל אם תציין

.רכ
.דל 4 ח

התוצאה תהיה רק ארבע שורות ריקות. כמו כן, אם ציינת

.רח פי 3.0
.דל 2

התוצאה תהיה שש שורות ריקות, אבל אם תציין

.רח פי 3.0
.דל 2 ח

התוצאה תהיה רק שתי שורות ריקות. אם צוין **ח**, הדילוג <u>איננו</u> כפוף ליישור אנכי.

אם גודל הדילוג ניתן באינצ'ים, בפיקות, בציצרו או במילימטרים, הוא מתפרש כבקשה לדילוג מוחלט. .דל 0.5i יביא איפוא לדילוג של חצי אינץ', מבלי להתחשב בריווח השורות, כפי שנקבע באמצעות **.רח**, והדילוג יתבצע מעל העומק המבוקש במידת הקירבה הרבה ביותר האפשרית ביחידה הלוגית הנוכחית. אם <u>לא</u> צוין **ח**, הדילוג <u>כפוף</u> ליישור אנכי.

ע מציין דילוג עמוד. דילוגים מסוג זה יוצרים מירווח מדולג למלוא רוחב העמוד, גם כאשר העריכה היא רב-טורית. מכיוון שדילוג כזה גורם לשבירת קטע, הוא אסור בתוך רצף.

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- .דל גורמת שבירה.
- .דל מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- .דל v ע גורם לשבירת קטע בלתי מותנית לפני ואחרי הדילוג.

הערות:

1. שום רווח ריק לא יווצר אם הוא יודפס הראשון בראשו או בתחתיתו של עמוד פלט. ראש הטור יכול להימצא בראש העמוד, או אחרי שבירת קטע. הדבר עלול להביא לכך שהטורים המסודרים יהיו קצרים מדי, בכמות הרווח שהושמט.
2. המערכת תתעלם מדילוגי עמוד (המיצד ע) רק כאשר הם מופיעים בראש העמוד.
3. אם בקשת הדילוג ניתנה במספר שורות (יחידות רווח לא מצוינות), גודלה של כל שורה יהיה כפי שנקבע באמצעות מילת הבקרה .רח [ריווח שורות].
4. אם ריווח כפול נמצא בתוקף, מספר הדילוגים הנוצרים יוכפל בכמות ריווח השורות, אלא אם כן צוין ריווח מוחלט.
5. עיבוד דילוגים מותנים אינו מתבצע מעבר לגבולות שטחים, רצפים, גושים צפים, הערות שוליים וכותרות רצות ע‏יליות ותחתיות, וגם אינו מתבצע כאשר הדילוג הוא דילוג עמוד.

.דמ [קפיצת עמוד מותנית]

.CP

מילת הבקרה .דמ [קפיצת עמוד מותנית] גורמת לקפיצת עמוד אם נותרה בטור הנוכחי כמות רווח קטנה מהכמות שצוינה.

.דמ	[v]

v כמות הרווח האנכי הדרוש בטור הנוכחי עבור השורות הנוספות שיש לעבדן מבלי לגרום קפיצת עמוד. אם הושמט v, יתבצעו שבירה וקפיצת עמוד במידת הצורך כדי להגיע לתחילת עמוד. השבירה וקפיצת העמוד לא יתבצעו אם העמוד הנוכחי ריק.

שים לב:

- .דמ גורמת שבירה.
- .דמ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- **.דמ** מסיימת שטח, רצף, גוש צף או הערות שוליים.
- מילת הבקרה .דמ [קפיצת עמוד מותנית], בלי המיצד v, גורמת לשבירת קטע בלתי-מותנית.

הערות:

1. אפשר להשתמש במילת הבקרה **.דמ** כדי להבטיח את קיומו של רווח מספיק (עד עומק הטור המרבי) בטור אחד, כדי להכיל את הרווח הריק שהוקצה על-ידי מילת הבקרה .רו [רווח], לאיור שיוכנס במועד מאוחר יותר.
2. אם ביקשת **.דמ** ועדיין יש תמליל שנחוץ למקמו במסמך, גוש צף למשל, יתכן ש-SCRIPT/VS תאלץ לבצע יותר מקפיצת עמוד אחת כדי לספק את בקשת **.דמ**.
3. לשמירת תמליל ערוך ביחד, השתמש במילת הבקרה .רצ [רצף].

דוגמאות:

- אם תקיש:

    .דמ 2i

אזי, אם נותרו בטור הנוכחי פחות משני אינצ'ים של רווח אנכי, תבוצע קפיצת עמוד לפני המשך העיבוד. אם נותרו שני אינצ'ים או יותר, ימשך העיבוד בטור הנוכחי.

.SB .הב [הזז בסיס]

השתמש במילת הבקרה .הב [הזז בסיס] כדי למקם תמליל מעל לקו הבסיס הרגיל או מתחתיו.

.הב	[0 / v / +v / -v]

v קובע את ההזזה מעל קו הבסיס הרגיל, שם יש למקם את התמליל הבא.

+v או -v מציינים הזזה מעלה או מטה, בהתאמה, לגבי קו הבסיס הנוכחי. v יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רוות אנכי.

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: מחזירה את קו הבסיס הנוכחי לקו הבסיס הרגיל.

שים לב:

- מדפסות שורה מתעלמות מ-**.הב**.
- תזוזת קו הבסיס נכללת בסביבה הפעילה.

הערות:

1. סוגי-אות מעוצבים כך שכל התווים נראים כאילו הם מונחים על קו הבסיס הרגיל (מלבד האותיות ך, ן, ף, ץ ו-ק הבולטות מתחתיו). השתמש במילת הבקרה **.הב** כדי למקם תווים מעל קו הבסיס הרגיל או מתחתיו, למשל, כדי ליצור תווים תחתיים או עיליים (Superscript ,Subscript).
2. אם לא ניתנו מיצדים, קו הבסיס הנוכחי יחזור למצבו הרגיל.
3. באמצעות מילת הבקרה **.הב**, אפשר להזיז תמליל אל מחוץ לקצה העליון או הקצה התחתון של העמוד. התוצאה תהיה שגיאה.
4. במדפסות עמוד, אם צוינו ערכי הזזה גבוהים מאוד בשעת העריכה, יהיה צורך בכמויות גדולות מאוד של אחסון בפועל (virtual storage) בשעת ההדפסה. יש להימנע מכך.

דוגמאות:

- אפשר לערוך אותיות עיליות (Superscript) באמצעות הזזת קו בסיס. לדוגמה, את הביטוי "x בריבוע" אפשר לערוך כך:

```
.הב 0.15cm
2
.הב
.מנ x
```

הסיפרה "2" תמוקם במילימטר וחצי גבוה יותר מה"x":

x^2

כדי לשחזר את קו הבסיס הרגיל לתמליל הבא, הקש

```
.הב
```

- גם אותיות תחתיות (Subscript) אפשר לערוך באמצעות הזזת קו בסיס. לדוגמה, את הסמל המתימטי "אלף-אפס" אפשר לערוך כך:

```
א
.הב -p3
.מנ 0
```

הסיפרה "ס" תמוקם שלוש נקודות פיקה מתחת לאות "א":

$ס^{א}$

- אותיות עיליות לעיליות אפשר לערוך בהצגה נוספת של קו הבסיס. לדוגמה, את הביטוי "שתיים בחזקת שלוש ברביעית" אפשר לערוך כך:

```
.הב p4
    4
.הב p2-
.מנ 3
.הב
.מנ 2
```

הסיפרה "3" תמוקם 2 נקודות גבוה יותר מה"2", ואילו הסיפרה "4" תמוקם 2 נקודות גבוה יותר מה"3":

$2^{3^{4}}$

.הד [הודעה] .MG

מילת הבקרה .הד [הודעה] משמשת להעברת הודעות. ניתן להשתמש בה כדי לספק מידע אבחוני ממכללים.

.הד	/[קוד]/[הודעה][/]

קוד מזהה ההודעה. קוד שאורכו לא יעלה על 16 תווים, עבריים או לועזיים, ובלבד שהאות הימנית ביותר תהיה האות הלועזית R, I, W, E, S או T. האות הזאת משמשת לקביעת מידת החומרה של ההודעה, ומציבה את ערכו של קוד השגיאה של SCRIPT/VS; אותה המשמעות מיוחסת גם להודעות הרגילות של SCRIPT/VS:

R נחוצה תגובה (RC=0)
I לידיעה בלבד (RC=0)
W אזהרה (RC=4)
E שגיאה (RC=8)
S שגיאה חמורה (RC=12)
T שגיאה קטלנית (RC=16)

אם צוין קוד ריק, ההודעה נחשבת כהודעה לידיעה בלבד. אם קוד הוא R, עליך לספק קריאה מן המסוף באמצעות .קמ או .קל לשם מתן התגובה; .הד איננה עושה זאת בשבילך. קוד לא יודפס, אלא אם כן צוינה אופציית MESSAGE(ID) של הפקודה NSCRIPT3.

הודעה נוסח ההודעה. הודעה יכולה להיות מחרוזת תווים כלשהי.

/ מגביל שרירותי. כל תו מלבד רווח ריק, שאינו מופיע בקוד או בהודעה, יכול לשמש באותה המידה.

הערות:

1. הודעות הנוצרות באמצעות .הד משפיעות על הודעות השגיאה של SCRIPT/VS, ועלולות לגרום לסיום העיבוד על-ידי SCRIPT/VS. הודעות S (שגיאה חמורה) ו-T (שגיאה קטלנית) גורמות תמיד לגמר העיבוד, והודעות E (שגיאה) גורמות לגמר העיבוד, אלא אם כן אופציית CONTINUE של הפקודה NSCRIPT3 נמצאת בתוקף.

2. כאשר מוצגת הודעה, מופיעה הקידומת "+++" לפני קוד או הודעה, כדי לציין שההודעה נוצרה באמצעות .הד. אם ההודעה ריקה כולה, תוצג רק הקידומת הזאת. הדבר יכול לקרות אם לא ציינת שום קוד או הודעה, או אם ציינת קוד בלי הודעה, אבל האופציה (ID MESSAGE) איננה בתוקף.

3. אם בשורת .הד אין שום נתונים, המערכת מתעלמת ממנה.

דוגמאות:

- כדי להוציא הודעה לידיעה בלבד, הקש

  .הד //המסוף שלך פועל.

  ההודעה תוצג כך:

  +++ המסוף שלך פועל.

- כדי להוציא הודעת אזהרה, הקש

  .הד /W/המסוף שלך מעלה עשן.

- כדי להוציא הודעת שגיאה, הקש

  .הד /001E/המסוף שלך בוער.

אם ציינת MESSAGE(ID) עם הפקודה NSCRIPT3, הקוד יופיע ביחד עם נוסח ההודעה בשעת הצגתה:

+++001E המסוף שלך בוער.

אם לא ציינת את האופציה CONTINUE, SCRIPT/VS תסיים את העיבוד במצב זה.

הה. [הגדר הדגשה]   .UD

השתמש במילת הבקרה .הה [הגדר הדגשה] כדי לקבוע כיצד תתבצע הדגשת קו-תחתי אוטומטית באמצעות מילות הבקרה .קו [קו תחתי] ו-.קג [קו תחתי - אות גדולה], או עם סוגי-אות שהוגדרו באמצעות מיצדי **הד** או **הדהג** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], או בכותרות שהוגדרו עם מיצדי **הד** או **הדהג** של מילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת]. תוכל לקבוע אם יש או אין למתוח קו-תחתי מתחת לרווחים ריקים, ובמדפסות עמוד, באיזה ישר בעל <u>שם נתון</u> יש להשתמש בהדגשת קו-תחתי, בסוגי-אות מודגשים ובכותרות מודגשות בקו-תחתי, והיכן יש למקם אותו יחסית לקו הבסיס.

הה.	[**התחל** / **סיים**] [<u>שם ישר</u>] [v / -v]

התחל קובע שיש להדגיש גם רווחים בקו-תחתי.

סיים קובע שאין להדגיש רווחים בקו-תחתי.

<u>שם ישר</u> מזהה ישר בעל <u>שם נתון</u> שבו תשתמש המערכת להדגשת קו-תחתי במדפסות עמוד. מדפסות שורה מתעלמות מ<u>שם ישר</u>.

v מציין היכן יש למקם את הקו-התחתי, יחסית לקו הבסיס, במדפסות עמוד. אם v חיובי, הישר ימתח מעל קו הבסיס. אם צוין v-, הישר ימתח מתחת לקו הבסיס. מדפסות שורה מתעלמות מ-v.

<u>מצב התחלי:</u> התחל

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת את המצב ההתחלי. עבור מדפסות עמוד, עוביו של ישר ברירת המחדל הוא 0.2 מ"מ והוא ממוקם 0.4 מ"מ מתחת קו הבסיס.

<u>שים לב:</u>

- הגדרת הדגשת קו-תחתי נכללת בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. בדרך כלל, הרווחים בין מלים מודגשים בקו-תחתי, אלא אם כן צוין המיצד **סיים**. דילוגי טבלר ורווח אופקי שהוכנס באמצעות המיצד אל של מילת הבקרה .רר [רווח בשורה] לא יודגשו בקו-תחתי. תווים ריקים, רווחים דרושים ורווחים שנוצרו באמצעות מילת הבקרה **.רר** יודגשו בקו-תחתי אם צוין **התחל**.

2. במדפסות שורה, הדגשת קו-תחתי מבוצעת באמצעות הקשה חופפת (overstrike) לתמליל של תו הקו-התחתי (_).

   במדפסות עמוד, הדגשת קו-תחתי מבוצעת במתיחת ישר תחת התמליל. עוביו של ישר ברירת המחדל הוא 0.2 מ"מ, והוא ממוקם 0.4 מ"מ מתחת לקו הבסיס.

3. אם הישר המשמש להדגשה ממוקם מעל קו הבסיס הרגיל במדפסות עמוד, הוא עלול לעלות על התמליל.

4. הגופנים של מדפסת עמוד 3820 כוללים תווים מודגשים בקו-תחתי. הגדרות בנויות-במערכת אלה של הדגשת קו-תחתי, יופעלו לגבי הגופנים אלא אם כן תצויין במפורש מילת הבקרה .הה [הגדר הדגשה] בתוספת שם-ישר או מיקום.

בכל פעם שמתחילים או מחדשים את השימוש בגופן, משתנה ההגדרה של הדגשה בקו-תחתי כך שהמערכת משתמשת בהגדרת הקו-התחתי של הגופן החדש. אולם הגדרה זו אינה מופעלת עד אשר מופעל קו הדגשה חדש לשורת הפלט הבאה אם קיימת הדגשת קו-תחתי על רווחים, או למילה הבאה אם צויין שאין להדגיש רווחים בקו-תחתי.

<u>דוגמאות:</u>

- כברירת מחדל, כשאתה מדגיש תמליל בהקשת

  .קו התחל

כל התווים, כולל רווחים בין מלים, יודגשו בקו-תחתי. אבל אם הקשת קודם לכן

.הה סיים

הרווחים בין המלים לא יודגשו. תווים שאינם רווחים יודגשו תמיד.

- אפשר למקם את ישר ההדגשה במפורש במדפסות עמוד. לדוגמה, אם תקיש

.הי שמן עובי 0.6mm
.הה שמן p2-

ימתח ישר שתי נקודות פיקה מתחת לקו הבסיס של התמליל המודגש:

ימתח ישר שתי נקודות פיקה מתחת לקו הבסיס של התמליל המודגש:

אם תקיש

.הי דק עובי 0.4mm
.הה דק p3

ימתח ישר שלוש נקודות פיקה מעל קו הבסיס, ויחצה את התמליל המודגש באמצע:

~~ימתח ישר שלוש נקודות פיקה מעל קו הבסיס,~~
~~ויחצה את התמליל המודגש באמצע:~~

.הת [הגדר שטח] .DA

השתמש במילת הבקרה .הת [הגדר שטח] כדי להגדיר שטח בעל שם נתון. שטח בעל שם נתון יכול לקבל שורות תמליל ערוכות, בדיוק כמו טור רגיל, רצף, עריכה צפה או הערת שוליים. אבל התמליל בשטח בעל שם נתון יוצב במיקום מוגדר מראש בעמודים, והוא עשוי לחפוף לתמליל אחר.

לאחר הגדרת שטח בעל שם נתון, תוכל להשתמש במילת הבקרה .שט [שטח] כדי לזהות את התמליל שיערך עבור שטח זה.

.הת	שמשטח h [v] [עמוד / גוף / קטע] [סוג שמסוג] [רוחב h] [עומק v] [סובב סיבוב]

שמשטח שמו של השטח המוגדר. אחרי שהוגדר שמשטח, אפשר להשתמש בו עם מילת הבקרה .שט [שטח]. שמשטח איננו יכול להיות סיים או שים. הוא יכול להכיל עד 16 תווים שאינם רווח.

h מירווח אופקי של הפינה הימנית העליונה של השטח מן השוליים הימניים של התחום שבו ימוקם שטח זה. הערך אפס מציין שהשטח צריך להיות צמוד לשוליו הימניים של התחום. התחומים נקבעים באמצעות מילות המפתח **עמוד, גוף וקטע.**

v מירווח אנכי של הפינה הימנית העליונה של השטח מראש התחום שבו ימוקם שטח זה. הערך אפס מציין שהשטח צריך להיות צמוד לשוליו העליונים של התחום. המערכת מתעלמת מ-v בשטחי קטע.

עמוד קובע שמיקום השטח צריך להיות יחסית לעמוד. המירווח האופקי והאנכי של השטח נמדד מן הפינה הימנית העליונה של העמוד. שטחי עמוד אפשר למקם בכל מקום שהוא בעמוד, והם יכולים לחפוף לכותרות רצות עיליות ותחתיות, וכן לגוף התמליל. שטחי עמוד ממוקמים אוטומטית בכל פעם שמסתיים עמוד.

גוף קובע ששטח זה ימוקם יחסית לגוף העמוד. המירווח האופקי והאנכי של השטח נמדד מן הפינה הימנית העליונה של גוף העמוד. כלומר, נקודת המוצא נמצאת מייד מתחת לכותרת הרצה העילית וצמודה לשוליים הנוכחיים של העמוד. אפשר למקם שטחי גוף בכל מקום שהוא בגוף העמוד, והם יכולים לחפוף לתמליל גוף. שטחי גוף ממוקמים אוטומטית כל אימת שמסתיים עמוד.

קטע קובע ששטח זה ימוקם בחלק הגוף של העמוד. המירווח האופקי יהיה יחסי לשוליים הנוכחיים, והמערכת מתעלמת ממירווח אנכי. שטחי קטע אינם ממוקמים אוטומטית: עליך לבקש את הצבתם במיצד **שים** של מילת הבקרה .שט [שטח]. אם לא ביקשת כלל מיקום לשטחי קטע, הם לא יופיעו במסמך.

סוג שמסוג סוג-אות התחלי לשימוש בעריכת התמליל בשטח זה.

אם לא צוין סוג-אות התחלי לשטח בעל שם נתון, ישאר סוג-האות הנוכחי בעינו עם תחילת עריכתו של השטח בעל השם הנתון באמצעות מילת הבקרה .שט [שטח].

רוחב h מציין רוחב שורה בטור בשטח זה. אם לא צוין **רוחב**, ישאר רוחב השורה הנוכחי בטור בעינו עם תחילת עריכתו של השטח בעל השם הנתון באמצעות מילת הבקרה .שט [שטח].

עומק עומקו המרבי של השטח, הנתון ביחידות רווח אנכי. בעמוד או בקטע נתון לא ימוקם שטח גדול בעומקו מכפי שצוין במיצד זה. אם לא צוין עומק, או אם הערך שצוין חורג מן העומק המרבי הניתן לשימוש, ייעשה שימוש בעומק המרבי הניתן לשימוש בתחום.

עבור שטחי **עמוד**, העומק המרבי הוא המרחק בין העמדה שצוינה בתור v לבין תחתית העמוד. עבור שטחי **גוף**, העומק המרבי

הוא המרחק בין העמדה שצוינה בתור v לבין הקצה התחתון של הגוף. עבור שטחי קטע, העומק המרבי הוא המרחק בין ראש הקטע הנוכחי בעת מיקום השטח לבין קצהו התחתון של הגוף. כדי למקם את השטח כולו, יוצבו בעמוד מספר קטעים ככל הנחוץ.

אם נותר בשטח חומר עודף אחרי ניצול העומק המרבי שצוין או הניתן לשימוש, נשמר העודף למיקום בקטע או בעמוד הבא.

סובב קובע את זווית ההטיה של השטח. סיבוב ניתן במעלות, וחייב להיות אחת הכפולות הבאות של 90:

270 180 90 0 -90 -180 -270

המערכת מתעלמת ממיצד **סובב** בכל יחידות הפלט מלבד מדפסת 3820.

ברירת מחדל: עמוד

שים לב:

- .הח מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.

הערות:

1. אפשר להגדיר שטחים החופפים חלקית שטחים או טורים אחרים. התוצאות עלולות להיות מביכות, במיוחד במדפסות שאינן מבצעות הדפסה חופפת (overstrike).

2. שטחי קטע יכולים לחפוף זה את זה, ושטחי עמוד וגוף יכולים לחפוף אותם, אבל הם תופסים קטעים שלמים. הדבר מונע בעד שטחי קטע מלחפוף את גוף התמליל הרגיל.

3. הקפד להתאים את מילות הבקרה .**הח** עם שולי העמודים על-מנת שהתמליל הנערך עבור שטחים אלה לא יחרוג מרוחב העמוד.

4. סיבוב -90 מעלות זהה לסיבוב 270 מעלות.

דוגמאות:

- תוכל להגדיר שטח עמוד בעל שם נתון המכסה לגמרי את מירווח השוליים של העמוד, בכך שתציין:

  .הח חורים 0 0

  בהגדרה זו, תוכל לציין את העמדות של ניקוב אוגדן תקני בעל שלושה חורים:

  .שט חורים התחל
  .שי 6.35mm
  .רו 31.75mm
  o
  .רו 108mm
  o
  .רו 108mm
  o
  .שט סיים

  אם תכלול זאת בהגדרת הכותרת העילית הרצה, תוכל לסמן כל עמוד לניקוב תקני בעל שלושה חורים.

- אפשר להגדיר זוג שטחי **קטע** כדי להקל על עריכת תרגומים מקבילים של תמליל לשפות שונות. לדוגמה,

```
.הח עברית 0 רוחב 8cm קטע
.הח אנגלית 9cm רוחב 8cm קטע

.שט עברית התחל
    .
    .   (מקור עברי של התמליל)
    .
.שט סיים
.שט אנגלית התחל
    .
    .   (תרגום אנגלי של התמליל)
    .
.שט סיים
.שט שים
```

כתוצאה ממילת הבקרה .**שט שים**, התמליל שנערך עבור השטחים בעלי השם הנתון ימוקם צד בצד באותו העמוד. אם החומר באחד השטחים או בשניהם חורג מעומק העמוד, יגלוש העודף לעמודים הבאים.

- אפשר להגדיר שטח מסובב בעל שם נתון עבור מדפסת 3820. בהקשת

```
.הח עלעל 7i 9i עמוד רוחב 1i סובב 90-
```

בהגדרה זו, תוכל ליצור תוויות-שוליים לעלעול מהיר בחיפוש אחר כותרות פרקים:

```
.שט עלעל התחל
.תב ימין שמאל
.מר פרק 1
.תב סיים
.שט סיים
```

והתוצאה תהיה:

פרק 1

.הט [הגדר טור]   .CD

השתמש במילת הבקרה .הט [הגדר טור] כדי להגדיר כמה טורים תכלול העריכה ואת מיקומו של כל טור. התמליל הרגיל ימוקם בטורים אלה, ויעבור מטור לטור עם מילוי כל טור כסדרו.

.הט	n [1h ... 9h]

n מספר טורי הפלט שיערכו בכל עמוד פלט מכאן ואילך. n יכול להיות כל מספר בין 1 ל-9 (ועד בכלל).

1h...9h המיקום האופקי של הטורים האחידים, יחסית לשוליים הימניים של העמוד, ביחידות רווח אופקי. מיצד עמדה 0 מציין שהטור צריך להיות מיושר עם השוליים הימניים של העמוד, כפי שנקבעו באופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3 או במילת הבקרה .שד [שולי עמוד].

<u>מצב התחלי:</u> 1 0 46 92 0 0 0 0 0 0

<u>שים לב:</u>

- .הט גורמת לשבירה ולשבירת קטע.
- .הט מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- הגדרת הטורים הנוכחית נכללת בסביבה הפעילה.
- מילת הבקרה .הט [הגדר טור] יוצרת שבירת קטע בלתי-מותנית.
- אם לא ניתנו מיצדים, תבוצע שבירת קטע והטורים יתחילו מחדש לפי הקביעה הקודמת או ההתחלית.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .הט [הגדר טור] יוצרת **שבירת** קטע כאשר היא מעובדת. כלומר, כל התמליל עד לנקודה זו יעובד וימוקם בעמוד בהתאם להגדרה הקודמת בטרם תופעל ההגדרה החדשה, גם אם ההגדרה החדשה זהה לקודמתה.

2. המירווח בין הטורים מתקבל באמצעות הגדרת רוחב השורה בטור כך שיהיה קטן מן המרחק בין עמדות ההתחלה של הטורים.

3. עמדות הטורים אינן קובעות את רוחב הטורים; אתה חייב לקבוע את רוחב השורה בטור, באמצעות מילת הבקרה .רט [רוחב שורה בטור]. אם רוחב השורה בטור גדול מן המרחק בין הטורים, לא יווצר מירווח; התמליל בטור אחד עלול לגלוש לטור השני.

4. אם ציינת פחות עמדות ממספר הטורים שציינת, וקבעת קודם לכן עמדות טורים במילת בקרה .**הט** אחרת, ישארו ערכים אלה בעינם לכל טור שלא צוין.

   לדוגמה, אם ציינת

   .הט 2 0 3i 6i

   יערך התמליל הבא בקטע דו-טורי. אם לאחר מכן תציין

   .הט 3

   יערך התמליל בקטע תלת-טורי, תוך שימוש בעמדות הטורים שניתנו במילת הבקרה .הט [הגדר טור] הקודמת.

   אם ציינת .**הט** n מבלי לציין כל עמדה, ולא צוינה הגדרת טורים קודמת, ייעשה שימוש בערכי ברירת המחדל 0, 46, 92, 0, ... וכן הלאה.

5. אפשר להגדיר טורים כך שיחפפו טורים אחרים או שטחים בעלי <u>שם נתון</u>. התוצאות עלולות להיות בלתי-רצויות, במיוחד במדפסות שאינן תומכות בהדפסה חופפת (overstrike).

6. אם אתה משתמש בכמה מבני טורים באותו המסמך, תוכל ליצור שמות סמליים (במילת הבקרה .עס [ערך סמל]) או מכללים (במילת הבקרה .המ [הגדר מכלל]) כדי לקבוע הגדרות טורים, אורכי שורה בטור, וכדומה. אם אתה משתמש במבנה חד-טורי יחיד ובמבנה רב-טורי יחיד, תוכל לעבור מהאחד למשנהו ובחזרה באמצעות מילות הבקרה .טי [טור יחיד] ו-.רב [מצב רב טורי].

7. הקפד לתאם את מילות הבקרה .**הט** ו-.רט [רוחב שורה בטור] עם רוחב העמוד, כפי שנקבע באופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3, על מנת שהתמליל שאתה עורך בטורים לא יחרוג מרוחב העמוד.

<u>דוגמאות:</u>

- אתה יכול להגדיר טורים מראש, מבלי שתשתמש בהם בפועל. לדוגמה, אם תקיש

  .הט 2 0 10cm 20cm 30cm 40cm

  יוגדרו חמישה טורים, אבל התמליל יערך רק בשני הראשונים. אם תקיש לאחר מכן

  .הט 4

  יערך התמליל בארבעה מתוך חמשת הטורים שהגדרת קודם לכן במילת הבקרה .**הט**.

.הי [הגדר ישר] .DR

השתמש במילת הבקרה .הי [הגדר ישר] כדי להגדיר קו ישר בעל שם נתון לשימוש בשרטוט קווים עם מילות הבקרה .יפ [ישר אופקי], .יכ [ישר אנכי], .תב [תיבה] ו- .הה [הגדר הדגשה].

במדפסות שורה, ישרים נבנים מתווים המייצגים קטעי ישרים ונקודות חיתוך. תווים אלה נקראים תווי תיבה.

במדפסות עמוד, ישרים משורטטים באמצעות קווים בעלי מידות עובי שונות.

.הי	שםישר	[עובי {h} סוג {שםסוג}]

שםישר מזהה את שם הישר המוגדר. השם יכול להכיל 16 תווים ללא רווח ריק, לכל היותר. שםישר אינו יכול להיות כינוי של יחידת רווח תקפה. לאחר ההגדרה, אפשר להשתמש בשםישר במילות הבקרה .תב, .יפ, .יכ ו-.הה. אם לא ניתנו מיצדים אחרים, הישר מוגדר עם עובי ברירת-המחדל למדפסות עמוד, או סוג-האות הנוכחי למדפסות שורה.

עובי עוביו או "משקלו" של הישר בעל השם הנתון המוגדר. h ינתן בכל יחידת רווח תקפה. מדפסות שורה מתעלמות מהמיצד עובי. אם לא צוין h, תשתמש המערכת בעוביו של הישר המוגדר בברירת המחדל.

סוג סוג-האות לישר המוגדר. שםסוג יכול להיות כל סוג-אות בעל שם נתון שהוגדר באמצעות מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], או שצוין באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. אם לא צוין שםסוג, ישורטט הישר באמצעות סוג-האות הנוכחי. מדפסות עמוד מתעלמת מסוג.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. אסור שיהיה לישר שם שהוא גם כינויה של יחידת רווח תקפה. תרשים 5 בעמוד 31 מציין את יחידות הרווח התקפות. שמות ישרים שהם גם כינויי יחידות רווח תקפות לא יפוענחו כשמות ישרים במילות הבקרה .יפ [ישר אופקי], .יכ [ישר אנכי], .תב [תיבה] או .הה [הגדר הדגשה].

2. אם אתה משנה את הגדרתו של ישר קיים בשעה שישר אנכי נמצא בשלב ביצוע, ההגדרה החדשה של ישר זה תיכנס לתוקף עבור כל ישר חדש המקבל שם זה, אבל כל הישרים הנמצאים בשלב ביצוע ישורטטו לפי ההגדרה הישנה, עד סיומם.

3. עבור מדפסות עמוד, ישר ברירת-המחדל נקרא boxrule, ועוביו הוא 0.3 מילימטר. אם לא ציינת שםישר עם מילות הבקרה .תב, .יפ ו-.יכ, ישורטטו הקווים בישר זה. אם תשנה את הגדרת boxrule, ישתנה עוביים של כל הישרים המבוססים עליו.

דוגמאות:

- תוכל להגדיר ישר בעל שם נתון לשימוש במסמכים הנערכים עבור מדפסת 3800 דגם 1 בכך שתקיש

  .הי עורב סוג &$אות(2)

  הישרים שישורטטו באמצעות **עורב** יהיו בנויים מתווי התיבה הקשורים לסוג-האות השני שצוין עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

- תוכל להגדיר ישרים בעלי עובי שונה לשימוש במדפסות עמוד. לדוגמה,

  .הי דקיק עובי 0.3mm
  .הי שמנמן עובי 0.6mm

• כשמסמך נערך הן עבור מדפסות עמוד והן עבור מדפסות שורה, אפשר להגדיר ישרים בעלי שם נתון לשימוש בשני הסוגים. לדוגמה, אם תציין את משפט הבקרה הבא:

.הי נקודות עובי 0.1mm סוג &$אות(2)

– אזי עם השימוש בישר **נקודות** במדפסות עמוד, הישרים יהיו בעובי 0.1 מילימטר.

– עם השימוש בישר **נקודות** במדפסת 3800 דגם 1, ואם סוגי האות "12DT" ו"NB12" צוינו באופציית CHARS, הישרים ייבנו באמצעות תווי התיבה הקשורים לסוג-האות "NB12".

– עם השימוש בישר **נקודות** במדפסת 1403, ואם לא צוינה אופציית CHARS, יפוענח &$אות(2) כבעל ערך ריק והישרים ייבנו באמצעות קבוצת תווי התיבה שהיא ברירת המחדל עבור 1403.

אם הוגדר ישר בעל עובי כה דק עד שהוא מעוגל לאפס (0), לא תוצג הודעה, אבל המערכת תשתמש בישר ברירת המחדל, במקום הישר שהוגדר.

• מילת הבקרה **.הי** הבאה פסולה לשימוש, משום ששם הישר הוא כינויה של יחידת רווח תקפה:

.הי 1mm עובי 1mm

.הכ [הגדר רמת כותרת] .HD

השתמש במילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת] כדי לשנות את מאפייני ברירת-המחדל של רמות הכותרת הנוצרות באמצעות מילות הבקרה .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6].

```
.הכ   n   [ שב|לשב   ]  [ נקד|לנקד       ]  [ מרכז ]
          [ דף|לדף   ]  [ ספרר|לספרר     ]  [ שמאל ]
          [ תע|לתע   ]  [ רווח|לרווח     ]  [ פנים ]
          [ רת|לרת   ]  [ אוטומק|למק     ]  [ חוץ  ]
          [ רלת|לרלת ]  [ .              ]  [ ימין ]
          [ הג|להג   ]
          [ הד|להד   ]
 - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
          [ לאתלוי   ]  [ סוג שמסוג      ]  [...]
          [ תלוי n   ]  [ דלגלפ v        ]
          [ תלוי אוט ]  [ רואת v         ]
                        [ כנתכ h         ]
                        [ סוגת שמסוג     ]
```

n מספר רמת הכותרת. n יכול להיות מספר מ-0 עד 6.

אופציות מילות מפתח המציינות כיצד יש לשנות את ההגדרה של רמת הכותרת n. אם לא ניתנו כל אופציות, יחזרו מאפייני ברירת-המחדל של רמת הכותרת לקדמותם.

האופציות המוכרות הן:

אוטומק הכותרות כפופות למיקוף אוטומטי, בהתאם למצב המיקוף - פעיל או מושבת. שים לב שכיתובי תוכן העניינים כפופים תמיד למיקוף. אופציה זו חלה רק על כותרות בגוף התמליל והיא ברירת המחדל בכל רמות הכותרת.

למק הכותרות בגוף התמליל לא ימוקפו אם הכותרת ארוכה מרוחב השורה בטור. אופציה זו איננה מבטלת מיקוף לכיתובים בתוכן העניינים.

דלגלפ v v הוא כמות של רווח בלתי-מותנה שיש לדלג עליו לפני הכותרת. v יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רווח אנכי.

דף בצע קפיצת עמוד לפני הכותרת במקרה הצורך (כלומר, אם אינך נמצא ממילא בראש עמוד חדש).

לדף בלי קפיצת עמוד.

הג הכותרת תסודר באות לועזית גדולה.

להג לא **הג**; הכותרת לא תסודר באות לועזית גדולה.

הד הדגש את הכותרת בקו-תחתי.

להד לא **הד**; אין להדגיש כותרת זו בקו-תחתי.

חוץ ישר את נוסח הכותרת לפי השוליים החיצוניים של הטור - מן הקצה המשוער של שולי הניקוב והלאה. הדבר שקול כנגד .ער שמאל לעמודים אי-זוגיים ו.**ער ימין** לעמודים זוגיים.

ימין ישר את נוסח הכותרת לימין (כמו ב.**ער ימין**).

כנתכ h h הוא הכמות שבה יש להזיז ימינה מן השוליים את כיתוב תוכן העניינים הקשור לרמת כותרת זו.

מרכז מציין שיש למרכז את נוסח הכותרת (כמו בפקודה .ער מרכז).

נקד בתוכן העניינים, יופרד נוסח הכותרת ממספר העמוד באמצעות "מילוי נקודות", ומספר העמוד יוצמד לשמאל. (זוהי ברירת המחדל לכל רמות הכותרת היוצרות כיתוב לתוכן העניינים.)

לנקד רשומות תוכן העניינים ברמת כותרת זו לא יקבלו "מילוי נקודות" להפרדה בין נוסח הכותרת לבין מספר העמוד. במקרה זה, מספר העמוד לא יוצמד לשמאל, אלא יופרד מן הנוסח בשני רווחי אות.

סוג <u>שמסוג</u> שמו של סוג-האות שבו תודפס הכותרת, או המלה **סיים**. אם צוין **סיים**, יופסק הפירוט הקודם של **סוג**, והכותרת תסודר בסוג-האות הנוכחי. אם הושמט <u>שמסוג</u> ו**סוג** הוא האופציה האחרונה שצוינה, לא תיגרם שגיאת תחביר והכותרת תסודר גם היא בסוג-האות הנוכחי.[13] (ברירת המחדל לכל רמות הכותרת היא סוג-האות הנוכחי.)

סוגת <u>שמסוג</u> שם סוג-האות שבו יסודר כיתוב תוכן העניינים ברמת כותרת זו, או המלה **סיים**. פועל בדומה ל**סוג**.

ספרר יש להקדים לכותרת זו מספר עשרוני המשקף את רמת הכותרת. הכותרת הראשונה ברמה אחת מקבלת את המספר 1.0, הכותרת הראשונה ברמה שתיים מקבלת את המספר 1.1, הכותרת הראשונה ברמה שלוש, את המספר 1.1.1, וכן הלאה. כותרות ברמה אפס אינן ממוספרות.

תוכל לאפס את המונים המשמשים למיספור כותרות באמצעות אופציית **ערךכותרת** של מילת הבקרה .שג [שירותי גמל], אבל

	.כ0	.כ1	.כ2	.כ3	.כ4	.כ5	.כ6
עמוד חדש לכותרת		כן					
שבירות קטעים סביב הכותרת		כן					
יישור הכותרת		כלפי חוץ	ימין	ימין	ימין		
רווח לפני הכותרת	0	0	0	0	0	0	0
דילוג לפני הכותרת	0	0	3	3	3	1	1
רווח אחרי הכותרת	0	5	2	2	2	0	0
הדגשת הכותרת בקו תחתי		כן	כן		כן	כן	כן
אות גדולה לכותרת (לועזית)		כן	כן	כן		כן	
שבירה לפני הכותרת		כן	כן	כן	כן		
כיתוב בתוכן העניינים	כן	כן	כן	כן			
תוכן העניינים בלבד	כן						
דילוג לפני כיתוב בתוכן		כן					
תזוזה בתוכן העניינים	0	0	0	2	4	6	8
מיקוף אוטומטי	0	כן	כן	כן	כן	כן	כן
תזוזת כותרת	0	לא	לא	לא	לא	לא	לא

תרשים 6. תקציר מאפיינים התחליים של רמות כותרת: טבלה זו מונה את המאפיינים ההתחליים של מילות הבקרה .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6]. מילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת] מאפשרת לך לשנות את הגדרת כל אחד מן המאפיינים הללו כך שיהלמו את צרכיך.

הערה: כברירת מחדל, כל הכותרות וכיתובי תוכן העניינים יודפסו בסוג-האות הנוכחי ויהיו כפופים למיקוף.

---

[13] דבר זה מועיל כאשר משתמשים במערך משתני המערכת $&אות עבור <u>שמסוג</u>, מכיוון שלאברי מערך המשתנים יש ערכים ריקים כשאין סוגי-אות המתאימים להם.

הדבר אינו נחוץ אם אתה רוצה שהמיספור יתחיל ב-1.0 ויגדל באופן רציף משם ואילך.

לספרר אין להקדים לכותרת מספר עשרוני. (זוהי ברירת המחדל לכל רמות הכותרת.)

פנים ישר את נוסח הכותרת לפי השוליים הפנימיים של הטור - לעבר הקצה המשוער של שולי הניקוב. הדבר שקול כנגד **.ער ימין** בעמודים אי-זוגיים ו**.ער שמאל** בעמודים זוגיים.

רואח v v הוא כמות הרווח המותנה שיבוא אחרי הכותרת. v יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רווח אנכי.

רווח גורם לשבירת קטע לפני ואחרי הכותרת. **רווח** קובע שהכותרת עצמה תערך בטור יחיד, במלוא רוחב העמוד, מבלי להתחשב בהגדרות הטורים הקיימות.

לרווח בלי שבירת קטע לפני הכותרת ואחריה.

רולפ v v הוא כמות הרווח הלא-מותנה שיש לדלג עליו לפני הכותרת. v יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רווח אנכי.

רלת שורת רווח אחת לפני הכיתוב בתוכן העניינים.

לרלת לא **רלת**; לא תופיע שורת רווח לפני הכיתוב בתוכן העניינים.

רת כיתוב בתוכן העניינים בלבד; מאומה לא יערך בגוף התמליל.

לרת לא **רת**; הכותרת תערך בגוף התמליל.

שב גורם לשבירה אחרי הכותרת.

לשב אי שבירה.

שמאל נוסח הכותרת צמוד שמאלה (כמו ב**.ער שמאל**).

תלוי ח כותרות התופסות יותר משורת פלט אחת, יש לערוך במתכונת "תצוגה תלויה". גודל הכניסה הוא ח. אם ביטול תצוגה בתוקף, תתעלם המערכת מ**תלוי**.

תלוי אוט התצוגה מחושבת אוטומטית כך שתהיה שווה למספרי הכותרת ועוד רווח. אי-אפשר להשתמש במבנה זה לכותרות ברמה אפס, משום שהן אינן ממוספרות כלל.

לאתלוי שורת הפלט השניה והלאה בכותרת מיושרת ימינה אל השוליים הנוכחיים. זוהי ברירת המחדל.

תע עם כיתוב בתוכן העניינים.

לתע בלי כיתוב בתוכן העניינים.

__ברירת מחדל:__ משחזרת את המצב ההתחלי.

__הערות:__

1. אם מספרם של משתני רמת כותרת שאתה מבקש לשנות כה גדול, עד שהם אינם נכנסים לשורת קלט אחת, תוכל לעשות זאת באמצעות כמה מילות בקרה **.הכ**. בכל פעם ש-**הכ** תעובד, ישונו רק המשתנים המפורטים בה. כל שאר המשתנים ישארו בעינם.

2. אם מעובדת מילת בקרה **.כ0** - **.כ6** [רמת כותרת 0 - 6] היוצרת כיתוב בתוכן העניינים, נשמר הכיתוב בתוכן העניינים עם המיפרטים המצויים בתוקף בשעת עיבוד הכותרת. אם תשנה את ההגדרה של רמה זו בשלב מאוחר יותר, תשפיע ההגדרה החדשה רק על הופעות אותה רמת כותרת מרגע השינוי ואילך.

3. רשימת המאפיינים ההתחליים הקשורים עם רמות הכותרת 0 עד 6, מופיעה בתרשים 6 בעמוד 70.

4. ברירת המחדל עבור **.כ0** היא כיתוב בתוכן העניינים בלבד, כך שאם אתה מעוניין שהכותרת תופיע בגוף המסמך, אתה חייב לציין את כל המיצדים המתאימים. לדוגמה, אם אתה רוצה ש-**.כ0** תתחיל עמוד חדש, עליך להקיש:

.הכ 0 דף

5. מיצדי היישור (**פנים**, **חוץ**, **שמאל**, **ימין**, **מרכז**) יתפסו רק אם ציינת גם את המיצדים **שב** או **רווח**.

6. אם רמת כותרת הוגדרה כך שהיא מתחילה עמוד או גורמת לשבירת קטע סביבה, לא תתבצע שמירת רצף סביב כותרת זו ובשתי השורות הראשונות של התמליל הבאות אחריה.

7. המיצדים **ישר** ו-**לישר** קיימות לצורך התאמה עם SCRIPT/VS מהדורה 2. הן מקבילות ל-**חוץ** ו-שמאל, בהתאמה.

8. אם צוינו **סוג** שמסוג והדגשת קו-תחתי היא חלק מהגדרת סוג-האות המבוקש (באמצעות מיצד **הד** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]), הכותרת תהיה מודגשת בין אם ציינת את מיצדי **הד** או **להד** של .**הכ** ובין אם לאו. אם השתמשת במיצדי **הג** או **הדהג** של .**הס** כדי לכלול אות גדולה או הדגשת קו-תחתי ואות גדולה בהגדרת סוג-האות, תהיה לפונקציות אלה עדיפות על-פני מיצדי **הד**, **להד**, **הג** או **להג** של .**הכ**, בין אם ציינת אותם ובין אם לאו.

9. בכותרות היוצרות שבירת קטע, מיצד **דללפ** יגרום לקפיצת עמוד, ולפיכך לא ישתלב לעולם במיצד **רואח** של הכותרת הקודמת.

<u>דוגמאות:</u>

- כדי למרכז את כל הכותרות ברמה 1 ולסדר אותן בסוג-האות השני שצוין עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3, הקש

  .הכ 1 מרכז סוג &$אות(2)

  אם צוין רק סוג-אות אחד עם אופציית CHARS, ערכו של הסמל &$אות(2) יהיה ריק, והמערכת תתעלם ממילת המפתח **סוג**.

- על-מנת שכותרות ברמה 2 יביאו בדיוק לאותה מתכונת עריכה של כותרות ברמה 1, הקש

  .הכ 2 דף רווח חוץ רואח 5 רלת

- אם אינך רוצה שכותרות ברמה 5 יהיו מודגשות בקו-תחתי או יסודרו באות גדולה, אבל אתה רוצה שהן תיצורנה כיתובי תוכן עניינים, הקש

  .הכ 5 להד להג תע

  כדי לשחזר את מאפייני ברירת המחדל בשלב מאוחר יותר, תוכל להקיש

  .הכ 5

.DM

השתמש במילת הבקרה .המ [הגדר מכלל] כדי לקבוע הגדרות מכללים לסדרה של מילות בקרה של SCRIPT/VS או לסדרה של שורות תמליל. זימון מכללי SCRIPT/VS נעשה על-ידי הצבת נקודה לפניהם, כאילו היו מילות בקרה של SCRIPT/VS. כדי להשתמש במכללים שהוגדרו באמצעות מילת הבקרה .המ, הכרח שיתאפשר פענוח מכללים באמצעות מילת הבקרה .פמ [פענוח מכללים].

<table>
<tr><td rowspan="3">.המ</td><td>שם [/שורה1/.../שורהn[/] ; x ; ספריה ; סיים]</td></tr>
<tr><td>שם([n]) [/שורה[/] ; x ; סיים]</td></tr>
<tr><td>{ שם התחל ; סיים }</td></tr>
</table>

שם שם סמלי שאתה מבקש להקצות למכלל, על-מנת שתוכל לזמן אותו בשורת הבקרה:

.שם.

הוא יכול להכיל עד עשרה תווים ללא רווח.

שם(n) מציין שאת השורה הבאה יש לאחסן כחלק מהגדרת המכלל בשורה n. ערכי n אינם חייבים להיות רציפים בשעת הגדרת המכלל, אבל אם ניתן אותו הערך של n בשני שימושים של מילת הבקרה .המ, רק הערך האחרון שנמסר יאוחסן בשורה זו. שורות מכלל מבוצעות לפי סדר מספרי.

כאשר ניתן מספר שורה עם השם, מותר לתת רק שורה אחת במכלל. (n) חייב לבוא אחרי שם המכלל בלי רווחים ביניהם, וחייב להיות מספר חיובי שלם או אפס.

אם הושמט n, כלומר, הפירוט הוא שם(), יקבלו מרכיבי המכלל מספרי שורות הגדלים במנות של 10.

/ כל תו המשמש לסימון סוף שורה נפרדת במכלל. מותר להשמיט את התו המגביל האחרון.

שורה כל שורת מילת בקרה של SCRIPT/VS, או שורת נתונים שאתה מבקש לכלול בהגדרת המכלל. היא יכולה להכיל שמות סמלים, או כל אחד ממשתני המכלל המיוחדים &*, או &*1 עד &*n ועד בכלל (ראה הערות). אם לא השבתת את פענוח הסמלים באמצעות .פס סיים, יתבצע פענוח סמלים בשורות תוך כדי עיבוד ההגדרה (העיבוד הראשוני של המכלל). אם הושמטה שורה, המכלל (או שורת המכלל, אם ניתן n) מאוחסן כמכלל ריק או כשורת מכלל ריקה.

x מציין שאתה מבקש שהערך הנוכחי של מכלל או שורת מכלל יוקצה לסמל &x. x חייב להיות תו אלפאנומרי. אם תיתן שני תווים או יותר, SCRIPT/VS תראה את הראשון כתו מגביל, ואת השאר כשורה שיש להכניסה להגדרת המכלל.

ספריה מיצד זה גורם להגדרת המכלל באמצעות שליפת שורות המכלל מתוך ספריה. את שם הספריה אפשר להגדיר באמצעות אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3. אם נעשה שימוש בספריה להגדרת מכלל, ההגדרה הנשלפת מן הספריה מחליפה במלואה את ההגדרה הקיימת (אם ישנה כזאת). אם צוינה ספריה, אבל אין בספריה שום הגדרה הנושאת את שם המכלל כפי שניתן, המכלל ישאר לא-מוגדר. הואיל ושמות מכללים הניתנים בלועזית חייבים להיכתב באותיות גדולות בלבד, השמות מוסבים לאות גדולה לפני הגישה לספריה. מיצד ספריה מציב הגדרת מכלל חדשה לגמרי; אי-אפשר לתת שום מספר שורה עם שם המכלל. במיצד

ספריה אפשר להשתמש בלי שום קשר למצבה של מילת הבקרה .ספ [ספריה].

<u>שם</u> **התחל** מציין שכל שורות הקלט הבאות, עד להופעתה של שורה המכילה רק **.המ סיים**, צריכות לתפוס את מקומה של כל הגדרת מכלל קיימת.

מיצד **התחל** משבית כל פענות סמלים ועיבוד תגי **גמל**, על-מנת שהסמלים ותגי **גמל** ישמרו כחלק מהגדרת המכלל.

<u>שם</u> {(n)} **סיים** מוחק הגדרת מכלל שלמה או שורה מן ההגדרה, או מסיים מצב הגדרת מכלל.

מיצד **סיים** מפעיל מחדש פענות סמלים ועיבוד תגי **גמל**. עליך לציין .המ [הגדר מכלל] **סיים** בהתאם לכללים הבאים:

- המשפט חייב להופיע בשורה בפני עצמו
- חייב להיות רווח ריק בין מילת הבקרה לבין המיצד
- אסור להשתמש במתאם מילות בקרה בשורה זו.

<u>בדירת מחדל:</u> אין.

<u>הערות:</u>

1. לסמלים הבאים יש משמעות מיוחדת בתוך מכללים:

&*: היא השורה המועברת למכלל כאשר מזמנים אותו. למשל, אם הוגדר מכלל כך:

```
.המ להדפיס התחל
.צג ===========
.צג &*
.צג ===========
.המ סיים
```

ומזמנים אותו בשורה הבאה:

```
.להדפיס שלום, ראובן!
```

אזי יקבל הסמל &* את הערך "שלום, ראובן!". עיבודו של מכלל זה יביא להצגת השורות הבאות:

```
============
שלום, ראובן!
============
```

על-גבי המסוף.

&*0: מכיל את מספר המילים או האסימונים (המוגבלים ברווח ריק) המועברים כאשר מזמנים את המכלל. בדוגמה הקודמת, ערכו של &*0 הוא 2.

&*1 - &*n: הם האסימונים המועברים למכלל כאשר מזמנים אותו. אתה רשאי להעביר למכלל כמה אסימונים שתצליח להכנים לשורת קלט אחת. אם זומן מכלל **.להדפיס**:

```
.להדפיס עיבוד פרק 5...
```

אזי ערכו של &*1 הוא "עיבוד", של &*2 הוא "פרק" ושל &*3 הוא "5...". ערכו של &*0 הוא 3.

2. היזהר כשאתה מערבב את צורותיה השונות של מילת הבקרה **.המ**. אתה יכול להשתמש בצורת השורה היחידה ובצורה המומספרת בהגדרת מכלל בתוך השורה, אבל אינך יכול להשתמש בהגדרת מכלל בתוך שורה, בתוך הגדרת מכלל בתוך שורה.

3. המערכת תראה את זימוני המכלל כמילות בקרה משובשות, אם לא הפעלת את מילת הבקרה .פמ [פענות מכללים]:

```
.פמ התחל
```

אם שמו של המכלל זהה לשמה של מילת בקרה, ומילת הבקרה .פמ לא הופעלה, תעובד מילת הבקרה.

4. ערכי הסמלים &*1 עד &*n ועד בכלל נקבעים כל אימת שמזומן המכלל. ערכים אלה הם ערכים מקומיים לרמה הנוכחית של זימון המכלל, והגדרתם בטלה בסיום המכלל.

5. פענוח סמלים ועיבוד תגי **גמל** יושבתו אוטומטית בעת הגדרת מכלל, רק אם השתמשת בצורה .**המ** <u>שםמכלל</u> **התחל** של פירוט המכלל.

6. שם מכלל יכול להיות זהה לשם בן שתי האותיות של מילת בקרה. מכלל כזה מהווה למעשה שינוי הגדרה של מילת הבקרה, משום שהוא מתבצע כל אימת שמילת הבקרה מופיעה.

7. אפשר לזמן מכללים פעם אחר פעם ברציפות. כדי למנוע לולאה אינסופית בזימון חוזר ונשנה, מנהלת SCRIPT/VS מונה זימונים למכללים. שום מכלל נתון אינו יכול להיפתח יותר מ-99 פעמים, ואין לפתוח יותר מ-255 מכללים בעלי שם כלשהו בעת ובעונה אחת.

8. אם הוגדרו מכללים בעלי כמה שורות מכלל בשורת קלט יחידה, למשל,

.המ קקק /שורה1/שורה2/שורה3/

המכלל יאוחסן כאילו הוקש בשורות נפרדות שמספריהן גדלים במנות של 10,

.המ קקק(10) /שורה1/
.המ קקק(20) /שורה2/
.המ קקק(30) /שורה3/

וההגדרה החדשה תחליף במלואה כל הגדרה קיימת בעלת שם זהה.

9. מכללים המוגדרים עם מספרים סודרים, אפשר להגדירם כשהמספרים הסודרים ערוכים בכל סדר שהוא. אולם המכלל יבוצע כאילו הוקשו השורות לפי סדר מספריהן. אפשר לשנות שורות מכלל בכל עת שהיא בתוך המסמך, וכן אפשר להוסיף או להשמיט שורות בהגדרת מכלל קיימת. תוספת השורות, או שינוי הגדרת השורות, יתבצעו בהתאם למספר הסודר שצוין.

10. אם מכלל שלם הושם כערך הסמל x, הוא יאוחסן בצורה:

#שורה1#שורה2#שורה3#שורהn#

כאשר # מייצג את התו המפריד FF הקסאדצימלי. אם קיבלה רק שורת מכלל אחת את הערך x, היא תאוחסן בצורה #שורה#. אם אתה מבקש להדפיס סמל זה, עליך להשתמש במילת הבקרה .**תת** כדי להמיר תו זה לתו הקיים במדפסת שבה אתה משתמש, במידת הצורך. כשאתה מנצל את אפשרות הקצאת הסמלים, זכור שהאורך המרבי לשורת סמל או מכלל הוא 252 תווים.

ניתן להשתמש באפשרות הקצאת הסמלים כדי לבדוק את קיומם של מכלל או שורת מכלל, כדלקמן:

- אם המכלל (או שורת המכלל) אינו קיים, הסמל "&x" מקבל ערך ריק (&L'&x=0).

- אם המכלל (או שורת המכלל) קיים, אבל ערכו ריק, הסמל "&x" מקבל את הערך FFFF הקסאדצימלי, כלומר, שני תווים מפרידים רצופים (&L'&x=2).

- אם לא זה ולא זה, "&x" יקבל את ערכה של ההגדרה המלאה של המכלל (או שורת המכלל) כמתואר לעיל (&L'&x>2).

11. השימוש באופציית **ספריה** של מילת הבקרה .**המ** מאפשר שליפה מפורשת של הגדרת מכלל מן הספריה. השימוש במילת הבקרה .**ספ** מאפשר שליפת הגדרות מכלל מן הספריה כאשר <u>נעשה שימוש</u> במכלל, במסמך שאינו מכיל לפי שעה את הגדרתו.

<u>דוגמאות:</u>

- הדרך הקלה ביותר להגדיר מכלל בתוך מסמך היא זו:

```
.המ תהודה התחל
.צג ===
.צג &*
.צג ===
.המ סיים
```

הסמלים הנכללים בהגדרת מכלל נשמרים כחלק מהמכלל, והם מפוענחים כל אימת שהמכלל מבוצע.

- אפשר להגדיר מכלל בתוך מסמך בכמה דרכים נוספות:

מכלל קצר אפשר להגדיר באמצעות מילת בקרה **.המ יחידה**:

```
.פס סיים
.המ תהודה /.צג ===/.צג &*/.צג ===
.פס התחל
```

אפשר להגדיר כל שורה בנפרד, ולתת לכל שורה מספר שורה מפורש:

```
.פס סיים
.המ תהודה(1) /.צג ===
.המ תהודה(2) /.צג &*
.המ תהודה(3) /.צג ===
.פס התחל
```

אם מספרי השורות אינם ניתנים במפורש, תיצור אותם המערכת אוטומטית, תוך הגדלתם במנות של 10:

```
.פס סיים
.המ תהודה() /.צג ===
.מה תהודה() /.צג &*
.המ תהודה() /.צג ===
.פס התחל
```

כל אימת שאתה משתמש באחת הצורות האלה, עליך לזכור שיש להשבית את פענוח הסמלים בשעת ההגדרה, על-מנת ששמות הסמלים ישמרו כחלק מהמכלל. אם המכלל שאתה יוצר כולל תגי **גמל**, יהיה עליך להשבית גם את עיבודם של אלה, באמצעות **.שג תג סיים**.

- יש כמה דרכים להגדיר מכלל המצוי בספריית מכללים:

אפשר להגדיר במפורש מכלל מתוך ספריית מכללים באמצעות המיצד **ספריה**:

```
.המ תהודה ספריה
```

אם נתאפשרה גישת מכללים לספריה, המכלל יוגדר בפעם הראשונה שתשתמש בו:

```
.ספ מכ
.
.
.
.תהודה נחל נקרות
```

- מכללים יכולים להכיל עיבוד מותנה וחוזר על עצמו, ולהשתמש בסמלים מקומיים. לדוגמה, מכלל זה מדפיס כל אחד מהאסימונים שלו בנפרד:

```
.המ תהודות התחל
.עס *i = 0
לולאה...
.עס *i = &*i + 1
.אם &*i גמ &*0 .סמ
.צג אסימון &*i.: &*&*i
.לך לולאה
.המ סיים
```

- אפשר להשתמש במכללים כדי "לשנות שם" של מילת בקרה. לדוגמה,

```
.המ משבצת התחל
.תב &*
.המ סיים
```

• אם אתה מגדיר מכלל בעל שם זהה לשמה של מילת בקרה, יעובד המכלל במקום מילת הבקרה אם מצב פענוח המכללים בפעולה (כפי שהוצב באמצעות .פמ התחל). לדוגמה, אם תגדיר מכלל בשם שץ, הוא יבוצע במקום מילת הבקרה .שץ [שבץ]:

```
.המ שץ התחל
.צג משבץ עכשיו: &*
.בה .שץ &*
.המ סיים
```

שים לב לכך שאם אתה משתמש במילת בקרה בתוך מכלל בעל שם זהה, יש להשתמש במילת הבקרה .בה [בצע הוראה] או במתאם מילות הבקרה, כדי למנוע לולאה אינסופית במכלל.

.הנ [הגדר משתנה] .DV

מילת הבקרה .הנ [הגדר משתנה] מאפשרת לך להגדיר משתני תמליל ולהקצות להם ערכים.

.הנ	שחסמל	[סוג שמסוג]	[קובסים b] [/מחרוזת/]
	שמסמל	[תמליל]	/מחרוזת/ [/]

שמסמל הוא שמו של הסמל המיועד להגדרה. שם זה חייב לעמוד בכל הדרישות לשם סמל, כמפורט במילת הבקרה .עס [ערך סמל]. השימוש בסמלי מערך אסור. שם הסמל יכול להכיל עשרה תווים ללא רווח ריק, לכל היותר.

סוג שמסוג הוא שם סוג-האות שיקושר עם המשתנה המוגדר. סוג-האות חייב להיות מוגדר מראש באמצעות מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות].

קובסים b מציין עמדת קו בסים שתקושר עם המשתנה המוגדר. אפשר לציין את b בכל יחידת רווח אנכי תקפה, והוא זהה מבחינת התחביר למילת הבקרה .הב [הזז בסים].

תמליל קובע שהמחרוזת היא תמליל ואין לה סוג-אות, או הזזת קו בסים הקשורה אליה. צורה זו של משתנה מוגדר לא תביא לשינוי סוגי-אות, אלא תסודר בסוג-האות הנוכחי. ההבדל בין משתנים מוגדרים המשתמשים במיצד **תמליל** לבין אלה שאינם משתמשים בו נעשה ברור כאשר משתנים מוגדרים מוכנסים לתוך משתנים מוגדרים אחרים.

/ הוא כל תו מגביל. תו זה יכול להופיע בתוך המחרוזת, משום שהתווים בתוך המחרוזת אינם נבדקים. תו מגביל יהיה נחוץ בסוף המחרוזת רק אם המשתנה המוגדר כולל רווחים בסופו, או מסתיים בתו המגביל. התו האחרון נבדק כדי לברר אם זהו התו המגביל, ואם כן, הוא מסולק.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- אין להשתמש במשתנים מוגדרים כשמבצעים עיבוד מותנה באמצעות מילת הבקרה .אם [אם].
- תווים שיש להם משמעות מיוחדת עבור SCRIPT/VS יטופלו כתמליל רגיל כאשר הם מופיעים במשתנה מוגדר. לדוגמה, אם מגביל תגי **גמל** מוגדר כנקודתיים:

  .הנ נקודתיים /:
  &נקודתיים.פ.זוהי פיסקה

  אזי השורות הללו יודפסו כך:

  :פ.זוהי פיסקה

- אם אתה רוצה להשתמש בסמל מספר העמוד (&) במשתנה מוגדר, עליך לציין גם את המיצד **תמליל**.

הערות:

1. את חלק המחרוזת של משתנה מוגדר יש לציין האחרון, אחרי כל שאר המיצדים.
2. אפשר לקבוע את אותו שם סמל הן באמצעות .הנ [הגדר משתנה] והן באמצעות .עס [ערך סמל]. ההגדרה האחרונה שניתנה היא זו שתהיה בתוקף.
3. כאשר משתמשים בסמלים בחלק המחרוזת של מילת הבקרה **.הנ**, אסור שפיענוח הסמלים יהיה פעיל, אם ערך הסמל אמור להיות משתנה.
4. אם שם סמל מופיע בסוף חלק המחרוזת של מילת הבקרה **.הנ**, יש להגביל סמל זה בנקודה. אם שם הסמל לא יוגבל בנקודה, הוא לא יוכר כשם סמל.

5. יש צורך בתו מגביל בסוף מחרוזת אם המחרוזת כוללת רווחים ריקים בסופה, או אם התו האחרון במחרוזת הוא התו שהוגדר כתו מגביל. הדוגמה הבאה משתמשת במילת הבקרה .**הן** כדי להדפיס את הסימן &qso.גדול מ- או שווה ל-&qsc., בסוג-האות "Pi font serif' של מדפסת 4250. במקרה זה, המחרוזת מסתיימת באותו התו שנבחר כתו המגביל.

```
.הס פי טפוס (10 Pi Font Serif) טבלתקדוד aftc0363
.הן גש סוג פי /&x61./
```

לתו המגביל שבו משתמשת מילת הבקרה .**הן**, &qso./&qsc.., ישנו ערך הקסאדצימלי, &qso.61&qsc.., הזהה לזה של הסימן &qso.גדול מ- או שווה ל-&qsc. בסוג-האות "פנינים". לכן, יש צורך בתו מגביל בסוף המחרוזת, כדי למנוע את פענוח &x61. כתו מגביל סוגר, מה שיביא לזריקתו מהמחרוזת.

6. כשמציבים סמל למילת בקרה שעדיין לא הופיעה, יש להכנים את המשתנה המוגדר בין תווי גרש יחיד (').

```
.הן כדור תמליל /&x'AB
.עס א1 = '&כדור.'
זהו א1: &א1 הוא הסוף.
```

אם לא תנהג כך, תאבד את הרווח שאחרי הסמל.

7. זוגות המיצדים **סוג** ו-תמליל וכן **קובסים** ו-תמליל הינם זרים הדדית. אם צויינו שני מיצדים כאלה יחד, המערכת תשתמש במיצד שצוין אחרון.

8. כדאי מאוד להשתמש בתו מגביל סוגר במחרוזות המסתיימות בסמל. אם ערך הסמל מסתיים ברווחים ריקים או בתו המגביל, נחוץ תו מגביל סוגר. לדוגמה,

```
.עס קורן לוכסן/
.הן פופ /&קורן./
```

בדוגמה זו, יש צורך בתו מגביל סוגר משום שערכו של הסמל **קורן** מסתיים בתו המגביל. התו המגביל ייזרק בזמן עיבוד מילת הבקרה .**הן**, וכך יישאר התו שלפניו (הלוכסן שבסוף הסמל **קורן**) כתו האחרון במחרוזת.

דוגמאות:

- בדרך כלל מוגדרים הסמלים עבור התווים המיוחדים של SCRIPT/VS באמצעות פרופיל **גמל**. הדוגמה הבאה מראה כיצד היו תווים אלה מוגדרים בפרופיל זה באמצעות .**הן**:

.הן אמפ	תמליל	/&
.הן גמל	תמליל	/:
.'הן נקופסיק	תמליל	/;
.הן נקודה	תמליל	/.
.הן נקודתיים	תמליל	/:
.הן פלוס	תמליל	/+
.הן רווחדרוש	תמליל	/&$רד

שים לב שהגדרת &נקופסיק (נקודה-פסיק) השתמשה במתאם מילות הבקרה כדי למנוע את פיענוח הנקודה-פסיק כמפריד מילות בקרה בשורת מילת הבקרה .**הן** עצמה. עכשיו, משהוגדר הסמל &נקופסיק., אפשר להשתמש בסמל זה בכל מקום שבו דרוש התו נקודה-פסיק בגוף התמליל.

בסמל &נקודה אפשר להשתמש במתן דוגמאות של מילות בקרה, בכל מקום שבו הנקודה תהיה התו הראשון בשורה, בעמדה הימנית ביותר. בדרך זו, לא תצטרך להעמים על סימוני **גמל** שלך את מילת הבקרה .מל [מילולי] כאשר התמליל מחייב הצבת נקודה בעמדת התו הראשונה מימין.

- במדפסות עמוד, מילת הבקרה .**הן** היא דרך נוחה להצגת תווים שאינם מופיעים אצלך במדפסת, או השייכים לסוג-אות מיוחד כגון Pi font. הדוגמה הבאה מראה כיצד להדפיס חץ בגוף התמליל:

```
.הס פי טפוס('8 'pi font sans serif) טבלתקדוד aftc0363
.הן חץ סוג פי /&x'5c
עכשיו יבוא חץ: &חץ
```

עכשיו יבוא חץ: ←

כדי למקם את החץ גבוה יותר, עליך לציין:

```
.הס ip טפוס('pi font sans serif' 8) טבלתקדוד aftc0363
.הנ חץ סוג פי קובסים 2p+ /&x'5c
```

עכשיו יבוא חץ: ←

• אם משתנה שהוגדר תוך שימוש במיצד **תמליל** נמצא בתוך משתנה מוגדר אחר המשתמש במיצד **סוג**, המשתנה המוגדר הפנימי יסודר בסוג-האות שבתוקף כאשר המערכת נתקלת במשתנה המוגדר החיצוני. במלים אחרות, הוא יסודר באותו סוג-האות שבו סודר המשתנה החיצוני. הדוגמה הבאה מיועדת למדפסות עמוד:

```
.הס שמןגדול טפוס(18 bold)
.הנ חיצוני סוג שמןגדול /חיצוני &פנימי.
.הנ פנימי תמליל /משתנה פנימי
עכשיו יבוא חיצוני: &חיצוני
```

עכשיו יבוא חיצוני: **חיצוני משתנה פנימי**

• למדפסת 4250, מילות הבקרה הבאות יגדירו משתנה להדפסת סימן מסחרי מתוך ה-PI Font:

```
.הס פי טפוס('pi font sans serif' 8) טבלתקדוד aftc0363
.הת מה סיים
.הנ מסחר סוג פי /&X'e5
&מסחר
.הת מה
```

והתוצאה:

®

הערה: הקוד ההקסאדצימלי של סימן מסחרי בסוג-אות פי, זהה לברירת המחדל של מפריד מילות הבקרה בסוג האות שהינו ברירת המחדל. כדי למנוע פענוח שגוי של &X'e5, מבוטלת סריקת מפריד מילות הבקרה בעת הגדרת המשתנה &מסחר.

.הס [הגדר סוג-אות] .DF

השתמש במילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות] כדי להגדיר סוג-אות בעל <u>שם נתון</u> לשימוש עם מילות הבקרה .תס [תחילת סוג-אות], .הכ [הגדר רמת כותרת], ו-.הח [הגדר שטח]. הדבר מאפשר טיפול בפונקציות עריכה פנימיות, כגון הדגשת קו תחתי, באמצעות מילות הבקרה .תס [תחילת סוג-אות] ו-.שס [שחזר סוג-אות]. הדבר גם מאפשר לך לשנות את המאפיינים של זיהויי סוג-אות הנתונים באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3, ולתת לסוגי-אות שמות תיאוריים עבור מדפסות עמוד.

מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות] מעניקה גם את היכולת להדפסה חופפת של תווים במידת הצורך (במדפסות הקשה) ולהפסיק זמנית את ההדפסה (במסופי מכונת-כתיבה) כדי לשנות כדורי הדפסה.

.הס	<u>שםסוג</u>	{ הד { הג { הדהג { עצור { עלעצ חזור n { עלעצ תו c { תיבה <u>שםתיבה</u> { סוג [<u>זהוי-סוג</u>] { טפוס [() <u>תיאור</u> ()] { טבלתקדוד <u>זהטק</u>	{ { { { { { { { { { ...
	... כאשר "<u>תיאור</u>" הוא: <u>[צורת-אות] [גודל-אות] [עובי] [רוחב] [סיבוב] [מתאר ...]</u>		

<u>שםסוג</u> מציין את מזהה סוג-האות המוגדר באמצעות מילת הבקרה **.הס**. אחרי שהוגדר <u>שםסוג</u>, אפשר להשתמש בו עם מילות הבקרה .תס [תחילת סוג-אות], .הכ [הגדר רמת כותרת] ו-.הח [הגדר שטח]. הוא יכול להכיל עד שמונה תווים, ללא רווח.

הד קובע שסוג-אות זה יצור הדגשת קו-תחתי של התמליל.

הג קובע שסוג-אות זה יביא לכתיבת תמליל לועזי באות גדולה בלבד.

הדהג קובע שסוג-אות זה יביא הן להדגשת קו-תחתי והן לאות לועזית גדולה.

עצור קובע שעם תחילת סוג-אות זה, מסוף מכונת-הכתיבה ההידברותי יעצור את פעולתו וימתין עד שהמשתמש יודיע על ATTENTION. אפשר להשתמש **בעצור** כדי לשנות סוגי-אות במסוף מכונת-הכתיבה, כאשר כל "סוג-אות" הוא בפועל ראש-הדפסה שונה. כשנעצרת מכונת-הכתיבה, תוכל להחליף ראשי הדפסה. **לעצור** יש משמעות רק בסביבת CMS; שאר הסביבות מתעלמות ממנו, כפי שמתעלמת גם CMS, כאשר יעד הפלט איננו מסוף מכונת-כתיבה.

עלעצ קובע שסוג-אות זה יווצר באמצעות הדפסה חופפת (אות על אות). המערכת מתעלמת מעלעצ כאשר הפלט מיועד ליחידות אחרות מאשר 1403.[14]

חזור קובע שכל תו שאיננו רווח, יש להדפיס בהדפסה חופפת n פעמים בזו אחר זו. מותרות עד חמש הקשות חופפות.

תו קובע שיש להקיש את התו היחיד c על גבי כל תו אחר (מלבד רווח).

תיבה קובע את קבוצת תווי התיבה שבה יש להשתמש במדפסות שורה ליצירת פינות תיבה ונקודות חציה של קווים באמצעות מילת הבקרה .תב [תיבה]. השמות התקפים של קבוצות תווי תיבה מפורטים תחת ".תב [תיבה]" בעמוד 249.

---

[14] הדפסה חופפת עם תו הקו התחתי (_) תיתכן ביחידות 3270 ו-3800.

סוג: זהוי-סוג קובע סוג-אות חיצוני (של המערכת המארחת) לשימוש. זהוי-סוג חייב להיות אחד מאלה שצוינו באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

אם לא צוין **סוג**, תשתמש המערכת בזיהוי-סוג של סוג-האות הנוכחי, כאשר יופיע שססוג עם מילת הבקרה .תס.

טפוס נותן הגדרה תיאורית של סוגי-אות למדפסות עמוד; המערכת מתעלמת ממנו במדפסות שורה. תיאור מתייחס לסוג-אות בעל שם נתון המוגדר באמצעות המאפיינים הבאים:

- צורת-אות נותנת את השם התיאורי של משפחת סוגי-אות. אם לא צוינה צורת-אות, היא תישאר בעינה בעת השימוש בשססוג.

  אם צורת-אות מכילה רווחים או סוגריים, חובה להקיף אותה בתווי גרש יחיד (').

- גודל-אות הוא הגודל האנכי בנקודות (פונקטים) של צורת-האות, הניתן כמספר עשרוני. אם לא צוין גודל-אות, הוא ישאר בעינו בעת השימוש בשססוג. אם גודל-אות צוין עם סימן פלוס (v+), יוגדל גודל האות האנכי של צורת האות המבוקשת במספר הנקודות שצוין. סימן מינוס (v-), לעומת זאת, יביא להקטנת גודל האות במספר הנקודות שצוין. אם גודל האות המתקבל בדרך זו אינו קיים, תשתמש המערכת בגודל האות הקיים הקרוב אליו ביותר.

- עובי הוא אחד ממזהי סוגי העובי הבאים:

  ULTRALIGHT
  EXTRALIGHT
  LIGHT
  SEMILIGHT
  MEDIUM
  SEMIBOLD
  BOLD
  EXTRABOLD
  ULTRABOLD

  אם לא צוין עובי, תשתמש המערכת ב-MEDIUM.

- רוחב הוא אחד ממזהי סוגי הרוחב הבאים:

  ULTRACONDENSED
  EXTRACONDENSED
  CONDENSED
  SEMICONDENSED
  NORMAL
  SEMIEXPANDED
  EXPANDED
  EXTRAEXPANDED
  ULTRAEXPANDED

  אם לא צוין רוחב, תשתמש המערכת ב-NORMAL.

- סיבוב הוא זווית הסיבוב של גופי האותיות, הנתונה במעלות יחסית לקו הבסיס, והחייבת לקבל את אחד הערכים הבאים:

0R		
90R	או	-270R
180R	או	-180R
270R	או	-270R

  אם לא צוין סיבוב, הוא נותר בעינו. המיצד סיבוב תקף רק עבור מדפסת עמוד 3820.

- מתאר הוא אחד ממזהי התיאור הבאים:

  ITALIC
  UNDERSCORE
  OUTLINE
  OVERSTRUCK

  אם כללת יותר ממיצד מתאר אחד, עליך להקיפו בסוגריים.

הערה: יתכן שלא כל צורות האות וקבוצות הגודל, העובי, הרוחב והמתארים יעמדו לרשותך במערכת שבה אתה משתמש.

טבלתקדוד מציין את טבלת הקדוד החיצונית שבה תשתמש עם סוג-אות זה. זהטק חייב להיות זיהוי של טבלת קדוד המצויה בספריית סוגי-האות שצוהתה באופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3.

אם לא צוינה **טבלתקדוד**, היא נותרת בעינה כאשר משתמשים בסוג-אות זה.

מדפסות שורה מתעלמות מ**טבלתקדוד**.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- הגדרות סוגי-אות נכללות בסביבה הפעילה.

הערות:

1. עם **.הס** אפשר לציין כמה וכמה מיצדים, ככל הנדרש. אם ניתנו הן מיצד **סוג** והן מיצד **טפוס**, תשתמש המערכת במיצד שצוין האחרון. אסור להשתמש במיצד **טבלתקדוד** ביחד עם המיצד **סוג**.
2. הגדרת סוג-אות ריקה עלולה לנבוע הן מכך שלא צוינו מיצדים, והן מכך שאף אחד מן המיצדים שצוינו אינו ישים לגבי יחידת הפלט הנוכחית. כאשר משתמשים בסוג-אות כזה עם מילת הבקרה .תס [תחילת סוג-אות], נשאר סוג-האות הנוכחי בעינו.
3. אם סוג-האות בעל השם הנתון המוגדר עתה כבר קיים, מוחלפת ההגדרה הקודמת **במלואה** על-ידי ההגדרה החדשה.
4. כאשר סוג-אות בעל שם נתון מקבל הגדרה תיאורית באמצעות המיצד **טפוס**, ולא צוינו צורת-אות או גודל-אות, הם יישארו ללא שינוי כאשר יזומן סוג-אות זה.
5. כשאתה משתמש במיצד **עצור** תחת CMS, תן את הפקודה

   #cp term attn off

   כדי לבטל את בקשת האישור הרגילה של CP.

דוגמאות:

- כדי להגדיר סוג-אות חדש לפלט 1403, שיביא להדגשת קו-תחתי ולהדפסה כפולה, ציין

  .הס שמן הד עלעצ תזור 3

- כדי להגדיר סוג-אות חדש עבור מדפסת 3800 דגם 1, שיביא להדגשת קו-תחתי בסוג-אות שמן, ציין

  .הס הבלטה הד סוג NB12

- סוג-אות לעריכת הערות שוליים במדפסת עמוד אפשר להגדיר כך:

  .הס הערות טפוס('Monotype Peninim' 6)

- סוג-אות להבלטת משפטים חשובים במיוחד אפשר להגדיר כך:

  .הס הבלט טפוס(bold)

מכיוון שלא צורת האות ולא גודלה נכללים בהגדרה, הם לא ישתנו כאשר תעבור לשימוש בסוג-האות "הבלט". לדוגמה, אם סוג-האות הנוכחי הוא "HADASSAH 8" ואתה מקיש

.תס הבלט

התמליל מכאן ואילך יודפס ב"HADASSAH bold 8 נקודות". אבל אם, בהסתמך על הגדרת סוג-האות "הערות" לעיל, תקיש

.תם הערות
...
.תם הבלט
יודפס התמליל הבא ב"Monotype Peninim 6 נקודות".

.הע [הערה] .CM

השתמש במילת הבקרה .הע [הערה] כדי למקם הערות בתוך קובץ SCRIPT.

.הע	[הערות]

הערות יכולות להיות כל דבר שהוא; שורת קלט זו אינה נכללת בעריכת הפלט. עם זאת, הואיל וזוהי מילת בקרה, נסרקת שורת הקלט בחיפוש אחר מפריד מילות הבקרה.

הערות:

1. מילת הבקרה **.הע** מאפשרת אחסון הערות בקובץ SCRIPT לעיון במועד מאוחר יותר. תוכל לראות הערות אלה כאשר תטפל בקובץ, או כשתדפיס אותו תחת אופציית UNFORMAT של הפקודה NSCRIPT3.

   כן אפשר להשתמש בהערות כדי לאחסן זיהויים ייחודיים, העשויים להביא תועלת כשמנסים לאתר נקודה מסוימת בקובץ תוך כדי הטיפול בו.

2. אם אתה מעוניין שהמערכת תתעלם משורה שלמה, ולא תסרוק אותה בחיפוש אחר מפרידי מילות בקרה, תוכל להשתמש בסוג אחר של הערה. המערכת מתעלמת מכל שורה שהסימן .* מופיע בתחילתה. הסימן .* אינו נחשב כמילת בקרה, בניגוד ל-**.הע**.

דוגמאות:

- אם תרצה להזכיר לעצמך שיש לעדכן את התאריך בתמליל, אבל אינך רוצה שהתזכורת תודפס, תוכל להקיש

  .הע לזכור לשנות תאריך.

  ושורה זו תיראה לעיניך רק כאשר תעיין בקובץ SCRIPT הלא-ערוך.

- תוכל להשתמש במילת הבקרה **.הע** בשורה הכוללת מפרידי מילות בקרה. לדוגמה, אם תקיש

  .הע סתם הערה..;חזור לתמליל.

  אזי לא תודפס ההערה, אבל התמליל שלאחר המפריד בין מילות הבקרה יודפס:

  חזור לתמליל.

.הפ [הערת פלט] .OC

השתמש במילת הבקרה .הפ [הערת פלט] כדי למקם הערות ותווי בקרה (Carriage Control Characters), בתזרים נתוני פלט. תוכנית העריכה איננה בודקת הערות כאלה. מילת הבקרה הזאת מיועדת למשתמש SCRIPT/VS שהוא מתכנת מערכות, ויש להשתמש בה בזהירות.

.הפ	{ שורה } { 'מחרוזת[' }

שורה יכולה להיות כל דבר שהוא, משום שאין לה שימוש בעריכת הפלט. עם זאת, מאחר וזוהי מילת בקרה, נסרקת שורת הקלט בחיפוש אחר התו המפריד בין מילות בקרה. לשורה הנתונה לא יקדם תו בקרת ראש הדפסה בעת הפניית הפלט למדפסת. התו הראשון בשורה הנתונה יתפרש כתו בקרת ראש הדפסה ועליך לוודא שתו בקרת ראש הדפסה תקף עבור יחידת הפלט יופיע במקום זה.

אין סינכרוניזציה בין הערות פלט מסוג השורה לבין התמליל הערוך; הן נכתבות ביעד הפלט מייד לפני העמוד שבו מופיע התמליל המקיף אותן.

מחרוזת כל דבר שהוא, המוקף בתווי גרש יחיד ('). עם זאת, מאחר וזוהי שורת מילת בקרה, נסרקת שורת הקלט בחיפוש אחר התו המפריד בין מילות בקרה. המחרוזת תמוקם בפלט בדיוק כפי שניתנה, באותו המקום יחסית לתמליל הקלט שבו הופיעה. משום כך, עליך לגלות זהירות רבה ביותר ביחס לתכולת המחרוזת.

רוחבן של הערות פלט נחשב כאפס. עומק הערות הפלט נחשב כשווה לריווח השורות הנורמלי של יחידת הפלט.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- מדפסות עמוד מתעלמות מ-**.הפ**.
- צורת המחרוזת של **.הפ** מתחילה את עריכת העמוד.

הערות:

1. מילת הבקרה **.הפ** מאפשרת מיקום הערות בזרם נתוני הפלט. מערכת העריכה איננה בודקת אותן, ולכן, אם יחידת הפלט איננה מפרשת אותן נכון, ייגרמו שיבושים בפלט.
2. צורת המחרוזת של הערות פלט מעובדת במצב של המשכיות קדמית. כלומר, שרשור עשוי להתבצע גם אם, למשל, **.ער סיים** בתוקף. אם השרשור הזה אינו רצוי, תוכל למנוע אותו בכך שתכניס את מילת הבקרה .שב [שבור] לפני הערות הפלט שלך ואחריהן.

.הק [הגדר קובץ] .DD

מילות הבקרה .צר [צרף] ו-.שץ [שבץ] מחייבות מתן זיהוי-קובץ לקובץ המיועד לשיבוץ או להוספה. זיהוי-קובץ זה הוא שם פנימי של SCRIPT/VS לקובץ או לקבוצת הנתונים בסביבה המארחת שבתוכה מבוצעת SCRIPT/VS. מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ] מאפשרת לך לשייך זיהוי-קובץ פנימי של SCRIPT/VS, בן 1 עד 8 תווים, עם המזהה האמיתי של הקובץ או קבוצת הנתונים. אם לא ניתן .הק עבור זיהוי-קובץ, בונה המערכת מזהה תקף מזיהוי-הקובץ, בהסתמך על ההנחות והכללים הקיימים בכל מערכת הפעלה.

.הק	file-id	LIB DD DSN TERM	filename (filename) ('filename')	[CATALOG]

filename שם בן 8 תווים לקובץ המוגדר לשימוש SCRIPT/VS. הודעת שגיאה תופיע אם השם תואם קובץ או קבוצת נתונים שכבר נמצאים בשימוש כקובץ משובץ. אם file-id תואם לקובץ או לקבוצת נתונים שכבר זומנו והטיפול בהם נגמר במילת הבקרה .סק [סוף קובץ], הרי שהקובץ המקורי ההוא נסגר לפני ההגדרה מחדש.

LIB מציין שהקובץ שאליו יש להתייחס קיים בספריה של הסביבה שבה פועלת SCRIPT/VS. LIB היא ברירת המחדל.

ב-CMS, שם הקובץ הניתן הוא שם קובץ רגיל של CMS, ואחריו אפשר להוסיף אם רוצים סוג קובץ ואות קובץ.

ב-TSO, אופציית LIB מציינת ששם קבוצת הנתונים מתייחס לאבר של קבוצת נתונים מחולקת, ששם קבוצת הנתונים שלו צוין באמצעות אופציית SEARCH של הפקודה NSCRIPT3.

DD מציין ששם הקובץ מתייחס לשם DD. אופציה זו ישימה רק בסביבת TSO. השימוש באופציית DD מלמד שהמשתמש כבר סיפק כרטיס JCL DD ובו ה-ddname של שם הקובץ, או היקצה מראש את קבוצת הנתונים באמצעות הפקודה TSO ALLOCATE.

DSN מציין ששם הקובץ מתייחס לשם קבוצת נתונים מוגדרת במלואה או חלקית. אופציה זו ישימה רק בסביבת TSO.

TERM מציין, עבור זיהויי-קובץ DSMTERMI ו-DSMTERMO בלבד, שאת הקלט או הפלט יש להחדיר למסוף. אופציה זו שימושית אם קלט או פלט המסוף שונו במילת בקרה .הק קודמת עבור אחד משני זיהויי-הקובץ הללו.

filename מציין את שם הקובץ בפועל שינתן לזיהוי הקובץ שצוין. אם שם הקובץ כולל רווחים ריקים או תווים מיוחדים, חובה להקיפו בסוגריים.

אם שם הקובץ מכיל אותיות לועזיות קטנות, חובה להקיפו בתווי גרש יחיד (') ובסוגריים.

CATALOG קובע שיש לקטלג את קבוצת הנתונים שאליה מתייחס זיהוי-הקובץ עם סגירתה. אופציה זו תקפה רק לגבי קבצי שירות (utility) של SCRIPT/VS (ראה הערות שימוש) כאשר משתמשים בהם עם האופציה DSN ב-TSO ליצירת קבוצת נתונים חדשה. בכל שאר המקרים, המערכת מתעלמת ממנה. אופציית CATALOG מועילה במיוחד כאשר יוצרים קבצי פלט באמצעות מילת הבקרה .כק. אפשר ליצור קבצי .כק רבים ושונים, בכך שמציינים שם קבוצת-נתונים חדש באמצעות .הק. בדרך כלל, קבוצות הנתונים הללו ימחקו עם סגירתן.

ברירת מחדל: LIB.

הערות:

1. אם משתמשים במילת הבקרה .הק עם מיצד שהשימוש בו אסור בסביבת ההפעלה, המערכת תציג הודעה ותתעלם ממילת הבקרה.

2. יש ל-SCRIPT/VS כמה זיהויי-קובץ בשימוש המערכת. אלה יכולים להיות היעדים של מילת הבקרה .הק. זיהויי-הקובץ הללו הם:

DSMTERMI - קובץ קלט מסוף

DSMTERMO - קובץ פלט מסוף

DSMUTCTF - קובץ פלט STAIRS/VS CTF

DSMUTMSG - קובץ הודעות

DSMUTTOC - קובץ תוכן עניינים

DSMUTWTF - קובץ .כק

לדוגמה, אם זיהוי-הקובץ DSMTERMI משויך לקובץ דיסק, אז כל אימת שתעובד .קמ, .קר או .קל, הנתונים ייקראו מן הקובץ שצוין.

כל אימת שאחד מזיהויי-הקובץ הללו הוא היעד של מילת הבקרה .הק, יסגר שם הקובץ של המערכת המארחת המשויך להגדרה הנוכחית של אותו זיהוי-קובץ, וב-TSO, תסתיים גם הקצאתו, אלא אם כן הוקצה באמצעות **DISP=MOD**, ובמקרה זה יושאר ללא שינוי.

קיימות מגבלות מסויימות בהגדרה-מחדש של קבצי-שרות אלה בסביבות CMS ו-TSO.

ב-CMS, אם אופצית הפקודה NODDUT, שהיא ברירת המחדל, מופעלת, ניתן להגדיר מחדש קובצי שרות של SCRIPT/VS עם מילת הבקרה .הק, רק אם שם הקובץ החדש הוא שם קובץ שרות של SCRIPT/VS או אם הקידומת של סוגקובץ היא DSM.

ב-TSO, אם אופצית הפקודה NODDUT, שהיא ברירת המחדל, מופעלת, ניתן להגדיר מחדש קובצי שרות של SCRIPT/VS עם מילת הבקרה .הק, רק כאשר נעשה שימוש במיצד DSN של מילת הבקרה .הק להגדרת מזהה קובץ נתונים חדש. גם אם המיצד DSN ניתן, ההגדרה מחדש של קובצי שרות מותרת רק אם החלק של המזהה (qualifier) הקודם ל-TEXT הינו שם של קובץ שרות ב-SCRIPT/VS או שהקידומת שלו הינה DSM.

הן ב-CMS והן ב-TSO, השימוש באופצית הפקודה DDUT מאפשר הגדרה-מחדש בלתי מוגבלת. ראה "DDUT: אפשרות הגדרה-מחדש לקובץ שרות של SCRIPT/VS" בעמוד 12 ו-"NODDUT: מניעת אפשרות הגדרה-מחדש לקובץ שרות של SCRIPT/VS" בעמוד 19 לקבלת תאור של אופציות הפקודה הללו.

<u>דוגמאות:</u>

- כדי לתת את זיהוי-הקובץ <u>alpha</u> לאבר mem3 של קבוצת נתונים מחולקת בשם userid.doc.text, יהיה משפט מילת הבקרה **.הק** כדלקמן:

  doc(3mem) dsn alpha הק.

- ב-CMS, אם ישנם שני קבצי SCRIPT בשם <u>names</u>, האחד בדיסק A והשני בדיסק C שלך, מילת הבקרה **.שץ** NAMES תביא בדרך כלל לשיבוץ הקובץ שבדיסק A, בעקבות פקודת חיפוש של CMS. הקובץ שבדיסק C ישובץ אם פקודת **.הק** תהיה בתוקף:

  c tpircs seman names הק.

שים לב שבפקודה זו הושמטה מילת המפתח **LIB**, משום שהיא ברירת המחדל.

.הש [הערת שוליים] .FN

השתמש במילת הבקרה .הש [הערת שוליים] כדי להקצות שורות של תמליל הפלט הערוך שימוקמו בתחתית העמוד הנוכחי, אם אפשר, או בתחתית העמודים הבאים. תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס בין .הש [הערת שוליים] לבין מבנה עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.הש	{ התחל } { מוביל } { סיים }

התחל מסמן את תחילת החומר שיוכנס להערת השוליים.

מוביל מגדיר מוביל שימוקם לפני הערות השוליים בעמוד, כדי להפריד בין הערות השוליים לבין התמליל שבעמוד. המוביל ההתחלי הוא רווח של שורה אחת וישר אופקי ברוחב 16 רווחי סיפרה.

סיים מציין את סוף החומר של הערת השוליים או המוביל להערות שוליים.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- .הש מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .הש מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- מילת בקרה זו שומרת את הסביבה הפעילה.
- הוראת .**הש מוביל** חדשה תיכנס לתוקף בעמוד הבא.

הערות:

1. **.הש התחל** מתחילה הערת שוליים. כל השורות עד הערת **.הש סיים** הבאה ימוקמו בהערת השוליים. אם **.הש סיים** מופיעה בזמן ששום הערת שוליים אינה נמצאת בעיבוד, המערכת תתעלם ממנה.

2. אין גודל מרבי להערת שוליים. כל התמליל עד הוראת **.הש סיים** הבאה יכלל בהערת השוליים, אלא אם כן הסתיימה הערת השוליים בטרם-עת על-ידי מילת בקרה לא-תקפה.

3. הערת השוליים הראשונה בעמוד נפתחת אוטומטית במוביל שאפשר להגדירו מחדש באמצעות **.הש מוביל** ו-**.הש סיים**. אם המוביל, ביחד עם השורה הראשונה של הערת השוליים הראשונה, גדול יותר מגוף העמוד, תתעלם המערכת ממוביל הערת השוליים.

4. מילת הבקרה **.הש** איננה גורמת לשבירה. לפיכך, מותר להקיש הערת שוליים בכל מקום שהוא בגוף העמוד, מבלי להפריע לשרשור גוף התמליל.

5. הערות שוליים נמשכות לרוחב העמוד, בטור יחיד. אפשר לשנות את אורך השורה בהערת השוליים.

6. עם תחילת הערת השוליים, בטלות כל התזוזות, השוליים הימניים מוצבים בערך הנוכחי של **.שי** ורוחב השורה בטור מקבל את ערך רוחב השורה בעמוד. אם אתה מעוניין בתזוזה של הערת השוליים, עליך לכלול בה את מילת הבקרה **.תז**.

   בסיום הערת השוליים, בטלים כל השינויים שנעשו בהערת השוליים לגבי שוליים ימניים, סוג-אות או ערכים אחרים כלשהם של סביבת העריכה, והם חוזרים אוטומטית לערכים שהיו בתוקף לפני תחילת הערת השוליים. ראה תרשים 22 בעמוד 293 לרשימת כל הערכים הנשמרים אוטומטית ומשוחזרים אחרי הערת שוליים.

7. עיבוד שורות אלמנות אינו מתבצע בהערת שוליים.

.הת [הגדר תו] .DC

השתמש במילת הבקרה .הת [הגדר תו] כדי להגדיר תווים מיוחדים שונים שהמערכת תזהה כבעלי משמעות מיוחדת.

.הת	{ המשך } { מה } { MCS } { סד } { רד } [c / hh / סיים]
	{ מפריד } { גמל } { עצור } [c / hh / סיים] ...
	{ דמפ } { המפ } { פיסוק } { מלה } [c / hh] ...

c מציין את התו (או התווים) שעל המערכת להכיר. c יכול להיות תו יחיד כלשהו.

hh מציין את התו (או התווים) שעל המערכת להכיר. hh מבוטא בשתי ספרות הקסאדצימליות.

סיים גורם לביטול הגדרת התו (או התווים).

גמל קובע מגבילים לתגים ולתגי-סיום של שפת **גמל**.[15] אם צוין רק תו אחד, הוא יתקבל כמגביל תג **גמל** ותגי-סיום של **גמל** לא יוכרו.[16] אם צוינו שני תווים, יתפרש השני כמגדיר תג-סיום של **גמל**. אם צוינו שלושה תווים, יתפרשו השני והשלישי כמגבילי תג-הסיום של **גמל**.

אסור שמגביל תג **גמל** יהיה רווח ריק, נקודה (.) או אמפרסנד (&), או כל תו אחר שהוא תו תקף בשם תג.

המגבילים ההתחליים של תגים ותגי-סיום של **גמל** הם הנקודתיים (:) והנקודתיים הכפולות (::), בהתאמה. התווים הניתנים עם מיצד **גמל** מחליפים את מגבילי **גמל** הקודמים.

המפ התעלם מפתח - מגדיר תווים שיש להתעלם מהם בשעת אחסון כניסות מפתח העניינים. התווים שיש להתעלם מהם מסולקים כליל מכניסות המפתח ככל שזה נוגע לאחסון.

במצב ההתחלי, אין תווים שהמערכת מתעלמת מהם בשעת אחסון כניסות מפתח.

התווים המסומנים באמצעות **המפ** מתוספים לרשימה הנוכחית של תווים שכבר סומנו כך.

המשך מגדיר תו המשכיות בין שורות תמליל. SCRIPT/VS מכניסה בדרך כלל רווח מלה בין מלים בשורות קלט שונות. תו ההמשכיות מאפשר לבנות מלים מקטעי מלים שהוקשו בשורות קלט נפרדות. כשהתו האחרון בשורת קלט הוא תו המשכיות, לא יתוסף הרווח הרגיל בין

---

15 אפשר להגדיר בנפרד תגים ותגי-סיום של **גמל** באמצעות מילות הבקרה .קפ [קשר פונקציה] ו-.שג [שירותי גמל] **קידומת**.

16 אם מגביל תג **גמל** או מפריד סימון/תכולה נקבעו כ-40 הקסאדצימלי, הם יהיו בלתי-מוגדרים, כאילו צוינו .הת **גמל סיים** או .הת MCS **סיים**.

קוד	תו	קוד	תו	קוד	תו
05	טבלר	4F	|	6E	>
11	רווח מיוחד [1]	5A	!	6F	?
12	רווח מיוחד [1]	5B	$ [3]	74	רווח דרוש [2]
13	רווח מיוחד [1]	5C	*	7A	:
16	תו מחליף	5D	)	7E	=
40	רווח	5E	;	7F	"
4A	¢	5F		8B	{
4B	. (נקודה)	61	/	9B	}
4C	<	6B	,	AD	[
4D	(	6C	%	AF	•
4E	+	6D	_	BD	]

[1] רווחים מיוחדים משמשים ליישור במסמכים שנערכו עבור מדפסת 3800 דגם 1.

[2] רווח דרוש הוא רווח שאי-אפשר לצרף אליו רווח נוסף בשעת היישור. אפשר לשנות את הערך ההקסאדצימלי של רווח דרוש באמצעות המיצד **רד** של מילת הבקרה .הת [הגדר תו].

[3] בעברית Oldcode ו-Newcode יופיע הסמל ל"י (לירה).

תרשים 7. תווים המגבילים מלים למטרות בדיקת איות : אפשר להשתמש במיצד **מלה** של מלת הבקרה .הת [הגדר תו] כדי להפוך תווים נוספים לתווים המגבילים מלים.

מלים כאשר תשורשר אליה השורה הבאה אחריה תוך כדי עריכה, אבל תווי רווח קיימים, המופיעים לפני תו ההמשכיות, ישמרו.

המערכת מכירה בתו ההמשכיות בסופה של שורה, בין אם השורה מכילה תמליל או מילות בקרה, או תערובת של השניים. אין להשתמש בתו ההמשכיות כדי להאריך שורת מילת בקרה, אבל אפשר להאריך אותה לנתוני התמליל הקשורים במילת הבקרה.

במצב ההתחלי, אין כל תו המשכיות. התו הניתן באמצעות **המשך** מחליף כל תו המשכיות שניתן קודם לכן.

מה מפריד ההוראות קובע את התו שישמש להפרדה בין מילות בקרה בשורה יחידה.[17]

התו ההתחלי המפריד בין מילות בקרה הוא הנקודה-פסיק (;). התו הניתן באמצעות **מה** מחליף את התו הקודם המפריד בין מילות בקרה.

מלה קובע את התווים שיש לפרשם כסופי מילים בעת בדיקת איות. איותה של כל מחרוזת המסומנת באמצעות תווי סוף מלה יבדק בנפרד.

תווי סוף המלה ההתחליים מפורטים בתרשים 7.

התווים הניתנים באמצעות **מלה** מתוספים לרשימה הנוכחית של תווים שכבר סומנו כך.

מפריד מאפשר להגדיר עד ארבעה תווים שישמשו להפרדת יסודות מערך כאשר מוצב במסמך מערך באמצעות הצורה &שם(*). חובה לציין את כל התווים שישמשו להפרדה בין יסודות מערך, כולל תווי רווח (בתור 40 הקסאדצימלי).

תווי ההפרדה ההתחליים למערך הם הפסיק (,) והרווח. התווים הניתנים באמצעות **מפריד** תופסים את מקום התווים הקודמים להפרדה בין יסודות מערך.

סד סמל מספר העמוד מגדיר את התו שיש להשתמש בו כסמל מספר העמוד. כל סמל מספר עמוד בכותרת רצה עילית או תחתית יוחלף במספר

---

[17] אם ערכו של התו המפריד בין מילות בקרה נקבע בתור 00 או 40 הקסאדצימלי, ישאר התו המפריד בלתי-מוגדר, ממש כאילו צוין **.הת מה סיים**.

העמוד השוטף בכל פעם שתערך כותרת רצה עילית או תחתית לעמוד חדש.

הסמל ההתחלי של מספר עמוד הוא האמפרסנד (&). התו הניתן באמצעות **סד** מחליף את סמל העמוד הקודם.

עצור מסמן את התו שיוכר כנקודת סוף פסוק הבאה בסוף משפט, להבדיל מנקודה סתם, בראשי תיבות למשל. כשמופיע תו סוף פסוק בסוף שורת קלט, או לפני מרכאות כפולות (") או סוגר שמאלי ()) בסוף שורה, SCRIPT/VS מוסיפה רווח נוסף לפני שהיא משרשרת אליה את שורת הקלט הבאה.[18] את רוחבם של הרווחים הנוספים האלה קובעת מילת הבקרה .רנ [רווח נוסף].

תווי סוף פסוק ההתחליים הם הנקודה (.), סימן השאלה (?) וסימן הקריאה (!). התווים הניתנים באמצעות **עצור** מחליפים את תווי סוף הפסוק הקודמים.

פיסוק מציין את התווים שיש להכיר בהם כסימני פיסוק בבדיקת איות. כאשר מופיע סימן פיסוק בתוך מלה, הוא ישמר בעת בדיקת המלה במילון; אם הוא מופיע בסוף מלה, הוא יסולק לפני הבדיקה.

תווי הפיסוק ההתחליים הם המקף (-) והגרש ('). התווים הניתנים עם **פיסוק** מיתוספים לרשימה הנוכחית של תווים שכבר סומנו כך.

רד מגדיר את התו שישמש כרווח דרוש. הרווחים הדרושים אינם מוכרים כרווחים בין מילים למטרות יישור.

תו הרווח הדרוש ההתחלי הוא 74 הקסאדצימלי. התו הניתן באמצעות **רד** מחליף את תו הרווח הדרוש הקודם.

רמפ רווח מפתח - מגדיר תווים שיש לפרשם כרווחים ריקים בשעת אחסון כניסות מפתח העניינים. התווים המסומנים על-ידי .**הת רמפ** אינם משתתפים במיון, אבל הם עדיין תופסים עמדות תו. הדבר תופס גם כאשר הרווח עצמו הוגדר כתו **המפ** (התעלם מפתח, ראה להלן).

במצב ההתחלי, רק 40 הקסאדצימלי נחשב כרווח ריק בשעת אחסון כניסות מפתח העניינים.

התווים המסומנים באמצעות **רמפ** מתוספים לרשימה הנוכחית של תווים שכבר סומנו כך.

MCS מגדיר את התו המפריד בין סימון ותכולה שיש לזהותו, בנוסף לרווח הריק, כמפריד בין מתאר תג **גמל** לבין התמליל הבא אחריו.

המפריד ההתחלי בין סימון ותכולה הוא תו הנקודה (.). התו הניתן באמצעות MCS מחליף את המפריד הקודם בין סימון ותכולה.

<u>**ברירת מחדל:**</u> שחזור המצב ההתחלי של המיצד שצוין.

<u>**שים לב:**</u>

- תו ההמשכיות (**.הת המשך**), מפריד מילות הבקרה (**.הת מה**), מגדיר תג **גמל** (**.הת גמל**) וסמל מספר העמוד (**.הת סד**) נכללים בסביבה הפעילה.

<u>**הערות:**</u>

1. אם בקרת העריכה או התמליל הבאים אחרי תו ההמשכיות גורמים שבירה, מבוטלת ההמשכיות לשורה זו. גם שורה ריקה מבטלת את ההמשכיות לשורה שלפניה.

2. יש להיזהר בשימוש במיצד **מה** אם התו הנתון כבר נקבע כמפריד בין מילות בקרה. לדוגמה, אם התו המפריד בין מילות בקרה כבר הוגדר כסימן השאלה (?), ותקיש

   .הת מה ?

   תעובד השורה כך:

---

[18] אם אותו התו הוגדר הן כתו המשכיות והן כתו סוף פסוק, הוא יתפרש כתו המשכיות אם יופיע בסוף השורה.

.הת מה
.רק

משום שסימן השאלה מתפרש כמפריד מילות בקרה. התוצאה תהיה שחזור המפריד ההתחלי בין מילות בקרה, שהוא הנקודה-פסיק (;).

יש כמה דרכים שבהן תוכל לשנות ללא חשש את התו המפריד בין מילות בקרה, במידה שהוגדר כבר כתו המבוקש:

- בטל את מפריד מילות הבקרה לפני שינויו:

  .הת מה סיים
  .הת מה ;

- ציין את מפריד מילות הבקרה במספרו ההקסאדצימלי:

  .הת מה 5e

- השתמש במתאם מילות הבקרה כדי להשעות את עיבוד התו המפריד בין מילות בקרה בשורת הקלט:

  .'הת מה ;

3. הקפד להבדיל בין סמל מספר העמוד לבין האמפרסנד שבו משתמשים עם מילת הבקרה .עס [ערך סמל]. אם תקיש

   .עס עמודשוטף = &

   יקבל ערך הסמל &עמודשוטף את מספר העמוד הנוכחי, מבלי להתחשב בסמל מספר העמוד הנוכחי.

4. הרווח הריק מוכר תמיד כמפריד סימון/תכולה לתגי **גמל**, בנוסף לתו הניתן באמצעות מיצד MCS.

5. לקודים ההקסאדצימליים הבאים יש משמעות קבועה כשהם מופיעים בתמליל:

05	טבלר
16	תו מחזיר
40	רווח ריק

   אין להשתמש בקודים אלה כתווי רווח דרוש.

6. תו אינו יכול לשמש הן כתו סיום מלה והן כסימן פיסוק. אם צוין אותו התו עצמו הן במיצד **פיסוק** והן במיצד **מלה**, תשתמש המערכת בזה שצוין אחרון.

7. לכל שפה לועזית, כמפורט במילת הבקרה .DL, יש טבלת תווי סיום מלה ופיסוק משלה. התווים שצוינו באמצעות **פיסוק** ו**מלה** מיתוספים לטבלה עבור השפה הנוכחית.

8. המצבים הנוכחיים של כמה מיצדי **.הת** ניתנים בסמלי מערכת SCRIPT/VS:

&$המשך	תו המשכיות
&$מה	מפריד מילות בקרה
&$סגמל	מגדיר תג-סיום של **גמל**
&$גמל	מגדיר תג **גמל**
&$סד	סמל מספר עמוד
&$רד	רווח דרוש

9. הערכים ההתחליים של כל מיצד **.מה הם**:

מפריד	40 ,
המשך	(אין)
מה	;
גמל	: : :
רמפ	(אין)
המפ	(אין)
MCS	.
סד	&
פיסוק	' -
רד	74
עצור	? ! .

מלה (ראה תרשים 7 בעמוד 91)

<u>**דוגמאות:**</u>

- **מפריד** (מפריד מערכים)

נניח שהגדרת מערך סמלים המכיל את שמותיהם של אתרים גיאוגרפיים:

```
.עם מקומות() = 'קוריאה
.עם מקומות() = 'מיינץ
.עם מקומות() = 'ונציה
```

כאשר ניתן הסמל &<u>מקומות(*)</u>, הוא יוחלף במלוא מערך הסמלים, ויסודות המערך יופרדו זה מזה באמצעות תווי הפרדת מערך. לדוגמה, המצב ההתחלי של תווי הפרדת המערך הוא הפסיק (,) והרווח, כך שאם תקיש

```
אל: &מקומות(*)
```

תהיה תוצאת פענוח הסמלים

```
אל: קוריאה, מיינץ, ונציה
```

אתה יכול לציין עד ארבעה תווים במיצד **מפריד**. תוכל להכנים יותר מארבעה תווים, כולל מילות בקרה, בין יסודות מערך, אם תקבע את תווי הפרדת המערך באמצעות סמל. לדוגמה,

```
.עם x = ' וגם '
.הת מפריד & x .
אל: &מקומות(*)
```

תוצאת הביניים של פענוח הסמלים היא

```
אל: קוריאה&x.מיינץ&x.ונציה
```

התוצאה הסופית של פענוח הסמלים היא

```
אל: קוריאה וגם מיינץ וגם ונציה
```

תוכל לקבוע את מפריד המערכים כך שיגרום לשבירה, אם תציין:

```
.יעס x = ';.שב;'
.הת מפריד & x .
```

- **המשך** (תו המשכיות)

תו ההמשכיות יוכר רק כאשר יופיע בסוף שורת קלט. כשהוא מופיע באמצע השורה, הוא מטופל כאילו הוא תו רגיל בתמליל. לדוגמה,

```
.הת המשך -
.קו התחל
הדג-
שת קו-ת-
חתי.
.קו סיים
```

התוצאה תהיה

<u>הדגשת קו-תחתי.</u>

אפשר להשתמש בתו ההמשכיות ליצירת שורת קלט "הגיונית" אחת מכמה שורות קלט. אם תקיש, לדוגמה:

```
.הת המשך -
.מר 1
זוהי שורה יחי-
.קו דה.
```

תקבל את התוצאה הבאה:

זוהי שורה יחי<u>דה.</u>

- **מה** (מפריד מילות בקרה)

בתו המפריד בין מילות בקרה אפשר להשתמש כדי להקיש כמה מילות בקרה בשורת קלט יחידה. לדוגמה, שורות הקלט

```
.הת מה /
.דל/.תז 5/(ד) לסיום, ...
```

שקולות כנגד

```
.דל
.תז 5
(ד) לסיום, ...
```

- **גמל** (מגדיר גמל)

מגדיר **גמל** מציין תגים ותגי-סיום של **גמל**; סופו של תג **גמל** מסומן במפריד סימון/תכולה, הנקבע באמצעות מיצד MCS. לדוגמה, המגדיר ההתחלי של תגי **גמל** הוא הנקודתיים (:); המגדיר ההתחלי של תגי-סיום של **גמל** הוא הנקודתיים הכפולות (::). אפשר לסמן תרשים באמצעות התג **תרשים** בהקשת

```
:תרשים
.
.
.
::תרשים
```

אם תשנה את מגדיר תגי **גמל** בהקשת

```
.הת גמל ! !ם
```

תוכל אז לסמן את התרשים בהקשת

```
!תרשים
.
.
.
!םתרשים
```

- **רמפ** (רווח מפתח)

כברירת מחדל, "אם נערצה" תמוקם לפני "אם-המושבות" במפתח העניינים. אם תציין

```
.הת רמפ -
```

תאוחסן הכניסה השניה כאילו היתה "אם המושבות", ותמוקם לפני "אם נערצה".

- **המפ** (התעלם מפתח)

כברירת מחדל, "בר שמעון" ימוקם לפני "ברהמינים" במפתח העניינים. אם תציין

```
.הת המפ 40
```

תאוחסן הכניסה הראשונה כאילו היתה "ברשמעון", ותמוקם אחרי "ברהמינים".

- **MCS** (מפריד סימון/תכולה)

התו המפריד בין סימון לתכולה מציין את סופו של תג **גמל** עם מתאריו. לדוגמה, ברירת המחדל של מגדיר תג **גמל** הוא הנקודתיים (:) וברירת המחדל של מפריד סימון/תכולה היא הנקודה (.). לפיכך, אפשר לסמן הפניה לתרשים כך:

```
ראה :הפתרשים זהויפ=שסתום.
```

אם תשנה את מגדיר תגי **גמל** ואת מפריד סימון/תכולה, בכך שתקיש

```
.הת גמל >
.הת mcs <
```

אזי תסומן ההפנייה לתרשים כך:

ראה <הפתרשים זהויפ=שסתום>.

- **פיסוק** (תווי פיסוק)

תווי הפיסוק נחשבים כחלק מהמלה למטרות בדיקת איות, אם אינם מופיעים בסופה של המלה.

לדוגמה, הלוכסן (/) הוא תו מגביל מלה במצב ההתחלי, כך שבעיבוד SCRIPT/VS על-ידי בודק האיות, נבדקות המלים "SCRIPT" ו-"VS" בנפרד, כשתי מלים נבדלות. אם תקיש

.הת פיסוק /

יסופל הלוכסן מעתה כאילו הוא תו פיסוק, והמונח "SCRIPT/VS" יבדק כמלה אחת. אם תקיש את המונח "/gigo/", יסולקו הלוכסנים, משום שהם מופיעים בקצות המלה, והמלה gigo תיבדק בפני עצמה.

- **סד** (סמל מספר עמוד)

סמל מספר העמוד מוחלף במספר העמוד הנוכחי כאשר הוא מופיע בכותרת רצה עילית או תחתית. לדוגמה, סמל מספר העמוד ההתחלי הוא האמפרסנד (&), ותוכל להשתמש בו בהגדרת כותרת עילית או תחתית:

```
.כת התחל
.רו 2
.תת - bf
.מר --- & ---
.כת סיים
```

הכותרת התחתית הזאת תופיע בתחתית כל עמוד בתורו:

— 96 —

אם הכותרת הרצה העילית או התחתית שלך מכילה אמפרסנד כחלק מתמליל, עליך לשנות את סמל מספר העמוד לאיזה תו שאין לו שימוש אחר:

```
.הת סד ?
.כת התחל
.רו
.תב ימין שמאל
.שי +2
.שש +2
.פצ /השימוש באמפרסנד (&)//עמוד ?/
.תב סיים
.כת סיים
```

הכותרת שתופיע בתחתית העמודים הבאים תהיה כזו:

עמוד 96	השימוש באמפרסנד (&)

- **רד** (רווח דרוש)

רווחים רגילים (40 הקסאדצימלי) נחשבים ב-SCRIPT/VS כרווחים בין מלים. כאשר שרשור שורות הקלט פועל, SCRIPT/VS עשויה לשבור שורת קלט לכמה שורות פלט בכל רווח בין מלים, כרצוי לעריכה. כאשר יישור שורות פלט פועל, SCRIPT/VS עשויה להרחיב או לצמצם רווחים בין מלים, כדי ליישר את התמליל.

ברווח הדרוש יש להשתמש כל אימת שנחוץ בין המלים רווח שאסור לצמצמו או להרחיבו, או כשאתה מעוניין לשמור שתי מלים רצופות באותה השורה, כך שרווח המלים הרגיל לא ישרת צורך זה. דינו של הרווח הדרוש כדין כל תו אחר, שאינו רווח, בכל הנוגע לשרשור שורות ולישור, אבל הוא מוחלף ברווח רגיל עם הדפסת התמליל.

לדוגמה, כדי לוודא שתואר אישי לא ימוקם בשורה אחת והשם שאליו הוא שייך, בשורה אחרת, השתמש ברווח דרוש:

.הת רד =
... ודי"ר=פון=נוימן היה ...
.הת רד סיים

בפלט, סימן השוויון (=) יוחלף ברווח דרוש ריק, ויבטיח שהשם עם התואר ישארו לא מפוצלים בין שורות.

כדי לוודא שתמליל שיושר ידנית לא ישובש עם היישור, השתמש ברווח דרוש:

.הת רד =
.תז 5
(ד)=בשלב זה, הכנס את ...

התו '=' יוחלף ברווח דרוש, ורוחבו של הרווח הדרוש לא יוגדל עם יישור השורה.

כדי לוודא שתמליל לועזי בתוך משפט עברי לא יפוצל באורח שגוי בין שתי שורות, השתמש ברווח דרוש:

.הת רד =
... זהו משפט עברי המכיל כמה מילים אנגליות,
Some=words=in=English

- **עצור** (תווי סוף פסוק)

בדרך כלל, כאשר חיבור שורות קלט פועל, SCRIPT/VS מכניסה רווח רגיל בין מלים בין המלה האחרונה של כל שורת קלט לבין המלה הראשונה של שורת הקלט הבאה אחריה. אם שורת הקלט הסתיימה בסוף פסוק, SCRIPT/VS תוסיף הן רווח מלה והן רווח נוסף בין המלה האחרונה של שורת קלט לבין המלה הראשונה של שורת הקלט הבאה אחריה.

שורה מסתיימת בסוף פסוק כאשר התו האחרון בשורה (מבלי להביא בחשבון מרכאות כפולות (") או סוגר שמאלי ()) הוא תו סוף פסוק. כשאתה מציין תווי סוף פסוק באמצעות **.הת**, התווים המצויינים מחליפים כל תו סוף פסוק שהיה בתוקף עד עתה. לדוגמה, אם תקיש

.הת עצור : .

ישמשו רק הנקודה והנקודתיים כתווי סוף פסוק.

- **מלה** (מגדירי מלה)

במגדירי מלה משתמשים כדי להפריד בין מלה למלה למטרות בדיקת איות.

לדוגמה, המקף (-) הוא תו פיסוק במצב ההתחלי, כך שהמונח "in-laws" יעובד על-ידי בודק האיות כאילו הוא מלה יחידה. אם תקיש

.הת מלה -

יחשב המקף כמגדיר מלה, והמונח "in-laws" יבדק כשתי מלים נפרדות. הלוכסן ההפוך (\) איננו משמש במצב ההתחלי כמגדיר מלה ולא כתו פיסוק, כך שהמונח "APL\360" יבדק כמלה יחידה. הלוכסן ההפוך אינו ניתן להקשה בכמה מסופים, אבל אפשר לקבעו כמגדיר מלה באמצעות הקשת הקוד ההקסאדצימלי שלו בכל מסוף שהוא:

.הת מלה e0

המונח "APL\360" יעובד כשתי מלים נפרדות.

.וג [וגם]   .AN

השתמש במילת הבקרה .וג [וגם] ביחד עם מילת הבקרה .אם [אם] לעיבוד מותנה של שורות קלט של SCRIPT/VS. תוצאת המיבדק מצורפת לוגית לתוצאה של מילת הבקרה .אם [אם], .וג [וגם] או .או [או] האחרונה שבוצעה, כדי לקבוע אם יש לעבד את המטרה.

.וג	מושווה1 מבדק מושווה2 מטרה
	עמוד מבדק { זוגי } מטרה { אי־זוגי }
	פלט מבדק { הדפסה } מטרה { מסוף } { מדעמ }

מושווה1 המחרוזת שתשמש כמשתנה המושווה הראשון. מושווה זה יכול להיות סמל.

מושווה2 המחרוזת שתשמש כמשתנה המושווה השני. גם מושווה זה יכול להיות סמל.

מבדק קוד בעל תו אחד או שני תווים המציין את טיבה של ההשוואה שיש לערוך בין שני המושווים. הקודים הם:

קודים משמעות
של = שווה ל-
לש ¬= לא שווה ל-
גמ > גדול מ-
קמ < קטן מ-
גש >= גדול מ- או שווה ל-
קש <= קטן מ- או שווה ל-

מטרה שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. היא יכולה להכיל מילת בקרה או תמליל. אם הן התנאי הזה והן מילת הבקרה .אם [אם], .או [או] או .וג [וגם] האחרונה שבוצעה אמיתיים שניהם, אזי שורת המטרה תהיה השורה שתבוצע, כאשר התו הראשון שאיננו רווח אחרי .וג נחשב כתו הראשון של השורה המיועדת לעיבוד. אם לא כן, מתעלמת המערכת משורת המטרה, והעיבוד ימשך בשורת הקלט שאחרי שורת הבקרה .אם.

עמוד בודק אם העמוד המעובד כרגע הוא בעל מספר זוגי או אי־זוגי.

זוגי מציין שהמבדק מיועד לעמוד בעל מספר זוגי.

אי־זוגי מציין שהמבדק מיועד לעמוד בעל מספר אי־זוגי.

פלט בודק אם פלט SCRIPT/VS נערך עבור מדפסת או מסוף.

הדפסה מציין שהמבדק מיועד לקבוע אם הקלט נערך עבור מדפסת 1403 או 3800.

מסוף מציין שהמבדק מיועד לקבוע אם הקלט נערך עבור מסוף 3270.

מדעמ מציין שהמבדק מיועד לקבוע אם הפלט נערך עבור מדפסות עמוד.

הרבגוניות האפשרית ב-SCRIPT/VS בכל הנוגע לעריכת הפלט גדולה מכפי שניתן לקבוע באמצעות מילת־מפתח זו. אפשר להשתמש בסמלי מערכת SCRIPT/VS '&$יחדלי' ו-'&$יחדפי' (יחידה לוגית ויחידה פיזית, בהתאמה) כדי לקבוע את היחידות הלוגיות והפיזיות שבהן ייעשה השימוש בפועל.

ברירת מחדל: אין.

הערות:

1. למען נוחות הקריאה, תוכל להוסיף אם תרצה את האות **ם** בלי רווח מפריד אחרי מילת הבקרה .וג, וכך תכתוב את מילת הבקרה בצורה .וג או .וגם.

2. מילות הבקרה .וג [וגם] ו-.או [או], ביחד עם .אם [אם], .אז [אז] ו-.אח [אחרת], מאפשרות לך לבנות משפטים לוגיים מורכבים.

3. מילת הבקרה **.וג** עצמה איננה גורמת לשבירה; אבל מילת הבקרה שבמטרה עלולה לגרום לכך, אם תעובד.

4. אורכו של כל מושווה יכול להגיע עד 255 תווים, והמושווה הקצר יותר יוארך עד לאורכו של המושווה הארוך יותר, בהוספת רווחים לסופו.

5. אם מצב הפענוח אינו בתוקף כאשר מגיעה המערכת למילת הבקרה **.וג**, יפוענחו כל הסמלים התקפים בשני המושווים לפני ביצוע ההשוואה. (סמלים המכילים רווחים, סוגריים או מפרידי מילות בקרה משובצים, יש להשוות במצב אי-פענוח, על-מנת שהמבדק יתבצע והמערכת תוכל לזהות את מטרת **.וג**.)

<u>דוגמאות:</u>

- כל שורות הקלט הבאות שקולות זו כנגד זו:

```
.אם &a.&c/ של &b./d& .צג כן.
.אם &a של &b. אם &c של &d .צג כן.
.אם &a של &b. וגם &c של &d .צג כן.
```

- אתה יכול להשתמש במילת הבקרה **.וג** ביחד עם מילת הבקרה **.אם**. לדוגמה, במקרה הבא:

```
.אם &עיר = אשדוד
.וג &אזור = חוף יהודה
.אז .עם מים = 'הים התיכון'
```

אם הסמל &<u>עיר</u> קיבל את המחרוזת "אשדוד" ואם הסמל &<u>אזור</u> קיבל את המחרוזת "חוף יהודה", אזי הן תנאי אם והן תנאי **וגם** אמיתיים, וסמל &<u>מים</u> יקבל את המחרוזת "הים התיכון".

.טי [טור יחיד] .sc

מילת הבקרה .טי [טור יחיד] שומרת את הגדרת הטורים הנוכחית ומתחילה מבנה טור יחיד ארעי. מילת הבקרה .רב [מצב רב טורי] משחזרת את הגדרת הטורים שנשמרה באמצעות .טי.

.טי	

שים לב:

- **.טי** גורמת לשבירה ולשבירת קטע בלתי-מותנית.
- **.טי** מסיימת שטח, רצף, גוש צף והערת שוליים.

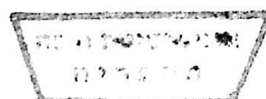
הערות:

1. מילת הבקרה .טי [טור יחיד] מתחילה ארעית עריכה בטור יחיד שרוחבו כמלוא הרוחב של מיפרט .אש [אורך שורה] הנוכחי. מילת הבקרה .רב [מצב רב טורי] משחזרת את הגדרת הטורים שהיתה בתוקף לפני עיבוד .טי.

2. אפשר לעבד יותר ממילת בקרה **.טי** אחת בלי הופעת **.רב** באמצע. כל מילת בקרה **.רב** מסלקת מילת בקרה **.טי** אחת, ועד לסילוק מילת הבקרה **.טי** הראשונה שניתנה, הגדרת הטורים שאותה משחזרת כל מילת בקרה **.רב** תהיה הגדרת טור יחיד שנקבעה באמצעות מילת בקרה **.טי** קודמת.

3. מילת הבקרה .הט [הגדר טור] מתחילה הגדרת טורים חדשה לגמרי, ומסלקת את כל מילות הבקרה **.רב** ו-**.טי** שהיו בתוקף לפניה.

4. מילת הבקרה **.טי** מתחילה קטע חדש. לפיכך יושמטו דילוגים שהוכנסו באמצעות מילת הבקרה .דל [דלג] לפני שהוכנס תמליל כלשהו לטור, משום שאלמלא סולקו, היו מופיעים בראש הטור.

.טמ [טור מותנה]

מילת הבקרה .טמ [טור מותנה] גורמת לקפיצת טור אם נותר בטור הנוכחי רווח בכמות קטנה מהכמות המפורטת עם מילת הבקרה.

.טמ	[v]

v כמות הרווח האנכי החייבת להישאר בטור הנוכחי על-מנת שהעיבוד ימשך בלי קפיצת טור. אם הטור הנוכחי ריק ונמצא בקטע הראשון של העמוד, נעשית קפיצת טור, והטור הקודם כפוף לאיזון טורים, אם איזון הטורים נמצא בתוקף. אם הושמט v, ויש תמליל בטור הנוכחי, מתבצעת קפיצת טור לראש הטור הבא. הדבר שקול כנגד פעולתה של .תט [תחילת טור].

<u>שים לב:</u>

- .טמ גורמת שבירה.
- .טמ מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .טמ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

<u>הערות:</u>

1. עם הופעת במילת הבקרה .טמ, SCRIPT/VS בודקת אם נותר רווח מספיק בטור. אם אין, ואם הטור הנוכחי איננו ריק, מבוצעת שבירה ואחריה מבוצעת קפיצת טור. אם הטור הנוכחי איננו הטור האחרון בעמוד, יהיה הטור החדש בלתי-כשיר לאיזון טורים עם הטורים הקודמים לו, על-מנת שהחומר שלאחר .טמ יימצא בתחילת הטור החדש.

   אולם אם נותרה בטור זה כמות הרווח שצוינה או יותר, או אם הטור ריק ולא נעשתה קפיצת טור, עלול איזון טורים לאחר מכן לפצל את התמליל בתוך הרווח האנכי שצוין. כדי לוודא שרציפות התמליל תישמר בכל זאת, השתמש במילת הבקרה .רצ [רצף].

.טפ [טבלר פותח] .LT

מילת הבקרה .טפ [טבלר פותח] נוצרת על-ידי SCRIPT/VS ומתבצעת כל אימת שמעובדת שורת קלט המתחילה ברווח טבלר.

.טפ	

שים לב:

- .טפ גורמת שבירה.

הערות:

1. בכמה מקומות בספר זה נכתב שעצירת טבלר בפתיחת שורת קלט (עצר מוביל) גורמת לשבירה. בפועל, הדבר נעשה בכך שהמערכת יוצרת ומבצעת את מילת הבקרה .טפ כל אימת שהיא מעבדת שורה המתחילה בעצירת טבלר, והפונקציה של מילת הבקרה .טפ זהה לפונקציה של מילת הבקרה .שב.

   אם אתה מעוניין שעצירת טבלר מובילה תבצע איזו פונקציה אחרת, תוכל להגדיר מכלל .טפ באמצעות .המ [הגדר מכלל], ובהנחה שפענוח המכללים פועל, יבוצע מכלל .טפ שלך כל אימת שתעובד עצירת טבלר מובילה. עם זאת, עליך לשים לב לכך שעם עיבוד מילת הבקרה או המכלל .טפ, העצירה המובילה עדיין נמצאת בשורה, והיא תעובד כחלק מהתמליל של אותה שורת קלט. במלים אחרות, אינך יכול להשתמש במכלל .טפ כדי לסלק עצירת טבלר מובילה מהשורה.

2. שום פונקציית .טפ לא תבוצע בשורות המעובדות במצב מילולי (.מל [מילולי]).

.יכ [ישר אנכי] .VR

השתמש במילת הבקרה .יכ [ישר אנכי] כדי להתחיל ולסיים ישרים מאונכים בטור הנוכחי.

.יכ	[שםישר] [h } { ימין } { שמאל } { }] [[ישימין מרכז יששמאל סיים]] ...
	סיים

שםישר כל שם של ישר בעל שם נתון המוגדר באמצעות מילת הבקרה .הי [הגדר ישר]. אם לא ניתן שם, ישורטט הישר המאונך באותו הקו ששימש לשרטוט הישר המאונך הקודם במילת הבקרה .יכ הנוכחית. אם אתה מציין שםישר אתה חייב לציין גם לפחות קבוצה אחת של תזוזות אנכיות.

h המיקום האופקי הנומינלי של הישר המאונך, כשהוא נקוב בכל יחידת רווח תקפה.

ימין קובע שהמיקום הנומינלי של הישר המאונך יהיה צמוד ימינה.

שמאל מציין שהמיקום הנומינלי של הישר המאונך יהיה צמוד שמאלה.

ישימין קובע שהקצה הימני של הישר המאונך יהיה מיושר עם המיקום האופקי הנומינלי. מדפסות שורה מתעלמות מישימין. זוהי ברירת המחדל למדפסות עמוד.

מרכז קובע שמרכז הישר המאונך צריך להיות מיושר עם המיקום האופקי הנומינלי. מדפסות שורה מתעלמות ממרכז.

יששמאל קובע שהקצה השמאלי של הישר המאונך צריך להיות מיושר עם המיקום האופקי הנומינלי. מדפסות שורה מתעלמות מיששמאל.

סיים קובע שיש לסיים ישר בעמדה האופקית שצוינה. אם צוין סיים, תתעלם המערכת משםישר.

אם **סיים** הוא המיצד היחיד שצוין, יסתיימו כל הישרים המאונכים.

ברירת מחדל: ישימין

שים לב:

- .יכ גורמת שבירה.
- .יכ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. במילת בקרה .יכ יחידה, אפשר לשרטט כמה ישרים מאונכים נפרדים. לכל ישר, תוכל לציין שלושה דברים:
   - את שם הישר שיש להשתמש בו בשרטוט הקטע
   - את המיקום האופקי הנומינלי של הישר
   - את צורת היישור שלו, כלומר, האם הקצה הימני שלו, הקצה השמאלי או מרכזו צריך להיות מיושר עם העמדה הנומינלית.
2. ישרים מאונכים אינם יכולים לחפוף. מילת הבקרה .יכ יכולה להתחיל ישר מאונך חדש, אבל כל הישרים המאונכים שכבר הוחל בשרטוטם ימשכו, אם הדבר אפשרי. אם אחד מן הישרים החדשים חופף ישר קודם, יסתיים הישר המאונך הקודם.
3. אם המערכת אינה יכולה לבצע בקשת יישור, הישר ישורטט קרוב ככל האפשר לעמדת היישור המבוקשת. לדוגמה, אם ביקשת למרכז ישר מאונך עבה מאוד בעמדה הקרובה לשולי העמוד יותר מכדי מחצית

עוביו של הישר, המערכת לא תוכל למלא בקשה זו מבלי למקם חלק מהישר מחוץ לשוליים. במקרה זה, קצה הישר ימוקם בצמוד לשוליים.

יש עוד דוגמאות לבקשות יישור בלתי אפשריות:

- בקשה לישר קו מאונך ימינה, בשוליים השמאליים.
- בקשה לישר קו מאונך שמאלה, בשוליים הימניים.

4. כל העמודות האופקיות במילת בקרה .יכ אחת, המפורטות במפורש או במרומז, חייבות לבוא בסדר עולה ואסור להן לחפוף. במלים אחרות, אתה חייב לציין את כל הישרים מימין לשמאל.

5. במדפסת 3800 דגם 1 ובמדפסת 3800 דגם 3 (מצב תואמות בלבד), חלות כמה מגבלות על השימוש במילת הבקרה .יכ:

- אפשר להשתמש רק[19] בסוגי-אות חד-רווחיים (monospace) לשרטוט ישרים מאונכים, ולכל סוגי-האות בשימוש חייבת להיות אותה הצפיפות.
- כאשר ישר מאונך חופף תו תמליל, הישר יבוא במקומו של התו.
- כאשר ישר מאונך חופף רווח לבן אופקי בטור אחר, יישור התמליל עלול להשתבש.

6. אם לא צוין <u>שם ישר</u>, ישורטט הישר באמצעות ברירת המחדל של הישר בהתאם ליחידה הלוגית:

- במדפסות שורה, הישר יבנה באמצעות קבוצת תווי התיבה של סוג-האות הנוכחי.
- במדפסות עמוד, הישר ישורטט בישר ברירת המחדל, כמתואר ב".הי [הגדר ישר]" בעמוד 67.

7. ישרים מאונכים, בין אם נוצרו באמצעות .יכ או באמצעות מילת הבקרה .תב [תיבה], החוצים טורים או עמודים, יגיעו עד תחתית הקטע או העמוד.

8. אם שטח קטע מכיל ישר מאונך שלא הגיע לסיומו, הישר ישורטט עד תחתית הקטע כולו, מבלי להתחשב בעומק שצוין עבור שטח הקטע. בשטחי גוף ועמוד, הישר ישורטט רק עד תחתית השטח.

<u>**דוגמאות:**</u>

- אפשר להשתמש במילת הבקרה .יכ לשרטוט ישר מאונך יחיד בכל מקום שהוא בטור:

```
.יכ 15m
.רו 3
.יכ סיים
```

|

- אפשר לשרטט כמה ישרים מאונכים במילת בקרה .יכ אחת, ולהתחיל ישרים מאונכים חדשים בשעה שישרים מאונכים קודמים עדיין נמצאים בביצוע.

```
.הי דק עובי 0.4mm
.הי עבה עובי 0.6mm
...
.יכ דק 10m דק 20m
.רו 2
.יכ עבה 15m
.רו 2
.יכ סיים
```

---

[19] כל סוגי האות למדפסות 3800 המופצים עם SCRIPT/VS, כמפורט ב"סוגי-אות לשימוש עם SCRIPT/VS" בעמוד 346, הם חד-רווחיים, מלבד GP12.

התוצאה תהיה:

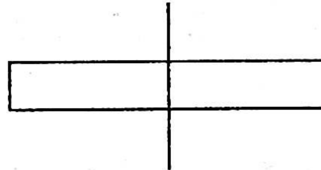

מדפסות שורה יתעלמו משם הישר לישרים מאונכים חדשים, אם כבר נמצאים בביצוע ישרים מאונכים קודמים. את כל הישרים המאונכים המתבצעים בעת ובעונה אחת יש לשרטט באותו סוג-אות ובאותה קבוצת תווי התיבה.

• אפשר להכניס ישרים מאונכים לתיבות המשורטטות באמצעות מילת הבקרה .תב [תיבה]. לדוגמה,

```
.יכ 15m
.רו 2
.תב 25m 5m
.רו
.תב סיים
.רו 2
.יכ סיים
```

התוצאה תהיה:

.יפ [ישר אופקי] HR.

השתמש במילת הבקרה .יפ [ישר אופקי] כדי למקם קטעי קו ישר אופקי, אחד או יותר, בטור הנוכחי.

.יפ	[שם ישר]	ימין 1h	[אל] שמאל [אל] 2h למשך אורך	...	

שם ישר כל שם של ישר בעל שם נתון המוגדר באמצעות מילת הבקרה .הי [הגדר ישר]. אם לא ניתן שם, ישורטט קטע הישר באותו הקו ששימש לשרטוט הקטעים הקודמים במילת הבקרה .יפ הנוכחית. אם לא צוין קודם לכן שמו של ישר, תשתמש המערכת בישר ברירת-המחדל. אם ציינת שם ישר, אתה חייב לציין גם לפחות קבוצה אחת של תזוזות אופקיות.

h1 תזוזה אופקית של הקצה הימני של קטע הישר, הנקובה בכל יחידת רווח תקפה.

ימין קובע שהקצה הימני של הישר האופקי צריך להיות צמוד לימין הטור.

אל מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, המציינת שהמיצד הבא הוא התזוזה האופקית שמאלה של הקצה השמאלי של קטע הישר האופקי.

h2 התזוזה האופקית של הקצה השמאלי של קטע הישר האופקי, הנקובה בכל יחידת רווח תקפה.

שמאל קובע שהקצה השמאלי של הישר צריך להיות צמוד לשמאל הטור.

למשך מציין שהמיצד הבא הוא אורכו של קטע הישר. את אורך אפשר לבטא בכל יחידת רווח תקפה.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- .יפ גורמת שבירה.
- .יפ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. במילת בקרה .יפ יחידה, אפשר לשרטט כמה קטעים נפרדים של ישר אופקי. עבור כל קטע, תוכל לציין שלושה דברים:
   - את שם הישר שיש להשתמש בו בשרטוט הקטע
   - היכן מתחיל הקטע (קצהו הימני של הקטע)
   - היכן מסתיים הקטע (קצהו השמאלי של הקטע), כשפרים זה נתון כאורך הקטע או כמידת התזוזה האופקית של קצהו השמאלי של הקטע.
2. כל העמדות האופקיות המפורטות עם מילת בקרה .יפ אחת, צריכות לבוא בסדר עולה. במלים אחרות, אתה חייב לציין את כל הישרים מימין לשמאל.
3. אם לא צוין שם ישר, ישורטט הישר באמצעות ברירת המחדל של הישר המתאים ליחידה הלוגית:
   - במדפסות שורה, הישר יבנה באמצעות קבוצת תווי התיבה של סוג-האות הנוכחי.
   - במדפסות עמוד, ישורטט הישר באמצעות ישר ברירת המחדל, כמתואר בפרק ".הי [הגדר ישר]" בעמוד 67.
4. במדפסות עמוד, עומק השורות המכילות ישרים אופקיים שנוצרו באמצעות .יפ יהיה תלוי בריווח השורות המצוי כרגע בתוקף:

- אם צוין ריווח שורות קבוע באמצעות **.רח נורם**, יהיה לשורות המכילות ישרים אופקיים העומק שצוין, גם אם רוחב זה קטן מעובי הישר.

- אם הריווח הקבוע איננו בתוקף, יהיה לשורות המכילות ישרים אופקיים עומק השווה לעוביו של הישר העבה ביותר, ועוד ההפרש בין ערכו של ריווח השורות הנוכחי לבין גובה האות המרבי בסוג-האות הנוכחי. הדבר שומר על מירווח (leading) קבוע בין שורות תמליל לבין שורות של ישרים אופקיים.

5. אם ניתן **.יפ** ללא שום מיצדים, תחזור המערכת על הישר האופקי הקודם.

<u>**דוגמאות:**</u>

- אפשר להשתמש במילת הבקרה **.יפ** כדי לשרטט ישר פשוט ברוחב הטור:

.יפ ימין שמאל

- אפשר לשרטט כמה ישרים אופקיים במילת בקרה **.יפ** יחידה:

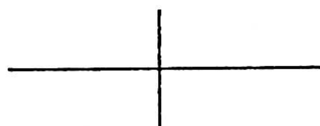
.יפ 5m למשך 5m 15m אל 25m

- אם הגדרת ישרים בעלי <u>שם נתון</u> באמצעות מילת הבקרה .הי [הגדר ישר], עבור מדפסות עמוד, תוכל להשתמש בהם עם **.יפ**:

.הי דקיק עובי 0.4mm
.הי שמנמן עובי 0.6mm
...
.יפ דקיק 5m למשך 5m שמנמן 15m אל 25m

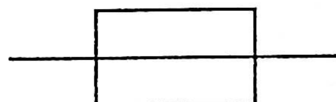
- אפשר לשלב ישרים אופקיים עם ישרים אנכיים:

.יכ 15
.רו 2
.יפ 5 למשך 20
.רו 2
.יכ סיים

- ישרים אופקיים יכולים לחצות תיבות ששורטטו באמצעות מילת הבקרה .תב [תיבה]:

.תב 10m 20m
.רו
.יפ 5m אל 25m
.רו
.תב סיים

.כט [הכלל מיקטע] .SI

השתמש במילת הבקרה .כט [הכלל מיקטע] כדי לזהות מיקטע שיש לכלול אותו בטור בשעת הדפסת המסמך במדפסות עמוד, או כדי לשמור מקום פנוי לעבודה גראפית שתודבק למסמך אחרי הדפסתו במדפסות שורה.

.כט	שםמיקטע [רוחב h] [עומק v] [בשורה]

שםמיקטע שם חיצוני המזהה את המיקטע.

ב-CMS, שםמיקטע חייב להיות שם קובץ CMS בספריית מיקטעים.

ב-TSO, שםמיקטע חייב להיות שמו של אבר בספריית מיקטעים.

אופציית SEGLIB של הפקודה NSCRIPT3 מזהה את ספריית המיקטעים של המערכת המארחת.

רוחב ערך רווח אופקי. אם שםמיקטע נמצא בספריית המיקטעים, תתעלם המערכת ממיצד זה. אם שםמיקטע איננו נמצא בספריית המיקטעים, תשתמש המערכת בערך זה לקביעת רוחב המיקטע.

ערך ברירת המחדל של **רוחב** הוא רוחב השורה בטור הנוכחי פחות ערכי התזוזה מימין ומשמאל.

עומק ערך רווח אנכי. אם שםמיקטע נמצא בספריית המיקטעים, תתעלם המערכת ממיצד זה. אם שםמיקטע איננו נמצא בספריית המיקטעים, תשתמש המערכת בערך זה לקביעת עומק המיקטע.

ערך ברירת המחדל של **עומק** הוא אפס.

בשורה מיצד זה קובע שתכולתו הממשית של מיקטע העמוד המבוקש, ולא רק שמו, צריכה להיכלל בתזרים נתוני הפלט (Data stream Output) ש-SCRIPT/VS יוצרת עבור מדפסות עמוד.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- .כט גורמת שבירה.
- .כט מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. המיקטע ימורכז או יוצמד לשולי ימין או שמאל, בהתאם למצב עריכת התמליל הנוכחי.

2. בדרך כלל יישמר למיקטע מקום מספיק, על-מנת שלא יחפוף תמליל אחר בטור. אולם אם ריווח השורות נקבע כאפס באמצעות מילת הבקרה .רח [ריווח שורות], המיקטע עלול לעלות על התמליל שקדם לו. אם הוצבה תזוזת קו-בסיס שלילית באמצעות מילת הבקרה .הב [הזז בסיס], המיקטע עלול לעלות על התמליל הבא אחריו.

3. המערכת מתעלמת ממיצדי **רוחב** ו**עומק** אם המיקטע שזוהה בשמו נמצא בספריית המיקטעים. במקרה זה, תשתמש המערכת בממדי המיקטע בפועל, בשעת העריכה.

   המערכת תשתמש בערכים שקיבלה עם מיצדי **רוחב** ו**עומק** אם המיקטע לא נמצא בספריה; הסיבה יכולה להיות:

   - המסמך נערך עבור מדפסת שורה.
   - צוינה אופציית NOSEGLIB של הפקודה NSCRIPT3.
   - השם שניתן עם מילת הבקרה .**כט** איננו קיים בספריית המיקטעים.

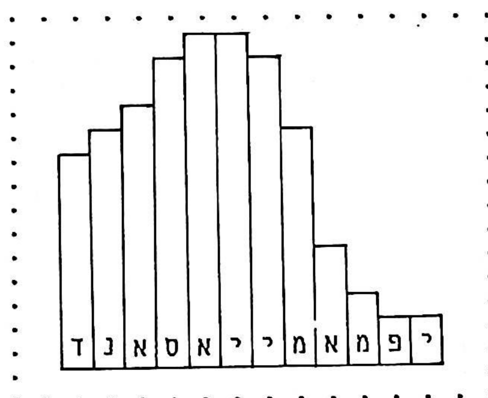
4. התוכנה Composed Document Printing Facility (CDPF), שבה משתמשים להדפסת קבצי Script במדפסת 4250, איננה מתירה את השימוש במיקטע בעל אותו השם יותר מפעם אחת באותו העמוד. עם זאת, SCRIPT/VS איננה כוללת הגבלה מעין זו, עבור שום מדפסת.

5. גם אם מקטע העמוד המבוקש לא נמצא, והמיצד **בשורה** לא צוין, SCRIPT/VS תכנים את שם מקטע העמוד לתזרים נתוני הפלט שהיא מפיקה עבור מדפסות עמוד. אם מקטע העמוד המבוקש לא נמצא, והמיצד **בשורה** צוין, SCRIPT/VS לא תכנים את שם מקטע העמוד לתזרים נתוני הפלט. בשני המקרים, SCRIPT/VS מוציאה הודעה.

6. המערכת תתעלם מהמיצד **סובב** של מילת הבקרה .הח אם צוין עבור שטחי קטע.

<u>דוגמאות:</u>

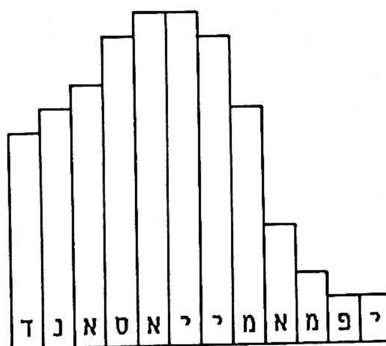
• אפשר לכלול מיקטעים כחלק מתרשים. לדוגמה, נניח שספריית המיקטעים של המערכת 'SYS1.PAGESEG' מכילה אבר בשם **עמודות**, שהוכן עבור מדפסת עמוד:

אפשר לכלול מיקטע זה בגופו של תרשים:

```
.רצ התחל
.כט עמודות
תרשים 8.
התפלגות חודשית של
תצפיות באיש השלג הנוראי
.זל 1
.רצ סיים
```

כשיודפס המסמך, המיקטע ישולב עם מסגרת התרשים ועם כותרת התרשים:

תרשים 8. התפלגות חודשית של תצפיות באיש השלג הנוראי

• אפשר להשתמש במילת הבקרה **.כט** כדי לשמור מקום למיקטע, כאשר המסמך נערך עבור מדפסת שורה. לדוגמה, אם המסמך המכיל את הדוגמה הקודמת, נערך במקרה למדפסת 1403, שאיננה משלבת מיקטעים, אפשר לציין את התרשים כך:

```
.רצ התחל
.כט עמודות עומק 5cm
תרשים 9.
התפלגות חודשית של
תצפיות באיש השלג הנוראי
.דל 1
.רצ סיים
```

אם המסמך נערך עבור מדפסות עמוד, תתעלם המערכת מהמיצד **עומק** ותשתמש במִמדי המיקטע עצמו. אולם אם המסמך נערך עבור מדפסת שורה, מילת הבקרה **.כט** תשמור מקום בעומק 5 ס"מ בתרשים.

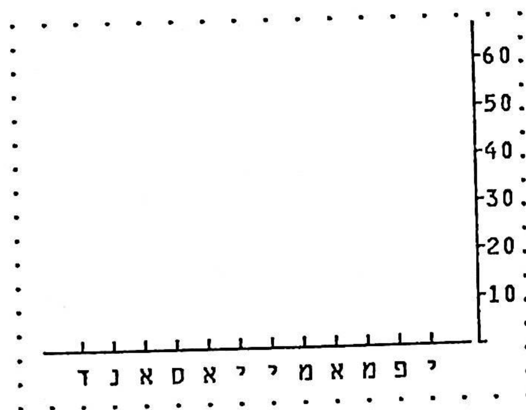
אפשר להשתמש במתארי הסמל &WS' ו-&DS' כדי לקבוע את רוחבו ועומקו של מיקטע. מתארי סמל אלה יוכלו להועיל כשאתה מנסה לבצע מיקום דינמי של מיקטע בעמוד.

אם קיים מיקטע בשם **מיק1**, למשל, ערכו של &WS'מיק1 יהיה רוחבו של **מיק1**, הנתון ביחידות רווח אופקי בלתי מאופינות. בדומה לכך, &DS'מיק1 יתן את עומקו של **מיק1** ביחידות רווח אנכי בלתי מאופינות.

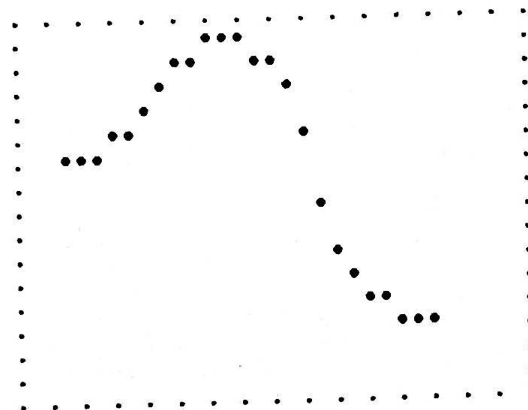
בשעת עריכה עבור מדפסות שורה, או אם צוינה אופציית NOSEGLIB של הפקודה NSCRIPT3, הערך שיתנו שני מתארי הסמל הללו יהיה 0.

כדי לקבל את רוחבו או עומקו של מיקטע ביחידות מדפסת, ולמנוע בכך עיגול מספרים, הקש &HD'&WS'מיק1 &VD'&DS'מיק1.

• מיקטעים יכולים לחפוף זה את זה. לדוגמה, נניח שקובץ CMS בשם AXES LIST4250 מכיל את האיור הבא, שהוכן עבור מדפסת 4250:

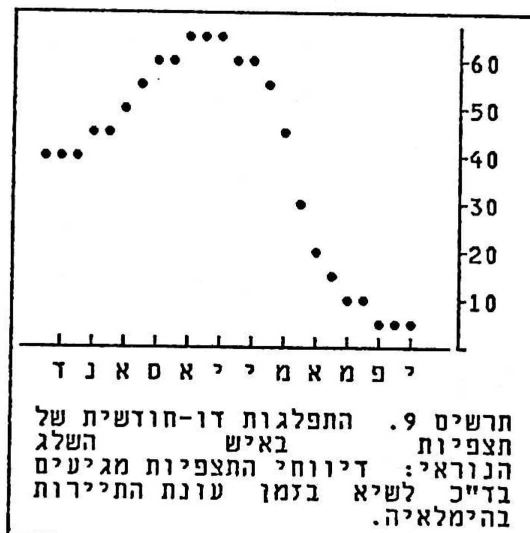
בנוסף לכך, קובץ CMS בשם PLOT1 LIST4250 מכיל את האיור הבא, שהוכן עבור מדפסת 4250:

אפשר למזג מיקטעים אלה כדי ליצור תרשים אחד:

.תב שמן ימין שמאל
.כט sexa
.רח נורמ 0
.כט 1tolp
.רח
.שי 2+
תרשים 9.
התפלגות דו-חודשית של
תצפיות באיש השלג הנוראי:
דיווחי התצפיות מגיעים בד"כ לשיא
בזמן עונת התיירות בהימלאיה.
.תב סיים
.רו

בשעת הדפסת המסמך, המיקטעים ישולבו עם מסגרת התרשים וכותרת התרשים:

תרשים 9. התפלגות דו-חודשית של תצפיות באיש השלג הנוראי: דיווחי התצפיות מגיעים בד"כ לשיא בזמן עונת התיירות בהימלאיה.

.כמ [כניסת מפתח] .IE

מילת הבקרה .כמ [כניסת מפתח] עורכת כניסה יחידה למפתח העניינים. בדרך כלל רק מילת הבקרה .מפ [מפתח], משתמשת במילת הבקרה **.כמ** לעריכת כניסות המפתח השונות שנבנו על-סמך מילת הבקרה .צמ [צרף מפתח].

.כמ	{ כ } <u>מחרוזת</u> { 1 } { 2 } { 3 }

כ מציין שיש ליצור כניסת למפתח.

1 2 3 מגדיר את רמת הכניסה למפתח ככניסה ראשונית, שניונית או שלישונית. לכל רמה של כניסה למפתח ניתנת עריכה מתאימה מבחינת ריווח, תצוגה וכדומה.

<u>מחרוזת</u> נוסח הכניסה למפתח.

<u>ברירת מחדל:</u> אין.

<u>שים לב:</u>

- .כמ גורמת שבירה.
- .כמ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .מפ [מפתח] יוצרת מילות בקרה **.כמ** כדי לערוך את מפתח העניינים. תמליל כניסות המפתח שנוצר על-ידי .מפ [מפתח] בנוי מן המונח המופיע במפתח וממספרי העמודים שבהם מופיע המונח, כשביניהם מפרידים שני רווחים דרושים. מילת הבקרה .מפ [מפתח] יוצרת מילת בקרה **.כמ כ** כאשר האות הראשונה של כניסת המפתח שונה מזו של כניסת המפתח הקודמת.

2. מכיוון שמילת הבקרה **.כמ** מבוצעת עבור כל כניסת מפתח על-ידי מילת הבקרה .מפ [מפתח], תוכל להחליף אותה במכלל בעל אותו השם כדי לשנות את העריכה שמספקת המערכת לכניסות מפתח. אולם עליך לשים לב לכך שמילת הבקרה .מפ [מפתח] מזמנת את מילת הבקרה **.כמ** בצורה **.כמ1**, **.כמ2**, וכן הלאה. זאת אומרת, למשל, שאם אתה מבקש להחליף את ברירת המחדל של כותרות מפתח בכותרות מתוחכמות יותר משלך, עליך לספק רק מכלל **.כמכ**; המכלל שלך יעבד את כל כותרות המפתח, אבל כניסות מפתח ברמות 1, 2 ו-3 יעובדו על-ידי מילת המפתח **.כמ**.

.כע [כותרת עילית] .RH

השתמש במילת הבקרה .כע [כותרת עילית] כדי לזהות שורות תמליל שישמרו ככותרות רצות עיליות עבור העמודים הבאים.

.כע	[זוגי איזוגי]	[התחל סיים בטל מנע שחזר בצע]

התחל מזהה את השורות הבאות ככותרת עילית רצה שיש לשמור אותה ולמקמה בעמודים הבאים, הזוגיים, האי-זוגיים או בכל העמודים הבאים, בהתאם למיצד **זוגי** או **איזוגי**, באם ניתן. **התחל** הוא ברירת המחדל.

סיים מציין את סיום הגדרת הכותרת הרצה העילית.

זוגי קובע שאת השורות הבאות יש לשמור כהגדרת כותרת רצה עילית לעמודים בעלי מספר זוגי בלבד. אם לא צוין **זוגי** או **איזוגי**, הכותרת הרצה העילית תמוקם בכל עמוד.

איזוגי קובע שאת השורות הבאות יש לשמור ככותרת רצה עילית לעמודים בעלי מספר אי-זוגי בלבד. אם לא צוין **זוגי** או **איזוגי**, הכותרת הרצה העילית תמוקם בכל עמוד.

בטל אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו, כדי לבטל כותרות רצות עיליות שהוגדרו עם מיצדי **זוגי**, **איזוגי** או **התחל**.

מנע אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו, כדי להשעות הגדרת כותרת רצה עילית. ההגדרה המושעית ממשיכה להתקיים, אבל היא לא תודפס בשום עמוד לפני שתשוחזר. הגדרה מושעית של כותרת רצה עילית תתבטל אם תוגדר כותרת רצה עילית חדשה באמצעות **.כע זוגי**, **איזוגי** או **התחל**. הכותרת החדשה לא תושעה על-ידי **.כע מנע** שניתן קודם לכן. כדי להשעות את ההגדרה החדשה, עליך לתת שוב **.כע מנע** אחרי גמר ההגדרה.

שחזר אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו כדי לשחזר כותרת רצה עילית שהושעתה קודם לכן באמצעות המיצד **מנע**.

בצע קובע שאת הכותרת הרצה העילית יש לעורך תוך שימוש בהגדרה האחרונה שניתנה.

מצב התחלי:

.כע התחל
.רו 3
.כע סיים

ברירת מחדל: **התחל**

שים לב:

- .כע גורמת שבירה.
- .כע נכנסת לתוקף בעמוד הבא.

הערות:

1. הכותרת הרצה העילית תמוקם בעמוד מייד מתחת לרווח שהוגדר באמצעות מילת הבקרה .קע [קצה עליון].
2. כותרות רצות עיליות נערכות בהתאם לסביבת העריכה הראשונית, כולל שינויים שהוכנסו באמצעות מילות בקרה לתוך הגדרת הכותרת. ראה תרשים 10 בעמוד 119 לרשימת השדות השייכים לסביבה הפעילה

והמועברים מן הסביבה הנוכחית אל סביבות הכותרות הרצות, העיליות והתחתיות.

3. אסור להשתמש בתוך כותרת רצה, עילית או תחתית, במילות הבקרה .כת, .כע ו-.הש, וכן במילות הבקרה המתחילות עמוד חדש. מילות הבקרה האסורות הן:

.תט [תחילת טור]
.טמ [טור מותנה]
.דמ [קפיצת עמוד מותנית]
.הש [הערת שוליים]
.מפ [מפתח]
.קד [קפיצת עמוד]
.כת [כותרת תחתית]
.כע [כותרת עילית]
.תע [תוכן עניינים]

בנוסף לכך, אסור השימוש בכל מילות הבקרה .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6] המתחילות עמוד חדש. שים לב לכך ש-.תט [תחילת טור] ו-.טמ [טור מותנה] אסורות בשימוש רק אם הן גורמות לקפיצת עמוד.

4. כותרות רצות עיליות לעיבוד חוזר ונשנה, יכולות לזמן מכללים ויכולות להכיל תגי **גמל**.

5. סמלים המופיעים בהגדרות כותרת רצה עילית יוחלפו בערכי הסמלים בשעת מיקום הכותרת הרצה בראש העמוד. פענוח הסמלים מושבת אוטומטית בשעת הגדרתה של כותרת רצה עילית.

6. סמלי מספר עמוד המופיעים בכותרת רצה עילית יוחלפו במספר העמוד הנוכחי. ברירת המחדל לסמל מספר עמוד היא האמפרסנד (&); אפשר לשנות אותה באמצעות מילת הבקרה .הת [הגדר תו].

7. מיצדי **בטל**, **מנע** ו**שחזר** של מילת הבקרה **.כע** לא ישעו מאומה אם אין בנמצא הגדרת כותרת רצה עילית שאותה יוכלו לבטל, להשעות או לשחזר, בהתאמה.

8. כשאתה מציין את המיצד **בצע**, תשתמש המערכת בהגדרה הנוכחית של כותרת רצה עילית כדי לשנות את עריכת הכותרת. הכותרת הרצה העילית שנערכה כך תחליף את הכותרת הקיימת. אם הכותרת הרצה העילית מכילה מידע משתנה, היא תשתמש בערכים הנוכחיים.

9. אם עומק הכותרת הרצה העילית החדשה שצוינה באמצעות המיצד **בצע** שונה מעומק הכותרת הרצה העילית המקורית, אזי:

- אם הכותרת הרצה העילית החדשה תוכל להיכנס לעמוד הנוכחי, היא תמוקם בעמוד הנוכחי וגוף העמוד יותאם אליה.

- אם הכותרת החדשה אינה יכולה להיכנס, תבוצע קפיצת עמוד.

דוגמאות:

- כותרת רצה עילית, הממקמת סיווג בטחוני בראש כל עמוד של המסמך, אפשר להקיש כך:

```
.כע התחל
.מר סודי ביותר
.רו 2
.כע סיים
```

- הכותרת הרצה העילית הבאה נושאת את אותה ההודעה כמו הקודמת, אבל בהדגשה קצת יותר חזקה:

```
.כע התחל
.תב ימין שמאל
.תמ NB12
.מר סודי ביותר!
.תב סיים
.רו
.כע סיים
```

סיווג בטחוני זה ימוקם בראש כל עמוד:

סודי ביותר!

- סמלים שלא פוענחו הנכללים בהגדרת כותרת רצה עילית יפוענחו בכל עמוד שבו מופיעה הכותרת. לדוגמה,

```
.הי שמן עובי 0.5mm סוג &$אות(2)
 .
 .
 .
.כע התחל
.פצ /קטע &קטע.//עמוד &/
.יפ שמן ימין שמאל
.רו
.כע סיים
```

הסמל הלא-מפוענח &קטע יכלל בהגדרת הכותרת העילית הרצה. בכל עמוד, יוחלף &קטע בערך הסמל כפי שהוא בשעת התחלת עריכת העמוד. סמל מספר העמוד (&) יוחלף במספר העמוד הנוכחי.

לדוגמה, אם ערכו של &קטע הוא "מ", הכותרת הרצה העילית תהיה

קטע מ	עמוד 115

‎.כק [כתוב לקובץ] ‏‎.WF

השתמש במילת הבקרה .כק [כתוב לקובץ] כדי להורות ל-SCRIPT/VS לכתוב שורות תמליל או מילות בקרה לקובץ הפלט DSMUTWTF.

.כק	[1 / n / התחל / סיים / שורה / תג / שבץ / מחק]

n קובע את מספר שורות הקלט שיש לכתוב בקובץ DSMUTWTF. אם הושמט n, מניחה המערכת שהכוונה ל-1.

התחל קובע שיש לכתוב את מילות הבקרה והתמליל הבאים לקובץ DSMUTWTF, עד להופעת **.כק סיים**.

סיים מפסיק כתיבת תמליל ומילות בקרה לקובץ DSMUTWTF, בין אם צוין התחל ובין אם צוין n ועדיין לא הגיע לסיומו. אם ציינת .כק סיים, חלים הכללים הבאים:

- היא חייבת להופיע בשורה נפרדת לעצמה.
- חייב להיות רווח ריק בין מילת הבקרה לבין המיצד.
- אין להשתמש במתאם מילות הבקרה בשורה זו.

שורה שורת תמליל או מילות בקרה שיש לכתוב לקובץ.

תג קובע שיש לכתוב את מילות הבקרה והתמליל הבאים לקובץ DSMUTWTF עד להופעת תג-הסיום של **גמל** ההולם את תג ההתחלה שהופעל על-ידי **.כק תג**.

שבץ גורם לשיבוץ קובץ DSMUTWTF.

מחק גורם למחיקת קובץ DSMUTWTF.

ברירת מחדל: 1

הערות:

1. כל התמליל ומילות הבקרה בין **.כק התחל** לבין **.כק סיים** נכתבים לקובץ DSMUTWTF ללא כל עיבוד מלבד תרגום קלט, פענוח סמלים ועיבוד תגים. מילות בקרה .כק [כתוב לקובץ] אינן נכתבות לקובץ. המערכת מתעלמת מכל **.כק** מלבד **.כק סיים** כאשר .כק כותבת שורות לקובץ.

2. אם קובץ DSMUTWTF מכיל תגי **גמל**, עליך להציב לפני **.כק התחל** את הפקודה .שג **תג סיים**, ואחרי **.כק סיים**, את הפקודה .שג **תג התחל**. אם אתה משתמש בצורת **תג** של **.כק** אינך צריך להשבית את עיבוד תגי **גמל**, משום שהדבר נעשה אוטומטית.

3. אם פענוח הסמלים פועל, השורות הנכתבות לקובץ יפוענחו לפני הכתיבה. אם הפענוח פועל בעת שיבוץ הקובץ, השורות יפוענחו שוב אם נותרו סמלים לא-מפוענחים אחרי הפענוח הראשון.

4. אפשר לקשר את זיהוי-הקובץ DSMUTWTF עם שמות קובץ או קבוצת נתונים שונים, באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. לפרטים נוספים, ראה את הדיון ב".הק [הגדר קובץ]" בעמוד 87. באמצעות השימוש ב-**.הק**, אפשר לכתוב סוגים שונים של מידע לקבצים שונים, בפועל.

5. מילת הבקרה **.כק** אינה יכולה לכתוב לקובץ המצוי כרגע בשימוש על-ידי .צר [צרף] או .שץ [שבץ]. אם קובץ משובץ או מוסף מסתיים במילת הבקרה .סק [סוף קובץ], הוא יהיה עדיין "בשימוש", אלא אם כן צוין המיצד **סגור** של מילת הבקרה .סק [סוף קובץ].

6. הנתונים הנכתבים לקובץ באמצעות מילת הבקרה .כק [כתוב לקובץ] יתוספו לתוכו אחרי כל הנתונים הקיימים בקובץ מקודם, אלא אם כן DSMUTWTF קושר קודם לכן עם אבר של קבוצת נתונים מחולקת. במקרה זה, הנתונים יתפסו את מקומו של כל אבר קיים.

7. ב-MVS, אם DSMUTWTF שינה את קישורו באמצעות המיצד **DD** של מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ], התנהגותן של **.כק מחק** ו-**.כק שבץ** שונה, בהתאם לאופציית **DISP** שניתנה לקובץ המקושר. אם אופציה זו איננה **MOD**, הקובץ ימחק. אם האופציה היא **MOD**, הקובץ ימשיך להכיל את הנתונים שהיו בו לפני שניתנה .כק.

<u>דוגמאות:</u>

- תוכל להכנים קובץ קלט אחד לתוך DMSUTWTF כך:

  .כק תוכן קובץ הקלט

- תוכל להכנים מספר קבוע מראש של שורות קלט לקובץ כך:

  .כק 5
.שי 3m
.מר 3
השורות האלה
צריכות להיכנס
לקובץ DMSUTWTF.

שורות קלט שנכתבו לקובץ יעברו פענות סמלים ועיבוד תגי **גמל**, אלא אם כן פונקציות אלה הושבתו במפורש.

- תוכל להכנים שורות קלט לקובץ גם כך:

  .כק התחל
.
.
.
שורות קלט רבות
.
.
.
.כק סיים

הערה: מילת הבקרה **.כק סיים** חייבת להופיע בשורת קלט נפרדת לעצמה, בדיוק כפי שהופיעה לעיל.

- אם אתה רוצה להשתמש ב**.כק התחל** ב-APF של תג התחלה של **גמל**, תוכל להשתמש בצורת **.כק תג**, כמו בדוגמה הבאה:

  .קפ תג תג סתג
.שג תג התחל
.פמ התחל
.המ תג התחל
.כק תג
.המ סיים
.המ סתג /.*

ואז, אם תציין :תג. כל השורות יכתבו ל-DSMUTWTF עד להופעת תג הסיום (:סתג.).

בקשת הכתיבה לקובץ מסתיימת אוטומטית לפני זימון APF סיום. סריקת **גמל** מושבתת במהלך צורה זו של עיבוד כתיבה לקובץ, עד להופעת תג הסיום.

.כת [כותרת תחתית] .RF

השתמש במילת הבקרה .כת [כותרת תחתית] כדי לזהות שורות תמליל שישמרו ככותרות רצות תחתיות עבור העמודים הבאים.

.כת	זוגי אי-זוגי	התחל סיים בטל מנע שחזר בצע	

התחל מזהה את השורות הבאות ככותרת תחתית רצה שיש לשמור אותה ולמקמה בעמודים הבאים, הזוגיים, האי-זוגיים או בכל העמודים הבאים, בהתאם למיצד **זוגי** או **אי-זוגי**, באם צוין. **התחל** הוא ברירת המחדל.

סיים מציין את סיום הגדרת הכותרת הרצה התחתית.

זוגי קובע שאת השורות הבאות יש לשמור ככותרת רצה תחתית לעמודים בעלי מספר זוגי בלבד. אם לא צוין **זוגי** או **איזוגי**, הכותרת הרצה התחתית תמוקם בכל עמוד.

איזוגי קובע שאת השורות הבאות יש לשמור ככותרת רצה תחתית לעמודים בעלי מספר אי-זוגי בלבד. אם לא צוין **זוגי** או **איזוגי**, הכותרת הרצה התחתית תמוקם בכל עמוד.

בטל אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו, כדי לבטל כותרות רצות תחתיות שהוגדרו עם מיצדי **זוגי, איזוגי** או **התחל**.

מנע אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו, כדי להשעות הגדרת כותרת רצה תחתית. ההגדרה המושעית ממשיכה להתקיים, אבל היא לא תודפס בשום עמוד לפני שתשוחזר. הגדרה מושעית של כותרת רצה תחתית תתבטל אם תוגדר כותרת רצה תחתית חדשה באמצעות **.כת זוגי, איזוגי** או **התחל**. הכותרת החדשה לא תושעה על-ידי **.כת מנע** שניתן קודם לכן. כדי להשעות את ההגדרה החדשה, עליך לתת שוב **.כת מנע** אחרי גמר ההגדרה.

שחזר אפשר להשתמש במיצד זה עם המיצד **זוגי** או **איזוגי**, או בפני עצמו כדי לשחזר כותרת רצה תחתית שהושעתה לפני-כן באמצעות המיצד **מנע**.

בצע קובע שאת הכותרת הרצה התחתית יש לערוך תוך שימוש בהגדרה האחרונה שניתנה.

מצב התחלי:

```
.כת התחל
.רו 2
.מר - &$סד -
.כת סיים
```

ברירת מחדל: התחל

שים לב:

- .כת גורמת שבירה.
- .כת נכנסת לתוקף בעמוד הבא.

הערות:

1. הכותרת הרצה התחתית תמוקם בעמוד מייד מעל הרווח שהוגדר באמצעות מילת הבקרה .קת [קצה תחתון].
2. כותרות רצות תחתיות נערכות בהתאם לסביבת העריכה הראשונית, כולל שינויים שהוכנסו באמצעות מילות בקרה לתוך הגדרת הכותרת.

תיאור	מילת בקרה	סמל מערכת
סמל מספר עמוד	.הת מד	&$מד
מפריד מילות בקרה	.הת מה	&$מה
תו המשכיות	.הת המשך	&$המשך
מגביל גמל	.הת גמל	&$גמל
מגביל ראשון סוף גמל	.הת גמל	&$סגמל
מגביל שני סוף גמל	.הת גמל	&$סגמל
מפריד סימון/תכולה	.הת MCS	
קידומת גמל	.שג קידומת	מיצד ראשון
קידומת סוף גמל	.שג קידומת	מיצד שני

תרשים 10. שדות הסביבה הפעילה: שדות אלה של הסביבה הפעילה מועברים מן הסביבה הנוכחית לסביבת הכותרות הרצות העיליות והתחתיות. שינויים שנעשו בשדות אלה בכותרות הרצות העיליות והתחתיות <u>לא</u> יועברו בחזרה לסביבת התמליל הרגיל.

ראה תרשים 10 לרשימת השדות השייכים לסביבה הפעילה והמועברים מן הסביבה הנוכחית אל סביבות הכותרות הרצות, התחתיות והעיליות.

3. בתוך כותרת רצה, עילית או תחתית, אסור להשתמש במילות הבקרה .כת, .כע ו-.הש, וכן במילות הבקרה המתחילות עמוד חדש. מילות הבקרה האסורות הן:

   .תט [תחילת טור]
   .טמ [טור מותנה]
   .דמ [קפיצת עמוד מותנית]
   .הש [הערת שוליים]
   .מפ [מפתח]
   .קד [קפיצת עמוד]
   .כת [כותרת תחתית]
   .כע [כותרת עילית]
   .תע [תוכן עניינים]

   בנוסף לכך, אסור השימוש בכל מילות הבקרה .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6] המתחילות עמוד חדש. שים לב לכך ש-.תט [תחילת טור] ו-.טמ [טור מותנה] אסורות בשימוש רק אם הן גורמות לקפיצת עמוד.

4. כותרות רצות תחתיות יכולות להכיל תוויות ומילות בקרה .לך [לך לעיבוד חוזר ונשנה, יכולות לזמן מכללים ויכולות להכיל תגי גמל.

5. סמלים המופיעים בהגדרות כותרת רצה תחתית יוחלפו בערכי הסמלים, בשעת מיקום הכותרת הרצה התחתית בעמוד. פענוח הסמלים מושבת אוטומטית בשעת הגדרתה של כותרת רצה תחתית.

6. סמלי מספר עמוד המופיעים בכותרת רצה תחתית יוחלפו במספר העמוד הנוכחי. ברירת המחדל לסמל מספר עמוד היא האמפרסנד (&); אפשר לשנות אותה באמצעות מילת הבקרה .הת [הגדר תו].

7. מיצדי **בטל**, **מנע** ו**שחזר** של מילת הבקרה **.כת** לא יעשו מאומה אם אין בנמצא הגדרת כותרת רצה תחתית שאותה יוכלו לבטל, להשעות או לשחזר, בהתאמה.

8. כשאתה מציין את המיצד **בצע**, תשתמש המערכת בהגדרה הנוכחית של כותרת רצה תחתית כדי לשנות את עריכת הכותרת. הכותרת הרצה התחתית שנערכה כך תחליף את הכותרת הקיימת. אם הכותרת הרצה התחתית מכילה מידע משתנה, היא תשתמש בערכים הנוכחיים.

9. אם עומק הכותרת הרצה התחתית שצוינה באמצעות המיצד **בצע** שונה מעומק הכותרת הרצה התחתית המקורית, אזי:

   - אם הכותרת הרצה התחתית החדשה תוכל להיכנס לעמוד הנוכחי, היא תמוקם בעמוד הנוכחי וגוף העמוד יותאם אליה.

   - אם הכותרת החדשה אינה יכולה להיכנס, תבוצע קפיצת עמוד.

מילות הבקרה .כ0 עד .כ6 (ועד בכלל) עורכות אוטומטית כותרות נושאיות בפלט SCRIPT/VS. הגדרתה של רמת כותרת מסוימת יכולה גם ליצור כיתוב של אותה כותרת בתוכן העניינים. אפשר לשנות את הגדרתה של רמת כותרת באמצעות מילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת], או שאפשר להגדיר מכלל שיבצע כל פונקציה שאתה מעוניין בה עבור .כ0 עד .כ6, באמצעות מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל].

.כn	תמליל

n — מספרה של רמת הכותרת, מ-0 עד 6 ועד בכלל.

תמליל — הנתונים שיש לעורכם כמושא הכותרת, ואם רצוי, למקמם בתוכן העניינים.

שים לב:

- רמות הכותרת כ0-כ6 מתחילות את עריכת העמוד, גם אם אינן מופיעות בגוף התמליל.
- רמות הכותרת כ0-כ6 גורמות לשבירה.

הערות:

1. מילות הבקרה .כn מבצעות כמה פונקציות אוטומטיות. הן יכולות ליצור כותרת נושאית, מודגשת בקו תחתי או כתובה באות לועזית גדולה, עם מספר קבוע מראש של שורות רווח או רווחים אופקיים לפניה, ורווחי שורה מותנים אחריה. הן יכולות לגרום לשמירת הכותרת הנושאית הלא-ערוכה, ביחד עם מספר העמוד הנוכחי ותו סימן ההגהה, בקובץ השירות של תוכן העניינים, לצורך יצירה אוטומטית של התוכן. הן יכולות גם לגרום למיספור הכותרת במספר עשרוני המשקף את רמת הכותרת. אפשר לשנות את הגדרת הפונקציות האלה באמצעות מילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת].

   בין אם אתה משתמש בערכי ברירת-המחדל ובין אם אתה משנה את הגדרתם, הכותרת הנושאית שנוצרה מבצעת עבורך את פונקציית הרצף לשורת הכותרת ולגודל הרווח אחרי הכותרת ועוד שתי שורות נוספות.[20] צורתו של רצף זה היא ".רצ v + v". למידע על צורות הרצף שיש ביכולתך לבטל או להשעות צורה זו, ראה את הפרק על מילת הבקרה .רצ [רצף].

2. אם מילת הבקרה .כn מחייבת להכנים את הכותרת לתוכן העניינים, התמליל יוכנס לתוכן העניינים בדיוק כפי שהוקש. אתה יכול לפקח על צורת הכיתוב בתוכן העניינים באמצעות הדרך שבה אתה מקיש את התמליל הנלווה למילת הבקרה של רמת הכותרת, או באמצעות השימוש בסוג-אות רצוי.

3. לפרטים על ברירות המחדל של הגדרות רמות הכותרת, ראה תרשים 6 בעמוד 70.

4. אם אתה מעוניין להגדיר רמת כותרת, כגון .כ3, על-מנת שתכלול פונקציה שאינה נכללת במסגרת מילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת], תוכל:

   א. להגדיר מכלל .כ3 שיספק ל-.כ3 את הפונקציה המבוקשת. במקרה זה, יעובד המכלל שיצרת כל אימת ש-.כ3 תופיע בקובץ הקלט, בהנחה שפענות המכללים פועל.

   ב. לספק מכלל .הכ שייצור ויקיים מכללי רמת כותרת ואז ישנה את הפונקציה של .כ3 הקיים, בכך שיוסיף או שימחק שורות מן המכלל המספק את הפונקציה עבור .כ3.

   בכל מקרה, עיין בדיון במילת הבקרה .המ [הגדר מכלל], לפרטים על הגדרת מכללים.

5. תמליל הכותרת מוגבל ל-243 תווים.

---

[20] הדברים אמורים רק בכותרות שאינן גורמות לקפיצת עמוד או לשבירת קטע.

6. אל תקיש הערת שוליים מייד אחרי כותרת. הדבר עלול לגרום לסיום בטרם-עת של רצף שורת הכותרת.

7. אם הכותרת תופסת שתי שורות קלט או יותר, יתכן שהיא תערך בסגנון תצוגה ארוכה, במידה ואין כבר תצוגה בתוקף. לפרטים, פנה לדיון במילת הבקרה .הכ [הגדר רמת כותרת].

HW. .לה [מיקוף מלה]

השתמש במילת הבקרה .לה [מיקוף מלה] כדי לקבוע כיצד יש למקף הופעה יחידה של מלה, במידת הצורך. מילת בקרה זו מיועדת למיקוף תמליל לועזי.

.לה	מילת תמליל

מילת תמליל המלה שאתה מעוניין למקף. יש להקיש אותה עם מקפים, במקומות שבהם אתה מבקש לשבור אותה. המלה תודפס במסמך שאתה מכין.

שים לב:

- .לה מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. מילת הבקרה **לה.** מבצעת פונקציה שונה לגמרי מפונקציית המיקוף; היא פועלת מבלי להתחשב בשאלה אם המיקוף פועל או מושבת (באמצעות מילת הבקרה .מק [מיקוף]).

2. מילת הבקרה **.לה** איננה מגדירה כיצד יש למקף מלה בכל פעם שהיא מופיעה. היא קובעת כיצד יש לטפל במלה מסוימת זו בפעם המסוימת הזאת, ותו לא. אם אתה רוצה למקף מלה בכל פעם שהיא מופיעה (אם המיקוף פועל), עליך להגדיר את נקודות המיקוף של מלה זו במילון שבו תשתמש מילת הבקרה **DU**. .

3. אם אין צורך לשבור את המלה, בשעה ש-SCRIPT/VS עורכת את השורה, המקפים יבוטלו, ולא יופיעו בפלט. אם אתה מבקש לציין מקף החייב להישאר בצירוף-מילים, השתמש בשני מקפים:

```
.רט 18
.מק מזקלט 3
יש לפנינו מלה
.לה מרו-בת--הב-רות
והמערכת יכולה לשבור
אותה בשלושה
.לה מקו-מות
שונים.
```

והמלה תודפס בתמליל כדלקמן:

```
יש  לפנינו מלה
מרובת-הברות
והמערכת  יכולה
לשבור     אותה
בשלושה  מקומות
שונים.
```

.לך [לך] .GO

מילת הבקרה .לך [לך] מורה ל-SCRIPT/VS להסתעף לחלק אחר של קובץ הקלט או המכלל הנוכחי של SCRIPT/VS.

.לך	[אל] תווית

אל מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, שהמערכת מתעלמת ממנה; תכליתה היחידה היא לאפשר לך לכתוב, אם תרצה, את הצורות ".לךאל או ".לך אל".

תווית שמו של מזהה שורה במקום אחר בגוף הקובץ הנוכחי, או של מכלל בעל מילת הבקרה ... [הצב תווית].

הערות:

1. השתמש במילת הבקרה **.לך** כדי להסתעף למקום אחר בקובץ או במכלל של SCRIPT. אם התווית הצמודה למילת הבקרה **.לך** איננה מזוהה במקום אחר בקובץ הנוכחי או במכלל, תוצג הודעת שגיאה, והעיבוד יסתיים.

2. שורת הקלט שלפני מילת הבקרה **.לך** והשורה בעלת התווית שנקבעה במילת הבקרה **.לך** יעובדו כאילו הן שתי שורות רצופות בקובץ SCRIPT.

3. כל מילת בקרה **.לך** חייבת להתייחס לתווית המוגדרת באמצעות מילת הבקרה ... [הצב תווית]. כמה וכמה מילות בקרה **.לך** יכולות להפנות לאותה התווית.

4. מילת הבקרה **.לך** שימושית במיוחד כשהיא מבוצעת על תנאי, כמושא של משפט .אם.

שיקולי ביצועים:

השימוש במילת הבקרה **.לך** בקבצים עלול להיות בלתי-יעיל, יחסית. כשהעיבוד כולל פעולות רבות החוזרות על עצמן, אפשר להשיג שיפורים ניכרים בביצוע אם מעבירים את הלולאות למכללים.

לדוגמה, נניח שיצרת מערך גדול ודליל (כלומר, רק לחלק קטן מהאיברים יש ערך ממשי). הסדרה הבאה של מילות בקרה תדפיס את המפתח והערך של היסודות הקיימים בפועל:

```
.עם i = 1
...לולאה
.אם &E'&מערך(&i) של 1
.אז .צג יסוד &i הוא &מערך(&i)
.עם i = &i + 1
.אם &i קש 1000 .לך לולאה
```

אפשר להכניס שיפור ניכר בביצועיה של סדרה זו אם מגדירים את הלולאה כמכלל, ומבצעים את המכלל:

```
.המ דליל התחל
.עם i = 1
...לולאה
.אם &E'&מערך(&i) של 1
.אז .צג יסוד &i הוא &מערך(&i)
.עם i = &i + 1
.אם &i קש 1000 .לך לולאה
.המ סיים
.פמ התחל
.דליל
```

לדיון בשיטה הטובה ביותר למיקום תוויות, כאשר יש הכרח להשתמש ב-**.לך** בתוך קובץ, ראה "... [הצב תווית]" בעמוד 33.

דוגמאות:

- נניח שיש לך קובץ SCRIPT שנכתב כך שיזהה את המשתנה SYSVAR5. בדוגמה זו, אם ערכו של SYSVAR5 נקבע כקטן, אתה רוצה ש-SCRIPT/VS תערוך את הפלט ב-63 שורות לעמוד, כשאורך כל שורה 6 ס"מ. אם המשתנה שונה מקטן, יש להשתמש בערכי ברירת המחדל. אפשר לעשות זאת באמצעות מילות הבקרה הבאות:

```
.אם /&SYSVAR5 לש /קטן .לך מחדל
.אד 63
.אש 6CM
...מחדל
(וכו')
```

.מד [מיספור עמודים] .PN

מילת הבקרה .מד [מיספור עמודים] מאפשרת לך לפקח על היבטים שונים של מיספור העמודים, וביניהם מתכונת מספר העמוד והופעתו או אי-הופעתו בכותרת הרצה העילית או התחתית המזמנת אותו.

.מד	{ סיים } { סיימםמ } { התחל } { ערבי } { רומי } { אלפא } { עשרוני } { נורמ } { קידומת <u>מחרוזת</u> } { סיומת <u>מחרוזת</u> }

סיים מונע הצגת מספרי עמודים בכותרות רצות עיליות ותחתיות, אף על פי שמיספור עמודים פנימי רציף ממשיך להתנהל. הסמלים שנקבעו באמצעות .עס [ערך סמל] לקבלת מספר העמוד הנוכחי, יכילו את המספר של העמוד שבו עובדו.

סיימםמ (סיים מיספור). מונע הן הצגת מספרי עמודים והן מיספור עמודים פנימי. מספר העמוד הנוכחי לשימוש עם .**עס** ישאר זהה לכל העמודים, עד לסיום .**מד סיימםמ** באמצעות .**מד התחל**.

התחל מבטל .**מד סיים** או .**מד סיימםמ**, כך שהמיספור הפנימי של העמודים מתחדש, ומספר העמוד הנוכחי יוצג מעתה בכותרות הרצות העיליות או התחתיות.

ערבי הוראה שלפיה מספרי העמודים יוצגו מעתה ואילך בספרות הרגילות ("ספרות ערביות"). את מילת המפתח **ערבי** אפשר לקצר לער.

רומי הוראה שלפיה מספרי העמודים יוצגו בספרות רומיות (באות קטנה עבור עברית Newcode ובאות גדולה עבור עברית Oldcode). האופציה **רומי** אינה תומכת במספרים גדולים מ-3999. אפשר לקצר את מילת המפתח **רומי** ל-**רו**.

אלפא הוראה שלפיה יתחיל מיספור עמודים אלפביתי, לפי השיטה העברית המקובלת: א' שווה 1, י"א שווה 11, כ' שווה 20. אפשר לקצר את מילת המפתח **אלפא** ל-**אל**.

עשרוני הוראה להתחלת מיספור עשרוני. בפעם הבאה שתתבצע קפיצת עמוד, שהיתה במקרה הרגיל מגדילה את מספר העמוד מזוגי לאי-זוגי, נשמר המספר הזוגי (נאמר, 20) והמיספור מתחיל בסדר עשרוני, 20.1, 20.2, 20.3 וכן הלאה.

נורמ גורם לקפיצת עמוד מיידית, ולחזרה למיספור רגיל. בדוגמה הקודמת, מספרו של העמוד הבא יהיה 21. אם .**מד עשרוני** אינו בתוקף, תתעלם המערכת מ-.**מד נורמ**, ולא תעשה דבר.

קידומת <u>מחרוזת</u> קובע מחרוזת בת תו אחד עד שמונה תווים, שתשמש כקידומת לפני כל מספרי העמודים. הדבר שימושי במספרי עמודים המודפסים בכותרות רצות, עיליות ותחתיות, בתוכן העניינים, או לפני סמלים קבועים האמורים לקבל את ערך מספר העמוד (&). המחרוזת אינה יכולה להכיל רווחים. אם ברצונך לגרום להשמטת קידומת לפני מספר העמוד, ציין .**מד קידומת** ללא מחרוזת. הדבר יבטל כל מחרוזת קידומת שהוגדרה קודם לכן.

סיומת קובע מחרוזת בת תו אחד עד שמונה תווים, שתשמש כסיומת אחרי כל מספרי העמודים. מחרוזת זו אינה יכולה לכלול רווחים. אם ברצונך לגרום להשמטת סיומת אחרי מספר העמוד, ציין .**מד סיומת** ללא מחרוזת. הדבר יבטל כל מחרוזת סיומת שהוגדרה קודם לכן.

n קובע את מספר העמוד הבא. עם ביצוע קפיצת העמוד הבאה, אם בדרך טבעית משום שהעמוד התמלא, ואם כתוצאה מ-.**קד**, העמוד החדש יקבל את מספר העמוד שצוין כ-n, כאילו נגרמה קפיצת העמוד על-ידי .**קד n**. אם העמוד הבא באמת מתחיל באמצעות

.קד n, המספר שניתן באמצעות מילת הבקרה .קד יבטל את המספר שצוין קודם לכן באמצעות .מד n. ערכו המרבי של n הוא 9999.

ברירת מחדל: אין.

שים לב:

- .מד נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- .מד מסיימת שטח, רצף, גוש צף והערת שוליים.
- צורת מיספור העמודים נכללת בסביבת העמוד.

הערות:

1. במילת הבקרה .מד אפשר להשתמש לבקרת מיספור עמודים. אם צוין מיצד סיים, מיספור העמודים יפסק בפלט, אבל המערכת תמשיך להגדיל אותו בצורה פנימית. סמל מספר העמוד בכותרות רצות, עיליות ותחתיות, לא יפוענח.

   מיצד סייםמס מפסיק הן את מיספור העמודים בפלט והן את ההגדלה הפנימית של מספרי העמודים. עם פירוט מיצד התחל, מיספור העמודים ימשך ממספר העמוד הפנימי האחרון שהיה בתוקף.

   מספרי העמודים עצמם יכולים להופיע בספרות רגילות ("ערביות"), וזו ברירת המחדל, או בספרות רומיות, או באותיות עבריות, בהתאם לפירוט האחרון של .מד ערבי, .מד רומי או .מד אלפא.

2. מילות הבקרה .מד סיים ו-.מד סייםמס מבטלות את הצגת מספרי העמודים בכך שהן מפענחות את סמל מספר העמוד כערך ריק.

3. אם צוין עשרוני בשעה שמספרי העמודים מוצגים בספרות רומיות או באותיות אלפאביתיות, מספר העמוד שיודפס יהיה מספר רומי או אות מן האלפבית, אבל החלק העשרוני יהיה בספרות ערביות.

4. כניסות תוכן העניינים שנוצרו באמצעות מילות הבקרה .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6] או .צת [צרף תוכן] יראו את מספרי העמודים בדיוק כפי שהם מופיעים בעמודים עצמם, כלומר, אם נעשה שימוש בקידומת, תופיע קידומת זו גם בתוכן העניינים; אם נעשה שימוש בספרות רומיות, יופיע המספר בתוכן העניינים בספרות רומיות, וכולי.

5. כל אימת שמתפענח סמל מספר עמוד, נכללת גם הקידומת שלו. לכן יש להזהר כשמשתמשים בסמל מספר עמוד כחלק מפעולה חשבונית, או בצד שמאל של סימן השוויון במשפט .עס.

6. מילת הבקרה .מד נכנסת לתוקף בעמוד הבא אחרי הופעתה.

7. מיצד נורמ הוא המיצד היחיד הגורם לקפיצת עמוד.

8. .קד n מבטל כל אופציה אחרת.

9. אסור שמספר התווים הכולל, בקידומת מספר העמוד, בסיומת ובמספר העמוד עצמו יעלה על 24.

דוגמאות:

- .מד סיים

  ספירת העמודים הפנימית ממשיכה לגדול עם הדפסת כל עמוד. אם ברירת המחדל של כותרת רצה תחתית עדיין בתוקף, עליך גם לבטל או למנוע אותה באמצעות .כת בטל או .כת מנע.

- .מד סייםמס

  מספרי עמודים לא יופיעו בפלט SCRIPT/VS, ומונה העמודים הפנימי ישמור על ערכו הנוכחי ולא יגדל עוד.

- .מד התחל

מיספור העמודים בפלט SCRIPT/VS מתחדש על פי ערכו הנוכחי של מונה העמודים הפנימי; המונה ימשיך מעתה לגדול עם כל עמוד מודפס.

- .מד רומי

מספר העמוד בכותרת הרצה התחתית שתופיע בעמוד הבא אחרי עמוד זה יכתב בספרות רומיות.

מילת הבקרה

.מד ערבי

גורם להחזרת ספרות ערביות לשימוש בעמוד הבא.

- .מד קידומת

תוכל להשתמש במיצד **קידומת** של מילת הבקרה **.מד** כדי ליצור מחרוזת מורכבת של מספר עמוד. אם, למשל, תציין

```
.מד 1
.מד קידומת -הקדמה
```

יהיו מספרי העמודים 1-הקדמה, 2-הקדמה, 3-הקדמה, וכן הלאה.

- .מד סיומת

תוכל להשתמש במיצד **סיומת** של מילת הבקרה **.מד** כדי ליצור מחרוזת מורכבת של מספר עמוד. אם, למשל, תציין

```
.מד 1
.מד סיומת סיום-
```

יהיו מספרי העמודים סיום-1, סיום-2, סיום-3, וכן הלאה.

.מכ [מילוי אנכי] .LO

מילת הבקרה .מכ [מילוי אנכי] מזהה מקום בטור שבו אפשר למקם רווח אנכי לבן נוסף, עד לכמות שצוינה, בזמן היישור האנכי. לפרטים נוספים על השימוש במילת הבקרה .מכ. ראה את הפרק "יישור אנכי של תמליל" ב-DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide.

.מכ	v

v הכמות המרבית של רווח אנכי לבן נוסף שאפשר להוסיף לטור במקום שבו הופיעה מילת הבקרה .מכ.

שים לב:

- .מכ גורמת שבירה.

הערות:

1. הכמות שצוינה ב-v מעוגלת לכפולה זוגית של המנות שצוינו באמצעות .רח הגדלה n.
2. המערכת מתעלמת מנקודות מילוי אנכי בתחילת טורים ובסופם.

דוגמאות:

- אם הקשת כך:

```
כותרת או תחילת פיסקה.
.מכ 1
.דל 1
המשך התמליל כרגיל.
```

התוצאה אחרי יישור עשויה להיראות כך:

```
כותרת או תחילת פיסקה.

המשך התמליל כרגיל.
```

.מל [מילולי] .LI

מילת הבקרה .מל [מילולי] מאפשרת את עיבוד כל שורות הקלט, כולל השורות המתחילות בנקודה, כשורות תמליל בלבד.

.מל	[1 / n / התחל / סיים / שורה]

n קובע את מספר השורות שיש לטפל בהן באופן מילולי. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1.

התחל מתחיל מצב מילולי בלי לקבוע את סיומו, כך שכל שורה נקראת תטופל באופן מילולי. אחרי עיבודה של מילת בקרה זו, SCRIPT/VS קוראת שורות קלט בחיפוש אחר **.מל סיים** בלבד, החל בטור 1 בשורה נפרדת.

סיים מסיים את המצב המילולי אם הופעל ב**התחל**, או אם ניתן n וטרם הגיע לסיומו.

שורה השורה שיש לטפל בה באופן מילולי.

מצב התחלי: **סיים**

ברירת מחדל: 1.

שים לב:

- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של .מל מתחילה את עריכת העמוד.

הערות:

1. בדרך כלל, כל שורת קלט של SCRIPT/VS המתחילה בנקודה מתפרשת בתור מילת בקרה של SCRIPT/VS. הקשת .**מל n** גורמת לכך ש-n השורות הבאות יעובדו כשורות קלט רגילות, גם אם התו הראשון באחת מן השורות האלה הוא נקודה. אם מופיעה .**מל התחל**, כל השורות הבאות מלבד .**מל סיים** (שהכרח לזהותה כדי להביא את המצב המילולי לסיומו) יטופלו כשורות מילוליות.

2. כשהמצב המילולי פועל, שורות ריקות, שורות המתחילות במירווח מוביל ושורות המתחילות במירווח טבלר מוביל אינן גורמות לשבירה. עם זאת, שורות ריקות מבטלות המשכיות, אם השורה הקודמת הסתיימה בתו המשכיות. שורות פנויות יגרמו גם לעיבוד מילת הבקרה .שפ.

3. כשאתה נותן .**מל סיים**, עליך למלא אחר הכללים הבאים:
   - ההוראה חייבת להופיע בשורה בפני עצמה
   - חייב להופיע רווח ריק בין מילת הבקרה עצמה לבין המיצד
   - אי-אפשר להשתמש במתאם מילות הבקרה בשורה זו.

דוגמאות:

אם שורת תמליל חייבת להתחיל בנקודה, כגון:

```
עליך לשנן את מילות הבקרה הבאות:
                    .ער סיים
                    .מל התחל
                    .ממ [מירווח מוביל]
                    .טפ [טבלר פותח]
                    .רק [שורה ריקה]
                    .מל [מילולי]
                    .מל סיים
```

יערכו שורות אלה כך:

עליך לשנן את מילות הבקרה הבאות:
.ממ [מירווח מוביל]
.טפ [טבלר פותח]
.רק [שורה ריקה]
.מל [מילולי]

אילולא הופסק מצב העריכה באמצעות **.ער סיים**, היו אותן השורות מעובדות כך:

עליך לשנן את מילות הבקרה
הבאות: .ממ [מירווח מוביל]
.טפ [טבלר פותח] .רק [שורה
ריקה] .מל [מילולי]

.ממ [מירווח מוביל] .LB

מילת הבקרה .ממ [מירווח מוביל] נוצרת על-ידי SCRIPT/VS ומתבצעת כל אימת שמעובדת שורת קלט המתחילה ברווח ריק.

.ממ	

שים לב:

- .ממ גורמת שבירה.

הערות:

1. בכמה מקומות בספר זה נכתב שמרווח מוביל, כלומר, רווח ריק בתחילת שורת קלט, גורם לשבירה. בפועל, הדבר נעשה בכך שהמערכת יוצרת ומבצעת את מילת הבקרה .ממ כל אימת שהיא מעבדת שורה המתחילה ברווח, והפונקציה של מילת הבקרה .ממ זהה לפונקציה של מילת הבקרה .שב.

   אם אתה מעוניין שמרווחים מובילים יבצעו איזו פונקציה אחרת, תוכל להגדיר מכלל .ממ באמצעות .המ [הגדר מכלל], ובהנחה שפענוח המכללים פועל, יבוצע מכלל .ממ שלך כל אימת שיעובד מרווח מוביל. עם זאת, עליך לשים לב לכך שעם עיבוד מילת הבקרה או המכלל .ממ, המירווח המוביל עדיין נמצא בשורה, והוא יעובד כחלק מהתמליל של אותה שורת קלט. במלים אחרות, אינך יכול להשתמש במכלל .ממ כדי לסלק מירווחים מובילים מהשורה.

2. שום פונקציית .ממ לא תבוצע בשורות המעובדות במצב מילולי (.מל [מילולי]).

מילת הבקרה .מנ [תמליל נמשך] גורמת לכך שהשורה הנתונה תטופל כהמשך של שורת התמליל הקודמת לה. אם לא נתונה שורה, מתפרשת מילת הבקרה כ"המשך של שום-דבר", ומבטלת כל המשכיות שאולי היתה בפועל כתוצאה מתוך המשכיות בשורת התמליל הקודמת.

.מנ	[שורה]

שורה השורה שיש לראותה כהמשך שורת התמליל הקודמת בקלט, גם אם השורה הקודמת לא נגמרה בתו המשכיות. בדרך כלל מניחה המערכת ששום מלה איננה מפוצלת בין שתי שורות קלט. מילת תמליל יכולה להתפצל בין שתי שורות קלט אם החלק שבשורה הראשונה הסתיים בתו המשכיות המוגדר במיצד המשך של מילת הבקרה .הת [הגדר תו], או אם השורה השניה היא מיצד של מילת הבקרה .מנ.

דיון מלא יותר בהמשכיות תמצא תחת אופציית המשך של מילת הבקרה .הת [הגדר תו].

שים לב:

- .מנ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. אם הושמטה השורה, מסתיימת ההמשכיות גם אם שורת הקלט הקודמת הסתיימה בתו המשכיות.
2. אם מילת הבקרה .מנ [תמליל נמשך] באה אחרי מילת בקרה הגורמת שבירה, התמליל הקשור למילת הבקרה .מנ יהיה התמליל הראשון בשורת הפלט החדשה.
3. אם באה מילת הבקרה .מנ [תמליל נמשך] מייד אחרי מילת הבקרה .שח [שחזר מצב], יתכן שתתקבל המשכיות ויתכן שלא, משום שמילת הבקרה .שח [שחזר מצב] עשויה, בנסיבות מסוימות, לגרום לשבירה. לפרטים נוספים, ראה ".שח [שחזר מצב]" בעמוד 235.

.מע [מערכת] .SY

מילת הבקרה .מע [מערכת] נתמכת רק בסביבות הידברותיות של CMS ו-TSO. ב-CMS, SCRIPT/VS מעבירה שורה ל-CMS לשם עיבוד כשורת פקודה של CMS או CP. ב-TSO, השורה מצורפת למחסנית עד גמר עיבוד SCRIPT/VS.

.מע	[שורה]

<u>שורה</u> שורת פקודה של CMS, CP או TSO. ב-CMS, אם לא ניתנה <u>שורה</u>, נכנסים ל-CMS SUBSET.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .מע ניתנת לשימוש אם הופעלה האופציה SYON של הפקודה NSCRIPT3.

2. השתמש במילת הבקרה .מע אם אתה רוצה לבצע איזו פקודה של CMS או CP בשעת עיבוד קובץ SCRIPT שלך, או ב-TSO, אם אתה רוצה שאיזו פקודה תבוצע אחר השלמת העריכה.

3. מילת הבקרה .מע אינה גורמת לשבירה.

4. פקודות CMS או תוכניות המשתמש המחייבות שימוש באותו מרחב אחסון שבו משתמשת SCRIPT/VS, אינן מותרות. פקודות CMS שיהיו תקפות ב-CMS SUBSET, יהיו תקפות גם בפקודת .מע. פקודת SUBSET בלתי תקפה תביא לקוד שגיאה 2-.

5. כדי לקבוע אם פקודה כלשהי בוצעה בהצלחה בקובץ SCRIPT, תוכל להשתמש במילת הבקרה .אם לבדיקת ערכו של הסמל השמור &$קוד. לדוגמה:

   .אם &$קוד לש 0 .צא

   תגרום ל-SCRIPT/VS להפסיק את העיבוד, אם קוד השגיאה הנובע מפקודת CMS האחרונה שבוצעה אינו שווה ל-0.

6. אם הפקודה אינה קיימת או לא בוצעה כלל, &$קוד מקבל ערך שלילי. זה מה שיקרה לפקודות לא-קיימות ב-CMS, ולכל הפקודות בסביבות שונות מ-CMS.

7. בסביבת TSO, אם נעשה שימוש במילת הבקרה .מע יותר מפעם אחת, הפקודות יבוצעו לפי סדר הופעתן.

8. אין להשתמש בפקודות או בתוכניות המשחררות את מרחב האחסון שבשליטת SCRIPT/VS (כגון NEDIT ב-CMS).

<u>דוגמאות:</u>

- מילת הבקרה .שץ [שבץ] מוציאה הודעת שגיאה אם הקובץ המיועד לא נמצא. אופציית CONTINUE של הפקודה NSCRIPT3 מאפשרת ל-SCRIPT/VS להמשיך בעיבוד אחרי שגיאה זו. המכלל הבא, .שצמ [שיבוץ מותנה] יאפשר ל-SCRIPT/VS לבדוק אם הקובץ קיים ב-CMS לפני שתנסה לשבץ אותו, ולשבץ אותו רק אם הוא זמין:

```
.המ שצמ התחל
.מע etats 1*& tpircs *
.אם &$קוד של 0 .שץ &*
.המ סיים
```

המכלל יזומן בדרך זו:

```
.שצמ שםקובץ
```

מילת הבקרה .מפ [מפתח] גורמת לעריכת מפתח עניינים מן הכניסות שצוינו באמצעות .צמ [צרף מפתח].

.מפ	[1] [n]	[שם] [בקרה] [/]

n מספרם של מספרי העמודים שמותר לשמור אותם למפתח עניינים. אם הושמט n, מניחה המערכת שהכוונה למספר אחד (1).

שם שורת בחירה שתשמש ככותרת המפתח. אם לא ניתן שם, תשתמש המערכת במלה מפתח. רמת-כותרת 1 (.כ1) נוצרת בראש המפתח, תוך ציון השם שניתן או המלה מפתח.

בקרה מילת בקרה או מכלל שיש לעבדם בראש המפתח במקום כותרת .כ1. אם מיצד זה מתחיל בנקודה, מניחה המערכת שזו מילת בקרה, ולא שם.

/ מודיע ל-SCRIPT/VS שאין ליצור כותרת ברמה 1 עבור המפתח; עם זאת, תתבצע קפיצת עמוד. השתמש בסימן זה כשאינך רוצה בשם למפתח, כשאינך רוצה בביצוע מילת בקרה כלשהי, וכשאינך רוצה ששם ברירת המחדל מפתח יופיע בראש.

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- .מפ גורמת שבירה.
- .מפ מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .מפ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. עם הופעת מילת הבקרה .מפ [מפתח], מעובדת כותרת ברמה 1. כל הכניסות שנשמרו באמצעות מילות בקרה .צמ [צרף מפתח] קודמות נערכים עתה ומודפסים.

2. המפתח נערך בהתאם לממדי השורה והעמוד המצויים בתוקף בשעה שהופיעה מילת הבקרה .מפ, ולא בהתאם לאלה שהיו בתוקף בשעה שעובדו מילות הבקרה .צמ [צרף מפתח]. כל שורה במפתח מכילה את מספרי העמודים שהיו בתוקף כאשר עובדו מילות הבקרה .צמ [צרף מפתח].

3. אחרי שהושלמה עריכת המפתח, יביאו מילות בקרה .מפ להתחלת מפתח חדש.

4. כאשר משתמשים ב-.מפ עם אופציית TWOPASS של הפקודה NSCRIPT3, יש לוודא שהתרחבות המפתח בעת מעבר העריכה השני לא תגרום להרחבת המסמך בצורה כזו שמספרי העמודים שנקבעו במעבר הראשון יאבדו את תוקפם. הבעיה אינה מתעוררת אם .קד או .מד יצרו מיספור מחודש אחרי מילת הבקרה .מפ ולפני איסוף כניסות מפתח נוספות. בדרך כלל, המפתח ימוקם בסוף הספר, ולא יהיה עליך לציין את מיצד n עם מילת הבקרה .מפ.

   איסוף כניסות המפתח ומספרי העמודים המתאימים מתבצע בעת מעבר העריכה הראשון. במעבר הראשון, המפתח אינו מכיל עמודים; אבל בעת המעבר השני, הוא עשוי למלא עמודים רבים. אם לא נשמרו מספרי עמודים למפתח בעת המעבר הראשון, יתכן שמספרי העמודים במעבר השני יהיו שונים מאלה שהיו במעבר הראשון, ולכן כל כניסות המפתח שנאספו בעת המעבר הראשון והמופיעים אחרי מילת הבקרה .מפ יהיו בלתי מדויקים.

5. המפתח יכיל כניסות רק מן העמודים הקודמים למפתח. כניסות שנוצרו באמצעות מילות בקרה .צמ [צרף מפתח] המתייחסות לעמודים שבהם נערך המפתח, לא יוכללו בו.

.HY   .מק [מיקוף]

השתמש במילת הבקרה .מק [מיקוף] כדי לפקח על מיקוף אוטומטי ועל טווחי התאמת רווח בין מלים. מילת בקרה זו מיועדת למיקוף של תמליל בלועזית.

.מק	[התחל סיים השעה]	[הוסף|להוסף מלון|למלון אלג|לאלג]	[סולם n מרקלט n מזקלט n מזמלה n טוות [טוות]]	[...]

התחל תחילת מיקוף אוטומטי של שורות פלט של SCRIPT/VS. במידה וקיימים במערכת מילונים ומילוני השלמה הכוללים הוראות מיקוף עבור השפה שבה אתה כותב, יערך בהם חיפוש למציאת ההוראות. מילונים אלה נוצרים באמצעות מילות הבקרה DU. ו-DL., שאינן קיימות בגירסה העברית. אם המלה לא נמצאה, או שהמילונים אינם קיימים, תשתמש המערכת במיקוף האלגוריתמי לאותה שפה, אם ישנו כזה.

סיים גורם להפסקת פעולת המיקוף.

השעה גורם להשעיה זמנית של המיקוף. אם המיקוף במצב **סיים**, **השעה** אינו משנה דבר; אבל אם הוא במצב **התחל**, **השעה** גורם להפסקתו הזמנית, עד הפעם הבאה שבה נוצר רווח שורה. הדבר מאפשר לך להשעות את המיקוף לקראת סוף פיסקה, מבלי שתצטרך לסיים אותו ואחר-כך להתחיל אותו שוב, במפורש.

הוסף קובע שיש לחפש מלים למיקוף גם במילוני השלמה שנוצרו באמצעות מילת הבקרה DU. (האופציה אינה קיימת בעברית).

להוסף קובע שאין לחפש במילוני השלמה.

מלון קובע שיש לחפש מלים המיועדות למיקוף גם במילונים שצוינו עם מילת הבקרה DL. (האופציה אינה קיימת בעברית).

למלון קובע שאין לחפש במילונים שצוינו עם מילת הבקרה DL. .

אלג קובע שיש להשתמש בשיגרת מיקוף אלגוריתמית, אם ישנה שיגרה כזאת בשפה הנוכחית. אלגוריתם מיקוף בעברית נכלל בגירסה זו של SCRIPT/VS.

לאלג קובע שאין להשתמש בשיגרת מיקוף אלגוריתמית.

סולם קובע מספר חיובי המציין את המספר המרבי של שורות ממוקפות רצופות. הערך ההתחלי של n הוא 2, כלומר, לא יופיעו בפלט יותר משתי שורות ממוקפות בזו אחר זו.

מרקלט קובע מספר חיובי המציין את המספר המזערי של תווים שיופיעו אחרי מקף. הערך ההתחלי של n הוא 2, כלומר, אחרי נקודת המיקוף במלה חייבים להישאר לפחות שני תווים.

מזקלט קובע מספר חיובי המציין את המספר המזערי של תווים לפני נקודת המיקוף. הערך ההתחלי של n הוא 4, כלומר, לפני נקודת המיקוף במלה חייבים לבוא לפחות ארבעה תווים.

מזמלה קובע מספר חיובי המציין את מספר התווים המזערי במלה ממוקפת. הערך ההתחלי של n הוא 6, כלומר, מלה חייבת לכלול לפחות 6 תווים (כולל אותיות השימוש השונות) על-מנת שתמוקף.

שים לב: סכום ערכי **מזקלט** ו**מרקלט** אינו יכול להיות גדול יותר מערכו של **מזמלה**.

טוות קובע מקדם מזערי או מרבי שבו מותר לצופף או לדלל רווחים בין מלים כדי למנוע מיקוף, בהתאמה.

את <u>טוות</u> אפשר לציין כמקדם אחד או כשניים. מקדם שהוא נמוך מ-1.0 קובע את מידת הצפיפות המותרת; מקדם גדול מ-1.0 קובע את מידת הדילול המותרת. מקדם השווה ל-1.0 יקבע את הערכים

המרבי והמזערי, אם לא ינתן ערך נוסף מאוחר יותר. אם ניתן רק מקדם אחד והוא "1.0", יקבלו אותו הן הערך המזערי והן המרבי.

אם לא ניתן טווח, הערכים המזערי והמרבי גם יחד יהיו שווים ל-"1.0".

מצב התחלי: סיים

המצב ההתחלי של מילות המפתח:

.מק סולם 2
.מק מרפלט 2
.מק מזפלט 4
.מק מזמלה 6
.מק טווח 1.0

ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.

שים לב:

- המיקוף נכלל בסביבת העמוד.

הערות:

1. כאשר SCRIPT/VS משרשרת שורות קלט כדי למלא שורות פלט, והמלה הבאה איננה נכנסת לשורה, היא תעביר בדרך כלל מלה זו לשורת הפלט הבאה.

   בין אם המיקוף פועל או לא, SCRIPT/VS תנסה תחילה לצופף את הרווחים בשורה, כדי לפנות מקום למלה האחרונה. אם אי-אפשר לצופף את השורה בהצלחה, SCRIPT/VS תנסה לדלל את הרווחים בין המלים כדי למלא את כל המקום שנותר פנוי עד סוף השורה. השתמש במיצד **טווח** כדי לקבוע את הגבולות למידת הצפיפות או הדלילות המתקבלת על דעתך.

   אם אי אפשר לצופף או לדלל את השורה די הצורך למנוע מיקוף, SCRIPT/VS תנסה למקף את המלה האחרונה. המיקוף יתבצע רק אם

   - מספר התווים במלה שווה למספר שניתן עם **מזמלה** או גדול ממנו
   - אפשר למצוא נקודת מיקוף שבה
     - מספר התווים לפני נקודת המיקוף שווה למספר שניתן עם **מזקלט** או גדול ממנו,
     - ומספר התווים אחרי נקודת המיקוף שווה למספר שניתן עם **מרקלט** או גדול ממנו.

2. אפשר לציין אופציות אחדות, ככל הנדרש; אם ניתנו אופציות סותרות, תשתמש המערכת באחרונה מביניהן.

3. אם אתה מציין מילת-מפתח המקבלת ערך, אבל אינך מספק את הערך, תקבל מילת-המפתח את ערך ברירת המחדל שלה.

4. תוצאות המיקוף לא יהיו מדויקות תמיד.

דוגמאות:

- תוכל לפקח על גודלם של חלקי האותיות הנובעים ממיקוף בכך שתקיש:

  .מק מזקלט 2 מרקלט 2 מזמלה 5

  במצב זה מותר להשאיר חלקי מלים בני שני תווים בסוף שורת הפלט או בתחילתה, אבל רק מלים בנות חמישה תווים או יותר ימוקפו.

- תוכל לקבוע את הטווח שבתחומיו מותר לצופף שורה כדי למנוע מיקוף בכך שתקיש:

  .מק טווח 0.75

בשורה כזאת מותר לצופף את ריווח המלים במידה שלא תעלה על 25 אחוז, בנסיון לפנות מקום למלה האחרונה. אם המלה עדיין אינה נכנסת לשורה, SCRIPT/VS תנסה למקף אותה.

אם תכתוב במקום זאת:

.מק טוות 0.75 1.5

SCRIPT/VS תנסה עדיין לפנות די מקום למלה האחרונה, בכך שתצופף את הרווח בין המלים; אם לא תצליח, תנסה SCRIPT/VS למלא את המקום הפנוי בסוף השורה בכך שתדלל את הרווחים בין המלים במידה שלא תעלה על 50 אחוז. רק אם לא תצליח SCRIPT/VS גם בכך, תנסה המערכת למקף את המלה.

- אם קבעת את 1.0 כערך היחיד למיצד **טוות** של מילת הבקרה **.מק**,

  .מק טוות 1.0

  יהיו המקדם המרבי והמזערי גם יחד 1.0.

כאשר מוצאת המערכת את המקדם 1.0, מקבלים ערך זה המקדם המרבי והמזערי. לפיכך, אם אתה נותן שני ערכים למיצד **טוות**, כשאחד מהם הוא 1.0 והשני שונה, הקפד על הסדר שבו אתה מציין ערכים אלה. לדוגמה, אם תציין

.מק טוות 1.0 0.8

המקדם המזערי יהיה 0.8 והמקדם המרבי יהיה 1.0.

אם תציין

.מק טוות 1.0 1.1

המקדם המזערי יהיה 1.0 והמקדם המרבי יהיה 1.1.

אם תציין

.מק טוות 0.8 1.0

יקבלו שני המקדמים, המרבי והמזערי, את הערך 1.0.

אם תציין

.מק טוות 1.1 1.0

יקבלו שני המקדמים, המזערי והמרבי, את הערך 1.0.

.מר [מרכז] .CE

השתמש במילת הבקרה .מר [מרכז] כדי למרכז (מי פתוחה, כי צרויה) שורות פלט בין השוליים.

.מר	[1 / n / התחל / סיים / <u>שורה</u>]

n מציין את מספר שורות הקלט שימורכזו. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם צוין .מר n כאשר .מר התחל בפעולה, יפסק המירכוז לאחר שמורכזו n שורות, או אם יופיע קודם .מר סיים.

התחל קובע שמכאן ואילך יש למרכז שורות תמליל.

סיים סיום מצב מירכוז אם ניתן קודם **התחל**, או אם צוין n ועדיין לא הגיע לסיומו.

<u>שורה</u> שורת התמליל שתמורכז. השורה נחשבת כאילו היא מתחילה בתו הראשון שאיננו רווח אחרי מילת הבקרה .מר

<u>ברירת מחדל:</u> 1

<u>שים לב:</u>

- .מר גורמת שבירה.
- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של .מר מתחילה את עריכת העמוד.
- מצב המירכוז נכלל בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. מילות המפתח **התחל** או **סיים**, או מספר שורות הקלט שימורכזו (n), חייבים להיות המיצדים היחידים בשורת מילת הבקרה. מחרוזת מילים המתחילה במקרה באחד מאלה תתפרש כשורה יחידה שיש למרכזה. לדוגמה, שורות מילות הבקרה הבאות:

   .מר התחל את היום בהתעמלות בוקר
   .מר 777 הוא קוניאק מתוצרת ישראל

   מתקבלות כאילו הן בצורת .מר <u>שורה</u>, לא כבקשות להתחיל במירכוז או כמספר גדול של שורות למירכוז.

2. השורה או השורות למירכוז יוצבו בין השוליים הימניים הנוכחיים, כולל כל כניסה וערך תזוזה בפועל באותו רגע, לבין השוליים השמאליים. כשהמירכוז פועל, שום עריכת שורות איננה נעשית בשורה הממורכזת. כלומר, השורה ממורכזת כפי שהיא, ואינה ממולאת משורות קלט אחרות, או מיושרת. אם מופיע בשורה המיועדת למירכוז תו טבלר, יפוענח הטבלר לפני מירכוז השורה.

3. אם השורה המיועדת למירכוז ארוכה מרוחב השורה הנוכחי בטור, ימורכזו המילים העודפות בשורת פלט נפרדת.

4. השימוש ב-.מר <u>שורה</u> שעה ש-.מר n עדיין בפועל, יביא לאיפוס מספר השורות שיש למרכז.

5. מילת הבקרה .צש [צמוד לשמאל] היא סתירה של .מר. אם מעובדת אחת ממילות הבקרה הללו, השניה מתבטלת.

6. השוואה בין מילת הבקרה .מר לבין .ער מרכז. הפקודה השניה מאפשרת עריכת שורות בכך שהיא מוסיפה מילים לשורה עד שהיא כמעט מלאה, ואז השורה המלאה ממורכזת במקום שתיושר, כפי שהיה קורה במצב של .ער התחל.

__דוגמאות:__

- כדי למרכז שורה אחת, הקש:

.מר סיים משפט ציורי בסימן קריאה!

כאשר תוצג שורה זו של הקובץ, יופיעו התווים **סיים משפט ציורי בסימן קריאה!** במרכז, בין השוליים הימניים והשמאליים:

סיים משפט ציורי בסימן קריאה!

- כדי למרכז כמה שורות, הקש:

.מר התחל
החברה הבינלאומית ליצוא-יבוא
רחוב הפרח 1
תל אביב 666 66
.מר סיים

כל אחת משלוש השורות שבין **התחל** ו**סיים** תמורכז בנפרד:

החברה הבינלאומית ליצוא-יבוא
רחוב הפרח 1
תל אביב 666 66

.סה [סימן הגהה] RC.

מילת הבקרה .סה [סימן הגהה] מאפשרת לך לקבוע סימני הגהה שיודפסו בצד ימין של הטור.

.סה	n c
	n { התחל } / { סיים } / { התחל/סיים }
	* c
	רווח h|2

n קובע את מספר ההגהה. n חייב להיות מספר שלם, מ-1 עד 9.

c קובע את סימן ההגהה שיודפס בשוליים מימין לתמליל הקשור עם הגהה n. c יכול להיות תו יחיד כלשהו.

התחל מציין את תחילת התמליל שיסומן בהגהה מספר n.

סיים מציין את סוף התמליל שיסומן בהגהה מספר n.

התחל/סיים מציין ששורת הפלט הבאה (בלבד) תסומן בהגהה מספר n.

***** מסמן את שורת הפלט הבאה בתו ההגהה c שצוין. בניגוד למיצד התחל/סיים, האופציה * מאפשרת לך לציין תו כלשהו לסימון חד-פעמי מבלי לשייך אותו למספר הגהה כלשהו.

רווח מציין את כמות הרווח האופקי שתשמש לסימני ההגהה. שדה ההגהה נמצא מימין לטור עברי ומשמאל לטור במסמך לועזי (שמאל ימין).

h כמות הרווח האופקי. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-2. אם צוין הערך 0, או אם הכמות שצוינה גדולה מן הרווח העומד לרשותך, לא יודפסו כלל סימני ההגהה. אם רוחב סימני ההגהה עולה על h, לא יודפסו כלל סימני ההגהה.

<u>ברירת מחדל:</u> 2

<u>שים לב:</u>

- סימני ההגהה נכללים בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. למילת הבקרה **.סה** יש שלוש פונקציות:

   א. הגדרת סימני הגהה

   ב. הפעלת סימני ההגהה או הפסקתם

   ג. קביעת גודלו של שדה סימני ההגהה.

   בכל עת אתה יכול להגדיר עד תשעה סימני הגהה, וכל סימן הגהה יכול לקבל תו אחר. המיצדים **התחל** ו**סיים** מפעילים את סימון ההגהות ומפסיקים אותו. המיצד **התחל/סיים** מביא להחלת סימן ההגהה n על שורה אחת בלבד: זוהי השורה הבאה שתודפס אחרי עיבוד המיצד **התחל/סיים**.

2. באמצעות הצמדת סמלים שונים למספרי הגהה שונים, כולל רווח ריק, אפשר לקבל הדפסה סלקטיבית של סימני הגהה מסוימים, או להבדיל בין רמות הגהה שונות.

3. מכיוון שמילת הבקרה **.סה** איננה גורמת לשבירה, אפשר להתחיל ולהפסיק את סימוני ההגהה בתוך פיסקה, או אפילו בתוך משפט, מבלי לשבש את עריכת SCRIPT/VS הרגילה. יתכן שיהיה צורך במילת בקרה .שב [שבור] מפורשת בנסיבות מסוימות, כדי להביא לסיום השורה האחרונה שלא שונתה בהגהה לפני שתתחיל עריכת החומר המוגה.

4. סימני ההגהה של הטור הימני ביותר ימוקמו בשולי העמוד כפי שצוינו באופציה BIND של הפקודה NSCRIPT3 או במילת הבקרה .שד [שולי עמוד]. סימני ההגהה של שאר הטורים ימוקמו במירווח שבין הטורים. אם אין די מקום לשדה סימן ההגהה, בשולי הניקוב או במירווח בין הטורים, לא יודפסו סימני ההגהה.

5. אפשר לשלב סימני הגהה ברמות שונות זה בתוך זה. הדבר מועיל בנסיבות שבהן נעשות הגהות של קטעים שכבר הוגהו קודם. אם הופעל סימון הגהה מסוים בשעה שסימון אחר כבר נמצא בפועל, הסימון הראשון מושעה. הוא אינו פעיל ואינו בלתי-פעיל. עם סיום הסימון השני, חוזר סימון ההגהה המושעה להיות פעיל שוב. בכל עת, יכול רק סימון הגהה אחד להיות פעיל.

6. אם תנסה לשנות את הגדרתו של תו סימון הגהה בשעה שסימון הגהה זה הוא הפעיל, תוצג הודעת שגיאה.

7. סימוני ההגהה נכללים בסביבה הפעילה. לדוגמה, אם תקיש

```
.סה 3 התחל
.שמ
.סה 3 סיים
.שח
```

יהיה סימן הגהה 3 פעיל אחרי ביצוע מילת הבקרה .שח [שחזר מצב].

8. סימוני ההגהה אינם חלים על כותרות רצות, הערות שוליים או מיקטעי עמוד.

במדפסות שורה, סימני ההגהה יחולו על שורה פנויה רק אם השורות הלא-פנויות לפניה ואחריה כוללות את אותו סימן ההגהה. במדפסות עמוד, סימני ההגהה אינם חלים על שורות פנויות או ישרים מאונכים.

<u>דוגמאות:</u>

• כאשר כמה סימני הגהה נמצאים בתוקף בעת ובעונה אחת, רק הסימן האחרון שניתן יהיה פעיל. לדוגמה, תוכל להגדיר סימני הגהה 1 ו-2, ולקשר אליהם את התווים "*" ו"?", בהתאמה, בכך שתקיש:

```
.סה 1 *
.סה 2 ?
```

תוכל לשלב את ההגהות תוך כדי הקשת התמליל, כך:

```
.סה 1 התחל
.סה 2 התחל
אך ארבעה עולי-ימים
יצאו אחת-ושתים:
בגדם גהוץ, מראם רחוץ,
.סה 2 סיים
ברק לנעלים --
דבר שהוא מוזר, סוף סוף,
מאין להם רגלים.
.סה 1 סיים
```

הפלט הערוך יראה כך:

אך ארבעה עולי-ימים יצאו אחת-ושתים: בגדם גהוץ, מראם רחוץ, ?
ברק לנעלים -- דבר שהוא מוזר, סוף סוף, מאין להם רגלים. *

• אפשר לסמן שורה יחידה בסימן הגהה באמצעות המיצד **התחל/סיים**, או המיצד *. לדוגמה,

```
אחריהם עוד ארבעה
.סה 2 התחל/סיים
קרבו בלאט מאוד;
אבל חיש-קל עם רב נקהל
ועוד באים ועוד --
.סה * !
קפץ-דלג בקצף-גל,
ואל החוף צעוד.
```

יערך כך:

אחריהם עוד ארבעה קרבו בלאט מאוד; אבל חיש-קל עם רב נקהל ועוד באים ועוד -- קפץ-דלג בקצף-גל ואל החוף צעוד. ?
!

- במדפסות עמוד, סימני ההגהה יודפסו תמיד בסוג-האות ההתחלי, מבלי להתחשב בסוג-האות שבו יודפס התמליל עצמו. לדוגמה,

```
.הס כבד (שמן)
.תס כבד
.סה 1 x
.סה 1 התחל
הוסיפו לכת כפרסה
סוס-ים עם הנגר,
ועלי-אבן נחו אז
נוחת רועי בקר:
וכל זוטי השבלולים
ניצבו כלמיסקר.
.סה 1 סיים
```

יערך כך:

הוסיפו לכת כפרסה סוס-ים עם הנגר, ועלי-אבן נחו אז נוחת רועי-בקר: וכל זוטי השבלולים ניצבו כלמיסקר. X
X

- אפשר לשנות את רוחב השדה של סימן ההגהה באמצעות המיצד **רוות**. לדוגמה,

```
.ער סיים
.סה 1 \
.סה 1 התחל
.סה רוות 4
"הגיעה עת," אמר סוס-ים,
.סה רוות 5
"לשיח ולהבהיר:
.סה רוות 6
בדבר ציים -- דונג-חותם --
.סה רוות 7
עסקי פוזמק ובעיר --
.סה רוות 8
ולמה תתרתח צולה --
.סה רוות 9
ואם ידאה חזיר."
.סה 1 סיים
```

יערך כך:

"הגיעה עת," אמר סוס-ים, \
"לשיח ולהבהיר: \
בדבר ציים -- דונג-חותם -- \
עסקי פוזמק ובעיר -- \
ולמה תתרתח צולה -- \
ואם ידאה חזיר." \

- השיר מסתיים בפרק ".ער [עריכה]" בעמוד 164.

סימני ההגהה לא יודפסו אם לא יהיה די מקום בשוליים לשדה הסימנים.

.סמ [סוף מכלל] .ME

השתמש במילת הבקרה .סמ [סוף מכלל] כדי להורות ל-SCRIPT/VS לסיים עיבוד מכלל.

.סמ	[שורה]

שורה כל שורת קלט תקפה של SCRIPT/VS. אם היא מופיעה, היא נשמרת עד לאחר סגירת המכלל, ומבוצעת בסביבתו של מזמן המכלל.

הערות:

1. מילת הבקרה .סמ יכולה להיות משמעותית רק אם מקור הקלט הנוכחי הוא מכלל. אם מקור הקלט הנוכחי איננו מכלל כאשר מופיעה .סמ, השורה מעובדת כאילו צוינה "שורה" במקום .סמ שורה.

2. מילת הבקרה .סק [סוף קובץ], כשהיא מופיעה במכלל, גורמת לסגירת המכלל וכל המכללים שזימנו אותו, עד לקובץ האב שזימן לראשונה את המכלל העליון בשרשרת. במלים אחרות, מילת הבקרה .סק מסיימת מקורות (sources) המקוננים זה בתוך זה, עד לסיום הקובץ הנוכחי. מילת הבקרה .סמ, לעומת זאת, מסיימת רק את המכלל הנוכחי, ואינה מביאה לסיום מקורות קלט מקוננים אחרים.

דוגמאות:

- אפשר להשתמש במילת הבקרה .סמ כדי ליצור סמל מקומי של מזמן המכלל. למשל, נניח שהמכלל **חיצוני** מזמן מכלל **פנימי**, המכיל:

.סמ .עס *ארדיו = &*ניגוד

ההוראה .סמ גורמת לסיום המכלל **פנימי** ומחזירה את הבקרה למכלל **חיצוני**, ומביאה לביצוע מילת הבקרה .עס כאילו היא חלק מהמכלל **חיצוני**. ערכו של &*ניגוד נלקח מתוך הסמל המקומי של המכלל **פנימי**, משום שפענות הסמלים מתבצע לפני ביצוע מילות בקרה. אבל הסמל שאליו הוא מיועד הוא הסמל המקומי של המכלל **חיצוני**, &*ארדיו, משום שזהו המקום שבו מתבצעת מילת הבקרה.

.ספ [ספריה] .LY

השתמש במילת הבקרה .ספ [ספריה] כדי לשלוף הגדרות סמלים ומכללים מספריה שהוגדרה באמצעות אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3.

.ספ	[התחל סמל מכ סיים]

התחל גורם לשליפת הגדרות סמלים ומכללים בלתי מפוענחים, מתוך ספריה. זוהי ברירת המחדל.

סמל גורם לשליפת ערכי סמלים בלתי מפוענחים מתוך ספריה. אם צוין **סמל**, הספריה לא תשמש לפענות מכללים בלתי מפוענחים מתוך הספריה (אלא אם כן צוינו קודם לכן **מכ** או **התחל**).

מכ (מכלל) גורם לשליפת הגדרות מכללים בלתי מפוענחים מתוך הספריה. אם צוין **מכ**, לא יפוענחו ערכי סמלים שלא הוגדרו מתוך הספריה (אלא אם כן צוינו קודם **סמל** או **התחל**).

סיים מציין שהשימוש בספריה לקבלת ערכי סמלים והגדרות מכללים צריך להיפסק. זהו המצב ההתחלי.

מצב התחלי: **סיים**

ברירת מחדל: **התחל**

שים לב:

- .ספ גורמת שבירה.

הערות:

1. השימוש בספריה לפענות ערכי סמלים והגדרות מכללים הוא עניין יקר, מבחינת זמן עיבוד. במיוחד אמורים הדברים בהתייחסות מוקדמת לערכי סמלים, כאשר ישנם לכאורה סמלים רבים בלתי מפוענחים. משום כך, מילת הבקרה **.ספ** מיועדת לבקרת הפניות לספריה. אם נעשה במסמך שימוש בסמלים או במכללים בלתי מפוענחים, אפשר להשתמש במילת הבקרה **.ספ** כדי לציין ש-SCRIPT/VS צריכה לנסות לשלוף אותם מספריה.

2. אפשר להציב במפורש ערכי סמלים או הגדרות מכללים מתוך ספריה, מבלי להתחשב במצבה של מילת הבקרה **.ספ**, באמצעות אופציית LIB או מילות הבקרה עס ו-**.המ**.

‎.סק [סוף קובץ] ‎.EF

מילת הבקרה .סק [סוף קובץ] מבצעת הדמיה של סוף הקובץ הנוכחי. כשמשתמשים בה בפרופיל, תכולת הפרופיל הבאה לפני מילת הבקרה .סק [סוף קובץ] תעובד לפני המסמך העיקרי. שארית הפרופיל, הנקראת קובץ-סיומת, תעובד אחרי המסמך העיקרי.

.סק	[סגור]

סגור מציין ש-SCRIPT/VS איננה צריכה לשמור את מקומך בקובץ הנוכחי, אלא לסגור אותו, על-מנת שבפעם הבאה שהקובץ ישובץ, SCRIPT/VS תתחיל את העיבוד בתחילת הקובץ, ולא בשורה שלאחר מילת הבקרה .סק.

הערות:

1. מילת הבקרה .סק [סוף קובץ] גורמת להדמיית מצב סוף קובץ בקובץ הקלט הנוכחי. SCRIPT/VS זוכרת את מיקומה של מילת הבקרה .סק; אם ייעשה שוב שימוש בקובץ זה, SCRIPT/VS תתחיל את הקריאה בשורה שאחרי מילת הבקרה .סק, ולא בתחילת הקובץ, אלא אם צוין קודם לכן **סגור**. אם מילת הבקרה .סק מופיעה בפרופיל, תכולת הפרופיל שלפני הופעת מילת הבקרה .סק תיקרא לפני קריאת קובץ הקלט העיקרי. עם השלמת העיבודים בקובץ הקלט העיקרי, ייקראו ויעובדו שורות הפרופיל שאחרי מילת הבקרה .סק (שורות אלה נקראות קובץ-סיומת).

2. כאשר מילת הבקרה .סק מעובדת בפרופיל, הנתונים שלאחר .סק, קובץ-הסיומת, יתחילו תמיד בעמוד חדש.

.סש [ספרר שורות] .RN

השתמש במילת הבקרה .סש [ספרר שורות] כדי לפקח על ספרור הפניה של שורות פלט.

.סש	[התחל / סיים]

התחל מתחיל ספרור הפניה.

סיים מסיים ספרור הפניה.

מצב התחלי: **סיים**

ברירת מחדל: **התחל**

שים לב:

- .סש מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- מדפסות עמוד מתעלמות ממילת בקרה זו.

הערות:

1. מילת בקרה זו נכנסת לתוקף בעמוד הנוכחי ומשפיעה על העמוד כולו. המערכת תשתמש במילת הבקרה .סש האחרונה שהופיעה בעמוד, ותתעלם מכל מילת בקרה .סש אחרת שהופיעה באותו עמוד קודם לכן. לדוגמה, אם הופיעה .סש **סיים** בהתחלת העמוד ומילת הבקרה .סש התחל הופיעה לקראת סוף העמוד, מספרי הפניה יופיעו ב<u>כל</u> השורות הלא-פנויות בעמוד זה.

2. מספרי השורות מתחילים באחד וגדלים באחד בכל פעם. המספרים ממוקמים במרחק 12.7 מ"מ משמאל לקצה השורה.

3. יסופררו רק שורות שאינן פנויות בגוף העמוד. שורות בכותרות רצות, עיליות ותחתיות, בהערות שוליים ובשוליים העליונים והתחתונים, לא יסופררו.

.עט [עמדת טבלר] .TP

השתמש במילת הבקרה .עט [עמדת טבלר] כדי לקבוע כיצד יש לטפל בתווי טבלר (05 הקסאדצימלי) בתמליל. לאחר שהוגדרו עמדות טבלר באמצעות .עט, התמליל הבא אחרי כל תו טבלר בשורת קלט ייושר עם עמדת הטבלר המתאימה. כלומר, התמליל שיבוא אחרי תו הטבלר הראשון ייושר עם עמדת הטבלר הראשונה, התמליל הבא אחרי תו הטבלר השני ייושר עם עמדת הטבלר השניה, וכן הלאה.

בעמדת הטבלר, אפשר ליישר את התמליל ימינה או שמאלה או למרכז אותו, או שאפשר ליישר אותו עם ההופעה הראשונה של תו נתון בעמדת הטבלר.

מילת הבקרה .עט מחליפה לגמרי כל מילת בקרה .טב [טבלר] קודמת.

.עט	[קבע הוסף בטל]	[h[/f]]	[ימין מרכז שמאל תו c]	...

קבע קובע שעמדות הטבלר שניתנו מחליפות לגמרי את כל עמדות הטבלר הקודמות.

אם לא צוינו כל מיצדים, כל עמדות הטבלר מתפנות.

הוסף קובע שעמדות הטבלר הניתנות כאן באות בנוסף על כל עמדות הטבלר שהוגדרו באמצעות מילת בקרה .עט קודמת.

בטל קובע שאת עמדות הטבלר הניתנות כאן יש לסלק מכלל העמדות שהוגדרו באמצעות מילת בקרה .עט קודמת.

h קובע את העמדה האופקית של עצירת טבלר. עם הופעת תו טבלר בשורת תמליל, SCRIPT/VS תיישר את התמליל הבא אחרי תו הטבלר לעמדה זו. כלומר, התמליל הבא אחרי תו הטבלר הראשון ייושר עם עמדת הטבלר הראשונה, התמליל הבא אחרי תו הטבלר השני ייושר עם עמדת הטבלר השניה, וכן הלאה.

/f קובע תו מילוי שבו תשתמש המערכת למילוי המירווח בין התמליל שכבר הוכנס לשורת הפלט לבין עמדת טבלר זו. f יכול להינתן כתו יחיד, או כקוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

אם לא ניתן כל תו מילוי, תשתמש המערכת ברווח לבן.

ימין קובע שהתמליל הבא אחרי תו הטבלר ייושר לימין בעמדת טבלר זו. זוהי ברירת המחדל.

מרכז קובע שאת התמליל הבא אחרי תו הטבלר יש למרכז סביב עמדת טבלר זו.

שמאל קובע שאת התמליל הבא אחרי תו הטבלר יש ליישר לשמאל מעמדת טבלר זו.

תו קובע שאת התמליל הבא אחרי תו הטבלר יש ליישר עם ההופעה הראשונה של התו c, כשהוא מיושר לימין בעמדת טבלר זו. c יכול להינתן כתו יחיד או כקוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

<u>מצב התחלי:</u> אין.

<u>ברירת מחדל:</u> **קבע ימין** מפנה את טבלת הטבלרים.

<u>שים לב:</u>

- .עט גורמת שבירה.
- עמדות הטבלר נכללות בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. אפשר להקיש את תווי הטבלר (05 הקסאדצימלי) בכמה דרכים שונות:

• כמה מסופים כוללים מקש מיוחד היוצר תו טבלר עם הלחיצה עליו.

• כמה עורכי תמלילים, כגון עורך CMS, מאפשרים לך להקצות את פונקציית הטבלר לכל תו הניתן להקשה. עם הקשת התו שצוין, תוכנית העריכה הופכת אותו לתו הטבלר.

לשתי הטכניקות הללו יש חסרון משותף, בכך שהן מכניסות לקובץ הפלט נתונים שאינם ניתנים להצגה. אם יבדק קובץ כזה במסוף שונה או בתוכנית עריכה שונה, יתכן שתו הטבלר לא יראה לעין. SCRIPT/VS מאפשרת כמה שיטות נוספות ליצירת טבלרים בלי למקם את תו הטבלר בקובץ הקלט:

• ערכו של סמל מערכת SCRIPT/VS &$טב הוא ערך תו הטבלר (05 הקסאדצימלי). אפשר להשתמש בסמל זה בכל מקום שנחוץ טבלר.

• אפשר להשתמש במילת הבקרה .תק [תרגם קלט] כדי לתרגם כל תו מוקש לתו טבלר בקלט.

2. אם שורת קלט מכילה יותר תווי טבלר מאשר מספר עמדות הטבלר שהוגדרו, תווי הטבלר המיותרים יהפכו לרווחים בין מלים.

3. את תווי הטבלר המצוינים עם מילת הבקרה .עט אין צורך להקיש בסדר עולה.

4. אם צוין תו מילוי לעמדת הטבלר, המירווח בין התמליל הקודם לה לבין התמליל המיועד להצבה בעמדת הטבלר ימולא בתווי מילוי, ככל שיכנסו למירווח זה. מחרוזות מילוי אלה נערכות בסוג-האות הנוכחי בשעת עיבוד תו הטבלר המתאים.

5. תמליל שיושר בעמדת טבלר שהוגדרה באמצעות מילת הבקרה .עט עלול לחפוף תמליל אחר בשורה, אם המקום אינו מספיק לו.

6. אי-אפשר להציב יותר מ-64 עמדות טבלר בעת ובעונה אחת.

7. אם המרחק עד עמדת הטבלר הבאה קצר מרוחבו של תו המילוי, תשתמש המערכת בעמדת הטבלר הבאה אחריה.

<u>דוגמאות:</u>

• בעריכת חומר טבלאי, עלולה להיווצר חפיפה אם ישנו תמליל רחב יותר מהמרחק בין עמדות טבלר רצופות. לדוגמה, הטבלה הבאה:

```
.תק ¬ 05
.עט 14 24
ארכיאולוגיה¬רוח¬גילמן
פסיכולוגיה¬רוח¬שרת
גאסטרואנטולוגיה¬רפואה¬סאקלר
פילוסופיה¬רוח¬גילמן
סוציולוגיה¬חברה¬נפתלי
היסטוריה¬רוח¬גילמן
מגנטוהידרודינמיקה¬טבע¬שנקר
אנתרופולוגיה¬חברה¬נפתלי
```

תערך כך:

```
ארכיאולוגיה   רוח      גילמן
פסיכולוגיה    רוח      שרת
גאסטרואנטולוגירפואה    סאקלר
פילוסופיה     רוח      גילמן
סוציולוגיה    חברה     נפתלי
היסטוריה      רוח      גילמן
מגנטוהידרודינמטבע      שנקר
אנתרופולוגיה  חברה     נפתלי
|——————&lt;   ——————&lt;
```

שמותיהם של שני מקצועות ארוכים יותר מן המקום שהוקצה לטור הראשון, ומשום כך עלה התמליל שבטור השני וחפף את סוף המלה בטור הראשון.

• אתה יכול להגדיר עמדות טבלר שבהן התמליל ימורכז או יוצמד שמאלה. לדוגמה,

```
.תק ¬ 05
.עט 0.5i שמאל 1.5i מרכז
¬i)¬כוכב-חמה
¬ii)¬נוגה
¬iii)¬ארץ
¬iv)¬מאדים
¬v)¬צדק
¬vi)¬שבתאי
```

התמליל שאחרי תו הטבלר הראשון יוצמד לשמאל בעמדת הטבלר הראשונה, חצי אינץ' מהשוליים. התמליל שאחרי תו הטבלר השני ימורכז סביב עמדת הטבלר השניה, אינץ' וחצי מהשוליים:

```
i)          כוכב חמה
ii)           נוגה
iii)          ארץ
iv)          מאדים
v)            צדק
vi)          שבתאי
```

• אתה יכול גם לקבוע שהתמליל הבא אחרי תו הטבלר יישור עם ההופעה הראשונה של תו נתון בעמדת הטבלר. לדוגמה,

```
.תק ¬ 05
.עט 0.5i ימין ־ /2i תו .
¬יקר ביותר¬$1234
¬זול ביותר¬$0.005
¬סביר¬$1.50
```

התמליל שיבוא אחרי תו הטבלר הראשון יישור ימינה לעמדת הטבלר הראשונה. התמליל שיבוא אחרי תו הטבלר השני יישור עם הנקודה (.) הראשונה בעמדת הטבלר השניה, והמירווח בין השניים ימולא במקפים (-):

```
יקר ביותר---------$1234
זול ביותר-------$0.005
סביר------------$1.50
```

אם קורה, כמו בשורה הראשונה בדוגמה זו, שתו היישור איננו נכלל בתמליל, התמליל יישור שמאלה מעמדת הטבלר.

• כאשר מוסיפים עמדות טבלר עם .עט, הן יבואו תמיד אחרי כל עמדת טבלר שהוגדרה קודם. לדוגמה,

```
.תק ¬ 05
.עט 10 20 30
¬1¬2¬3
```

יערך כך:

```
3          2          1
```

תוכל להוסיף עמדות באמצעות מיצד **הוסף** של מילת הבקרה **.עט**:

```
.תק ¬ 05
.עט הוסף 15 25
¬1¬2¬3¬4¬5
```

יערך כך:

```
3    5    2    4    1
```

התמליל שאחרי עמדת הטבלר הרביעית בשורת הקלט מוקם בהתאם לעמדת הטבלר הרביעית שהוגדרה; התמליל שאחרי עמדת הטבלר החמישית מוקם בהתאם לעמדת הטבלר האחרונה שהוגדרה. את אותן התוצאות תוכל לקבל אם תציין:

```
.עט קבע 10 20 30 15 25
¬1¬2¬3¬4¬5
```

• אם מילת הבקרה **.עט** הוקשה ללא מיצדים, טבלת עמדות הטבלר תנוקה. לדוגמה,

```
.תק ־ 05
.עט
־x־x־x־x
```

יערך כך:

```
x x x x
```

מכיוון שטבלת עמדות הטבלר אינה מכילה כל רישום, כל עמדות הטבלר שבשורת הקלט נמצאות למעשה מעבר לעמדת הטבלר האחרונה שהוגדרה, והמערכת הופכת אותן לרווחים ריקים.

.FV   .ענ [עריכה אנכית]

השתמש במילת הבקרה .ענ [עריכה אנכית] כדי לציין כיצד יש למקם שורות תמליל ערוכות בתוך טורי הקטע. לפרטים נוספים, ראה את הפרק על "יישור אנכי של תמליל" בספר .DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide

.ענ	[עליון מרכז תחתון ישור]

עליון קובע שיש למקם את התמליל בחלק העליון של הטורים, מייד מתחת לגוש צף בטור, אם יש כזה.

מרכז קובע שיש למקם את התמליל במרכז הטורים, בין גושי טור צפים, אם ישנם.

תחתון קובע שיש למקם את התמליל בחלק התחתון של הטורים, מייד מעל גוש צף בטור, אם יש כזה.

ישור קובע שהתמליל בכל גושי הקטע צריך להתמשך לאותו העומק, במידת האפשר. הדבר מושג בכך שמגדילים או מקטינים את כמות הרווח הלבן האנכי בכל טור, במסגרת הגבולות הנתונים. במידת הצורך, אפשר להגדיל או להקטין את הריווח בין שורות התמליל, במסגרת הגבולות הנתונים באמצעות מילת הבקרה .רח [ריווח שורות].

מצב התחלי: עליון

ברירת מחדל: עליון

שים לב:

- .ענ מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .ענ נכנסת לתוקף בשבירת קטע.
- מצב העריכה האנכית נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. הטורים מתמלאים, החל מלמעלה, בשורות תמליל וברווח לבן אנכי, עד שהטור מסתיים במפורש, או עד לשורה הבאה שלא תתאים למרחב שנותר בטור. בדרך כלל, כל רווח הנשאר בטור ימוקם בתחתית. אם ציינת .ענ **תחתון**, התמליל המצוי בטור יועבר לתחתיתו, וישאיר את הרווח הפנוי הנותר בחלק העליון של הטור. **.ענ מרכז** יביא למיקום התמליל במרכז הטור.

2. גושים צפים, הערות שוליים, רצף צף ושטחים בעלי <u>שם נתון</u> ייושרו תמיד כלפי החלק העליון.

3. גם אם צוין .**ענ ישור**, יתכן שלא כל הטורים יהיו באותו האורך, במידה ובטורים אחדים יש יותר רווח לבן אנכי מכפי שאפשר לפזר במסגרת הגבולות הנתונים באמצעות מילת הבקרה .רח [ריווח שורות].

4. אם גוף העמוד כולל יותר מקטע אחד, רק הקטע האחרון ייושר כלפי תחתית העמוד.

5. העריכה האנכית עורכת רק את התמליל שבתוך קטע. אם הקטע הסתיים בצורה בלתי-מותנית, תחתית הקטע הזה תימצא בתחתית התמליל. לפיכך, עומק הקטע יהיה כעומק התמליל ומבנה התמליל לא ישתנה כלל עקב העריכה האנכית. לפרטים נוספים על סיומי קטעים, ראה .DCF: SCRIPT/VS Text Programmer's Guide

דוגמאות:

- כדי להביא למיקום תמליל בחלק התחתון של טורים, במקום החלק העליון, הקש

.ענ תחתון

- לדוגמאות נוספות של בקרת ערכים ומנות של ישור, ראה ".רח [ריווח שורות]" בעמוד 207.

.עם [ערך סמל] .SE

מילת הבקרה .עם [ערך סמל] מאפשרת לזהות סמלים או מערכי סמלים ולהקצות להם ערכים.

.עם	שםסמל [([n])] 'גמחרוזת[']
	שםסמל [([n])] = [ערךסמל / & / תתמח מחרוזת [התחלה [אורך]] / אינדקס מחרוזת1 [מחרוזת2]]
	שםסמל [([n])] סיים
	שםסמל ספריה

שםסמל השם שאתה מבקש להקצות לערך סמלי שיפוענח בשעת עיבוד SCRIPT/VS. הוא יכול להכיל 10 תווים לכל היותר, ללא רווחים ריקים.

n אתה יכול לציין בסוגריים מספר איבר במערך סמלים, אלא אם כן אתה משתמש במיצד ספריה. מספר איבר המערך נקרא גם מספר יסוד או מציין.

גמחרוזת כל מחרוזת שלפניה בא תו הגרש היחיד ('). אם המחרוזת מסתיימת ברווחים ריקים המהווים חלק ממנה, יש לסיים אותה בגרש יחיד. גמחרוזת יכולה להכיל בתוכה תווי גרש יחיד; אין צורך להכפיל אותם, כמו בצורת ערךסמל של .עם.

ערךסמל& מקצה ערך לשם הסמל; הוא יכול להיות מחרוזת תווים או ביטוי חשבוני.

& מקצה לשם הסמל ערך השווה למחרוזת מספר העמוד הנוכחי.

תתמח תת-מחרוזת - מקבלת את התווים שצוינו מתוך מחרוזת נתונה ומקצה אותם לסמל שקיבל.

מחרוזת המחרוזת שמתוכה יש לחלץ את תת-המחרוזת.

התחלה מספר שלם חיובי המזהה את עמדת התו הראשון במחרוזת שיש להקצות לסמל. אם הושמטו הן התחלה והן אורך, הסמל יקבל את מלוא ערכה של מחרוזת.

אורך מציין את מספר התווים שיש לחלץ ממחרוזת, או במלים אחרות, את אורך תת-המחרוזת. אם הושמט אורך, שארית המחרוזת, מן ההתחלה שצוינה ועד הסוף, תוקצה כערך לסמל.

אינדקס מחפש במחרוזת1 כדי לראות אם היא מכילה את מחרוזת2. אם כן, ערך הסמל יהיה עמדת התו המתחיל את מחרוזת2 בתוך מחרוזת1.

מחרוזת1 מחרוזת שיש לערוך בה חיפוש כדי לראות אם היא מכילה את מחרוזת2.

מחרוזת2 מחרוזת שיש לחפש אותה בתוך מחרוזת1. אם הושמטה מחרוזת2, או שיש לה ערך ריק, הסמל יקבל את הערך 0.

סיים מבטל את ערך הסמל, כך שמבחינתה של SCRIPT/VS, כאילו לא הוצב הסמל מעולם. אם לא ינתן מציין, יאופס מערך הסמלים כולו. אולם אם ניתן מציין, יאופסו רק היסודות שצוינו.

ספריה גורם להצבת ערך סמל באמצעות שליפת הערך מספריה. את שם הספריה אפשר להגדיר באמצעות אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3. אם נעשה שימוש בספריה כדי להציב סמל, הערך שנשלף מהספריה יתפוס את מקומו של הערך הנוכחי. אם אין בספריה רשומה המכילה את שם הסמל שניתן, הסמל ישאר לא-מוגדר. מכיוון ששמות סמלים בספריה, אם נכתבו בלועזית, יופיעו באותיות גדולות בלבד, תשתמש המערכת באותו יסוד בספריה להגדרת כל הסמלים בעלי אותו השם, אם ההבדל היחיד ביניהם הוא אות גדולה או קטנה. אסור להשתמש עם ספריה

בשמות סמלים בעלי מציין. אפשר להשתמש בספריה מבלי להתחשב בפירוט שניתן עם מילת הבקרה .ספ האחרונה.

שמות סמלים:

לתו '*' יש משמעות מיוחדת כשהוא מופיע כתו הראשון של שם סמל, משום שהוא מציין שזהו סמל מקומי. כלומר, לשם זה יהיה הערך שהוקצה לו רק ברמה הנוכחית של קינון מכללים. כאשר מזמנים כל מכלל, יש לו קבוצה משלו של סמלים מקומיים, למשך ביצועו של המכלל בלבד.

בשעת עיבוד SCRIPT/VS, שם סמל יזוהה בכך שלפניו בא תו האמפרסנד (&) ואחריו - רווח ריק או נקודה:

&שםסמל

אם שם הסמל יופיע באחת מן הצורות הבאות:

&שםסמל()
&שםסמל(*)
&שםסמל(n)
&שםסמל(&סמל.)

יהיה זה סמל מערך.

SCRIPT/VS מכירה גם בשמות סמלים שלפניהם בא מגביל תגי **גמל**, שהוא במצב ההתחלי ובברירת המחדל תו הנקודתיים (:). שמו של סמל שהוגדר באמצעות מילת הבקרה .עס כתג **גמל**, אם נכתב באותיות לועזיות, חייב לבוא באותיות גדולות, ואינו יכול להיות סמל מערך. מגביל תגי **גמל** מורה ל-SCRIPT/VS לחפש שם סמל המופיע כולו באותיות גדולות (אם הן לועזיות), מבלי להתחשב בצורת האותיות בשורת הקלט.

ערכי סמלים:

אם ערך סמל נקבע כמחרוזת תווים המכילה רווחים ריקים או תווים מיוחדים כלשהם, יש להכניס אותו בין תווי גרש יחיד. לדוגמה,

.עס כלב = חתול
.עס סוף = '.צאי'
.עס משפט = 'זהו משפט'

כל אלה הן מחרוזות תווים תקפות. תו מיוחד הוא כל תו שאיננו אחד מן הבאים: a-z, A-Z, א-ת, 0-9, #, @ או $.

אם אתה רוצה שמחרוזת תווים תכיל את תו הגרש היחיד ('), עליך להקיש שני תווים כאלה ברציפות, כגון

.עס כותרת = 'ביתם של גבי' ודרי' רימון'

אלא אם כן תשתמש בצורה הבאה:

.עס כותרת 'ביתם של גבי' ודרי' רימון'

אם אתה רוצה להשתמש במיצד **אינדקס** או **תתמח** של מילת הבקרה .עס כדי לבצע פעולה על המחרוזת "ביתם של גבי' ודרי' רימון", שהיא ערכו של הסמל &כותרת, עליך להשבית את פענוח הסמלים באמצעות מילת הבקרה .פס סיים, לפני שתיתן את מילת הבקרה .עס. אם הפענוח פועל, תפוענח שורת מילת הבקרה

.עס הבעל = אינקדס &כותרת רימון

ותקבל את הצורה

.עס הבעל = אינקדס ביתם של גבי' ודרי' רימון רימון

לפני ביצוע מילת הבקרה .עס. לפיכך, יערך חיפוש במחרוזת ביתם, בחיפוש אחר המחרוזת של, והמערכת מתעלמת משארית השורה (גבי' ודרי' רימון רימון). מכיוון שהמחרוזת של איננה מופיעה במחרוזת ביתם, הסמל &הבעל מקבל את הערך אפס. אם הפענוח אינו פועל, מילת הבקרה .עס מקבלת את השורה בצורתה הלא-מפוענחת. אף על פי שפענוח הסמלים מושבת, מילת הבקרה .עס יכולה לשלוף ערכי סמלים כאשר היא מזהה שמות סמלים בצד ימין של סימן השוויון. במקרה זה, מילת הבקרה .עס יודעת שמלוא ערכו של הסמל &כותרת הוא המיצד מחרוזתו עבור מילת בקרה .עס זו.

אם ערך הסמל הוא ביטוי חשבוני, עליו להיות בצורה הבאה:

[op1] n [op2 n op2 n op2 n...]

כאשר:

op1 הוא סימן + או - יחיד.

op2 הוא אופרטור חשבוני:

+ חיבור
- חיסור
* כפל
/ חילוק

n הוא מספר שלם תקף שאורכו פחות מ-9 ספרות. מספרים באורך גדול מזה עלולים לתת תוצאות בלתי-צפויות. יתכן שערכם של השלמים הוקצה להם כתוצאה מפענות סמלים (כולל סמל מספר העמוד).

לדוגמה,

.עס עמודהבא = & + 1
.עס נוכחי = 100-
.עס סכם = &נוכחי + 25
.עס תשובה = 15 - 42

הם כולם ביטויים חשבוניים תקפים.

<u>ברירת מחדל:</u> אין

<u>הערות:</u>

1. בשמות סמלים הכתובים בלועזית, המערכת מבדילה בין אות גדולה וקטנה, ולכן הסמלים symbol1, Symbol1 ו-SYMBOL1 הם שלושה סמלים שונים. סמלים ששמותיהם מתחילים בתו הדולר ($) הם סמלי מערכת, ואם הם בלועזית, הם קיימים רק בצורת אות גדולה. אפשר להקיש סמלים אלה באות קטנה, אבל הם מועברים לאות גדולה לפני תחילת הטיפול בהם. סמלי המערכת השמורים, שהמשתמש אינו רשאי להציב להם ערכים, כגון &$קוד, שייכים לקטגוריה זו.

אף על פי שאתה רשאי להציב סמל ששמו מתחיל בתו $, אם שם זה אינו משמש כסמל מערכת לקריאה בלבד, מומלץ שלא תעשה זאת; הדבר עלול ליצור בלבול.

2. אופציית SYSVAR של הפקודה NSCRIPT3 גורמת להצבת ערכי סמלים מסוימים לפני תחילת העיבוד. משתנים אלה כולם נקראים &SYSVARx, כאשר "x" הוא האות היחידה שניתנה עם האופציה SYSVAR, כאות גדולה. לדוגמה, נניח שציינת עם הפקודה NSCRIPT3 את אופציית SYSVAR, כך:

nscript3 ... sysvar(l 100mm m 300mm) ....

הדבר שקול כנגד:

.עס LRAVSYS = '100mm'
.עס MRAVSYS = '300mm'

3. פענות חוזר ונשנה, כמתואר בדיון במילת הבקרה .פס [פענח סמל], מבוצע אוטומטית על כל ערכי הסמלים שהם מחרוזות תווים.

4. אם הושמט ערך הסמל, יקבע ערך הסמל כמחרוזת תווים ריקה (באורך אפס).

5. אם קבעת שם סמל כשווה למספר העמוד הנוכחי

.עס הפניה = &

הסמל יוצב למעשה פעמיים. העמוד שבו יוצב לבסוף התמליל המקיף את הסמל איננו ידוע לפני מיקום התמליל בעמוד. כאשר מילת הבקרה .עס קובעת את מספר העמוד הנוכחי כערך סמל, הסמל מוצב מייד, ואחר-כך מוצב שוב, לאחר שמספר העמוד של התמליל כבר ידוע. אם תתייחס לסמל זה לפני ההצבה השניה, יתכן שהמספר לא יהיה מדויק.

מאחר שהתמליל המקיף את הסמל עשוי לכלול גושים צפים, הערות שוליים וכדומה, יתכן שיהיה צורך בליטוש ידני כדי לקבל את התוצאות המתאימות של מספרי העמודים.

6. הסמל של מספר העמוד הנוכחי, &, נשאר בעינו גם אם שינית את סמל מספר העמוד שבו משתמשת המערכת בכותרות רצות עיליות ותחתיות באמצעות מילת הבקרה .**הת סד**.

7. ביטויים חשבוניים במשפטי הצבה נקראים אך ורק משמאל לימין, ושום אופרטור אינו עדיף על אופרטור אחר. לדוגמה, הביטוי:

   .עס x = 6 + 4 * 2 + 1

   יתן לסמל x את הערך 21.

8. אופציית **ספריה** של מילת הבקרה .**עס** מאפשרת שליפה מפורשת של סמל מהספריה. מילת הבקרה .ספ [ספריה] מאפשרת שליפת ערכו של סמל מהספריה כאשר <u>משתמשים</u> בו במסמך וכאשר אין לו שום ערך כרגע. לאחר שערך הסמל נשלף פעם אחת מהספריה, הוא מאוחסן בטבלת הסמלים לשימוש נוסף.

9. יש לנהוג בזהירות בעת שימוש בסמלים מקומיים וסמלי מספרי עמודים בתוך ביטויים חשבוניים, יחד עם סימן הכפל (*). הביטוי:

   .עס א = &*3+1

   יתפרש כבקשה להוסיף 1 לערך של הסמל המקומי &*3, ולא כבקשה להכפיל ב-3 את מספר העמוד ואז להוסיף 1. כדי להשיג את התוצאה הדרושה, יש להכנים תו מגביל אחרי סמל מספר העמוד:

   .עס א = &.*3+1

10. כאשר פענוח הסמלים פועל, שורת מילת הבקרה .**עס** מפוענחת במלואה לפני עיבודה. כאשר הפענוח מושבת, מילת הבקרה .**עס** עדיין יכולה לבצע פעולות פענוח יחידות על ערכים סמליים במילת הבקרה.

   הערה: היזהר בשימוש במילת הבקרה .**עס** בתוך כותרת רצה עילית ותחתית כאשר פענוח הסמלים מושבת. אם תהיה התייחסות לסמל עם מילת הבקרה .**עס** תתקבלנה תוצאות שגויות. לדוגמה, אם הפענוח מושבת, הביטוי

   .עס א = &ב

   יוחלף הסימן אמפרסנד (&) במספר העמוד הנוכחי ויתקבל פלט שגוי או הודעת שגיאה.

   ראה דוגמאות בהערות הבאות.

11. היזהר מפני השפעת הפענוח על משפטי הצבה חשבוניים, כשאתה משתמש בסמלים המכילים מספרים שליליים. לדוגמה,

   .עס א = -3
   .עס ב = &א + 5

   יביא לביטוי לא-תקף במצב פענוח פעיל, משום שהשורה תפוענח בתור:

   .עס ב = -3 + 5

   וזה ביטוי לא תקף. ואולם, אם הפענוח מושבת, מעבד מילת הבקרה .**עס** יכול לראות שאתה מבקש לחבר את המספרים 5 עם -3, ואז יעשה זאת בצורה הנכונה.

12. גם אם פענוח הסמלים הושבת באמצעות מילת הבקרה .**פס סיים**, יפוענחו סמלים בשורת מילת הבקרה .**עס** אם אינם מוקפים בתווי גרש יחיד. לדוגמה,

   .עס ק = בוז!
   .פס סיים
   .עס יחי = &ק
   .עס הלאה = '&ק.'

ערכו של הסמל &יחי יהיה "בוז!", אבל ערכו של הסמל &הלאה יהיה "&ק.".

13. לפענוח יש השפעה על מילת הבקרה **.עס**, אם יש להציב מחרוזות שאורכן עולה על 16 תווים. SCRIPT/VS תראה מחרוזת תווים יחידה ללא תווים מיוחדים או רווחים ריקים כמחרוזת תווים, גם אם אינה מוקפת בתווי גרש יחיד, בתנאי שאורכה אינו עולה על 16 תווים. אם המחרוזת ארוכה יותר, תהיה התוצאה שגויה. לדוגמה:

```
.עס א = '09876543210987654321'
.עס ב = אינדקס &א 1
```

התוצאה תהיה שגיאה אם הפענוח פועל, משום שהסמל &א אינו נתון בין תווי גרש יחיד. השגיאה לא תופיע אם הפענוח יהיה מושבת.

14. סמל מערכת SCRIPT/VS &$256 מכיל את כל 256 נקודות הקוד של התווים, בסדר רציף, כולל התו המפריד בין מילות בקרה ותו הגרש היחיד ('). לפיכך, אי-אפשר להשתמש בו עם מילת הבקרה **.עס** במצב פענוח סמלים פעיל. לדוגמה, כדי לחלץ את התו ה-112 מתוך &$256, עליך להשבית תחילה את פענוח הסמלים:

```
.פס סיים
.עס סימן = תתמח &$256 112 1
.פס התחל
```

15. ראה את הדיון במילת הבקרה .פס [פענח סמל] למידע נוסף על פענוח סמלים.

<u>**דוגמאות:**</u>

- פענוח הסמלים מבוצע פעם אחר פעם לשם פענוח סמלי ביניים הנוצרים במהלך פענוח הסמלים. לדוגמה, סמל מערכת SCRIPT/VS &יוםבשבוע הוא מספר שלם המציין את היום בשבוע. אפשר להשתמש ב-&יוםבשבוע עם הסמלים הבאים:

  ```
  .עס יום1 = ראשון
  .עס יום2 = שני
  ...
  .עס יום7 = שבת
  ```

  את שם היום הנוכחי אפשר להקצות לסמל בהקשת

  ```
  .עס היום = &יום&יוםבשבוע
  ```

  במילת בקרה זו מתבצע פענוח הסמלים פעמיים, משום שהפענוח הראשון נותן תוצאת ביניים המכילה סמל אחר:

  ```
  .עס היום = &יום2
  ```

  תוצאת פענוח הסמלים השני איננה מכילה עוד סמלים; אז מעובדת מילת הבקרה **.עס** ויוצרת את הסמל &היום:

  ```
  .עס היום = חמישי
  ```

- המיצדים **אינדקס** ו**תתמח** משמשים ביחד לעיבוד מידע בקרה. לדוגמה, אפשר להשתמש באופציית SYSVAR של הפקודה NSCRIPT3 כדי לציין מיצדי עריכה, ותוכל להגדיר את משתנה המערכת "C" כדי לקבוע את מספר הטורים. תוכל לוודא שאכן ניתן ערך תקף בעזרת המיצד **אינדקס**:

  ```
  .עס x = אינדקס '-אחד-שניים-1-2-' '-&CRAVSYS.-'
  .אם &x של 0 .הד /משתנה/e מערכת C לא תקף.
  ```

  אם הערך שניתן ב-&CRAVSYS תקף, תוכל להשתמש בסמל &x, שהוצב באמצעות המיצד **אינדקס**, ואת המיצד **תתמח**, כדי להמיר שמות נרדפים של ערכים תקפים לערכים אחידים:

  ```
  .עס טורים = תתמח '1---2---1-2' &x 1
  ```

- כאשר ערכי שני סמלים משורשרים, כמו בדוגמה הבאה,

  ```
  .עס א1 = 'כדורי'
  .עס א2 = 'סלי'
  &א1.&א2
  ```

היוצרת את המחרוזת כדורסל, הכרח להשתמש בנקודה כמגביל הסמל.

.עצ [עצור] .QQ

מילת הבקרה .עצ [עצור] מורה ל-SCRIPT/VS לסיים את העיבוד מייד, בלי קפיצת עמוד סופית כרגיל.

.עצ	

הערות:

1. מכיוון ש-SCRIPT/VS אינה מבצעת קפיצת עמוד סופית אחרי הופעת מילת הבקרה .עצ, יתכן שחלק מן הפלט שכבר נערך לא יוצג כלל.
2. מילת הבקרה .עצ מועילה כאשר אתה משתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף] כדי להזין שורות מן המסוף, ואתה רוצה להפסיק את העיבוד במהירות.
3. מילת הבקרה .עצ מביאה לסיום העיבוד בכל מקום ובכל עת שהיא מופיעה, כולל בתוך קבצים משובצים (ראה מילת הבקרה .שץ). כל קבצי SCRIPT הפתוחים יסגרו לפני סיום העיבוד.

.עק [עקוב] .TI

מילת הבקרה .עק [עקוב] מאפשרת הצגת מידע מעקב אחר שורות קלט על המסוף שלך, או כתיבתו לאותו הקובץ כהודעות שגיאה.

.עק	התחל סיים כלל פענ גמל הכל בקר [מב מב...] צעד הרץ בזק [שם שם...]

התחל עוקב אחר כל מילת בקרה שצוינה קודם לכן באמצעות **בקר**. זוהי ברירת המחדל.

סיים מסיים את המעקב.

כלל גורם למעקב אחר כל שורה היוצאת ממכלל.

פענ (פענח) גורם למעקב אחר כל שלב בפענות סמלים, בחיפוש אחר שורות המכילות סמלים או תגי **גמל**.

גמל גורם למעקב אחר שלבים שונים בעיבוד **גמל**. מספר השלבים השונים שצריך תג **גמל** לעבור תלוי בחוקי סריקת המתארים המצויים בתוקף עבור תג זה. מעקב **גמל** יכול להראות:

- את התג וה-APF שיבוצעו
- כל שורה שתיסרק לחיפוש מתארים
- כל מתאר רגיל שנמצא בסריקה
- כל מתארי הערך שנמצאו בסריקה
- את שורת שארית התמליל שנמצאה בסריקה.

הכל גורם למעקב אחר פענוח מכללים וסמלים, עיבוד **גמל** וכל שורות מילות הבקרה.

בקר גורם למעקב אחר מילות הבקרה שצוינו, מייד לפני ביצוען. אם לא צוינו מילות בקרה עם .**עק בקר**, אזי מתרוקנת רשימת מילות הבקרה שיש לעקוב אחריהן. אם ניתנו כמה מילות בקרה, הן מיתוספות לרשימה. אפשר להוסיף לרשימה מילות בקרה שאינן קיימות מבלי לגרום לשגיאה, אבל לא יערך כל מעקב אחריהן משום שהן יצוינו כמילות בקרה בלתי תקפות לפני ביצוע המעקב. הרשימה נשארת בעינה עם ביצוע .**עק סיים**, ונעשית פעילה שוב אם מתבצע לאחר מכן .**עק התחל**.

צעד מורה ל-SCRIPT/VS לעבוד <u>צעד אחר צעד</u> על כל מילות הבקרה הנתונות למעקב. אם .**עק הכל** בפועל, יערך מעקב אחר כל מילות הבקרה. אם לא, יערך מעקב רק אחר אותן מילות בקרה שצוינו עם .**עק בקר**.

כאשר .**עק צעד** בתוקף, SCRIPT/VS מציגה את שורת מילת הבקרה, ונעצרת כדי לקרוא שורה מן המסוף לפני שהיא ניגשת לביצועה. השורה שאתה מקיש בשלב זה יכולה פשוט להתיר את ביצוע מילת הבקרה, או שתוכל להקיש שורת קלט אחרת שתעובד לפני מילת הבקרה הנתונה למעקב או אחריה, או במקומה.

הרץ מבטל את מצב .**עק צעד**, אולם מאפשר המשך ביצוע כל פעולות המעקב. (.**עק סיים** מסיים את מצב **צעד** אבל מסיים גם כל מעקב.)

בזק מציג את ההגדרות הנוכחיות לכל סמל ומכלל הקיימים בשם או בשמות שניתנו. אם לא ניתנו שמות, מוצגת טבלת הסמלים והמכללים

במלואה. פעולת **בזק** מתבצעת מבלי לשנות כל מעקב אחר המצוי בתוקף.

<u>מצב התחלי:</u> **סיים**

<u>ברירת מחדל:</u> **התחל**

<u>הערות:</u>

1. כל מידע המעקב נכתב כהודעות. אם אופציית MESSAGE (DELAY) של הפקודה NSCRIPT3 נמצאת בתוקף, מידע המעקב נכתב לאותו קובץ שירות של SCRIPT/VS המכיל את הודעות השגיאה.

2. מצב **.עק צעד** יכול להכנס לתוקף רק אם ההודעות (ומידע המעקב) מוצגים בפועל במסוף הידברותי. לפיכך, מצב **צעד** איננו קיים למעשה אם אופציית MESSAGE (DELAY) של הפקודה NSCRIPT3 נמצאת בתוקף. השורה הנקראת מן המסוף אחרי מעקב אחר שורת מילת בקרה במצב **צעד**, יכולה להיות באחת מן המתכונות הבאות:

   שורה ריקה - המשך העיבוד

   ? - בדיקה מיהו הקורא את המסוף. אם אתה עובר צעד צעד על מעקב מילות הבקרה, וגם משתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף], אתה עלול להתבלבל בקלות בין סוגי הקריאה המתבצעים מן המסוף. כשאתה במצב .עק צעד, התו היחיד ? מוכר הן למודולת מעקב הבקרה והן למודולת קלט המסוף, ואלה מציגות את ההודעה **קלט ממסוף**: או **מעקב בקרה**, ואז מתבצעת קריאה נוספת. אם הקריאה באה מאיזה מקור אחר, כגון .קמ [קרא משתנה] או .קר [קרא מסוף], סימן השאלה מתקבל כנתון רגיל, כאילו התקבל קלט ממסוף שלא במצב **.עק צעד**.

   STK 'שורת נתונים' - שורת הנתונים המוקשת מאוחסנת במחסנית ומעובדת אחרי עיבוד מילת הבקרה שבמעקב.

   PRE 'שורת נתונים' - שורת הנתונים המוקשת תעובד לפני מילת הבקרה שבמעקב (המעקב נערך לפני שמילת הבקרה מעובדת בפועל).

   REP 'שורת נתונים' - שורת הנתונים המוקשת תופסת את מקומה של שורת מילת הבקרה שבמעקב, ומעובדת במקומה.

   'שורת נתונים' - שורת הנתונים מטופלת כאילו היתה זו שורת נתונים שהוקשה עם מילת המפתח 'PRE'.

   אם השורה החדשה המוקשת היא גם שורת מילת בקרה במעקב, יתבצע המעקב לפני ביצוע השורה, וכך תינתן לך הזדמנות נוספת להקיש שורה. אם השורה שהוקשה גורמת לכך שהשורה המקורית תעובד מאוחר יותר, יתכן שהיא תועלה שוב במעקב.

3. במצב ההתחלי, פונקציית המעקב אינה פועלת.

4. המיצד **בזק** מספק לך תדפים סלקטיבי של כל הסמלים המוגדרים כרגע, עם ערכיהם. הוא אינו משפיע על מצב **התחל/סיים** הנוכחי של מעקב הבקרה.

5. בכל שורות המעקב, שלושת התווים הראשונים מציינים את סוג המעקב, כדלקמן:

   S מעקב פענוח סמלים
   M מעקב פענוח מכללים
   G מעקב **גמל**
   C מעקב מילת בקרה
   ** שורת **בזק** לסמל או למכלל

   אם **.עק הכל** נמצא בתוקף, שורות מילות בקרה עשויות לעלות במעקב כמה פעמים. אותה השורה עשויה לעלות במעקב המראה את השלבים השונים של פענוח סמלים, ולעלות שוב במעקב כשורת מילת בקרה אחרי גמר הפענוח. תוכל לגלות איזה סוג מעקב מייצגת כל שורה באמצעות שלושת התווים הראשונים בשורה.

דוגמאות:

• אם אתה רוצה שכל שלב בפענות סמלים בקובץ בשם TEST יהיה נתון למעקב בחיפוש שורות המכילות סמלים או תגי גמל, תוכל להקיש ב-TEST

```
.עם x = &א
.עם אי = הצילו!
.עק פענ
&x.י הוא סמל מורכב.
```

והמעקב יופיע כך:

```
*S* TEST 4 25 <&x.י הוא סמל מורכב.>
*S*        24 <&אי הוא סמל מורכב.>
*S*        26 <הצילו! הוא סמל מורכב.>
```

.ער [עריכה] .FO

השתמש במילת הבקרה .ער [עריכה] לביטול או לשחזור של שרשור שורות קלט וליישור שורות פלט. מילת הבקרה .ער קובעת גם אם שורות יוארכו מעבר לגבולות הטור.

.ער	[התחל סיים ימין מרכז שמאל פנים חוץ]	[הרחב קפל קצץ]

התחל גורם הן לשרשור שורות הקלט והן ליישור שורות הפלט. כל שורת פלט מתמלאת בתמליל ומיושרת עם השוליים מימין ומשמאל.

סיים מבטל הן שרשור שורות קלט והן יישור שורות פלט. התמליל הבא אחרי הוראה זו יודפס כפי שהוקש.

ימין קובע ששורות הקלט ישורשרו אבל לא ייושרו. שורות הפלט הנוצרות כתוצאה מכך יהיו צמודות לשולי ימין של הטור. מבנה זה מכונה לעיתים "שמאל לא-אחיד".

מרכז קובע ששורות הקלט ישורשרו אבל לא ייושרו. כל שורות הפלט הנוצרות כתוצאה מכך יהיו ממורכזות בטור.

שמאל קובע ששורות הקלט ישורשרו אבל לא ייושרו. שורות הפלט הנוצרות כתוצאה מכך יהיו צמודות לשמאל הטור. מבנה זה מכונה לעיתים "ימין לא-אחיד".

פנים קובע ששורות הקלט ישורשרו אבל לא ייושרו; שורות הפלט הנוצרות כתוצאה מכך יהיו צמודות לשוליים הפנימיים של הטור - לעבר שולי הניקוב המשוערים של העמוד המודפס. הדבר שקול כנגד **.ער שמאל** של עמודים זוגיים או **.ער ימין** של עמודים אי-זוגיים.

חוץ קובע ששורות הקלט ישורשרו אבל לא ייושרו; שורות הפלט הנוצרות כתוצאה מכך יהיו צמודות לשוליים החיצוניים של הטור - מעבר לשולי הניקוב המשוערים של העמוד המודפס. הדבר שקול כנגד **.ער ימין** של עמודים זוגיים או **.ער שמאל** של עמודים אי-זוגיים.

כאשר השרשור בתוקף ומופיעה מלה יחידה שרוחבה עולה על רוחב הטור, או כאשר השרשור אינו בתוקף ושורת קלט שלמה רחבה יותר מרוחב הטור, התמליל יעובד בהתאם לאופציית הגלישה הפעילה כרגע:

קפל קובע שאם התמליל אינו נכנס כולו לטור, יש לשבור אותו ולמקם את החלק הנותר בשורת הפלט הבאה (או בשורות הבאות). התמליל יישבר בתו האחרון שנכנס לטור.

קצץ קובע שאם התמליל אינו נכנס כולו לטור, יש לקצץ אותו אחרי התו האחרון שנכנס לטור.

הרחב קובע שאם התמליל אינו נכנס כולו לטור, יש להרחיב אותו אל מעבר לרוחב השורה בטור. זהו המצב ההתחלתי.

מצב התחלי: התחל הרחב

ברירת מחדל: התחל

שים לב:

- .ער גורמת שבירה.
- מצב העריכה נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה ‎.**ער**‎ קובעת אם יועברו מלים משורת קלט אחת לשניה כדי למלא כל שורת פלט (שרשור), ואם הרווח הלבן שנותר בסוף שורת פלט יפוזר בין המלים בשורה זו (יישור).

2. את אופציות הגלישה **קצץ**, **קפל** ו**הרחב** אפשר לציין כאופציות היחידות של מילת הבקרה ‎.**ער**‎. במקרה זה, מצב העריכה הנוכחי לא ישתנה, אם כי תהיה שבירה.

3. מילת הבקרה ‎.**בע**‎ דומה בפעולתה ל-‎.**ער**‎; שתי מילות הבקרה משפיעות על השרשור והיישור, ושתיהן יכולות לקבוע את אופציית הגלישה.

4. תמליל הגולש מעבר לרוחב השורה בטור יעובד בהתאם לאופציית הגלישה הנוכחית, כפי שנקבעה במילת הבקרה ‎.**ער**‎ או ‎.בע [בטל עריכה]. כשהשרשור בתוקף, הדבר עשוי לקרות כאשר אורכה של מלה יחידה עולה על רוחב השורה בטור, או כאשר מלה הבאה אחרי טבלר חוצה את השוליים השמאליים. כשהשרשור אינו פועל, הדבר עשוי לקרות כאשר שורת הקלט רחבה יותר מרוחב השורה בטור הפלט.

5. את האופציות אפשר לציין בכל סדר שהוא. אם צוינו אופציות מנוגדות, תשתמש המערכת באחרונה מביניהן.

6. כאשר משתמשים באופציית הגלישה **הרחב**, חובה לוודא שרוחב שורות הפלט המורחבות לא יעלה על רוחב העמוד.

דוגמאות:

- ‎.ער סיים

```
"אך רגע קט," נרעש הטור,
"בטרם נשוחח;
הן יש בנו נלאה-ריצה,
ויש שמן ורך!"
"לא נחפז!" שח הנגר.
הודוהו רב על כך.
```

- ‎.ער התחל

```
"כיכר הלחם," שח סוס-ים,
"הוא עיקר צרכנו: ואף פלפל
או חומץ-מה מיותר איננו --
אם נא תואילו, שבלולי,
ונסעד ליבנו."
```

- ‎.ער ימין

```
"לא בנו, לא!" אז נזעקו,
במין של חלחלה. "אחר
רוב-חסדכם, הלא תהיה זו
נבלה!" "נאה הלילה," שח
סוס-ים. "האין הנוף נפלא?"
```

- ‎.ער מרכז

```
"כה חביבים אתם, בני!
גולו-גול הוישטה!" והנגר
רק זאת אמר, "הבה והיגשת.
פעמיים ביקשתיך -- מה-זה
התחרשת!"
```

- ‎.ער שמאל

```
"לבי נוקפני," שח סוס-ים,
"שככה רימינום. אחר שכה
הרחיקו צאת, וככה
הזהרנום!" והנגר רק זאת
אמר, "פה בחמאה יש מום!"
```

- ‎.ער חוץ

"בכיי לכם," שח סוס-הים,
"ניחמתי על פשעי." בנהי
ברר את כל אשר גדול הוא
למשעי, ובממחטה ימחה דמעה
מקרב לב ומעי.

- .ער פנים

"הו שבלולים," שח הנגר,
"רצתם לא לחינם! האם נצלח
הביתה שוב?" אך אין נשמע
קולם -- דבר שלא היה מוזר,
כי זללום כולם.

.פא [פלט איחזור] .פא

השתמש במילת הבקרה .פא [פלט איחזור] כדי להציב את קוד הפיסקה של STAIRS. מילת הבקרה .פא תתפוס רק כאשר הפלט מעובד עבור STAIRS (HNSTAIRS או HBSTAIRS עבור Newcode או Oldcode, בהתאמה).

.פא	{ מסמך שם } { [...] } { פסקה xxn } { מפעיל מספר } { סקר סימה } { סבט סימה }

מסמך מציין את שם המסמך שיש למקמו בגושי CTF עבור STAIRS/VS. השם יכול להכיל עד 12 תווים.

פסקה קובע את הזיהוי שינתן לפסקה הבאה. מיספור הגושים מתקדם במנות של 1 החל מעמדת הסדר הנמוכה ביותר. העמדה הראשונה חייבת להיות סיפרתית (0-9). העמדות השניה והשלישית הן אלפאנומריות בסדר עולה: רווח ('40'), א-ת, A-Z, 0-9. אותיות לועזיות קטנות יהפכו לגדולות. מותר להשתמש ברווח ריק בעמדה השניה רק אם העמדה השלישית היא רווח.

מפעיל קובע מספר מפעיל שימוקם בגושי CTF של STAIRS/VS. המספר יכול להיות כל מספר שהוא, עד 32,767.

סקר קובע סימת קריאה שתמוקם בגושי CTF של STAIRS/VS. אורך הסימה יכול להגיע עד חמישה תווים, וברירת המחדל היא רווחים ריקים.

סבט קובע סימת ביטול שתמוקם בגושי CTF של STAIRS/VS. אורך הסימה יכול להגיע עד חמישה תווים וברירת המחדל היא סימת הקריאה.

<u>ברירת מחדל:</u> אין

<u>שים לב:</u>

- .פא גורמת שבירה.
- המיצד מסמך מתחיל עריכת עמוד חדש.

<u>הערות:</u>

1. אם הושמטה מילת הבקרה .פא [פלט איחזור], הגושים ימוספרו החל מאפס ואחריו שני רווחים.
2. כשהשרשור אינו פועל, יהיה לכל שורה קוד זיהוי נפרד.

<u>דוגמאות:</u>

- שימושים תקפים של מילת הבקרה .פא [פלט איחזור]:

```
.פא 34c
.פא 0b
.פא 20b
```

- דוגמאות של סדר המספור:

```
0      0AY    0A8
0A     0AZ    0A9
0AA    0A0    0B
0AB    0A1    0BA
0AC    0A2    0BB
.      .      .
.      .      .
```

.פמ [פענוח מכללים] .MS

השתמש במילת הבקרה .פמ [פענוח מכללים] כדי לאפשר או להשבית עיבוד מכללים.

.פמ	[התחל / סיים]

התחל פותח חיפוש אחר שמות מכללים בעת העיבוד.

סיים מסיים את החיפוש אחר שמות מכללים בעת העיבוד.

<u>מצב התחלי:</u> **סיים**

<u>ברירת מחדל:</u> **התחל**

<u>הערות:</u>

1. אפשר להגדיר מכללי SCRIPT/VS באמצעות מילת הבקרה **.המ**. אולם SCRIPT/VS לא תכיר מכללים ולא תעבד אותם, לפני שהוחל בעיבוד מכללים באמצעות מילת הבקרה **.פמ**. כשפענוח המכללים אינו פועל (סיים, המצב ההתחלי של עיבוד SCRIPT/VS), מכללים שהוגדרו באמצעות מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל] יטופלו כאילו הם מילות בקרה בלתי-תקפות, אלא אם כן שם המכלל זהה לשם מילת בקרה.

2. גם כאשר פענוח המכללים מושבת, אפשר לזמן מכלל במפורש באמצעות מילת הבקרה .בל [בצע מכלל].

.פס

השתמש במילת הבקרה .פס [פענח סמל] כדי להורות ל-SCRIPT/VS להפסיק לפענח סמלים מוגדרים, או לשוב ולפענח אותם.

.פס	[1 / n / התחל / סיים / שורה]

n מציין את מספר השורות שיש לסרוק בחיפוש אחר סמלים לפענות.

התחל מתחיל מצב פענות. **התחל** הוא המצב ההתחלי.

סיים משבית את מצב הפענות אם הותחל, או אם ניתן n ועדיין לא הגיע לסיומו.

שורה שורה המכילה סמלים שאתה רוצה ש-SCRIPT/VS תפענח בהתאם לערכים שניתנו קודם לכן. את הסמלים אפשר להציב באמצעות מילות הבקרה .עס, .קמ, .שץ או .צר, או על-ידי זימון מכלל.

מצב התחלי: **התחל**

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- פענות הסמלים נכלל בסביבת העמוד.
- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של **.פס** מתחילה את עריכת העמוד.

הערות:

1. מילת הבקרה **.פס** גורמת לסריקת מספר שורות הקלט שצוין, הן מילות בקרה והן תמליל, בחיפוש אחר סמלים מוגדרים. אם מילת המפתח **התחל** בתוקף, תפוענח כל שורה עד להופעת **.פס סיים** הבא.

   הפענות מושבת באמצעות **.פס סיים** או באמצעות **.פס** n, עם גמר קריאת n שורות.

   אם נעשה שימוש ב-**.פס** שורה בשעה ש-**.פס** n עדיין בתוקף, הפענות יופסק.

2. בפענות שורת פלט, כל סמל מורכב עשוי לעבור כמה שלבים של פענות, עד למצב שבו אין יותר מה לפענח. כל "שם סמל" שאין עבורו הגדרה, יושאר בשורת הפלט כתמליל.

3. פענות סמלים עשוי להגדיל או להקטין את אורכה של שורת תמליל. אם פענות הסמלים מקטין את אורך השורה לאפס, היא מעובדת על-ידי מילת הבקרה .רק [שורה ריקה].

4. אופציית TWOPASS של הפקודה NSCRIPT3 עשויה להביא לכך שבמעבר העריכה הראשון יוגדרו סמלים שיפוענחו בעת המעבר השני, אף על פי שהסמלים הללו מוגדרים פיזית במקום מאוחר יותר בקובץ SCRIPT מן המקום שבו הם מופיעים. אם יש הבדל ניכר בין אורך שמות הסמלים לאורך ערכי הסמלים, עלולים להופיע שינויים קלים בעריכה בין שני המעברים.

דוגמאות:

- הגדרות מכללים כוללות כמעט תמיד סמלים, וסמלים אלה מיועדים בדרך כלל לפענות מחדש בכל פעם שהמכלל מבוצע. משום כך, עליך להקפיד להשבית את פענות הסמלים כשאתה מגדיר מכלל בגוף המסמך, ולהפעיל אותו שוב בעת ביצוע המכלל. לדוגמה, אם תקיש

.עם x = 1
.המ מונה ⁄.עם x = &x + 1⁄.צג &x

המספר "1" יודפס בכל פעם שיבוצע המכלל, וערכו של &x יהיה תמיד "2", מכיוון שהסמלים שבמכלל יפוענחו רק פעם אחת, עם הגדרת המכלל. כדי לקבל את התוצאה הרצויה, עליך להקיש

.עם x = 1
.פס סיים
.המ מונה ⁄.עם x = &x + 1⁄.צג &x
.פס התחל

- אם אתה משתמש בצורת **.המ** <u>שם</u> **התחל** של הגדרת מכללים, אינך צריך להשבית במפורש את פענות הסמלים עם ההגדרה:

.המ מונה התחל
.עם x = &x + 1
.צג &x
.המ סיים

הסמל &x יישמר כחלק מהגדרת המכלל ויפוענח בכל פעם שיבוצע המכלל.

.פצ [פצל תמליל] .S'x

מילת הבקרה .פצ [פצל תמליל] משמשת לפיצול מחרוזות תמליל בין השוליים הימניים והשמאליים של הטור, עם מילוי בין השניים.

.פצ	[ק מ]	/חלקי/מילוי/חלקש[/]

ק מאפשר קיפול החלק הימני של השורה המפוצלת, אם איננו נכנס כולו לטור. מחרוזת המילוי והחלק השמאלי אינם מקופלים לעולם; הם חייבים להתאים לרוחב הטור.

מ קובע שהחלק האמצעי של המחרוזת, שהוא בדרך כלל מחרוזת המילוי, צריך להיות ממורכז, ולא חוזר ונשנה.

/ תו מגביל כלשהו. התו הראשון שאינו רווח ריק יתפרש כתו המגביל.

חלקי חלק ימין - המחרוזת שתמוקם בצמוד לשוליים הימניים הנוכחיים.

מילוי המחרוזת שתשמש למילוי הרווח בין החלק הימני והחלק השמאלי. אם מחרוזת המילוי ריקה, תשתמש המערכת בתווי רווח. עמדת ההתחלה של מחרוזת המילוי היא כפולה של אורכה מן השוליים הימניים. כפולות של מחרוזת המילוי מוכנסות עד למצב שבו הן עלולות לעלות על החלק השמאלי. אם מחרוזת המילוי ארוכה מן הרווח בין שתי המחרוזות, המערכת לא תשתמש בה.

אם צוין המיצד מ, מחרוזת המילוי תמורכז בין הקצה הימני של החלק הימני לבין הקצה השמאלי של החלק השמאלי, ולא תוכנס פעם אחר פעם כמו במצב הרגיל.

חלקש המחרוזת שתמוקם בצמוד לשוליים השמאליים הנוכחיים.

ברירת מחדל: אין

שים לב:

- .פצ גורמת שבירה.
- .פצ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. התו המגביל בין המחרוזות יכול להיות כל תו יחיד שאינו מופיע בתוך המחרוזות עצמן.
2. כל אחד משלושת חלקי השורה יכול להיות ריק.
3. שורות תמליל מפוצלות יודפסו בסוג-האות שנמצא בתוקף עם הופעת מילת הבקרה .פצ.
4. תווי טבלר במחרוזת מילוי או בחלק השמאלי יטופלו כמו רווחים בין מלים.
5. מילת הבקרה .צת [צרף תוכן] כותבת מילות בקרה .**פצ** בקובץ תוכן העניינים לשם עיבוד בעת עריכת תוכן העניינים. התו המגביל הנכלל במילות בקרה .**פצ** פנימיות אלה הוא 00 הקסאדצימלי.

דוגמאות:

- תמליל מפוצל עם מחרוזת מילוי ריקה:

  .פצ /חלק ימין//חלק שמאל/

  התוצאה תהיה:

  חלק ימין   חלק שמאל

- תמליל מפוצל ניתן לקיפול, כפי שמשתמשים בו בתוכן העניינים:

  .תז 1
  .פצ ק /דוגמה להמחשת קיפולה של שורת תמליל מפוצלת/ ./172/

  התוצאה תהיה:

  דוגמה להמחשת קיפולה
  של שורת תמליל מפוצלת 172

אלמלא נעשה שימוש במיצד ק, היתה מוצגת הודעת שגיאה. אם מיצד הרחב של מילת הבקרה .ער בתוקף, חלקו הימני של התמליל המפוצל יורחב; אם לא, הוא יקוצץ כדי להתאים לרוחב השורה בטור.

- תמליל מפוצל עם חלקים ימני ושמאלי ריקים:

  .פצ //-+//

  +-+-+-+-+-+-+-+-+-+-+-+-+-

.צא [צא]   .QU

מילת הבקרה .צא [צא] מביאה לסיום העיבוד עם קפיצת עמוד סופית.

.צא	

שים לב:

- .צא גורמת שבירה.

הערות:

1. מילת הבקרה .צא גורמת לקפיצת עמוד סופית, כך שהעמוד החלקי האחרון של התמליל הערוך ניתן גם הוא להדפסה.

2. מילת הבקרה .צא מועילה כאשר אתה משתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף] כדי להזין שורות מן המסוף, ואתה רוצה להפסיק את העיבוד במהירות.

3. מילת הבקרה .צא מביאה לסיום העיבוד בכל מקום ובכל עת שהיא מופיעה, כולל בתוך קבצים משובצים (ראה מילת הבקרה .שץ). כל קבצי SCRIPT הפתוחים יסגרו לפני סיום העיבוד.

.צג [הצג]   .צג

מילת הבקרה .צג [הצג] גורמת להצגת שורה אחת של מידע על המסוף שלך, או לכתיבתה בקובץ DSMTERMO, מבלי להתחשב ביעד הפלט העורך של SCRIPT/VS.

.צג	תמליל

תמליל השורה שיש להציגה. שורה זו תשמש אך ורק לצורך הודעה זו. היא איננה נעשית לחלק מן המסמך, אלא אם כן פלט המסמך מיועד גם הוא להצגה במסוף.

הערות:

1. מילת הבקרה .צג [הצג] מביאה ליצירת הקובץ DSMTERMO בסביבת הרקע (Background environment).

2. בשעת עיבוד מילת הבקרה **.צג**, השורה הבאה מייד אחריה תוצג על המסוף. שורה זו איננה חלק מהמסמך. SCRIPT/VS איננה מעבדת שורה זו לפלט; השורה לא תיושר ולא תערך בשום דרך אחרת. עם זאת, השורה תיסרק בחיפוש אחר מפריד מילות בקרה, וסמלים הנכללים בה יפוענחו. התמליל המיועד להצגה יתורגם בהתאם לבקשות תרגום .תת [תרגם תו] המצויות כרגע בתוקף.

3. תוכל להשתמש במילת הבקרה **.צג** כדי להציג הודעות הנחיה לפני מילות הבקרה .קל [קלט מסוף] או .קמ [קרא משתנה].

4. שורת המידע המוצגת אינה נחשבת כחלק מהפלט הרגיל. לפיכך, אם הפלט העורך מוצג על המסוף, עריכת העמוד עלולה להשתבש ומחייבת התאמה ידנית. כללית, יש להשתמש במילת הבקרה **.צג** ליצירת הודעות בזימון המסמך עצמו, כאשר הפלט העורך מיועד להדפסה או לשמירה בקובץ.

5. השווה מילת בקרה זו עם מילת הבקרה .הד [הודעה], המאפשרת לך להציג הודעות SCRIPT/VS אמיתיות. להודעה אמיתית יכולה להיות דרגת חומרה מסוימת, היא עשויה להביא להפסקת עיבוד SCRIPT/VS, ועל יעדה וצורתה הסופית מפקחת אופציית MESSAGE של הפקודה NSCRIPT3. מילת הבקרה **.צג** רק מביאה להצגת שורה, ואין לה אף אחת מן הפונקציות של הודעה אמיתית.

דוגמאות:

- הקשת מידע מן המסוף:

```
.צג האם אתה מעוניין בפלט 2 טורים?
.קמ תשובה
.אם x&תשובה לש אכן .לך דלג2טור
.הט 2 0 46
.רט 43
...דלג2טור
```

מילת הבקרה .צמ [צרף מפתח] שומרת את השורות שצוינו לשימוש בבניית מפתח עניינים. מילת הבקרה .מפ [מפתח] גורמת להכנסת מפתח העניינים למסמך. המערכת תתעלם ממילת הבקרה .צמ [צרף מפתח], אם לא תאפשר אותה אופציית INDEX של הפקודה NSCRIPT3.

.צמ	[יחס סדר התחלה סיום]	[מפתח /<u>מפתח1</u>/<u>מפתח2</u>/<u>מפתח3</u>/]
	– –	
	/<u>מונח1</u>[/<u>מונח2</u>[/<u>מונח3</u>[/<u>מונח</u>[/]]]]	

יחס קובע שמילת בקרה זו מתייחסת להפניה למפתח עניינים. המונח הראשון הניתן עם המיצד **יחס** הוא כניסת המונח במפתח העניינים, והמונח השני הוא כניסת "ראה" או "ראה גם". הפניה במפתח עניינים שונה ממונח במפתח עניינים בכך שהמלים "ראה" או "ראה גם" יופיעו לפני הכניסה במפתח העניינים כפי שניתן, ומספרי עמודים לא יודפסו במפתח העניינים. הקידומת "ראה" תופיע אם זוהי הכניסה היחידה ברמה זו תחת הכניסה הקודמת ברמה גבוהה יותר, ואילו הקידומת "ראה גם" תופיע אם יש כניסות נוספות.

סדר קובע שמספר העמוד של כניסה זו במפתח העניינים ימוקם לפני כל מספרי העמודים הקודמים של המונח שניתן.

התחלה קובע שהכניסה במפתח העניינים המוגדרת כאן היא ההתחלה של הפניה לטווח של עמודים. המערכת תתעלם מהמיצד **התחלה** אם צוין המיצד **יחס**.

סיום קובע שהכניסה במפתח העניינים המוגדרת כאן היא הסיום של הפניה לטווח של עמודים. המערכת תתעלם מהמיצד **סיום** אם צוינו מיצדי **סדר** או **יחס**.

מפתח (מיון) קובע שמפתחות המיון לכניסות מפתח העניינים נתונים במפורש. אם הושמט **מפתח**, מפתחות המיון יבנו על-סמך מונחי מפתח העניינים. אין להשתמש במיצד **מפתח** עם המיצד **יחס**.

<u>מפתח1</u>-<u>מפתח3</u> קובע את מפתחות המיון שיש להשתמש בהם על מונחי מפתח העניינים. אם אחד ממפתחות המיון ריק, יבנה מפתח מיון זה על-סמך מונחי מפתח העניינים.

<u>מונח1</u> מונח מפתח עניינים ברמה 1, או הרמה הראשונית.

<u>מונח2</u> מונח מפתח עניינים ברמה 2, או הרמה השניונית.

<u>מונח3</u> מונח מפתח עניינים ברמה 3, או הרמה השלישונית.

<u>מונח4</u> הנוסח שיש להשתמש בו במפתח העניינים במקום מספר העמוד הנוכחי. אם צוין <u>מונח4</u> ריק, לא יודפס מספר עמוד במפתח העניינים. אם לא צוין כלל <u>מונח4</u>, יודפס מספר העמוד הנוכחי במפתח העניינים.

/ תו מגביל כלשהו, ובלבד שאיננו מופיע בשום מונח או מפתח מיון.

<u>ברירת מחדל:</u> אין

<u>הערות:</u>

1. כניסות מפתח העניינים מאוחסנות במפתחות שנבנו על-סמך מונחי מפתח העניינים, מלבד כאשר הם נתונים במפורש באמצעות המיצד

מפתח. המפתח נבנה בכך שהופכים כל אות לועזית קטנה לגדולה, מסלקים כל תו שיש להתעלם ממנו (כפי שצוין במיצד **המפ** של מילת הבקרה .הת [הגדר תו]) ומתרגמים את כל התווים שיש לראותם כרווחים ריקים (כפי שצוין במיצד **רמפ** של מילת הבקרה .הת [הגדר תו]).

2. מילת הבקרה .**צמ** היא מילת בקרה דחויה, משום שהיא איננה ממוקמת מייד במפתח העניינים. תחת זאת, מיקומה נדחה עד לאחר מיקום שורת הפלט שאליה היא קשורה בעמוד הפלט. שורת הפלט היא השורה הבאה אחרי הופעת מילת הבקרה .**צמ** ואם שורה זו לא מוקמה כלל (למשל, אם היא נמצאת בשטח שלא מוקם), לא תווצר כלל כניסה במפתח העניינים.

3. מילת הבקרה .**צמ** אינה מתקשרת בשום פנים עם מוביל הערת שוליים, הקצה העליון של העמוד או הקצה התחתון. אם הופיעה מילת בקרה .**צמ** לפני מילת בקרה .**קע** או .**קת**, תקושר מילת הבקרה .**צמ** עם אינו שורת פלט אחרת. הדבר עלול להציב במפתח העניינים כניסה לא-רצויה.

4. מילת הבקרה .**צמ** מעובדת כך שתפענח נכון את מספרי העמודים בעת ששורת התמליל שאליה היא קשורה, ממוקמת בעמוד. ראה את הדוגמה הבאה:

אין לנו במלאי סוג-אות קיים
שיתאים לצרכיך,
.צמ סוג-אות קיים
אולם אנו מצפים לקבל סוגי-אות
חדשים שיענו על דרישותיך.

אם התמליל שקדם למילת הבקרה .**צמ** יודפס בעמוד 4 והתמליל שאחרי מילת הבקרה .**צמ** יודפס בעמוד 5, הכניסה במפתח העניינים תתייחס לעמוד 5. כדי להביא לכך שהכניסה במפתח העניינים תקושר אל מספר העמוד של התמליל שקדם למילת הבקרה .**צמ**, יתכן שיהיה צורך בטיפול ידני.

<u>דוגמאות:</u>

- אם אתה רוצה שמונח יופיע במפתח העניינים, עליך לציין

.צמ /טימבוקטו

המונח <u>טימבוקטו</u> ימוקם במפתח העניינים לפי סדר אלפביתי כשאחריו מספרי העמודים של כל הופעה של מילת המפתח .צמ [צרף מפתח] המפרטת מונח זה במסמך שאתה מחבר.

.צף [גוש צף] .FL

השתמש במילת הבקרה .צף [גוש צף] כדי לסמן גוש תמליל לעריכה ולמיקום בתחילתו או בסופו של עמוד או טור הפלט הבא. גוש תמליל כזה נקרא גוש צף. תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס של .צף [גוש צף] למבנה עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.צף	[התחל סיים לווח]	[עליון תחתון]	[טור עמוד]	[אי־זוגי זוגי]	[סדר]

התחל מזהה את תחילת הגוש הצף.

סיים מציין את סוף הגוש הצף.

לווח מורה ל-SCRIPT/VS למקם את כל הגושים הצפים שעדיין לא מוקמו בטורים או בעמודים. המערכת תוסיף טורים או עמודים במספר הנחוץ כדי למקם את כל הגושים הצפים שטרם מוקמו. בסוף קובץ הקלט הראשוני מתבצע ליווח אוטומטי.

עליון מציין גוש צף שימוקם בראש עמוד או טור.

תחתון מציין גוש צף שימוקם בתחתית עמוד או טור. אם לא צוינו **עליון** או **תחתון**, הגוש הצף ימוקם בראש עמוד או טור.

אי־זוגי מציין עמוד צף שימוקם בעמוד בעל מספר אי־זוגי.

זוגי מציין עמוד צף שימוקם בעמוד בעל מספר זוגי. אם לא צוין **זוגי** או **אי־זוגי**, אפשר למקם את הגוש הצף בכל עמוד שהוא.

טור קובע שהגוש הצף המתחיל עתה יהיה טור צף שיש לערכו לפי רוחב השורה בטור.

עמוד קובע שהגוש הצף המתחיל עתה יהיה עמוד צף שיש לערכו לפי רוחב השורה בעמוד.

סדר קובע שאחרי מיקום כל הגושים הצפים המסודרים, יש למקם גוש צף זה במיקום הצף העליון או התחתון הראשון שיתפנה בטור או בעמוד. גושים צפים מסודרים ימוקמו לפי הסדר שבו הוקשו.

ברירת מחדל: התחל עליון טור

שים לב:

- .צף מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .צף מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- מילת בקרה זו שומרת את הסביבה הפעילה.

הערות:

1. אם גוש צף כבר נמצא במצב פעיל בשעה שהמערכת נתקלת במילת הבקרה **.צף**, מסתיים הגוש הצף הראשון, כאילו עובדה ההוראה **.צף סיים**, לפני עיבוד מילת הבקרה. כל מילות הבקרה **.צף** החדשה. **.צף** מלבד **.צף סיים** ו-**.צף לווח** גורמות להתחלת גוש צף חדש.

2. אם המערכת נתקלת ב-**.צף סיים** שעה שאין שום גוש צף בעיבוד, לא יקרה שום דבר.

3. אם כמה גושים צפים ממתינים למיקום, אפשר למקם רק אחד מהם בראש טור או עמוד או בתחתיתו (אלא אם כן מעובד **לווח**). הגושים הצפים הנותרים ימוקמו, בזה אחר זה, בראשי הטורים או העמודים הבאים או בתחתיתם.

4. אם הוגדרו כמה טורים, יכול כל טור לקבל גוש צף בראשו ובתחתיתו.

5. בשעת עיבוד המיצד **לווח**, מתעלמת המערכת מהמיצדים **עליון**, **תחתון**, **אי־זוגי** ו**זוגי**, אבל מכבדת את **סדר**, **טור** ו**עמוד**.

6. בכל **טור** בעמוד, יש מקום לגוש צף אחד בראשו ואחד בתחתיתו. כשמתחילה עריכת העמוד, כל גוש צף ממתין ימוקם במיקום הראשון בעמוד זה היכול לקבל אותו. תהליך זה יימשך עד לגוש הצף הראשון שלא ימצא לעצמו מקום בעמוד זה.

7. אם צוין **טור** אחרי **זוגי** או **אי־זוגי**, הגוש הצף חייב להיות טור צף. וכן להפך, אם צוין **זוגי** או **אי־זוגי** אחרי **טור**, הגוש הצף חייב להיות עמוד צף (המערכת מתעלמת ממיצד **טור**).

8. כותרת ברמה 1 תגרום לעיבוד **.צף לווח**.

9. פירוט המיצד **לווח** מורה ל-SCRIPT/VS למקם את כל הגושים הצפים והערות השוליים, לפני שתמשיך בעיבוד תמליל הקלט.

.AP **.צר [צרף]**

השתמש במילת הבקרה .צר [צרף] כדי להכנים קובץ SCRIPT/VS נוסף בסוף הקובץ המעובד עתה.

.צר	{ זיהוי-קובץ } [אסימון1 ... אסימון14] { (שםקובץ) } { ('שםקובץ') }

זיהוי-קובץ נותן את שם הקובץ שיש להוסיפו. השם יכול להכיל עד שמונה תווים.

אפשר לקשר את זיהוי הקובץ עם קובץ או קבוצת נתונים חיצוניים באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. אם בוצעה .הק עבור זיהוי הקובץ, תבנה SCRIPT/VS שם קובץ או קבוצת נתונים חיצוניים, לפי הכללים החלים על הסביבה הנוכחית, כמתואר ב"SEARCH: ציון ספריה" בעמוד 22.

שםקובץ השם האמיתי של הקובץ או קבוצת הנתונים שיש להוסיפם; צריך להיות מוקף בסוגריים.

אם לא בוצעה .הק עבור הקובץ או קבוצת הנתונים, SCRIPT/VS תקצה שם בן שמונה תווים שיקושר מעתה ואילך אל הקובץ או קבוצת הנתונים.

אם שם הקובץ מכיל אותיות לועזיות גדולות או תווים מיוחדים, חייבים לבוא לפניו ואחריו הן תו הגרש היחיד (') והן סוגריים.

אסימון1... אסימון14 ערכי מיקום (positional values) המועברים לקובץ המיועד להוספה. אורך אסימון יכול להגיע עד שמונה תווים.

האסימון (מלה) הראשון נעשה ערכו של הסמל &1, האסימון השני נעשה ערכו של הסמל &2, וכן הלאה. הסמל &0 מכיל את מספר האסימונים שהועברו; אפשר לפרט עד 14 אסימונים.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. כאשר SCRIPT/VS נתקלת במילת הבקרה **.צר**, נסגר הקובץ הנוכחי, והקובץ המוסף מעובד כהמשך לקובץ הנוכחי. תמליל או מילות בקרה הבאים אחרי מילת הבקרה **.צר** בקובץ הנוכחי לא יעובדו.

2. הסמלים &1 עד &14 ועד בכלל מאופסים כל אימת שמעובדת מילת הבקרה **.שץ** או **.צר**, והאסימון &0 מאופס ומקבל את מספר האסימונים שיש להם ערך. אם אתה מבקש שלא לאפס את האסימון &1 אבל לתת ערך חדש לאסימון &2, תוכל להשתמש בסימן האחוז (%) במקום אסימון1 (או כל אסימון אחר שאתה רוצה להשאיר ללא שינוי).

3. המזהים המתקבלים באופציית NUMBER של הפקודה NSCRIPT3, הודעות השגיאה ומעקב הפלט משתמשים כולם בזיהוי הקובץ הפנימי בן 8 בתים לתיאור קובץ.

4. אם תג **גמל** כולל בקשה להוספת קובץ, והתג נמצא בסוף קובץ הקלט, חייב משפט הערה (*.) לבוא אחרי התג, כדי למנוע מצב סוף-קובץ שימנע את ביצוע ההוספה.

5. המספר המרבי של אסימונים שאפשר להעבירם לקובץ מוסף יוקטן אם תשתמש בצורת **.צר** ('שםקובץ') או בצורת **.צר** (שםקובץ) של מילת הבקרה להוספת קובץ. המספר המרבי של אסימונים קטן בשניים, אחד לכל סוגר, ועוד אסימון אחד לכל מלה נוספת בשם הקובץ. SCRIPT/VS תציג הודעת אזהרה אם שורת מילת הבקרה כוללת יותר מ-16 אסימונים.

6. אין להוסיף קובץ הנמצא במצב פעיל.

דוגמאות:

- .צר אבג 10

קובץ הקלט נסגר. תכולתו של קובץ SCRIPT/VS **אבג** מעובדת מייד אחרי שורת הקובץ הנוכחי שקדמה לבקשת **.צר**. האסימון 10 מועבר לקובץ המוסף, כך שאם הקובץ **אבג** מכיל מילת בקרה שצורתה היא:

.שי 1&

תהיה התוצאה, אחרי ההחלפה:

.שי 10

- אתה רשאי להוסיף קובץ שסוג הקובץ שלו שונה מן הסוג של ברירת המחדל. לדוגמה, תוכל להקיש

.צר (נסיון a exec)

והקובץ EXEC A **נסיון** יתוסף לסוף הקובץ שעיבדת קודם.

.RI   .צש [צמוד לשמאל]

השתמש במילת הבקרה .צש [צמוד לשמאל] כדי למקם שורת פלט בצמידות לשוליים השמאליים.

.צש	[1 / n / התחל / סיים / שורה]

n קובע את מספר שורות הקלט שיוצמדו לשמאל. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם צוין .צש n כאשר .צש התחל נמצא בתוקף, ההצמדה שמאלה תפסק לאחר הצמדת n שורות, או לאחר שהופיע .צש סיים.

התחל קובע שיש להצמיד לשמאל את שורות התמליל הבאות.

סיים מסיים את מצב ההצמדה שמאלה, אם היה בתוקף אחרי **התחל**, או אם לא נסתיימו עדיין n השורות שצוינו.

שורה שורת תמליל שיש להצמיד אותה שמאלה. כתחילת השורה נחשב התו הראשון שאינו רווח ריק אחרי מילת הבקרה .צש.

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- .צש גורמת שבירה.
- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של .צש מתחילה את עריכת העמוד.
- מצב ההצמדה לשמאל נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת המפתח **התחל** או **סיים**, או מספר שורות הקלט שיש להצמיד שמאלה (n), חייב להיות המיצד היחיד בשורת מילת הבקרה. מחרוזת מלים המתחילה במקרה באחת המלים הללו תתפרש כשורה יחידה שיש להצמיד אותה שמאלה. לדוגמה, שורות מילות הבקרה:

    .צש התחל כל ציטטה במרכאות כפולות
    .צש 777 הוא קוניאק מתוצרת ישראל

    מתפרשות כאילו צורתן היא .**צש שורה**, ולא כבקשה להתחיל הצמדה שמאלה או להצמיד שמאלה 777 שורות רצופות.

2. כשההצמדה שמאלה בתוקף, השורה אינה עוברת כל עריכה. כלומר, השורה מוצמדת שמאלה כפי שהוקשה, ואין משרשרים אותה עם שורות קלט אחרות או מיישרים אותה לשני השוליים. אם בשורה שיש להצמיד שמאלה נכלל תו טבלר, הטבלר יפוענח לפני הצמדת השורה שמאלה.

3. אם השורה שיש להצמידה שמאלה ארוכה יותר מרוחב השורה בטור, המלים העודפות יוצמדו שמאלה בשורת פלט נפרדת.

4. השימוש ב.צש שורה כאשר .צש n עדיין בתוקף, יביא לאיפוס מספר השורות שיש להצמידן שמאלה.

5. מילת הבקרה .מר [מרכז] היא גירסה של .צש. אם ניתנה מילת הבקרה .מר, היא תבטל פקודת .צש שצוינה, ואם ניתנה מילת הבקרה .צש, היא תבטל פקודת .מר שצוינה.

6. השווה מילת בקרה זו ל-.**עד שמאל**. הפקודה השניה מאפשרת עריכת שורות באמצעות שרשור מלים עד שהשורה כמעט מלאה, אבל אז השורה שהתמלאה מוצמדת שמאלה במקום שתתמלא ברווחים ותיושר, כפי שקורה במצב .**עד התחל**.

<u>דוגמאות:</u>

- אם אתה רוצה להצמיד שמאלה כמה שורות, תוכל להקיש:

```
.צש 3
שלוש השורות הבאות
מוצמדות שמאלה,
כפי שתוכל לראות.
```

והתוצאה תהיה:

```
שלוש השורות הבאות
מוצמדות שמאלה,
כפי שתוכל לראות.
```

.צת [צרף תוכן] .צת

השתמש במילת הבקרה .צת [צרף תוכן] כדי להוסיף שורות או מילות בקרה לקובץ המשמש ליצירה אוטומטית של תוכן העניינים.

.צת	שורה

שורה כל שורת תמליל או שורת מילת בקרה שאתה מבקש לראות בתוכן העניינים.

אם זו שורת תמליל, היא תיכתב לקובץ DSMUTTOC כחלק ממילת הבקרה .פצ [פצל תמליל], הגורמת לעריכתה כשורה בתוכן העניינים בעת עיבוד DSMUTTOC. מספר העמוד הנוכחי מוכנס כחלקה הימני של מחרוזת .פצ. (לפרטים נוספים, ראה את הדיון במילת הבקרה .פצ.)

הערה: למעשה נכתבת המחרוזת באנגלית, והפקודה SX. נכללת בתוכה.

אם השורה מתחילה בנקודה, מניחה המערכת שיש כאן מילת בקרה או מכלל, והשורה נכתבת לקובץ DSMUTTOC במישרין, ומבוצעת עם עיבוד קובץ DSMUTTOC.

אם השורה נכתבה עם רווחים מובילים, היא מתפרשת כשורת תמליל, גם אם התו הראשון שאיננו רווח הוא נקודה. הרווחים המובילים מסולקים, ונוצרת מילת בקרה .**פצ** עבור קובץ DSMUTTOC, כשהתו הראשון שאיננו רווח נחשב בתחילת הנתונים.

הערות:

1. עבור שורת תמליל, מילת הבקרה .**צת** יוצרת מילת בקרה .**פצ** שתיכתב לקובץ השירות של תוכן העניינים בצורה הבאה:

   .פצ ק /שורת תמליל/. /33/

   כאשר מספר העמוד הוא מספר העמוד בפועל בזמן עיבוד .**צת**, והתו המגביל בשימוש הוא למעשה 00 הקסאדצימלי. מילת הבקרה .**צת** איננה מקבלת שורות המתחילות ב-00 הקסאדצימלי כשורות תקפות; שורות כאלה יביאו להצגת הודעת שגיאה.

2. מילת בקרה זו מועילה במיוחד כאשר מגדירים מכללי רמות כותרת באמצעות מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל]. העיבוד הפנימי של מילות הבקרה לרמות כותרת .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6] יוצר .**צת** לכתיבת המידע הנחוץ בקובץ תוכן העניינים.

3. המערכת תתעלם ממילת הבקרה .**צת** בשעה שתוכן העניינים מעובד בפועל.

4. מילת הבקרה .**צת** היא מילת בקרה דחויה, משום שהיא איננה ממוקמת מייד בתוכן העניינים. תחת זאת, מיקומה נדחה עד למיקום שורת הפלט שאליה היא קשורה בגוף העמוד. שורת הפלט היא שורת התמליל הבאה אחרי הופעת מילת הבקרה .**צת** ואם שורה זו איננה ממוקמת כלל (למשל, אם היא נמצאת בשטח שלא מוקם), לא יוכלל הכיתוב בתוכן העניינים.

5. מילת הבקרה .**צת** איננה מתקשרת בשום פנים עם מוביל הערות שוליים, קצה עליון או קצה תחתון. אם הופיעה מילת הבקרה .**צת** לפני מילת הבקרה .**קע** או .**קת**, תקושר מילת הבקרה .**צת** עם איזו שורת פלט אחרת. הדבר עלול לגרום לכיתוב לא נכון בתוכן העניינים.

6. מילת הבקרה .**צת** מעובדת כך שתפענח נכון מספרי עמודים בשעה ששורת התמליל שאליה היא מתקשרת ממוקמת בגוף העמוד. ראה את המקרה הבא:

   יש להתחיל כל משפט בשורת
קלט חדשה.
.צת כיצד ליצור קובץ
לאחר יצירת הקובץ...

   אם התמליל שקדם למילת הבקרה .**צת** יופיע בעמוד 4 ואילו התמליל הבא אחרי מילת הבקרה .**צת** יופיע בעמוד 5, הכיתוב יופיע בתוכן

העניינים כקשור לעמוד 5. כדי לקשר כיתוב בתוכן העניינים עם מספר העמוד של התמליל שקדם למילת הבקרה **.צת**, יתכן שיהיה צורך בשינוי ידני.

דוגמאות:

• .צת .קד

שורה זו תמקם את מילת הבקרה **.קד** בתוכן העניינים, כך שבשעת עיבוד קובץ תוכן העניינים, תתבצע בנקודה זו קפיצת עמוד. כדאי לך לעשות כך אם אתה מבקש להפריד בין חלקי התוכן, כך שיופיעו בעמודים שונים.

• .צת   .קד

מכיוון שבשורה הנתונה יש רווחים מובילים, זוהי שורת תמליל, ולא שורת מילת בקרה. הרווחים המובילים מסולקים, ונבנית מילת בקרה **.פצ**, המשתמשת בתווים ".קד" בתור נתונים:

.פצ ק /.קד/ ./33/

(מילות הבקרה לרמות כותרת מכניסות רווח מוביל לפני שורה שיש להכניסה לתוכן העניינים באמצעות **.צת**, כאשר ידוע שזו שורת תמליל.)

• .צת .כ3 זוהי רמת כותרת 3

במקרה זה, מילת הבקרה **.כ3** נכתבת לקובץ תוכן העניינים משום שהנקודה מופיעה בעמדה הזמינה הראשונה, בלי שום רווח מוביל. כל רמת כותרת שתיכתב בתוכן העניינים בדרך זו תעובד ככותרת, בשעה שתוכן העניינים יערך בפועל.

רמת כותרת 3 רגילה תיווצר בנקודה זו בתוכן העניינים, אבל לא ייעשה שום נסיון לכתוב לקובץ השירות של תוכן העניינים כל מידע נוסף. במלים אחרות, המערכת מתעלמת מפונקציית **.צת** של מילת הבקרה **.כ3** בזמן העריכה בפועל של תוכן העניינים.

.קג [קו תחתי - אות גדולה] .UC

מילת הבקרה .קג [קו תחתי - אות גדולה], מבצעת אוטומטית הדגשת קו-תחתי של שורות פלט, אחת או יותר, וממירה אותיות לועזיות לאותיות גדולות.

.קג	[1 / n / התחל / סיים / שורה]

n קובע את מספר שורות הקלט שיש להדגיש בקו-תחתי ולהמיר אות לועזית קטנה לאות גדולה. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם צוין .קג n כאשר .קג התחל בתוקף, יופסקו הדגשת הקו התחתי וההמרה של אותיות לועזיות לאותיות גדולות לאחר עיבוד n שורות, או עם הופעת .קג סיים, לפי הראשון מבין שני אלה.

התחל קובע שיש להדגיש את שורות הקלט הבאות בקו-תחתי ולהמיר אות לועזית לאות גדולה.

סיים מסיים מצב הדגשת קו-תחתי והמרת אות לועזית לאות גדולה אם היה בתוקף, או אם צוינו n שורות ועדיין לא הסתיימו.

שורה שורת תמליל יחידה שיש להדגישה בקו-תחתי ולהמיר בה אותיות לועזיות קטנות לאות גדולה.

מצב התחלי: סיים

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של מילת הבקרה .קג מתחילה את עריכת העמוד.
- מצב הדגשת קו-תחתי והמרת אותיות לועזיות לאות גדולה נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. השתמש במילת הבקרה .קג כל אימת שיש לך שורת אותיות לועזיות שאתה מבקש לערוך באות גדולה ובהדגשת קו-תחתי. מילת בקרה זו משלבת את הפונקציות של .קו [קו תחתי] ו-.אג [אות גדולה].
2. הופעת .קג שורה כאשר .קג n בתוקף, תביא לאיפוס מספר השורות שיש להדגישן בקו-תחתי ולהמיר האותיות הלועזיות לאות גדולה.
3. מילת הבקרה .קג אינה גורמת לשבירה אוטומטית; היא יכולה לטפל גם במלים יחידות במשפט.
4. כברירת מחדל, המרה לאות לועזית גדולה מתבצעת בתרגום a עד z ל-A עד Z. אפשר להשתמש במילת הבקרה .תג [תרגם אות גדולה] להמרה לאות גדולה של כל שפה לועזית הנכתבת באותיות לטיניות.
5. אם יש מילת בקרה .קג פעילה בשעת עריכת תוכן העניינים, כל השורות הלועזיות בתוכן העניינים יופיעו באות גדולה ובהדגשת קו-תחתי, בהתאם.
6. מילת הבקרה .הה [הגדר הדגשה] קובעת אם תווים ריקים (י'X'40, י'X'41) ורווחים שנוצרו באמצעות מילת הבקרה .רר יודגשו על-ידי מילת הבקרה .קג [קו תחתי - אות גדולה]. היא גם מאפשרת לך לציין, עבור מדפסות עמוד, באיזה ישר בעל שם נתון תשתמש המערכת להדגשת הקו התחתי, והיכן ימוקם הישר יחסית לקו הבסיס.

דוגמאות:

- הדגשת קו-תחתי והמרה לאות לועזית גדולה של מלה יחידה:

אתה משתמש במערכת
.קג script/vs
לעיבוד מסמכים.

התוצאה היא

אתה משתמש במערכת SCRIPT/VS לעיבוד מסמכים.

השתמש במילת הבקרה .קד [קפיצת עמוד] כדי לדחוף את התמליל הבא אחריה לעמוד פלט חדש, גם אם העמוד הנוכחי עדיין לא התמלא.

.קד	[n n+ n- עכב]
	[{ אי־זוגי { זוגי [התחל סיים] [ ]]

n קובע את מספר העמוד לעמוד הבא של התמליל. אם לא צוין n, מניחה המערכת שהכוונה למיספור עמודים סידורי, ומספר העמוד הבא יהיה גדול באחד ממספר העמוד הנוכחי. n חייב להיות מספר הכתוב בספרות רגילות, ללא נקודה עשרונית.

n+ קובע שמספר העמוד הבא צריך להיות שווה למספר הסידורי הרגיל של עמוד זה, ועוד n. n צריך להיות מספר הכתוב בספרות רגילות, שלם ללא נקודה עשרונית.

n- קובע שמספר העמוד הבא צריך להיות שווה למספר הסידורי הרגיל של עמוד זה, פחות n. אם תוצאת החיסור של n ממספר העמוד היא מספר שלילי, תוצג הודעת שגיאה, והמערכת תתעלם ממילת בקרה זו.

מספר העמוד המרבי המותר הוא 9999.

עכב מביא לסיום העמוד הנוכחי, אבל העמוד הבא לא יותחל לפני שיתקבל איזה נתון שיביא להתחלתו, או לפני שתעובד מילת בקרה המחייבת להתחיל עמוד זה. אחרי **.קד עכב**, אפשר לשנות את הגדרת העמוד (כולל כותרות רצות עיליות ותחתיות) לפני התחלת העמוד החדש.

אי־זוגי גורם לקפיצה על עמוד אחד או שניים, כך שמספרו של העמוד הבא יהיה אי־זוגי.

זוגי גורם לקפיצה על עמוד אחד או שניים, כך שמספרו של העמוד הבא יהיה זוגי.

התחל מגדיר את התחלתו של מצב קפיצה על עמודים זוגיים או אי־זוגיים. מצב זה יסתיים עם פירוט **סיים** או עם תחילת מצב .קד זוגי או אי־זוגי חדש, או .**קד** n. במצב קפיצה על עמודים זוגיים או אי־זוגיים, הפלט נערך בעמודים זוגיים בלבד, או אי־זוגיים בלבד, בהתאם למה שציינת, והעמודים המדולגים ישארו ריקים, מלבד כותרות רצות עיליות ותחתיות.

סיים מגדיר את סיומו של מצב קפיצה על עמודים זוגיים או אי־זוגיים. כאשר משתמשים ב־**.קד סיים** (מצב קפיצה על עמודים זוגיים או אי־זוגיים), הדבר <u>איננו</u> גורם לקפיצת עמוד.

<u>**ברירת מחדל:**</u> אין

<u>**שים לב:**</u>

- .קד גורמת לשבירה ולשבירת קטע.
- **.קד** מסיימת שטח, רצף, שטח צף והערת שוליים.
- **.קד** מתחילה עריכת עמוד, אלא אם כן צוין מיצד **עכב**.
- מילת הבקרה .קד [קפיצת עמוד] גורמת לקטע קצר.

הערות:

1. מספר העמוד המזערי הוא 1, והמרבי הוא 9999. אם מילת הבקרה **.קד** מנסה לקבוע מספר עמוד הנמצא מחוץ לטווח זה, תוצג הודעה, והמערכת תתעלם ממילת הבקרה הזאת.

   אם מספרי העמודים מגיעים ל-10000 כתוצאה מציון מילת בקרה **.קד** ללא מיצדים, או כתוצאה מקפיצת עמוד שהתרחשה משום שהעמוד הקודם התמלא כולו, תוצג הודעת אזהרה ומספר העמוד יהיה 1.

2. כל אימת שמילת הבקרה **.קד** מופיעה, מדלגת המערכת על שארית העמוד הנוכחי, אחרי שהדפיסה כל שורות תמליל שצברה עד כה. העמוד הבא יתחיל מייד, אלא אם כן צוין **.קד עכב**. התחלת עריכת העמוד כוללת עריכת כותרות רצות, עיליות ותחתיות, בעמוד זה, וקביעת ממדים לעמוד זה. מכאן ואילך יהיו מיצדים אלה קבועים למשך כל העמוד ושינויים לא יכנסו לפועל לפני התחלת העמוד הבא.

3. אם אתה רוצה לשנות את ממדי העמוד או להגדיר כותרות רצות חדשות, עיליות או תחתיות, לעמוד חדש, יש לעבד את מילות הבקרה המתאימות לפני הופעת מילת הבקרה **.קד** (אלא אם כן צוין **עכב**). מילות הבקרה הללו מפורטות בתרשים 17 בעמוד 288. שים לב שבתחילת עיבוד SCRIPT/VS, עריכת העמוד הראשון עדיין לא החלה.

4. אם צוין **.קד** n (או n+ או n-) אחרי שצוין **.מד עשרוני**, מתבצעת קפיצת העמוד, אבל מספר העמוד לא יאופס. הסיבה היא ששינוי מיספור העמודים למיספור עשרוני נשאר מושעה.

5. תרשים 19 בעמוד 289 מונה את מילות הבקרה המחייבות התחלת עמוד חדש; אלה יגרמו להתחלת עמוד חדש, אם לא מתחיל עתה עמוד חדש ממילא.

דוגמאות:

- כדי להתחיל את העמוד בעל המספר הסידורי הבא:

  .קד

  המערכת מדלגת על שארית העמוד הנוכחי. כותרות רצות עיליות ותחתיות מוכנסות לעמוד הבא. מספר העמוד מוכנס לקצה העליון של העמוד הבא, והפלט נמשך.

- כדי לקבוע לעמוד מספר זהה לעמוד הקודם:

  .קד 1-

  לעמוד החדש יהיה מספר זהה למספרו של העמוד הקודם לו. החישוב נעשה <u>אחרי</u> קביעת המספר הסידורי הרגיל של העמוד הבא.

.US   .קו [קו תחתי]

מילת הבקרה .קו [קו תחתי] מבצעת אוטומטית הדגשת קו-תחתי לשורת קלט אחת או יותר.

.קו	[1 n התחל סיים שורה]	

n קובע את מספר שורות הקלט שיודגשו. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם צוין .קו n כאשר .קו התחל בתוקף, הדגשת הקו התחתי תופסק אחרי שהודגשו n שורות, או עם הופעת .קו סיים, לפי מה שקורה קודם.

התחל קובע ששורות התמליל הבאות יודגשו בקו-תחתי.

סיים מסיים הדגשת קו-תחתי אם החלה באמצעות התחל, או אם צוינו n שורות ועדיין לא הסתיימו.

שורה שורת תמליל יחידה שיש להדגישה בקו-תחתי.

מצב התחלי: סיים

ברירת מחדל: 1

שים לב:

- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של .קו מתחילה את עריכת העמוד.
- הדגשת קו-תחתי נכללת בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה .קו איננה גורמת לשבירה אוטומטית; אפשר להדגיש בקו-תחתי מילים יחידות במשפט.
2. השימוש בצורת .קו שורה בשעה ש-.קו n בתוקף יביא לאיפוס מספר השורות שיש להדגישן בקו-תחתי.
3. מילת הבקרה .הה [הגדר הדגשה] קובעת אם תווי רווח ריק (י40'X, י74'X) ורווחים שנוצרו באמצעות מילת הבקרה .רר יודגשו על-ידי מילת הבקרה .קו [קו תחתי]. היא גם מאפשרת לך לציין, עבור מדפסות עמוד, באיזה ישר בעל שם נתון תשתמש המערכת להדגשת קו-תחתי, והיכן ימוקם הישר יחסית לקו הבסים.
4. אם מילת הבקרה .קו נמצאת בתוקף בשעת עריכת תוכן העניינים, שורות תוכן העניינים יודגשו בקו-תחתי בהתאם.

דוגמאות:

- הדגשת קו-תחתי למלה יחידה:

```
במשפט זה ישנה מלה
.קו אחת
בהדגשת קו-תחתי.
```

התוצאה תהיה:

במשפט זה ישנה מלה <u>אחת</u> בהדגשת קו-תחתי.

.קט [קטע מותנה] .CS

מילת הבקרה .קט [קטע מותנה] מאפשרת לך להגדיר קטעים בקובץ הקלט המיועדים להכללה או להשמטה מן המסמך, לפי תנאים שתקבע.

.קט	n	{ התחל } { סיים } { הכלל } { התעלם }

n קובע מספר קוד לקטע, בין 1 ל-9.

התחל מציין את תחילתו של קטע מותנה n.

סיים מציין את סופו של קטע מותנה n.

אם ציינת .קט n **סיים**, חייב להיות רווח בין מילת הבקרה לבין המיצד הראשון.

הכלל מציין ש-SCRIPT/VS צריכה לעבד את כל שורות הקלט בין מצדי **התחל** ו**סיים** של הקטע המותנה n.

התעלם מציין ש-SCRIPT/VS צריכה להתעלם מכל שורה של הקטע המותנה n המופיעה בין .קט n **התחל** לבין .קט n **סיים**.

<u>ברירת מחדל:</u> אין

<u>שים לב:</u>

- הגדרות קטע מותנה נכללות בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .קט [קטע מותנה] מאפשרת לך להגדיר קטעים מסוימים מקובץ הקלט שלך, שהמערכת תוכל להתעלם מהם או להכליל אותם, לפי תנאי. עומדים לרשותך עד תשעה קודים לקטעים שונים, ותוכל לציין אילו מספרי קטעים יש לכלול, ומאילו מספרי קטעים יש להתעלם. בכל קוד קטע אפשר להשתמש כמה פעמים, לקטעים שונים. המיצדים **התחל** ו**סיים** מזהים את תחילתו ואת סופו של קטע מותנה; המיצדים **הכלל** ו**התעלם** קובעים אם על SCRIPT/VS לעבד את שורות הקלט של הקטעים המותנים.

2. תוכל להקצות קודי קטע מותנה לקטעים שונים של מסמך הנוגעים לגירסאות שונות שלו, ולקבוע איזו גירסה תערך. אתה יכול להשתמש בטכניקה זו גם כדי לסמן קטעים סודיים של מסמך, על-מנת שתוכל להשמיט אותם לפי בחירה.

3. מכיוון שמילת הבקרה .**קט** איננה גורמת לשבירה, אתה יכול להתחיל ולסיים קטעים מותנים בתוך פיסקה, ואפילו בתוך משפט, מבלי לפגוע בעריכת הפלט הרגילה.

4. כברירת מחדל, מניחה המערכת שכל קודי הקטעים המותנים נקבעו כ**הכלל**, אלא אם כן נקבע **התעלם** במפורש.

5. קטע מותנה יכול לכלול מילות בקרה של SCRIPT/VS, מלבד התמליל. אם התעלמה המערכת מן הקטע, תתעלם גם מכל מילות הבקרה הנכללות בקטע זה, מלבד

   .קט n סיים

   המציינת את סוף הקטע.

6. הגדרות קטעים מותנים יכולות להיות "מקוננות" (כלומר, קטע מותנה יכול להכיל קטע מותנה אחר). קטע מותנה הנכלל בקטע מותנה אחר יוכלל רק אם הקטע המכיל אותו יוכלל גם הוא. אם לא, הקטע הפנימי לא יעובד כלל, משום שהוא נחשב כחלק מן הקטע המקיף אותו, שעליו חל מיצד **התעלם**. אם קטע מותנה מקונן בתוך קטע מותנה אחר, חייב הקטע <u>כולו</u> להיות מוקף בקטע החיצוני.

7. אפשר להשתמש במילת הבקרה .**קט** ביחד עם מילת הבקרה .סה [סימן הגהה] כדי לציין את הקטעים המותנים. בסביבות הידברותיות, אפשר

להשתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף] כדי לציין אילו קטעים יש לכלול או לא לכלול בשעת עיבוד קובץ הקלט.

דוגמאות:

- דוגמה זו מראה את השימוש במילת הבקרה .קט כדי להגדיר שני קטעים מותנים ולקבוע שרק אחד מהם יעובד:

```
.קט 1 התעלם
.קט 2 הכלל
.
.
בגירסה זו של המערכת
יכולות להיות רק
.קט 1 התחל
256
.קט 1 סיים
.קט 2 התחל
1000
.קט 2 סיים
רשומות בקובץ MACLIB.
```

מכיוון שהורית לכלול רק את הקטע המותנה בעל קוד 2, שורת הפלט הנוצרת היא:

```
בגירסה זו של המערכת יכולות
להיות רק 1000 רשומות בקובץ
MACLIB.
```

.קי [קידומת] .PX

השתמש במילת הבקרה .קי [קידומת] כדי להחליף תווי בקרה שהוצבו בתחילת שורות שנקראו מקבצי קלט, במילות בקרה, במכללים או במחרוזות אחרות.

.קי	C ריק	סיים /מחרוזת [/]

C קובע תו בקרה, כתו יחיד או כקוד הקסאדצימלי בן שני תווים. כל אימת ש-C מופיע לפני שורה, הוא מוחלף ב<u>מחרוזת</u>.

ריק מציין שאם שורת קלט איננה מתחילה באחד מתווי בקרת הקידומת המוגדרים כרגע, יש להוסיף את ה<u>מחרוזת</u> לפני השורה, מבלי להפריע לתו הראשון.

סיים מציין שאין להוסיף ולבצע הצבת קידומות לשורות פלט עבור תו בקרה נתון. אם לא צוין תו בקרה, מבוטל מתן הקידומות לשורות קלט מכל וכל. אם אתה מציין **.קי סיים**, יחולו הכללים הבאים:

- המשפט חייב להופיע בשורה בפני עצמו
- אי-אפשר להשתמש בשורה זו במתאם מילות הבקרה.

<u>מחרוזת</u> מוסיפה מילת בקרה, מכלל, סמל או מחרוזת תמליל כלשהי לתחילת כל שורה הנפתחת בתו הבקרה שצוין.

/ מגביל שרירותי. כל תו שאינו רווח ושאינו מופיע ב<u>מחרוזת</u> יכול לשמש בתפקיד זה. אם אינך משתמש במגביל סיום, יופיע אחרי <u>מחרוזת</u> רווח ריק יחיד.

<u>מצב התחלי:</u> סיים

<u>ברירת מחדל:</u> סיים

<u>הערות:</u>

1. רק שורות הנקראות מקובץ הקלט נבדקות לצורך הוספת קידומת; בשורות מכלל לא תופיע לעולם קידומת כלשהי.
2. הוספת הקידומת מתבצעת לפני פענוח סמלים, והיא תבוצע גם כאשר פענוח הסמלים אינו בתוקף.
3. מילת הבקרה **.קי** מאפשרת עיבוד קבצי פלט שהוכנו עבור יחידת פלט כגון 1403 כאילו הם קבצי SCRIPT, בכך שהיא מספקת פרופיל המגדיר מכללים לעיבוד כל תו בקרת מדפסת.
4. אם הוגדרה הקידומת **ריק**, <u>כל</u> השורות יקבלו את הקידומת <u>מחרוזת</u>. אם הקידומת **ריק** היא <u>היחידה</u> שהוגדרה, תתוסף אותה ה<u>מחרוזת</u> כקידומת לפני כל השורות, עד להופעת **.קי ריק סיים** או **.קי סיים**.
5. הודעת שגיאה תופיע אם הוספת קידומות לקלט תגרום לכך ששורת קלט תהיה ארוכה מדי.

<u>דוגמאות:</u>

- כדי שהמערכת תנהג בשורות קלט המתחילות בכוכבית (*) כאילו הן הערות, תוכל לתת להן כקידומת את פקודת ההערות של SCRIPT/VS:

.קי * /.*

כל שורת קלט המתחילה ב"*" תקבל קידומת: התו "*" יוחלף בתווים ".* ".

- אפשר להשתמש בקידומת ליצירת מערכי סמלים. לדוגמה, כדי להגדיר מערך המכיל את שמות ימות השבוע, הקש

```
.קי # /.קי סיים
.קי ריק /.עם ימים() = '/
ראשון
שני
שלישי
רביעי
חמישי
ששי
שבת
#
```

שורות הקלט שיבואו אחרי מילת הבקרה **.קי** השניה יקבלו את הקידומת **.עם ימים() = '** כדי ליצור את מערך הסמלים &ימים. שורת הקלט המכילה את "#" תקבל את הקידומת **.קי סיים**, המפסיקה את הוספת הקידומת לשורות קלט, ומסיימת את הגדרת המערך.

ערכו של סמל מערכת SCRIPT/VS &יומבשבוע הוא מספר שלם המציין את היום בשבוע, ואפשר להשתמש בו כערך מונה עבור המערך &ימים. אם תקיש

```
היום הוא יום &ימים(&יומבשבוע.)..
```

תהיה תוצאת פענוח הסמלים

```
היום הוא יום חמישי.
```

.קל [קלט מסוף]   .TE

השתמש במילת הבקרה .קל [קלט מסוף] כשאתה רוצה להקיש תמליל או שורות מילת בקרה בשעת עיבודו של קובץ קלט.

.קל	[1 / n / התחל / סיים / <u>שורה</u>]

n מציין את מספר השורות שיתקבלו מהמסוף. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-1.

התחל פותח מצב קליטה בלתי-מוגבל ממסוף.

סיים מסיים מצב קליטה ממסוף אם הופיע קודם **התחל**, או אם ניתן קודם n ועדיין לא הגיע לסיומו.

<u>שורה</u> שורת קלט שיש לעבד. צורת <u>שורה</u> קיימת ב-**.קל** משום שזוהי מילת בקרה מסוג 1, אבל למעשה אין צורה זו קוראת שום דבר מן המסוף. מילת הבקרה:

.קל קרא שורה זו

תביא לעיבוד השורה "קרא שורה זו" כאילו היתה שורת קלט רגילה, אבל מובן מאליו ש-SCRIPT/VS איננה צריכה לקרוא שורה זו מהמסוף, מכיוון שהיא כבר נמצאת בשורת מילת הבקרה.

<u>**ברירת מחדל:**</u> 1

<u>**שים לב:**</u>

- זוהי מילת בקרה מסוג 1.
- צורת השורה של מילת הבקרה **.קל** מתחילה את עריכת העמוד.
- מצב הקלט ממסוף נכלל בסביבה הפעילה.

<u>**הערות:**</u>

1. עם הופעת מילת הבקרה **.קל**, משתחררת נעילת מקלדת המסוף שלך לקבלת שורות קלט. שורות הקלט יכולות להכיל תמליל או מילות בקרה, והן יעובדו כאילו נקראו מקובץ משובץ (ראה מילת הבקרה .שק [שבץ]). יוצאות מכלל זה מילות הבקרה .לך [לך] ו-... [הצב תווית], שהשימוש בהן אסור בקלט ממסוף. אם צוין אופרנד מספרי, יסתיים קלט המסוף אחרי קריאת n שורות. אם לא צוין אופרנד, תיקרא מהמסוף רק שורה אחת. אם צוין **התחל**, יתקבל קלט מהמסוף עד לסיומו באמצעות **.קל סיים**.

   בגמר הקלט מהמסוף, יחזור העיבוד לשורה הבאה אחרי מילת הבקרה **.קל** בקובץ. אם אופציית TWOPASS של הפקודה NSCRIPT3 בתוקף, מילות בקרה **.קל** בקובץ הקלט יעובדו בשני המעברים.

2. אם אתה משתמש במילת הבקרה **.קל** בשעה שהפלט הערוך מוצג על המסוף שלך, עלולים הקלט והפלט להתערבב. הדבר יכול להיות מועיל בניסויים, אבל בדרך כלל אין בו כדי לשפר את הפלט הסופי.

3. מילת הבקרה .קר [קרא מסוף] פשוט משחררת את נעילת המקלדת כדי לאפשר לך להקיש שורות באמצע פלט המסוף הרגיל. היא איננה מעבדת את מה שהקשת. מילת הבקרה **.קל**, לעומת זאת, יכולה לשמש להקשת מילות בקרה או לעריכת תמליל הקלט כך שיופיע בפלט, כאשר יכתב הפלט ביחידה אחרת מאשר המסוף. מילת הבקרה **.קל** היא למעשה פקודת שיבוץ, כאשר ה"קובץ" המשובץ הוא המקלדת שלך.

4. אם אתה מעוניין שהמערכת תציג הוראות הנחיה, השתמש במילת הבקרה .צג [הצג] מייד לפני **.קל**.

5. אם צוין .קל התחל, אין הגבלה על מספר השורות שייקראו. אפשר לסיים זאת באמצעות .קל סיים, אבל מכיוון שקלט המסוף שלך הוא הדמיה של קובץ משובץ, אפשר לסיים את קלט המסוף גם באמצעות מילות הבקרה .סק, .עצ או .צא.

6. אפשר להשתמש במילת הבקרה .קל להקשת מילות בקרה שיציינו צורת עריכה מסוימת של קובץ הקלט, כגון סימני הגהה או קטעים מותנים.

7. אפשר לקרוא את קלט המסוף מקובץ על דיסק, אם שם הקובץ לקלט מסוף, DSMTERMI, קושר עם שם הקובץ או קבוצת הנתונים באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. לפרטים נוספים, ראה את הדיון במילת הבקרה .הק.

.קמ [קרא משתנה] .RV

מילת הבקרה .קמ [קרא משתנה] דומה בפעולתה למילת הבקרה .עס [ערך סמל], מלבד זאת שערך הסמל נקרא מן המסוף.

.קמ	שםסמל [[=] ']

שםסמל — שמו של הסמל שיש להציב. שםסמל יכול להיות כל שם שמותר להציבו בצד ימין של סימן השוויון במילת הבקרה .עס [ערך סמל].

= — מציין שבערך שניתן לשםסמל יש לנהוג כאילו הוא מחרוזת בין תווי גרש יחיד. אם לא תציין את סימן השוויון, SCRIPT/VS תספק אותו אוטומטית, ותעבד כל מחרוזת שתקיש בהתאם לכללים הנוגעים לערך שבצד שמאל של סימן השוויון במילת הבקרה .עס [ערך סמל]. כל ערך המחייב תו גרש יחיד בתחילתו חייב לקבל תו זה ביחד עם מילת הבקרה .קמ, או כחלק מהערך שיוקש מהמסוף.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. עם הופעת מילת הבקרה .קמ, תיקרא שורה מן המסוף שלך. שורה זו תשמש כצד שמאל של סימן השוויון, כדי להציב את ערכו של הסמל ששמו ניתן עם מילת הבקרה .קמ. כל ביטוי שמותר להציבו כערך במילת הבקרה .עס, מותר להצבה גם כאן. אם לא ניתנו כל מיצדים עם מילת הבקרה .קמ, תתעלם המערכת ממילת הבקרה, ולא תקרא שום שורה מן המסוף.

2. שום הודעה לא תוצג כאשר המסוף יפתח לקבלת שורת הקלט. תוכל להשתמש במילת הבקרה .צג [הצג] כדי לקבל הודעת הנחיה לפני שמילת הבקרה .קמ מבצעת את קריאת המסוף.

3. כאשר קלט המסוף בא מקובץ, מצב סוף-הקובץ משתקף באי-הגדרת הסמל שםסמל. קל ביותר לבדוק זאת בעזרת מתאר סמל הקיום (&E').

4. אפשר לקרוא משתנה קלט מקובץ, אם נוצר קישור בין שם קובץ קלט המסוף DSMTERMI לבין שם הקובץ באמצעות מילת בקרה .הק [הגדר קובץ]. פרטים נוספים ראה בקטע העוסק במילת הבקרה .הק [הגדר קובץ].

דוגמאות:

• אפשר להציב סמל בשם "אני" באמצעות מילת הבקרה הבאה:

.עס אני = 'אברהם יצחקי

את אותו הסמל אפשר להציב גם בדרך הבאה:

.קמ אני = '

בנקודה זו, SCRIPT/VS מבצעת קריאת מסוף, ואז תוכל להקיש את החומר שישמש כערכו של הסמל. בדוגמה זו, עליך להקיש:

אברהם יצחקי

עליך להשתמש בתו הגרש היחיד באותן הנסיבות המחייבות זאת במילת הבקרה .עס.

• כאשר הקלט בא מקובץ, אפשר לאתר את מצב סוף-הקובץ באמצעות בדיקת קיומו של הסמל ששמו ניתן עם .קמ. לדוגמה,

```
.הק dsmtermi lib datafile
.עם מונה = 0
... לולאה
.רו מונה = &מונה. + 1
.קמ רשומה&מונה = '
.אם &E'&רשומה&מונה לש 0 .לך לולאה
```

.קע [קצה עליון] .TM

מילת הבקרה .קע [קצה עליון] מציינת את כמות הרווח האנכי שיש להשאיר בראש עמודי הפלט הבאים אחריה.

.קע	[v +v -v]

v מציין את כמות הרווח האנכי הלבן שיש להשאיר בראש עמודי פלט.

+v או -v מגדיל או מקטין את השוליים העיליים הקיימים, בכמות הנתונה.

<u>מצב התחלי:</u> בהתאם לסוג היחידה הלוגית שהוגדרה.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת מצב התחלי.

<u>שים לב:</u>

- .קע נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- .קע מסיימת עריכת שטח, רצף, הערות שוליים וגוש צף.
- גודל השוליים העיליים נכלל בסביבת העמוד.

<u>הערות:</u>

1. כותרות רצות עיליות ממוקמות מייד מתחת לשוליים העליונים, כמוצג בתרשים 12 בעמוד 274.
2. אסור שהערך הניתן יהיה כה גדול עד שהשוליים העיליים והשוליים התחתיים ימלאו ביחד את כל העמוד.
3. גודל השוליים העיליים איננו מושפע משינויים בריוות השורות.
4. במדפסת 1403, SCRIPT/VS מניחה שניקוב ערוץ 1 לסרט הנושא (Channel one punch of the carriage tape) נמצא סנטימטר ורבע מתחת לקצה העליון של העמוד. ברירת המחדל לשוליים עיליים ביחידת 1403 היא סנטימטר ורבע, ו-SCRIPT/VS מבצעת את בקרת הראש "דילוג מיידי לערוץ 1" כדי לעבור לעמוד חדש.

   אם קבעת את עומק השוליים העיליים כפחות מסנטימטר ורבע, או הורית ל-SCRIPT/VS להדפים מעל ערוץ 1, יבוא עמוד ריק לפני עמוד הפלט הראשון, ו-SCRIPT/VS תשאיר עמוד ריק בין כל שני עמודי פלט. אם תשנה גם את אורך העמוד, לא תהיה התאמה בין ראשו של כל עמוד לוגי לבין ראשו של העמוד הפיזי.
5. ברירת המחדל של גודל השוליים העיליים בכל יחידה לוגית מופיעה בתרשים 3 בעמוד 13.

.קפ [קשר פונקציה] AA,

במילת הבקרה .קפ [קשר פונקציה] אפשר להשתמש כדי לקשר תג **גמל** עם פונקציות עיבוד היישומים (APF) שיש לזמנן כדי לבצע את פונקציות העיבוד של התג וכדי לפרט את החוקים לבדיקת המתארים עבור תג זה. לכל תג אפשר לקשר שתי APF -- האחת לעיבוד כאשר לפני התג מופיע מגביל תג **גמל**, והשניה לעיבוד כאשר לפני התג מופיע מגביל תג-סיום של **גמל**. (ראה תיאור מילות הבקרה .הת [הגדר תו] **גמל** ו-.שג [שירותי גמל] **קידומת**). APF הוא מכלל או מילת בקרה לביצוע של SCRIPT/VS.

.קפ	<u>תג</u>	[סיים / ריק / . / = / [.]apfname]	[(<u>מפתחחוק</u>)]	[סיים / ריק / . / = / [.]apfname]	[(<u>מפתחחוק</u>)]

תג מציין את תג **גמל** שיקושר עם APF.

סיים מציין שיש לבטל קישור מפורט זה של תג עם APF. במקרה זה, עדיין אפשר לקבוע APF לתג זה באמצעות מיפוי סוג. תוכל להשתמש ב-.קפ כדי לקבוע קישור מפורש לתג התחלי בלבד, או לתג סיום בלבד, ולהניח את קביעת ה-APF השניה למיפוי סוג.

ריק מציין שתג **גמל** זה (או תג סיום זה) אינו אמור להביא לעיבוד.

. מציינת שתג **גמל** זה (או תג סיום זה) אינו אמור להביא לעיבוד. אופציה זו מבצעת את אותה הפעולה כמו אופציית **ריק**.

= מציין שקישור APF לתג (או לתג סיום) זה צריך להישאר ללא שינוי.

[.]apfname מציין שיש לבצע את המכלל שצוין כשמגיעים לתג **גמל** (או לתג סיום).

<u>**מפתחחוק**</u> מילות מפתח הקובעות את החוקים לחיפוש מתארים עבור קישור זה של תג ל-APF. מילות המפתח המוכרות לקביעת החוקים הן מתאר, לאמתאר, לאערך, עצור, לאעצור, הודעה ולאהודעה. ראה ".שג [שירותי גמל]" בעמוד 228 לפרטים נוספים על משמעותן של מילות המפתח הללו ועל חוקי החיפוש שהן מגדירות.

ברירת המחדל של חוקי תגי התחלה הן (**מתאר לאערך עצור לאהודעה**). ברירת המחדל לתגי סיום היא (**לאמתאר**).

<u>**ברירת מחדל:**</u> אין

<u>**הערות:**</u>

1. קבוצת המיצדים הראשונה חלה על תג ההתחלה. קבוצת המיצדים השניה חלה על תג הסיום.

2. אם לא ניתנו כל חוקי חיפוש עבור **.קפ** זה, תשתמש המערכת בחוקים העדכניים ביותר, אלה שהוצבו לאחרונה על-ידי **.שג חוקים**. לאחר שהוצב קישור **.קפ**, יש לו חוקי חיפוש הצמודים אליו ונותרים בלי שינוי, גם לאחר הגדרת חוקים חדשים באמצעות **.שג חוקים**.

3. תוכל לשנות קישור **.קפ** באמצעות **.קפ** אחר מבלי לשנות את חוקי החיפוש, או לשנות את החוקים מבלי לשנות את קישור APF. אם תציין = עבור שם ה-APF ותיתן רשימת חוקים חדשה, ישאר הקישור בעינו, אבל החוקים ישתנו. אם תציין APF חדש ולא תיתן רשימת חוקים, ישתנה קישור ה-APF, אבל החוקים ישארו בעינם.

4. רשימת חוקים ריקה, כלומר, סוגריים שאין ביניהם מאומה, תביא לשימוש בחוקים הנוכחיים. (יהיה שימוש בחוקים הנוכחיים גם כאשר זהו ה-**.קפ** הראשון לתג זה, ולא נתת שום חוק.)

.קר [קרא מסוף] .RD

מילת הבקרה .קר [קרא מסוף] מאפשרת לך לעצור מסוף מכונת-כתיבה בזמן פלט SCRIPT/VS על-מנת שתוכל להקיש משהו. SCRIPT/VS לא תעבד שורה זו בשום צורה שהיא, אלא תמשיך לבצע את הפלט כאשר תודיע ATTENTION.

	.קר

שים לב:

- .קר מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- המערכת מתעלמת מ-**.קר** בכל יחידת פלט אחרת.

הערות:

1. למילת הבקרה **.קר** יש משמעות רק כאשר הפלט הערוך מודפס בפועל במסוף שלך, בסביבה הידברותית. SCRIPT/VS לא תעבד את התמליל שתקיש, אלא הוא יופיע בפלט בדיוק כפי שהקשת אותו.

2. מילת הבקרה **.קר** דואגת להמשכיות שורות התמליל שלפניה ואחריה, במידת הצורך. הואיל ו-SCRIPT/VS אינה בודקת בשום צורה שהיא את התמליל המוזן באמצעות **.קר**, כל תמליל ערוך הנמצא משמאל למילת הבקרה **.קר** באותה השורה יוזז שמאלה ברוחב המתאים למה שהקשת.

3. אם הפלט איננו מודפס במסוף, SCRIPT/VS אינה מפסיקה באמצע שורת פלט כדי לקבל עוד תמליל. במקרה זה, השפעתה היחידה של מילת הבקרה **.קר** היא לדאוג לרציפות התמליל לפניה ואחריה.

4. כשאתה משתמש במילת הבקרה **.קר** תחת CMS, עליך לציין

```
cp term attn off
```

לפני זימון SCRIPT/VS, כדי להשעות את אישור ATTENTION הרגיל של CP.

5. מילת הבקרה .קר [קרא מסוף] מוכרת רק בסביבת CMS.

6. אפשר לקרוא קלט מסוף מקובץ, אם נוצר קישור בין שם קובץ קלט המסוף - DSMTERMI, לבין שם קובץ באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. פרטים נוספים ראה בקטע העוסק במילת הבקרה .הק [הגדר קובץ].

.קת [קצה תחתון] BM.

מילת הבקרה .קת [קצה תחתון] מציינת את כמות הרווח האנכי שיש להשאיר בתחתית דפי הפלט הבאים אחריה.

.קת	[v +v -v]

v מציין את כמות הרווח האנכי הלבן שיש להשאיר בתחתית דפי הפלט.

+v או -v מגדיל או מקטין את השוליים התחתיים הקיימים, בכמות הנתונה.

<u>מצב התחלי:</u> בהתאם לסוג היחידה הלוגית שהוגדרה.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת מצב התחלי.

<u>שים לב:</u>

- .קת נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- .קת מסיימת שטח, רצף, גוש צף והערות שוליים.
- גודל השוליים התחתיים נכלל בסביבת העמוד.

<u>הערות:</u>

1. כותרות רצות תחתיות ממוקמות מייד מעל השוליים התחתונים, כמוצג בתרשים 12 בעמוד 274.
2. אסור שהערך הניתן יהיה כה גדול עד שהשוליים העליונים והשוליים התחתונים ימלאו ביחד את כל העמוד.
3. גודל השוליים התחתונים איננו מושפע משינויים בריווח השורות.
4. ברירת המחדל של גודל השוליים התחתונים בכל יחידה לוגית מופיע בתרשים 3 בעמוד 13.
5. הצבת .קת בערכים קטנים, כגון 0.5cm, 0.2i או פחות מזה, עלולה לגרום בעיות במדפסות עמוד, משום שהדבר עלול להביא לכך שתווים היורדים מתחת לקו הבסיס של השורה ישתרבבו אל מחוץ לעמוד.

.IC .רא [רווח בין אותיות]

השתמש במילת הבקרה .רא [רווח בין אותיות] כדי להכניס רווח לבן נוסף בין אותיות.

.רא	[מרווח [h / -h]]

מרווח קובע שכמות קבועה של רווח אופקי נוסף תוכנס בין האותיות בכל מלה. h הוא כמות הרווח האופקי הנוסף שיש להכניס.

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: משחזרת מצב התחלי.

שים לב:

- מדפסות שורה מתעלמות מ-.רא.
- ערך הרווח בין אותיות נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. הרווח הנוסף המוכנס בין תווים בא בנוסף לרווח האופקי הרגיל, המהווה חלק ממבנהו של כל תו. הריווח בין המלים איננו מושפע ממילת הבקרה .רא.
2. ערכים שליליים גבוהים של ריווח בין אותיות עלולים לגרום בעיות עריכה, אם הריווח שנותר באמצעות .רא גורם למיקום תמליל מעבר לקצה הימני של טור או עמוד.
3. ערכים שליליים של ריווח בין אותיות אינם חוקיים במדפסת עמוד 3820.

דוגמאות:

- השתמש במילת הבקרה .רא כדי לדלל מעט את התמליל לשם הדגשה. לדוגמה, אם תקיש

```
זוהי מלה
.רא מרווח 3p
חשובה
.רא מרווח 0
להבנת הנקרא.
```

והתוצאה תהיה:

זוהי מילה ח ש ו ב ה להבנת הנקרא.

.רב [מצב רב טורי] MC.

מילת הבקרה .רב [מצב רב טורי] משחזרת עיבוד רב-טורי אחרי שהוא הושעה זמנית באמצעות .טי [טור יחיד].

.רב	

שים לב:

- .רב מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .רב גורמת לשבירה ולשבירת קטע.
- מילת הבקרה .רב [מצב רב טורי] גורמת לשבירת קטע בלתי-מותנית.

הערות:

1. מילת הבקרה .**רב** מבטלת מצב חד-טורי זמני שהופעל באמצעות מילת הבקרה .טי [טור יחיד]. אם לא קדמה למילת הבקרה הזו מילת הבקרה .**טי**, אין לה כל השפעה, מלבד זאת שהיא גורמת לשבירה.

2. מילת הבקרה .**טי** <u>שומרת</u> את הגדרת הטור הנוכחית, ומתחילה מצב עיבוד חד-טורי זמני. הגדרת הטור שהיתה בתוקף ונשמרה עם הפעלת .**טי**, יכלה בפועל להיות הגדרה רב-טורית, או אולי גם הגדרה חד-טורית. יתכן שלמילת הבקרה .**רב** ניתן שם מטעה במקצת. בפועל .**רב** <u>משחזרת</u> את הגדרת הטור שנשמרה על-ידי .**טי**, ואין זה משנה כמה טורים קבעה הגדרה זו. הגדרת הטור שאותה שומרת .**טי** ומשחזרת .**רב**, כוללת את מספר הטורים, את מיקומם ואת רוחב השורה בכל טור. אם עובדו שתי מילות בקרה .**טי** בלי מילת בקרה .**רב** ביניהן, אזי נחוצות שתי מילות בקרה .**רב** כדי לשחזר את הגדרת הטור המקורית שהיתה בתוקף לפני מילת הבקרה .**טי** הראשונה. מילת הבקרה .**רב** הראשונה משחזרת את הגדרת הטור היחיד שהיתה קיימת, מכוח מילת הבקרה .**טי** הראשונה, כאשר עובדה מילת הבקרה .**טי** השניה.

3. מילת הבקרה .הט [הגדר טור] מתחילה הגדרת טור חדשה לגמרי, ומבטלת כל מילות בקרה .טי ו-.רט שהיו בתוקף לפני-כן.

.רד [רוחב עמוד] .PW

מילת הבקרה .רד [רוחב עמוד] קובעת את רוחבו של עמוד הפלט.

.רד	[h +h -h]

h קובע את רוחבם של עמודי הפלט הבאים.

אם צוין h+ או h-, רוחבם של עמודי הפלט הבאים יוגדל או יוקטן. h יכול להכתב בכל יחידה תקפה של רווח אופקי.

מצב התחלי: בהתאם לסוג היחידה הלוגית שהוגדרה.

ברירת מחדל: משחזרת מצב התחלי.

שים לב:

- .רד נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- **.רד** מסיימת שטח, רצף, גוש צף והערת שוליים.
- ערכו של רוחב העמוד נכלל בסביבת העמוד.

הערות:

1. רוחב העמוד כולל הן את שולי העמוד, כפי שנקבעו באמצעות מילת הבקרה .שד [שולי עמוד] (או רווח הניקוב, כפי שנקבע באמצעות אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3), והן את אורך השורה, כפי שנקבע באמצעות מילת הבקרה .אש [אורך שורה]. יחסים אלה מוצגים בתרשים 12 בעמוד 274. אסור שרוחב העמוד יהיה קטן משולי העמוד (כפי שנקבעו באמצעות מילת הבקרה .שד [שולי עמוד]) ועוד אורך השורה (כפי שנקבע באמצעות מילת הבקרה .אש [אורך שורה]).

2. התמליל כולו צריך להיות ממוקם בתוך העמוד, כמוגדר באמצעות מילת הבקרה **.רד**. אם תמליל כלשהו חורג מגבולותיו של עמוד, SCRIPT/VS תציג הודעת שגיאה. אם צוינה אופציית CONTINUE של הפקודה NSCRIPT3, תימשך העריכה אף על פי שהתמליל חורג מגבולות העמוד. הדבר עלול לגרום לאבדן תמליל בכמה מדפסות.

3. ערכי ברירת המחדל לכל יחידה לוגית מפורטים בתרשים 3 בעמוד 13.

4. הערך המרבי שאפשר לציין עבור מדפסות שורה שאינן מדפסות 3800, הוא 255DH, או גודל דומה ביחידות מידה אחרות. הערך המרבי למדפסות 3800, דגם 1 ודגם 3 (במצב תואמות) ולמדפסת 4250, הוא 32767DH או גודל דומה.

.רו [רווח] .SP

השתמש במילת הבקרה .רו [רווח] כדי ליצור רווח אנכי ריק לפני שורת הפלט הבאה.

.רו	[1 / v] [ת] [ח] [ע]

v כמות הרווח שיש להכניס לפלט. אם לא ניתן שום מספר, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. אם גודלו של v איננו מצוין באחת מיחידות הרווח המוכרות (אינצ'ים, פיקות, ציצרו או מילימטרים), הדבר מתפרש כבקשה לדלג על מספר שורות. במקרה זה, אם לא צוין ח, הגודל המבוקש הוא כפולה של המקדם המתאים, אם הריווח בתוקף הוא כפול או יותר מזה.

ת מציין רווח מותנה. רווח זה תלוי במה שבא אחריו בטור הפלט. אם באה אחרי הרווח המותנה שורת תמליל, הוא יופיע בטור כמבוקש. אם באה אחריו בקשה לדילוג או לרווח נוסף, שתי הבקשות לרווח או לדילוג מושוות זו עם זו, ורק הגדולה מביניהן נשארת בטור.

ח מציין רווח מוחלט. ערך ריווח השורות שצוין עם המיצד **פי** של מילת הבקרה .רח [ריווח שורות] ועם מילת הבקרה .רכ [רווח כפול] איננו משפיע כלל על עומק הרווח הנוצר. לדוגמה, אם תציין

```
.רכ
.רו 4
```

התוצאה תהיה שמונה שורות ריקות, אבל אם תציין

```
.רכ
.רו 4 ח
```

התוצאה תהיה רק ארבע שורות ריקות. כמו כן, אם ציינת

```
.רח פי 3.0
.רו 2
```

התוצאה תהיה שש שורות ריקות, אבל אם תציין

```
.רח פי 3.0
.רו 2 ח
```

התוצאה תהיה רק שתי שורות ריקות. אם צוין **ח**, הרווח <u>איננו</u> כפוף ליישור אנכי.

אם גודל הרווח ניתן באינצ'יים, בפיקות, בציצרו או במילימטרים, הוא מתפרש כבקשה לרווח מוחלט. .רו 0.5i יביא איפוא לרווח של חצי אינץ', מבלי להתחשב בריווח השורות, כפי שנקבע באמצעות .**רח**, ועומק הבקשה בפועל יהיה במידת הקירבה הרבה ביותר האפשרית ביחידה הלוגית הנוכחית. אם <u>לא</u> צוין **ח**, הרווח <u>כפוף</u> ליישור אנכי.

ע מציין רווח עמוד. רווחים מסוג זה יוצרים רווח למלוא רוחב העמוד, גם כאשר העריכה היא רב-טורית. מכיוון שרווח כזה גורם לשבירת קטע, הוא אסור בתוך רצף.

<u>ברירת מחדל:</u> 1

<u>שים לב:</u>

- .רו גורמת שבירה.
- .רו מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- **.רו** v **ע** גורם לשבירת קטע בלתי מותנית לפני ואחרי הרווח.

<u>הערות:</u>

1. אם ריווח כפול נמצא בתוקף, מספר הרווחים הנוצרים יוכפל בכמות ריווח השורות, אלא אם כן צוין רווח מוחלט.
2. אם בקשת הרווח ניתנה במספר שורות (יחידות רווח לא מאופיינות), גודלה של כל שורה יהיה כפי שנקבע באמצעות מילת הבקרה .רח [ריווח שורות].
3. אם הרווח המבוקש עולה על עומק הטור שנותר, הרווח ימוקם בראש הטור הבא. אם הרווח המבוקש עולה על עומק הטור המרבי, תשמיט המערכת את הרווח העודף.
4. ריווח באמצעות מילת הבקרה **.רו** המציינת כמויות גדולות של רווח עלול ליצור תוצאות בלתי רצויות, אם איזון הטורים בתוקף. הסיבה היא שהרווח לא יפוצל בין טורים.
5. עיבוד רווח מותנה אינו מתבצע מעבר לגבולות שטחים, רצפים, גושים צפים, הערות שוליים וכותרות רצות עיליות ותחתיות, וגם אינו מתבצע כאשר הרווח הוא רווח עמוד.

.רח [ריווח שורות] .LS,

השתמש במילת הבקרה .רח [ריווח שורות] כדי לשנות את הרווח האנכי המפריד בין שורות תמליל, ולקבוע מנות להגדלה או להקטנה של ריווח השורות ביישור אנכי.

.רח	[נורם [v]] [פי [f]] [לש] [התחשב] דלג [שורות] / רווח [שורות] / תמליל [שורות] / הכל [שורות] — [הגדלה [v]] .. עצמי / גודלנק — [נוסף v]

נורם קובע את עומק שורות הפלט הבאות, עד שינויו באמצעות מילת בקרה .רח אחרת. אם צוין **נורם**, תתעלם המערכת **מנוסף** **ומגודלנק**.

v נותן את ערך הרווח בין השורות, כלומר, את המרחק האנכי בין קו בסיס אחד לבא אחריו. אם צוין v, יהיה בין שורות הפלט עומק קבוע, מבלי להתחשב בגודלי סוגי-האות שבהם תשתמש המערכת להדפסת השורות. v יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רווח אנכי.

אם הושמט v, יקבע ריווח השורות באופן דינמי: עומקה של כל שורת פלט יקבע על-פי הערך הגדול ביותר של ריווח שורות מבין כל סוגי-האות ששימשו להדפסת התמליל[21] בשורה זו, כפול הערך שצוין עם המיצד **פי**.

פי מגדיל או מקטין את הרווח בין השורות. f הוא המקדם שבו מוכפל ריווח השורות הנורמלי כדי לקבל את ריווח השורות בפועל. (ריווח השורות הנורמלי הוא ברירת המחדל של סוג-האות הנוכחי, אלא אם כן בוטל באמצעות .**רח נורם**).

אם הושמט f, תשתמש המערכת ב-"1.0".

לש (לא שבור) קובע שמילת בקרה .**רח** אינה צריכה לגרום לשבירה, כרגיל.

התחשב קובע שהמעבר ממקדם ריווח השורות הקודם למקדם החדש, הניתן עם מילת הבקרה .**רח**, יתחשב בשאלה אם המקדם החדש גדול או קטן מקודמו. מילת המפתח **התחשב** משמעותית רק אם צוינה גם מילת המפתח **פי**.

אם לא צוין **התחשב**, המקדם החדש יכנס לתוקף בשורת הפלט המכילה את תו התמליל הראשון אחרי מילת הבקרה .**רח**. אם צוין גם **לש**, עשויה שורה זו לכלול גם תמליל שנמצא לפני מילת הבקרה .**רח** בקובץ הקלט.

אם צוין **התחשב**, השפעתו של המקדם החדש תושהה למשך שורת פלט אחת, אם המקדם החדש קטן מקודמו. אם לגוש תמליל יש ריווח שורות שונה מזה של התמליל הסמוך, **התחשב** מסייע להבטיח שהגדול מבין שני ערכי ריווח השורות ישמש בתחילתו של הגוש ובסופו. כך מושגת הפרדה חזותית של גוש תמליל זה מן התמליל הסמוך.

דלג קובע טווח בין גבולות שבתוכו ניתן לכווץ או להרחיב את הרווח הלבן האנכי שנוצר באמצעות מילת הבקרה .דל [דלג] בעת היישור האנכי.

---

21 למעט תמליל שנערך בתזוזת בסיס השונה מאפס, כפי שצוינה באמצעות מילת הבקרה .הב [הזז בסיס].

רווח קובע טווח בין גבולות שבתוכו ניתן לכווץ או להרחיב את הרווח הלבן האנכי שנוצר באמצעות מילת הבקרה .רו [רווח] בעת היישור האנכי.

תמליל קובע טווח בין גבולות שבתוכו ניתן לכווץ ולהרחיב את עומק שורות התמליל בעת היישור האנכי.

הכל קובע את הטווחים של **דלג**, **רווח** ו**תמליל** באותם הערכים.

<u>טווח</u> המקדם המרבי או המזערי שבו אפשר לכווץ או להרחיב דילוגים, רווחים או שורות תמליל בעת היישור האנכי, בהתאמה.

הכמות המזערית או המרבית המדויקת נקבעת בהכפלת העומק המקורי במקדם שצוין. התוצאה מעוגלת לכפולות של הערך שצוין עם המיצד **הגדלה**.

את ה<u>טווח</u> אפשר לציין כמקדם אחד או כשניים. מקדמים קטנים מ-1.0 קובעים את כמות הכיווץ המותרת; מקדמים גדולים מ-1.0 קובעים את כמות ההרחבה המותרת. אם ניתן 1.0, יקבלו ערך זה הן המקדם המרבי והן המזערי.

אם הושמט <u>טווח</u>, הערכים שלא צוינו יקבלו את ערכה של ברירת המחדל (1.0).

הגדלה קובעת את גודל השינוי בריווח השורות שניתן לבצעו בעת היישור האנכי. v הוא גודל כמויות הרווח שאפשר להוסיף או לסלק.

אם הושמט v, תשתמש המערכת ביחידת רווח אנכי אחת של היחידה הלוגית.

עצמי קובע את ערך ברירת המחדל לריווח שורות של סוג-האות הנוכחי. אם צוין המיצד **גודלנק**, אזי הכרח לציין במפורש את **עצמי** כדי לחזור לערך ברירת המחדל לריווח שורות של סוג-האות הנוכחי.

גודלנק קובע שיש להציב את ריווח השורות של סוג-האות הנוכחי בגודל מסוים בנקודות (פונקטים). לאחר שצוין **גודלנק**, הכרח לציין את המיצד **עצמי** כדי לחזור לערך ברירת המחדל לריווח שורות של סוג-האות הנוכחי.

נוסף v קובע כמות מוגדרת (v) של ריווח **נוסף** שיש להוסיפו לכל ערך נוכחי של ריווח שורות. v יכול להיות כל יחידת מידה אנכית תקפה. אם לא צוין v, ערכו יהיה 0.

<u>**מצב התחלי:**</u> המצב הנורמלי תלוי בסוגי-האות בשימוש בכל שורה. מצב פי הוא 1.0. מצב <u>טווח</u> הוא 1.0.

<u>**ברירת מחדל:**</u> משחזרת מצב התחלי.

ברירות המחדל של מילות המפתח:

```
.רח דלג      1.0 1.0
.רח רווח     1.0 1.0
.רח תמליל    1.0 1.0
.רח הכל      1.0 1.0
.רח הגדלה    1
.רח עצמי
.רח נוסף
```

<u>**שים לב:**</u>

- מילת בקרה זו גורמת לשבירה, אלא אם כן צוין המיצד **לש**.
- ערכי ריווח השורות נכללים בסביבה הפעילה.

<u>**הערות:**</u>

1. במדפסות שורה, SCRIPT/VS משתמשת בכפולה הקרובה ביותר של ערך ריווח השורות הקבוע לאותה מדפסת, לקביעת עומקה של כל שורה.

2. במדפסות עמוד, כל סוג-אות מתוכנן עם ברירת מחדל של ערך ריווח שורות, המתאימה לגודל התו. SCRIPT/VS משתמשת בערך ריווח השורות הגדול ביותר לכל סוגי-האות הנכללים בשורה (מלבד

בסוגי-האות שקו הבסיס שלהם הוזז), לקביעת עומק השורה. מילת המפתח **פי** של **.רח** משמשת להגדלת ערך זה או להקטנתו, כדי לסדר תמליל צפוף או דליל יותר.

3. אפשר להשתמש במיצד **נורמ** כדי להשעות את ערך ברירת המחדל של ריווח השורות הנובע מסוג-האות הנוכחי. הדבר קובע ריווח שורות אחיד, בלי קשר לשינויים בגודל סוג-האות.

4. כאשר משתמשים במילת הבקרה .ענ [עריכה אנכית] ליישור אנכי של טורים, מילת הבקרה **.רח** קובעת אילו סוגים של רווח אנכי לבן יכווצו או יורחבו, וקובעת גבולות לגודל השינוי.

5. רווח אנכי לבן שנוצר באמצעות .דל [דלג] ו-.רו [רווח], והמשתמש ביחידות רווח מוגדרות (אינצ'ים, סנטימטרים, פיקות וכדומה), או במיצד **ח**, איננו מושפע על-ידי **.רח נורמ** או **.רח פי**.

6. עם **.רח** אפשר להשתמש במיצדים רבים ככל הנדרש.

7. אם רווח אנכי **נוסף** שלילי יביא ליצירתו של ערך שלילי כולל לריווח שורות, המערכת

   - תתעלם מן הרווח הנוסף השלילי בשורות שאינן שורות תמליל
   - תאפס את הרווח הנוסף השלילי בשורות תמליל.

8. כל רווח נוסף הנדרש לקבלת שורת פלט בעלת גודל שנקבע מראש ימוקם מעל השורה. אולם אם שורת הפלט נמצאת בתחילת טור בקטע הראשון של גוף העמוד, תתעלם המערכת מן הרווח הנוסף. לדוגמה,

```
.כע התחל
הכותרת שנתת
.כע סיים
.ער סיים
.רח פי 2.0
שורת גוף ראשונה.
שורת גוף שניה.
```

התוצאה תהיה:

```
הכותרת שנתת
שורת גוף ראשונה.

שורת גוף שניה.
```

לעומת זאת,

```
.כע התחל
הכותרת שנתת
.כע סיים
.ער סיים
.רו 1
.רח פי 2.0
.הט
שורת גוף ראשונה.
שורת גוף שניה.
```

התוצאה תהיה:

```
הכותרת שנתת


שורת גוף ראשונה.

שורת גוף שניה.
```

בדוגמה לעיל, מילת הבקרה .הט [הגדר טור] סיימה את הקטע <u>הראשון</u> של הגוף (שיש בו רווח) והתחילה את הקטע <u>השני</u> של הגוף. לפיכך, אתה מקבל את הרווח "הנוסף" בין השורה "הכותרת שנתת" לבין השורה "שורת גוף ראשונה."

9. אינך רשאי לציין ערך **.רח נוסף** אם הוא יגרום לריווח שורות שלילי לפני שהופעל ערך **.רח פי**. מלבד זאת, המערכת תאפס את **.רח נוסף** או תתעלם ממנו אם הוא ייצור ערך שלילי לישר בתמליל או לריווח השורות במיקטע עמוד, אחרי שהופעל **.רח פי**.

דוגמאות:

- תוכל להביא להדפסת הפלט ברווחים כפולים אם תקיש:

  .רח פי 2.0 התחשב

  כל שורת תמליל (וכן **.דל** ו-**.רו**, כשהן נתונות ברווחי שורה) ונקבל עומק כפול מהרגיל.

  מילת הבקרה .רכ [רווח כפול] שקולה כנגד:

  .רח פי 2.0 התחשב לש

- תוכל לחזור לרווח אחד בהקשת:

  .רח פי 1.0 התחשב

  מילת הבקרה .רי [רווח יחיד] שקולה כנגד:

  .רח פי 1.0 התחשב לש

- תוכל לקבוע ריווח שורות קבוע בהקשת:

  .רח נורמ p15

  במדפסות עמוד, יהיה לכל שורה עומק של חמש-עשרה נקודות פיקה, מבלי להתחשב בגודל התווים באותה שורה.

  במדפסות שורה, עומק כל שורה יהיה הכפולה הקרובה ביותר של היחידה האנכית של המדפסת:

  – ב-6 שורות לאינץ', כל שורת תמליל תופסת שורת פלט מודפס אחת. כלומר, 6 שורות באינץ' שוות ל-12 נקודות בשורה; 15 נקודות יעוגלו לכפולה הקרובה ביותר של 12, ונקבל שורת פלט אחת.

  – ב-8 שורות לאינץ', כל שורת תמליל תופסת שתי שורות פלט מודפס. כלומר, 8 שורות באינץ' שוות ל-9 נקודות בשורה; 15 נקודות יעוגלו לכפולה הקרובה ביותר של 9, ונקבל שתי שורות פלט.

- תוכל לגרום ליישור אנכי של טורים באמצעות הרחבת רווח אנכי לבן בכך שתקיש:

  .ען ישור
  .רח דלג 2 רווח 2 תמליל 1.0

  את עומק הפלט הנוצר באמצעות **.דל** ו-**.רו** אפשר להכפיל, במידת הצורך, כדי לתת לכל הטורים בקטע עומק זהה, אבל יתכן ששורות התמליל לא יורחבו או יכווצו כלל.

- תוכל להביא ליישור אנכי של טורים באמצעות כיווץ שורות או הרחבתן בכך שתקיש:

  .ען ישור
  .רח תמליל 0.90 1.33

  מקדם כיווץ השורות יוכל להגיע, במידת הצורך, עד 10 אחוז, ואילו מקדם ההרחבה יוכל להגיע עד 33 אחוז, אבל עליך להבין שהדבר לא יקרה אלא אם כן תיעשה תחילה ההתאמה המלאה של דילוגים, ואחריה של רווחים, ורק אם לא הושג בדרך זו היישור הרצוי.

- על האופי ה"קפצני" של יישור אנכי אפשר להתגבר באמצעות המיצד **הגדלה**. ההתאמה האנכית נעשית באמצעות כפולות שלמות של **הגדלה**. לדוגמה, אם תציין

  .ען ישור
  .רח דלג 2.5 הגדלה p4

יהיה אפשר להגדיל את הערכים הנתונים עם **.רח** עד כדי 150 אחוז, במנות של עד 4 נקודות פיקה, כדי להקנות לכל הטורים בקטע עומק זהה.[22]

- הדוגמה הבאה ממחישה את השימוש במיצדים **גודלנק** ו**עצמי** של **.רח.** במדפסות עמוד. עליך להבין שההבדלים שיופיעו בדוגמאות הבאות יהיו קלים ביותר. הסיבה לכך שההבדלים כה קלים היא שאם תבצע את שינויי ריווח השורות הבאים בסוג-אות בן 10 נקודות, למשל, ההבדל יהיה ברבע המילימטר בלבד. השורות

```
.רט 2.8i
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
.רח גודלנק
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
.רח עצמי
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
```

יוצרות את התוצאה הבאה:

שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.
שלום רב שובך צפורה נחמדת מארצות החום אל חלוני.

- בדוגמה הבאה, נוספות 2.5 נקודות פיקה לריווח השורות במדפסות עמוד. ערך המיצד **נוסף** מיתוסף לערך ריווח השורות כפי שנקבע על-פי סוג-האות. השורות

```
.רט 2.8i
.הס קטן טפוס(6)
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
.רח נוסף P2.5
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
.שב
.תס קטן
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
.רח נוסף
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
.שס
.שב
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
```

יוצרות את התוצאה הבאה:

---

[22] מנות ההגדלה צריכות להיות מספרים שלמים של הריווח האנכי המזערי של יחידת הפלט המסוימת. כתוצאה מכך, יתכן שהמספרים יעוגלו, והדבר עלול לגרום לחריגה מעבר לערכים ולטווחים שציינת.

לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.
לקולך כי ערב מה נפשי כלתה בחורף בעוזבך מעוני.

- במיצד **נוסף** אפשר להשתמש גם כדי להקטין את ריווח השורות, כפי שהוא נקבע על-פי סוג-האות, בערך שצוין. בדוגמה הבאה, ערך המיצד **נוסף** משמש להקטנת ריווח השורות ב-2.7 נקודות פיקה במדפסות עמוד. השורות

```
.רט 2.8i
.הס גדול טפוס (14)
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
.רח נוסף P7.2-
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
.שב
.תס גדול
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
.רח נוסף
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
.שס
.שב
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
```

יוצרות את התוצאה הבאה:

לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.
לא ביום ולא בלילה, חרש אצא לי אטיילה.

• ביישור אנכי של תמליל, נסיונות התאמת הרווח האנכי הלבן יתבצעו לפי הסדר הבא:

1. ייעשה שימוש בהוספת רווח מגדלים שונים (להרחבה בלבד).

2. יותאמו דילוגים בתוך הטווח שצוין במיצד **דלג** של מילת הבקרה .רח.

3. יותאמו רווחים בתוך הטווח שצוין במיצד **רווח** של מילת הבקרה .רח.

4. יותאם התמליל בתוך הטווח שצוין במיצד **תמליל** של מילת הבקרה .רח.

.רט [רוחב שורה בטור]

.CL

מילת הבקרה .רט [רוחב שורה בטור] קובעת את רוחבו של כל טור פלט של SCRIPT/VS.

תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס בין מילת הבקרה .רט [רוחב שורה בטור] לבין מבנה עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.רט	[0 / h / +h / -h]

h רוחבו של כל טור של פלט ערוך. אסור שיהיה גדול יותר מרוחב העמוד כולו. אפשר לבטאו בכל יחידת רווח אופקי תקפה.

+h הגדל את רוחב הטור הנוכחי בכמות שצוינה.

-h הקטן את רוחב הטור הנוכחי בכמות שצוינה.

ברירת מחדל: 0

שים לב:

- .רט גורמת שבירה.
- רוחב השורה בטור נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. יש להשתמש במילת הבקרה .רט ביחד עם מילת הבקרה .הט [הגדר טור] כדי להגדיר את רוחב השורות בכל טור בהתאם לשוליים הנתונים. אם רוחב השורה בטור גדול מן הרווח הנותר בין הטורים, עלולים הטורים לחפוף זה את זה. הקצאת מירווח בין הטורים נעשית באמצעות קביעת רוחב השורה בטור כקצר יותר מן המרחק בין הטורים.

2. הרוחב ההתחלי של כותרות רצות, עיליות ותחתיות, נקבע באמצעות מילת הבקרה .אש [אורך שורה], ולא רוחב השורה בטור.

3. אם לא נקבע במפורש רוחב הטור, יהיה ערכו זהה לערך רוחב השורה. אם קבעת את רוחב השורה בטור כאפס (.רט 0), יאופס רוחב השורה בטור ויקבל את ערכו של רוחב השורה הנוכחי. שים לב: שינוי רוחב השורה בטור באמצעות מילת הבקרה .אש פרושו שהשינוי ברוחב השורה בטור יכנס לתוקף מיידי אם הוא תקף בהתחשב במצב הנוכחי של שולי העמוד וקביעת רוחב העמוד.

4. הקפד להתאים את מילות הבקרה .רט ו-.הט [הגדר טור] עם קביעת שולי העמוד, על-מנת שתמליל הנערך לפי רוחב השורה בטור לא יחרוג מרוחב העמוד כולו.

.רי [רווח יחיד] .SS

השתמש במילת הבקרה .רי [רווח יחיד] כדי לבטל מילת בקרה .רכ [רווח כפול] שניתנה קודם ולחזור למצב ריווח יחיד של הפלט.

.רי	

הערות:

1. הפלט הבא אחרי מילת הבקרה .רי [רווח יחיד] יסודר ברווח יחיד. מכיוון שזוהי עריכת הפלט הרגילה, .רי נחוצה רק כדי לבטל מילת בקרה .רכ [רווח כפול] שניתנה קודם לכן, או להצבת המיצד פי של מילת הבקרה .רח [ריווח שורות].

2. אם ריווח שורות הפלט הקודם לא היה ריווח יחיד, החזרה לריווח יחיד מושהית אוטומטית לשורה אחת, אם שורת הפלט הבאה היא שורת תמליל. לדוגמה, אם תקיש את הקטע הבא:

```
.רכ
שורות אלה יודפסו ברווחים כפולים.
אלה הן השורות האחרונות לפני שנחזור לרווח יחיד בהקשת
מילת הבקרה .רי [רווח יחיד]
ונמשיך להקיש עוד כמה מלים
כדי להדגים את אופן הפעולה.
.רי
עכשיו, חזרנו לריווח יחיד;
אבל היה עלינו להמתין עוד שורה אחת
לפני שהריווח היחיד התחיל, משום שכניסתו
לתוקף הושהתה.
```

התוצאה תהיה כזאת:

```
שורות אלה יודפסו ברווחים כפולים. אלה הן השורות

האחרונות לפני שנחזור לרווח יחיד בהקשת מילת הבקרה .רי

[רווח יחיד] ונמשיך להקיש עוד כמה מלים כדי להדגים את

אופן הפעולה. עכשיו, חזרנו לריווח יחיד; אבל היה עלינו
להמתין עוד שורה אחת לפני שהריווח היחיד התחיל, משום
שכניסתו לתוקף הושהתה.
```

.רכ [רווח כפול] .DS

השתמש במילת הבקרה .רכ [רווח כפול] כשאתה רוצה שהפלט יודפס ברווח כפול בין השורות, במקום רווח יחיד.

.רכ	

הערות:

1. מילת הבקרה **.רכ** מכפילה את ריווח השורות שנקבע באמצעות מילת הבקרה **.רת**. כאשר הריווח הכפול בתוקף, תוכפל כל הוראת רווח או דילוג שנגרמה באמצעות מילות הבקרה **.רו** או **.דל** (לפיכך, **.רו** 2 יוצר ארבעה רווחים). אולם אם מילות הבקרה **.דו** או **.דל** ציינו ערך מוחלט של ריווח, אי-אפשר להכפילו.

2. הרווח הנוסף מוכנס מעל כל שורת פלט, והוא מושמט אם השורה היא השורה הראשונה בגוף העמוד. הדבר עלול להביא לכך שטורים יצאו קצרים מדי בכמות הרווח שהושמט.

3. כשהריווח הכפול בתוקף, החזרה לריווח יחיד (בהקשת **.רי**) נדחית אוטומטית בשורה אחת, אם שורת הפלט הבאה היא שורת תמליל. לדוגמה, אם תקיש את הקטע הבא:

```
.רכ
שורות אלה יודפסו ברווחים
כפולים. אלה הן השורות האחרונות
לפני שנחזור לרווח יחיד
בהקשת מילת הבקרה .רי [רווח יחיד]
ונמשיך להקיש עוד כמה מלים
כדי להדגים את אופן הפעולה.
.רי
עכשיו, חזרנו לריווח יחיד;
אבל היה עלינו להמתין עוד
שורה אחת לפני שהריווח
היחיד התחיל, משום שכניסתו
לתוקף הושהתה.
```

התוצאה תיראה כך:

שורות אלה יודפסו ברווחים כפולים. אלה הן השורות האחרונות

לפני שנחזור לרווח יחיד בהקשת מילת הבקרה .רי [רווח יחיד]

ונמשיך להקיש עוד כמה מלים כדי להדגים את אופן הפעולה.

עכשיו, חזרנו לריווח יחיד; אבל היה עלינו להמתין עוד שורה אחת לפני שהריווח היחיד התחיל, משום שכניסתו לתוקף הושהתה.

.רל [רווח בין מלים] .WS

השתמש במילת הבקרה .רל [רווח בין מלים] כדי לפקח על רוחב הרווח בין מלים.

.רל	[נורמ [h]] [פי [f]]

נורמ קובע את רוחב הרווח בין מלים, עד לשינויו באמצעות מילת בקרה **.רל** אחרת.

h הוא רוחב הרווח בין מלים, המבטל את רוחב ברירת המחדל, שהיא רוחב הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי.

אם הושמט h, יקבע רוחב הרווחים בין מלים מכאן ואילך לפי ערך ברירת המחדל של הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי.

פי מגדיל או מקטין את רוחב הרווח בין מלים.

f הוא מקדם שבו מוכפל הרוחב הנורמלי של הרווח בין מלים כדי לקבל את הרוחב בפועל. (הרוחב הנורמלי הוא רוחב ברירת המחדל של הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי, אלא אם כן שונה באמצעות **.רל נורמ**).

אם הושמט f, תשתמש המערכת ב"1.0". ערכו המרבי של f הוא 100.0.

<u>מצב התחלי:</u> תלוי בברירת המחדל של רוחב הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת מצב התחלי.

<u>שים לב:</u>

- ערכי הרווח בין מלים נכללים בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. רוחב הרווחים הריקים בין מלים נקבע באמצעות מילת הבקרה **.רל**. אם נמצאו בין מלים רווחים רצופים, הרווח הראשון יחשב כרווח בין מלים; שאר הרווחים יחשבו כרווחים נוספים. רוחבו של הרווח הראשון נקבע על-ידי **.רל**. רוחבו של כל אחד מן הרווחים הבאים נקבע על-ידי מילת הבקרה .רנ [רווח נוסף].

2. כל סוג-אות כולל ערך ברירת מחדל לרווח בין המלים, המתאים לגודל האותיות, ו-SCRIPT/VS משתמשת בו כרוחב ההתחלי של הרווחים. אפשר להשתמש במיצד **פי** של מילת הבקרה **.רל** כדי להגדיל או להקטין את רוחב הרווח בין מלים, בצורה פרופורציונית לכל סוגי-האות.

3. במיצד **נורמ** אפשר להשתמש כדי לבטל את רוחב ברירת המחדל הנובע מסוג-האות הנוכחי. פקודה זו קובעת רווחים בגודל קבוע בין המלים, בלי להתחשב בכל שינוי בגודל האותיות.

4. רוחב הרווח בין המלים בפועל נקבע תמיד בהכפלת הרוחב הנורמלי במקדם. אם לא נעשה שימוש ב-**.רל** כדי לשנות אף אחד מהם, התוצאה תהיה 1.0 כפול רוחב הרווח בין מלים של סוג-האות הנוכחי.

5. את רוחב הרווח בין מלים הנקבע באמצעות מילת הבקרה .רל [רווח בין מלים] אפשר לשנות כדלקמן:

   - מבלי להתחשב במצב המיקוף, אפשר לכווץ או להרחיב את הרווח בין מלים, בטווח שצוין באמצעות מילת הבקרה .מק [מיקוף], כדי למנוע שבירת מלה.

   - כאשר הופעל יישור באמצעות מילת הבקרה .עד [עריכה], אפשר להרחיב את הרווח בין המלים כדי להצמיד את המלה האחרונה לשוליים השמאליים.

6. כל הממדים מעוגלים תמיד ליחידת המדפסת השלמה הקרובה ביותר. לפיכך, יתכן שרוחב הרווח בין מלים יוצב על אפס, או יעוגל לאפס. לדוגמה,

.רל פי 0.33

יקטין את הרווחים בין המלים כדי שליש מרוחבם המקורי בהדפסה במדפסות עמוד, אבל יציב את הרווח בין מלים על אפס במדפסת שורה.

דוגמאות:

- אפשר להשתמש במילת הבקרה **.רל** כדי להגדיל או להקטין את רוחב הרווח בין מלים. לדוגמה,

```
.ער סיים
.רל פי 0.8
דו רה מי פה סול לה סי
.רל פי 1.0
דו רה מי פה סול לה סי
.רל פי 1.2
דו רה מי פה סול לה סי
```

יערך כך במדפסת 3800:

```
דו רה מי פה סול לה סי
דו רה מי פה סול לה סי
דו רה מי פה סול לה סי
```

במדפסות חד-רווחיות, כגון 1403, כל הרווחים בין המלים הללו יעוגלו לאותו הערך:

```
דו רה מי פה סול לה סי
דו רה מי פה סול לה סי
דו רה מי פה סול לה סי
```

- אפשר לקבוע רוחב אחיד לכל הרווחים בין המלים. לדוגמה,

```
.רל נורם 0.5i
סום הים והנגר
```

יביא לתוצאה

```
סום      הים      והנגר
```

- בדוגמה הקודמת, רוחב הרווחים הנוספים נקבע לחצי אינץ' משום שהרוחב הנורמלי נקבע כחצי אינץ', והמקדם של **פי** הוא 1.0 כברירת מחדל. את אותה התוצאה היית מקבל עם

```
.רל נורם 0.25i פי 2.0
```

כאן, הרוחב הנורמלי הקבוע (רבע אינץ') מוכפל פי 2 כדי לקבוע רוחב נומינלי קבוע של חצי אינץ'.

- כדי לשחזר את ברירת המחדל לרוחב בין מלים של סוג-האות, הקש:

```
.רל
```

.רנ [רווח נוסף] .ES

השתמש במילת הבקרה .רנ [רווח נוסף] לטיפול בעריכת שני רווחים רצופים או יותר, בכך שתציין את רוחבו של הרווח הנוסף. הרווח הראשון נחשב כרווח בין מלים, ושאר הרווחים נחשבים כרווחים נוספים.

.רנ	[נורמ [h]] [פי [f]]

נורמ h קובע את רוחב הרווחים הנוספים, עד לשינויו באמצעות מילת בקרה **.רנ** אחרת.

h נותן את רוחבו של הרווח השני ואת רוחב הרווחים הבאים אחריו כאשר מופיעים בתמליל רווחים רצופים, ומשעה את ברירת המחדל של רוחב הרווח הנוסף.

אם לא צוין h, רוחב הרווחים הנוספים הבאים יקבע על-ידי ברירת המחדל של ערך הרווח בין מלים של סוג-האות הנוכחי, ועל-פי מיצד **פי** של מילת הבקרה **.רנ**. h יכול להינתן בכל יחידה תקפה של רווח אופקי.

פי f מגדיל או מקטין את רוחבם של רווחים נוספים בין מלים.

f הוא המקדם שבו יוכפל הרוחב הנורמלי של הרווחים הנוספים, כדי לקבל את רוחב הרווח הנוסף. (הרוחב הנורמלי הוא רוחב ברירת המחדל של הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי, אלא אם כן הושעה רוחב זה באמצעות **.רנ נורמ**.)

אם לא צוין f, משתמשת המערכת ב"1.0".

<u>מצב התחלי:</u> תלוי בערך ברירת המחדל של הרווח בין מלים בסוג-האות הנוכחי.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת מצב התחלי.

<u>שים לב:</u>

- ערכי הרווחים הנוספים בין מלים נכללים בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. כאשר מופיעים בתמליל רווחים רצופים, הרווח הראשון נחשב כרווח בין מלים; שאר הרווחים נחשבים כרווחים נוספים. רוחבו של הרווח הראשון נקבע באמצעות מילת הבקרה .רל [רווח בין מלים]. רוחבו של כל רווח אחרי הראשון נקבע באמצעות מילת הבקרה **.רנ**.

2. כל סוג-אות נבנה עם ערך ברירת מחדל לרווח בין מלים, המתאים לגודל התווים, ו-SCRIPT/VS משתמשת בדרך כלל בערך זה כרוחב הנורמלי לכל הרווחים, כולל הרווחים הנוספים. המיצד **פי** של מילת הבקרה **.רנ** מגדיל או מקטין את רוחב הרווחים הנוספים באופן פרופורציוני לכל סוגי-האות.

3. אפשר להשתמש במיצד **נורמ** כדי להשעות את ערך ברירת המחדל של הרוחב הנובע מסוג-האות הנוכחי. כך תקבע רוחב קבוע של רווחים נוספים, מבלי להתחשב בשינויים בגודל סוג-האות.

4. רוחבם של הרווחים הנוספים נקבע בפועל באמצעות הכפלת הרוחב הנורמלי במקדם. אם מילת הבקרה **.רנ** לא שינתה את זה או את זה, התוצאה תהיה 1.0 כפול רוחב הרווח בין מלים של סוג-האות הנוכחי.

5. **.רנ**. עשויה להועיל אם אתה משתמש במוסכמה הקובעת שאחרי משפטים וחלקי משפטים צריכים לבוא שני רווחים.[23] בסוג-אות פרופורציוני, שני רווחים בין מלים בין משפט למשפט יתפסו בדרך כלל רוחב גדול מדי. אפשר להשתמש במילת הבקרה **.רנ** כדי להקטין את רוחבו של הרווח השני, מבלי לשנות את רוחבם של רווחים אחרים בין מלים.

6. אפשר לקבוע או לעגל את רוחבו של הרווח הנוסף לאפס. לדוגמה,

.רנ פי 0.33

יצמצם את הרווחים הנוספים לשליש מרוחבם הקודם בעיבוד עבור מדפסות עמוד, אבל יהפוך את רוחב הרווח הנוסף לאפס במדפסות שורה. הערכים הניתנים יעוגלו בהתאם ליכולתה של יחידת הפלט. הדבר עלול לגרום לרוחב 0 במדפסות שורה.

__דוגמאות:__

- בסוגי-אות פרופורציוניים, ערכו של הרווח הנוסף אחרי נקודת סוף פסוק נקבע בדרך כלל כמחצית רוחבו של הרווח בין מלים. לדוגמה,

  .רנ פי 0.5
  נקודת סוף פסוק. קטע ממשפט.

  התוצאה תהיה:

  נקודת סוף פסוק. קטע ממשפט.

- כדי לקבוע לכל הרווחים רוחב אחיד של 8.5 נקודות, הקש:

  .רל נורם p8.5
  .רנ נורם p8.5

- אם תציין אחת ממילות המפתח, אבל לא תיתן לה ערך, יחזור לתוקפו ערך ברירת המחדל של אותה מילת מפתח. אם תציין את **.רנ** לבדה, בלי מילת מפתח או ערך, יחזרו לתוקפם שני ערכי ברירת המחדל. אם תקיש:

  .רנ

  תבטל בכך כל קביעה קודמת של ערכי ברירת המחדל, והמקדם יוצב שוב על 1.0.

---

[23] SCRIPT/VS תמקם אוטומטית שני רווחים (במקום רווח אחד) אחרי נקודת סוף פסוק המופיעה בסוף שורת קלט. לפרטים, ראה את הדיון במיצד עצור של ".הת [הגדר תו]" בעמוד 90.

.רצ [רצף] .KP

מילת הבקרה .רצ [רצף] מאפשרת לך לקבוע גושי תמליל שישמרו ברציפות באותו הטור. יש כמה דרכים שונות לקביעת רציפות, ולכל דרך יש פונקציות שונות. כאשר מופיעה מילת הבקרה **.רצ** בתוך רצף קודם, היא עשויה לסיים את הרצף הראשון לפני שתתחיל רצף חדש. אם צורתו של הרצף החדש היא כזו שאינה יכולה לסיים את הרצף הנוכחי, המערכת תתעלם ממנו, ורציפות התמליל תישמר משום שהוא מהווה חלק מרצף גדול יותר.

.רצ	{ התחל } { צף } { עכב } { סביבה } { סיים } { v + v } { v }

התחל מתחיל רצף רגיל. התמליל בתוך רצף רגיל מופרד מן התמליל שמחוץ לו, ואי-אפשר לבנות שורת פלט מתמליל שחלקו בא מתוך רצף וחלקו בא מחוץ לרצף. רצף רגיל יוכנס לטור הנוכחי אם הוא יכול להכנס במלואו, ואם לא, תתבצע קפיצת טור מיידית. הרצף הרגיל יופיע בפלט באותו המיקום היחסי שבו היה בקלט. רצף רגיל מסיים כל רצף אחר, לפני שהוא מתחיל. בתחילת רצף רגיל ובסופו מתבצעת שבירה.

צף מתחיל רצף צף. רצף צף יוכנס לטור הנוכחי, אם אפשר להכניס את כולו; אם לא, יוכנס לטור הבא. הטור הנוכחי ימולא בתמליל שבא אחרי הרצף הצף. **.רצ צף** מסיים כל רצף אחר, לפני שהוא מתחיל. תמליל שמוקם אחרי הרצף הצף לא יאורגן מחדש בעת תהליך חלוקת התמליל (כפי שצוין באמצעות מילת הבקרה .אט [אזן טורים]). בתחילתו ובסופו של רצף צף מתבצעת שבירה.

עכב מתחיל רצף מעוכב. רצף מעוכב יודפס תמיד בטור הבא, גם אם יש לו מספיק מקום בטור הנוכחי, והטור הנוכחי ממולא בתמליל שבא אחרי הרצף המעוכב. למעשה, רצף מעוכב פועל בדיוק כמו רצף צף שלא נמצא לו די מקום בטור הנוכחי. **.רצ עכב** מסיים כל רצף אחר, לפני שהוא מתחיל. בתחילתו ובסופו של רצף מעוכב מתבצעת שבירה.

סביבה מתחיל רצף סביבתי. רצף סביבתי זורם עם התמליל שלפניו ושאחריו. שום שבירה אינה מתבצעת והעריכה נמשכת כאילו לא הוגדר שום רצף. כל השורות המכילות תמליל מתוך הרצף נשמרות ביחד, ואם מתבצע איזון טורים, יועבר הרצף כולו כמיקשה אחת מטור אחד למשנהו. **.רצ סביבה** מסיים רצף סביבתי אחר, או רצף שהוגדר בצורה **.רצ** v + v או **.רצ** v לפני שמתחיל הרצף הסביבתי. אבל אם רצף רגיל, צף או מעוכב נמצאים כבר בעיבוד, מתעלמת המערכת מ-**.רצ סביבה**.

סיים מציין את סופו של רצף רגיל, צף, מעוכב או סביבתי. **.רצ סיים** מסיים גם רצף בעל עומק קבוע מראש, אבל אין בו צורך.

v + v מתחיל רצף בעל עומק אנכי קבוע מראש. עומק הרצף מחושב כסכום כל ה-v השונים שניתנו. אם **.רצ** v או v + v עודנו פעיל, העומק יושווה לעומק הנותר של הרצף הנוכחי הפעיל. העומק הגדול מבין השניים יהיה מעתה העומק בתוקף.

לדוגמה, **.רצ** 3 + 2 יתחיל רצף של 5 שורות, ואילו **.רצ** 2i + 3 יתחיל רצף של שני אינצ'ים ועוד שלוש שורות. (זוהי מילת הבקרה היחידה המתירה לך לסכם ביחד שתי יחידות רווח שונות כדי לקבל תוצאה יחידה.) בצורה זו של רצף משתמשות מילות הבקרה לרמת כותרת .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6]. רצף בעל עומק קבוע מראש אין צורך לסיים ב-**.רצ סיים**. הוא יסתיים אוטומטית עם מילוי העומק שנקבע לו מראש. אם מעובד רצף סביבתי או רצף גבוה ממנו בשעה שמופיע **.רצ** v + v, מתעלמת המערכת מ-**.רצ** v + v. המיצד v + v אינו גורם לשבירה.

v מתחיל רצף בעל עומק קבוע מראש, שצוין באמצעות v. לאחר מילוי העומק שנקבע מראש, מסתיים אוטומטית רצף שצוין בצורת v. אם נמצאת כרגע בעיבוד כל צורה אחרת של רצף, מלבד v + v או v, מתעלמת המערכת מ-**.רצ** v. אם יש כבר **.רצ** v או v +

v פעיל, אזי יושווה v לעומק הנוכחי הנותר ברצף הפעיל. העומק הגדול מבין השניים יהפך לעומק הנוכחי. המיצד v אינו גורם לשבירה.

בירית מחדל: אין

שים לב:

- .רצ מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .רצ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- מילת בקרה זו שומרת את הסביבה הנוכחית.

הערות:

1. הרצפים המתחילים באמצעות **.רצ התחל**, **.רצ צף** ו-**.רצ עכב**, פועלים כולם בסביבה נפרדת מהתמליל הרגיל. אי-אפשר ליצור שורת פלט באמצעות שרשור תמליל מתוך רצף עם תמליל מחוץ לו. עם התחלת רצף, נשמרת הסביבה הפעילה. תזוזות וביטולי תזוזות מאופסים, כך שהשוליים בתחילת הרצף מקבלים את מיקום השוליים הבסיסי המצוי כרגע בתוקף, והרוחב המרבי של שורה בטור מקבל את רוחב הטור הנוכחי.

   בגמר רצף, ערכי התמליל המקוריים חוזרים אוטומטית לתוקפם. פירוש הדבר הוא שאם אתה משנה את מיקום השוליים, מצב העריכה, המיקוף, ריווח השורות, או דברים מסוימים נוספים, אינך צריך לשחזר אותם בסיום הרצף. לרשימת כל ערכי הסביבה הפעילה הנשמרים והמשוחזרים עבור רצפים אלה, ראה תרשים 22 בעמוד 293.

2. רצפים שהתחילו ב-**.רצ סביבה**, **.רצ** v + v או **.רצ** v אינם נבדלים מן התמליל הסובב אותם. שורות פלט יכולות להיווצר באמצעות שרשור תמליל מתוך הרצף עם תמליל מחוצה לו. שום ערכי סביבה אינם נשמרים או משתנים, והתמליל בתוך הרצף זורם עם התמליל הסמוך לו. העריכה נמשכת ברצפים אלה כאילו לא הוחל שום רצף, אבל כל שורות הפלט הנכללות ברצף נשמרות ביחד, באותו טור של הפלט.

3. מילות בקרה מסוימות אינן מותרות בתוך רצף. אם מופיעה אחת המלים האסורות הללו, הרצף מסתיים מייד, כאילו עובדה מילת הבקרה **.רצ סיים**, ומילת הבקרה האסורה מתבצעת. מוצגת הודעת אזהרה, המציינת את מילת הבקרה שסיימה את הרצף. לרשימת מילות הבקרה האסורות, ראה תרשים 18 בעמוד 289.

4. אחרי שרצף צף או מעוכב מוקם בטור, הוא נחשב לרצף רגיל. כתוצאה מכך, אפשר להעביר אותו תהליך איזון התמליל (**.אט התחל**). רצף צף אפשר להעביר קדימה, הרחק ממיקומו המקורי בטור. רצף מעוכב אפשר להעביר קדימה או אפילו אחורה, לטור הקודם.

5. אם יש רצף גדול מכדי שאפשר למקם אותו בעמוד, מוצגת הודעת שגיאה.

6. רצפים אנכיים בצורה **.רצ** v ו-**.רצ** v + v אינם משעים עיבוד שורות אלמנות. תחת זאת, הרצף נחשב כשתי השורות הראשונות של אלמנה. פירוש הדבר הוא שאפשר לשמור עוד שורה אחת כדי לעמוד בדרישות שורה אלמנה.

7. רצפים בצורה v ו-v + v עשויים להתמזג וליצור רצף יחיד שיהיה גדול מאוד. אם רצף זה נעשה גדול יותר מגודל עמוד, יסתיים הרצף ותוצג הודעת שגיאה.

.רק [שורה ריקה]   .NL

מילת הבקרה .רק [שורה ריקה] נוצרת על-ידי SCRIPT/VS ומבוצעת כל אימת שמעובדת שורה ריקה.

.רק	

שים לב:

- **.רק** מבטלת המשכיות שורות.

הערות:

1. כל אימת ש-SCRIPT/VS מוצאת שורת קלט ריקה, כלומר, שורה שאורכה הוא אפס, היא יוצרת ומבצעת מילת בקרה **.רק**. מילת הבקרה **.רק** איננה עושה דבר, מלבד איפוס המשכיות השורות, במקרה שהשורה הקודמת הסתיימה בתו המשכיות.

   אם אתה מעוניין ששורות ריקות יבצעו איזו פונקציה אחרת, תוכל להגדיר מכלל **.רק** באמצעות .המ [הגדר מכלל], ובהנחה שפענוח המכללים פועל, המכלל **.רק** שלך יבוצע כל אימת שתעובד שורה ריקה.

2. שום פונקציית **.רק** לא תבוצע על שורות המעובדות במצב מילולי (.מל [מילולי]). אולם שורת תמליל ריקה מאפסת את ההמשכיות אם שורת התמליל הקודמת הסתיימה בתו המשכיות.

3. שורה ריקה עשויה לנבוע מכמה מקורות. משום כך, עליך להגדיר מכלל **.רק** רק אם מחייב זאת שימוש ספציפי בחלק מסוים של המסמך. שורות ריקות עשויות לנבוע:

   - מקובץ קלט מקורי
   - מקלט מסוף (.קל)
   - משורה לא-ריקה הנהפכת לשורה ריקה כתוצאה מפענוח
   - משורת מכלל ריקה

4. שורה ריקה איננה זהה לשורה פנויה. שורות פנויות מכילות לפחות תו אחד, ואותן מעבדת מילת הבקרה .שפ [שורה פנויה].

.רר [רווח בשורה] .21

השתמש במילת הבקרה .רר [רווח בשורה] כדי להכניס כמות קבועה של רווח אופקי לבן בין שתי מלים, או כדי לבצע קפיצת טבלר למיקום שצוין בשורה.

.רר	{ h } { -h }
	אל h [מינימום 2h] [פנוי / שבירה / מוחלט]

h קובע את כמות הרווח הלבן האופקי שיש להכניס לשורה. הרווח המוכנס, העשוי להיות חיובי או שלילי, איננו כפוף ליישור, ולא יופיעו רווחים בין מלים בין הרווח המוכנס לבין התמליל הסובב אותו.

אל קובע שיש לבצע "קפיצת טבלר מיידית" לעמדה שצוינה בשורה זו. h נותן את העמדה בשורה זו.

מינימום קובע את כמות הרווח המשמשת כדי לקבוע אם הוחמצה "קפיצת טבלר מיידית". ערך ברירת המחדל הוא יחידת מדפסת אופקית אחת.

כאשר ניתן מיצד אל, ורוחב התמליל בשורה עולה על h פחות 2h, נחשבת "קפיצת הטבלר המיידית" כאילו הוחמצה, והעיבוד יהיה תלוי במיצדים הבאים:

פנוי אם הוחמצה "קפיצת טבלר מיידית", יוכנס רווח בין מלים רגיל.

שבירה אם הוחמצה "קפיצת טבלר מיידית", מתבצעת שבירה, ו"קפיצת הטבלר המיידית" תחול בשורה החדשה.

מוחלט אם הוחמצה "קפיצת טבלר מיידית", יוכנס רווח אופקי שלילי כדי לבצע את "קפיצת הטבלר המיידית".

ברירת מחדל: פנוי

שים לב:

- .רר מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. אפשר להשתמש במילת הבקרה **.רר** כדי להכניס כמות קבועה של רווח אופקי בין שני תווים, ואפשר לראות זאת כרווח דרוש או כתו מחזיר (backspace) בעל רוחב שרירותי, בהתאם לשאלה אם הרווח שהוכנס חיובי או שלילי, בהתאמה.

2. כן אפשר להשתמש במילת הבקרה **.רר** כדי לבצע קפיצת טבלר לנקודה שצוינה בשורה זו, מבלי להפריע לעמדות הטבלר הנוכחיות, כפי שנקבעו באמצעות מילת הבקרה .עט [עמדת טבלר].

דוגמאות:

- אפשר להשתמש במילת הבקרה **.רר** כדי לכלול בתמליל כמות קבועה של רווח אופקי לבן:

```
החפץ בשלום
.רר 0.5i
יכון למלחמה.
```

הרווח המוכנס נחשב כתו יחיד, ולכן איננו כפוף ליישור:

```
החפץ בשלום      יכון למלחמה.
```

- הרווח האופקי הלבן המוכנס יכול להיות שלילי:

מלה בהדגשת קו תחתי.
.רר 0.5i-

הרווח המוכנס נחשב כתו מחזיר יחיד:

מלה בהדגשת קו תחתי.

- אפשר להשתמש במילת הבקרה .רר לביצוע "קפיצת טבלר מיידית": היא תמקם את התמליל הבא אחריה בעמדה שצוינה בשורת הפלט, מבלי להפריע לעמדות הטבלר שנקבעו באמצעות מילת הבקרה .עט [עמדת טבלר]. לדוגמה,

נא להקיש את שמך:
.רר אל p10

כמות הרווח שהוכנס היא ההפרש בין הכמות שצוינה לבין רוחב התמליל הקודם לה בשורת הפלט:

נא להקיש את שמך: ____________

- "קפיצת טבלר מיידית" עלולה להיות מוחמצת אם רוחב התמליל שכבר מוקם בשורת הפלט עולה על הערך שצוין עם מילת הבקרה .רר. אם צוין המיצד פנוי, אזי "קפיצת הטבלר המיידית" שהוחמצה תטופל כאילו היא רווח רגיל בין מלים. לדוגמה,

נא להקיש את שמך:
.רר אל 1i פנוי

יביא לתוצאה

נא להקיש את שמך: ____________

אם צוין המיצד שבירה, תתבצע שבירה, ו"קפיצת הטבלר המיידית" תעובד בשורת פלט חדשה:

נא להקיש את שמך:

אם צוין המיצד מוחלט, "קפיצת הטבלר המיידית" תעובד תמיד בשורת הפלט הנוכחית; אם הוחמץ הטבלר, יוכנס רווח אופקי שלילי:

נא להקיש את שמך:____________

.שא [שורה אלמנה] .WZ

מילת הבקרה .שא [שורה אלמנה] מפקחת על הטיפול בשורות אלמנות בגוף התמליל.

.שא	[התחל / סיים]

התחל קובע שיש לבטל שורות אלמנות. מצב זה הוא הן ברירת המחדל והן המצב ההתחלי.

סיים קובע שאין לבטל שורות אלמנות.

<u>מצב התחלי:</u> **התחל**

<u>ברירת מחדל:</u> **התחל**

<u>שים לב:</u>

- .שא גורמת שבירה.

<u>הערות:</u>

1. עיבוד שורות אלמנות לא יבוצע אם עומק גוף העמוד הוא פחות משמונה שורות.
2. כל מילת בקרה הגורמת לשבירה מביאה למעשה לסיום עיבוד שורות אלמנות, ושורת התמליל הבאה תתחיל מחדש את עיבוד השורות האלמנות. הדבר עלול ליצור שורה שהיא לכאורה שורה אלמנה, אבל למעשה היא פיסקה בת שורה אחת.
3. כל אימת שמופיעה שורה שעומקה הוא יותר משליש מעומק גוף העמוד, יסתיים עיבוד השורות האלמנות אחרי מיקום השורה בגוף.
4. עיבוד שורות אלמנות מבוצע רק בגוף העמוד.

.שב [שבור] .BR

השתמש במילת הבקרה .שב [שבור] כדי לוודא ששורת הקלט הבאה לא תשורשר עם השורה הקודמת או השורות הקודמות.

.שב	

שים לב:

- .שב גורמת שבירה.

הערות:

1. מילת הבקרה **.שב** נחוצה רק כאשר SCRIPT/VS משרשרת שורות קלט. היא גורמת לכך שהשורה הקודמת תערך כשורה קצרה, אם היא קצרה יותר מרוחב הטור הנוכחי.
2. למילות בקרה רבות ישנה פעולת שבירה. אין צורך במילת הבקרה .שב כאשר מופיעה אחת המילים הללו במקום המתאים. לרשימת מילות הבקרה הללו, ראה תרשים 16 בעמוד 288.
3. רווח רגיל או רווח טבלר בתחילת שורת קלט גורם לשבירה.

דוגמאות:

- אם תקיש

```
כותרת:
.שב
פיסקה חדשה...
```

יופיע הפלט כך:

```
כותרת:
פיסקה חדשה...
```

- אילולא הופיעה מילת הבקרה **.שב** ומצב השרשור היה בפעולה, היו השורות מודפסות כך:

```
כותרת: פיסקה חדשה...
```

.שג [שירותי גמל] .GS

השתמש במילת הבקרה .שג [שירותי גמל] לביצוע שירותים שונים הנדרשים בכתיבת פונקציות עיבוד יישומים (APF) של תגי גמל.

.שג	{ סרוק / העתק } שסמל [מחרוזת]
	{ בצעמתאר / בצעבררה } [שם [עי שם]] [[לא] שם ... שם]
	{ טהר / טהרהודעה } [[לא] שם ... שם]
	ערדכותרת [n]
	חפשמתאר שסמל [שם ... שם]
	חוקים [= (מפתחחוק1 ... מפתחחוק4.)] [= (מפתחחוק1 ... מפתחחוק4.)]
	לווח [תג ... תג]
	משתנים [מחרוזת]
	עמשתנים [שסמל1 ... שסמלn]
	תג [התחל / לאהתחל / סמל / סיים]
	קידומת [סיים = c[c]] [סיים = c[c]]
	הכנס שורה

סרוק קובע שיש לסרוק את המחרוזת בחיפוש אחר מתארי **גמל** ושארית התמליל. כל המתארים שנמצאו, מצורפים למחסנית המתארים הנוכחית; שארית התמליל נהפכת לערכו של הסמל &שסמל.

אם לא ניתנה מחרוזת, שארית התמליל המופיעה אחרי תג **גמל** הנוכחי מסולקת מן המסמך ונהפכת לערכו של הסמל &שסמל.

הסריקה מתבצעת בהתאם לחוקים הנוכחיים לתגי התחלה. חוקי הסריקה השונים נדונים בהמשך פרק זה.

העתק זהה למיצד **סרוק**, מלבד זאת שאם לא ניתנה מחרוזת, שארית התמליל אחרי תג **גמל** הנוכחי אינה מסולקת מן המסמך: רק עותק של שארית התמליל מוכנס ל-&שסמל.

שסמל שמו של סמל שיכיל את שארית התמליל משמאל למפריד בין סימון ותכולה. אם חוקי הסריקה **לאמתאר** או **עצור** נמצאים בתוקף, אפשר למצוא את שארית השורה בלי כל מפריד סימון/תכולה. ראה את הדיון בחוקי הסריקה להלן.

מחרוזת המחרוזת שתיסרק בחיפוש אחר מתארים ושארית תמליל. כל המתארים שימצאו יתוספו למחסנית המתארים; שארית התמליל תהפך לערכו של &שסמל.

בצעמתאר קובע שיש לבצע כל מתאר שנמצא ושהוצב במחסנית המתארים. אם ניתנה רשימת שמות, יבוצעו רק המתארים שצוינו בה. אם לפני

רשימת השמות מופיעה מילת המפתח **לא**, יבוצעו כל המתארים מלבד אלה המפורטים ברשימה. כאשר מבוצע מתאר, הוא חדל להימצא במחסנית המתארים.

בצעבדרה קובע שיש לבצע כל אופציה מוגדרת-משתמש שצוינה בפקודה NSCRIPT3. אם ניתנת רשימת שמות, יבוצעו רק האופציות המפורטות ברשימה. אם מופיעה לפני רשימת השמות מילת המפתח **לא**, יבוצעו כל האופציות מלבד אלה המפורטות ברשימה. אחרי ביצוע האופציה, היא חדלה לעמוד לרשותך.

עי קובע במפורש את ה-APF שיבוצע עבור מתאר נתון.

לא קובע שאין לפעול על השמות שברשימה הבאה אחריו.

שם מציין שם של מתאר.

טהר קובע שיש להשמיט כל מתאר שנמצא ושהוצב במחסנית המתארים. אם ניתנת רשימת שמות, יטוהרו רק המתארים המפורטים בה. אם מופיעה לפני רשימת השמות מילת המפתח **לא**, יטוהרו כל המתארים מלבד אלה המפורטים ברשימה.

טהרהודעה זהה **לטהר**, מלבד זאת שמוצגת הודעה המציינת את המתארים שטוהרו מן המחסנית. הדבר מועיל אם אתה מבקש לדעת על מתארים שלא נעשה בהם שימוש בתג מסוים.

ערדכותרת קובע שהמיספור העשרוני הנכלל בסמל &@xref צריך לקבל את הערך שצוין, או שיש להגדילו. אם הושמט n, הסמל &@xref יקבל ערך ריק, והמיספור יתחיל מההתחלה.

n קובע אם יש להגדיל את מונה הכותרות ברמה הנתונה, או שיש לתת לו את הערך הנתון. אפשר גם להשתמש ב-n כדי לציין אם המיספור צריך להיות בספרות או באותיות. אם n הוא מספר עשרוני, המונה ברמה זו יוגדל, והסמל &@xref יכיל את ערך המונה לרמה זו. אם n הוא בצורה ...n1.n2.n3 (המערכת תומכת ב-32 רמות מיספור לכל היותר), מונה הכותרות יקבל את הערך הנתון. אם ניתנו פחות מ-32 מספרים, מניחה המערכת שהם מתייחסים לעמדות החל מימין. לדוגמה, אם ניתן הערך 1.3.2, &@xref יקבל את הערך '1.3.2'.

הערך 0 מעמיד את מונה הכותרות על 1 עבור הרמה הראשונה ועל 0 לכל שאר הרמות. הערך 0 בכל עמדה נתונה מאפס את הערכים של כל העמדות הבאות. אם צוינה סיפרה יחידה, מונה הכותרת המתאים יוגדל באחד, וכל תת-הרמות יאופסו. המערכת מתעלמת מן הבקשה הראשונה להגדיל מונה כותרת, אחרי שערכו הוצב במפורש באמצעות **.שג ערדכותרת**.

חפשמתאר קובע שיש לבדוק במחסנית המתארים כדי לברר אם נמצאים בה מתארים מסוימים.

שםסמל קובע שכל המתארים שנערך אחריהם חיפוש והתברר שהם נעדרים ממחסנית המתארים, ייקבעו בסמל זה כיסודות מערך.

שם קובע את שם המתאר שיש לברר אם הוא מצוי במחסנית.

חוקים קובע את החוקים שיחולו על חיפוש מתארי **גמל**. אתה רשאי לציין שתי רשימות של מילות-מפתח לחוקים, שתיהן בתוך סוגריים. הרשימה הראשונה קובעת את החוקים לחיפוש תגי התחלה, והשניה - את החוקים לחיפוש תגי-סיום. חוקי תגי ההתחלה ישמשו לחיפוש באמצעות **.שג סרוק**.[24]

מילות המפתח המוכרות לחוקים הן:

מתאר קובע שהשימוש במתארים מותר. למתאר הרגיל יש הצורה "שם=ערך", כאשר השם מכיל שמונה תווים לכל היותר, והתו הראשון איננו סיפרה. שאר התווים יכולים להיות אפלבתיים, סיפרתיים, או התווים @, #, ו-$. הערך יכול להופיע באחת משתי צורות: מלה יחידה הבנויה מקבוצת התווים המוגבלת המותרת לשימוש בשמות, בלי רווחים בתוכה, או מחרוזת הנתונה בין תווי גרש יחיד.

---

[24] החוקים שנקבעו באמצעות **.שג סרוק** ישמשו לחיפוש כל תג שאין לו חוקי חיפוש משלו, כפי שנקבעו באמצעות .קפ [קשר פונקציה].

במחרוזת הנתונה בין תווי גרש יחיד מותר השימוש בכל תו,[25] והמערכת מתעלמת מרווחים בתחילת המחרוזת או בסופה.

פריט המצוי בשורה הנסרקת שאיננו הולם את התיאור הזה של מתאר תקף, יטופל בהתאם לחוקי **ערך**, **עצור** ו**הודעה** המצויים בתוקף כרגע.

כל המתארים הרגילים המתגלים בסריקה ממוקמים במחסנית המתארים, והם עומדים לרשות כל APF המשתמשת ב-.שג **בצעממתאר** ו-.שג **חפשממתאר**.

לאמתאר קובע שמתארים רגילים אינם מותרים בתג זה. אם **לאמתאר** בתוקף, אין כל חשיבות לשאר החוקים. שום סריקה איננה נערכת עבור תג המפעיל את חוק **לאמתאר**, אבל מה שבא אחרי התג בקלט מטופל כתמליל (אלא אם כן זהו תג אחר, כמובן).

ערך קובע שבתג זה מותר השימוש ב"מתארי ערך". מתאר ערך הוא מלה יחידה הבנויה מאותה קבוצת התווים המוגבלת המותרת לשימוש בשמות מתארים, בלי "שם=" לפניו. מחרוזות מוקפות גרשיים אינן מותרות בשימוש כמתארי ערך. כל מתארי הערך שנמצאו במהלך סריקה ממוקמים בשורת זימון APF, והם עומדים לרשות אותה APF בסמל המכלל המקומי &*.

לאערך קובע שמתארי ערך אינם מותרים בתג זה. במקרה זה, מלה שהיתה מוכרת כמתאר ערך, אילו חוק **ערך** היה בתוקף, נחשבת כמתאר לא-תקף.

עצור קובע שאם נמצא מתאר לא-תקף במהלך הסריקה, תיפסק הסריקה בו במקום, והמתאר הלא-תקף, עם כל מה שנמצא לשמאלו, יטופל כתמליל.

לאעצור קובע שמתאר לא-תקף לא יעצור את הסריקה. המערכת מדלגת על המתאר הלא-תקף וממשיכה בסריקה.

הודעה קובע שאם נמצא מתאר לא-תקף, יש להציג הודעה. אם חוק **עצור** בתוקף, ההודעה תראה את התחלת המחרוזת שאיננה מתאר, והנחשבת כתמליל. אם חוק **לאעצור** בתוקף, ההודעה תראה את כל המתאר הלא-תקף.

לאהודעה מונע הצגת הודעה עם גילוי מתאר לא-תקף. הסריקה נפסקת או נמשכת, בהתאם לחוק **עצור** או **לאעצור** שבתוקף, ללא הודעה.

סימן שוויון במקום רשימת חוקים פירושו שיש להשאיר את קבוצת החוקים ללא שינוי. רשימה ריקה, כלומר, סוגריים ימניים ושמאליים שאין ביניהם מאומה, פירושה שיש לחזור לערכי ברירת המחדל.

ברירת המחדל לחוקי תגי התחלה היא (**מתאר לאערך עצור לאהודעה**). ברירת המחדל לתגי סיום היא (**לאמתאר**).

לווח הצגת החוקים הנוכחיים לתגי התחלה וסיום. אם ניתנת רשימת שמות תגים, .**שג לווח** מציגה גם את קישור .קפ [קשר פונקציה] שבתוקף עבור כל תג ברשימה, ביחד עם חוקי הסריקה הצמודים לאותו תג.

משתנים הקצאת הערכים המקומיים של מכלל באמצעות המחרוזת הבאה אחרי מילת המפתח **משתנים**. לדוגמה, אם מכלל נותן את מילת הבקרה

.שג משתנים אחד שניים שלושה

אז הסמל &* יקבל את הערך "אחד שניים שלושה". הסמל &*0 יקבל את הערך "3", &*1 יקבל את הערך "אחד", &*2 יכיל את "שניים" ו-&*3 יכיל את "שלושה".

---

[25] אם גרש יחיד מהווה חלק מהמחרוזת, יש לבטא אותו באמצעות שני תווי גרש רצופים.

מילת הבקרה **.שג משתנים**, ללא מחרוזת, מאפסת את &*0, וכל שאר הסמלים מתרוקנים.

משתנים הקצאת ערכים למיצדי המכלל הנוכחי, &*1, &*2, ..., באמצעות הסמלים שצוינו. סמלי מערך אינם מותרים כאן.

תג קובע את שיטת פענוח תג **גמל** שתהיה בתוקף.

התחל מאפשר סריקת **גמל**.

לאהתחל מאפשר סריקה ומונע הצגת הודעות התראה על תגים שלא פוענחו.

סמל מאפשר הדמיה של סריקת **גמל** לסמלים ולא תגים.[26]

סיים משבית סריקת **גמל**

קידומת קובעת מיפוי סוג של תגי **גמל** ל-APF. אפשר לציין מיפוי בנפרד לתגי התחלה (מיצד ראשון) ולתגי סיום (מיצד שני).

סיים משבית מיפוי אוטומטי של שם תג ל-APF.

= אופציית מיפוי APF נותרת בעינה.

'c[c]' קובע תו או שני תווים שישמשו כקידומת לשם התג כדי ליצור את שם מיפוי APF.

הכנס מיועד לשימוש על-ידי APF החייבת להכניס תמליל חדש כלשהו לפלט. השורה הנתונה, הרשאית להכיל רווחים ריקים בתוכה, תמוקם בפלט לפני כל שארית תמליל הקיימת לתג זה, תוך שימוש בהמשכיות המתאימה. אם שארית התמליל הקשורה לתג איננה באה מייד אחרי התג, יתכן שההמשכיות לא תתבצע כראוי. כמו כן, השימוש בפונקציה זו מתוך קובץ או מכלל עלול שלא ליצור את ההמשכיות הנאותה.

<u>**ברירת מחדל:**</u> אין

<u>**הערות:**</u>

1. כאשר נמצא תג **גמל**, נקראות שורות במספר הנחוץ כדי לקבל את כל המתארים הקשורים אליו, וכן את שארית התמליל. הסריקה תסתיים עם מציאת אחד מן הבאים:

   - שארית התמליל
   - תג **גמל** אחר
   - שורת מילת בקרה

   אחרי השלמת הסריקה, מתבצעת ה-APF הקשורה לתג.

2. שארית התמליל הבאה אחרי תג **גמל** מטופלת כתמליל מילולי; שום עיבוד מיוחד אינו מתבצע לגבי רווחים או עצירות טבלר בתחילת התמליל.

<u>**דוגמאות:**</u>

- נניח שהוקש תג **גמל** בעל המתארים הבאים:

```
:מפלצת סוג=דרקון כנפיים=2
  שם='סמאוג' מזון=בשר_אדם
  משפחה=דרקונידיאה מזון=בשר.
```

במסגרת ה-APF המעבד את התג **:מפלצת.**, אפשר להשתמש בפונקציה .שג בצעמתאר לשם עיבוד סלקטיבי של המתארים. לדוגמה,

.שג בצעמתאר סוג

מביא לביצוע המכלל **סוג**. ערכו של המתאר מסופק למכלל בתור המיצדים שלו.

---

[26] מיצד זה מיועד ליצירת תואמות עם SCRIPT/VS גירסה 1 בלבד.

אפשר לתת את שם המכלל לביצוע במפורש, כאשר אינו זהה לשם המתאר. לדוגמה,

.שג בצעמתאר מזון עי תזונה

מביא לביצוע המכלל **תזונה** פעמיים; פעם אחת עם המיצד "בשר_אדם", ופעם שניה עם המיצד "בשר".

לאחר שעובד מתאר, הוא מפסיק לעמוד לרשות התג. לדוגמה, אם אחרי שתי מילות הבקרה .שג הקודמות יבוא המשפט הבא:

.שג בצעמתאר

יבוצעו המכללים הבאים:

.כנפיים 2
.שם סמאוג
.משפחה דרקונידיאה

- מצבו ההתחלי של מונה הכותרות נקבע בתוך "1.0.0.0.0....". אפשר להשתמש במילת הבקרה **.שג ערךכותרת** כדי לשנות את מונה הכותרות בכל עת. לדוגמה,

  .שג ערךכותרת 4.7.7.4

  קובע את מונה הכותרות כך: "4.7.7.4.0.0....". אם מילת הבקרה הבאה לרמת כותרת היא **כ4**, יהיה מספר הכותרת "4.7.7.4"; אם היא **כ5**, יהיה מספרה "4.7.7.4.1"; אם היא **כ3**, יהיה מספרה "4.7.7".

  אם ניתן רק מספר אחד עם **.שג ערךכותרת**, תוגדל הכותרת ברמה המתאימה באחד, וכל הרמות שמתחתיה יאופסו. לדוגמה,

  .שג ערךכותרת 2

  יביא להצבת מונה הכותרות כך: "4.8.0.0....".

- מילות הבקרה **.שג משתנים** ו-**.שג עמשתנים** מספקות אמצעי נוח להצבת כמה סמלים בעת ובעונה אחת, כאשר אין צורך במיצדי המכלל הנוכחי. לדוגמה,

  .שג משתנים 1 7 7 6
  .שג עמשתנים x y z t

  שקול כנגד

  .עם x = 1
  .עם y = 7
  .עם z = 7
  .עם t = 6

- מתארי ערך מוצגים ל-APF המעבדת את התג, באותה הדרך שבה ערכי המתארים מוצגים למכלל המעבד מתאר. לדוגמה, אם הוקש תג כך:

  :איור גדול.

  סמל המכלל המקומי &* של המכלל המעבד את התג **:איור** יקבע בתוך "גדול". אם התג הוקש כך:

  :איור מידה=גדול.

  סמל המכלל המקומי &* של המכלל המעבד את המתאר **מידה** יקבע בתוך "גדול".

- השתמש ב-**.שג הכנס** כדי להכניס תמליל מתוך APF.

  .שג הכנס איור 7

  התמליל "איור 7", יוכנס לפני עיבוד שארית התמליל.

- השתמש ב-**.שג סרוק** כדי לקבל את שארית התמליל בסמל, על-מנת שתוכל לעבד אותה.

  .שג סרוק שורתתמליל

יציב את שארית התמליל בתור הסמל &שורתתמליל לשימוש מאוחר יותר. עכשיו חייבת ה-APF לעבד תמליל זה. SCRIPT/VS לא היתה מעבדת תמליל זה אוטומטית.

- השתמש ב-.שג **העתק** כדי לקבל את שארית התמליל בתור סמל, על-מנת שתוכל לבדוק אותה.

  .שג העתק שורתתמליל

  יציב את שארית התמליל בתור הסמל &שורתתמליל. SCRIPT/VS עדיין תעבד אוטומטית את שארית התמליל.

.שד [שולי עמוד] .PM

מילת הבקרה .שד [שולי עמוד] מורה ל-SCRIPT/VS להזיז את הפלט הערוך של כל עמוד שמאלה, והיא משמשת ביחד עם אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3.

.שד	[{ h } { +h } { -h } [h2 +h2 -h2]] [לשולים]

h קובע את כמות הרווח האופקי (רווח ניקוב) להזזת עמודי פלט בעלי מספרים אי-זוגיים.

אם צוין h+ או h-, העמודים יוזזו שמאלה או ימינה, בהתאמה, משולי רווח הניקוב הנוכחיים.

h2 קובע את רווח הניקוב לעמודים בעלי מספרים זוגיים. אם הושמט h2, יחול h על כל העמודים.

לשוליים מציין שיש לעבד מילת בקרה זו אך ורק אם אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3 <u>לא</u> צוינה. אם אופציית BIND צוינה, מתעלמת המערכת ממילת הבקרה.

<u>מצב התחלי:</u> תלוי ביחידה הלוגית וברווח הניקוב שצוין.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת מצב התחלי.

<u>שים לב:</u>

- .שד גורמת שבירה.
- .שד נכנסת לתוקף בעמוד הבא.
- .שד מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- גודל השוליים נכלל בסביבת העמוד.

<u>הערות:</u>

1. אם לא צוין מיצד **לשולים**, מילת הבקרה .שד [שולי עמוד] תקבע ללא תנאי את שולי העמודים.
2. אם צוין מיצד **לשולים**, מילת הבקרה .שד [שולי עמוד] תקבע את שולי העמודים רק אם לא צוינה אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3.
3. אם לא צוינה אופציית BIND, המצב ההתחלי לשולי העמוד יקבע על-ידי היחידה הלוגית.
4. מספר העמוד בפועל (לא בכוח) של עמוד הפלט מבוקר על-ידי מילות הבקרה .קד [קפיצת עמוד] ו-.מד [מיספור עמודים], המשמשות לפירוט מספרי עמודים זוגיים ואי-זוגיים. לפיכך, יכולים לבוא שני עמודים או יותר בעלי מספרים זוגיים (או אי-זוגיים), בזה אחר זה.
5. סימני הגהה, המוגדרים באמצעות מילת הבקרה .סה [סימן הגהה], ימוקמו ברווח הניקוב עבור הטור הראשון; סימני הגהה עבור הטורים הבאים ימוקמו ברווח שבין הטורים. אם לא יושאר מקום מספיק לסימני הגהה, הם יושמטו.
6. הקפד שלא לציין עבור **.שד** ערך כה גבוה, עד שהפלט הערוך יחרוג מרוחב העמוד המתאים ליחידה הלוגית.

מילת הבקרה .שח [שחזר מצב] משחזרת את סביבת העריכה של SCRIPT/VS כפי שנשמרה קודם לכן באמצעות מילת הבקרה .שמ [שמור].

.שח	[שמסביבה]

שמסביבה שמה של סביבה, כפי שנשמרה באמצעות מילת הבקרה .שמ [שמור]. השם יכול להכיל עד 16 תווים ללא רווח ריק.

אם שמסביבה לא צוין, תשוחזר הסביבה חסרת השם האחרונה שנשמרה.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. מילת הבקרה .שח משחזרת את סביבת העריכה של SCRIPT/VS מתוך סביבה שמורה בעלת שם נתון או מתוך מחסנית אחרון-נכנס-ראשון-יוצא שנוצרה באמצעות מילת הבקרה .שמ. מילת הבקרה .שח משחזרת את משתני SCRIPT/VS לפי הערכים שהיו בתוקף עם הופעת מילת הבקרה .שמ המתאימה לה. לפרטים נוספים, ראה ".שמ [שמור]" בעמוד 242.

2. אם אין כרגע מילת בקרה .שמ בתוקף, מילת הבקרה .שח משחזרת את הערכים ההתחליים.

3. בדרך כלל, .שח משחזרת את הסביבה המיועדת בלי לגרום לשבירה. היוצאים מכלל זה הם:

   - אם הגדרת הטור משתנית כתוצאה ממילת הבקרה .שח, אזי תתבצע שבירה כאילו צוינה הגדרת טור חדשה באמצעות מילת הבקרה .הט [הגדר טור].

   - אם משתנה מצב העריכה כתוצאה ממילת הבקרה .שח, אזי תתבצע שבירה כאילו צוין מצב עריכה חדש באמצעות מילת הבקרה .ער [עריכה].

4. אם ישתנו מצב העריכה (כפי שנקבע באמצעות מילות הבקרה .ער [עריכה] ו-.בע [בטל עריכה]), או יישור התמליל (כפי שנקבע באמצעות מילות הבקרה .מר [מרכז] או .צש [צמוד לשמאל]) כתוצאה ממילת הבקרה .שח, תתבצע שבירה לפני שחזור הסביבה.

דוגמאות:

- כדי לשחזר את הסביבה חסרת השם האחרונה שנשמרה, הקש

  .שח

- כדי לשחזר את הסביבה בעלת השם הנתון **רחל**, הקש

  .שח רחל

.שט [שטח] .AR

מילת הבקרה .שט [שטח] מאפשרת לך להתחיל, להוסיף או לסיים שטח בעל שם נתון. היא מאפשרת לך גם לבטל את תכולתו של שטח בעל שם נתון, או לבקש ששטחי קטע ימוקמו בפלט. את השטח בעל השם הנתון יש להגדיר תחילה במילת הבקרה .הח [הגדר שטח].

.שט	שמשטח	[התחל / עליון / החלף / בטל]
	{ שים } { סיים }	

שמשטח — מזהה שטח בעל שם נתון שכבר הוגדר באמצעות מילת הבקרה .הח [הגדר שטח]. המזהה יכול להכיל לכל היותר 16 תווים ללא רווח ריק.

התחל — מתחיל את העריכה בתוך השטח המוגדר. אם כבר יש תמליל בתוך השטח בעל השם הנתון, יתוסף התמליל החדש לשטח זה אחרי התמליל הקיים.

עליון — מתחיל את העריכה בתוך השטח המוגדר. אם כבר יש תמליל בתוך השטח בעל השם הנתון, יתוסף התמליל החדש לשטח זה לפני התמליל הקיים.

החלף — מוחק את התמליל שכבר ישנו בתוך השטח בעל השם הנתון, ושעדיין לא מוקם בעמוד, ואחר-כך מתחיל את העריכה בתוך השטח המוגדר.

בטל — מוחק את התמליל שכבר ישנו בתוך השטח בעל השם הנתון, ושעדיין לא מוקם בעמוד. שום תמליל חדש לא יערך בשטח זה כתוצאה מהשימוש במיצד בטל.

סיים — מסיים את השטח המיועד לעיבוד. עתה כשיר כל החומר שנמצא בשטח למיקום בעמוד, אם עדיין לא מוקם. עם זאת, עוד אפשר למחוק אותו לפני המיקום.

שים — מבקש הנחת קטע שטח. מתבצעת שבירת קטע, וכל גוף התמליל הרגיל עד לנקודה זו מעובד וממוקם בעמוד, בהתאם למצב הנוכחי של הגדרת הטור והעריכה האנכית. אחר-כך, נבנה קטע חדש שיקבל את שטחי הקטע. אם החומר בשטחי הקטע לא יכנס כולו לקטע אחד, ייבנו קטעים ועמודים רצופים במספר הדרוש, כל אחד מהם יקבל את מלוא תפוסתו, האפשרית או המותרת, עד שימוקמו כל שטחי הקטע. אז מתחדשת הגדרת הטור הנוכחית, וגוף התמליל שיבוא אחר-כך ימשך מייד מתחת לקטע האחרון שנוצר עבור שטחי הקטע.

ברירת מחדל: התחל

שים לב:

- .שט גורמת שבירה.
- .שט מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- .שט מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- .שט שים גורמת לשבירת קטע בלתי מותנית.
- מילת בקרה זו שומרת ומשחזרת את הסביבה הנוכחית.

הערות:

1. השתמש במילת הבקרה .שט כשאתה רוצה שהתמליל הבא אחריה יופיע במיקום מסוים בעמוד. קביעת המיקום חייבת להיעשות באמצעות מילת הבקרה .הח [הגדר שטח].

2. החומר שנערך בתוך שטח בעל שם נתון לא ימוקם בעמוד עם גמר השטח. שטחי **עמוד** ו-**גוף** ממוקמים אחרי שנגמרה עריכת העמוד; שטחי קטע ממוקמים רק אחרי מתן מילת הבקרה **.שט שים**. אפשר להשתמש במתאר הסמל &DA' כדי לברר כמה חומר שטרם מוקם מכיל שטח בעל שם נתון, אם בכלל.

3. אם תציין **.שט שים**, ימוקמו שטחי **קטע** בשטח **הגוף** של העמוד. לפיכך מתעלמת המערכת מ-**.שט שים** בכותרות רצות ויליות או תחתיות.

4. יש כמה תכונות משותפות לשטח ולרצף, לגוש צף ולהערות שוליים:

- מילות הבקרה האסורות ברצף, אסורות גם בשטח בעל שם נתון. אם נתקלת המערכת במילה כזו, מסתיימת עריכת השטח בהודעה, ואז מעובדת מילת הבקרה.
- שטח בעל שם נתון אינו יכול להכיל רצף, גוש צף או הערת שוליים, כשם שרצף, גוש צף או הערת שוליים אינם יכולים להכיל שטח בעל שם נתון.
- הסביבה הפעילה נשמרת בתחילת השטח ומשוחזרת עם סיומו. רוחב הטור וסוג האות מקבלים את הערכים ההתחליים שצוינו עם מילת הבקרה .הח [הגדר שטח], אם היו כאלה.
- מילת הבקרה **.שט** מסיימת תמיד כל שטח הנמצא בעיבוד, לפני ביצועו. אם נעשה שימוש בתחביר בלתי-תקף, לא ייעשה שום דבר נוסף, מלבד הצגת הודעה מתאימה.
- **.שט סיים** יביא לסיום כל קו אנכי שאולי נמצא בפועל.

5. עיבוד שורות אלמנות אינו מתבצע בשטחים בעלי שם נתון.

6. לפירוט המגבלות הקשורות בקביעת ערך לאמפרסנד בתוך שטח בעל שם נתון, ראה את הקטע "הערות" בהמשך לתאור של ".עם [ערך סמל]" בעמוד 154.

דוגמאות:

- נניח שהוגדר שטח בשם **פינה** כך:

  .הח פינה 5.25i 8.5i עמוד רוחב 1.65i

  אפשר לערוך תמליל ולמקם אותו בשטח **פינה** בהקשת

```
.שט פינה התחל
התמליל הבא
ערוך בצורת גוש קטן מיושר משמאל
בפינה השמאלית
התחתונה של העמוד.
.שט סיים
```

```
התמליל הבא
ערוך בצורת
גוש קטן
מיושר משמאל
בפינה
השמאלית
התחתונה של
העמוד.
```

- נניח ששטח בשם **העורב** הוגדר כך:

.הח עורב 0 0 גוף

אפשר לערוך תמליל ולמקם אותו בשטח **העורב** בהקשת:

```
.שט העורב התחל
.מר העורב
.דל
.ער סיים
כחצות ליל קור וסער,
 עת אני, שבור-הצער,
בספרי חכמה נשכחת
 הסתכלתי נים-ועד,
בא קשקוש סתום בדלת,
 קל כדפק יד נחשלת --
יד חוששת -- יד שואלת
 מחסה לדל או גר.
"זה אורחי" -- כה לחשתי --
 "זה אורח, זר או גר --
זה אורח, לא יותר."
.
.
.
.שט סיים
```

מתוך השיר "העורב" מאת אדגר אלן פו, תרגום זאב ז'בוטינסקי

השטח בעל <u>השם הנתון</u> ימוקם עם סיום עריכת העמוד, אבל מכיוון שהשיר ארוך למדי, קרוב לוודאי שלא יכנס כולו לעמוד יחיד. חלק גדול ממנו ככל הניתן יוכנס לעמוד, והשאר ישמר וימוקם בעמודים הבאים, עד אשר ימוקם בשלמותו כל החומר השייך לשטח.

- בדוגמה דלעיל, תופיע הכותרת רק בעמוד הראשון. אתה יכול לחזור על הכותרת בכך שתכנים אותה בראש החומר הנותר בכל אחד מהעמודים הבאים. לדוגמה, נניח שהכותרת הרצה הבאה הוגדרה אחרי מילוי השטח בעל <u>השם הנתון</u> כולו בתמליל:

```
.כע התחל
.אם &DA'העורב של 0 .לך ריק
.שט העורב עליון
.מר העורב (המשך)
.רו
.שט סיים
...ריק
 (כותרת רצה רגילה)
.כע סיים
```

הגדרת הכותרת הרצה תבוצע בכל אחד מן העמודים הבאים. הכותרת תופיע בחלקו העליון של השטח בכל עמוד ועמוד עד אשר עומק החומר הנותר בשטח בעל השם **העורב** יהיה אפס.

.IN   .שי [שוליים ימניים]

השתמש במילת הבקרה .שי [שוליים ימניים] כדי לשנות את מיקום השוליים הימניים של פלט SCRIPT/VS. תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס של .שי [שוליים ימניים] למבנה עמוד פלט של SCRIPT/VS.

.שי	[0 / h / +h / -h] [[למשך] v1] [[אחרי] v2] [לש]

h קובע את כמות הרווח לתזוזה. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-0, והתזוזה חוזרת לשוליים הימניים ההתחליים. אם תשתמש ב-h+ או ב-h-, השוליים הימניים הנוכחיים יורחבו או יוצרו בהתאמה.

למשך מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, המציינת שהמיצד הבא אחריה בשורה קובע את המשך האנכי של התזוזה. אם הושמט **למשך**, המספר המופיע בשורה אחרי **h** מתפרש בתור v1.

v1 קובע את המשך האנכי של תזוזת השוליים. התזוזה משתנה ארעית למשך מרחק אנכי כפי שנקבע באמצעות v1, ואז חוזרת למצבה המקורי.

אם v1 נקבע בתור 0, השוליים שנקבעו יהיו ארעיים, אבל ישארו בתוקף עד שישתנו במילת בקרה .שי אחרת. אם v1 צוין בתור *, השוליים החדשים יהיו קבועים עד שישתנו במילת בקרה .שי אחרת. דיון בהבדל בין שינוי קבוע וארעי בשוליים, ראה בהערות להלן. אם לא צוין כלל v1, מניחה המערכת שהכוונה ל-*, והשוליים החדשים יהיו קבועים.

אחרי מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, המציינת שהמיצד הבא בשורה קובע את המרחק האנכי עד כניסתם לתוקף של השוליים החדשים. אם הושמט אחרי, מתפרש המספר הבא אחרי <u>v1</u> בתור <u>v2</u>.

v2 קובע את המרחק האנכי עד כניסתם לתוקף של השוליים החדשים. השוליים הקודמים נשארים בתוקף עד גמר עריכתו של המרחק האנכי שצוין, ואז נכנסים לתוקף השוליים החדשים. אם צוין <u>v2</u> בתור 0, השוליים החדשים נכנסים לתוקף מייד. אם לא צוין כלל <u>v2</u>, מניחה המערכת שהכוונה ל-0, והשוליים החדשים נכנסים לתוקף מייד.

לש (לא שבור) קובע שאין לבצע שבירה עם הופעת מילת הבקרה .שי.

<u>מצב התחלי:</u> 0

<u>ברירת מחדל:</u> 0. משחזרת את המצב ההתחלי.

<u>שים לב:</u>

- .שי גורמת לשבירה אם לא צוינה מילת המפתח **לש**.
- מיקום השוליים הימניים נכלל בסביבה הפעילה.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .שי משנה את המיקום הנוכחי של השוליים הימניים. השוליים החדשים יכולים להיות ארעיים או קבועים, בהתאם לשאלה אם צוין או לא צוין משך השוליים ב-<u>v1</u>. השוליים הנוכחיים עבור כל שורה הם השוליים הקבועים ועוד השוליים הארעיים. אם ציינת את המרחק האופקי של השוליים באמצעות סימן הפלוס (+) או המינוס (-), השוליים החדשים יחושבו באמצעות חיבור המנה שפרטת עם השוליים <u>הקבועים</u>, או חיסורה מהם, בהתאמה. כלומר, לפני חישוב שוליים חדשים, מחוסרים השוליים הארעיים, אם יש כאלה, מסך הכל, והערך הנוכחי נשאר ערכם של השוליים הקבועים בלבד. (זהו ההבדל היחיד בין שינוי קבוע ושינוי ארעי בשוליים.)

   כל מילת בקרה .שי חדשה יכולה לשנות את ערך השוליים הנוכחי. שוליים אלה נשארים בתוקף למשך כל השורות הבאות (כולל פיסקאות

חדשות ועמודים חדשים), עד למציאת מילת בקרה .שי חדשה, או עד גמר המשך האנכי שצוין. .שי 0 מבטל את שינויי השוליים, ומבנה הפלט חוזר למיקום המקורי של השוליים הימניים.

2. ערכו של h מייצג את כמות הרווח הלבן שיש להשאיר לפני התמליל. למשל, .שי 1.5cm קובע שוליים ברוחב סנטימטר וחצי, והתמליל יתחיל אחרי רוחב השוליים הריק הזה.

3. אם צוין ב-v2 מרחק אנכי, לא יספרו בחשבון זה כל שורות מדולגות או שורות רווח שהוכנסו לפני עריכת התמליל. הספירה תתחיל בשורת התמליל הראשונה שאיננה שורת רווח, אבל מכאן ואילך תכלול כל שורה פנויה הבאה אחריה.

4. ערכו של סמל המערכת &$שי משקף את מיקום השוליים המצרפי נטו לשורת הפלט הבאה, כולל הן שוליים קבועים והן שוליים ארעיים.

5. נסיון להציב את השוליים מימין לשוליים הימניים הממשיים או משמאל לשוליים השמאליים הממשיים יביא להצגת הודעת שגיאה, וכל שינויי השוליים יאופסו.

6. אם לא צוין **למשך**, המספר הבא אחרי h יתפרש בתור v1, אלא אם כן יבוא לפניו **אחרי**.

   אם לא ניתן v1, מניחה המערכת שהכוונה ל-* (שוליים קבועים).

7. אם לא צוין **אחרי**, המספר הבא אחרי v1 מתפרש בתור v2, אלא אם כן בא לפניו **למשך**.

   אם לא ניתן v2, מניחה המערכת שהכוונה ל-0 (שוליים חדשים מייד).

8. אם v2 צוין בתור 0 או שברירת המחדל היא 0 (שוליים חדשים מייד), וצוין **לש**, השוליים החדשים נכנסים לתוקף עם תחילת השורה הבאה. אם אין כרגע שורה שכבר התחילה, השוליים החדשים נכנסים לתוקף מייד.

דוגמאות:

- .שי 5

  כל השורות אשר יעובדו לאחר הופעתה של בקשה זו יוזזו 5 רווחים שמאלה מן השוליים הימניים. מיקום זה של השוליים ישאר בעינו עד להופעתה של מילת בקרה .שי חדשה.

- .שי 0

  בטל תוקפן של כל מילות בקרה .שי או **תז**, והפלט נערך ביישור מלא ימינה.

- אם אתה מציין שוליים ימניים מסוימים למשך אנכי מסוים, ומקיש .שי 0 לפני שעברת את מלוא המשך האנכי הזה, השוליים יחזרו מייד ימינה, מפני ש- .שי גורם שבירה. לדוגמה, אם תציין

```
.שי 5 למשך 3cm
כל השורות שיעובדו אחרי הוראה זו
יוסטו בחמש עמדות תו ימינה
מן השוליים הקודמים. תזוזה זו
תימשך לאורך אנכי של 3 ס"מ,
או עד הופעת מילת בקרה .שי חדשה.
.שי 0
התמליל הנמשך מנקודה זו והלאה
ימוקם שוב בשוליים הימניים
ההתחליים, כמו קודם.
```

התוצאה תהיה:

כל השורות שיעובדו אחרי
הוראה זו יוסטו בחמש
עמדות תו ימינה מן
השוליים הקודמים. תזוזה
זו תימשך לאורך אנכי של 3
ס"מ, או עד הופעת מילת
בקרה .שי חדשה.
התמליל הנמשך מנקודה זו והלאה
ימוקם שוב בשוליים הימניים
ההתחליים, כמו קודם.

• מילת הבקרה .תז [תזוזה]

.תז 0.7i

דומה למילת הבקרה

.שי 0.7i 0 1
(או .שי 0.7i למשך 0 אחרי 1)

ההבדל הוא שאחרי שצוין + או -, מילת הבקרה .שי מחשבת את השוליים החדשים בהסתמך על הרכיב הקבוע של סך כל השוליים, ואילו .תז מביאה בחשבון גם את הרכיב הארעי. לפיכך, .תז n- איננה יכולה להצר את השוליים ביותר מן הרכיב הארעי, ואילו .שי n- יכולה גם יכולה.

.שמ [שמור] .SA

מילת הבקרה .שמ [שמור] שומרת את סביבת העריכה של SCRIPT/VS, המכילה את הערכים והממדים של מילות בקרה מסוימות.

.שמ	[שמסביבה]

שמסביבה קובע שם המזהה את הסביבה הנשמרת באמצעות מילת הבקרה .שמ. אחרי שנשמר שמסביבה, אפשר לשחזר אותו באמצעות מילת הבקרה .שח. השם יכול להכיל 16 תווים לכל היותר, ללא רווח ריק.

אם לא צוין שמסביבה, הסביבה הנוכחית נשמרת כסביבה חסרת-שם במחסנית אחרון-נכנס-ראשון-יוצא.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. מילת הבקרה .שמ שומרת סביבות במחסנית, או לפי שם נתון. מילת הבקרה .שח [שחזר מצב] משחזרת את סביבת SCRIPT/VS לערכים שהיו בתוקף בשעה שהופיעה מילת הבקרה .שמ המתאימה.
2. מילת הבקרה .שמ רק שומרת עותק של הערכים של משתני SCRIPT/VS הללו, ואיננה משנה אף אחד מן המשתנים.
3. מכיוון שמילת הבקרה .שמ איננה משנה את מצבו של אף אחד ממשתני SCRIPT/VS, כל המשתנים חייבים לקבל במפורש את הערכים המתאימים, אלא אם כן הערכים הנוכחיים ידועים.
4. הסביבה הנשמרת באמצעות .שמ מחולקת לשלושה חלקים, "הסביבה הפעילה", "סביבת העמוד" וטבלאות תרגום. ראה תרשים 22 בעמוד 293 לפרטים נוספים על חלקיה של הסביבה. הסביבה הפעילה נשמרת ומשוחזרת אוטומטית בכמה פונקציות עריכה. אין צורך להשתמש במילות הבקרה .שמ ו-.שח ברצפים ובהערות שוליים, אלא אם אתה רוצה לשמור ולשחזר ערכים שאינם שייכים לסביבה הפעילה, כגון פירוט .תת [תרגם תו].

דוגמאות:

- כדי לשמור את הסביבה הנוכחית, הקש

  .שמ

  הסביבה הנוכחית תישמר במחסנית אחרון-נכנס-ראשון-יוצא.

- כדי לשנות ארעית את התזוזה הנוכחית של השוליים הימניים, הקש

  .שמ
.שי 0
...
.שח

  מילת הבקרה .שח [שחזר מצב] תשחזר את ערך תזוזת השוליים הימניים כפי שהיה בעת ביצוע מילת הבקרה .שמ.

- כדי לשמור את הסביבה הנוכחית לפי שם נתון, הקש

  .שמ רחל

  הסביבה הנוכחית נשמרת לפי השם **רחל**.

.שם [שחזר סוג-אות] .PF

השתמש במילת הבקרה .שם [שחזר סוג-אות] כדי לחזור לשימוש בסוג-האות שהזיהוי שלו הוא האחרון שנשמר באמצעות מילת הבקרה .תס [תחילת סוג-אות].

.שם	

שים לב:

- סוג-האות הקודם ומחסנית שמירת סוג-האות נכללים בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה .שם [שחזר סוג-אות] משחזרת את סוג-האות הקודם, כלומר, הופכת אותו שוב לסוג-האות הנוכחי; אבל אם השתנתה הגדרתו של סוג-האות הקודם בצורה כזו שפונקציות עריכה פנימיות (כגון הדגשת קו-תחתי, שימוש באותיות לועזיות גדולות והקשה כפולה, כמפורט עם מילות הבקרה .קו [קו תחתי], .אג [אות גדולה] ו-.קג [קו תחתי - אות גדולה], או עם מיצדי **עלעצ חזור** או **עלעצ תו** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]) השתנו בהגדרה זו, אזי ישתקפו שינויים אלה בעת החזרה לשימוש בסוג-אות זה. לפירוט הפונקציות הניתנות לשינוי בהגדרת סוג-אות, ראה ".הס [הגדר סוג-אות]" בעמוד 81.

2. אם משתמשים במילת הבקרה .שם כאשר אין בנמצא סוג-אות שנשמר קודם לכן, מוצגת הודעת שגיאה ופוג-האות של ברירת המחדל ליחידת הפלט נשאר בתוקף.

3. עומקה של מחסנית שמירת סוג-אות הוא 16 רשומות, והמחסנית נשמרת ומשוחזרת באמצעות מילות הבקרה .שמ [שמור] ו-.שח [שחזר מצב], וכן באמצעות כל שאר מילות הבקרה הגורמות לשמירת הסביבה הנוכחית ולשחזורה, כגון .רצ [רצף] ו-.צף [גוש צף]. לרשימת מילות הבקרה הללו, ראה תרשים 22 בעמוד 293.

.שפ [שורה פנויה] .BL

מילת הבקרה .שפ [שורה פנויה] נוצרת על-ידי SCRIPT/VS ומבוצעת כל אימת שמעובדת שורה פנויה. היא מביאה להופעת שורה אחת של רווח אנכי לבן.

.שפ	

שים לב:

- .שפ גורמת שבירה.
- .שפ מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. כל אימת ש-SCRIPT/VS נתקלת בשורת קלט פנויה, היא יוצרת ומבצעת את מילת הבקרה .שפ. למילת הבקרה .שפ יש השפעה זהה להשפעתה של מילת הבקרה .רו [רווח].

   אם אתה מעוניין ששורות פנויות ימלאו איזו פונקציה אחרת, תוכל להגדיר מכלל .שפ באמצעות .המ [הגדר מכלל]. לאחר הפעלת פענוח מכללים באמצעות מילת הבקרה .פמ [פענוח מכללים], יבוצע מכלל .שפ שהגדרת כל אימת שתעובד שורה פנויה.

2. שום פונקציית .שפ לא תבוצע לגבי שורות המעובדות במצב מילולי, הנוצר באמצעות מילת הבקרה .מל [מילולי].

3. שורה פנויה עשויה לנבוע מכמה מקורות שונים. משום כך, עליך להגדיר מכלל שפ רק אם הדבר נחוץ לשימוש ייחודי בחלק מסוים של המסמך. שורות פנויות עשויות לנבוע:

   - מקובץ קלט מקורי
   - משורת מכלל פנויה
   - מקלט מסוף (.קל)
   - משורה לא-פנויה המתרוקנת כתוצאה מפענוח סמלים.

4. יש הבדל בין שורה פנויה ושורה ריקה. שורות ריקות הן שורות שאינן מכילות תווים, והן מעובדות על-ידי מילת הבקרה .רק [שורה ריקה].

השתמש במילת הבקרה .שץ [שבץ] כדי לעבד את תכולתו של הקובץ שצוין עימה, החל מנקודה זו בקובץ הנוכחי. העיבוד ימשך כאילו החומר בקובץ המשובץ הוא חלק מן הקובץ הנוכחי.

.שץ	{ זיהוי-קובץ } { (שםקובץ) } { ('ישםקובץ)') }	[אסימון1 ... אסימון14]

זיהוי-קובץ שם של SCRIPT/VS בן 8 תווים לקובץ המשובץ.

אפשר לקשר שם בן 8 תווים לקובץ או לקבוצת נתונים חיצוניים באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ]. אם לא בוצעה .הק עבור שם זה, ב-CMS, תבנה SCRIPT/VS קובץ או קבוצת נתונים חיצוניים מן השם שניתן, בהתאם לכללי הסביבה הנוכחית- כמתואר ב"SEARCH: ציון ספריה" בעמוד 22. ב-TSO, SCRIPT/VS מניחה ש-file-id הוא אבר בקבוצת הנתונים המחולקת 'userid.text' ומשבצת קובץ זה אם הוא קיים.

שםקובץ שמו האמיתי של הקובץ או שמה האמיתי של קבוצת הנתונים לשיבוץ. שם הקובץ חייב לבוא בין סוגריים.

אם לא בוצעה .הק עבור הקובץ או קבוצת הנתונים, SCRIPT/VS תעניק שם בן 8 תווים שיקושר מכאן ואילך עם קובץ זה או עם קבוצת הנתונים הזאת.

אם שם הקובץ מכיל אותיות לועזיות קטנות או תווים מיוחדים, יש להכניסו בין תווי גרש יחיד (') וסוגריים.

אסימון1 ... אסימון14 ערכים מיקומיים (positional values) בעלי אורך מרבי של שמונה תווים, שיש להעבירם לקובץ המשובץ.

ערכו של הסמל &1 הוא האסימון (מלה) הראשון, ערכו של הסמל &2 הוא האסימון השני, וכן הלאה. הסמל &0 מכיל את מספר האסימונים שהועברו; אפשר לציין עד 14 אסימונים.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. כשמגיעה המערכת למילת הבקרה .שץ, היא מעבדת מייד את תכולת הקובץ ששמו הופיע עם אותה מילת בקרה .שץ. עם השלמת עיבוד הקובץ המשובץ, ימשך עיבודו של הקובץ החיצוני, החל בשורת הקלט הבאה אחרי מילת הבקרה .שץ.

2. הודעות שגיאה, מעקב פלט ומזהים שסופקו באמצעות אופציית NUMBER של הפקודה NSCRIPT3, כולם משתמשים בזיהוי הקובץ הפנימי בן 8 הבתים כדי לתאר קובץ.

3. בקובץ משובץ יכולים להימצא תמליל כלשהו או מילות בקרה כלשהן של SCRIPT/VS. אפשר לשבץ זה בתוך זה עד רמה של 16 קבצים, אבל לא יותר מ-16 קבצים יוכלו להיות פעילים בעת ובעונה אחת. אם יש לך קבצים פתוחים רבים בגלל מילת בקרה .סק [סוף קובץ], יתכן שגבול השיבוץ של קובץ בקובץ ("קינון") יהיה נמוך יותר. אחרי עיבוד .סק, נשאר קובץ זה פתוח, אבל איננו נמצא ברשימת הקבצים המשובצים כרגע.

4. מילות הבקרה .שץ ו-.צר מבצעות פונקציות דומות, אבל .שץ מאפשרת את הכנסת תכולתו של הקובץ השני לעיבודו של קובץ קיים, בעוד ש-.צר מוסיפה את הקובץ השני לסוף הקובץ הקיים.

5. המספר המרבי של אסימונים שאפשר להעבירם לקובץ המשובץ יקטן אם תשתמש בצורת .שץ ('ישםקובץ') או בצורת .שץ (שםקובץ) של מילת הבקרה לשיבוץ. המספר המרבי של אסימונים יקטן בשניים, אחד לכל סוגר, ועוד אסימון יופחת על כל מלה נוספת בשם הקובץ. SCRIPT/VS תציג הודעת אזהרה אם תמצא יותר מ-16 אסימונים בשורת מילת הבקרה.

6. הסמלים &1 עד &14 ועד בכלל מקבלים ערכים חדשים עם כל עיבוד של מילת בקרה .שץ או .צר, והאסימון &0 מקבל את מספר האסימונים

שאינם ריקים. אם אתה מבקש להשאיר את האסימון &1 בעינו, אבל לתת ערך חדש ל-&2, תוכל להשתמש בסימן האחוזים (%) במקום אסימון1 (או כל אסימון אחר שאתה רוצה להשאיר בעינו).

7. אינך יכול לשבץ קובץ שכבר נמצא במצב פעיל.

דוגמאות:

- .שץ משותף פרק4

תכולתו של קובץ SCRIPT שזיהוי-הקובץ שלו הוא **משותף** תוכנס לתהליך העיבוד של קובץ SCRIPT הנוכחי; כשתגיע המערכת לסוף הקובץ **משותף**, תחזור לעיבוד הקובץ הנוכחי. האסימון **פרק4** יוצב כערכו של הסמל &1. יתכן שבקובץ **משותף** תהיה הוראת שיבוץ נוספת, בצורה:

.שץ &1

וזו תפוענח כך:

.שץ פרק4

קובץ אחר עשוי להכיל את מילת הבקרה

.שץ משותף פרק5

כך ש-&1 ב**משותף** יקבל עתה את הערך **פרק5**.

.שש [שוליים שמאליים] .IR

השתמש במילת הבקרה .שש [שוליים שמאליים] כדי לשנות את מיקום השוליים השמאליים של פלט SCRIPT/VS. תרשים 12 בעמוד 274 מראה את היחס של .שש [שוליים שמאליים] למבנה עמוד פלט SCRIPT/VS.

.שש	[0 / h / +h / -h]	[[למשך] v2] [[אחרי] v1] [לש]

h קובע את כמות הרווח לתזוזה. אם הושמט, מניחה המערכת שהכוונה ל-0, והתזוזה חוזרת לגבול השמאלי של הטור. אם תשתמש בh+ או ב-h-, השוליים השמאליים הנוכחיים יורחבו או יוצרו בהתאמה.

למשך מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, המציינת שהמיצד הבא אחריה בשורה קובע את המשך האנכי של התזוזה. אם הושמט למשך, המספר המופיע בשורה אחרי h מתפרש בתור v1.

v1 קובע את המשך האנכי של תזוזת השוליים. התזוזה משתנה ארעית למשך מרחק אנכי כפי שנקבע באמצעות v1, ואז חוזרת למצבה המקורי.

אם v1 נקבע בתור 0, השוליים שנקבעו יהיו ארעיים, אבל ישארו בתוקף עד שישתנו במילת בקרה .שש אחרת. אם v1 צוין בתור *, השוליים החדשים יהיו קבועים עד שישתנו במילת בקרה .שש אחרת. דיון בהבדל בין שינוי קבוע ושינוי ארעי בשוליים, ראה בהערות להלן. אם לא צוין כלל v1, מניחה המערכת שהכוונה ל-*, והשוליים החדשים יהיו קבועים.

אחרי מילת מפתח לשימוש לפי בחירה, המציינת שהמיצד הבא בשורה קובע את המרחק האנכי עד כניסתם לתוקף של השוליים החדשים. אם הושמט אחרי, מתפרש המספר הבא בשורה אחרי v1 בתור v2.

v2 קובע את המרחק האנכי עד כניסתם לתוקף של השוליים החדשים. השוליים הקודמים נשארים בתוקף עד גמר עריכתו של המרחק האנכי שצוין, ואז נכנסים לתוקף השוליים החדשים. אם צוין v2 בתור 0, השוליים החדשים נכנסים לתוקף מייד. אם לא צוין כלל v2, מניחה המערכת שהכוונה ל-0, והשוליים נכנסים לתוקף מייד.

לש (לא שבור) קובע שאין לבצע שבירה עם הופעת מילת הבקרה .שש.

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: 0. משחזרת את המצב ההתחלי.

שים לב:

- .שש גורמת לשבירה אם לא צוינה מילת המפתח **לש**.
- מיקום השוליים השמאליים נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה .שש משנה את המיקום הנוכחי של השוליים השמאליים. השוליים החדשים יכולים להיות ארעיים או קבועים, בהתאם לשאלה אם צוין או לא צוין משך השוליים ב-v1. השוליים הנוכחיים עבור כל שורה הם השוליים הקבועים ועוד השוליים הארעיים. אם ציינת את המרחק האופקי של השוליים באמצעות סימן הפלוס (+) או המינוס (-), השוליים החדשים יחושבו באמצעות חיבור המנה שציינת עם השוליים הקבועים, או חיסורה מהם, בהתאמה. כלומר, לפני חישוב שוליים חדשים, מחוסרים השוליים הארעיים, אם יש כאלה, מסך הכל, והערך הנוכחי נשאר ערכם של השוליים הקבועים בלבד. (זהו ההבדל היחיד בין שינוי קבוע ושינוי ארעי בשוליים.)

   כל מילת בקרה .שש חדשה יכולה לשנות את ערך השוליים הנוכחי. שוליים אלה נשארים בתוקף למשך כל השורות הבאות (כולל פיסקאות

חדשות ועמודים חדשים), עד להופעת מילת בקרה .שש חדשה, או עד גמר המשך האנכי שצוין. .שש 0 מבטל את שינוי השוליים, ומבנה הפלט חוזר למיקום המקורי של השוליים השמאליים.

2. ערכו של h מייצג את כמות הרווח הלבן שיש להשאיר בצד שמאל של התמליל.

3. אם צוין ב-v2 מרחק אנכי המציין מתי השוליים החדשים יכנסו לתוקף, לא יספרו בחשבון זה כל השורות המדולגות או שורות הרווח שהוכנסו לפני עריכת התמליל. הספירה תתחיל בשורת התמליל הראשונה שאיננה שורת רווח, אבל מכאן ואילך תכלול כל שורה פנויה הבאה אחריה.

4. אם לא צוין **למשך**, המספר הבא אחרי h יתפרש בתור v1, אלא אם כן יבוא לפניו **אחרי**.

   אם לא ניתן v1, מניחה המערכת שהכוונה ל-* (שוליים קבועים).

5. אם לא צוין **אחרי**, המספר הבא אחרי v1 מתפרש בתור v2, אלא אם כן בא לפניו **למשך**.

   אם לא ניתן v2, מניחה המערכת שהכוונה ל-0 (שוליים חדשים מייד).

6. אם v2 צוין בתור 0 או שברירת המחדל היא 0 (שוליים חדשים מייד), וצוין לש, השוליים החדשים נכנסים לתוקף עם תחילת השורה הבאה. אם אין כרגע שורה שכבר התחילה, השוליים החדשים נכנסים לתוקף מייד.

7. ערכו של סמל המערכת &$שש משקף את מיקום השוליים המצרפי נטו לשורת הפלט הבאה, כולל הן שוליים קבועים והן שוליים ארעיים.

8. נסיון להציב את השוליים משמאל לשוליים השמאליים הממשיים או מימין לשוליים הימניים הממשיים יביא להצגת הודעת שגיאה, וכל שינויי השוליים יאופסו.

<u>דוגמאות:</u>

- אם תקיש

  .שש 0.5i

  כל השורות אשר יעובדו לאחר הופעתה של בקשה זו יסתיימו במרחק חצי אינץ' מן הקצה השמאלי של הטור. מיקום זה של השוליים ישאר בעינו עד להופעתה של מילת בקרה .שש חדשה.

- אם תקיש,

  .שש 0

  בטל תוקפה של כל מילת בקרה .שש קודמת, והשורות הבאות יערכו ביישור מלא שמאלה.

.BX   .תב [תיבה]

השתמש במילת הבקרה .תב [תיבה] כדי לציין היכן יש למתוח קווים ישרים מאונכים ליצירת תיבה, וכדי לחבר את הישרים המאונכים בישרים אופקיים. בעזרת מילת הבקרה הזאת, אתה יכול לבנות טבלאות ותרשימים, וכן לערוך תמליל בתוך תיבות קיימות.

.תב	[חדש / קבע / סיים] [שסקו] [[שסקו] ימין / h / שמאל / /] ...
	[בטל / סוגת שמאות]

שסקו כל ישר בעל שם נתון שהוגדר מראש באמצעות מילת הבקרה .הי [הגדר ישר]. מילת הבקרה .תב יכולה למתוח ישר אופקי ולהתחיל כמה ישרים מאונכים. במדפסות עמוד, אפשר למתוח כל ישר מאונך באמצעות ישר בעל שם נתון שונה. הישר האופקי נמתח באמצעות השסקו הראשון; אם הושמט שסקו לישר מאונך כלשהו, ימתח ישר זה באמצעות אותו ישר בעל שם נתון ששימש את הישר הקודם.

h מציין את העמדה האופקית, בכל יחידת רווח מוכרת שהיא, של הישר המאונך לתיבה זו. העמדה האופקית הימנית ביותר בקבוצה קובעת גם את עמדת הקצה הימני של הישר האופקי, והעמדה השמאלית ביותר קובעת גם את קצהו השמאלי של הישר האופקי. בין כל הקווים המאונכים בקבוצה נמתח ישר אופקי היוצר את ראש התיבה.

/ מציין שאין למתוח קו אופקי בין זוג ישרים מאונכים. כלומר, לוכסן מציין את סופה של קבוצת עמדות ישרים מאונכים, ואת תחילתה של קבוצה חדשה. העמדה האופקית שלפני הלוכסן מציינת את קצהו השמאלי של הישר האופקי; העמדה שאחרי הלוכסן היא הקצה הימני של ישר אופקי חדש. הדבר מאפשר לך להתוות כמה תיבות זו בצד זו.

ימין מציין שיש למקם ישר מאונך ממש לאורך השוליים הימניים של הטור, מבלי להתחשב במצב התצוגה הנוכחי.

שמאל מציין שיש למתוח ישר מאונך לאורך השוליים השמאליים של הטור, מבלי להתחשב במצב התצוגה הנוכחי.

חדש אם כבר מתבצע שרטוט תיבה, מתחיל מיצד זה תיבה חדשה, ומשעה את ביצוע התיבה הקודמת. הדבר מאפשר שרטוט תיבה בתוך תיבה, וכן הלאה. אם לא צוינו עמדות ישר מאונך, או אם אין כרגע שום תיבה פעילה, תתעלם המערכת מפונקציית **חדש**.

קבע מורה ל-SCRIPT/VS להשעות את התיבה הנוכחית, ולהתכונן לתיבה חדשה. אולם שלא בדומה לפונקציית **חדש**, אין כאן שרטוט ישר אופקי לראש התיבה.

סיים מורה ל-SCRIPT/VS לסיים את שרטוט התיבה בכך שתגמור את כל הישרים המאונכים השייכים לתיבה זו, ותמתח ישר אופקי אחרון. אם תיבה זו הותחלה בפונקציית **חדש** או **קבע**, חוזרת התיבה הקודמת להיות פעילה עם סיום התיבה הנוכחית.

אם צוינו עמדות ישרים מאונכים עם **סיים**, ושום תיבה איננה פעילה כרגע, תשורטט תחתית התיבה בהתאם למיפרט שניתן קודם.

בטל גורם לביטול התיבה בלי תחתית תיבה. אם התיבה שבוטלה נמצאת בתוך תיבה אחרת, חוזרת התיבה שלפניה להיות התיבה הפעילה.

סוגת למדפסות שורה, יש לבנות תיבות וישרים באמצעות תווים המכילים קטעים של ישרים ונקודות חיתוך ישרים. במדפסות

אלה, אם לא צוין שםקו, SCRIPT/VS מניחה שהכוונה לקבוצת תווי-התיבה המתאימה לסוג היחידה הלוגית ולסוג-האות הנוכחי. כאשר מצוין שםקו במילת הבקרה .תב, נעשה שימוש בקבוצת התווים של סוג-האות של הישר. אתה יכול להשעות את ברירת המחדל הזאת ולציין כל אחת מקבוצות תווי התיבה הבאות:

APL	תווי APL
GFC	סוג-אות GP12 של 3800
TXC	קבוצת תווים TN של 1403
TRM	קבוצת תווי מסוף
32A	תווי 3270 APL
32T	תווי תמליל 3270
38C	סוגי-אות 3800 של SCRIPT/VS

ברירת מחדל: אין

שים לב:

- .תב גורמת שבירה.
- .תב מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. מילת הבקרה .תב מתארת מבנה שיקיף את התמליל הבא שיעובד על-ידי SCRIPT/VS. אחרי עיבוד מילת הבקרה .תב, SCRIPT/VS ממשיכה לערוך שורות פלט כרגיל. אחרי השלמת עריכתה של כל שורה, SCRIPT/VS ממקמת ישרים מאונכים בעמדות שצוינו.

2. אפשר להשתמש במילת בקרה .תב בעלת מיפרטים שונים של ישרים מאונכים בשעה שמשרטטים תיבה. כשקורה דבר זה, נמתח ישר אופקי, כל הישרים המאונכים הנוכחיים מסתיימים בישר אופקי זה, ואז מועלים הישרים המאונכים החדשים לגבי כל שורות התמליל הבאות.

3. עבור מדפסת 3800, ישנן כמה מגבלות על השימוש במילת הבקרה .תב:

   - מותר להשתמש רק בסוגי אות חד-רווחיים בתוך תיבה, ולכל סוגי-האות שבהם משתמשים חייבת להיות אותה הצפיפות.[27] תיבות עלולות להתעקם אם משרטטים אותן בסוגי-אות פרופורציוניים.
   - התיבה כולה, וכל תיבה אחרת המשורטטת בתוכה, ישורטטו באותו סוג-האות.
   - כאשר ישר מאונך תופף תו תמליל, הישר תופס את מקום התו, והתוצאה תהיה תמליל לא מיושר.
   - כאשר ישר מאונך תופף רווח לבן אופקי מטור אחר, עלולה התוצאה להיות תמליל לא מיושר.

4. במדפסות שורה, אם מתחילים תיבה כאשר עוד ישנם ישרים מאונכים בפעולה, תתעלם המערכת מכל שמות הקו שצוינו עם מילת הבקרה .תב. כל הישרים האופקיים והמאונכים הנמתחים בעת ובעונה אחת חייבים להימתח באותו סוג-האות ובאותה קבוצת תווי התיבה שבשימוש.

5. אם ניתן רק שםקו, הוא ישמש הן לישר האופקי והן לישר האנכי. אם ניתנו שני שמות-קו עם מילת הבקרה .תב, לפני קביעת עמדות אופקיות כלשהן, ישמש הראשון לישרים האופקיים, והשני - לישרים המאונכים.

6. אם לא צוין שםקו, תשורטט התיבה בישר ברירת-המחדל המתאים ליחידה הלוגית:

---

[27] כל סוגי-האות ל-3800 המסופקים עם SCRIPT/VS, כמפורט ב"סוגי-אות לשימוש עם SCRIPT/VS" בעמוד 346, הם חד-רווחיים, מלבד GP12, בעל הצפיפות המעורבת. לגבי סוגי-האות העבריים החד-רווחיים, ראה תרשים 44 בעמוד 353, טבלת "סוג-אות Newcode ללא שילוב" ותרשים 45 בעמוד 354, טבלת "סוג-אות Oldcode עברית במקום אנגלית".

- במדפסות שורה, תיבנה התיבה באמצעות קבוצת תווי התיבה של סוג האות הנוכחי בשעה שהוחל בשרטוט התיבה.

- במדפסות עמוד, תשורטט התיבה בישר שעוביו 0.3 מילימטר. שמו של ישר זה הוא boxrule ואפשר להגדירו מחדש באמצעות מילת הבקרה .הי [הגדר ישר]. פרטים נוספים ראה בתיאור מילת הבקרה **.הי**.

7. ישרים מאונכים החוצים טורים או עמודים יוארכו עד תחתית הקטע או העמוד, בין אם נוצרו במילת הבקרה **.תב** או במילת הבקרה .יכ [ישר אנכי].

8. במדפסות עמוד, עומק השורות המכילות ישרים אופקיים הנוצרים באמצעות **.תב** תלוי בריווח השורות המצוי כרגע בתוקף:

- אם צוין ריווח שורות קבוע במילת הבקרה **.רח נורמ**, יהיה לשורות המכילות ישרים אופקיים העומק שצוין, גם אם הוא קטן מעובי הישר.

- אם ריווח השורות הקבוע איננו בתוקף, יהיה לשורות המכילות ישרים אופקיים עומק שווה לעוביו של הישר העבה ביותר, ועוד ההפרש בין ערך ריווח השורות הנוכחי לבין גובה האות הגבוהה ביותר בסוג-האות הנוכחי. דבר זה שומר על ריווח (leading) אחיד בין שורות תמליל ושורות של ישרים אופקיים.

9. מילת בקרה **.תב** ללא מיצדים תחזור על הישר האופקי ששורטט על-ידי מילת הבקרה **.תב** הקודמת; כל הישרים המאונכים ימשיכו ללא שינוי.

<u>דוגמאות:</u>

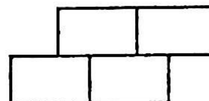
- אפשר להשתמש בסדרת מילות הבקרה הבאה כדי למרכז תמליל בתיבה הנמשכת מימין לשמאל ברוחב הטור הנוכחי:

```
.תב ימין שמאל
.מר התחל
יונתן הקטן רץ בבוקר אל הגן,
הוא טיפס על העץ, אפרוחים חיפש.
אוי ואבוי לו לשובב,
חור גדול במכנסיו.
.מר סיים
.תב סיים
```

יונתן הקטן רץ בבוקר אל הגן, הוא טיפס על העץ, אפרוחים חיפש. אוי ואבוי לו לשובב, חור גדול במכנסיו.

- כאשר מציינים מחדש ישרים מאונכים בתוך תיבה, מסתיימים הישרים המאונכים הקודמים, והישרים המאונכים החדשים מותחלים בישר אופקי:

```
.תב 5 10 15
.רו
.תב 8 13 18
.רו
.תב סיים
```


- יש לציין אי-המשכיות בין הישרים האופקיים המותווים באמצעות **.תב** על-ידי לוכסן (/) בין עמדות הישר המאונך:

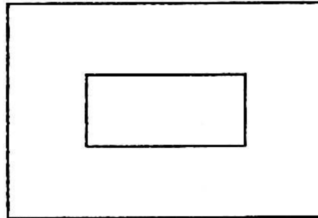
```
.תב 5 11 / 17 23 / 28 33
.עט 5 17 28
&$טב.לראות&$טב.לשמוע&$טב.לדבר
.תב סיים
```

לראות	לשמוע	לדבר

• אם צוין **.תב חדש** בשעה שתיבה אחרת פעילה, תימצא התיבה החדשה בתוך התיבה הקודמת. לדוגמה,

```
.תב 10 30
.רו 2
.תב חדש 15 25
.רו 2
.תב סיים
.רו 2
.תב סיים
```

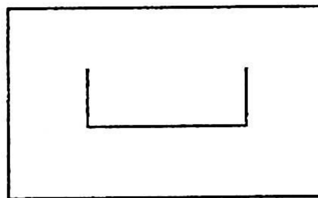
התוצאה תהיה:

• אם צוין **.תו קבע** בשעה שתיבה אחרת פעילה, התוצאות יהיו דומות לאלה שנתקבלו כאשר השתמשת במיצד **חדש**, מלבד זאת שלא ימתח ישר אופקי לראש התיבה. לדוגמה,

```
.תב 10 30
.רו 2
.תב קבע 15 25
.רו 2
.תב סיים
.רו 2
.תב סיים
```

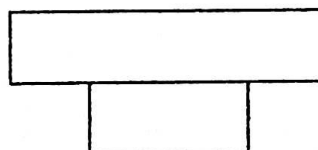
התוצאה תהיה:

• אם צוינה מילת הבקרה **.תב** עם מיצדים אנכיים בלבד בשעה שתיבה אחרת פעילה, מסתיימת התיבה הנוכחית (כאילו צוין **.תב סיים**) לפני התחלת התיבה החדשה. לדוגמה,

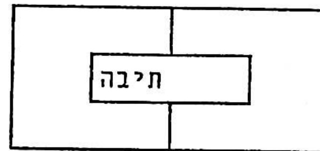
```
.תב 10 30
.רו 2
.תב 15 25
.רו 2
.תב סיים
```

התוצאה תהיה:

• אפשר ליצור תיבות "מקוננות" זו בתוך זו על-ידי הגדרת התיבות הפנימיות כחדשות:

```
.רט 30
.תב 5 15 25
.רו
.תב חדש 10 20
.מר תיבה
.תב סיים
.רו
.תב סיים
```

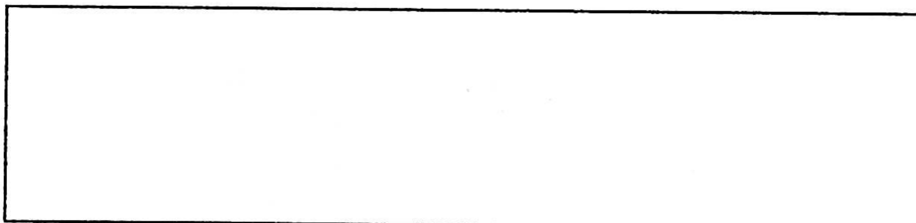

שים לב שהתיבה הפנימית "מכסה" אחד מהישרים המאונכים של התיבה החיצונית, ושישר זה מופיע אוטומטית כאשר התיבה הפנימית חדלה מלהפריע לו.

- מילת הבקרה .תב [תיבה] לא תמנע, כשלעצמה, פיצול תיבה בין עמודים. בדרך כלל משתמשים ב.**תב** בתוך תחומה של מילת בקרה אחרת, כגון .צף [גוש צף] או .רצ [רצף], השומרת על שלמות התיבה ותכולתה, ביחד עם תמליל אחר. לדוגמה,

```
.רצ התחל
.תב 1 &$רט
.כט סופת שלגים
.תב סיים
איור 11. סופת שלגים באנטארקטיקה
.רצ סיים
```

בעריכת סדרה זו, יישמר רצף בין התיבה וכותרת האיור באותו הטור:

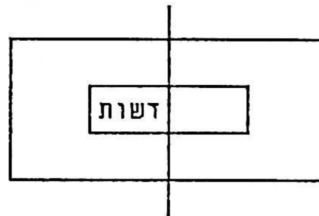

איור 11. סופת שלגים באנטארקטיקה

אם התיבה וכותרת האיור לא יכנסו ביחד, עלולה התוצאה להיות רווח לבן גדול בתחתית הטור או העמוד הנוכחי. אם התיבה איננה קשורה במישרין בתמליל הסובב אותה, אפשר למנוע רווח גדול זה באמצעות השימוש ב-.**צף** במקום .**רצ**.

- ישרים שנמתחו באמצעות מילות הבקרה .יפ [ישר אופקי] ו-.יכ [ישר אנכי] אינם נוגעים לישרים שנוצרו באמצעות .**תב**. לדוגמה, אפשר למתוח ישר מאונך שיחצה שתי תיבות:

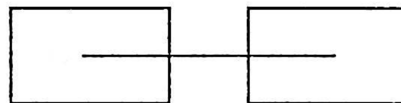
```
.רט 30
.יכ 15
.רו
.תב 5 25
.רו
.תב חדש 10 20
.מר חדשות
.תב סיים
.רו
.תב סיים
.רו
.יכ סיים
```


התיבה איננה "מכסה" את הישר המאונך, מפני שהישר נוצר עצמאית במילת הבקרה .יכ.

בדומה לכך, אפשר לחצות בישר אופקי שתי תיבות שאינן נוגעות זו בזו, מבלי להפריע להן:

```
.תב 5 15 / 20 30
.רו
.יפ 10 25
.רו
.תב סיים
```


- אפשר לשרטט תיבות באמצעות ישרים בעלי <u>שם נתון</u> המוגדרים במילת הבקרה .הי [הגדר ישר]. לדוגמה, במדפסות עמוד, תוכל לשרטט תיבות בישרים בעלי משקלות שונים:

```
.הי דק עובי 0.4mm
.הי שמן עובי 0.6mm
...
.רט 30m
.תב דק 10m 30m
.מר דואר נכנס
.תב סיים
.תב שמן 10m 30m
.מר דואר יוצא
.תב סיים
```

דואר נכנס

דואר יוצא

- במדפסות עמוד, אפשר לשרטט תיבה אחת בישרים בעלי עובי שונה. לדוגמה,

```
.תב שמן 3p 6p דק 9p 12p שמן 15p
.רו
.תב
.רו 3
.תב סיים
```

התוצאה תהיה:

ממדי התיבה צוינו בפיקות ובנקודות ולא ביחידות רווח מוחלטות, על-מנת שהתיבה תישאר באותו בגודל בלי קשר לסוג-האות ההתחלי שקבע את גודלן של יחידות הרווח האופקי היחסיות.

- אם תיבה נמצאת בביצוע ומופיעה מילת הבקרה **.תב** עם מיצדים אופקיים ולוכסנים, התיבה הקודמת תסתיים בקו תחתית תיבה המשקף בדיוק את ראש התיבה הקודמת. אם אתה רוצה שתחתית התיבה תהיה שונה מן הראש, תוכל לשנות אותו באמצעות הפקודות **.תב בטל** ו-**.תב קבע**. פקודות אלה יגרמו לכך שתחתית התיבה תשורטט כמפורט בפקודת **.תב הצב**. לדוגמה, אם תקיש:

```
.תב 5m 15m 25m 35m
.רו 1
.תב בטל
.תב קבע 5m / 15m 25m / 35m
.תב 5m / 15m 20m 25m / 35m
.רו 1
.תב בטל
.תב קבע 5m 15m 20m 25m 35m
.תב סיים
```

התוצאה תהיה:

מיצדי **בטל** ו**קבע** של מילת הבקרה **.תב** משמשים כאן לשינוי הגדרת התיבה. כך, כאשר תיבה מסתיימת על-ידי **.תב סיים** או על-ידי פירוט **.תב** אחר, התיבה מסתיימת בישר אופקי המשורטט כמפורט בפקודת **.תב קבע**.

.תג [תרגם אות גדולה] .TU

מילת הבקרה .תג [תרגם אות גדולה] חלה על אותיות לועזיות בלבד ומאפשרת לך לקבוע את צורת הפלט של תווים, כאשר התבקש פלט באותיות גדולות בלבד באמצעות מילות הבקרה .קג [קו תחתי - אות גדולה], .אג [אות גדולה] או .תס [תחילת סוג-אות], או אופציית UPCASE של הפקודה NSCRIPT3.

.תג	[<u>מ</u> <u>ת</u>] ...

<u>מ</u> תו מקור שיש לתרגמו. זה יכול להיות תו יחיד, או קוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

<u>ת</u> צורת הפלט הרצויה (אות לועזית גדולה) של תו המקור.

אפשר לציין יותר מזוג אחד של מקור ותרגום רצוי עם מילת בקרה .תג יחידה.

<u>מצב התחלי:</u> התרגום אינו בתוקף.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת את המצב ההתחלי.

<u>הערות:</u>

1. מילת הבקרה .תג שימושית בעיקר כאשר טבלת התרגום המשמשת כברירת מחדל בהפיכת אות לועזית קטנה לגדולה איננה מתאימה.
2. מיפרט התרגום נשאר בתוקף עד לשינויו המפורש.
3. פעולתה של טבלת התרגום המשמשת כברירת המחדל זהה לפעולתה של מילת הבקרה .תת [תרגם תו] הבאה:

.תת a A b B ... z Z

.תז [תזוזה] .OF

השתמש במילת הבקרה .תז [תזוזה] כדי להזיז פנימה את כל השורות בגוש תמליל, מלבד השורה הראשונה.

.תז	[0 / h / +h / -h]

h קובע את כמות הרווח האנכי לתזוזת שורות הפלט הבאות. אם תציין h+ או h-, יוגדל או יוקטן ערך התזוזה הקודם בכמות שצוינה, כדי לקבוע את גודל התזוזה החדש. אם הושמט h, גודל התזוזה החדש יהיה 0.

שורת הפלט הבאה שתערך אחרי עיבוד מילת הבקרה **.תז** תערך בשוליים הימניים שנקבעו על-ידי מילת הבקרה .שי [שוליים ימניים], ללא תזוזה נוספת. אבל לגבי כל השורות הבאות, רוחב השוליים הימניים יקבע באמצעות חיבור התזוזה (.תז) עם הגודל הקודם של השוליים (.שי).

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: 0

שים לב:

- .תז גורמת שבירה.
- תזוזת שורות נכללת בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה **.תז** אינה תופסת לפני גמר עריכתה של השורה הבאה. התזוזה נשארת בתוקף עד להופעת מילת הבקרה .שי [שוליים ימניים] או עוד מילת בקרה **.תז**.

   אפשר להשתמש במילת הבקרה **.תז** בתוך קטע שהוזז באמצעות מילת הבקרה **.שי**. שים לב, מצב **.שי** נהנה מעדיפות על-פני **.תז**, ולכן, כל בקשת **.שי** מבטלת כל תזוזה קודמת.

2. אפשר להשתמש במילות הבקרה .תש [תזוזת שורה] ו-.תח [תזוזה חזרה] כדי להזיז את השורה הבאה בלבד שמאלה או ימינה מן השוליים הנוכחיים.

3. נסיון לקבוע את התזוזה מימין לשוליים הימניים הממשיים או משמאל לשוליים השמאליים הממשיים יביא להצגת הודעת שגיאה, וכל התזוזות יאופסו.

4. מילת הבקרה **.תז** מופעלת על-ידי שורת התמליל, הדילוג או הרווח הבאה אחריה.

5. ערכו של h מייצג את כמות הרווח הלבן שיושאר לפני התמליל. למשל, **.תז** 1.2cm קובע לשוליים הימניים רוחב 1.2 ס"מ והתמליל יתחיל <u>אחרי</u> שטח ריק זה של השוליים.

דוגמאות:

- דוגמה זו משתמשת במילת הבקרה **.תז** כדי לקבוע תזוזה של 7.

.תז 7
השורה שתבוא מייד אחרי מילת
הבקרה **.תז** תודפס
בצמוד לשוליים הימניים
הנוכחיים.
השורות שיבואו אחרי שורה זו
יוזזו בשבעה רווחים פנימה מן
השוליים הימניים הנוכחיים.
מצב תזוזה זה ישאר בתוקף
עד לפעם הבאה שהמערכת
תמצא פירוט אחר של
תזוזה או שוליים.

התוצאה תהיה:

השורה שתבוא מייד אחרי
מילת הבקרה **.תז**
תודפס בצמוד
לשוליים הימניים
הנוכחיים. השורות
שיבואו אחרי שורה
זו יוזזו בשבעה
רווחים פנימה מן
השוליים הימניים
הנוכחיים. מצב
תזוזה זה ישאר
בתוקף עד לפעם הבאה
שהמערכת תמצא פירוט
אחר של תזוזה או
שוליים.

- דוגמה זו מראה את השימוש במילת הבקרה **.תז** כדי לסיים את התזוזה המצויה כרגע בתוקף. אם נציין

.תז
השפעתה של כל בקשת **.תז** קודמת
מבוטלת בזאת, וכל שורות הפלט אחרי
השורה הבאה יתחילו
בשוליים הימניים הנוכחיים
ללא תזוזות.

התוצאה תהיה

השפעתה של כל בקשת **.תז**
קודמת מבוטלת בזאת, וכל
שורות הפלט אחרי השורה
הבאה יתחילו בשוליים
הימניים הנוכחיים ללא
תזוזות.

.תח [תזוזה חזרה] .UN

השתמש במילת הבקרה .תח [תזוזה חזרה] כדי לגרום להזזת השורה הבאה אחריה. מיקום השוליים ישתנה לשורה זו בלבד, ואז יחזור לערכו הקודם עבור השורות הבאות.

.תח	[0 h +h −h]

h קובע את כמות הרווח האופקי שבו יש לצמצם את תזוזת השוליים עבור שורת הפלט הבאה בלבד. אם צוין h−, מילת הבקרה .תח תפעל למעשה בדיוק כמו מילת הבקרה .תש [תזוזת שורה]. אם הושמט h, מניחה המערכת שהכוונה לאפס, ולא יהיה כל שינוי בשוליים.

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: 0

שים לב:

- .תח גורמת שבירה.
- ערך התזוזה חזרה נכלל בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה .תח מבצעת פונקציה דומה לזו של מילת הבקרה .תז [תזוזה]. הבחירה בין .תח לבין .תז היא בדרך כלל עניין של העדפה אישית. אפשר גם להשתמש בשתי המלים בבת אחת, כדי לפקח על תזוזות שוליים הן מימין והן משמאל.
2. הערך שצוין עם .תח מחוסר מן התזוזה הנוכחית (ערך שוליים ועוד ערך תזוזה), כדי לקבוע היכן יש לערוך את השורה הבאה. אם הערך שצוין עם מילת הבקרה .תח עולה על כמות התזוזה הכוללת הנוכחית, תוצג הודעת שגיאה.
3. אם מופיעות בזו אחר זו מילות בקרה .תח או .תש בעלות ערכים חיוביים או שליליים של h, בלי שורות תמליל ביניהן, מילת הבקרה .תח תקבל את הערך האחרון שצוין בכל פעם, ולא את סכום הערכים.
4. מילת הבקרה .תח מופעלת על-ידי שורת התמליל, הדילוג או הרווח הבאה אחריה.
5. ערכו של h מייצג את גודל הרווח הריק שיושאר לפני התמליל. למשל, .תח 10mm מזיז את השורה הבאה בלבד בסנטימטר אחד מן השוליים הנוכחיים, והתמליל יתחיל <u>אחרי</u> רווח ריק זה.

דוגמאות:

- דוגמה זו משתמשת במילת הבקרה .תח כדי לשנות את השוליים שצוינו עם מילת בקרה .שי קודמת.

```
.שי p3
.תח p3
אם נמצאת בתוקף תזוזת שוליים של שלוש פיקות
(כמו בשורות אלה), השורה הראשונה
תוחזר עד לשוליים הימניים הקבועים;
לשורות הבאות תהיה תזוזת השוליים
הרגילה של 3 פיקות מן השוליים הימניים הקבועים.
```

התוצאה תהיה:

אם נמצאת בתוקף תזוזת שוליים
של שלוש פיקות (כמו
בשורות אלה), השורה
הראשונה תוחזר עד
לשוליים הימניים
הקבועים; לשורות הבאות
תהיה תזוזת השוליים
הרגילה של 3 פיקות מן
השוליים הימניים
הקבועים.

‎.תט [תחילת טור] .CB

מילת הבקרה ‎.תט [תחילת טור] גורמת לכך שהתמליל הבא אחריה יתחיל טור חדש.

‎.תט	

שים לב:

- ‎.תט גורמת שבירה.
- ‎.תט מסיימת רצף, גוש צף, או הערת שוליים.
- ‎.תט מבטיחה תחילת עריכת העמוד.

הערות:

1. השתמש במילת הבקרה **‎.תט** כשאתה מעוניין שהתמליל הבא אחריה יופיע בראש טור חדש. אם הטור הנוכחי בשעה שהמערכת נתקלת ב-**‎.תט** הוא הטור האחרון בעמוד, תהיה קפיצת הטור זהה לקפיצת עמוד, מכיוון שהטור הבא יהיה הטור הראשון בעמוד הבא. גם אם אתה נמצא בתחילת טור, **‎.תט** תגרום לקפיצת טור.
2. החומר שאחרי **‎.תט** ימוקם בתחילת הטור החדש, וישאר שם גם אם איזון הטורים פועל.
3. אם גוש צף או רצף מושהה ממתינים לתחילת טור חדש, אזי התמליל שאחרי **‎.תט** יופיע אחרי הרצף השמור.
4. אפשר לבצע קפיצת טור באמצעות כמה מילות בקרה אחרות, אם הנסיבות מאפשרות זאת. במקרה זה, הפונקציה זהה לקפיצת טור בלתי-מותנית המבוצעת על-ידי **‎.תט**. מילות הבקרה האחרות העשויות לגרום קפיצת טור הן:

   ‎.טמ [טור מותנה]
   ‎.כ0 - ‎.כ6 [רמת כותרת 0 - 6]
   ‎.רצ [רצף]

דוגמאות:

- מילת הבקרה **‎.תט** מבטיחה שהתמליל הבא אחריה יופיע בראש טור:

```
.תט
תמליל זה ימצא
בראש טור...
```

.תמ [תרגם מחרוזת] .TS

השתמש במילת הבקרה .תמ [תרגם מחרוזת] כדי לתרגם תו קלט למחרוזת תווים. יש להיזהר בשימוש במילת בקרה זו, משום שתרגום זה מתבצע אחרי תרגום הקלט, אבל לפני ביצוע כל עיבוד אחר.

.תמ	מ	/מחרוזת[/] סיים התעלם

מ תו המקור שיש לתרגמו. זה יכול להיות תו יחיד, או קוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

/ תו מגביל כלשהו.

מחרוזת צורת הפלט הרצויה של תו המקור. זו יכולה להיות מחרוזת כלשהי באורך 0 עד 255 תווים.

סיים קובע שיש להפסיק את תרגום התו שצוין למחרוזת זו.

התעלם קובע שיש להשאיר את תו המקור הנתון בתמליל ולכלול אותו בפלט כפי שהוא, אבל אין למדוד אותו בעריכה. כלומר, תו שצוין עם המיצד **התעלם** יטופל כאילו הוא תו בעל רוחב 0.

ברירת מחדל: אין

הערות:

1. אפשר לתרגם תו למחרוזת ריקה, הן באמצעות פירוט שני מגבילים צמודים והן באמצעות השמטת פירוט המחרוזת מכל וכל. הדבר מביא בפועל למחיקת התו הנתון מן הפלט.

2. שלא בדומה למחרוזות מוגבלות אחרות (כמו במילת הבקרה .פצ [פצל תמליל], למשל), מחרוזת .**תמ** אינה נסרקת בחיפוש אחר מגבילים פנימיים. לכן נחוץ תו מגביל סופי רק אם המחרוזת מכילה רווחים בסופה.

3. תרגום מחרוזות מתבצע רק כאשר פענוח הסמלים פועל.

4. שלא בדומה למילות הבקרה .תק [תרגם קלט] ו-.תת [תרגם תו], אתה חייב לסיים במפורש כל תרגום מחרוזת בפירוט האופציה **סיים**. לדוגמה,

   .תמ % /[סימן האחוזים]

   יגרום להחלפת התו %, כל אימת שהוא מופיע בקלט, במחרוזת [סימן האחוזים], עד שתקיש:

   .תמ 6C סיים

   שים לב לכך שיתכנו קשיים בשימוש במילת הבקרה .תמ [תרגם מחרוזת], אלא אם כן תשבית את הפענוח או תציין את הערך בקוד הקסאדצימלי. אם תציין **.תמ % סיים**, סימן האחוזים (%) יתורגם ל-[סימן האחוזים] לפני ביצוע פונקציית **.תמ**.

   היזהר מאוד בתרגום התווים המשמשים כקודים הקסאדצימליים.

5. תרגומי מחרוזות שצוינו באמצעות מילת הבקרה .תמ [תרגם מחרוזת] מאוחסנים בטבלת הסמלים. מכיוון שתרגום המחרוזות מתבצע בעת ובעונה אחת עם פענוח הסמלים, המחרוזות המתורגמות לא יעברו פענוח סמלים נוסף.

.תס [תחילת סוג-אות] .BF

השתמש במילת הבקרה .תס [תחילת סוג-אות] כדי לציין את סוג-האות שבו יש לערוך את התמליל הבא. סוג-האות הנוכחי נשמר לפני שהמערכת מתחילה לסדר בסוג-האות החדש; אפשר להשתמש במילת הבקרה .שס [שחזר סוג-אות] כדי לשחזר את סוג-האות שנשמר.

את סוג-האות החדש שבו אתה מתחיל תוכל לזהות כסוג-אות בעל שם נתון, המוגדר באמצעות מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], או כזיהוי סוג-אות חיצוני (של המערכת המארחת) המפורט באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. אפשר לפרט במילת הבקרה .תס יותר מסוג-אות אחד, וייעשה שימוש בסוג-האות התקף הראשון בפירוט זה.

.תס	[שמסוגאות / זיהוי-סוגאות] ... [=]

שמסוגאות — שמו של סוג-אות, כמוגדר במילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות].

זיהוי-סוגאות — שם חיצוני (של המערכת המארחת) של סוג-האות החדש, כמפורט באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

= — מתחיל שוב את סוג-האות הנוכחי, אם אף אחד מסוגי האות המבוקשים איננו ניתן לשימוש ביחידה מסוימת.

ברירת מחדל: משחזרת את סוג-האות הנוכחי.

שים לב:

- סוג-האות הנוכחי ומחסנית סוגי-האות נכללים בסביבה הפעילה.

הערות:

1. לאחר ביצוע מילת הבקרה .תס, כל תווי התמליל הבאים אחריה יסודרו תוך שימוש בסוג-האות שצוין. סוג-האות שצוין נשאר בתוקף עד שתופיע שוב מילת הבקרה .תס, או מילת הבקרה .שס [שחזר סוג-אות], עם סוג-אות שונה.

2. מילת הבקרה .תס שומרת את סוג-האות הנוכחי, לפני שהיא מתחילה סוג-אות חדש; מילת הבקרה .שס משחזרת את סוג-האות הקודם. אפשר לשמור עד 16 סוגי-אות.

3. מילת הבקרה .תס יכולה לזהות יותר מסוג-אות אחד. סוג-האות הנתון הראשון שזוהה במילת הבקרה .תס או שניתן עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3, יתקבל כסוג-האות החדש. עבור מדפסות עמוד, חייב סוג-אות זה לעמוד לרשותה של SCRIPT/VS. אם אף אחד מסוגי-האות שצוינו איננו תקף, תוצג הודעת שגיאה. לפרטים נוספים, ראה "נספח ה. תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות של DCF" בעמוד 367.

4. מערך סמלי המערכת &$אות מכיל רשימה של זיהויי סוג-אות חיצוניים (של המערכת המארחת) שצוינו עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. &$אות(0) מכיל את מספר סוגי-האות שצוינו, &$אות(1) מכיל את זיהוי סוג-האות הראשון שצוין (או את ברירת המחדל של היחידה הלוגית, אם הושמטה אופציית CHARS), &$אות(2) מכיל את זיהוי סוג-האות השני, וכן הלאה.

5. אפשר להשתמש במילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות] להגדרת סוגי-אות בעלי שמות נתונים שהם צירופים של סוגי-אות חיצוניים (של המערכת המארחת) ופונקציות עריכה כגון הדגשת קו תחתי והדפסה חופפת (תו על תו). אפשר להשתמש בכל סוג-אות בעל שם נתון עם מילת הבקרה .תס.

6. עם תחילת סוג-אות בעל שם נתון שהוגדר במיצד **טפוס** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], במידה ולא צוינו כל תכונות תיאוריות וגודל-נקודה כחלק מההגדרה, יישארו אלה ללא שינוי. המערכת מתעלמת מהמיצד **טפוס** לגבי כל יחידה מלבד מדפסות עמוד.

7. עם תחילת סוג-אות בעל שם נתון, אם לא צוין מיצד **טבלתקדוד** כחלק מההגדרה, הוא נשאר בעינו. המערכת מתעלמת מהמיצד **טבלתקדוד** לגבי כל יחידה מלבד מדפסות עמוד.

דוגמאות:

- שורה זו סודרה בסוג-אות ברירת המחדל של מסמך זה. עבור מדפסת 3800, להקשת

  .תם ND2

  תהיה תוצאה זו.[28]

- תוכל לציין את סוג-האות החדש בדרך סמלית:

  .תם &$אות(2)

  מכאן ואילך יסודר התמליל בסוג-האות (יהיה מה שיהיה) שהופיע שני ברשימה שניתנה עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. אם צוין רק סוג-אות אחד עם אופציית CHARS, יהיה ל-&$אות(2) ערך ריק. הדבר שקול כנגד

  .תם

  ההשפעה היחידה לכך היא שמירת סוג-האות הנוכחי עבור מילת הבקרה .שם [שחזר סוג-אות] המקבילה.

- אם הגדרת סוג-אות בעל <u>שם נתון</u>, כגון

  .הס הבלטה הד הג סוג ND2

  אזי, בעריכה עבור מדפסת 3800, להקשת

  .תם הבלטה

  <u>תהיה תוצאה זו.</u>

- בעריכה עבור מדפסת 4250, אתה יכול להגדיר סוג-אות בעל <u>שם נתון</u> בכך שתתאר אותו. לדוגמה,[29]

  .הס גוף טפוס('Monotype Peninim' 10)

  כשתקיש

  .תם גוף

  יסודר כל התמליל הבא בסוג-אות מטפוס "פנינים" 10 נקודות, בתנאי שסוג האות "פנינים" עומד לרשות המערכת שבה אתה משתמש.

- נניח שהוגדר גם סוג-האות בעל <u>השם הנתון</u> הבא:

  .הס קטן טפוס (6)

  אם סוג-האות הנוכחי הוא "פנינים" 10 נקודות, והקשת

  .תם קטן

  יסודר התמליל הבא ב"פנינים" 6 נקודות.

- יתכן שלא תדע בדיוק אילו סוגי-אות עומדים לרשותך בשעת יצירת המסמך. לדוגמה, אולי אתה מכין מסמך לעריכה עבור מדפסת 3800 מבלי לדעת באילו סוגי-אות תשתמש בפועל. אם תרצה להבטיח שקטע תמליל מסוים יסודר באות שמנה, תוכל להקיש

  .תם NB10 NB12 ND12

  התמליל הבא יערך בסוג האות "NB10", אם צוין סוג זה עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. אם לא, תשתמש המערכת ב"NB12", אם צוין, וכן הלאה.

---

[28] כמובן, בתנאי ש-ND2 אכן צוין באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

[29] סימן מסחרי של Monotype Corporation Limited.

• כאשר עורכים מסמך להדפסה במיבחר של יחידות, עשויים סוגי-האות הזמינים להשתנות בהתאם לסוג היחידה. לדוגמה, יתכן שסוג-האות הבא יעמוד לרשותך רק בעריכה עבור 1403:

.הס עלעצ3 עלעצ חזור 3

ויתכן שסוג האות הבא יעמוד לרשותך רק בעריכה עבור מדפסת 4250:

.הס שמן טפוס(HADASSAH שמן 10)

• תוכל להבטיח שקטע תמליל יודפס באות שמנה, בלי קשר לסוג המדפסת שעבורו נערך המסמך, אם תקיש:

.תס שמן עלעצ3

• אפשר להשתמש במיצד = כדי למנוע הודעת שגיאה במקרה שאף אחד מסוגי-האות שצוינו עם .**תס** לא הוגדר.

לדוגמה, נניח שהגדרת סוג-אות בשם "איורים" לשימוש בעריכת מסמך עבור מדפסת 4250, וסוג-אות בשם "hi2" לשימוש בעריכה עבור מדפסת 3800. מילת הבקרה

.תס איורים hi2

תביא לכך שהתמליל הבא יערך תוך שימוש בסוג-האות "איורים" אם יחידת הפלט היא מדפסת 4250, או "hi2" אם יחידת הפלט היא מדפסת 3800, אבל יגרום להודעת שגיאה בעת שימוש ביחידה אחרת כלשהי.

אם תקיש תחת זאת

.תס איורים hi2 =

לא תופיע הודעת שגיאה אם המסמך יערך, דרך משל, עבור מדפסת 1403; עריכת התמליל הבא תימשך תוך שימוש בסוג האות הנוכחי.

.תע [תוכן עניינים] .TC

מילת הבקרה .תע [תוכן עניינים] גורמת ליצירה אוטומטית של תוכן העניינים, לשיבוצו ולהדפסתו. את הכיתובים בתוכן העניינים אפשר למקם באמצעות מילות הבקרה לרמת כותרת .כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6] ומילת הבקרה .צת [צרף תוכן].

.תע	[1 / n]	[שם / בקרה / /]

n קובע כמה מספרי העמודים שיש לשמור עבור תוכן העניינים. אם הושמט n, מניחה המערכת שהכוונה ל-1. מיצד זה מועיל ביותר כאשר יש לערוך את תוכן העניינים בתחילת המסמך, באמצעות אופציית TWOPASS. במעבר הראשון, נאספים כיתובי תוכן העניינים עם מספרי העמודים המתאימים לכל אחד. בעת המעבר הראשון, תוכן העניינים מכיל עמוד אחד; במעבר השני, הוא עשוי להכיל עמודים רבים.

אם לא נשמרו מספרי עמודים לתוכן העניינים בעת המעבר הראשון, מספרי העמודים במעבר השני עלולים להיות שונים מאלה שנאספו במעבר הראשון, ותוכן העניינים לא יהיה מדויק. על-מנת שמספרי העמודים בתוכן העניינים יהיו מדויקים, לכל כיתוב בתוכן צריך להיות מספר עמוד זהה בשני המעברים.

<u>שם</u> שורת רשות שאפשר להשתמש בה ככותרת לתוכן העניינים. אם לא ניתן שם, תשתמש המערכת במילה **תוכן העניינים**. רמת כותרת 1 (.כ1) נוצרת אוטומטית בראש תוכן העניינים, ומשתמשת ב<u>שם</u> שניתן או במלה **תוכן העניינים**.

<u>בקרה</u> מילת בקרה או מכלל שיש לעבד בראש תוכן העניינים במקום מילת הבקרה .כ1. אם מיצד זה מתחיל בנקודה, המערכת תניח שזוהי מילת בקרה, ולא <u>שם</u>.

/ הוראה ל-SCRIPT/VS שלא ליצור רמת כותרת 1 עבור תוכן העניינים, אבל קפיצת עמוד תבוצע בכל זאת. השתמש במיצד זה אם אינך רוצה לתת שום שם לתוכן העניינים, אינך רוצה לבצע שום מילת בקרה, ואינך רוצה שיווצר שם ברירת המחדל **תוכן העניינים**.

<u>ברירת מחדל:</u> 1

<u>שים לב:</u>

- .תע גורמת שבירה.
- .תע מבטיחה תחילת עריכת העמוד.
- **.תע** מסיימת שטח, רצף, גוש צף והערת שוליים.

<u>הערות:</u>

1. כשמופיעה מילת הבקרה **.תע**, מעובדת רמת כותרת 1. מתבצעת קפיצת עמוד, אם אינך נמצא ממילא בתחילת עמוד, אבל שום כיתוב אינו ממוקם בתוכן העניינים לרמת כותרת זו. כל כיתובי תוכן העניינים שנאספו בקובץ השירות DSMUTTOC נערכים ומודפסים בשלב זה. הכיתובים באים ממילות הבקרה לרמת כותרת שהגדרתן מחייבת כיתוב בתוכן העניינים (כברירת מחדל, מילות הבקרה **.כ0** עד **.כ3** ועד בכלל יוצרות כיתובים אלה), וכן ממילות בקרה **.צת** מפורשות שהופיעו בקובץ המקור ועובדו לפני הופעת מילת הבקרה **.תע**, במעבר הקודם או במעבר הנוכחי.
2. תוכן העניינים נערך בהתאם לממדי השורה והעמוד שהיו בתוקף בשעת הופעתה של מילת הבקרה **.תע**, ולא אלה שהיו בתוקף בשעת עיבוד רמות הכותרת השונות. לכל שורה בתוכן העניינים יהיו סימן ההגהה ומספר העמוד שהיו בתוקף בשעת עיבוד רמת הכותרת.
3. בגמר עריכת תוכן העניינים, מתבצעת קפיצת עמוד מותנית, והעמוד החדש ימוספר כאילו היה בתוקף מיספור עמודים רציף ותוכן

העניינים תפס בדיוק n עמודים. אם התוכן תופס פחות או יותר מ-n עמודים, יווצרו במיספור פער או חפיפה.

כשאתה מציין n, אתה שומר n מספרי עמודים עבור תוכן העניינים. לדוגמה, אם ציינת .**תע 5** ותוכנו של תוכן העניינים מתחיל בעמוד 2, אזי העמוד הראשון אחרי תוכן העניינים יקבל את המספר 7 בשני המעברים, וכיתובי התוכן שנאספו בשעת המעבר הראשון יהיו מדויקים גם במעבר השני.

אם, אחרי עיבוד מילת הבקרה .**תע** ולפני איסוף כיתוב כלשהו לתוכן העניינים, אופס מיספור העמודים מפורשות באמצעות .קד או .מד, אזי כיתובי תוכן העניינים שנאספו בשעת המעבר הראשון יהיו מדויקים גם במעבר השני, בלי קשר למספר העמודים שנשמרו עבור תוכן העניינים, או למספר העמודים שתוכן העניינים תופס בפועל.

4. אם אתה מציב את מילת הבקרה .**תע** בהתחלת המסמך, עליך להשגיח שפענוח סמלים בשעת המעבר השני לא יביא להרחבת המסמך או להקטנתו בצורה כזו שמספרי העמודים שנאספו במעבר הראשון יאבדו את תוקפם.

<u>דוגמאות:</u>

- כדוגמה לתוכן עניינים שנוצר אוטומטית, ראה את תוכן העניינים של מסמך זה.

.תק [תרגם קלט] .TI

השתמש במילת הבקרה .תק [תרגם קלט] כדי לתרגם את קובץ הקלט מצורה אחת של הצגת קלט לצורה אחרת. **יש להיזהר בשימוש במילת בקרה זו, משום שהתרגום יתבצע לפני כל פעולת עיבוד אחרת.**

.תק	[מ ת] ...

<u>מ</u> תו המקור המיועד לתרגום. זה יכול להיות תו יחיד, או קוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

<u>ת</u> צורת הפלט הרצויה של תו המקור. יכולה להיות תו יחיד, או קוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

<u>מצב התחלי:</u> אין שום תרגום.

<u>ברירת מחדל:</u> משחזרת את המצב ההתחלי.

<u>הערות:</u>

1. עם מילת בקרה **.תק** יחידה אפשר לציין כמה וכמה זוגות של תווים לתרגום.

2. התמליל הקשור לכותרות רצות עיליות ותחתיות מתורגם באמצעות טבלאות התרגום ההתחליות, תוך שינויים שהוכנסו, אם הוכנסו, באמצעות מילות בקרה **.תק** שבהן השתמשת בהגדרת הכותרות הרצות.

3. פירוט התווים לתרגום נשאר בתוקף עד לשינויו המפורש.

4. תרגום הקלט, כפי שצוין באמצעות **.תק**, מתבצע בשורות הקלט <u>לפני</u> כל עיבוד SCRIPT/VS אחר. תרגום הפלט, כפי שצוין באמצעות **.תת**, מתבצע בשורות הפלט <u>אחרי</u> ש-SCRIPT/VS השלימה את העיבוד.

5. התרגום המוגדר באמצעות **.תק** מתבצע הן בשורות מילות בקרה והן בשורות תמליל. עליך לדעת שלקודי התו הבאים יש משמעות מיוחדת כאשר הם מופיעים בשורות תמליל, ושתרגום **.תק** מתבצע <u>לפני</u> בדיקת התווים הללו:

05	טבלר אופקי
16	תו מחליף
40	רווח ריק
74	רווח דרוש[30]

כשהתווים הללו מופיעים בשורות תמליל, הם מסולקים ומוחלפים בתווים אחרים או במילות בקרה, בהתאם לסוג יחידת הפלט הפיזית. כל שאר התווים הנמצאים בשורות תמליל מטופלים כנתונים וממוקמים בפלט הערוך אחרי עיבודו בהתאם למילות הבקרה .תת [תרגם תו] או, במידת הצורך, .תג [תרגם אות גדולה].

<u>דוגמאות:</u>

- אם אין במסוף שלך מקש טבלר, תוכל לתרגם איזה מקש אחר שאינך מרבה להשתמש בו, כגון הסימן "לא לוגי" (¬), כך שימלא תפקיד זה במסמך שאתה יוצר. לדוגמה, אם תציין

.תק ¬ 05

יביא הדבר לתרגום הסימן "לא לוגי" ל-05 הקסאדצימלי, שהוא קוד תו הטבלר. כל עוד התרגום בתוקף, כל סימן "לא לוגי" שיופיע בקובץ הקלט ישמש כטבלר.

- היזהר בבחירת התווים שישמשו כמקור לצורך תרגום. תרגום הקלט מתבצע לפני עיבוד מילות בקרה, כך שאם תציין

.תק . 05

---

[30] את קוד התו לרווח דרוש אפשר לשנות באמצעות מילת הבקרה .הת [הגדר תו] רד.

תתורגם כל נקודה המופיעה בקלט ל-05 הקסאדצימלי, תו הטבלר, ושום מילת בקרה לא תעובד. כשתתחיל SCRIPT/VS לחפש מילות בקרה, לא תמצא אף אחת משום שכולן כבר תורגמו לתווי טבלר.

- כדי להחזיר זוג תווי תרגום קלט לערכים המקוריים, עליך להשתמש בערך ההקסאדצימלי של תו המקור. אם ציינת קודם

.תק ¬ 05

ולאחר מכן אתה מבקש שהסימן "לא לוגי" אכן יפיק את הסימן "לא לוגי", במקום טבלר, עליך לציין

.תק 5F 5F

אם תציין רק

.תק ¬ ¬

יתורגם הסימן "לא לוגי" ל-05 הקסאדצימלי לפני עיבוד מילת הבקרה .תק, כך שתקבל למעשה:

.תק 05 05

לכן, הסימן "לא לוגי" ימשיך להיות מתורגם ל-05 הקסאדצימלי אחרי עיבוד מילת הבקרה .תק.

.תש [תזוזת שורה]   .IL

השתמש במילת הבקרה .תש [תזוזת שורה] כדי להזיז את שורת הפלט הבאה יחסית לשוליים.

.תש	[0 / h / +h / -h]

h קובע את כמות הרווח האופקי של תזוזת שורת הפלט הבאה מן השוליים הנוכחיים. h+ קובע שהתמליל יוזז שמאלה, h- מזיז את התמליל ימינה.

מצב התחלי: 0

ברירת מחדל: 0

שים לב:

- .תש גורמת שבירה.
- תזוזת שורה נכללת בסביבה הפעילה.

הערות:

1. מילת הבקרה .תש [תזוזת שורה] היא השיטה הטובה ביותר להזיז רק את שורת הפלט הבאה. השורה מוזזת שמאלה או ימינה מן השוליים הנוכחיים (הכוללים כל ערכי תזוזה שכבר נמצאים בתוקף).
2. ערכו של h מייצג את כמות הרווח הריק שתושאר לפני התמליל. למשל, **.תש** 0.5i מזיזה רק את השורה הבאה בחצי אינץ', והתמליל יתחיל <u>אחרי</u> השוליים הריקים הללו.
3. מילת הבקרה **.תש** ומילת הבקרה .תח [תזוזה חזרה] משלימות זו את זו; לכן, מילות הבקרה .תח 5+ ו-.תש 5- זהות בפעולתן.
4. מילת הבקרה **.תש** יכולה להיות שימושית בתחילת פיסקה חדשה.
5. אם נתקלת המערכת במילות הבקרה **.תש** ו**.תח** בזו אחר זו, בלי תמליל ביניהן, או אם צוינו הגדלות חיוביות ושליליות של מילות בקרה **.תש** בלי תמליל ביניהן, מידת התזוזה תיקבע עבור שורת הפלט הבאה בהסתמך רק על .תש או **.תח** האחרונה שניתנה. (כל **.תח** או **.תש** שצוינה קודם לכן תבוטל מאליה.) כך, השורות

   .תש 4m
   .תש +6m

   יביאו להזזת שורת התמליל הבאה בשישה רווחי-m, ולא בעשרה רווחי-m.
6. נסיון להזיז שורה ימינה אל מעבר לשוליים הימניים הממשיים, או שמאלה אל מעבר לשוליים השמאליים הממשיים, יביא להצגת הודעת שגיאה ולאיפוס כל התזוזות.
7. מילת הבקרה **.תש** מופעלת על-ידי שורת התמליל, הדילוג או הרווח הבאה אחריה.

דוגמאות:

- .תש 3m

לשורה זו קדמה מילת הבקרה **.תש** 3m. מטרת הדוגמה הזאת היא להציג את פעולתה של מילת הבקרה **.תש**. מילת הבקרה **.תש** מזיזה את שורת הפלט הבאה אחריה. במקרה זה, שורת הפלט שבאה אחרי מילת הבקרה הוזזה ב-3 רווחי-m.

.תת [תרגם תו] .TR

מילת הבקרה .תת [תרגם תו] מאפשרת לך לקבוע את צורת הופעתו בפלט של כל תו שהוא בתמליל המקור.

.תת	[מ ת] ...

מ תו מקור שיש לתרגמו. זה יכול להיות תו יחיד, או קוד הקסאדצימלי בן שני תווים.

ת צורת הפלט הרצויה של תו המקור.

אפשר לציין יותר מזוג אחד של מקוד וקוד פלט מיועד עם מילת בקרה .תת יחידה.

ברירת מחדל: משחזרת את טבלת תרגום הפלט ההתחלתית.

הערות:

1. מילת הבקרה **.תת** מועילה במיוחד כאשר יחידת הפלט הסופי משתמשת בקבוצת תווים שונה מזו ששימשה ליצירת קובץ המקור של SCRIPT.

2. התרגום הקשור לכותרות רצות, עיליות ותחתיות, מתורגם באמצעות טבלאות התרגום ההתחליות, בתוספת שינויים שהוכנסו באמצעות מילת הבקרה **.תת** בכותרות הרצות.

3. מכיוון שעיבוד מילות הבקרה הוא פנימי, מילת הבקרה **.תת** אינה מתרגמת אותן כלל. אולם נתוני תמליל הקשורים למילות בקרה (כגון כותרות רצות, עיליות ותחתיות, או הודעות שהקיש המשתמש) אפשר לתרגם.

4. מיפרט תרגום התווים נשאר בתוקפו עד לשינויו המפורש או עד להחזרת טבלת התרגום ההתחלית לתוקף באמצעות מילת הבקרה **.תת**.

5. באמצעות השימוש במילות הבקרה **.אם**, **.קט** או **.קל**, אתה יכול לציין קבוצות תווים שונות לפלט עבור הרצות שונות של המסמך ביחידות פלט שונות.

6. תרגומי פלט שצוינו באמצעות מילת הבקרה **.תת** מבוצעים על שורות הפלט אחרי השלמת עיבוד SCRIPT/VS. תרגומי קלט שצוינו באמצעות מילת הבקרה **.תק** מבוצעים על שורות הקלט לפני תחילת עיבוד SCRIPT/VS.

7. יחידות פלט שונות מטפלות בצורה שונה בתווים שאינן יכולות להדפיס. לפיכך, עליך לוודא מראש שקודי תווי הפלט שאתה מציין עם מילת הבקרה **.תת** ניתנים להדפסה ביחידת היעד, בסוג-האות הנוכחי.

8. במדפסת עמוד, התו הריק (40 הקסאדצימלי) משמש כתו רווח משתנה. לפיכך, אסור לך לבקש המרת כל תו שהוא לקוד 40 הקסאדצימלי.

9. אין להשתמש במילת הבקרה **.תת** לקבוע זוגות תווים בעלי גדלים שונים. הפרש הגדלים יגרום לשינוי אורכי השורות וגובהיהן בדרכים בלתי-רצויות. השתמש במילת הבקרה .תק [תרגם קלט] לתרגום מסוג זה.

דוגמאות:

- .תת 0 b0 1 b1 2 b2 3 b3 4 b4 5 b5 6 b6 7 b7 8 b8 9 b9

  הדבר יביא להדפסת הספרות 0 עד 9 בצורת ספרות תלויות (superscript)[31], אם צורה זו קיימת בסוג-האות הנוכחי. למשל, הנוסחה:

---

31 לא בכל יחידות הפלט קיימים תווים תלויים.

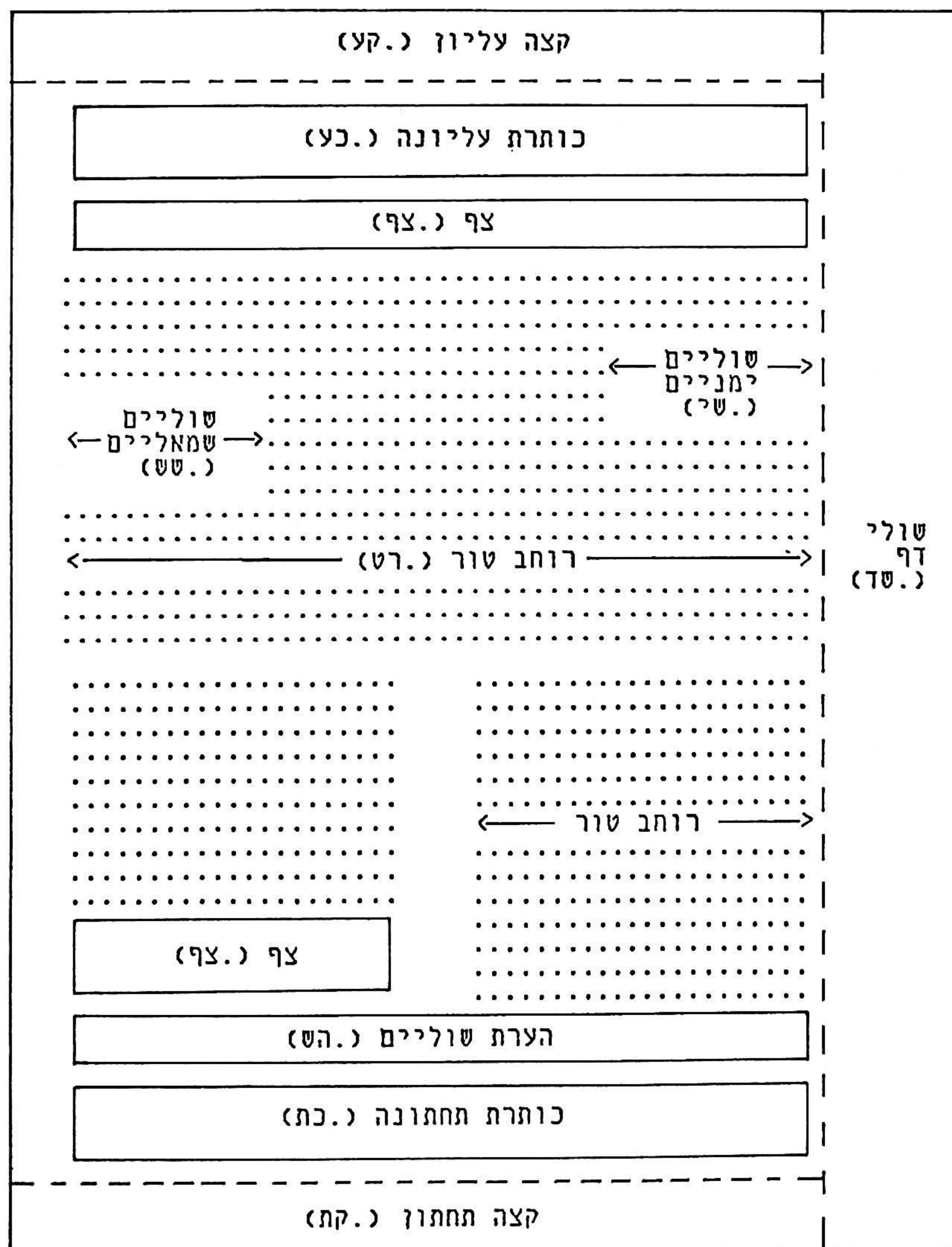
X2+Y2=Z3

תודפס כך:

$X^2+Y^2=Z^3$

תרשים	עמוד	תיאור
12	274	תמונה של מבנה עמוד SCRIPT/VS.
13	275	רשימת קבצי השירות ש-SCRIPT/VS יוצרת או משתמשת בהם.
14	276	תקציר אופציות הפקודה NSCRIPT3.
15	278	תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS ומיצדיהן.
16	288	רשימת מילות הבקרה הגורמות תמיד לשבירה בין שורות תמליל בקלט.
17	288	רשימת מילות הבקרה הנכנסות תמיד לתוקף בעמוד הבא.
18	289	רשימת מילות הבקרה האסורות בשימוש ברצף, בגוש צף, בהערת שוליים או בשטח בעל שם נתון.
19	289	רשימת מילות הבקרה המתחילות את עריכת העמוד.
20	290	תקציר סמלי מערכת SCRIPT/VS.
21	292	רשימת מתארי סמל.
22	293	רשימת מיצדים הנכללים בסביבת העריכה.
23	294	רשימת המיצדים הנכללים בסביבת העריכה והמועברים מהסביבה הפעילה לסביבת כותרות רצות עיליות ותחתיות.
25	296	קבוצת התווים של מדפסת יבמ 1403.
26	297	רשימת סוגי-האות המסופקים עם SCRIPT/VS לשימוש עם מדפסת 3800.
27	298	רשימת סוגי-האות המסופקים עם מדפסת 3800.
28	299	סוגי אות נוספים המסופקים עם מדפסת 3800 דגם 3.

תרשים 11. מפתח לתקציר SCRIPT/VS.

ר ו ח ב ע מ ו ד (.רד)
א ו ר ך ש ו ר ה (.אש)
קצה עליון (.קע)
כותרת עליונה (.כע)
צף (.צף)
שוליים ימניים (.שי)
שוליים שמאליים (.שש)
רוחב טור (.רט)
שולי דף (.שד)
אורך דף (.אד)
רוחב טור
צף (.צף)
הערת שוליים (.הש)
כותרת תחתונה (.כת)
קצה תחתון (.קת)

קבצי שירות של SCRIPT/VS			
זיהוי-קובץ	תיאור	מילות בקרה	אופציה
DSMTERMI	קובץ קלט מסוף	.קל, .קמ	
DSMTERMO	קובץ פלט מסוף	.צג	TERM
DSMUTCTF	קובץ STAIRS/VS CTF	.פא	CTF
DSMUTMSG	קובץ הודעות שגיאה	.הד	MESSAGE (DELAY)
DSMUTTOC	קובץ תוכן העניינים	.תע, .צת	
DSMUTWTF	קובץ כתיבה לקובץ	.כק	

תרשים 13. זיהוי של קבצי שירות של SCRIPT/VS: SCRIPT/VS משתמשת בקבצים אלה או יוצרת אותם כתוצאה ממילות בקרה או אופציות שניתנו לה. אפשר לשנות את הגדרתו של כל אחד מן הקבצים הללו באמצעות מילת הבקרה .הק [הגדר קובץ], בכפיפות למגבלות מסוימות בהתאם לשאלה אם אופציות הפקודה TUDDON או TUDD מצויות בתוקף או לא. הודעות שנוצרו באמצעות מילת הבקרה .הד [הודעה] נכתבות לקובץ DSMTERMO, אם לא צוינה אופציית MESSAGE (DELAY) של הפקודה NSCRIPT3.

אופציות	מיצדים	תיאור
BIND	(bind) (ebind obind)	מזיזה את העמוד שמאלה. סמלי מערכת SCRIPT/VS: &$תפ, &$תז
CHARS	(font1 ... font4)	מציינת עד ארבעה סוגי-אות. אפשר לציין יותר מארבעה מזהי סוגי-אות חיצוניים עבור היחידה הלוגית מדפסות עמוד; אולם אפשרויות העריכה אינן מוגבלות לסוגי האות שצוינו. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$אות( )
CONTINUE		ממשיכה בעיבוד לאחר הופעת שגיאה לא חמורה.
CTF		מכינה פלט במבנה תמליל מרוכז ל-STAIRS/VS.
DDUT		מאפשרת שינוי הגדרה לקבצי שירות של SCRIPT/VS. (תקפה רק ב-CMS וב-TSO.) סמל מערכת SCRIPT/VS: &$הקקש.
DEST	(זיהוי-תחנה)	מציינת תחנת פלט רחוקה. (תקפה רק ב-TSO).
DEVICE	(devtype)	מציינת יחידת פלט לוגית.
FILE	[(fileid)]	מציינת קובץ לפלט.
FONTLIB	([filetype] [filemode])	מציינת ספריית סוג-אות.
INDEX		מאפשרת את הפעלת מילת הבקרה .צמ [צרף מפתח]. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$מפתח
LIB	(libname ...)	מציינת ספריות סמלים ומכללים. (רק אחת ב-TSO; עד שמונה ב-CMS.)
MESSAGE	({DELAY} {ID} {TRACE} {[OC]} {[EN]})	בקרת הדפסת ההודעות.
NOCONT		מסיימת את העיבוד עם הופעת שגיאה.
NODDUT		מבטלת אפשרות לשנות הגדרת קבצי שירות של SCRIPT/VS. (תקפה רק ב-CMS וב-TSO.) סמל מערכת SCRIPT/VS: &$הקקש.
NOPROF		משעה את הפרופיל.
NOSEGLIB		משעה את ספריית המיקטעים.
NOSPIE		מונעת כניסת שיגרות יציאה SPIE. (תקפה רק ב-CMS וב-TSO.)
NOWAIT		מונעת הנחיה להתקנת נייר. (תקפה רק בעריכה עבור מסוף מכונת-כתיבה ב-CMS וב-TSO).
NUMBER		מדפיסה שם קובץ ומספר שורה. מדפסות עמוד מתעלמות מאופציה זו.
OPTIONS	[(fileid)]	מציינת קובץ המכיל אופציות NSCRIPT3. (תקפה רק ב-CMS.)

תרשים 14. תקציר אופציות הפקודה NSCRIPT3 (חלק 1 מתוך 2)

אופציות	מיצדים	תיאור
PAGE	[PROMPT]([[FROM] p [TO] q] [[FROM] p FOR n] [[FROM] p ONLY])]	הדפסה סלקטיבית של עמודים. (PROMPT תקפה רק ב-CMS וב-TSO).
PRINT	[(copies, class fcb, ucs)]	יוצרת פלט מודפס. ב-CMS, נוצר תוך ניצול תמיכת VM/SP במדפסת 3800 וירטואלית. (תת-אופציות תקפות רק ב-TSO). לא תקפה עבור מדפסת 4250.
PROFILE	[(fileid)]	מציינת פרופיל. (קובץ שיש לשבצו לפני עיבוד קובץ הקלט העיקרי.)
QUIET		משעה הודעת זיהוי גירסת תוכנית העריכה.
SEARCH	(libname)	מציינת ספריה ב-TSO. מציינת את ברירת המחדל לסוג קובץ לשיבוץ ולהוספה ב-CMS.
SEGLIB		מציינת ספריית מיקטעים.
STOP		מדפיסה עמודים נפרדים במסוף. (תקפה רק עבור מסופי מכונת כתיבה ב-CMS וב-TSO).
SYOFF		משתקת את מילת הבקרה .מע [מערכת]. SYOFF היא ברירת המחדל. תקפה רק בסביבות TSO ו-CMS.
SYON		מאפשרת את מילת הבקרה .מע [מערכת] אחרי שניתנה אופציית SYOFF. תקפה רק בסביבות TSO ו-CMS.
SYSVAR	(value)	מציבה ערכי סמלים עבור &SYSVARn.
TERM		מציגה את הפלט במסוף המשתמש.
TWOPASS		מכינה מסמך בשני מעברי עריכה, ויצירת הפלט במעבר השני. סמלי מערכת SCRIPT/VS: &$שני, &$מעבר
UNFORMAT		מדפיסה את כל שורות הקלט ללא עריכה. מדפסות עמוד מתעלמות מאופציה זו. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$מקור
UPCASE		ממירה אותיות לועזיות קטנות לגדולות לפני ההדפסה.
@user-option	[(sub-options...)]	אופציות מוגדרות-משתמש, החייבות להתחיל בתו "@". (תקפות רק ב-CMS).

תרשים 14. תקציר אופציות הפקודה NSCRIPT3 (חלק 2 מתוך 2)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
...	תווית [שורה]	הצב תווית: מכניס שורה שאפשר להשתמש בה כמטרה למילת בקרה .**לך**.
.אג	[1|n|התחל|סיים|שורה]	אות גדולה: הדפסת שורת קלט, אם היא בלועזית, בתווי אות גדולה. מצב התחלי: **סיים** ברירת מחדל: 1
.אד	[-v|+v|v]	אורך עמוד: קובע את כמות הרווח, כולל קצה עליון ותחתון, לכל עמוד פלט. מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית ברירת מחדל: מצב התחלי סמל מערכת SCRIPT/VS: &$אד
.או	x מבדק y [שורת קלט] מבדק יכול להיות: קמ קש של לש גמ גש =< < =¬ = => >	או: בודק את היחס בין x ו-y. אם המבדק אמיתי או שמילת הבקרה .**אם**, .**וג** או .**או** האחרונה שבוצעה אמיתית, SCRIPT/VS מעבדת את שורת הקלט.
.אז	[מטרה]	אז: עיבוד שורת הקלט אם מילת הבקרה .**אם**, .**וג** או .**או** האחרונה שבוצעה היתה אמיתית.
.אח	[מטרה]	אחרת: מעבד את שורת הקלט אם מילת הבקרה .**אם**, .**וג** או .**או** האחרונה שבוצעה לא יצרה מצב אמיתי.
.אט	[התחל|סיים]	איזון טורים: הוראה ל-SCRIPT/VS לנסות לאזן את הטורים באמצעות חלוקה שווה של התמליל ביניהם עם הופעת קפיצת עמוד או עם שינוי הגדרת הטורים.
.אם	x מבדק y [שורת קלט] מבדק יכול להיות: קמ קש של לש גמ גש =< < =¬ = => >	אם: בודק את היחס בין "x" ו-"y". אם המבדק אמיתי, SCRIPT/VS מעבדת את שורת הקלט. אם לא, SCRIPT/VS מתעלמת משורת הקלט. x מבדק y יכול גם להיות: **עמוד** של|לש **זוגי|איזוגי** **פלט** של|לש **הדפסה|מסוף|מדעמ**
.אש	[-h|+h|h]	אורך שורה: קובע את אורך השורה בכותרות רצות עיליות ותחתיות. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$אש מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית. ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.
.בה	שורת מילת בקרה	בצע הוראה: מבצע את שורת הקלט כמילת בקרה, גם אם ישנו מכלל בעל שם זהה.
.בל	שורת מכלל	בצע מכלל: בצע את שורת הקלט כמכלל גם אם פענוח המכללים מושבת.
.בע	[התחל [[הרחב] [סיים [[קפל [[ימין [[קצץ [[מרכז [[שמאל [[פנים [[חוץ [	בטל עריכה: מבטל או משחזר שרשור שורות קלט ויישור שורות פלט. מצב התחלי: **סיים הרחב** ברירת מחדל: **התחל**
.דל	[1|v] [ח] [ת] [ע]	דלג: קובע את כמות הרווח האנכי שיש להכניס לפני שורת הפלט הבאה. לא יוכנסו שורות רווח אם .**דל** מופיעה בראש עמוד או טור.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 1 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.דמ	[v]	קפיצת עמוד מותנית: גורמת לקפיצת עמוד אם בעמוד הנוכחי נותרה כמות רווח קטנה מזו שצוינה. ברירת מחדל: **.דמ** גורמת לקפיצת עמוד, אלא אם כן אין כלל נתונים בעמוד הנוכחי.
.הב	[0] [v] [+v] [-v]	הזז בסיס: קובע שאת התמליל הבא יש למקם מעל קו הבסיס הרגיל או מתחתיו. מדפסות שורה מתעלמות ממילת בקרה זו. מצב התחלי: 0 ברירת מחדל: מחזירה את קו הבסיס הנוכחי לקו הבסיס הרגיל.
.הד	/[קוד]/הודעה[/]	הודעה: יצירת הודעה בעלת מבנה דומה להודעות השגיאה של SCRIPT/VS.
.הה	[התחל|סיים] [שםישר] [v] [-v]	הגדר הדגשת קו תחתי: קובע אם תווי רווח יודגשו בשעת ביצוע מילות הבקרה **.קג** ו-**.קו**. מצב התחלי: **התחל** ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.
.הח	שםשטח h [v] [עמוד] [גוף] [קטע] [סוג שםסוג] [רוחב h] [עומק v] [סובב סיבוב]	הגדר שטח: הגדרת שטח בעל שם נתון.
.הט	[n [1h ... 9h]]	הגדר טור: פירוט מספר הטורים בעמוד ומיקומו של כל טור. מצב התחלי: טור אחד בעמדה 0.
.הי	שםישר [עובי h] [סוג שםסוג]	הגדר ישר: מגדיר קו ישר בעל שם נתון ועובי משתנה.
.הכ	n [אופציות]	הגדר רמת כותרת: מגדיר את המבנה והמאפיינים של כותרות הפרקים והקטעים הנוצרות באמצעות מילות הבקרה .כn. ברירת מחדל: שחזור המצב ההתחלי.
.המ	שם [/שורה1/.../שורהn[/] x|ספריה|סיים] שם [/שורה[/] [x|סיים] [שם התחל] [סיים]	הגדר מכלל: מגדיר מכלל באמצעות תמליל, מילות בקרה של SCRIPT/VS ותווים מיוחדים. אפשר להגדיר מכללים בשורה יחידה, מבלי להקדים לכל שורה את מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל].
.הנ	[שםסמל] [סוג שםסוג] [קובסים b] [/מחרוזת[/] [שםסמל] [תמליל] [/מחרוזת[/]	הגדר משתנה: מגדיר משתני תמליל ומקצה להם ערכים.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 2 מתוך 10)

<table>
<tr><th>מילת בקרה</th><th>מיצדים</th><th>תיאור</th></tr>
<tr><td>.הס</td><td>שםסוג
[הד|הג|הדהג|עצור|
עלעצ חזור n
|עלעצ תו c|
תיבה שםתיבה|
סוג [זהוי-סוג]|
טפוס [()]
תיאור [()]|
טבלתקדוד זהטק</td><td>הגדר סוג-אות: מגדיר סוגי-אות פנימיים הכוללים מאפייני סוג-אות חיצוניים ופונקציות עריכת שורה.</td></tr>
<tr><td>.הע</td><td></td><td>הערה: מזהה שורת הערה.</td></tr>
<tr><td>.הפ</td><td>{שורה|'מחרוזת'}</td><td>הערת פלט: מציינת נתונים שיש להכניסם למסמך הפלט כפי שהם, כהערת פלט. מדפסות עמוד מתעלמות ממילת בקרה זו.</td></tr>
<tr><td>.הק</td><td>שם
[file-id DSN|DD|LIB]</td><td>הגדר זיהוי קובץ: מציין את זיהוי הקובץ שיש להשתמש בו עם מילות הבקרה .שץ [שבץ], .צר [צרף] או .כק [כתוב לקובץ], או עם קבצי שירות.</td></tr>
<tr><td>.הש</td><td>{התחל|סיים|מוביל}</td><td>הערת שוליים: שומרת תמליל ערוך ומדפיסה אותו בתחתית העמוד במבנה טור יחיד.</td></tr>
<tr><td>.הת</td><td>[תו מיצד ...|סיים]</td><td>הגדר תו: הגדרת תווים עבור פונקציות מיוחדות.
מיצדים:
מפריד: תווים מפרידים בין איברי מערך
המשך: תו המשכיות שורה (&$המשך)
מפריד: מפריד מילות בקרה (&$מה)
גמל: מגביל תגי גמל (&$גמל, &$סגמל)
רמפ: רווח במונחי מפתח
המפ: התעלמות מרווח במפתח
עצור: תווי סוף פסוק
סד: סמל מספר עמוד (&$סד)
רד: רווח דרוש (&$רד)
מצב התחלי:
מפריד: , 40 גמל: : : : סד: &
המשך: אין עצור: . ! ? רד: 74
מה: ; המפ: אין רמפ: אין
MCS: .</td></tr>
<tr><td>.וג</td><td>x מבדק y [מטרה]

"מבדק" יכול להיות:
קמ קש של לש גמ גש
> => = =¬ < =<</td><td>וגם: בדיקת היחס בין "x" ו-"y". אם תוצאת המבדק אמיתית וגם מילת הבקרה .אם, .וג או .או האחרונה שבוצעה יצרה תוצאה אמיתית, יש לעבד את שורת הקלט.</td></tr>
<tr><td>.טי</td><td></td><td>מצב טור יחיד: הוראה ל-SCRIPT/VS לשמור את הגדרת הטורים הנוכחית ולערוך את שורות הקלט הבאות בטור יחיד.</td></tr>
<tr><td>.טמ</td><td>[v]</td><td>תחילת טור מותנה: הוראה לביצוע קפיצת טור אם בטור הנוכחי נותרה כמות רווח קטנה מזו שצוינה.
ברירת מחדל: .טמ גורמת לקפיצת טור, אלא אם כן אין שום נתונים בטור הנוכחי.</td></tr>
<tr><td>.טפ</td><td></td><td>טבלר פותח: גורם לשבירה.</td></tr>
</table>

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 3 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.יכ	[שם ישר] [h|ימין|שמאל|] [ישימין| מרכז|ישמאל] [סיים]	ישר אנכי: מיקום ישר מאונך בטור. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$יכ
.יפ	[שם ישר] [ימין] [אל] [שמאל] [h1] [אל] [h2] [h1 למשך אורך]	ישר אופקי: ממקם ישר אופקי בטור הנוכחי. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$יפ
.כט	שםמיקטע [רוחב h] [עומק v] [בשורה]	הכלל מיקטע: מזהה מיקטע שיש לכלול בגוף המסמך בעמדת הטור הנוכחית. מדפסות שורה מתעלמות ממילת בקרה זו.
.כמ	{H|1|2|3} מחרוזת	כניסת מפתח: עורך את כניסות המפתח הנוצרות באמצעות מילת הבקרה .מפ [מפתח].
.כע	[התחל|סיים|בטל] [זוגי|איזוגי] [בטל|מנע|שחזר] [בצע]	כותרת רצה עילית: קובע שורות קלט שישמרו ככותרת רצה עילית ויעובדו בראש כל עמוד מתאים.
.כק	[1|n|התחל|סיים| תג שבץ|מחק| שורה]	כתוב לקובץ: כותב שורת קלט אחת או יותר לקובץ הפלט DSMUTWTF. שבץ: משבץ את קובץ DSMUTWTF. מחק: מוחק את קובץ DSMUTWTF.
.כת	[התחל|סיים|בטל] [זוגי|איזוגי] [בטל|מנע|שחזר] [בצע]	כותרת רצה תחתית: קובע שורות קלט שישמרו ככותרת רצה תחתית ויעובדו בתחתית כל עמוד מתאים.
.כn	[מילת תמליל]	רמת כותרת n: עריכת כותרות קטעים לפי מאפייני ברירת המחדל המסופקים עבור רמת הכותרת.
.לה	מילת תמליל	מיקוף מלה: פירוט נקודות מיקוף במלה שאולי תצטרך לקבל מיקוף בשעת העריכה.
.לך	[אל] תוית	לך אל: הוראה ל-SCRIPT/VS לאתר את שורת הקלט המזוהה בתוית ולהמשיך בעיבוד משורת קלט זו.
.מד	[n|התחל|סיים|סייםמס| ערבי|רומי|אלפא| נורמ|עשרוני| קידומת מחרוזת]	מצב מיספור עמודים: מפקח על מיספור עמודים חיצוני ופנימי. מצב התחלי: ספרות ערביות החל מ-1. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$מד
.מכ	[v]	מילוי אנכי: מזהה מקום בטור שבו יש למקם את כמות הרווח האנכי הלבן שצוינה, לשם יישור אנכי.
.מל	[1|n|התחל|סיים| שורה]	מצב מילולי: מוודא ש-SCRIPT/VS תנהג בשורות קלט כשורות תמליל. (לשימוש כאשר שורת תמליל בקלט מתחילה בנקודה). מצב התחלי: **סיים**.
.ממ		מרווח מוביל: גורם לשבירה.
.מנ	[שורה]	תמליל נמשך: הוספת שורת הקלט לתמליל הקלט הקודם, בלי רווח בין מלים ביניהם.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 4 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.מפ	n [שמ|/]	מפתח: יוצר מפתח מן המונחים שצוינו קודם לכן באמצעות מילת הבקרה .צמ.
.מק	אופציות	מיקוף: מפקח על פונקציות המיקוף האוטומטי של SCRIPT/VS ועל טווחי הרחבה וכיווץ רווחים. מצב התחלי: **סיים, סולם=2, מרקלט=2, מזקלט=4, מזמלה=6, טווח=1.0, 1.0**.
.מר	[1|n|התחל|סיים| שורה]	מרכז: שורות התמליל ימורכזו בין השוליים הימניים והשמאליים.
.מש		משוואה: מילת בקרה שמורה.
.סה	n [c] n [התחל|סיים| התחל/סיים] c * **רווח** 2|h	סימני הגהה: קובע סמל לסימן הגהה שיודפס מימין לשורת הפלט המכילה חומר מעודכן.
.סמ	[שורה]	סיים מכלל: מסיים מכלל ומחזיר את הבקרה למזמן המכלל. שורת הקלט מעובדת כאילו היא חלק ממזמן המכלל.
.ספ	[התחל|סיים|סמל|מכ]	ספריה: קובע אם יש להשתמש בספריה כדי לפענח הגדרות סמלים ומכללים. יש להשתמש באופציית LIB כדי לזהות את הספריות. מצב התחלי: **סיים**.
.סק	[סגור]	סוף קובץ: הדמיית מצב סוף קובץ.
.סש	[התחל|סיים]	ספרר שורות: מיספור סודר של שורות הפלט בגוף העמוד. מדפסות עמוד מתעלמות ממילת בקרה זו.
.עט	[קבע|הוסף|בטל] [h[/f]] [ימין|מרכז|שמאל |תו c]	עמדת טבלר: קובע עמדות טבלר כך שאפשר להצמיד את התמליל ימינה, שמאלה, למרכז או לפי תו בעמדת הטבלר. ברירת מחדל: **פינוי טבלת הטבלרים**.
.ענ	[עליון] [מרכז] [תחתון] [ישור]	עריכה אנכית: קובע אם יש ליישר את התמליל אנכית. אפשר להשתמש גם כדי לקבוע אם יש למקם את התמליל בראש העמוד, בתחתיתו או במרכזו, במידה ואין ליישר אותו. מצב התחלי: **עליון**.
.עס	שםסמל[(n)] 'גמחרוזת['] שםסמל[(n)] = [ערךסמל] [&] [**תתמח** מחרוזת **התחלה** אורך] [**אינדקס** מחרוזת1 [מחרוזת2]] שםסמל[(n)] **סיים** שםסמל **ספריה**	ערך סמל: מגדיר סמל ומקצה לו ערך.
.עצ		עצור: הוראה להפסיק מייד את עיבוד SCRIPT/VS מבלי להשלים את העמוד הנוכחי.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 5 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.עק	[התחל|סיים|הכל| בקר|גמל|כלל|פענ| בזק|צעד|הרץ] **התגובה על צעד:** (ריק) PRE שורת קלט REP שורת קלט STK שורת קלט	מעקב פענוח קלט: מספק מעקב אחר עיבוד כל מילת בקרה ומכלל של SCRIPT/VS, וכן אחר פענוח סמלים. כאשר **.עק צעד** בתוקף, המשתמש מגיב בתהליך הידברותי. מצב התחלי: אין מעקב קלט.
.ער	[התחל|סיים| ימין|שמאל|**מרכז** פנים|חוץ] [הרחב|קצץ|קפל]	מצב עריכה: מפקח על שרשור ויישור שורות קלט. מצב התחלי: **התחל הרחב**
.פא	[מסמך <u>שם</u>] [פסקה <u>naa</u>] [מפעיל <u>מספר</u>] [סקר <u>סיסמה</u>] [סבט <u>סיסמה</u>]	פלט STAIRS: מציין מידע לפלט STAIRS/VS CTF.
.פמ	[התחל|סיים]	פענוח מכללים: הוראה ל-SCRIPT/VS לזהות מכללים ולעבד אותם. מצב התחלי: **סיים** ברירת מחדל: **התחל**
.פס	[1|n|**התחל**|סיים| <u>שורה</u>]	פענוח סמלים: בקרת פענוח הסמלים לפי ערכים שהוקצו להם מראש. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$פס מצב התחלי: **התחל**
.פצ	[ק|מ] /<u>חלקי</u>/<u>מילוי</u>/<u>חלקש</u>/	פצל תמליל: יוצר שורת פלט בת שלושה חלקים: <u>חלקי</u> הוא החלק הצמוד לשוליים הימניים הנוכחיים; <u>חלקש</u> הוא החלק הצמוד לשוליים השמאליים הנוכחיים; <u>מילוי</u> ממורכז או חוזר על עצמו בין שתי המחרוזות.
.צא		צא: הוראה להפסיק את עיבוד SCRIPT/VS אחרי השלמת העמוד הנוכחי.
.צג	<u>שורת קלט</u>	הצג במסוף: מציג את שורת הקלט במסוף המשתמש בשעת העריכה.
.צמ	[התחלה|סיום|סדר|יחס] [מפתח <u>/מפתח1/מ2/מ3/</u>] <u>/מ1]/מ2]/מ3]/מד]]</u>]	צרף מפתח: מכניס מונח בכמה רמות למפתח העניינים.
.צף	[התחל|סיים|לווח] [עליון|תחתון] [טור|עמוד] [זוגי|איזוגי] [סדר]	גוש צף: קובע קבוצת שורות שתישמר ביחד ותמוקם בתחתית טור או עמוד או בראשו.
.צר	{<u>שם</u>|(<u>זיהוי-קובץ</u>)} [<u>אסימון1</u>..<u>אסימון14</u>]	צרף: מאפשר צירוף קובץ נוסף בסוף הקובץ שעובד זה-עתה.
.צש	[1|n|**התחל**|סיים| <u>שורה</u>]	צמוד לשמאל: מעבד שורות פלט שהן שורות קלט בלתי מיושרות הצמודות לשוליים השמאליים.
.צת	<u>שורה</u>	צרף תוכן העניינים: מציב את שורת הקלט (שיכולה להיות מילת בקרה, מכלל, תג **גמל**, סמל או שורת תמליל) בקובץ המשמש לצבירת כיתובי תוכן העניינים (DSMUTTOC).

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 6 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.קג	[1|n|התחל|סיים|<u>שורה</u>]	הדגשת קו תחתי ואות גדולה: שורות הקלט הבאות, אם הן בלועזית, יערכו באות גדולה ובהדגשת קו תחתי. מצב התחלי: **סיים** ברירת מחדל: 1
.קד	[n|+n|-n] [עכב] [זוגי|אי־זוגי] [התחל|סיים]	קפיצת עמוד: הוראה לביצוע קפיצת עמוד, עם אפשרות לקביעת מספר העמוד החדש.
.קו	[1|n|התחל|סיים|<u>שורה</u>]	הדגשת קו תחתי: הדפסת שורות קלט בהדגשת <u>קו תחתי.</u> מצב התחלי: **סיים** ברירת מחדל: 1
.קט	n [הכלל|התעלם] n [התחל|סיים]	קטע מותנה: מאפשר הכללת או אי־הכללת קלט בפלט הערוך, על תנאי. מצב התחלי: כל הקטעים המותנים נכללים.
.קי	[c] [[סיים] [ריק] [/<u>מחרוזת</u>[/]]	קידומת: קובע שלשורות הנקראות מקובץ הקלט והמתחילות בתווי בקרה שנקבעו מראש, יש להקדים את מחרוזת התווים הנתונה.
.קל	[1|n|התחל|סיים]	קלט ממסוף: מאפשר למשתמש להקיש שורות מן המסוף בתהליך הידברותי, בשעת עריכת הקובץ.
.קמ	<u>שםסמל</u> [[=]']	קרא משתנה: מאפשר למשתמש להקצות ערך לשם סמל באמצעות הקשתו במסוף בתגובה לבקשה הידברותית תוך כדי עיבוד SCRIPT/VS של קובץ הקלט.
.קע	[v|+v|-v]	קצה עליון: קובע את כמות הרווח בשטח השוליים העליונים. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$קע מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית. ברירת מחדל: שחזור המצב ההתחלי.
.קפ	<u>תג</u> [apf [(חוקים)]] [apf [(חוקים)]]	קשר פונקציית APF: קישור תג **גמל** למכלל או למילת הבקרה המעבדים אותו, ופירוט חוקי סריקת המתארים לתג זה.
.קר		קרא מסוף: מאפשר למשתמש להקיש שורת פלט אחת או יותר תוך כדי עריכת הקובץ.
.קת	[v|+v|-v]	קצה תחתון: פירוט כמות הרווח בשטח השוליים התחתונים של עמוד. גורמת לשבירה. מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית. ברירת מחדל: שחזור המצב ההתחלי. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$קת
.רא	[מרווח [h]] [[-h]]	רווח בין אותיות: מפקח על הכנסת רווח נוסף בין אותיות. מדפסות שורה מתעלמות ממילת בקרה זו. מצב התחלי: 0. ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.
.רב		מצב רב־טורי: משחזר הגדרות טורים שנשמרו באמצעות מילת בקרה .טי [טור יחיד] קודמת.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 7 מתוך 10)

<table>
<tr><th>מילת בקרה</th><th>מיצדים</th><th>תיאור</th></tr>
<tr><td>.רד</td><td>[h]
[+h]
[-h]</td><td>רוחב עמוד: קובע את רוחב העמוד הלוגי, כולל שולי עמוד ושולי ניקוב.
ערך התחלי: תלוי ביחידה הלוגית.
ברירת מחדל: ערך התחלי.
סמל מערכת SCRIPT/VS: &$רמ</td></tr>
<tr><td>.רו</td><td>[1|v] [ח] [ת] [ע]</td><td>רווח: קובע את כמות הרווח שיש להכניס לפני שורת הפלט הבאה. כמות השורות שצוינה תוכנס גם כאשר .רו מופיע בראש עמוד או טור.</td></tr>
<tr><td>.רח</td><td>[מיצדים]</td><td>ריווח שורות: מפקח על עומק שורות התמליל. כן מפקח על הטווח המותר של כיווץ והרחבה של רווחים ביישור אנכי.
מצבים התחליים:
נורמ - תלוי בסוג-אות
פי - 1.0
טווח - 1.0
ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.</td></tr>
<tr><td>.רט</td><td>[-h|+h|h]</td><td>רוחב שורה בטור: פירוט רוחבו של כל טור (כל הטורים זהים ברוחבם).
סמל מערכת SCRIPT/VS: &$רט
ברירת מחדל: אורך השורה</td></tr>
<tr><td>.רי</td><td></td><td>מצב רווח יחיד: קובע שבין שורות הפלט הבאות יהיה רווח יחיד.</td></tr>
<tr><td>.רכ</td><td></td><td>מצב רווח כפול: גורם לרווח כפול בין שורות הפלט הבאות.</td></tr>
<tr><td>.רל</td><td>[נורמ [h]
[פי [f]]]</td><td>רווח בין מלים: מפקח על רוחב הרווחים בין מלים.
מצב התחלי: תלוי בברירת המחדל של רווח המילים בגופן הנוכחי.
ברירת מחדל: משחזרת מצב התחלי.</td></tr>
<tr><td>.רנ</td><td>[נורמ [h]]
[פי [f]]</td><td>רווח נוסף: מפקח על עריכת רווחים מרובים, באמצעות פירוט רוחבם של הרווחים הנוספים.</td></tr>
<tr><td>.רצ</td><td>{התחל|צף|עכב|
סביבה|v|v + v|סיים}</td><td>רצף: מבטיח שקבוצת שורות פלט תישמר ביחד באותו הטור.
סמל מערכת SCRIPT/VS: &$רצ</td></tr>
<tr><td>.רק</td><td></td><td>שורה ריקה: גורמת לשבירה.</td></tr>
<tr><td>.רד</td><td>[h]
[-h]
אל h [מינימום h2]
[פנוי|
שבירה|
מוחלט]</td><td>רווח בשורה: מכניס את כמות הרווח הלבן האופקי שצוינה, לתוך השורה הנוכחית.</td></tr>
<tr><td>.שא</td><td>[התחל|סיים]</td><td>שורה אלמנה: מתחיל ומסיים עיבוד שורה אלמנה.
מצב התחלי: התחל.
ברירת מחדל: התחל.</td></tr>
<tr><td>.שב</td><td></td><td>שבור: מניעת שרשור שורת הקלט הבאה עם התמליל שקדם לה.</td></tr>
<tr><td>.שג</td><td>[מיצדים]</td><td>שירותי גמל: מספק מיגוון של פונקציות מועילות לכתיבת APF, כולל סריקת מתארים וטיפול בסמלים.</td></tr>
</table>

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 8 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.שד	[h] [h2] [לשולים] [+h] [+h2] [-h] [-h2]	שולי עמוד: עדכון רווח הניקוב שנקבע באופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3. מצב התחלי: תלוי ביחידה הלוגית. ברירת מחדל: מצב התחלי סמל מערכת SCRIPT/VS: &$תז, &$תפ
.שח	[שםסביבה]	שחזר מצב הסביבה: משחזר את הסביבה שנשמרה קודם לכן באמצעות מילת הבקרה .שמ [שמור]. אפשר לשמור סביבות לפי שם נתון.
.שט	שםשטח [התחל] [עליון] [החלף] [בטל] {סיים} {שים}	התחלת שטח: מציין קבוצת שורות שישמרו בשטח בעל שם נתון לשם מיקום בעמוד.
.שי	[-h|+h|h|0] [למשך v1] [אחרי v2] [לש]	שוליים ימניים: קובע את כמות הרווח שבה יש להזיז את שורות הפלט הבאות מן השוליים הימניים הנוכחיים. עשוי לגרום לשבירה. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$שי מצב התחלי: 0.
.שמ	[שםסביבה]	שמור מצב: שומר את הערכים והמיצדים הנוכחיים של סביבת העריכה. אפשר לשמור סביבות לפי שם נתון.
.שס		שחזר סוג-אות: הפיכת סוג-האות האחרון שנשמר לסוג-האות הנוכחי.
.שפ		שורה פנויה: יוצרת שורה אחת של רווח אנכי; נוצרת על-ידי SCRIPT/VS ומבוצעת עם עיבוד כל שורה פנויה.
.שץ	{שם|(ציהוי-קובץ)} [אסימון1..אסימון14]	שבץ: עיבוד הקובץ המצוין בנקודה זו.
.שש	[-h|+h|h|0] [למשך v1] [אחרי v2] [לש]	שוליים שמאליים: קובע את כמות הרווח שבה יש להזיז את שורות הפלט הבאות מן השוליים השמאליים הנוכחיים. עשוי לגרום לשבירה. סמל מערכת SCRIPT/VS: &$שש מצב התחלי: 0.
.תב	[חדש|קבע|סיים] [שםישר] [שםישר] ימין|h|שמאל|/|] [בטל] [שמאות סוגת]	תיבה: שרטוט ישרים מאונכים ומאוזנים סביב תמליל הפלט הבא.
.תג	[מ ת ...]	תרגם אות גדולה: באות לועזית, פירוט תרגום תווים מאות קטנה לגדולה. מצב התחלי: אין תרגום בתוקף ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.
.תז	[-h|+h|h|0]	תזוזה: יוצרת תזוזה תלויה (פיסקה שבה תזוזת השורה הראשונה נשארת ללא שינוי ואילו השורות הבאות מוזזות שמאלה לפי הערך שצוין.) סמל מערכת SCRIPT/VS: &$תז מצב התחלי: 0.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 9 מתוך 10)

מילת בקרה	מיצדים	תיאור
.תח	[0|h|+h|-h]	תזוזה חזרה: גורם לשינוי התזוזה בשורת הפלט הבאה. היא מוזזת ימינה מן השוליים הימניים הנוכחיים. מצב התחלי: 0. ברירת מחדל: 0.
.תט		תחילת טור: הוראה לעבור לטור הבא (או לעמוד הבא).
.תמ	מ [/מחרוזת/|סיים|התעלם]	תרגם מחרוזת: תרגום תו יחיד למחרוזת.
.תס	[שםסוגאות] ..[=]	תחילת סוג-אות: הוראה ל-SCRIPT/VS להשתמש בסוג-אות חדש. אפשר לתת יותר מסוג-אות אחד; סוג-האות התקף הראשון ברשימה יוכנס לשימוש.
.תע	[1|n] [שם|בקר|/]	תוכן העניינים: משבץ את קובץ תוכן העניינים (DSMUTTOC), המכיל את כיתובי תוכן העניינים שנוצרו אוטומטית על-ידי מילות הבקרה .כח, וכן כיתובים שהוכנסו באמצעות מילת הבקרה .צת [צרף תוכן]. יש להשתמש באופציית TWOPASS אם תוכן העניינים אינו ממוקם בסוף המסמך.
.תק	[מ ת ...]	תרגם קלט: מציין תרגום תווים שיבוצע בשורות קלט לפני תחילת עיבוד SCRIPT/VS. מצב התחלי: אין תרגום בתוקף. ברירת מחדל: משחזרת את המצב ההתחלי.
.תש	[0|h|+h|-h]	תזוזת שורה: הזזת שורת הפלט הבאה בכמות הרווח האופקי שצוינה. מצב התחלי: 0.
.תת	[מ ת ...]	תרגם תו: מציין תרגום תווים שיבוצע בפלט. ברירת מחדל: משחזרת את טבלת תרגום הפלט ההתחלית.

תרשים 15. תקציר מילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 10 מתוך 10)

.אש [אורך שורה]
.בע [בטל עריכה]
.דל [דלג]
.דמ [קפיצת עמוד מותנית]
.הט [הגדר טור]
.טי [טור יחיד]
.טמ [טור מותנה]
.טפ [טבלר פותח]
.יכ [ישר אנכי]
.יפ [ישר אופקי]
.כט [הכלל מיקטע]
.כמ [כניסת מפתח]
.כע [כותרת עילית]
.כת [כותרת תחתית]
.כ1 [רמת כותרת 1]
.כ2 [רמת כותרת 2]
.כ3 [רמת כותרת 3]
.כ4 [רמת כותרת 4]
.כ5 [רמת כותרת 5]
.כ6 [רמת כותרת 6]
.מכ [מילוי אנכי]
.ממ [מירווח מוביל]
.מפ [מפתח]
.מר [מרכז]

.עט [עמודת טבלר]
.ער [עריכה]
.פא [פלט איחזור]
.פצ [פצל תמליל]
.צש [צמוד לשמאל]
.קד [קפיצת עמוד]
.קר [קרא מסוף]
.רב [מצב רב טורי]
.רו [רווח]
.רח [ריווח שורות]
.רט [רוחב שורה בטור]
.שא [שורה אלמנה]
.שב [שבור]
.שד [שולי עמוד]
.שט [שטח]
.שי [שוליים ימניים]
.שפ [שורה פנויה]
.שש [שוליים שמאליים]
.תב [תיבה]
.תז [תזוזה]
.תח [תזוזה חזרה]
.תט [תחילת טור]
.תע [תוכן עניינים]
.תש [תזוזת שורה]

תרשים 16. מילות בקרה הגורמות לשבירה: כשמצב השרשור פועל (ראה דיון במילת הבקרה .ער [עריכה]), המלים בשורות הקלט נערכות מחדש בשורות הפלט כדי למלא כל שורה בטור עד כמה שאפשר. תהליך זה לא יבוצע בשורה הנוכחית אם הופיעה בה אחת ממילות הבקרה המפורטות לעיל.

הערה: .שח [שחזר מצב] עשויה גם כן לגרום לשבירה.

.אד [אורך עמוד]
.אש [אורך שורה]
.הש [הערת שוליים] מוביל
.כע [כותרת עילית]
.כת [כותרת תחתית]
.כ1 [רמת כותרת 1]

.מד [מיספור עמודים]
.קע [קצה עליון]
.קת [קצה תחתון]
.רד [רוחב עמוד]
.שד [שולי עמוד]

תרשים 17. מילות בקרה הנכנסות לתוקף בעמוד הבא: מילות הבקרה האלה נכנסות לתוקף בעמוד הפלט הבא, עם התחלת עריכתו. אם עדיין לא מוקמו נתונים בעמוד הראשון של המסמך, או אם העמוד הקודם הסתיים במילת הבקרה **.קד עכב**, עריכת העמוד הראשון, או הבא, עדיין לא החלה, ומילות הבקרה האלה יכנסו לתוקף בעמוד זה.

.אד [אורך עמוד]
.אש [אורך שורה]
.דמ [קפיצת עמוד מותנית]
.הח [הגדר שטח]
.הט [הגדר טור]
.הש [הערת שוליים]
.טי [טור יחיד]
.טמ [טור מותנה]
.כע [כותרת עילית]
.כת [כותרת תחתית]
.מד [מיספור עמודים]
.מפ [מפתח]
.סק [סוף קובץ]
.סש [ספרד שורות]
.ענ [עריכה אנכית]
.צף [גוש צף]
.קד [קפיצת עמוד]
.קע [קצה עליון]
.קת [קצה תחתון]
.רב [מצב רב טורי]
.רד [רוחב עמוד]
.רצ [רצף]
.שד [שולי עמוד]
.שט [שטח]
.תט [תחילת טור]
.תע [תוכן עניינים]

תרשים 18. מילות בקרה המסיימות רצף, גוש צף, הערות שוליים, שטח בעל שם נתון: אם אחת ממילות הבקרה האלה מופיעה בתוך רצף, גוש צף, הערת שוליים או שטח בעל <u>שם נתון</u>, מוצגת הודעה והרצף, הגוש הצף, הערת השוליים או השטח בעל <u>השם הנתון</u> מסתיימים לפני עיבוד מילת הבקרה.

הערה: השימוש ב-**.כע** וב-**.כת** אסור בתוך רצף, גוש צף, הערת שוליים ושטח בעל <u>שם נתון</u>. מילות הבקרה לרמת כותרת (**.כח**) מביאות להרחבת רצפים אנכיים (**.רצ** v ו-**.רצ** v+v) והשימוש בהן אסור בשטח או בגוש צף, אם הן גורמות לקפיצת עמוד (**.קד**) או לשבירת קטע.

.דל [דלג]
.דמ [קפיצת עמוד מותנית]
.הש [הערת שוליים]
.טמ [טור מותנה]
.יכ [ישר אנכי]
.יפ [ישר אופקי]
.כט [הכלל מיקטע]
.כמ [כניסת מפתח]
.כ0 - .כ6 [רמת כותרת 0 - 6]
.לה [מיקוף מלה]
.מפ [מפתח]
.מנ [תמליל נמשך]
.פא [פלט איחזור] מסמך
.פצ [פצל תמליל]
.צף [גוש צף]
.קר [קרא מסוף]
.רו [רווח]
.רצ [רצף]
.רר [רווח בשורה]
.שט [שטח]
.שפ [שורה פנויה]
.תב [תיבה]
.תט [תחילת טור]
.תע [תוכן עניינים]

תרשים 19. מילות בקרה המוודאות התחלת עריכת עמוד: אם עריכת העמוד עדיין לא החלה, בין אם משום שעדיין לא נערך תמליל לעמוד הראשון ובין אם משום שהעמוד הקודם הסתיים ב-**.קד עכב**, כל אחת ממילות הבקרה האלה תגרום להתחלת עריכת העמוד.

תאריך ושעה [1]		
סמל	תיאור	ערך
&שנה	שנה אזרחית	00-99
&חודש	החודש בשנה	01-12
&יומבחודש	היום בחודש	01-31
&יומבשבוע	היום בשבוע	1-7 ("1" הוא יום א')
&יומבשנה	היום בשנה	001-366
&שעה	השעה ביממה	00-23
&דקה	הדקה בשעה	00-59
&שניה	השניה בדקה	00-59

מאפייני יחידת פלט		
סמל	תיאור	ערך
&$יחדל	יחידת פלט לוגית [2]	1-8 תווים
&$פלט	יעד הפלט	TERM, PRINT, FILE 1403, 3270, 3800 3820, 38PP, 4250
&$יחדפ	יחידת פלט פיזית	

אופציות הפקודה NSCRIPT3		
סמל	תיאור	ערך
&$אות(n)	סוגי-אות [3]	1-4 תווים
&$הדעמ	מתג הדפסת עמוד נוכחי	ON, OFF
&$הקקש	שינוי הגדרת קובץ שירות [4]	0, 1
&$מיצד	אופציות הפקודה NSCRIPT3 [5]	8-256 תווים
&$מעבר	מספר המעבר הנוכחי	1, 2
&$מערכ	סביבת עבודה	CMS, TSO
&$מפתח	מיפתוח [4]	0, 1
&$מקור	פלט לא ערוך [4]	0, 1
&$ספר	ספריית מכללים זמינה [4]	0, 1
&$שני	אופציית TWOPASS בתוקף [4]	0, 1
&$תז	שולי ניקוב עמוד זוגי [6] [7]	0-nnn
&$תפ	שולי ניקוב עמוד אי-זוגי [6] [7]	0-nnn
&$FCD	רמת גירסת SCRIPT/VS	3.0

1 סמלים אלה עשויים לכלול אפסים מובילים. אפשר לבטל אותם באמצעות מילת הבקרה .עס [ערך סמל]: ".עס שעה = &שעה + 0".

2 נקבעת על-ידי אופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3.

3 נקבעים על-ידי אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3. זהו מערך סמלים; האיבר 0 מכיל את מספר סוגי-האות שצוינו והאיברים 1, 2, ... מכילים את שמות סוגי-האות שצוינו.

4 "1" מציין שאופציית הפקודה צוינה; "0" מציין שהאופציה לא צוינה.

5 זוהי רשימת אופציות הפקודה NSCRIPT3. ב-CMS, רשימת האופציות מפורקת לאסימונים (שדות בני שמונה תווים שביניהם מפרידים רווחים וסוגריים) ומקוצצת אחרי 32 אסימונים (256 תווים).

6 נקבעים על-ידי אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3 ומילת הבקרה .שד [שולי עמוד].

7 ערכי סמל המערכת מיוצגים ברווחי אותיות, בלי להתחשב ביחידות הרווח ששימשו בהצבתם. הערך המרבי תלוי ביחידת הפלט הלוגית.

תרשים 20. שמות סמלי מערכת SCRIPT/VS (חלק 1 מתוך 2)

מאפייני העמוד		
סמל	תיאור	ערך
&$אד	אורך עמוד (.אד) [8]	nnn-1
&$אש	אורך שורה (.אש) [9]	nnn-0
&$תז	תזוזה (.תז) [9]	nnn-0
&$מש	מונה שורות פנימי [8] [10]	nnn-0
&$קע	קצה עליון (.קע) [8]	nnn-0
&$קת	קצה תחתון (.קת) [8]	nnn-0
&$רט	רוחב טור (.רט) [9]	nnn-1
&$רמ	רוחב עמוד (.רד) [8]	nnn-1
&$שי	שוליים ימניים (.שי) [9]	nnn-0
&$שש	שוליים שמאליים (.שש) [9]	nnn-0
&$תז	רווח ניקוב לעמוד זוגי (BIND)	nnn-0
&$תפ	רווח ניקוב לעמוד אי-זוגי (BIND)	nnn-0

מיצדי עריכה של SCRIPT/VS		
סמל	תיאור	ערך
&$גמל	מגביל תג גמל [11]	(ברירת מחדל: ":")
&$המשך	תו המשכיות [11]	תו אחד
&$חז	תו מחזיר ("רווח אחורי")	הקסאדצימלי 16
&$טב	תו טבלר	הקסאדצימלי 05
&$יכ	ישר אנכי בביצוע	התחל, סיים
&$מגמל	מגביל תג גמל האחרון	&$גמל, &סגמל
&$מד	מספר עמוד [12]	nnn-1
&$מה	תו מפריד בין מילות בקרה [11]	(ברירת מחדל: ";")
&$מספש	מספר השורה האחרונה שנקראה	nnn-0
&$סבב	סביבת עריכה	BODY,FL,FN,KP,RF,RH,IBP,AR,FNL
&$סגמל	מגביל תג-סיום של גמל [11]	(ברירת מחדל: "::")
&$סד	סמל מספר עמוד [11]	(ברירת מחדל: "&")
&$עשה	עריכת שורה החלה	1,0
&$פס	פענוח סמלים בתוקף	התחל, סיים
&$קובץ	שם קובץ הקלט הנוכחי	שמונה תווים
&$קוד	קוד שגיאה מ-.מע [13]	nnn-0
&$רד	רווח דרוש [11]	(ברירת מחדל: הקסאדצימלי 74)
&$רצ	רצף בביצוע	התחל, סיים
&$256	מערך זהות (identity vector)	256 תווים

8 ערכים אלה מבוטאים ברווחי שורה, מבלי להתחשב ביחידות הרווח שבהן השתמשת להצבתם. הערך המרבי תלוי ביחידת הפלט הלוגית.

9 ערכי הסמלים האלה מבוטאים ברווחי תו, מבלי להתחשב ביחידות הרווח שבהן השתמשת להצבתם. הערך המרבי תלוי ביחידת הפלט הלוגית.

10 ערכו של הסמל &$מש הוא מספר השורות שנותרו בטור הנוכחי, לא כולל רצפים, גושים צפים, הערות שוליים, אזורי שורה אלמנה ושורות חלקיות, שטרם הוצבו.

11 נקבע באמצעות מילת הבקרה .הת [הגדר תו].

12 &$מד מכיל את החלק המספרי של מספר העמוד הנוכחי. את מספר העמוד כפי שפוענח אפשר לקבל באמצעות מילת הבקרה ".עם x = &".

13 ב-CMS, ערך כל קוד שגיאה אפשרי. ב-TSO, "0" לציון העובדה שהפקודה אוחסנה לביצוע אחרי גמר עיבוד SCRIPT/VS.

תרשים 20. שמות סמלי מערכת SCRIPT/VS (חלק 2 מתוך 2)

מתאר	פונקציה
&א'	ממיר מחרוזת תווים ספרתיים[1] ל"מספר" אלפביתי לפי "בסיס 22".
&A'	ממיר מחרוזת תווים ספרתיים[1] ל"מספר" אלפביתי לועזי (אות גדולה) לפי "בסיס 26".
&a'	ממיר מחרוזת תווים ספרתיים[1] ל"מספר" אלפביתי לועזי (אות קטנה) לפי "בסיס 26".
&DA'	נותן את עומק החומר המצוי עתה בשטח בעל שם נתון.
&HD'	ממיר יחידת רווח נקובה[1] למספר המתאים של יחידות מדפסת אנכיות.
&VD'	ממיר יחידת רווח נקובה[1] למספר המתאים של יחידות מדפסת אופקיות.
&E'	מוודא את קיומו של סמל; הערך הוא 1 אם הסמל הוצב; 0 אם לא הוצב.
&L'	נותן את מספר התווים במחרוזת תווים[1].
&R'	ממיר מחרוזת תווים ספרתיים[1] לספרות רומיות באות גדולה.
&r'	ממיר מחרוזת תווים ספרתיים[1] לספרות רומיות באות קטנה.
&DS'	נותן את עומקו של מיקטע בעל שם נתון.
&WS'	נותן את רוחבו של מיקטע בעל שם נתון.
&T'	נותן את סוג ערכו הנוכחי של סמל. הסוג יכול להיות "א" לסיפרה או "C" לתו.
&U'	ממיר מחרוזת תווים לועזיים מאות קטנה לאות גדולה.
&V'	נותן את ערכו הנוכחי של סמל.
&W'	נותן את אורכה המדוד של מחרוזת תווים[1] ברווחי סיפרה (figure space) של סוג-האות הנוכחי. אם אתה רוצה לקבל את אורכה של מחרוזת תווים ביחידות מדפסת, השתמש ב-&VD' או ב-&HD' ביחד עם &W'.
&X'	ממיר סימון הקסאדצימלי למחרוזת תווים[1].

[1] מחרוזת התווים או סימון יחידת הרווח עשויים להיות ערכו של סמל.

תרשים 21. מתארי ערך סמל

הסביבה הפעילה			
מיצד	**מילת בקרה**	**מצב התחלי**	**סמל**
איזון טורים	.אט	התחל	
הגדרת טורים	.הט	טור יחיד	
הדגשת קו תחתי	.קג, .קו	סיים	
	.הה	התחל	
המרה לאות לועזית גדולה	.קג, .אג	סיים	
הצמדה לשמאל	.צש	סיים	
מגבילי תג גמל	.הת גמל	":", "::"	&$גמל, &$סגמל
מחסנית שמירת סוגי-אות	.תס, .שם	ריקה	
מירכוז (2)	.מר	סיים	
מפריד מילות בקרה	.הת מה	";"	&$מה
מצב עריכה	.ער, .בע, .ענ	.ער התחל הרחב	
סוג-אות נוכחי	.תס, .הס, .שם	(1)	
סימן הגהה, שנה	.סה	סיים, 2	
סמל מספר עמוד	.הת סד	"&"	&$סד
עמודות טבלר	.עט	5 10 15 ... 80	
קו בסים	.הב	0	
קטעים מותנים	.קט	הכלל	
קלט ממסוף (2)	.קל	סיים	
רווח אופקי	.רנ, .רא, .רל	(1)	
רוחב שורה בטור	.רט	אורך שורה	&$רט
ריווח שורות	.רח	(1)	
שוליים ימניים	.שי	0	&$שי
תו המשכיות	.הת המשך	(ריק)	&$המשך
תזוזה	(3)	0	&$זז

סביבת העמוד			
מיצד	**מילת בקרה**	**מצב התחלי**	**סמל**
אורך עמוד	.אד	(1)	&$אד
מצב מיספור עמודים	.מד	ערבי	
פענות סמלים(2)	.פס	התחל	&$פס
קצה עליון	.קע	(1)	&$קע
קצה תחתון	.קת	(1)	&$קת
רוחב עמוד	.רד	(1)	&$רמ
שולי עמוד	.שד	(1)	&$תפ, &$תז

טבלאות תרגום			
מיצד	**מילת בקרה**	**מצב התחלי**	**סמל**
תרגום אות גדולה לקטנה	.תג	a-z, A-Z	
תרגום קלט	.תק	זהות	
תרגום פלט	.תת	זהות	

1 המצבים ההתחליים של מיצדים אלה מבוססים על יחידת הפלט הלוגית.
2 מספר השורות הנותרות, או מצב התחל או סיים, נשמרים.
3 השוליים הנוכחיים המצרפיים נקבעים בהתאם לערכי מילות הבקרה **.שי, .תש, .תח** ו-**.תז**. ערכים אלה נשמרים בנפרד.

תרשים 22. סביבת העריכה של SCRIPT/VS: מילת הבקרה .שמ [שמור] שומרת עותק של הערכים הנוכחיים של הסביבה הפעילה וסביבת העמוד, ושל טבלאות התרגום. הערכים הנוכחיים של שתי הסביבות ושל טבלאות התרגום נשמרים בתחילת רצף, גוש צף, כותרת רצה עילית או תחתית, מוביל הערת שוליים, הערת שוליים ושטח בעל שם נתון, כאילו צוינה מילת הבקרה .שמ; ערכים אלה משוחזרים (מוחזרים למצבם כפי שהיה בעת השמירה) עם השלמת עיבוד רצף, גוש צף וכדומה כאילו צוינה מילת הבקרה .שח.

תיאור	מילת בקרה	סמל מערכת
סמל מספר עמוד	.הת סד	&$סד
מפריד מילות בקרה	.הת מה	&$מה
תו המשכיות	.הת המשך	&$המשך
מגביל גמל	.הת גמל	&$גמל
מגביל ראשון לסיום גמל	.הת גמל	&$סגמל
מגביל שני לסיום גמל	.הת גמל	&$סגמל
מפריד סימון/תכולה	.הת MCS	
קידומת גמל	.שג קידומת	מיצד ראשון
קידומת סיום גמל	.שג קידומת	מיצד שני

תרשים 23. שדות הסביבה הפעילה: שדות אלה של הסביבה הפעילה מועברים מן הסביבה הפעילה לסביבת הכותרות הרצות העיליות והתחתיות. שינויים הנעשים בשדות אלה בתוך הכותרות הרצות העיליות והתחתיות אינם מועברים בחזרה לסביבת התמליל הרגיל.

יחידה	CMS[3]	MVS/TSO[4][6]
3820[1][2]	מבנה: V אורך רשומה: 8201	מבנה: VBM, VM אורך רשומה: 8205
4250[1]	מבנה: V אורך רשומה: 2048	מבנה: VB, V אורך רשומה: 2052
מדפסת עמוד[2]	מבנה: V אורך רשומה: 256	מבנה: VBM, VM אורך רשומה: 260 מבנה: FBM, FM אורך רשומה: 256[5]
מסוף	מבנה: V אורך רשומה: 255	מבנה: VB, V אורך רשומה: 259 מבנה: FB, F אורך רשומה: 255[5]

1 אין לשנות את אורכי הרשומה ליחידות אלו. שינוי הערכים עלול לגרום לבעיות בעת הדפסת הקובץ.

2 קבצים אלה יכילו תמיד תווי בקרה של המערכת.

3 הערכים של CMS נקבעים ע"י SCRIPT/VS ואינם ניתנים לשינוי ע"י המשתמש. אורכי הרשומה המצוינים הינם האורכים המירביים. אורך הרשומה אשר נקבע לקובץ המסוים תלוי ברשומה הארוכה ביותר שנכתבה.

4 SCRIPT/VS משתמשת ב-QSAM להרצת קובץ הפלט. ניתן להשתמש בכל גודל בלוק (BLKSIZE) אם הוא תואם את דרישות שיטת הגישה ואת כמות הזכרון הקיימת עבור המחיצות. שים לב שאורכי הרשומה המצויינים כאן כוללים את מילת תאור הרשומה.

5 הערכים הניתנים כאן הינם אורכי הרשומה (LRECL) המירביים הנכתבים ע"י SCRIPT/VS והינם מוגבלים ע"י אורך המחיצה הפנימית. אם צוין מבנה רשומה קבוע, ונעשה שימוש באורך רשומה העולה על ערכים אלה, יתקבלו הודעות שגיאה או פלט לא תקין.

6 בקובץ בעל אורך רשומות משתנה, אם אורך הרשומה (LRECL) שצוין איננו מספיק, יופיע ABEND 002-18.

תרשים 24. מבני קובץ הפלט: אלה הם מבני רשומה של קובץ פלט ואורכי רשומה הנתמכים ע"י SCRIPT/VS לסוגי המדפסות וסביבות המערכת השונות.

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤	(	+	+	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}	□	)	±	■	9F
A0	—	°	s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I							CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R							DF
E0			S	T	U	V	W	X	Y	Z							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							FF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 25. טבלת תרגום אז למדפסת 1403

סוגי-אות לתמליל	סוגי-אות מודגשים	סוגי-אות מיוחדים
GT10 Gothic (צפיפות 10) GT12 Gothic (צפיפות 12) GT15 Gothic (צפיפות 15)	GB10 Gothic שמן GB12 Gothic שמן GI12 Gothic נטוי	GR10 Gothic שמור GP12 Gothic פרופורציוני
ST10 Serif (צפיפות 10) ST12 Serif (צפיפות 12) ST15 Serif (צפיפות 15)	SI10 Serif נטוי SI12 Serif נטוי SB12 Serif שמן	RT10 Roman תמליל SO12 Serif הקשה כפולה

תרשים 26. מכלול סוגי-האות המסופקים עם SCRIPT/VS עבור מדפסת 3800 דגם 1 ו-3 הפועלת במצב תואמות (MVS בלבד): כל סוג-אות הוא קבוצה מלאה של תווים מיוחדים ותווי אות קטנה וגדולה. אפשר לציין כל זוג רצוי של סוגי-אות אלה באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

סוגי-אות בצפיפות 10

GS10	Gothic	
GF10	Gothic	מקופל
GU10	GOTHIC	הדגשת קו תחתי
TU10		תמליל הדגשת קו תחתי [1]

סוגי-אות בצפיפות 12

GS12	Gothic	
GF12	Gothic	מקופל
GU12	Gothic	הדגשת קו תחתי

סוגי-אות בצפיפות 15

GS15	Gothic	
GSC	Gothic	מרוכז
GF15	Gothic	מקופל
GFC	Gothic	מקופל מרוכז
GU15	Gothic	הדגשת קו תחתי
GUC	Gothic	הדגשת קו תחתי מרוכז
DUMP		מרוכז [2]

סוגי-אות Format

FM10	Format	צפיפות 10
FM12	Format	צפיפות 12
FM15	Format	צפיפות 15

שרשראות הדפסה 3211

A11	Gothic	צפיפות 10
G11	Gothic	צפיפות 10
H11	Gothic	צפיפות 10
P11	Gothic	צפיפות 10
T11	TEXT	צפיפות 10 [1]

שרשראות הדפסה 1403

AN	Gothic	צפיפות 10
GN	Gothic	צפיפות 10
HN	Gothic	צפיפות 10
PCAN	Gothic	צפיפות 10
PCHN	Gothic	צפיפות 10
PN	Gothic	צפיפות 10
QN	Gothic	צפיפות 10
QNC	Gothic	צפיפות 10
RN	Gothic	צפיפות 10
XN	Gothic	צפיפות 10
YN	Gothic	צפיפות 10
SN	Text	צפיפות 10 [1]
TN	Text	צפיפות 10 [1]

סוגי-אות OCR צפיפות 10

AOA	Gothic + OCR-A
AOD	Gothic + OCR-A
AON	Gothic + OCR-A
OAA	Gothic + OCR-A
ODA	Gothic + OCR-A
ONA	Gothic + OCR-A
BOA	Gothic + OCR-B
BON	Gothic + OCR-B
OAB	OCR-B
ONB	Gothic + OCR-B

1 סוג-אות זה מכיל אות קטנה וגדולה ודומה מאוד לסוג-האות ST10 של SCRIPT/VS. הוא נחשב כשני סוגי-אות כאשר הוא משולב עם סוגי-אות אחרים באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

2 סוג-אות זה כולל יותר מ-64 תווים. הוא נחשב כשני סוגי-אות כאשר הוא משולב עם סוגי-אות אחרים באופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

תרשים 27. סוגי-אות המסופקים עם מדפסת 3800 דגם 1 ו-3 הפועלת במצב תואמות (MVS בלבד) : כל סוגי-האות האלה מכילים אותיות גדולות בלבד, אם לא צוין אחרת. אפשר לציין עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3 כל ארבעה סוגי-אות כאלה, בתנאי שהם בעלי <u>צפיפות אחידה</u> (נמדדת בתווים לאינץ').

סוגי-אות בצפיפות 10
Courier-10 CR10 רגיל
Courier-10 CE10 מורחב
Courier-10 CO10 הקשה כפולה
Prestige Pica PR10 רגיל
Orator OR10 רגיל
Orator OB10 שמן

סוגי-אות בצפיפות 12
Courier-12 CE12 מורחב
Prestige Elite PR12 רגיל
Prestige Elite PI12 נטוי
Prestige Elite PB12 שמן
Letter Gothic LR12 רגיל
Leteer Gothic LB12 שמן
Script SR12 רגיל

סוגי-אות מיוחדים בצפיפות 10
DOTR ממסך
bold face BRTR רגיל
bold face BITR נטוי
essay ESTR אחיד
essay EBTR שמן
essay EITR נטוי

תרשים 28. סוגי-אות נוספים המסופקים עם מדפסת 3800 דגם 3 : סוגי-אות נוספים אלה מסופקים עם מדפסת 3800 דגם 3 הפועלת במצב תואמות (MVS בלבד). סוגי-אות אלה קיימים ב-6670 מטעמי תואמות בלבד.

פרק זה מתאר את ההבדלים בין גירסה 3 לבין הגירסה העברית הקודמת של SCRIPT.

בגירסה 3 של DOCUMENT COMPOSITION FACILITY:

- מסמכים קיימים שנוצרו לעיבוד בגירסה 2 של SCRIPT/VS יפיקו תוצאות דומות ביותר, מלבד יוצאים-מן-הכלל בודדים, כאשר יערכו באמצעות גירסה 3.
- האלגוריתמים ליישור אופקי שופרו. הדבר עלול לגרום להבדלים במיקום תמליל בשורה.
- האלגוריתמים למיקום אנכי של תמליל בעמוד שופרו. הדבר עלול לגרום להבדלים במיקום שורות בעמוד.
- בוטלו כמה הגבלות על השימוש בשורה אלמנה ברצפים בשורה ובהערות שוליים. הדבר עלול לגרום להבדלים במיקום שורות בטור.
- כמה שגיאות ומקרי חוסר עקביות בטיפול בתיבות שנמצאו בגירסה 2, תוקנו בגירסה 3. תחום התיקון העיקרי נוגע לשרטוט ישרים אופקיים בתיבות.
- שינויים במכלל טבלת היחידות הלוגיות (LDT) הביאו לארגון מחדש של מבנה טבלת היחידות הלוגיות. הדבר מחייב משתמשים שהגדירו יחידות לוגיות מקומיות לבצע קידוד והידור (compilation) מחדש של הגדרות היחידות הלוגיות שלהם.
- להבא אין להשתמש בתווי נקודתיים סופיים בהגדרות מכללי SCRIPT/VS כאשר מאחסנים את ההגדרות בספריית מכללים. תו נקודתיים הנוסף יטופל כאילו הוא שייך לתמליל.
- אופציית DUMP של הפקודה NSCRIPT3 ומילת הבקרה ZZ. אינן קיימות בגירסה 3.
- מילת הבקרה .קר [קרא מסוף] אינה מבצעת שבירה או שבירת קטע.
- מילות הבקרה .כע [כותרת עילית], .כת [כותרת תחתית] ו-.הש [הערת שוליים] אינן מבצעות עוד שום מילת בקרה או תג לפני שהן מבוצעות בעצמן, בעת הגדרת כותרות רצות עיליות ותחתיות או מוביל הערות שוליים. ההגדרות נשמרות בשלמותן ומתבצעות במלואן בכל עמוד פלט לפי הסדר. כותרות רצות עיליות ותחתיות יכולות לכלול את רוב מילות הבקרה, המכללים ותגי **גמל**.
- ספרור שורות, וכן האופציות UNFORMAT ו-NUMBER של הפקודה NSCRIPT3, קיימות רק עבור מדפסות שורה.
- השתנו הערכים ההתחליים של מילות הבקרה הנוגעות לשוליים.
- שופר מיקום מילות בקרה דחויות והפניה למספרי עמודים (מילות הבקרה .**צת**, .**צמ** ו-.**עס**, המפנות למספרי עמודים). שינוי זה מחייב שאחרי מילות הבקרה האלה יופיע תמליל, לפני שעיבודן יתאפשר.

תרשים 30 בעמוד 312 מציג את השינויים באופציות הפקודה NSCRIPT3, ותרשים 31 בעמוד 314 מציג את השינויים במילות הבקרה של NSCRIPT3. מילות בקרה שבוטלו ומילות בקרה הממלאות פונקציה דומה מפורטות בתרשים 29 בעמוד 311.

גירסה 3 משלבת בתוכה וכוללת שינויים שהופיעו לראשונה בגירסה 2.

הטבלאות בנספח זה משתמשות בקודים הבאים:

חדשה מילת הבקרה או האופציה הוכנסה בגירסה זו.

שונתה מילת הבקרה או האופציה שונתה בגירסה זו.

בוטלה מילת הבקרה או הפונקציה איבדה את תוקפה. הפונקציה שלה מתמלאת על-ידי מילת בקרה או אופציה חדשה של SCRIPT/VS. SCRIPT/VS אינה מקבלת או מעבדת מילות בקרה או אופציות ישנות.

תואמות עם גירסה 2 של SCRIPT/VS

מלבד היוצאים-מן-הכלל המפורטים להלן, מסמכים קיימים שנוצרו לשם עיבוד בגירסה 2 של SCRIPT/VS יפיקו תוצאות דומות כאשר יערכו באמצעות גירסה 3.

שינויים בפקודה NSCRIPT3

בגירסה 3, נעשו השינויים הבאים בפקודה NSCRIPT3:

- האופציות CHARS ו-DEVICE שונו כדי לשקף את הוספת המדפסות 4250 ו-3820.
- האופציות UNFORMAT ו-NUMBER שונו כך שמדפסות עמוד תתעלמנה מהן.
- אופציית PRINT שונתה כדי לנצל את התמיכה בפועל ב-3800 במערכת VM/370.
- נוספה אופציית FONTLIB כדי לזהות ספריות סוגי-אות לשימוש במדפסות עמוד.
- אופציות SEGLIB ו-NOSEGLIB נוספו כדי לזהות ספריות מיקטעים לשימוש במדפסות עמוד.
- אופציית NOCONT נוספה כדי להפסיק את העריכה עם הופעת שגיאה.
- אופציית DUMP איננה תקפה מעתה והמערכת לא תתמוך בה.
- אופציית SEARCH תקפה מעתה ב-CMS ואפשר להשתמש בה כדי לציין סוג-קובץ לשיבוץ, הוספה ולקבצי .הק ב-CMS.
- נוספו אופציות DDUT ו-NODDUT כדי לאפשר ולמנוע, בהתאמה, שינוי הגדרת קבצי שירות של SCRIPT/VS לקבצים שאינם קבצי שירות.
- נוספות אופציות SYON ו-SYOFF כדי לאפשר ולמנוע, בהתאמה, הפעלת מילת הבקרה .מע.

תרשים 30 בעמוד 312 מציג רשימה מלאה של השינויים באופציות הפקודה NSCRIPT3.

שינויים במילות הבקרה של SCRIPT

תרשים 31 בעמוד 314 מציג את השינויים שנעשו במילות בקרה שונות. הבדלים אחרים נדונים להלן.

מילות בקרה בלתי-תקפות של SCRIPT/VS

מילת הבקרה ZZ. איננה קיימת עוד.

שינויים בעיבוד מילות הבקרה של SCRIPT/VS

הפונקציות שהיו קיימות בגירסה 2 לגבי כמה מילות בקרה, השתנו. בין השינויים:

- השתנתה ברירת המחדל של צורת מיספור עמודים. בגירסה 2, כל העמודים מלבד הראשון מוספרו באמצעות הרצף הבא של מילות בקרה:

  .כע עליון הכל 1 /// עמוד &

  פקודה זו גרמה להצבת הכיתוב "עמוד Hn", כאשר n הוא מספר העמוד, בפינה הימנית העליונה של כל העמודים מלבד הראשון. בגירסה 3, השתנתה שיטת המיספור כך:

  .כת התחל
  .רו 2
  .מר - &$סד -
  .כת סיים

שינוי זה יביא להצבת " - n - ", כאשר n הוא מספר העמוד, בתחתית כל עמוד, במרכז. באמצעות הנוהל המתואר בפריט הבא ברשימה זו, אפשר להחזיר לקדמותה את שיטת מיספור העמודים של גירסה 2.

אם מיספור העמודים מושבת (**.מד סיים**), המחרוזת "- -" תמורכז בתחתית כל עמוד בגלל ברירת המחדל לכותרת רצה תחתית. אפשר למנוע זאת באמצעות שינוי ההגדרה של הכותרת הרצה התחתית או ביטולה. בגירסה 2, היה מתקבל "עמוד" בפינה הימנית העליונה של העמוד במצב השבתת המיספור.

- השתנו הערכים ההתחליים של מילות הבקרה הבאות:

.קע [קצה עליון]
.קת [קצה תחתון]
.רע [רווח עליון]
.רת [רווח תחתון]
.שד [שולי עמוד]
.שע [שוליים עליונים]
.שת [שוליים תחתונים]

הערכים ההתחליים של **.רע**, **.שע**, **.רת** ו-**.שת** הם אפס. הערכים ההתחליים של **.קע**, **.קת** ו-**.שד** מפורטים בתרשים 3 בעמוד 13.

עם זאת, אפשר לשחזר את הערכים ההתחליים של גירסה 2, אם כוללים את מילות הבקרה הבאות בפרופיל המסמך:

.קע 3+
.שע 2
.רע 1
.קת 3+
.שת 2
.רת 1
.כע בטל
.כת בטל

עם שחזור הערכים של גירסה 2, יש לבטל את ברירות המחדל של כותרות רצות עיליות ותחתיות.

מומלץ להסב מסמכים קיימים המשתמשים בכותרות רצות כך שישתמשו בשירותים המשופרים של גירסה 3 לכותרות רצות, עיליות ותחתיות, משום שאלה כוללים את כל פונקציות העריכה.

- ברירת המחדל של רווח הניקוב השתנתה מריווח בן שני תווים, התלוי בסוג-האות, לרוחב קבוע של אינץ' אחד. תוכל לשחזר את הריווח הקודם, במידת הצורך, אם תכלול בפרופיל את שורת מילת הבקרה הבאה:

.שד 2 לשולים

אולם מומלץ שתשתמש ברוחב הקבוע החדש של אינץ' אחד, או באיזה רוחב קבוע אחר של שולי ניקוב, ולא ברוחב התלוי בגודל התווים.

- השתנה תחביר מילת הבקרה .רח [ריווח שורות]. מומלץ שמסמכים קיימים המשתמשים בצורה המיושנת של **.רח** יוסבו לשימוש בתחביר גירסה 3. לדוגמה, מסמך המכיל

.רח 1

אפשר לשנות כך שיכיל

.רח נורם 2

- מילת הבקרה .קר [קרא מסוף] אינה גורמת עוד לשבירה או לשבירת קטע. מומלץ שמסמכים קיימים המשתמשים בפונקציות ללא עצירה של .קר יוסבו לשימוש במילות הבקרה .קמ [קרא משתנה] או .קל [קלט מסוף]. עם זאת, ניתן לבצע הדמיה של פונקציית אי-עצירה באמצעות מילות הבקרה .טי [טור יחיד] ו-.רב [מצב רב טורי]. לדוגמה, מסמך המכיל

.קר 1

אפשר לשנות כך שיכיל

.טי
.קר
.רב

- אם השתמשת בתגי **גמל** כדי להתחיל ולסיים הגדרת כותרת רצה עילית או תחתית, יתכן שהגדרה זו לא תעובד כהלכה בגירסה 3 בגלל שינויים בעיבוד כותרות רצות. כדי למנוע בעיה זו, עליך לנקוט אחד מן הצעדים הבאים:

  – החלף את תגי **גמל** שהגדרת בעצמך למילות בקרה של SCRIPT/VS המבצעות את אותה פעולת עריכה

  – הכן APF חלופות לתגי **גמל** שלך.

  לפרטים נוספים, ראה "כותרות רצות עיליות ותחתיות ב-SCRIPT/VS גירסה 3".

הוסרו כמה מגבלות והוכנסו כמה שיפורים העשויים ליצור הבדלים במיקום תמליל בעמוד. לדוגמה,

- מעתה, רצף בשורה אינו מסיים אוטומטית רצף קודם.
- נעשו שיפורים במיקום הערות שוליים, במיוחד במה שנוגע לטיפול במילות בקרה דחויות כגון .צמ [צרף מפתח] ו-.צת [צרף תוכן].
- שופרו האלגוריתמים ליישור אופקי.
- שופרו האלגוריתמים לפיזור תמליל בטורים.
- בגירסה 2.0, הרווח בין מלים במדפסת 3800 היה תמיד רווח בצפיפות 15, אף על פי שהגוף היה בצפיפות 10 או 12; הדבר גרם לצפיפות רבה מאוד בשורה המסודרת. בגירסה 3, הרווח הנורמלי בן מלים זהה לרווח של סוג-אות הגוף.

<u>כותרות רצות עיליות ותחתיות ב-SCRIPT/VS גירסה 3</u>

השינוי החיצוני החשוב ביותר לעומת פונקציות SCRIPT/VS גירסה 2 שנעשה בגירסה 3, מתבטא בהגדרה ובעיבוד של כותרות רצות עיליות ותחתיות. ההערות הבאות מתארות את מהות השינויים והיקפם, וכוללות הצעות להסתגלות אליהם מצד משתמשים ותיקים.

רקע היסטורי

בגירסה 2 של DCF עובדו כותרות רצות עיליות ותחתיות בשני שלבים נפרדים ונבדלים:

- שלב ההגדרה: כאשר מוגדרת כותרת רצה עילית או תחתית, כמה מילות בקרה הנכללות בהגדרה מבוצעות לאלתר, בהתאם לסביבה הנוכחית. פענוח סמלים מתבצע בדרך כלל בשלב ההגדרה. כל תמליל הנכלל בהגדרה, וכל מילות הבקרה שאינן מתבצעות לאלתר, נשמרים לעיבוד בשלב הבא.
- שלב הביצוע: עם התחלת עריכת כל עמוד לפי הסדר, התמליל ומילות הבקרה שנשמרו בשלב ההגדרה מעובדים במצב מיוחד. מצב מיוחד זה אינו כולל פענוח סמלים, עיבוד **גמל** או ביצוע מכללים.

עיבוד גירסה 2

הכותרות הרצות העיליות והתחתיות הפשוטות שיצר המשתמש הטיפוסי יכלו להכיל רק תמליל ומספר מצומצם של מילות בקרה בסיסיות. לדוגמה,

```
.כע התחל
.תם NB12
.מר לשימוש פנימי בלבד
.שם
.רו
.כע סיים
```

קבוצת מילות הבקרה שנשמרו לשלב הביצוע הוגדרה כך שתכלול את כל מילות הבקרה הנוגעות לעריכה שהמשתמש הטיפוסי עשוי לכלול אותן.

ואולם, מתכנתי תמלילים נהגו להשתמש בשירותי SCRIPT/VS שאינם קשורים לעריכה כדי לפתח תגי **גמל** ולספק ללקוחותיהם אפשרויות עריכה מתוחכמות אחרות. בדרך זו, התגלעו הבעיות הבאות:

- כותרות רצות עיליות ותחתיות חייבות לכלול סמלים, במקרים רבים. בגירסה 2, היה אפשר להשיג זאת רק באמצעות עריכה מסובכת מעין זו:

```
.פס סיים
.כע התחל
.רו
.בה .פס .פצ ק /&כותרת.//עמוד &/
.כע סיים
.פס התחל
```

- כותרות רצות עיליות ותחתיות המבצעות פעולות לוגיות, ולא רק עריכה, חייבות לכלול מילות בקרה שאינן נוגעות לעריכה, כגון .אם, .אז ו-.או. בגירסה 2, אפשר להשיג זאת רק בעריכה מסובכת מעין זו:

```
.פס סיים
.כע איזוגי
.רו 2
.בה .אם &ה של 1&
.בה .אז .פס .צש &עילית.: 1&
.בה .אח .פס .צש &עילית.: &ה., 1&
.כע סיים
.פס התחל
```

- כותרות רצות עיליות ותחתיות המבצעות פעולות לוגיות, בנוסף לפעולות עריכה, חייבות לעתים קרובות לכלול עיבוד לולאתי. בגירסה 2, לא היה הדבר אפשרי.
- כותרות רצות עיליות ותחתיות חייבות לעתים קרובות לזמן מכללים. בגירסה 2, לא היה הדבר אפשרי.
- במסמכים הכוללים תגי **גמל**, כותרות רצות עיליות ותחתיות חייבות לעתים קרובות לכלול גם הן תגים כאלה. בגירסה 2, אי אפשר היה לכלול תגי **גמל**.
- עיבוד כותרות רצות עיליות ותחתיות בגירסה 2 הוא עניין קשה ביותר. השימוש היעיל בכותרות רצות מחייב בקיאות רבה במבנה הפנימי של SCRIPT/VS.

העיבוד בגירסה 3

עיבוד הכותרות הרצות העיליות והתחתיות פותח מחדש עבור גירסה 3. אמות-המידה העיקריות לפיתוח החדש היו:

- סילוק כל מגבלות גירסה 2
- שמירת תואמות ככל האפשר.

בגירסה 3, הכותרות הרצות עדיין מעובדות בשני שלבים נפרדים, אבל חלו שינויים בעיבוד המתבצע בכל שלב:

- שלב ההגדרה: הכותרת כולה, ובכלל זה כל התמליל, הסמלים, המכללים ותגי **גמל**, נשמרת לעיבוד בשלב הבא.[32] שום מילת בקרה אינה מבוצעת בשלב ההגדרה. פענוח סמלים ועיבוד תגי **גמל** אינם מבוצעים בשלב ההגדרה.

- שלב הביצוע: ההגדרה, כפי שנשמרה, מבוצעת במצב מכלל רגיל. מילות הבקרה היחידות האסורות בשימוש הן אלה הגורמות לקפיצת עמוד.

דרך זו עומדת בשתי אמות-המידה העיקריות לתכנון:

- כל הליקויים התיפקודיים שתוארו לעיל מסולקים. כותרות רצות, עיליות ותחתיות, יכולות להכיל תמליל, סמלים, מכללים, פונקציות לוגיות, עיבוד לולאתי וסימוני **גמל**.

- התואמות עם הגדרות קיימות נשמרה כמעט בכל המקרים.

תואמות גירסה 3

גירסה 3 תואמת לחלוטין את גירסה 2 ברוב הגדרות הכותרות הרצות העיליות והתחתיות. כל הדוגמאות שהוצגו לעיל, הטיפוסיות לרוב ההגדרות השימושיות, יעובדו כהלכה בגירסה 3 ללא שינוי.

השיפורים התיפקודיים בכותרות הרצות העיליות והתחתיות בגירסה 3 יאפשרו מתן הגדרות מתוחכמות, כמו בשתי הדוגמאות האחרונות לעיל, בצורה הרבה יותר פשוטה. את הדוגמה השניה לעיל אפשר עתה לכתוב בפשטות כך:

```
.כת התחל
.רו
.פצ ק /&כותרת.//עמוד &/
.כת סיים
```

את הדוגמה השלישית לעיל אפשר עתה לכתוב בפשטות כך:

```
.כת איזוגי
.רו 2
.אם &ה של &ו .צש &עילית.: &ו
.אח .צש &עילית.: &ה., &ו
.כת סיים
```

הערה: הדוגמאות שניתנו לגבי גירסה 2 יפעלו בגירסה 3 בלי כל שינוי. אולם אם הדוגמאות הללו יקודדו עם **.פס התחל/.פס סיים** בתוך הגדרת כותרת רצה תחתית, יופיעו שגיאות משום שפענוח הסמלים מושבת (באמצעות **.פס סיים**) במהלך שלב הביצוע של הכותרת הרצה.

שיפורי גירסה 3

השיפורים התיפקודיים בגירסה 3 מאפשרים למשתמשי **גמל** ולתוכניתני תמלילים ליצור הגדרות כותרות רצות עיליות ותחתיות שלא היו אפשריות בגירסה 2.

לדוגמה, ספרי הדרכה טכניים ומקצועיים רבים מחייבים שכל הערות השוליים המופיעות בפרק ירוכזו בסוף הפרק או המאמר. מסמך כזה עשוי לחייב שהכותרות הרצות לחלק הערות השוליים של המסמך יכלול איזכור של כותרת הפרק:

```
.כת התחל
.רו
.צש (הערות ל:הפכ זהויפ=פרק1.)
.כת סיים
```

---

[32] כדי להבטיח שהמסמך כולו לא יהפך לכותרת רצה אחת גדולה, אם המשתמש שכח להקיש **.כע סיים** או **.כת סיים**, ההגדרה מסתיימת מעצמה בסוף הקובץ או המכלל הנוכחי.

אי-תואמות גירסה 3

צורה אחת של הגדרת כותרת רצה, שאולי נעשה בה שימוש בגירסה 2, מחייבת תיקונים מסוימים על-מנת שתפעל בגירסה 3. אם הגדרת הכותרת הרצה (העילית או התחתית) מבוצעת כמושא של אחת ממילות הבקרה הלוגיות (**.אם**, **.אז** או **.אח**), הגדרה זו לא תתקבל בגירסה 3. לדוגמה, סדרת מילות הבקרה

```
.אם 1 קמ 2
.אז .כע התחל
.אז .מר עמוד &
.אז .כע סיים
```

יוצרת את הכותרת הרצויה בגירסה 2, אולם תביא להצגת הודעת שגיאה בגירסה 3. על-מנת שתפעל כהלכה, צריכה סדרת מילות הבקרה לעבור שינויים שיעקפו את הגדרת הכותרת הרצה:

```
.אם 1 קמ 2
.אח .לך הבא
.כע התחל
.מר עמוד &
.כע סיים
...הבא
```

עוד צורה של הגדרת כותרת רצה שכמה משתמשים ותיקים עשויים להשתמש בה, לא תעובד כהלכה בגירסה 3. טכניקה זו נעזרת בתגי **גמל** כדי להתחיל את ההגדרה ולסיים אותה, ולא כחלק מן ההגדרה עצמה. לדוגמה,

```
.קפ כע כעהת כעסם
.המ כעהת /.כע התחל
.המ כעסם /.כע סיים
.הת גמל : ם
.שג תג התחל
.פמ התחל
:כע
.תם NB12
.מר לשימוש פנימי בלבד
.שם
.רו
:סכע
```

משתמשים שנעזרו בטכניקה זו להגדרת הכותרות הרצות העיליות והתחתיות שלהם, חייבים להכניס שינויים במסמכים עצמם או בפרופילים שלהם, לפני שישתמשו בגירסה 3. אם לא כן, הגדרות הכותרות הרצות שלהם יהיו שגויות, כך שלדוגמה, התמליל ומילות הבקרה שבין תגי הדוגמה **:כע** ו-**:סכע** עלולים להערך בגוף המסמך.

שינויי מסמך

אם נעשה שימוש בקבצים משובצים בכותרות רצות עיליות ותחתיות, וקבצים אלה מכילים תווים הטעונים תרגום (למשל, באמצעות מילת הבקרה .תק [תרגם קלט]), אזי יש להכניס גם את מילות הבקרה לתרגום לתוך הכותרות הרצות. הסיבה היא שמילת בקרה כגון .שץ [שבץ] אינה מעובדת לפני שלב הביצוע, ובהגיע שלב זה הכותרות הרצות נערכות על-פי סביבת העריכה הנוכחית.

הדרך הפשוטה ביותר לטפל בבעיה זו של אי-תואמות היא שינוי סימוני **גמל** במסמכים הנדונים. את תגי **:כע** ו-**:סכע** בדוגמה זו אפשר להחליף במילת הבקרה **.כע**:

```
.כע התחל
.תם NB12
.מר לשימוש פנימי בלבד
.שם
.רו
.כע סיים
```

היתרון העיקרי בגישה זו, בנוסף לפשטותה, נעוץ בכך שבשלב מאוחר יותר אפשר לשפר את הכותרת הרצה כך שתנצל את הפונקציות החדשות של גירסה 3.

אם אי-אפשר או לא רצוי להכניס שינויי סימון במסמך הסובל מבעיית תואמות זו, יש צורך לספק APF אחרות לאותם תגי **:כע** ו-**:סכע** שבדוגמה.

הדבר הראשון לעשותו הוא ליצור את ה-APF לקישור התג. לשם הדגמה כאן, נניח שהתגים נקראים **:כע** ו-**:סכע** ושהמכללים נקראים **כעהת** ו-**כעסם**. לפיכך, יש להוסיף לפרופיל

```
.קפ כע כעהת כעסם
```

בסדרת ה-APF הבאה, השורות בהגדרת הכותרת הרצה יתפסו באמצעות מילת הבקרה **.קי** של גירסה 3 וישמרו במכלל. לאחר שנתפסה אחת ההגדרות, תוגדר כותרת רצה המזמנת את המכלל.

ייתכנו שני מקרים שבהם המכללים המתוארים להלן לא יפעלו כהלכה. הדבר עלול לקרות כאשר מייד אחרי תג **:כע** יופיעו תג **:סכע** או מילת בקרה. בשני המקרים, הכנסת שורת הערה (**.***) אחרי השורה המכילה את תג **:כע** תאפשר את עיבוד המכללים כהלכה.

מכלל **כעהת** חלופי ניתן להגדרה מעין זו:

```
.המ כעהת התחל
.עם דגל = סיים
.המ עילית סיים
.שג סרוק שורה
.אם &L'&שורה גמ 0 .המ עילית() ∕&V'שורה
.פס סיים
.שג תג סיים
.קי ריק ∕.שמור
.המ סיים
```

קוד זה מבצע את פעולות העיבוד הבאות:

1. מתחיל את הגדרת ה-APF **כעהת**.
2. נותן לדגל את הערך ההתחלי "סיים" כדי לציין את התחלת העיבוד במכלל.
3. יוצר מכלל חדש בשם **עילית** שישמור את שורות הכותרת הרצה, ויוודא שאין כותרת כזו שכבר הוגדרה.
4. מכנים כל שארית תמליל הבאה אחרי תג **:כעהת** לתוך סמל.
5. מוסיף את השורה, אם ישנה כזו, למכלל **עילית**.
6. מעכב פענות סמלים עד לאחר עיבוד ההגדרה.
7. משבית עיבוד תגי **גמל**.
8. מוסיף קידומת לכל שורות הקלט הבאות, כך שהן מועברות למכלל **שמור** לשם עיבוד.
9. מסיים את הגדרת הAPF **כעהת**.

את מכלל **שמור** אפשר להגדיר כך:

```
.המ שמור התחל
.אם ∕&דגל של ∕התחל .סמ &*
.עם *i = אינדקס &U'&*.  :סכע
.אם &*i לש 0 .עם *השאר = תתמח &* &*i
.אז .עם *i = &*i-1
.אז .עם * = תתמח &* 1 &*i
.פס .המ עילית() ∕&V'&*
.אם &L'&*השאר של 0 .סמ
.פס התחל
.שג תג התחל
&*השאר
.המ סיים
```

קוד זה מבצע את פעולות העיבוד הבאות:

1. מגדיר את המכלל **שמור**, הממקם שורות קלט במכלל **עילית**.
2. בודק את ערך הסמל &דגל. אם העיבוד קרוב לסיומו, מסיים את המכלל מייד ומחזיר למקומו את התמליל שהועבר אליו.
3. סורק את השורה כדי לראות אם היא מכילה את תג הסיום, **:סכע**.

   הערה: אם התג שלך קרוי בשם אחר מ-**:כע** או **:סכע**, יהיה עליך לשנות שורה זאת כך שתכיל את השם הנכון של תג הסיום.
4. אם השורה מכילה את תג הסיום המבוקש, השורה תפוצל. תג הסיום והתמליל הבא אחריו מוצבים כערך הסמל &*השאר.

5. אם השורה מכילה את תג הסיום, מחושבת עמדת התו האחרון שלפני תג הסיום, בכך שמחסירים 1 מ-&*ו.
6. אם השורה מכילה את תג הסיום, הסמל &* מוצב כך שיכיל רק את חלק השורה שלפני תג הסיום.
7. מכנים את התמליל לשורה הבאה אחרי המכלל **עילית**, כשהפענות פועל רק לגבי שורה זו.
8. אם הסמל &*השאר לא הוצב, המכלל מסתיים.
9. מפעיל פענות סמלים.
10. מפעיל עיבוד תגי **גמל**.
11. הסמל &*השאר, המכיל את תג הסיום, מעובד עכשיו.
12. מסיים הגדרת המכלל **שמור**.

את מכלל **כעסם** הנלווה, אפשר להגדיר כך:

```
.המ כעסם התחל
.עם דגל = התחל
    .קי סיים
    .כע התחל
     .עילית
    .כע סיים
    .המ סיים
```

קוד זה מבצע את פעולות העיבוד הבאות:

1. מגדיר את המכלל **כעסם** המטפל בתג **:סכע**.
2. מעביר את הדגל ל"התחל" כדי לציין שהעיבוד נשלם.
3. משבית הצמדת קידומת לשורות הקלט.[33]
4. מגדיר את הכותרת הרצה העילית.
5. משתמש במכלל **עילית** שנוצר על-ידי המכלל **שמור**.
6. מסיים את הגדרת הכותרת העילית.
7. מסיים את ה-APF **כעסם**.

ספריית מכללי SCRIPT/VS

מעתה אין צורך להוסיף תו נקודתיים כפול אחרי הגדרת מכללי SCRIPT/VS כשמאחסנים אותם בספריית מכללים. תו הנקודתיים השני יודפס כתמליל.

טבלרים

בגירסה 3, המספר המרבי של עמדות טבלר שאפשר לקבוע בבת אחת הוא 64 ולא 99, כפי שהיה בגירסה 2.

---

[33] הסימן נחוץ משום שיתכן שהשורה הבאה אחרי **:סכע** כבר קיבלה קידומת, כחלק מהחיפוש אחר שארית התמליל של תג **:סכע**. אם כך קרה, המכלל **שמור** יבוצע פעם אחת יותר מדי.

מילת בקרה שבוטלה	מילת בקרה המבצעת פונקציה מקבילה
.טב	.עט [עמדת טבלר]
.יש	.ער [עריכה]
.כר	.כע [כותרת עילית]
.מה	.הת [הגדר תו]
.סד	.הת [הגדר תו]
.סנ	.הכ [הגדר רמת כותרת]
.עש	.הח [הגדר שטח]
.רע	.כע [כותרת עילית]
.רש	.רח [ריווח שוהות]
.רת	.כת [כותרת תחתית]
.שע	.שע [שוליים עליונים]
.שר	.ער [עריכה]
.שת	.כת [כותרת תחתית]
.תפ	.דל [דלג]

תרשים 29. מילות בקרה שבוטלו: SCRIPT/VS תמשיך להכיר במילות בקרה אלה, אבל מומלץ להשתמש במילות הבקרה החדשות לביצוע הפונקציות הנחוצות.

אופציה	קוד	שינוי
2PASS	שגויה	ציין TWOPASS במקומה.
ADJUST	שגויה	ציין BIND במקומה.
ADJUSTnn	שגויה	ציין BIND במקומה.
CENTER	שגויה	ציין BIND במקומה.
CENTERnn	שגויה	ציין BIND במקומה.
CHARS	שונתה	ציין יותר מארבעה מזהי סוגי-אות חיצוניים ליחידה הלוגית מדפסות עמוד; אולם העריכה <u>אינה</u> מוגבלת לסוגי האות שצוינה.
CTF	שונתה	המערכת תתעלם מאופציית CTF אם צוינה יחידה לוגית אחרת מאשר STAIRS, HNSTAIRS או HBSTAIRS עבור לועזית, עברית Oldcode-ו Newcode בהתאמה.
DDUT	חדשה	מאפשרת שינוי הגדרתו של קובץ שירות של SCRIPT/VS לקובץ שאינו קובץ שירות.
DEBUG	בוטלה	ציין NOSPIE במקומה.
DEVICE	שונתה	נוספו יחידות לוגיות חדשות לתיאור מדפסת 4250 ומדפסת 3820.
DUMP	בוטלה	אינה נתמכת יותר.
FONTLIB	חדשה	מזהה ספריה המכילה פרטי סוגי-אות.
MARK	בוטלה	אינה נתמכת יותר.
NOCONT	חדשה	מסיימת עריכה עם הופעת שגיאה.
NODDUT	חדשה	מונעת שינוי הגדרתו של קובץ שירות של SCRIPT/VS לקובץ שאינו קובץ שירות.
NOSEGLIB	חדשה	משעה ספריית המיקטעים.
NUMBER	שונתה	מדפסות עמוד מתעלמות מאופציה זו.
NUMBERnn	בוטלה	ציין NUMBER במקומה.
OFFLINE	בוטלה	ציין PRINT במקומה.
PAGEnnn	בוטלה	ציין PAGE(nnn) כדי להדפיס החל מעמוד nnn.
PRINT	שונתה	ב-CMS, מנצלת תמיכה בפועל של VM/370 במדפסת 3800. אינה תקפה למדפסת 4250.
SEARCH	שונתה	ב-CMS, ציין סוג-קובץ לקבצים משובצים, מוספים וקובצי הק.
SEGLIB	חדשה	מזהה ספריה המכילה פרטים על מקטעי עמוד.
SINGLE	בוטלה	ציין PAGE (nn ONLY) להדפסת עמוד יחיד, מס׳ nn.
SYOFF	חדשה	מונעת את השימוש במילת הבקרה .מע [מערכת]. SYOFF היא ברירת המחדל. תקפה בסביבות TSO ו-CMS בלבד.
SYON	חדשה	מאפשרת את השימוש במילת הבקרה .מע [מערכת] לאחר פירוט SYON. תקפה בסביבות TSO ו-CMS בלבד.

תרשים 30. שינויים באופציות הפקודה NSCRIPT3 (חלק 1 מתוך 2)

אופציה	קוד	שינוי
TRANSLATE	בוטלה	ציין UPCASE כדי להפוך אות לועזית קטנה לגדולה.
UNFORMAT	שונתה	מדפסות עמוד מתעלמות מאופציה זו.

תרשים 30. שינויים באופציות הפקודה NSCRIPT3 (חלק 2 מתוך 2)

מילת בקרה	קוד	תיאור
.בע	חדשה	מבטלת או מחזירה שרשור שורות קלט ויישור שורות פלט; קובעת אם מותר לשורות לחרוג מגבולות הטור.
.דל	שונתה	קובעת את כמות הרווח האנכי שיבוטל בסוף הטור אם אחריו תופיע מילת הבקרה .הט ואם צוין גם .אט סיים.
.הב	חדשה	קובעת שהתמליל הבא אחריה ימוקם מעל או מתחת קו הבסיס הרגיל.
.הה	שונתה	במדפסות עמוד, הדגשת קו תחתי נעשית באמצעות ישר בעל שם נתון תחת התמליל. את הישר אפשר למקם מתחת לקו הבסיס הרגיל או מעליו.
.הח	חדשה	מגדירה שטח בעל שם נתון.
.הי	חדשה	אפשר להגדיר ישרים בעלי שם נתון ומידות עובי שונות עבור מדפסות עמוד.
.הכ	שונתה	מיצדים חדשים מציינים כיצד יש ליישר, לערוך ולמקף את הכותרת.
.המ	שונתה	אפשר להגדיר מכללים בשורה, מבלי להקדים לכל שורה במכלל את מילת הבקרה .המ [הגדר מכלל].
.הנ	חדשה	מגדירה משתני תמליל ומקצה להם ערכים.
.הס	שונתה	מיצדים חדשים מאפשרים לתאר (ולא לנקוב בשם) סוגי-אות עבור מדפסות עמוד.
.הפ	שונתה	מדפסות עמוד מתעלמות ממילת בקרה זו.
.טב	בוטלה	ציין .עט במקומה.
.יכ	חדשה	ממקמת ישר אנכי בטור.
.יפ	חדשה	מציבה ישר אופקי בטור הנוכחי.
.כט	חדשה	מזהה מיקטע שיש לכלול אותו במסמך בעמדת הטור הנוכחית.
.כע	שונתה	סולקו רוב המגבלות על תוכן כותרת רצה עילית.
.כק	שונתה	המיצד **תג** מאפשר להשתמש בתג-סיום של **גמל** כדי לסיים מצב כתיבה לקובץ שנפתח בתג התחלי של **גמל**.
.כת	שונתה	סולקו רוב המגבלות על תוכן כותרת רצה תחתית.
.כח	שונתה	מיצדים חדשים של .הכ [הגדר רמת כותרת] מספקים לעריכת כותרות את אותן האופציות הקיימות עבור תמליל באמצעות .ער [עריכה].
.לה	חדשה	קביעת נקודות מיקוף במלה נתונה, כדי למנוע שבירה אוטומטית בנקודה לא רצויה. חלה על הופעתה הנוכחית של המלה בלבד.
.מכ	חדשה	מזהה מקום בטור שבו אפשר למקם רווח לבן נוסף עד כמות נתונה בשעת היישור האנכי.
.מק	חדשה	מאפשרת ביצוע מיקוף לשבירת המלה האחרונה בשורה, אם אינה נכנסת לשורה במלואה. קובעת את כמויות הרווח שמותר להכניס לשורה כדי למנוע מיקוף. מבצעת מיקוף לפי הוראות הנוגעות לאורך המלה או לפי אלגוריתם.
.מש	חדשה	זוהי מילת בקרה שמורה.

תרשים 31. שינויים במילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 1 מתוך 2)

מילת בקרה	קוד	תיאור
.סש	שונתה	מדפסות עמוד מתעלמות ממילת בקרה זו.
.עט	חדשה	מגדירה כיצד יש לפענח תווי טבלר בתמליל. מאפשרת לקבוע הצמדת התמליל ימינה או שמאלה, מירכוז או יישור לפי תו בכל עמדת טבלר.
.ענ	חדשה	קובעת אם יש לבצע יישור אנכי של התמליל. אפשר גם להשתמש בה כדי לקבוע אם התמליל יהיה בראש הטור, בתחתיתו או במרכזו, אם אין ליישר אותו אנכית.
.ער	שונתה	מיצדים חדשים לקביעת יישור פנימה (לעבר שולי הניקוב המשוערים) או החוצה (הלאה משולי הניקוב המשוערים).
.קי	חדשה	קובעת שלרשומות הנקראות מקבצי קלט והמתחילות בתווי הבקרה שצוינו, יצורפו כקידומות מחרוזות תווי בקרה נתונות.
.קמ	שונתה	אם מקור קלט המסוף ממופה לקובץ באמצעות **.הק**, אפשר לזהות מצב סוף קובץ בבדיקת קיומו של סמל נתון.
.קע	שונתה	השתנו ערכי ברירת המחדל.
.קר	שונתה	אינה גורמת לשבירה או לשבירת קטע.
.קת	שונתה	השתנו ערכי ברירת המחדל.
.רא	חדשה	מפקחת על הכנסת רווחים נוספים בין תווים למטרות יישור אופקי.
.רד	חדשה	קובעת את רוחב העמוד הלוגי, כולל שולי ניקוב.
.רח	חדשה	מפקחת על עומק שורות התמליל וטווחי ההרחבה והכיווץ למטרות יישור אנכי.
.רל	חדשה	מפקחת על רוחב הרווח בין מלים.
.רנ	חדשה	מפקחת על עריכת רווחים רצופים בכך שהיא מציינת את רוחב הרווחים הנוספים.
.רר	חדשה	מכניסה כמות קבועה של רווח אופקי לבן לשורה הנוכחית.
.שג	שונתה	מיצד **העתק** מאפשר ל-APF של **גמל** לבדוק את שארית התמליל אחרי תג **גמל** מבלי לפגוע בה. מיצד **הכנס** מאפשר ל-APF של **גמל** להכניס תמליל במקומו של התג.
.שד	שונתה	מיצד **לשולים** מאפשר את שינוי השוליים רק אם לא צוינה אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3.
.שח	שונתה	אפשר לשחזר סביבה לפי <u>שם נתון</u>.
.שט	חדשה	גורמת לעריכת התמליל הבא בשטח בעל <u>שם נתון</u>.
.שמ	שונתה	אפשר לשמור סביבות לפי <u>שם נתון</u>.
.שפ	חדשה	נוצרת ע"י SCRIPT/VS ומבוצעת כל אימת שמעובדת שורה פנויה.
.תב	שונתה	נוספו מיצדים המאפשרים למקם ישרים מאונכים בצמוד לקצות הטור, ולהשתמש בישרים שהוגדרו באמצעות .הי [הגדר ישר].
.תס	שונתה	מותר לציין יותר מסוג-אות אחד; המערכת תשתמש בסוג-האות התקף הראשון שצוין.

תרשים 31. שינויים במילות הבקרה של SCRIPT/VS (חלק 2 מתוך 2)

תואמות עם TSO/FORMAT

תוכנית שירות הנתונים (Data Set Utility Program) ב-TSO מספקת למשתמשי TSO של OS/VS2 את הפונקציה FORMAT. TSO/FORMAT מאפשרת למשתמשי TSO להכנים לקבוצות נתוני תמליל TSO בקרות עריכה המציינות את סוג העריכה הדרוש.

SCRIPT/VS מספקת למשתמשי TSO/FORMAT מעבר קל לאפשרויות עריכה מגוונות יותר. תחביר מילות הבקרה של SCRIPT/VS זהה למילות בקרה רבות של TSO/FORMAT, ומילות בקרה של SCRIPT/VS החדשות למשתמשי TSO/FORAMT מבצעות פונקציות חדשות או משופרות רבות.

יצירת סביבה תואמת TSO/FORMAT

SCRIPT/VS מספקת שירות סמלים ומכללים המאפשר לך לעבד מסמכי TSO/FORMAT מבלי לשנות את המסמכים עצמם. תרשים 32 מפרט את מילות הבקרה של TSO/FORMAT שאינן נתמכות במישרין על-ידי SCRIPT/VS. אתה יכול להגדיר מכלל SCRIPT/VS בעל שם זהה לשם מילת הבקרה של TSO/FORMAT המבצע מילת בקרה מקבילה של SCRIPT/VS.

את הגדרות המכללים שלך תוכל למקם בפרופיל שיבטיח שהן תעמודנה תמיד לרשותך, כל אימת שאתה מעבד מסמכי TSO/FORMAT. לפרטים, ראה "PROFILE: ציון פרופיל" בעמוד 22.

מילת בקרה של TSO/FORMAT	מילת בקרה מקבילה של SCRIPT/VS
.AD [התאם]	.צש [צמוד לשמאל]
.BL [ריק]	.תת [תרגם תו]
.EN [סוף]	.מר [מרכז] סיים
.FL [מלא]	.ער [עריכה] התחל
.HI [כניסת כותרת]	.תח [תזוזה חזרה], .תז [תזוזה]
.NJ [לא ליישר]	.ער [עריכה] ימין
.PN [מצב מספור דפים]	
.RT [כותרת רצה]	
.ST [עצור]	.צא [צא]

תרשים 32. מילות בקרה של TSO/FORMAT שאין להן תמיכה ב-SCRIPT/VS: עבור כל מילת בקרה של TSO/FORMAT מצוינת מילת בקרה של SCRIPT/VS המבצעת פונקציה דומה, מלבד RP. [הדפס שוב] ו-PI. [כניסת פיסקה]. SCRIPT/VS איננה מספקת פונקציה מקבילה להדפסה חוזרת.

מסמך זה מתאר את SCRIPT/VS, חלקו העיקרי של מעבד התמלילים HDCF, כפי שמספקת אותו **יבמ**.

אפשר להכנים שינויים ב-SCRIPT/VS על-מנת שתתאים טוב יותר לצרכיך המיוחדים. HDCF מספק קבצי מקור בשפת אסמבלר לכמה מודולות של SCRIPT/VS; קבצים אלה מכילים טבלאות מיפרטים הקובעות ערכי ברירות מחדל, נוסחי הודעות, מאפייני יחידות לוגיות וכדומה.

נוהל התאמת SCRIPT/VS

כדי להתאים את SCRIPT/VS לצרכיך, אתה חייב, עם תוכניתן המערכת שלך, לפעול בהתאם לשלבים הבאים:

1. החליטו אילו שינויים אתם רוצים להכנים ב-SCRIPT/VS כדי להתאימה לצרכיכם.

2. הכניסו את השינויים המתאימים בטבלאות המיפרט שבקבצי המקור שנתקבלו מיבמ.

   תוכנית System Modification Program (SMP) ב-MVS מספקת תהליך עדכון אוטומטי כשאתם מכניסים שינויים ביחידות מכלל או מקור. אולם עבור CMS, לפני שאתם מבצעים אסמבלי מחדש של קובץ המקור שהשתנה, עליכם לתת את הפקודות הבאות:

   GLOBAL MACLIB DSMMAC3U DSMMAC3 CMSLIB

3. בצעו אסמבלי מחדש של קבצי המקור באמצעות ספריית המכללים המסופקת על-ידי **יבמ**.

4. בצעו קישור-עריכה מחדש (re-linkedit) של ה-Load Module של SCRIPT/VS באמצעות קבצי היעד (Object files) שנוצרו על-ידי האסמבלר והספריה שסופקה על-ידי **יבמ**.

5. התקינו Load Module חדשה בספריה המתאימה.

6. הביאו את השינויים שהכנסתם לידיעת כל המשתמשים במערכת.

קבצי מקור המסופקים ביחד עם SCRIPT/VS

הקבצים הבאים בשפת אסמבלי מסופקים בצורת מקור:

DSMCSMDM (הגדרות הודעות). הטבלאות בקובץ זה מכילות את נוסח ההודעות באנגלית שמציגה SCRIPT/VS. (עם מתן פרמטר EN לאופצית Message של NSCRIPT3).

DSMCSMHM (הגדרות הודעות בעברית). הטבלאות בקובץ זה מכילות את נוסח ההודעות בעברית שמציגה SCRIPT/VS.

DSMTSMDM (הגדרות הודעות). הטבלאות בקובץ זה מכילות את הנוסח של הודעות נוספות שמציגה SCRIPT/VS בסביבת TSO.

DSMCSPDB (הגדרות ביטויים). הטבלאות בקובץ זה מכילות את נוסח הביטויים המילוליים (עבריים ואנגליים) שבהם משתמשת SCRIPT/VS בעריכת מסמכים.

DSMeeUOT (אופציות תלויות בסביבה). הטבלאות בקובץ זה מגדירות את שמות אופציות הפקודה NSCRIPT3 וקובעות ערכי ברירת מחדל לאופציות אלה. ישנו קובץ נפרד לכל סביבת מערכת הפעלה ש-SCRIPT/VS פועלת תחתיה:

DSMCMUOT CMS עם VM/370
DSMTSUOT TSO עם MVS

DSMLPBCS (קבוצות תווי תיבה). הטבלאות בקובץ זה מגדירות את קבוצות תווי התיבה שאפשר לציין עם אופציית **סוגת** של מילת הבקרה .תב [תיבה], וקובעות את התווים שבהם תשתמש המערכת בשרטוט תיבות וישרים במדפסות שורה.

DSMLPLDT (טבלאות יחידה לוגית). הטבלאות בקובץ זה מגדירות את היחידות הלוגיות שאפשר לציין באופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3, וקובעות את מאפייני היחידות הלוגיות הללו.

DSMTFFIB (מידע סוגי-אות למדפסות שורה). הטבלאות בקובץ זה מגדירות את סוגי-האות שאפשר לציין עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3 למדפסות שורה, וקובעות את מאפייני סוגי-האות הללו.

DSMTRNLT (טבלאות תווים לשפות שונות). הטבלאות בקובץ זה מגדירות את ההתאמה בין היצוג החיצוני והפנימי של תווים מתוייגים, וקובעות אילו תווים יחשבו כמציייני סוף מלה או כסימני פיסוק למטרות בדיקת איות ומיקוף (בלועזית בלבד).

מסופקת גם ספריית מכללים לשימוש באסמבלי של קבצי מקור אלה. היא מכילה את המכללים הבאים:

DSMACTT	DSMHHCC	DSMSCO
DSMATDEF	DSMLDT	DSMSLDT
DSMBCS	DSMLLDEF	DSMSMSV
DSMCMDEF	DSMMSG	DSMSMSVH
DSMDEF	DSMMSGH	DSMTSDEF
DSMFIB	DSMPDB	DSMWDPT

DSMCSMHM/DSMCSMDM: הגדרות הודעות

במהלך העיבוד, מציגה HDCF מיגוון גדול של הודעות. הקובץ DSMCSMDM מגדיר את ההודעות באנגלית שמציגה SCRIPT/VS במהלך עיבוד מסמכים, והקובץ DSMCSMHM מגדיר את ההודעות שמציגה SCRIPT/VS בעברית.

ברירת המחדל של HDCF היא קבלת הודעות עבריות. ציון הפרמטר EN של אופצית Message תביא להצגת הודעות אנגליות.

לפני כל הודעות SCRIPT/VS מופיעה הקידומת DSM[34] וצורתן היא:

DSMmmmnnnc

mmm הוא שם המודולה המציגה את ההודעה.

nnn הוא מספר ההודעה.

c הוא קוד התומרה של ההודעה.

מספרי ההודעות וקודי החומרה, ביחד עם נוסח ההודעה עצמה, מוגדרים בקבצי DSMCSMDM ו-DSMCSMHM.

המכלל DSMMSGH/DSMMSG

הקובץ DSMCSMDM מכיל מכלל DSMMSG לכל הודעת SCRIPT/VS והקובץ DSMCSMHM מכיל מכלל DSMMSGH לכל הודעת SCRIPT/VS.

קידוד המכלל DSMMSGH/DSMMSG הוא כדלקמן:

מספר, קוד, נוסח, פעולה	DSMMSG	מספר, קוד, נוסח, פעולה	DSMMSGH

מספר מספר הודעה בן 3 ספרות.

קוד קוד חומרת הודעה בן תו אחד. קוד השגיאה של SCRIPT/VS נקבע לפי ההודעה בעלת דרגת החומרה הקשה ביותר שהוצגה בשעת העיבוד. ערכי **הקוד** התקפים הם:

R דרושה תשובה (RC=0)
I לידיעה (RC=0)
W אזהרה (RC=4)
E שגיאה (RC=8)
S שגיאה חמורה (RC=12)
T שגיאה קטלנית (RC=16)

הודעות שגיאה יביאו להפסקת העיבוד אם אופציית CONTINUE של הפקודה NSCRIPT3 <u>לא</u> צוינה. הודעות שגיאה חמורות וקטלניות יגרמו להפסקת העיבוד בכל מקרה.

נוסח נוסח ההודעה, הכולל שדות מידע מוגדרים מראש ומשתנים. **הנוסח** מקודד כסדרה של מחרוזות תמליל במרכאות, ומילות מפתח מופרדות על-ידי פסיקים ונתונות בסוגריים. מילות המפתח גורמות להכללת המידע המוגדר מראש והמשתנה בהודעה. לדוגמה,

(1RAV,' ' לדיסק ACCESS יש לא בוצע)

מוסר נוסח הודעה הכולל שתי מחרוזות במרכאות ומחרוזת משתנה המסופקת על-ידי המודולה המציגה את ההודעה.

מילות המפתח התקפות הן:

---

34 קידומת זו מודפסת רק אם צוינה אופציית MESSAGE(ID) של הפקודה NSCRIPT3.

ERRBF תכולת ERRBF.

ERRBF3 שלושת התווים הראשונים של ERRBF.

FILNAM שמו של קובץ הקלט הנוכחי.

KPTYPE הסוג הנוכחי של רצף או גוש צף.

PAGENO מספר העמוד הנוכחי.

STATFIL שמו של קובץ קלט חדש.

VARn משתנה שמספקת המודולה המציגה את ההודעה. **n** הוא מספר בין 1 ל-5.

VERSION מספר הגירסה של NSCRIPT3.

האורך המרבי של מחרוזת תמליל במרכאות הוא 200 תווים. האורך המרבי של נוסח הודעה, כולל מידע משתנה, הוא 250 תווים.

פעולה הפעולה שיש לבצעה בעקבות הצגת ההודעה. **הפעולה** מקודדת כסדרה של מילות מפתח, מופרדות על-ידי פסיקים ונתונות בסוגריים. לדוגמה,

(INPTLINE,PERIOD)

מדפיסה את שורת הקלט האחרונה שנקראה, ביחד עם נוסח הודעה, וגורמת להצבת נקודה בסוף נוסח ההודעה.

מילות המפתח התקפות הן:

CONDID מזהה ההודעה יודפס רק אם צוינה אופציית MESSAGE(ID).

IMBEDTRC הדפס אחרי ההודעה מעקב קבצים משובצים.

INPTLINE הדפס אחרי ההודעה את שורת הקלט האחרונה שנקראה.

PERIOD הוסף נקודה אחרי נוסח ההודעה.

UNCONDID הדפס מזהה הודעה מבלי להתחשב ב-MESSAGE(ID).

לדוגמה, הודעה 317 המסופקת עם SCRIPT/VS מקודדת כך:

```
DSMMSG 317,S,('DISK ''',VAR1,
       ''' IS READ-ONLY OR ',
       'NOT ACCESSED'),
       (CONDID,PERIOD)
```

זוהי הודעת שגיאה חמורה, בעלת הקוד "S"; עם הצגתה, יופסק עיבוד SCRIPT/VS. ההודעה מכילה משתנה אחד, בעל הקוד "VAR1", שיוחלף בערך שיתקבל מן המודולה המציגה את ההודעה.

המכלל DSMSMSV

הקובץ DSMCSMHM/DSMCSMDM כולל מכלל DSMSMSV הבא אחרי הפירוט האחרון של המכלל DSMMSGH/DSMMMSG.

המכלל DSMSMSV מקודד כך:

```
DSMSMSV
```

מכלל זה יוצר טבלה של מספרי הודעה מוגדרים. DSMSMSV חייב להיות המכלל האחרון המקודד ב-DSMCSMHM/DSMCSMDM, ואינו זקוק למיצדים.

DSMTSMDM: הגדרות הודעות נוספות עבור TSO

HDCF מציגה בשעת העיבוד מיגוון גדול של הודעות. הקובץ DSMTSMDM מגדיר הודעות נוספות לשימוש SCRIPT/VS בשעת עיבוד מסמכים בסביבת TSO.

המכלל IKJTSMSG

הקובץ DSMTSMDM כולל מכלל IKJTSMSG אחד לכל הודעת TSO שמציגה SCRIPT/VS בסביבת TSO.

המכלל IKJTSMSG מקודד כך:

```
IKJTSMSG,נוסח
     מספר
     [שרשרת,]
```

נוסח נוסח ההודעה, כולל מזהה ההודעה ושדות מידע משתנה. הנוסח מקודד כסדרה של מחרוזות תמליל במרכאות המופרדות על-ידי פסיקים והנתונות בסוגריים. מחרוזות ריקות משמשות לייצוג מידע משתנה. לדוגמה,

('DSMTS0358S LOCATE RC=',)

מכילה את מזהה ההודעה והנוסח כמחרוזת במרכאות, ואחריה מחרוזת ריקה המייצגת משתנה המסופק על-ידי המודולה המציגה את ההודעה.

מספר מספר ההודעה, ולפניו הקידומת "S". לדוגמה,

S358

שרשרת מספרה של הודעה אחרת, שהודעה זו משורשרת אליה. ההודעה השניה חייבת להכיל את סימן הפלוס (+) כתו האחרון בנוסח.

לדוגמה, הודעה 357 המסופקת עם SCRIPT/VS מקודדת כך:

```
IKJTSMSG ('DSMTS0357S DATASET ',,
         ' NOT FOUND IN CATALOG+'),
         S357
```

המחרוזת הריקה, המקודדת כ",", מוחלפת בשם הקובץ כשההודעה מודפסת.

הודעה 358 משורשרת להודעה 357 (כפי שמלמד סימן הפלוס המופיע בסופה), והיא מקודדת כך:

```
IKJTSMSG ('DSMTS0358S ',
         '''LOCATE'' RC = ',),
         S358,S357
```

המחרוזת הריקה, המקודדת כ",(", מוחלפת בקוד שגיאה כשההודעה מודפסת.

TSO תדפיס את הודעה 358 אם המשתמש יגיב על הודעה 357 בסימן שאלה (?).

SCRIPT/VS משתמשת במיגוון של ביטויים מילוליים במהלך העיבוד. כמה מן הביטויים האלה משמשים כמידע משתנה בהודעות, ואחרים מוכנסים למסמך הערוך כתמליל פלט.

בקובץ המקור מוגדרים הביטויים הבאים:

1 סמל

51 SYMBOL

מוכנס להודעה 574.

2 מכלל

52 MACRO

מוכנס להודעה 574.

3 טבלת תרגום

53 TRANSLATION TABLE

מוכנס להודעות 574 ו-593.

4 מחסנית

54 STACK

מוכנס להודעות 574 ו-593.

5 סביבה

55 ENVIRONMENT

מוכנס להודעות 574 ו-593.

6 ישר

56 RULE

מוכנס להודעות 574 ו-593.

7 שטח

57 AREA

מוכנס להודעות 574 ו-593.

8 תוכן העניינים

58 CONTENTS

כותרת ברירת המחדל לתוכן העניינים הנוצר באמצעות מילת הבקרה .תע [תוכן עניינים].

9 מפתח

59 INDEX

כותרת ברירת המחדל של מפתח העניינים הנוצר באמצעות מילת הבקרה .מפ [מפתח].

10 עמוד

60 PAGE

מופיע בברירת המחדל של כותרת רצה, אם היא קיימת.

11 ראה

61 See

משמש כקידומת להפניות למפתח, אם הן אינן כוללות מונחי מפתח שאינם מחייבים הפניה.

12 ראה גם

62 See also

משמש כקידומת להפניות למפתח, אם מופיעים בצד ההפניה מונחי מפתח אחרים ללא הפניה.

13 מעקב בקרה

63 CONTROL TRACE

משמש עם מילת הבקרה .עק [עקוב] במידה וצוין צעד.

14 קלט מסוף

64 TERMINAL INPUT

משמש עם מילת הבקרה .עק [עקוב] במידה וצוין צעד.

15 עליון

65 TOP

מוכנס להודעה 708.

16 תחתון

66 BOTTOM

מוכנס להודעה 708.

17 ימין

67 LEFT

מוכנס להודעה 708.

18 שמאל

68 RIGHT

מוכנס להודעה 708.

19 (לא מוכר)

69 (UNKNOWN)

משמש לשטח בעל <u>שם נתון</u> כאשר ה<u>שם</u> המקורי שלו הוגדר מחדש.

20 שורה

70 LINE

מוכנס להודעה 482.

21 שורות

71 LINES

מוכנס להודעה 482.

22 הגדרה

72 DEFINITION

מוכנס להודעה 531

23 עיבוד

73 PROCESSING

531 מוכנס להודעה

המכלל DSMPDB

הקובץ DSMCSPDB מכיל מכלל DSMPDB אחד לכל ביטוי של SCRIPT/VS.

המכלל DMSPDB מקודד כך:

```
DSMPDB   NO=מספר
    TXT='ביטוי'
```

מספר מספר הביטוי.

ביטוי ביטוי מילולי.

לדוגמה, מיפרט DMSPDB לביטוי מספר 9 המסופק עם SCRIPT/VS יקודד כך:

```
DMSPDB NO=9,
       TXT='מפתח'
```

ביטוי זה משמש ככותרת ברירת-מחדל ברמה 1 לעמוד הראשון שנוצר באמצעות מילת הבקרה .מפ [מפתח].

אם המשתמשים אינם מרוצים מביטוי זה, תוכל לשנות את הגדרתו:

```
DMSPDB NO=9,
       TXT='מפתח העניינים'
```

הדבר יביא לשינוי כותרת ברירת המחדל של מילת הבקרה .מפ.

במהלך עיבוד SCRIPT/VS, יש צורך במיגוון גדול של ערכים התחליים וערכי ברירת מחדל לכל סביבת הפעלה. ערכים אלה מצויים באחד מן הקבצים הבאים, המתאימים למערכת ההפעלה שבתוכה פועלת SCRIPT/VS.

DSMCMUOT CMS עם VM/370
DSMTSUOT TSO עם MVS

המכלל DSMDEF

המכלל DSMDEF משמש בקבצי DSMeeUOT לפירוט כמה קבועים התלויים בסביבת ההפעלה. קבועים אלה הם:

- שם מערכת ההפעלה המארחת. שם זה משמש כערכו של סמל מערכת SCRIPT/VS &$מערכ.
- שפת ברירת המחדל לבדיקת איות ולמיקוף (ללועזית בלבד).
- גודלו ההתחלי של מרחב העבודה. כמות זו של אחסון קריאה/כתיבה מתקבלת במהלך תיחול SCRIPT/VS לחוצצי קלט/פלט (I/O buffers), חוצצי עמודים, הגדרות סמלים ומכללים וכדומה. אם יש צורך בגלישה מעבר להקצאה התחלית זו, יושג אחסון נוסף כנדרש.
- ברירת מחדל של יחידה לוגית כיעד הפלט. אופציות היעד לפלט SCRIPT הן PRINT, FILE, TERM ו-CTF. אם לא ניתן שם יחידה לוגית עם פירוט אופציית יעד, תשתמש המערכת ביחידה הלוגית הנקובה במכלל DSMDEF.

המכלל DSMDEF מקודד כך:

```
DSMDEF SYS=sys-code,
   LANG=lang-code,
   INITSTR=size,
   PRINTLD='ld-name',
   FILELD='ld-name',
   TERMLD='ld-name',
   CTFLD='ld-name',
```

sys-code מציין את מערכת ההפעלה המארחת שבתוכה תפעל SCRIPT/VS. הערכים התקפים הם:

CMS עבור DSMCMUOT
TSO עבור DSMTSUOT

lang-code מציין את שפת ברירת המחדל לבדיקת איות ולמיקוף. הערכים התקפים הם:

DUTH הולנדית
EAM אנגלית אמריקנית
ECAN אנגלית קנדית
EUK אנגלית בריטית
FCAN צרפתית קנדית
FNAT צרפתית
GERM גרמנית
ITAL איטלקית
SPAN ספרדית

ברירת המחדל היא EAM.

size מציין את גודלו של מרחב האחסון ההתחלי שמקבלת SCRIPT/VS כמרחב עבודה קריאה/כתיבה. ה-**size** יכול להינתן כמספר בתים, כמספר אלפי בתים (עם הסיומת K), או כמספר מיליוני בתים (עם הסיומת M). כלומר, כל המיפרטים הבאים תקפים:

INITSTR=25,000 (25,000 בתים)
INITSTR=75K (76,800 בתים)
INITSTR=2M (2,097,152 בתים)

ערך ברירת המחדל הוא 64K.

ld-name שם היחידה הלוגית שיש להשתמש בה כאשר אופציות הפקודה NSCRIPT3 מציינות יעד בלבד. ארבעת היעדים הם PRINT, FILE, TERM ו-CTF. הערכים הניתנים עם מילות המפתח PRINTLD, FILELD, TERMLD ו-CTFLD חייבים להיות מוגדרים כיחידות לוגיות במכלל DSMLDT במודולת DSMLPLDT. ערכי ברירות המחדל הם:

- בסביבת Newcode

PRINTLD	HN1403W6
FILELD	HN1403W6
TERMLD	HNTERM
CTFLD	HNSTAIRS

- בסביבת Oldcode

PRINTLD	HB1403W6
FILELD	HB1403W6
TERMLD	HBTERM
CTFLD	HBSTAIRS

המכלל DSMSCO

המכלל DSMSCO משמש במודולת DSMeeUOT למתן שמותיהן של כל אופציות הפקודה NSCRIPT3, וכן תת-האופציות של האופציות MESSAGE ו-PAGE.

המכלל DSMSCO מקודד כך:

```
DSMSCO <BIND='name'>
  <,CHARS='name'>
  <,CONT='name'>
  <,CTF='name'>
  <,DEVICE='name'>
  <,FILE='name'>
  <,FONTLIB='name'>
  <,INDEX='name'>
  <,MESSAGE='name'>
  <,ID='name'>
  <,DELAY='name'>
  <,TRACE='name'>
  <,NOCONT='name'>
  <,NOPROF='name'>
  <,NOSEGLIB='name'>
  <,NOWAIT='name'>
  <,NUMBER='name'>
  <,PAGE='name'>
  <,FROM='name'>
  <,TO='name'>
  <,FOR='name'>
  <,PROMPT='name'>
  <,ONLY='name'>
  <,PRINT='name'>
  <,PROFILE='name'>
  <,QUIET='name'>
  <,SEARCH='name'>
  <,SEGLIB='name'>
  <,SPELL='name'>
  <,STOP='name'>
  <,SYSVAR='name'>
  <,TWOPASS='name'>
  <,UNFORM='name'>
  <,UPCASE='name'>
```

name השם שבו תוכר האופציה או תת-האופציה בפקודה NSCRIPT3. אם לא צוינה מילת מפתח, אופציית הפקודה NSCRIPT3 המתאימה לה לא תהיה מוכרת בסביבה זו.

שינוי ברירות המחדל של אופציות הפקודה NSCRIPT3

נקודת הכניסה של DSMESDCO במודולות DSMeeUOT משמשת לקביעת ברירות המחדל של אופציות הפקודה NSCRIPT3. האופציות המפורטות בנקודת כניסה זו יעובדו לפני כל אופציה שצוינה בשורת הפקודה NSCRIPT3. כל אופציה שצוינה בשורת הפקודה NSCRIPT3 תשעה את אופציות ברירת המחדל שצוינו בנקודת כניסה זו, אם יש סתירה ביניהן.

ב-CMS (DSMCMUOT), ברירות המחדל של NSCRIPT3 שצוינו עם התווית DSMESDCO חייבות לקבל אסימונים כדלקמן:

- כל מלה חייבת להיות מיושרת לשמאל בשדה של שמונה בתים, בתוספת רווחים ריקים מימין במידת הצורך.
- סוגריים יש לקודד בשדה נפרד של שמונה בתים.
- אחרי המלה האחרונה חייב לבוא קוד סיום, שמונה בתים של FF הקסאדצימלי.

לדוגמה, אם אתה רוצה לציין "BIND(25MM 40MM) PROFILE(NPROF3)" כאופציית ברירת מחדל ב-CMS, עליך להכניס את הקבועים המוגדרים הבאים בנקודת הכניסה של DSMESDCO:

```
DSMESDCO  EQU   *
          DC    CL8'BIND'
          DC    CL8'('
          DC    CL8'25MM'
          DC    CL8'40MM'
          DC    CL8')'
          DC    CL8'PROFILE'
          DC    CL8'('
          DC    CL8'NPROF3
          DC    CL8')'
          DC 8X'FF'
```

ב-TSO (DSMTSUOT), יש לציין את אופציות הפקודה NSCRIPT3 המוכנסות בנקודת הכניסה של DSMESDCO כדלקמן:

- האופציות יצוינו כמחרוזת תווים כשרווח ריק אחד לפחות מפריד ביניהן.
- יש להכפיל כל תו גרש יחיד.
- אחרי מחרוזת התווים חייב לבוא קוד סיום, בית אחד של FF הקסאדצימלי.

לדוגמה, אם אתה רוצה לציין "BIND(25MM 40MM) PROFILE('USERID.NPROF3.TEXT')" כברירת המחדל ב-TSO, עליך להכניס את הקבועים המוגדרים הבאים בנקודת הכניסה של DSMESDCO:

```
     DSMESDCO  EQU  *
               DC   C'BIND(25MM  40MM)'
               DC   C'PROFILE(''USERID-NPROF3.TEXT'')
               DC   X'FF'
```

המכלל DSMCMDEF (CMS בלבד)

מודולת DSMCMUOT משתמשת במכלל DSMCMDEF לפירוט כמה ערכי ברירות מחדל לסביבת CMS. ברירות המחדל הללו הן:

• שם ברירת המחדל של ספריית מכללים. זהו שם קובץ MACLIB של CMS שבו תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3.

• שם ברירת המחדל של ספריית יעד. זהו שם קובץ של קובץ TXTLIB של CMS, שבו תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית TLIB של הפקודה NSCRIPT3.

• סוג הקובץ של ספריית ברירת המחדל של סוגי-אות. זהו סוג-קובץ של ספריית סוגי-אות של CMS שבו תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3.

• סוג הקובץ של ספריית הקטעים. זהו סוג-קובץ של ספריית קטעים של CMS שבו תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית SEGLIB של הפקודה NSCRIPT3.

המכלל DSMCMDEF מקודד כך:

```
DSMCMDEF MACLIB='mac-name',
         TXTLIB='txt-name',
         FNLIB42='font-name',
         PSLIB42='seg-name'
```

mac-name שם-קובץ של ספריית מכללים של CMS המכילה מכללי SCRIPT/VS. המערכת תשתמש בספריה זו אם לא צוינה אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3. הערך חייב לבוא בין תווי גרש יחיד, וערך ברירת המחדל הוא NGML3 בסביבת Newcode ו-HGML3 בסביבת Oldcode.

txt-name שם קובץ של ספריית תמלילים של CMS המכילה מילוני שפות של SCRIPT/VS. המערכת תשתמש בספריה זו אם לא צוינה אופציית TLIB של הפקודה NSCRIPT3. הערך חייב לבוא בין תווי גרש יחיד, וערך ברירת המחדל הוא SVTEXT.

font-name סוג-קובץ של קבצי CMS המכילים סוגי-אות. המערכת תשתמש בסוג-קובץ זה ובאות-הקובץ "א", אם לא צוינה אופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3.

מילת המפתח FNLIB42 נותנת את ברירת המחדל של סוג-קובץ עבור מדפסות עמוד; ערך ברירת המחדל הוא FONT4250.

מילת המפתח FNLIB20 נותנת את ברירת המחדל של סוג-קובץ עבור מדפסת העמוד 3820; ערך ברירת המחדל הוא FONT3820.

seg-name סוג-קובץ של קבצי CMS המכילים קטעי עמוד. המערכת תשתמש בסוג-קובץ זה ובאות-הקובץ "א", אם לא צוינה אופציית SEGLIB של הפקודה NSCRIPT3.

מילת המפתח PSLIB42 נותנת את ברירת המחדל של סוג-קובץ עבור היחידות הלוגיות מדפסות עמוד. ערך ברירת המחדל הוא PSEG4250.

מילת המפתח PSLIB20 נותנת את ברירת המחדל של סוג-קובץ עבור מדפסת העמוד 3820; ערך ברירת המחדל הוא PSEG3820.

המכלל DSMTSDEF (TSO בלבד)

מודולת DSMTSUOT משתמשת במכלל DSMTSDEF לפירוט כמה ערכי ברירות מחדל בסביבת TSO. ערכי ברירות המחדל הללו הם:

• ברירת המחדל SYSOUT לפלט מודפס, וברירת המחדל SYSOUT לפלט מודפס כאשר צוינה אופציית UPCASE של הפקודה NSCRIPT3.

• שמה של ברירת המחדל של ספריית מכללים. זהו שמה של קבוצת נתונים מוגדרת במלואה שבה תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3.

- שמה של ברירת המחדל של ספריית סוגי-אות. זהו שם קבוצת נתונים מוגדרת במלואה שבה תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3.
- שמה של ברירת המחדל של ספריית קטעים. זהו שמה של קבוצת נתונים מוגדרת במלואה שבה תשתמש המערכת אם לא צוינה אופציית SEGLIB של הפקודה NSCRIPT3.
- מיצדי שטח להקצאה דינמית של קבוצות נתונים. מיצדים אלה דומים למיצד השטח של משפט DD JCL.
- סימוני הקצאה דינמית. אלה קובעים היכן ימוקמו קבוצות הנתונים בהקצאה דינמית, אם ההקצאה תישלל אוטומטית או לא, ומה יהיה דינו של שטח לא מנוצל.

המכלל DSMTSDEF מקודד כך:

```
DSMTSDEF SYSOUT=class,
     USYSOUT=class,
     MACLIB=mac-name,
     FNLIB42=font-name,
     SGLIB42=seg-name
     FNLIB38=font-name,
     SGLIB38=seg-name
     FNLIB20=font-name,
     SGLIB20=seg-name
     SPACE=(space),
     BLKSIZE=size,
     SAMEVOL=YES|NO,
     DEALLOC=YES|NO,
     RELEASE=YES|NO
```

class ברירת המחדל של SYSOUT לשימוש עם אופציית PRINT של הפקודה NSCRIPT3. SYSOUT class הניתנת עם מילת המפתח SYSOUT משמשת במקרה שאופציית UPCASE של הפקודה NSCRIPT3 לא צוינה; קבוצת SYSOUT הניתנת עם מילת המפתח USYSOUT משמשת במקרה שאופציית UPCASE צוינה. ערכי ברירת המחדל הם T ו-A, בהתאמה.

mac-name שמה של ספריית מכללים המכילה מכללי SCRIPT/VS. המערכת משתמשת בספריה זו אם לא צוינה אופציית LIB של הפקודה NSCRIPT3. הערכים חייבים להיות נתונים בין תווי גרש יחיד, וערך ברירת המחדל הוא SCRIPT.R30.NGML3 בסביבת Newcode ו-SCRIPT.R30.HGML3 בסביבת Oldcode.

font-name שמה של קבוצת נתונים מחולקת המכילה קבצי סוג-אות. המערכת תשתמש בספריה זו אם לא צוינה אופציית FONTLIB של הפקודה NSCRIPT3.

מילת המפתח FNLIB42 נותנת את שם קבוצת הנתונים שהיא ברירת המחדל למדפסת 4250; ערך ברירת המחדל הוא 'SYS1.FONT4250'.

מילת המפתח FNLIB20 נותנת את שם קבוצת הנתונים שהיא ברירת המחדל למדפסת עמוד 3820. ערך ברירת המחדל הוא 'SYS1.FONT3820'.

שם-קטע שמה של קבוצת נתונים מחולקת המכילה קבצי מיקטע. המערכת תשתמש בספריה זו אם לא צוינה אופציית SEGLIB של הפקודה NSCRIPT3.

מילת המפתח PSLIB42 נותנת את שם קבוצת הנתונים שהיא ברירת המחדל למדפסת 4250; ערך ברירת המחדל הוא 'SYS1.PSEG4250'.

מילת המפתח PSLIB20 נותנת את שם קבוצת הנתונים שהיא ברירת המחדל למדפסת עמוד 3820. ערך ברירת המחדל הוא 'SYS1.PSEG3820'.

מרחב מיצדי הקצאת שטח לקבוצות הנתונים המוקצות דינמית על-ידי SCRIPT/VS. מיצד המרחב מקודד בדיוק כמו מיצד שטח של משפט DD JCL:

```
SPACE=(TRK|CYL|BLKS,
       primary,
       secondary,
       directory)
```

TRK|CYL|BLKS מציין כיצד יש להקצות את השטח. TRK מציין שיש להקצות את השטח במסילות. CYL מציין שיש להקצות את השטח בגלילים. BLKS מציין שיש להקצות את המרחב בגושים.

ראשוני מספר המסילות, הגלילים או הגושים המוקצים מלכתחילה כמרחב ראשוני.

שניוני מספר המסילות, הגלילים או הגושים המוקצים כמרחב שניוני אם המרחב הראשוני מתמלא כולו.

מדריך מספר הגושים המוקצים למדריך (directory) קבוצת נתונים מחולקת.

ערך ברירת המחדל הוא (CYL,1,1,1).

גודל גודל הגוש לקבוצות נתונים בהקצאה דינמית.

YES|NO קובע את המאפיינים הבאים של קבוצות נתונים בהקצאה דינמית:

- SAMEVOL: אם צוין YES, קבוצות הנתונים הדינמיות יוקצו לאותו ה-volume שבו נמצא קובץ הקלט הראשוני שצוין בפקודה NSCRIPT3. ערך ברירת המחדל הוא NO.
- DEALLOC: אם צוין YES, תישלל הקצאת קבוצות נתונים דינמיות עם סגירתן. ערך ברירת המחדל הוא YES.
- RELEASE: אם צוין YES, מרחב שלא נוצל בקבוצות נתונים דינמיות ישוחרר עם סגירת הקבצים. ערך ברירת המחדל הוא NO.

המכלל DSMHHCC

המכלל DSMBCS משתמש במכלל DSMHHCC. DSMHHCC איננו מקודד ב-DSMLPBCS.

DSMLPBCS: קבוצת תווי תיבה

SCRIPT/VS מספקת כמה אפשרויות לשרטוט ישרים אופקיים ומאונכים. במדפסות שורה, הישרים נבנים מתווים בודדים היוצרים יחדיו את הצורה הטובה ביותר שבגדר האפשר של קו ישר. כלל התווים המשמשים לצורך זה נקרא קבוצת תווי התיבה, ומכיל אחד עשר תווים:

```
┌ — ┬ — ┐
|   |   |
├ — ┼ — ┤
|   |   |
└ — ┴ — ┘
```

המכלל DSMBCS

הקובץ DSMLPBCS מכיל מכלל DSMBCS לכל קבוצת תווי תיבה.

המכלל DSMBCS מקודד כך:

```
DSMBCS  NAME=שם,
        CROSS=CODE,
        VBAR=CODE,
        HBAR=CODE
        [,ULCORNR=CODE]
        [,URCORNR=CODE]
        [,LLCORNR=CODE]
        [,LRCORNR=CODE]
        [,TOPTEE=CODE]
        [,BOTTEE=CODE]
        [,LEFTEE=CODE]
        [,RIGHTEE=CODE]
```

שם שמה של קבוצת תווי תיבה. אפשר להשתמש בשם זה עם:

- המכלל DSMFIB בקובץ DSMTFFIB
- המיצד **סוגת** של מילת הבקרה .תב [תיבה]
- המיצד **תיבה** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]

CODE קוד או קודי תו להדפסת תו תיבה. אפשר לציין תו אחד או שניים, ואפשר לציין אותם כמחרוזת הנתונה בין תווי גרש יחיד, כגון '?', או כספרות הקסאדצימליות, כגון F6.

לדוגמה, כל הפירוטים הבאים תקפים:

```
CROSS='+'
CROSS=4E
CROSS='|-'
CROSS=4F60
```

מילות המפתח CROSS, HBAR ו-VBAR הכרחיות כולן. ארבעת תווי הפינות וארבעת תווי חיתוך "T" אינם חובה, ואם לא צוינו, ברירת המחדל שלהם תהיה הקוד שצויין עבור CROSS.

לדוגמה, קבוצת תווי התיבה המשמשת ליחידות מסוף מקודדת כך:

```
DSMBCS NAME=TRM,
       VBAR='|',HBAR='-',CROSS='+'
```

כל השמות המפורטים עם NAME ניתנים גם הפוכים (MRT), על מנת שיזוהו גם מתוך פקודות עבריות הנכתבות מימין לשמאל.

מכיוון שלא צוין אף אחד מתווי הפינה או החיתוך, התו שניתן עם המיצד CROSS ישמש במקום כולם.

קבוצת תווי התיבה למדפסת 1403 מניחה שהמערכת משתמשת בשרשרת הדפסה AN, והיא מקודדת תוך פירוט כל 11 תווי התיבה. שים לב שתווי CROSS ותווי חיתוך "ד" ניצרים באמצעות הקשה חופפת של שני תווים ב-1403.

בנוסף לכך, קבוצת תווי התיבה למדפסת HN1403xx (או HB1403xx) מחליפה את תווי הפינות כך שיתאימו לכיוון הכתיבה העברי, מימין לשמאל:

```
DSMBCS NAME=TNC,
       VBAR=4F,HBAR=BF,CROSS=BF4F,
       ULCORNR=BC,URCORNR=AC,
       LLCORNR=BB,LRCORNR=AB,
       LEFTEE=BC4F,RIGHTEE=AC4F,
       TOPTEE=BFBC,BOTTEE=BFAB
```

DSMLPLDT: הגדרות יחידות לוגיות

עריכת SCRIPT/VS מבוססת על המאפיינים שצוינו ליחידות פלט לוגיות, מפורשות או מרומזות. SCRIPT/VS מביאה בחשבון את מאפייני יחידת הפלט הפיזית, וכן מאפיינים הניתנים לשינוי כגון ריווח שורות וגודל נייר. צירוף המאפיינים הקבועים (הפיזיים) והמאפיינים הניתנים לשינוי נקרא יחידת פלט לוגית, וזו תואמת לתצורה של יחידת פלט פיזית מסוימת.

המכלל DSMLDT

הקובץ DSMLPLDT מכיל טבלת יחידה לוגית אחת לכל יחידת פלט לוגית, וזו מפורטת במכלל DSMLDT. תרשים 3 בעמוד 13 מונה את היחידות הלוגיות המוגדרות בקובץ המקור שמספקת **יבמ**. תוכל לשנות את מאפייני היחידות הלוגיות הללו בכך שתכנים שינויים במיפרט DSMLDT בקובץ DSMLPLDT. אתה יכול ליצור יחידות לוגיות חדשות בכך שתוסיף מיפרטי מכלל DSMLDT לקובץ DSMLPLDT.

למכלל DSMLDT ישנם המיצדים הבאים:

```
DSMLDT  LD=שם-יל,
        PD=סוג-יחידה
        [,DF=שם-סוג-אות]
        [,LPI=ראא]
        [,PITCH=צפיפות]
        [,FSS=גודל-סוג-אות]
        [FONTMAX=מס-סוג-אות]
        [,ROTATE=סיבוב]
        [,PL=אורך-עמוד]
        [,PW=רוחב-עמוד]
        [,LL=אורך-שורה]
        [,PM=שולי-עמוד]
        [,TM=קצה-עליון]
        [,BM=קצה-תחתון]
        [,HM=שול-עליון]
        [,FM=שול-תחתון]
        [,HS=רווח-עליון]
        [,FS=רווח-תחתון]
```

שם-יל שם היחידה הלוגית, כפי שיופיע באופציית DEVICE של הפקודה NSCRIPT3.

סוג-יחידה סוג היחידה הפיזית. חייב להיות אחד מן הערכים הבאים:

1403	מדפסת שורה 1403
3270	מסוף 3270
3800	מדפסת 3800
3820	מדפסת עמוד 3820.
4250	מדפסת 4250.

שם-סוג-אות שמו של סוג-האות המשמש כברירת מחדל.

במדפסות שורה, חייב שם זה להיות מוגדר במכלל DSMFIB בקובץ המקור DSMTFFIB. ערך ברירת המחדל הוא MONO.

במדפסות עמוד, חייב שם זה להיות סוג-אות מקודד בספריית סוגי-האות המארחת. ערך ברירת המחדל הוא AFIPN840 או AFTTR395 עבור מדפסת 4250. (עברית או אנגלית בהתאמה), ו-X0AB0A או X0T00395 עבור מדפסת 3820 (עברית או אנגלית, בהתאמה).

ראא רווח-שורות אנכי אחיד. הערך חייב להיות אחד מן הבאים:

6	6 שורות באינץ'
8	8 שורות באינץ'
10	10 שורות באינץ'
12	12 שורות באינץ'

מדפסות עמוד מתעלמות ממיצד זה.

ערך ברירת המחדל הוא 6.

צפיפות ערך אחיד של רווח אופקי בין תווים, הנותן את מספר התווים באינץ' (pitch = per inch).

מדפסות עמוד מתעלמות ממיצד זה.

ערך ברירת המחדל הוא 10.

גודל-סוג-אות גודל יחסי של אחסון סוג-האות של היחידה, בהשוואה לערכי מיצד גודל סוג-האות הנתונים במכלל DSMFIB בקובץ המקור DSMTFFIB. סך כל גודלי סוג-האות לסוגי-האות שצוינו עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3, אסור שיעלה על גודל אחסון סוגי-האות של היחידה הלוגית שצוינה עם אופציית DEVICE.

למדפסות השורה 3800, מיצד זה נותן את מספר המודולות ליצירת תווים להדפסה (WCGM).

מדפסות עמוד מתעלמות ממיצד זה.

ערך ברירת המחדל הוא 1.

מס-סוג-אות המספר המרבי של סוגי-אות המותרים בעמוד של מדפסת עמוד 3820. מספר זה צריך להיות מספר סוגי-האות המותרים לאחסון ביחידה הפיזית. SCRIPT/VS תציג הודעת שגיאה אם ייעשה שימוש בעמוד אחד במספר הגדול ממספר זה. ברירת המחדל למדפסת עמוד 3820 הוא 32 סוגי-אות לעמוד.

סיבוב הוא זווית סיבוב העמוד, הנמדדת במעלות; מיצד זה חל רק על מדפסת העמוד 3820. הערך חייב להיות אחת הכפולות הבאות של 90 מעלות:

0
90 או -270
180 או -180
270 או -90

ערך ברירת המחדל הוא 0.

אורך-עמוד ערך ברירת המחדל של אורך עמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אנכיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .אד [אורך עמוד].

ערך ברירת המחדל הוא 66.

רוחב-עמוד ערך ברירת המחדל של רוחב עמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אופקיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .רד [רוחב עמוד].

ערך ברירת המחדל הוא 132.

אורך-שורה ערך ברירת המחדל של אורך שורה, הנמדד ביחידות מדפסת אופקיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .אש [אורך שורה].

ערך ברירת המחדל הוא 60.

שולי-עמוד ערך ברירת המחדל של שולי העמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אופקיות. אפשר לתת ערך אחד או שניים:

PM=שוליים

-או-

PM=(שולייםא,שולייםז)

אם ניתן רק ערך אחד, הוא חל על כל העמודים. אם ניתנו שני ערכים, יש להכניס אותם בין סוגריים; הערך הראשון חל על עמודים אי-זוגיים, והשני חל על עמודים זוגיים.

אפשר לשנות ערך זה באמצעות אופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3, ובאמצעות מילת הבקרה .שד [שולי עמוד].

ערך ברירת המחדל הוא 0.

קצה-עליון ערך ברירת המחדל של הקצה העליון של העמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אנכיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .קע [קצה עליון].

ערך ברירת המחדל הוא 3.

קצה-תחתון ערך ברירת המחדל של הקצה התחתון של העמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אנכיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .קת [קצה תחתון].

ערך ברירת המחדל הוא 3.

שול-עליון ערך ברירת המחדל של השוליים העליונים של העמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אנכיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .שע [שוליים עליונים].

ערך ברירת המחדל הוא 0.

שול-תחתון ערך ברירת המחדל של השוליים התחתונים של העמוד, הנמדד ביחידות מדפסת אנכיות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .שת [שוליים תחתונים].

ערך ברירת המחדל הוא 0.

רווח-עליון ערך ברירת המחדל של הרווח העליון, הנמדד בשורות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .רע [רווח עליון], אבל אסור שסכום השוליים העליונים והרווח העליון יעלה על גודל הקצה העליון.

ערך ברירת המחדל הוא 0.

רווח-תחתון ערך ברירת המחדל של הרווח התחתון, הנמדד בשורות. אפשר לשנות ערך זה באמצעות מילת הבקרה .רת [רווח תחתון], אבל אסור שסכום השוליים התחתונים והרווח התחתון יעלה על גודל הקצה התחתון.

ערך ברירת המחדל הוא 0.

לדוגמה, מיפרט DSMLDT עבור היחידה הלוגית HN1403N6 המסופק עם SCRIPT/VS מקודד כך:

```
DSMLDT LD=HN1403N6,PD=1403,
PW=85,PL=66,PM=10
```

אורך השורה ביחידה לוגית זו הוא ברירת המחדל, 60 תווים (שישה אינצ'ים), משום שהמיצד LL לא צוין. אם אתה חושב להשתמש ביחידה הלוגית HN1403N6 רק כדי ליצור אמהות להדפסת עמודים כפולים, יתכן שתרצה לשנות את מיפרט DSMLDT כך:

```
DSMLDT LD=HN1403N6,PD=1403,
       PW=85,PL=66,
       LL=66,PM=(13,6)
```

במיפרט DSMLDT זה, אורך השורה נקבע כ-66 תווים (כ-40 פיקות). שולי העמוד נקבעו כ-13 רווחים לעמודים אי-זוגיים ו-6 רווחים לעמודים זוגיים.

אם יש במערכת שלך מדפסת 3800 המשתמשת בנייר קווארטו (8.5 על 11 אינץ') ואינה זקוקה לשולי עמוד, תוכל להגדיר יחידה לוגית חדשה למדפסת זו, תוך שימוש בנוסח המלא:

```
DSMLDT LD=HN3800F,PD=3800,DF=HN15,
       LPI=12,FSS=4,
       PW=1530,PL=80,LL=1530,
       PM=0,TM=0,BM=0
```

היחידה הלוגית 3800F מיועדת לשימוש עם תוצץ בקרת טפסים (FCB) המחייב 12 שורות באינץ', ולכן היא קובעת את HN15 כברירת המחדל

לסוג-אות. היחידה הלוגית 3800F איננה מספקת שוליים; אורך השורה ורוחב העמוד שווים שניהם ל-1530 יחידות מדפסת (8.5 אינציים).

תוכל גם להגדיר יחידה לוגית חדשה למדפסות עמוד המשתמשת בנייר קווארטו. סוג-האות של ברירת המחדל הוא 10 Monotype Peininim נקודות:

```
DSMLDT LD=HN4250A,PD=4250,DF=AFTPN840,
       PW=5100,PL=6660,LL=3600,
       PM=600,TM=300,BM=300
```

תוכל גם להגדיר יחידה לוגית חדשה למדפסת העמוד 3820 המשתמשת בנייר קווארטו (8.5 על 11 אינץ'). ברירת המחדל לסוג-אות היא X0HB0A:

```
DSMLDT LD=HN3820A,PD=3820,DF=X0HB0A,
       PW=2040,PL=2460,LL=1440,
       PM=240,FSS=1024,TM=120,BM=120
```

המכלל DSMSLDT

הקובץ DSMLPLDT כולל מכלל DSMSLDT אחד, הבא אחרי פירוט מכלל DSMLDT האחרון.

מכלל DSMSLDT מקודד כך:

DSMSLDT

מכלל זה יוצר מפה של טבלת היחידה הלוגית. הוא חייב להיות המכלל האחרון המקודד ב-DSMLPLDT, ואין לו צורך במיצדים.

בעריכה עבור מדפסות עמוד, SCRIPT/VS מקבלת מידע על סוגי-אות, כגון רוחב התווים בסוג-אות נתון, מספריית המערכת המארחת. בעריכה עבור מדפסות שורה, SCRIPT/VS מקבלת מידע זה מטבלאות פנימיות.

המכלל DSMFIB

הקובץ DSMTFFIB מכיל טבלת מידע סוג-אות אחת עבור כל סוג-אות למדפסת שורה המוגדר עם מכלל DSMFIB. ליחידות 1403 ו-3270 אין שום אפשרות להחליף סוגי-אות; ברירת המחדל של סוג האות, MONO, הוא סוג-האות היחיד הקיים ביחידות אלה. למדפסת 3800 יש אפשרות מוגבלת להחלפת סוגי-אות; רוב סוגי-האות המתוארים בקובץ DSMTFFIB מיועדים ליחידה זו. תרשים 37 בעמוד 346 מונה את סוגי-האות למדפסת 3800 המסופקים עם DCF; DSMTFFIB מכיל טבלאות מידע סוגי-אות עבור כל סוגי-האות האלה, וכן עבור כל סוגי-האות המסופקים עם מדפסת 3800 של **יבמ**. נספח ד' מתאר את סוגי האות העבריים המוכרים ל-HDCF.

אם החלטת לשנות אחד מסוגי-האות המסופקים עם מדפסת 3800 של **יבמ** או עם DCF, עליך להכניס את השינויים המתאימים במכללי DSMFIB המתארים סוגי-אות אלה. אם אתה מוסיף סוג-אות חדש לספריית סוגי-האות ל-3800 של המערכת שלך, עליך ליצור מכלל DSMFIB חדש המתאר את סוג-האות החדש, לפני שתוכל להשתמש בו עם SCRIPT/VS.

מכלל DSMFIB כולל את המיצדים הבאים:

```
DSMFIB   NAME=שם סוג-אות,
         WTABLE=טבלת-רוחב
         [,BCS=bcs-name]
         [,PITCH=צפיפות]
         [,CODE=קוד סוג-אות]
         [,FS=גודל סוג-אות]
```

שם סוג-אות שמו של סוג-האות. בשם זה אפשר להשתמש עם:

- מכלל DSMLDT בקובץ DSMLPLDT.
- אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.
- מיצד **סוג** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות].

טבלת-רוחב שם טבלת רוחב המוגדרת בקובץ DSMTFFIB. הערך יכול להיות אחד מאלה המפורטים ב"טבלאות רוחב למדפסות שורה" בעמוד 338.

bcs-name שם קבוצת תווי תיבה שיש להשתמש בה בשרטוט תיבות וישרים בסוג-אות זה. bcs-name חייב להיות מוגדר במכלל DSMBCS בקובץ DSMLPBCS.

צפיפות מספר התווים המודפסים באינץ' אופקי. צפיפות MONO ליחידות 1403 ו-3270 היא 10. צפיפות סוגי-האות ל-3800 יכולה להיות 10, 12 או 15.

ערך ברירת המחדל הוא 10.

קוד סוג-אות מציין אם סוג-האות הוא חד-רווחי (monospace) או פרופורציוני, ואם יש לסוג-האות רווחים פרופורציוניים. (סוג-אות הוא חד-רווחי אם כל התווים שאינם רווח ריק תופסים רוחב זהה.) הערכים התקפים ל**קוד סוג-אות** הם:

M מציין סוג-אות חד-רווחי בלי רווחים פרופורציוניים. כל סוגי-האות למדפסות שורה שאינן מדפסת 3800 הם חד-רווחיים בלי רווחים ריקים פרופורציוניים. כל סוגי-האות המופצים עם DCF עבור מדפסת 3800 הם גם חד-רווחיים בלי רווחים ריקים פרופורציוניים.

MB מציין סוג-אות חד-רווחי עם רווחים ריקים פרופורציונליים. כל סוגי-האות המופצים עם DCF עבור מדפסת 3800 הם חד-רווחיים עם רווחים ריקים פרופורציוניים, מלבד GP12, וכן NDSA ו-HDSA (עבור עברית, Newcode ו-Oldcode בהתאמה).

PB מציין סוג-אות פרופורציוני בעל רווחים ריקים פרופורציוניים. סוגי-האות הפרופורציוניים היחידים המופצים עם DCF עבור מדפסת 3800 הם GP12, וכן NDSA ו-HDSA (עבור עברית, Newcode ו-Oldcode בהתאמה).

ערך ברירת המחדל הוא M.

גודל סוג-אות גודלו היחסי של סוג-האות, בהשוואה לגודל אחסון סוג-האות של היחידה הלוגית. במיצד זה משתמשים ביחד עם מיצד FSS של מכלל DSMLDT המפורט בקובץ DSMLPLDT, כדי לוודא שכל סוגי-האות המפורטים עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3 אמנם יתאימו ליחידה.

עבור סוגי-אות ל-מדפסת 3800, מיצד זה נותן את מספר המודולות ליצירת תווים מודפסים (WCGM) הדרוש.

ערך ברירת המחדל הוא 1.

לדוגמה, אם ליחידת 3800 במערכת שלך יש קבוצת תווים APL, עליך להוסיף מכלל DSMFIB המתאר אותה לקובץ DSMTFFIB, בטרם תוכל להשתמש בסוג-אות זה עם SCRIPT/VS:

```
DSMFIB NAME=APL,
WTABLE=MONO10,
FS=4
```

סוג-האות APL הוא חד-רווחי ומשתמש בטבלת הרוחב של MONO10. קבוצת התווים ממלאת ארבעה חוצצי WCGM במדפסת השורות 3800.

טבלאות רוחב למדפסות שורה

הקובץ DSMTFFIB מכיל גם טבלאות רוחב תווים עבור כל סוגי-האות של יחידות השורה. טבלאות אלה נותנות את רוחבו של כל קוד תו, ביחידות מדפסת אופקיות, והן מקודדות כ-256 ערכי חצי-מלה רצופים.

הטבלאות הבאות נכללות בקובץ המסופק על-ידי יבמ:

GP12WT טבלת רוחב זו מיועדת לשימוש רק עם סוג-האות GP12 למדפסת השורה 3800.

HBP2WT טבלת רוחב זו מיועדת לשימוש רק עם סוגי-האות NDSA ו-HDSA (עברית Newcode ו-Oldcode בהתאמה) למדפסת השורה 3800.

MONOWT טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כיחידת מדפסת אופקית אחת. היא מיועדת לשימוש סוגי-האות של יחידות 1403 ו-3270.

MONO10 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-18 יחידות מדפסת אופקיות. היא מיועדת לשימוש סוגי-אות חד-רווחיים בצפיפות 10 למדפסת שורה 3800, כגון GS10, TN, וכן HN10 ו-HB10 (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

MONO12 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-15 יחידות מדפסת אופקיות. היא מיועדת לשימוש סוגי-אות חד-רווחיים בצפיפות 12 למדפסת שורה 3800, כגון GS12, GF12, וכן HN12 ו-HB12 (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

MONO15 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-12 יחידות מדפסת אופקיות. היא מיועדת לשימוש סוגי-אות חד-רווחיים בצפיפות 15 למדפסת שורה 3800, כגון GS15 ו-GSC, וכן HN15 ו-HB15 (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

PROP10 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-18 יחידות מדפסת אופקיות, מלבד תווי הרווח הריק הפרופורציוניים של SCRIPT/VS. היא מיועדת לשימוש סוגי-האות בצפיפות 10

```
                                                                  D0   SD   HBP2WT

*           0  1  2  3  4  5  6  7  8  9  A  B  C  D  E  F  0123456789ABCDEF
      * 00-3F:
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15' ----------------
       DC  H'15,18,15,12,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15' ----------------
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15' ----------------
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15' ----------------
      * 40-7F:
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,12,15,12,15,12'  ---------¢.<(+|
       DC  H'18,15,15,15,15,15,15,15,15,15,12,15,15,12,12,15' &---------!$*);-
       DC  H'15,18,15,15,15,15,15,15,15,15,15,12,18,18,15,15' -/---------,%_>?
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,12,18,18,12,15,15' ----------:#@'="
      * 80-BF:
       DC  H'15,15,15,15,15,15,12,15,15,12,15,12,15,12,12,15' -abcdefghi------
       DC  H'15,12,15,12,18,15,15,15,15,15,15,12,15,12,15,12' -jklmnopqr------
       DC  H'12,15,15,12,15,15,18,15,15,15,15,15,15,12,15,12' --stuvwxyz------
       DC  H'12,12,12,12,12,12,12,12,12,12,15,15,15,12,15,15' ----------------
      * C0-FF:
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,12,15,15,15,15,15,15' -ABCDEFGHI------
       DC  H'15,12,15,12,18,15,15,15,15,15,15,15,18,15,15,15' -JKLMNOPQR------
       DC  H'18,15,15,15,15,15,18,15,15,15,15,15,15,15,15,15' --STUVWXYZ------
       DC  H'15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15,15' 0123456789------
                                                                             *
*           0  1  2  3  4  5  6  7  8  9  A  B  C  D  E  F  0123456789ABCDEF
```

תרשים 33. דוגמה של טבלת רוחב סוג-אות: NDSA הוא סוג-אות פרופורציוני בצפיפות 12, בעל רווחים ריקים פרופורציוניים.

ל-3800 המסופקים עם SCRIPT/VS, כגון GT10 ו-GB10, וכן NT10 ו-HT10, (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

PROP12 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-15 יחידות מדפסת אופקיות, מלבד תווי הרווח הפרופורציוני של SCRIPT/VS. היא מיועדת לשימוש סוגי-האות בצפיפות 12 ל-3800 המסופקים עם SCRIPT/VS, כגון GT12 ו-SI12, וכן NT12 ו-HT12, (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

PROP15 טבלה זו נותנת את רוחבי כל התווים כ-12 יחידות מדפסת אופקיות, מלבד תווי הרווח הפרופורציוני של SCRIPT/VS. היא מיועדת לשימוש סוגי-האות בצפיפות 15 ל-3800 המסופקים עם SCRIPT/VS, כגון GT15 ו-ST15, וכן NT15 ו-HT15, (עברית Newcode ו-Oldcode, בהתאמה).

כשאתה מוסיף מיפרט DSMFIB חדש לקובץ DSMTFFIB כדי לתאר סוג-אות חדש ל-3800, עליך לקבוע איזו מן הטבלאות האלה מתארת את רוחב התווים ולזהות אותה עם המיצד WTABLE. אם אף אחת מן הטבלאות איננה תואמת את רוחבי התווים בסוג-האות החדש שלך, עליך לקדד טבלת רוחב חדשה.

ליחידות לוגיות המבוססות על היחידה הפיזית 3800 ועל סוגי-אות ברווח יחיד עם רווחים פרופורציוניים, הרוחב של '11'X, '12'X ו-'13'X חייב להיות 18, 15 ו-12 בטבלת הרוחב, בהתאמה. הרוחב של '40'X צריך להיות בתחום 12 עד 18.

סוגי-אות דרושים למדפסות עמוד

SCRIPT/VS מחייבת סוגי-אות מיוחדים ליצירת הפלט במדפסות עמוד של יבמ. ברירות המחדל שנבחרו על-ידי SCRIPT/VS וקבוצת התגים ההתחלית של גמל מחייבים את השימוש במוצרי סוג-האות הבאים:

- עבור מדפסת 4250
  - 5771-AAR: Monotype Times New Roman
  - 5771-AAW: Typewriter & Pi

עבור עברית

- 5771-AJC: Monotype Peninim

- עבור מדפסת עמוד 3820
  - 5771-ABA: Sonoran SERIF
  - 5771-ABC: PI and Specials

עבור עברית

- 5771-ADK: Hebrew

תוכל להתאים את DCF ו/או להשתמש באופציה CHARS של הפקודה NSCRIPT3, כדי להפנות אל קבוצות סוגי-אות אחרות מהקבוצות הדרושות המפורטות לעיל.

הקבוצה ההתחלית של תגי **גמל** משתמשת במשפחת סוגי-אות typewriter, ובמשפחת Pi and Special, בגדלים ובסגנונות שונים, של סוג-האות ההתחלי.

ברירות המחדל נבחרות על-ידי DSMLPLDT וקבוצת תגי **גמל** ההתחלית (ראה <u>DCF: GML Starter Set Implementation Guide</u> לפרטים נוספים על אופן בחירת ברירות המחדל בגמל).

ב-DSMPLPLDT, אופציית DF של המכלל DSMLDT מגדירה ברירת מחדל של סוג-אות מקודד המצביע על סוג-אות (הנקרא גם קבוצת תווים) ולטבלת קידוד. לדוגמה, DF=AFTPN840 מצביע על:

- AFT06H00: Monotype Peninim 10 נקודות
- AFTC0840: טבלת קידוד עברית (עם סימנים מיוחדים עבריים)

ו-DF=X0HB0A מצביע על:

- C0H0HB10: Hebrew10 (שלום) 10 נקודות
- TI000424: טבלת קידוד 424 (עברית Newcode עם סימנים מיוחדים עבריים).

אם אתה רוצה שברירת המחדל תציין סוג-אות אחר ו/או טבלת קידוד אחרת כלשהם, עליך:

- להתקין את מוצר התוכנה של סוג-האות המתאים
- לבחור את קוד סוג-האות שבו אתה רוצה להשתמש (ראה "DSMLPLDT: הגדרות יחידות לוגיות" בעמוד 333 לפרטים נוספים על התאמת קובץ DSMLPLDT לצרכיך).

במדפסת 4250, יש להתקין את מוצרי תוכנת סוג-האות המתאימים ולהריץ את תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות כדי ליצור את המפתח הדרוש. ראה "נספח ה. תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות של DCF" בעמוד 367 לפרטים נוספים על השימוש בתוכנית זו.

במדפסת עמוד 3820, יש ליצור את קובצי היעד (object) של סוגי האות המשמשים את SCRIPT/VS (וכן את האחרים הנחוצים במערכת המחשב שלך) בהתאם לנוהל המפורט ב:
<u>Preparing Fonts for Printing on the 3820 Printer and 3820 Page Printer User's Guide and Reference.</u>

כחלק מ-DCF, מספקת יבמ ששה-עשר סוגי-אות לשימוש עם תוכנית העריכה של SCRIPT/VS. כל סוג-אות הוא קבוצת תווים מלאה, הכוללת אותיות גדולות וקטנות, ותופסת שניים מחוצצי WCGM של מדפסת 3800 של יבמ.

סוגי האות של SCRIPT/VS הם:

GB10 - Gothic Bold צפיפות 10
GB12 - Gothic Bold צפיפות 12
GI12 - Gothic Italic צפיפות 12
GP12 - Gothic Proportional צפיפות 12
GR10 - Gothic Reverse צפיפות 10
GT10 - Gothic Text צפיפות 10
GT12 - Gothic Text צפיפות 12
GT15 - Gothic Text צפיפות 15
RT10 - Roman Text צפיפות 10
SB12 - Serif Bold צפיפות 12
SI10 - Serif Italic צפיפות 10
SI12 - Serif Italic צפיפות 10
SO12 - Serif Overstruck צפיפות 12
ST10 - Serif Text צפיפות 10
ST12 - Serif Text צפיפות 12
ST15 - Serif Text צפיפות 15

סוגי-אות של SCRIPT/VS

כל סוג-אות של SCRIPT/VS מורכב מארבעה קבצים של SYS1.IMAGELIB. עבור סוג-אות abcd, שמות הקבצים האלה יהיו:

XTB1abcd - טבלת סידור תווים עבור abcd
GRAFabdA - GCM המכיל תווי אות גדולה
GRAFabdB - GCM המכיל תווי אות קטנה
GRAFabdC - GCM המכיל תווי World Trade

תכולת מודולות התאמת התווים הגראפיים (GCM) לאותיות קטנות ולאותיות גדולות ממופה בתרשים 34 בעמוד 342. ל-GCM של World Trade יש מבנה שונה, הממופה בתרשים 36 בעמוד 345.

כל התווים בכל סוגי-האות של SCRIPT/VS נטענים באמצעות מנגנון GCM; המערכת אינה משתמשת באף אחת מקבוצות התווים המסופקות על-ידי יבמ. דבר זה מקטין במידה ניכרת את משך ההכנה להדפסה.

טבלת התרגום של כל סוג-אות ממפה את קוד ה-EBCDIC למיקומי WCGM בהתאמה חד-חד-ערכית למספר מיקטע (segment) GCM של כל תו. בסוג-האות הקרוי abcd, ה-GCM GRAFabdA תופס את הראשון מבין שני WCGM, ואילו GRAFabdB תופס את ה-WCGM השני. טבלת סידור התווים המסופקת איננה פונה ל-GARFabdC.

שים לב שבכל WCGM, מיקום X'00' (מיקטע 1) הוא רווח ריק, ומיקום X'2D' (מיקטע 46) הוא קו תחתי. תווים אלה מופיעים פעמיים, משום שלצרכי מיזוג תווים מרשומות בהקשה חופפת, מדפסת 3800 של יבמ משתמשת במיקום WCGM של כל תו, ולא בקוד EBCDIC שלו, כדי לקבוע אילו תווים הם רווחים ריקים וקווים תחתיים.
(ראה IBM 3800 Printing Subsystem Programmer's Guide.)

שים לב גם לכך שמיקום X'3F' ב-WCGM (מיקטע 64) איננו מנוצל ב-WCGM השני מבין השניים. הסיבה היא שקוד X'FF' שמור במדפסת 3800 לציון תו בלתי-מוקצה בטבלת התרגום. כאשר סוג-אות נטען לשני ה-WCGM האחרונים, ולא לשני הראשונים, ישתנה מיקום X'3F' ב-WCGM השני לקוד WCGM X'FF'.

עשר	Hex	EBCDIC	GARF.abdA & GCM	ECBDIC	GARF.abdB & GCM
1	00	40	רווח ממשי	40	רווח ממשי
2	01	C1	'A' גדולה	81	'a' קטנה
3	02	C2	'B' גדולה	82	'b' קטנה
4	03	C3	'C' גדולה	83	'c' קטנה
5	04	C4	'D' גדולה	84	'd' קטנה
6	05	C5	'E' גדולה	85	'e' קטנה
7	06	C6	'F' גדולה	86	'f' קטנה
8	07	C7	'G' גדולה	87	'g' קטנה
9	08	C8	'H' גדולה	88	'h' קטנה
10	09	C9	'I' גדולה	89	'i' קטנה
11	0A	4A	סימן הסנט (¢)	AD	סוגר מרובע שמאלי
12	0B	4B	נקודה (.)	AF	"כדור"
13	0C	4C	פחות מ- (<)	8C	פחות מ- או שווה ל-
14	0D	4D	סוגר שמאלי (()	8B	סוגר מכווץ שמאלי
15	0E	4E	סימן פלוס (+)	9E	פלוס/מינוס
16	0F	4F	'או' לוגי (|)	9F	היסטוגרמה
17	10	50	אמפרסנד (&)	13	דמוי-רווח (pseudo-blank) צפי' 15
18	11	D1	'J' גדולה	91	'j' קטנה
19	12	D2	'K' גדולה	92	'k' קטנה
20	13	D3	'L' גדולה	93	'l' קטנה
21	14	D4	'M' גדולה	94	'm' קטנה
22	15	D5	'N' גדולה	95	'n' קטנה
23	16	D6	'O' גדולה	96	'o' קטנה
24	17	D7	'P' גדולה	97	'p' קטנה
25	18	D8	'Q' גדולה	98	'q' קטנה
26	19	D9	'R' גדולה	99	'r' קטנה
27	1A	5A	סימן קריאה (!)	8F	הצטלבות
28	1B	5B	סימן דולר ($)	BD	סוגר מרובע ימני
29	1C	5C	כוכבית (*)	BF	מקף ארוך
30	1D	5D	סוגר ימני ())	9B	סוגר מכווץ ימני
31	1E	5E	נקודה-פסיק (;)	11	דמוי-רווח צפיפות 10
32	1F	5F	'לא' לוגי (¬)	DC	סימן קטע
33	20	60	סימן מינוס (-)	12	דמוי-רווח צפיפות 12
34	21	61	לוכסן (/)	BE	לא שווה
35	22	E2	'S' גדולה	A2	's' קטנה
36	23	E3	'T' גדולה	A3	't' קטנה
37	24	E4	'U' גדולה	A4	'u' קטנה
38	25	E5	'V' גדולה	A5	'v' קטנה
39	26	E6	'W' גדולה	A6	'w' קטנה
40	27	E7	'X' גדולה	A7	'x' קטנה
41	28	E8	'Y' גדולה	A8	'y' קטנה
42	29	E9	'Z' גדולה	A9	'z' קטנה
43	2A	BB	פינה ימנית תחתונה	BB	פינה ימנית תחתונה
44	2B	6B	פסיק (,)	BC	פינה שמאלית עליונה
45	2C	6C	סימן אחוז (%)	AC	פינה ימנית עליונה
46	2D	6D	קו תחתי (_)	6D	קו תחתי (_)
47	2E	6E	גדול מ- (>)	AE	גדול מ- או שווה ל-
48	2F	6F	סימן שאלה (?)	E0	לוכסן הפוך
49	30	F0	ספרה '0'	B0	'0' תלויה
50	31	F1	ספרה '1'	B1	'1' תלויה
51	32	F2	ספרה '2'	B2	'2' תלויה
52	33	F3	ספרה '3'	B3	'3' תלויה
53	34	F4	ספרה '4'	B4	'4' תלויה
54	35	F5	ספרה '5'	B5	'5' תלויה
55	36	F6	ספרה '6'	B6	'6' תלויה
56	37	F7	ספרה '7'	B7	'7' תלויה
57	38	F8	ספרה '8'	B8	'8' תלויה
58	39	F9	ספרה '9'	B9	'9' תלויה
59	3A	7A	נקודתיים (:)	EB	מפגש 'ד' ימני
60	3B	7B	סימן "דיאז" (#)	EC	מפגש 'ד' שמאלי
61	3C	7C	סימן "אט" (@)	CB	מפגש 'ד' תחתי
62	3D	7D	גרש (')	CC	מפגש 'ד' עילי
63	3E	7E	סימן שוויון (=)	FA	קו אנכי
64	3F	7F	מרכאות (")		

תרשים 34. תכולת GCM לסוג-אות 3800 של SCRIPT/VS: דימויי סריקת תווים לכל סוג-אות של SCRIPT/VS בשם "abcd" נמצאים במודולות התאמת תווים גראפיים (GCM) בשם GRAFabdA ו-GRAFabdB. כיוון התווים (כגון פינות) מתייחס להדפסה לועזית (שמאל ימין).

שינוי סוגי-אות של SCRIPT/VS

נחוצים שני שלבים נפרדים ליצירת סוג-אות חדש או לשינוי סוג-אות קיים:

- יש ליצור מודולת התאמת תווים גראפיים (GCM) חדשה המכילה את דימויי הסריקה (raster image) של התווים החדשים.
- יש ליצור טבלת סידור תווים חדשה שתזהה את ה-GCM החדש ותמפה כל תו ב-GCM למיקום WCGM.

כדי לבצע שלבים אלה, יש להשתמש בתוכנית השירות IEBIMAGE, המתוארת ב-IBM 3800 Printing Subsystem Programmer's Guide,

יצירת מודולת התאמת תווים גראפיים חדשה

יש להשתמש במשפט GRAPHIC בתוכנית השירות IEBIMAGE ליצירת GCM חדשה.

אם מסופקים raster images חדשים לתווים החדשים, השתמש בצורת ASSIGN, ואחריה עד 24 רשומות המכילות raster images בעמודות 1 עד 18, ומספרים סודרים בעמודות 25 עד 30. (ראה תרשים 35.)

אם נכללים ב-GCM החדש character images הלקוחים מ-GCM אחר (לדוגמה, GARFabdC, המכיל את הגראפיקה World Trade National Use Graphics לסוג-האות abcd), השתמש בצורת REF= וזהה את התווים שיש להעתיקם באמצעות מספר מיקטע GCM שלהם.

לדוגמה, המשפטים הבאים יוצרים סוג-אות חדש בשם GTWT, שהוא גירסה שונה במקצת של סוג-אות GT10 של SCRIPT/VS:

```
∂I   INCLUDE  GT2B,DELSEG=(17,31,33)
∂G   GRAPHIC  ASSIGN=(11,10)
     **  ******          SEQ=13
     **  **  **          SEQ=14
     **  **  **          SEQ=15
     **  **  **          SEQ=16
     **  ******          SEQ=17
∂G   GRAPHIC  ASSIGN=(12,12)
    **  ****             SEQ=13
    **    **             SEQ=14
    **   **              SEQ=15
    **  **               SEQ=16
    **  ****             SEQ=17
∂G   GRAPHIC  ASSIGN=(13,15)
      **  ****           SEQ=13
      **  **             SEQ=14
      **  ****           SEQ=15
      **    **           SEQ=16
      **  ****           SEQ=17
∂N   NAME     GT2D
∂I   INCLUDE  GT12
∂T   TABLE    GCMLIST=(GT2A,GT2D),CGMID=(FF,FF)
∂N   NAME     J76T
```

תרשים 35. דוגמת שינויי סוג-אות (רווחים מיוחדים): משפטים אלה יוצרים סוג-אות חדש בשם J76T, שהוא שינוי של סוג-אות GT12 של SCRIPT/VS. הוא מחליף את הרווחים המיוחדים (11, 12 ו-13 הקסאדצימליים) ש-SCRIPT/VS משתמשת בהם ליישור, עם ספרות קטנות המייצגות את צפיפותו של כל רווח מיוחד.

```
@I  INCLUDE  GT0A,DELSEG=(28,32,60)
@G  GRAPHIC  REF=((7,5B),(9,7B),(13,6A)),GCM=GT0C
@N  NAME     GT0D
@I  INCLUDE  GT10
@T  TABLE    GCMLIST=(GT0D,GT0B),LOC=((5F),(6A,1F,0))
@N  NAME     GTWT
```

סוג-האות GTWT מכיל את סימני הפזטה, הלירה סטרלינג והיין במקום סימני הדולר, הדיאז והלא-הלוגי.

שים לב שכל סוגי-האות של SCRIPT/VS משתמשים בכל מיקומי WCGM הזמינים. כל תו חדש שאתה מוסיף חייב לתפוס את מקומו של תו קיים, אם כי לא בהכרח בעל אותו קוד EBCDIC. אם השתמשת במשפט INCLUDE כדי להעתיק GCM של SCRIPT/VS, עליך להשתמש במילת המפתח DELSEG כדי למחוק מיקטעים במספר שווה לזה שאתה רוצה להוסיף אחר-כך.

יצירת טבלת סידור תווים חדשה

יש להשתמש במשפט TABLE של תוכנית השירות IEBIMAGE כדי ליצור טבלת סידור תווים חדשה.

ה-GCM המכילות את ה-raster image לסוג-האות חייבות להיות מזוהות במילת המפתח GCMLIST. אלה יכולות להיות GCM חדשות לגמרי, או שילוב של אלה שסופקו עם SCRIPT/VS ואחרות שנוצרו עכשיו. לדוגמה,

```
@T TABLE GCMLIST=(GT2A,GT2B),...
```

CGMID=(FF,FF) מפורט עבור כל סוגי-האות של SCRIPT/VS. פקודה זו משעה את הטענת כל קבוצות התווים המסופקות על-ידי יבמ ל-3800, ושומר שני רביעי WCGM עבור ה-GCM שהוטענו מ-SYS1.IMAGELIB. אם נעשה שימוש במשפט INCLUDE כדי להעתיק טבלת סידור תווים של SCRIPT/VS, אין צורך לציין את מילת המפתח הזאת.

אם מוסיפים ל-GCM תו חדש בעל קוד EBCDIC שלא הוקצה קודם לכן, יש להכניס שינוי מתאים בטבלת התרגום, כדי לזהות את מיקום WCGM שתופס ה-raster image. (אי-הקפדה על תיאום זה תגרום לפסילת הטעינה בשעת תיחול המדפסת.) לדוגמה,

```
@T TABLE LOC=((6A,1F,0)),...
```

ולהפך, אם מסלקים תו מ-GCM באמצעות מילת המפתח DELSEG של משפט INCLUDE ומחליפים אותו בתו בעל קוד EBCDIC אחר, יש לסלק את רישום התו המקורי מטבלת התרגום. (אם אין עושים זאת, שני קודי EBCDIC שונים יביאו להיווצרות אותו דימוי גראפי.) לדוגמה,

```
@T TABLE LOC=((5F)),...
```

GCM &GRAF.abdc	EBCDIC	מיקטע עשי הקס	
Uppercase U Umlaut	5B	00	1
Uppercase A Umlaut	7B	01	2
Uppercase O Umlaut	7C	02	3
Uppercase C Cedilla	E0,5B	03	4
Uppercase Digraph	7B	04	5
Uppercase O Scandinavian	7C	05	6
Peseta	5B	06	7
Uppercase N Tilde	7B	07	8
Pound Sterling	7B	08	9
Uppercase O Tilde	7C,7B	09	10
Uppercase A Tilde	7C,7B	0A	11
Uppercase A Scandinavian	5B	0B	12
Yen	5B	0C	13
Uppercase E Acute	4A,E0	0D	14
Lowercase U Umlaut	D0,A1	0E	15
Lowercase A Umlaut	C0	0F	16
Lowercase O umlaut	7C	10	17
Lowercase C Cedilla	E0,6A,A1	11	18
Lowercase Digraph	C0	12	19
Lowercase O Scandinavian	6A	13	20
Lowercase N Tilde	6A	14	21
Lowercase O Tilde	6A,C0	15	22
Lowercase A Tilde	79,C0	16	23
Lowercase A Scandinavian	D0	17	24
Lowercase E Acute	5A,C0,D0,97	18	25
Lowercase Ess Tset	A1	19	26
Lowercase A Grave	7C,C0	1A	27
Lowercase E Grave	D0	1B	28
Lowercase I Grave	A1	1C	29
Lowercase O Grave	6A	1D	30
Lowercase U Grave	79,6A	1E	31

תרשים 36. תכולת GCM של סוג-אות World Trade של SCRIPT/VS: כל סוג-אות של SCRIPT/VS בשם "abcd" כולל מודולת התאמת תווים גראפית (GCM) בשם GRAFabdC, המכילה תווים לשימוש בשפות לאומיות (World Trade National Use Graphics). הקצאות EBCDIC המומלצות לתווים אלו מופיעות בטבלה זו.

דוגמאות

תרשים 35 בעמוד 343 מדגים כיצד אפשר לבצע החלפת character image בהתאמה חד-חד-ערכית. סוג-האות החדש, שיקרא J76T, זהה ל-GT12, מלבד זאת שהרווחים המיוחדים (11, 12 ו-13 הקסאדצימליים) אינם עוד רווחים ריקים, אלא הם מכילים ספרות קטנות המייצגות את צפיפותם, בהתאמה. אין שינוי בשום קוד EBCDIC, כך שטבלת התרגום עבור J76T זהה לזו שהועתקה מ-GT12. השינוי היחיד הדרוש כאן הוא ב-GCMLIST, כדי לזהות את ה-GCM החדשה.

"יצירת מודולת התאמת תווים גראפיים חדשה" בעמוד 343 מדגימה כיצד אפשר לכלול תווים מה-World Trade GCM בסוג-אות חדש. סוג-אות זה, שיקרא GTWT, זהה ל-GT10, מלבד זאת שסימן הדולר מוחלף בסימן הפזטה, סימן הדיאז מוחלף בסימן הלירה סטרלינג והסימן לא-לוגי מוחלף בסימן היין. רק לסימן היין יהיה קוד EBCDIC שונה מזה של התו שאת מקומו הוא תופס ב-WCGM.

לתווי World Trade ב-GCM של World Trade יש הקצאות EBCDIC שרירותיות. יש להקצות להם קודי EBCDIC חדשים באמצעות מילת המפתח =REF של משפט INCLUDE עם יצירת GCM חדשה. תרשים 36 מפרט את תכולת ה-World Trade GCM ומציין את הקצאות EBCDIC המומלצות לכל תו הנכלל בו.

סוגי-אות לשימוש עם SCRIPT/VS

סוגי-האות המתוארים בנספח זה מסופקים ביחד עם SCRIPT/VS לשימוש עם מדפסת 3800. אפשר לציין שם סוג-אות אחד או שניים עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3 (לפרטים, ראה "CHARS: פירוט סוגי-אות" בעמוד 11). כללית, אי-אפשר לשלב באופציית CHARS סוגי-אות של SCRIPT/VS עם סוגי-האות של יבמ 3800 המפורטים בתרשים 27 בעמוד 298.

תרשים 37 מונה את סוגי-האות המסופקים עם SCRIPT/VS לשימוש במדפסת 3800. כל-אחד מהם הוא סוג-אות מלא, הכולל אותיות גדולות וקטנות.

סוגי-אות תמליל	סוגי-אות מודגשים	סוגי-אות מיוחדים
GT10 Gothic (צפיפות 10) GT12 Gothic (צפיפות 12) GT15 Gothic (צפיפות 15)	GB10 Gothic Bold GB12 Gothic Bold GI12 Gothic Italic	GR10 Gothic Reverse PG12 Proportional
ST10 Serif (צפיפות 10) ST12 Serif (צפיפות 12) ST15 Serif (צפיפות 15)	SI10 Serif Italic SI12 Serif Italic SB12 Serif Bold	RT10 Roman Text SO12 Serif Overstruck

תרשים 37. כל סוגי-האות ל-מדפסת 3800 דגם 1 ודגם 3 במצב תואמות (MVS בלבד) המסופקים עם SCRIPT/VS: כל סוג-אות הוא קבוצה מלאה של אותיות גדולות וקטנות ותווים מיוחדים. אפשר לציין שניים מסוגי-האות האלה עם אופציית CHARS של הפקודה NSCRIPT3.

GT10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

GT12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

GT15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 38. סוגי-אות של SCRIPT/VS: Gothic Text

ST10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

ST12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

ST15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
																	3F
											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 39. סוגי-אות של SCRIPT/VS: Serif Text

GB10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

GB12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	
30																	
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

GI12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 40. סוגי-אות של SCRIPT/VS: Gothic Highlight

SI10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F
00																
10																
20																
30																
40											¢	.	<	(	+	|
50	&										!	$	*	)	;	¬
60	-	/										,	%	_	>	?
70											:	#	@	'	=	"
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬			
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§		
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤		
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|					

SI12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F
00																
10																
20																
30																
40											¢	.	<	(	+	|
50	&										!	$	*	)	;	¬
60	-	/										,	%	_	>	?
70											:	#	@	'	=	"
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬			
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§		
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤		
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|					

SB12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F
40											¢	.	<	(	+	|
50	&										!	$	*	)	;	¬
60	-	/										,	%	_	>	?
70											:	#	@	'	=	"
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬			
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§		
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤		
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|					

תרשים 41. סוגי-אות של SCRIPT/VS: Serif Highlight

GR10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4F
50	[illegible]										[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5F
60	[illegible]	[illegible]										[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	6F
70											[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	7F
80		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]				[illegible]	8F
90		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	9F
A0			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	AF
B0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]				BF
C0		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]				CF
D0		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]			DF
E0	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]			EF
F0	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

GP12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤	(	+	+	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}		)	±	■	9F
A0	·		s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I							CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R			§				DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						FF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 42. סוגי־אות של Gothic Special Purpose :SCRIPT/VS

RT10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	●	AF
B0	°	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF

S012

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10	·																1F
20																	2F
30																	3F
40											♦	≂	<	←	+	+	4F
50	&										÷	$	*	→	÷	¬	5F
60	—	⌿										⊤	%	—	>	?	6F
70											÷	#	@	⊥	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			+	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		⊥	T	[	≥	●	AF
B0	°	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		⊥	T	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		⊥	T				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			+	+			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	+						EF

תרשים 43. סוגי-אות של SCRIPT/VS: Serif Special Purpose

בנוסף לסוגי האות הלועזיים מכירה HDCF בסוגי אות עבריים. תרשים 44 מתאר את סוגי האות העבריים Newcode, ותרשים 45 בעמוד 354 מתאר את סוגי האות העבריים Oldcode. הטיפול בסוגי אות אלה זהה למתואר ב"נספח ג. סוגי-אות למדפסת 3800 המסופקים עם SCRIPT/VS" בעמוד 341.

סוג-אות Newcode ללא שילוב		
שם סוג-אות	**תאור**	**צפיפות**
HN10		10
HNB0	שמן	10
HN12		12
HNB2	שמן	12
HN15		15

- סוג-אות זה נחשב כ-3 סוגי-אות ולכן לא ניתן לשילוב עם סוג-אות אחר, למשל שמן.
- סוג-אות זה אינו פרופורציונאלי ואינו מכיל רווחים בגדלים משתנים (Pseudo blanks).

סוג-אות Newcode בר-שילוב		
שם סוג-אות	**תאור**	**צפיפות**
NT0		10
ND0	שמן	10
NT2		12
ND2	שמן	12
NT5		15

- סוג-אות זה נחשב כ-2 סוגי-אות ולכן ניתן לשילוב עם סוג-אות אחר.
- אותיות לועזיות קטנות מוצגות כגדולות.

סוג-אות Newcode בר-שילוב קבוע		
שם סוג-אות	**תאור**	**צפיפות**
NT10		10
NB10	שמן	10
NT12		12
NB12	שמן	12
NT15		15

- סוג-אות זה נחשב כ-3 סוגי-אות ולכן ניתן לשילוב עם בן-זוג קבוע:

  NT10 עם NB10

  NT12 עם NB12

סוג-אות Newcode פרופורציונלי		
שם סוג-אות	**תאור**	**צפיפות**
NDSA		12 הדסה

- סוג-אות זה נחשב כ-2 סוגי-אות.
- מכיל תווים פרופורציונליים ללא אותיות לועזיות קטנות.

תרשים 44. סוגי-אות עבריים Newcode.

סוג-אות Oldcode עברית במקום אנגלית		
שם סוג-אות	תאור	צפיפות
HB10		10
HD10	שמן	10
HB12		12
HD12	שמן	12
HB15		15

- סוג-אות זה נחשב כסוג-אות יחיד.
- האותיות העבריות מופיעות במקום האותיות הלועזיות.

סוג-אות Oldcode מלא		
שם סוג-אות	תאור	צפיפות
HT10		10
HBD0	שמן	10
HT12		12
HBD2	שמן	12
HT15		15

- סוג-אות זה נחשב כ-2 סוגי-אות
- מכיל אותיות עבריות (במקום אותיות לועזיות קטנות) ואותיות לועזיות גדולות בלבד.

סוג-אות Oldcode עברית בלבד		
שם סוג-אות	תאור	צפיפות
HL10		10
HLB0	שמן	10
HL12		12
HL15		15

- סוג-אות זה נחשב כסוג-אות יחיד.
- האותיות העבריות מופיעות בו במקום האותיות הלועזיות הקטנות, ואין אותיות לועזיות כלל.

סוג-אות Oldcode פרופורציונלי		
שם סוג-אות	תאור	צפיפות
HDSA		12 הדסה

- סוג-אות זה נחשב כ-2 סוגי-אות.
- מכיל תווים פרופורציונליים ללא אותיות לועזיות קטנות.

תרשים 45. סוגי-אות עבריים Oldcode.

HN10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	¦						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HN12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HN15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 46. סוגי-אות עבריים Newcode של SCRIPT/VS: ללא שילוב

HNB0

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%		>	?	6F
70		ת									:	#	@	┬	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	●	AF
B0	0	I	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HNB2

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%		>	?	6F
70		ת									:	#	@	┬	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	●	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 47. סוגי-אות עבריים Newcode של SCRIPT/VS: ללא שילוב, שמן

NT10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

NT12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

NT15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	>	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	^{0}	^{1}	^{2}	^{3}	^{4}	^{5}	^{6}	^{7}	^{8}	^{9}		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 48. סוגי-אות עבריים Newcode של SCRIPT/VS: בר-שילוב קבוע

NB10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%		>	?	6F
70		ת									:	#	@	⊤	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	$_{0}$	$_{1}$	$_{2}$	$_{3}$	$_{4}$	$_{5}$	$_{6}$	$_{7}$	$_{8}$	$_{9}$		┘	┐	]	≠	─	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

NB12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	<	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%		>	?	6F
70		ת									:	#	@	⊤	=	"	7F
80		a	b	c	d	e	f	g	h	i		{	≤			┼	8F
90		j	k	l	m	n	o	p	q	r		}			±	■	9F
A0			s	t	u	v	w	x	y	z		└	┌	[	≥	•	AF
B0	$_{0}$	$_{1}$	$_{2}$	$_{3}$	$_{4}$	$_{5}$	$_{6}$	$_{7}$	$_{8}$	$_{9}$		┘	┐	]	≠	─	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 49. סוגי-אות עבריים של Newcode SCRIPT/VS: בר-שילוב קבוע, שמן

NDSA

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	¢	.	]	(	+	|	4F
50	&	י	ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/	ע	ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש		,	%	_	[	?	6F
70		ת									:	#	@	'	=	"	7F
80		A	B	C	D	E	F	G	H	I		{	≤			+	8F
90		J	K	L	M	N	O	P	Q	R		}			±	■	9F
A0		S	T	U	V	W	X	Y	Z		└	┌	[	≥	•		AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I							CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						FF

תרשים 50. סוגי-אות עבריים Newcode של SCRIPT/VS: פרופורציונלי

HB10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	×	(	+	|	4F
50	א										!	לי	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	$	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80																	8F
90													■				9F
A0																	AF
B0																	BF
C0		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י							CF
D0		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע							DF
E0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HB12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10																	
20																	
30																	3F
40											¢	.	×	(	+	|	4F
50	א										!	לי	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	$	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80																	8F
90													¤				9F
A0																	AF
B0																	BF
C0		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י							CF
D0		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע							DF
E0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HB15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
30																	3F
40											¢	.	×	(	+	|	4F
50	א										!	לי	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	$	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80																	8F
90													¤				9F
A0																	AF
B0																	BF
C0		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י							CF
D0		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע							DF
E0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 51. סוגי-אות עבריים Oldcode של SCRIPT/VS: עברית במקום אנגלית

HD10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	א										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%		>	?	6F
70											:	#	@	⊤	=	"	7F
80																	8F
90													¤				9F
A0																	AF
B0																	BF
C0		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י							CF
D0		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע							DF
E0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HD12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10																	1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	א										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%		>	?	6F
70											:	#	@	⊤	=	"	7F
80																	8F
90													¤				9F
A0																	AF
B0																	BF
C0		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י							CF
D0		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע							DF
E0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9							EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 52. סוגי-אות עבריים Oldcode של SCRIPT/VS: עברית במקום אנגלית, שמן

HT10

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10	א																1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@		=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		{	≤			┼	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}			±	■	9F
A0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	─	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF

HT12

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	
10	א																
20																	
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@		=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		{	≤			┼	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}			±	■	9F
A0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	─	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF

HT15

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
																	0F
																	1F
																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	>	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		{	≤			┼	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}			±	■	9F
A0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	─	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF

תרשים 53. סוגי-אות עבריים של Oldcode :SCRIPT/VS Oldcode מלא

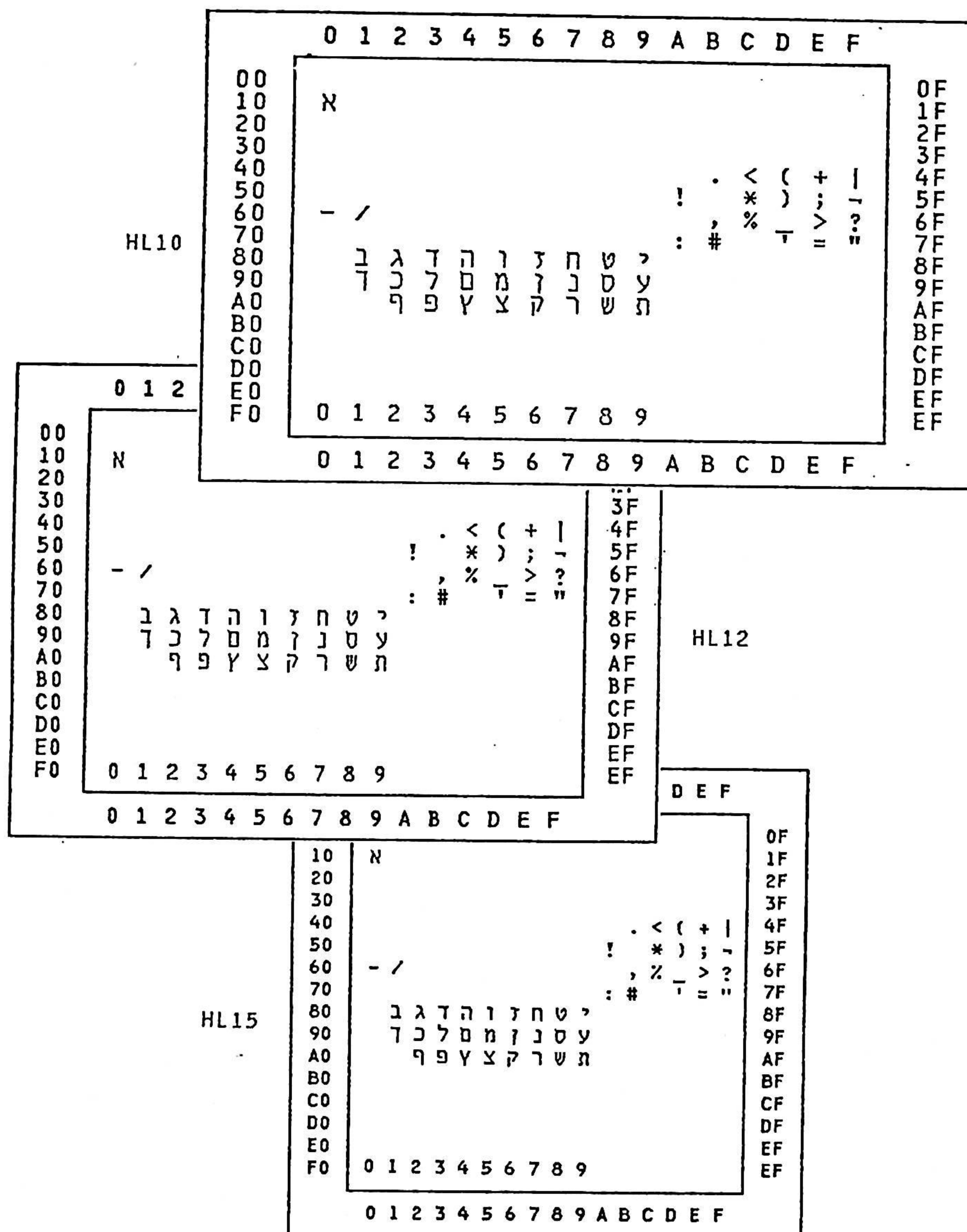
HBD0

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10	א																1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%		>	?	6F
70											:	#	@	⊤	=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		{	≤			┼	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}			±	▫	9F
A0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	●	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

HBD2

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10	א																1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	<	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%		>	?	6F
70											:	#	@	⊤	=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		{	≤			┼	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}			±	▫	9F
A0			ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	●	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I		┴	┬				CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z			├	┤			EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						EF
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	

תרשים 54. סוגי-אות עבריים Oldcode של SCRIPT/VS: Oldcode מלא, שמן

תרשים 55. סוגי-אות עבריים Oldcode של SCRIPT/VS: עברית בלבד

HDSA

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00																	0F
10	א																1F
20																	2F
30																	3F
40											¢	.	]	(	+	|	4F
50	&										!	$	*	)	;	¬	5F
60	-	/										,	%	_	[	?	6F
70											:	#	@	'	=	"	7F
80		ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י			{	≤	(	+	8F
90		ך	כ	ל	ם	מ	ן	נ	ס	ע		}		)	±	■	9F
A0	-		ף	פ	ץ	צ	ק	ר	ש	ת		└	┌	[	≥	•	AF
B0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9		┘	┐	]	≠	—	BF
C0		A	B	C	D	E	F	G	H	I							CF
D0		J	K	L	M	N	O	P	Q	R				§			DF
E0	\		S	T	U	V	W	X	Y	Z							EF
F0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	|						FF

תרשים 56. סוגי-אות עבריים Oldcode של SCRIPT/VS: פרופורציונלי

התוכנית Font Library Index, משמשת ליצירת מפתח של סוגי-האות המצויים בספריה. תוכנית זו מופעלת רק על סוגי-אות למדפסות עמוד. מפתח סוגי-האות דרוש ל-SCRIPT/VS כדי לקבוע, על-סמך תיאור סוג-האות במילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], באם סוג-האות המבוקש עומד לרשות היחידה הלוגית הנוכחית, ולנטיית התמליל. אם נמצא זמין, מהו המזהה שלו במערכת המארחת.

תוכנית המפתח יוצרת ומאחסנת קובץ נוסף, בשם DCFINDEX. קובץ זה יכיל רשומה אחת עבור כל משפחה של סוגי-אות בספריה, כאשר משפחה מאופיינת ע"י צורת אות זהה. כל סוג-אות במשפחה מתואר ע"י שדה מובנה, כמודגם בתרשים 57.

תוכנית המפתח גם יוצרת דו"ח, כמודגם בתרשים 59 בעמוד 372 ובתרשים 60 בעמוד 373. הדו"ח מפרט את תכולת הספריה במונחים המשמשים בעת זיהוי סוג-האות במיצד **טפוס** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]. סוגי-האות המקודדים (coded fonts) וטבלאות הקידוד (code pages) מפורטים בנוסף לסוגי-האות. חלק זה של הדו"ח מוצג בתרשים 60 בעמוד 373. תרשים 61 בעמוד 374 ו-תרשים 62 בעמוד 375 מתארים פלט דומה כפי שהוא נוצר עבור מדפסת העמוד 3820.

אין ליצור ספריה אחת המכילה קבוצות סוגי-אות של יחידות פלט שונות. לדוגמה, אם אתה משתמש בתוכנית המפתח, ומנסה לבנות מפתח מתוך הספרייה המכילה סוגי-אות הן למדפסת 4250 והן למדפסת 3820, תוכנית המפתח תסתיים מייד והמערכת תציג קוד שגיאה 28.

אפשר איפוא להעזר בדו"ח כדי לדעת מהם הערכים התקפים לשימוש עם אופציית הפקודה CHARS ועם המיצדים **טפוס**, **סוג** ו-**טבלתקדוד** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות], הישימים לספריית סוג-האות. אפשר להשתמש במזהה סוג-אות מקודד (coded font) כערך עבור אופציית הפקודה CHARS והמיצד **סוג** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]. אפשר להשתמש במזהה טבלת הקידוד (code page) כערך למיצד **טבלתקדוד** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]. מזהה סוג-האות איננו משמש במישרין כמיצד, אבל הוא מציין את ה-object שבו תשתמש המערכת כאשר ערכי התיאור שלו מפורטים עם המיצד **טפוס** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות].

אפשר להוציא את הדו"ח כפלט לקובץ או ל-SYSOUT class, בהתאם לסביבת המערכת.

הערה: הכרח להשתמש בתוכנית ליצירת DCFINDEX בכל פעם שמשנים קובץ סוג-אות בספריית סוגי-אות.

סביבות הפעלה

עבור מדפסות עמוד, תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות של DCF תפעל בכל הסביבות שבהן יכולות להתקיים ספריות סוגי-אות: VM/SP CMS ו-MVS.

שם שדה	אורך	תכולה
פשמ (SFI)	8	פתיח לשדה מובנה
יחידה	1	קוד יחידה (4250 או 3820)
צורת-אות	32	שם משפחת סוג האות
נקודות	2	גודל סוג-אות (בנקודות עשרוניות)
משקל	1	קוד קבוצת משקל (0-9)
רוחב	1	קוד קבוצת רוחב (0-9)
מתארים	2	מאפייני סוג-האות (נטוי, למשל)
מערכת מארחת	8	שם קובץ סוגי-אות (במערכת המארחת)

תרשים 57. תכולה של שדה מובנה במפתח ספריית סוגי-אות: תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות יוצרת קובץ אחד נוסף בספריית סוגי האות, המכיל מפתח המבוסס על מתארי סוג-האות בספריה. כל סוג-אות בספריה יתואר במפתח במושגים של המתארים המפורטים למעלה. ערכי המתארים יתקבלו מהשדות המובנים השונים של כל סוג-אות.

VM/SP CMS

ב-CMS, ספריית סוגי-האות תהיה אוסף של קבצי CMS, בעלי סוג-קובץ משותף, כברירת מחדל או לפי קביעת המשתמש, המצויה בדיסק CMS; קבצי סוג-האות יהיו קבצי CMS שונים, ומפתח ספריית סוגי-האות יהיה קובץ CMS בעל שם-הקובץ DCFINDEX.

לדוגמה, ספריה קטנה של סוגי-אות ממשפחת Monotype Peininim עשויה לכלול את הקבצים הבאים:

```
AFT02H00 FONT4250 G1
AFT02H01 FONT4250 G1
AFT03H00 FONT4250 G1
AFT03H01 FONT4250 G1
AFT04H00 FONT4250 G1
AFT04H01 FONT4250 G1
AFT05H00 FONT4250 G1
AFT05H01 FONT4250 G1
```

כדי ליצור את המפתח, צריכה התוכנית לבדוק כל קובץ של הספריה על הדיסק, ואם הקובץ הוא סוג-אות, להוסיף כניסת מפתח.

כדי ליצור את מפתח ספריית סוגי-האות, יש לתת את פקודת CMS הבאה:

```
dsmcmf30 font4250 g
```

התוכנית DSMCMF30 תיצור את קובץ CMS הבא:

```
DCFINDEX FONT4250 G1
```

הדו"ח יווצר עם סוג-קובץ LISTING על אותו דיסק. בדוגמה זו, הדו"ח יכתב בקובץ FONT4250 LISTING G.

OS/VS2 MVS

ב-MVS, ספריית סוגי-האות היא קבוצת נתונים מחולקת; קבצי היעד (objects) של סוג-האות הם אברי קבוצת נתונים מחולקת ומפתח ספריית סוגי-האות הוא אבר בשם DCFINDEX.

לדוגמה, קבוצה קטנה של סוגי-אות ממשפחת Monotype Peninim ב-SYS1.FONT4250 עשויה להכיל את שמות האברים הבאים:

```
AFT02H00
AFT02H01
AFT03H00
AFT03H01
AFT04H00
AFT04H01
AFT05H00
AFT05H01
```

כדי ליצור את המפתח, חייבת תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות לבדוק כל אבר של הספריה המפורט במדריך קבוצת הנתונים המחולקת, ואם האבר הוא סוג-אות, להוסיף כניסת מפתח לסוג-אות זה.

יש לבצע את ה-job הבא כדי ליצור את מפתח ספריית סוגי-האות:

```
//INDEX   JOB ...
//        EXEC PGM=DSMBOF30
//STEPLIB  DD DSN=DCF.R30.LOAD,DISP=SHR
//SYSPRINT DD SYSOUT=A
//FONTLIB  DD DISP=OLD,DSN=SYS1.FONT4250
//
```

התוכנית DSMBOF30 תוסיף אבר אחד, DCFINDEX שמו, ל-SYS1.FONT4250. מילת המפתח SYSPRINT DD מגדירה איפה ירשם הדו"ח. ב-JCL שבדוגמה, הרישום הוא SYSOUT; אפשר לשמור אותו במקוון אם מציינים קבוצת נתונים כאשר: RECFM=VBM, BLKSIZE=1022, LRECL=125.

עבור מדפסת העמוד 3820, השינוי היחיד הנחוץ ב-JCL שבדוגמה לעיל הוא שם הקובץ של ספריות סוגי-האות המכילות את סוגי-אות למדפסת העמוד 3820. בדוגמה זו, שם הקובץ יהיה SYS1.FONT3820 למדפסת העמוד 3820.

קודי שגיאה של תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות

תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות מציבה קודי שגיאה הנובעים מעיבוד המפתח. תרשים 58 מפרט את קודי השגיאה שמציבה תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות.

קוד שגיאה	משמעות
0	ביצוע רגיל
4	שגיאת OPEN בקובץ הדו"ח
8	אין יעדי סוג-אות בספריית סוגי-האות
12	שגיאת OPEN בספריית סוגי-אות
16	אין מספיק מרחב אחסון לעיבוד
20	שגיאת קריאה בספריית סוגי-אות
24	אי-אפשר למצוא object של סוג-אות בספריית סוגי-אות
28	קבצי סוג-אות ליותר מיחידת פלט אחת בספריית סוגי-אות
32	שגיאת מכלל שירותי ספריה

תרשים 58. קודי השגיאה של תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות

דו״ח תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות

דו״ח תוכנית מפתח ספריית סוגי-האות, שדוגמתו מופיעה בתרשים 59 בעמוד 372 ובתרשים 60 בעמוד 373, וכן בתרשים 61 בעמוד 374 ובתרשים 62 בעמוד 375, מספק רשימת תכולה של ספריית סוגי-האות. תאור סוגי האות נעשה במונחים שבשימוש במיצד **טפוס** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות]. שים לב ששם משפחת האותיות מושמט מכל הרישומים.

כל סוגי-האות של משפחת אותיות מקובצים ביחד. בכל משפחת אותיות, סוגי-האות מסודרים לפי גודלם בנקודות, קבוצת העובי והמשקל ומאפיינים אחרים (מתארים). לכל רישום נתון זיהוי סוג-האות. כמו כן, בכל רישום נתון, ברירות המחדל של ריווח שורות, רווח ספרה ורווח בין מלים מוצגות כמידע נוסף.

הגודל בנקודות עשוי לנוע מ-6 עד 72 ועד בכלל.

ערכי העובי, הרוחב והמתארים מוסברים בתיאור המיצד **טפוס** של מילת הבקרה .הס [הגדר סוג-אות].

סוגי-אות המתוארים באורח זהה ב-DCFINDEX יסומנו ככפילויות.

DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT4250 PAGE: 1
DEVICE: 4250

TYPEFACE NAME: HADASSAH

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
AFT02H08	06	Medium	Normal		078	027	018
AFT02H09	06	Bold	Normal		078	026	017
AFT03H08	07	Medium	Normal		090	031	020
AFT03H09	07	Bold	Normal		090	029	019
AFT04H08	08	Medium	Normal		103	035	023
AFT04H09	08	Bold	Normal		103	033	021
AFT05H08	09	Medium	Normal		116	040	026
AFT05H09	09	Bold	Normal		116	038	025
AFT06H08	10	Medium	Normal		129	044	029

הערה: POINT SIZE מבוטא בחלקי 72 של אינץ', בקירוב.
SPACE מבוטא ביחידות מדפסת (PEL).

DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT4250 PAGE: 7
DEVICE: 4250

TYPEFACE NAME: HADASSAH

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
AFT06H09	10	Bold	Normal		129	041	027
AFT07H08	11	Medium	Normal		142	049	032
AFT07H09	11	Bold	Normal		142	046	031
AFT08H08	12	Medium	Normal		155	053	035
AFT08H09	12	Bold	Normal		155	050	033

הערה: POINT SIZE מבוטא בחלקי 72 של אינץ', בקירוב.
SPACE מבוטא ביחידות מדפסת (PEL).

תרשים 59. דוגמאות דו"ח של תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות ל-4250: מתארים אחרים של סוג-אות עשויים לכלול UNDERSCORE, REVERSE, OUTLINE ו-OVERSTRUCK.

```
DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT4250   PAGE: 11

   FONT IDENTIFIER:  AFT06H08 HADASSAH

         CODED FONT    CODE PAGE

          AFTHA840      AFTC0840  HEBREW SET H (4250)

   FONT IDENTIFIER:  AFT06008  MONOTYPE TIMES NEW ROMAN

         CODED FONT    CODE PAGE

          AFTTR361      AFTC0361  INTERNATIONAL SET 5 (4250)
          AFTTR382      AFTC0382  AUSTRIA, GERMANY, SWITZERLAND
          AFTTR383      AFTC0383  BELGIUM
          AFTTR384      AFTC0384  BRAZIL
          AFTTR385      AFTC0385  CANADA (FRENCH)
          AFTTR386      AFTC0386  DENMARK, NORWAY
          AFTTR387      AFTC0387  FINLAND, SWEDEN
          AFTTR388      AFTC0388  FRANCE, LUXEMBURG, SWITZERLAND
          AFTTR389      AFTC0389  ITALY, SWITZERLAND (ITALIAN)
          AFTTR390      AFTC0390  JAPAN (LATIN)
          AFTTR391      AFTC0391  PORTUGAL
          AFTTR392      AFTC0392  SPAIN, PHILIPPINES
          AFTTR393      AFTC0393  LATIN AMERICA (SPANISH SPEAKING)
          AFTTR394      AFTC0394  UNITED KINGDOM, AUSTRALIA
          AFTTR395      AFTC0395  UNITED STATES, CANADA (ENGLISH)
```

תרשים 60. דוגמת דו"ח תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות ל-4250: סוג-האות המקודד וקטע טבלת הקידוד.

DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT3820 PAGE: 1
DEVICE: 3820

TYPEFACE NAME: BARAK

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
C0H0BRK2	10	Medium	Normal		040	017	011

TYPEFACE NAME: HEBREW10

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
C0H0HB10	10	Medium	Normal		040	017	011

TYPEFACE NAME: HEBREW12

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
C0H0HB12	10	Medium	Normal		040	017	011

הערה: POINT SIZE מבוטא בחלקי 72 של אינץ', בקירוב.
SPACE מבוטא ביחידות מדפסת (PEL).

DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT4250 PAGE: 2
DEVICE: 4250

TYPEFACE NAME: HEBREW15

FONT IDENTIFIER	POINT SIZE	WEIGHT	WIDTH	ATTRIBUTES	LINE SPACE	FIGURE SPACE	WORD SPACE
C0H0HB15	10	Medium	Normal		040	017	011

הערה: POINT SIZE מבוטא בחלקי 72 של אינץ', בקירוב.
SPACE מבוטא ביחידות מדפסת (PEL).

תרשים 61. דוגמאות דו"ח של תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות ל-3820: מתארים אחרים של סוג-אות עשויים לכלול UNDERSCORE, REVERSE, OUTLINE ו-OVERSTRUCK.

```
DCF FONT LIBRARY INDEX PROGRAM REPORT. FONT LIBRARY: FONT3820   PAGE: 4

  FONT IDENTIFIER:  C0H0BRK2   BARAK

        CODED FONT     CODE PAGE

         X0HBPA          T1000424  Code Page 424 (Hebrew)

  FONT IDENTIFIER:  C0H0HB10   HEBREW10

        CODED FONT     CODE PAGE

         X0HB0A          T1000424  Code Page 424 (Hebrew)

  FONT IDENTIFIER:  AFT06008  MONOTYPE TIMES NEW ROMAN

        CODED FONT     CODE PAGE

         AFTTR361        AFTC0361  INTERNATIONAL SET 5 (4250)
         AFTTR382        AFTC0382  AUSTRIA, GERMANY, SWITZERLAND
         AFTTR383        AFTC0383  BELGIUM
         AFTTR384        AFTC0384  BRAZIL
         AFTTR385        AFTC0385  CANADA (FRENCH)
         AFTTR386        AFTC0386  DENMARK, NORWAY
         AFTTR387        AFTC0387  FINLAND, SWEDEN
         AFTTR388        AFTC0388  FRANCE, LUXEMBURG, SWITZERLAND
         AFTTR389        AFTC0389  ITALY, SWITZERLAND (ITALIAN)
         AFTTR390        AFTC0390  JAPAN (LATIN)
         AFTTR391        AFTC0391  PORTUGAL
         AFTTR392        AFTC0392  SPAIN, PHILIPPINES
         AFTTR393        AFTC0393  LATIN AMERICA (SPANISH SPEAKING)
         AFTTR394        AFTC0394  UNITED KINGDOM, AUSTRALIA
         AFTTR395        AFTC0395  UNITED STATES, CANADA (ENGLISH)
```

תרשים 62. דוגמת דו"ח תוכנית מפתח ספריית סוגי-אות ל-3820: סוג-האות המקודד וקטע טבלת הקידוד.

מילון המונחים מתאר כמה מושגים בסיסיים בעריכת SCRIPT/VS ומגדיר מילים וביטויים שיש להם משמעות מיוחדת ב-SCRIPT/VS או משמעות מיוחדת במינוח ההדפסה. המונחים מוגדרים באמצעות משמעויותיהם בספר זה. אם לא מצאת כאן את המונח שאתה מחפש, אנא עיין במפתח העניינים או ב-IBM Data Processing Glossary, GC20-1699.

אופציה: מידע הניתן ביחד עם הפקודה NSCRIPT3 לבקרת פעולתה של SCRIPT/VS.

אות גדולה: אות לועזית גדולה (Capital), להבדיל מאות קטנה; לדוגמה, A, B, G לעומת a, b, g.

אות קטנה: בכתיב לועזי, אותיות הכתב הרגילות, להבדיל מאותיות גדולות; לדוגמה, a, b, g לעומת A, B, G.

איזון: בעריכה רב-טורית, תהליך המביא לכך שעומק הטורים בעמוד יהיה שווה פחות או יותר. ראה גם עריכה אנכית.

איזון טורים: תהליך פיזור שורות תמליל בין כמה טורים, כך שכמות התמליל בכל טור תהיה אחידה ככל האפשר. ראה גם עריכה אנכית.

אלמנה: שורה או שתיים בסוף פיסקה, המודפסת בנפרד משאר הפיסקה (למשל בתחילת העמוד הבא). מקובלת כתופעה לא רצויה שיש למנוע אותה.

אם (em): יחידת מידה השווה בדרך כלל לאורכו ולרוחבו של התו "m" בסוג-אות נתון.

אמפרסנד: התו &

כאשר מחרוזת תווים מתחילה באמפרסנד, SCRIPT/VS מניחה שמחרוזת התווים היא שם סמל. אם שם הסמל הוגדר מראש, SCRIPT/VS תציב במקום הסמל את ערכו (אלא אם כן פענוח הסמלים מושבת).

בכותרות רצות, עיליות ותחתיות, האמפרסנד משמש בדרך כלל כסמל מספר העמוד.

כשהאמפרסנד מופיע בפני עצמו בצד שמאל של סימן השוויון במילת הבקרה .עס [ערך סמל], הוא מתפענח כסמל מספר עמוד.

בעברית Newcode ניתן להשתמש בתו $ (4A הקסאדצימלי) במקום האמפרסנד. ב-Oldcode, זהו התו היחיד המשמש לציון סמלים. על Oldcode ו-Newcode ב-SCRIPT/VS ראה במבוא לספר זה.

אן (en): יחידת מידה השווה בדרך כלל לאורכו ולרוחבו של התו "n" בסוג-אות נתון.

אסימון: מחרוזת תווים המטופלת כמיקשה אחת. ב-SCRIPT/VS, מיצד המועבר למכלל באחד המשתנים המקומיים &1*, ... &*n.

ברירת מחדל: ראה ערך ברירת מחדל.

גודל אות: הגובה האנכי (בנקודות) של סוג-אות נתון, כגון 10 נקודות.

גוף: (1) בעמוד מודפס, החלק שבין הקצה העליון לקצה התחתון, המכיל את התמליל. (2) בספר, החלק שבין החלק הקדמי והחלק האחורי.

גוש צף: (1) (שם עצם) רצף (קבוצת שורות קלט שיש לשמור אותן ביחד) שמיקומו בקובץ המקור יכול להיות שונה ממיקומו במסמך המודפס. (2) (פועל, עריכה צפה) לגבי רצף, עריכה במיקום שונה ממיקומו בקובץ המקור.

גמל: (GML) - ראה שפת סימון מוכללת.

דופלקס: צורת עריכה המתאימה להדפסת שני צידי גליון.

דיבוג: איתור, מעקב וסילוק שגיאות מתוכניות מחשב וממסמכי SCRIPT/VS.

דידו, שיטת נקודות: שיטת מדידה מקובלת בדפוס, שעליה מבוסס הגודל בנקודות של תווים. נקודת דידו (פונקט) היא 0.376 מ"מ. יש 12 נקודות דידו בציצרו אחד. ראה גם ציצרו ונקודה.

הדגשת קו-תחתי: (1) (שם עצם) קו המודפס מתחת לתו. (2) (שם פועל) התוויית קו מתחת לתו.

הידברותי: יישום שבו הזנת המשתמש מעוררת תגובה מצד מערכת או תוכנית, כמו במערכת שאילתות. מערכת הידברותית יכולה להיות גם שיחתית, כלומר, לנהל דו-שיח רצוף עם המשתמש. התקשורת עם מערכות הידברותיות נעשית בדרך כלל באמצעות מסופים, ותגובתן לפקודות היא מיידית. ראה גם רקע קדמי (Foreground).

הערה: שורת מילת בקרה ש-SCRIPT/VS מתעלמת ממנה. שורות כאלה מתחילות ב-* או ב-.הע.

הערת שוליים: הערה לצורך מראה מקום, הסבר או הוספה, הממוקמת מתחת לתמליל בטור או בעמוד, אבל בתוך גוף העמוד (מעל הכותרת התחתית הרצה).

הקסאדצימלי: קשור לשיטת מיספור המבוססת על 16, וכוללת את שש-עשרה הספרות 0, 1, . . . 9, A, B, C, D, E ו-F. לדוגמה, 1B הקסאדצימלי שווה ל-27 עשרוני. ראה גם EBCDIC.

חיבור מסמך: הפעולה של עריכת מסמך מקור.

חלק אחורי: בספר, אותם יסודות (כגון מילון ומפתח עניינים) הממוקמים אחרי הפרקים העיקריים.

חלק קדמי: בספר, אותם יסודות (כגון מבוא, תקציר, תוכן העניינים ורשימת האיורים) הממוקמים לפני הפרקים העיקריים.

טבלר: (1) נקודה מוצבת-מראש בשורת ההדפסה של מסוף מכונת-כתיבה. נקודה מוצבת-מראש בשורת פלט. (2) המעבר לעמדת טבלר לשם הדפסה או הקשה. (3) תו הטבלר, 05 הקסאדצימלי.

טבלת קידוד: שם קובץ בספריית סוגי-אות היוצר קישור בין ערכים הקסאדצימליים לבין שמות התווים בסוג-האות.

יחידת מדפסת (pel): יחידת מידה אופקית למדפסות עמוד. במדפסת 3800 דגם 1, יחידה אחת שווה ל-0.141 מ"מ. במדפסת 3820, יחידה אחת שווה ל-0.106 מ"מ. במדפסת 4250, יחידה אחת שווה ל-0.042 מ"מ.

יחידת פלט: מכונה המשמשת להדפסה, להיצג או לאחסון של תוצאת העיבוד.

יחידת פלט לוגית: השילוב של יחידת פלט פיזית ומשתנים לוגיים כגון גודל העמוד או מספר שורות באינץ' אנכי (למדפסות שורה). הפירוט HN1403W6 הוא דוגמה ליחידת פלט לוגית.

יחידת פלט פיזית: יחידה פיזית, כגון מסוף, קובץ או מדפסת שורה, או מדפסת אי-הקשה. מדפסת 1403 היא דוגמה ליחידת פלט פיזית.

יחידת קלט: מכונה המשמשת להזנת מידע למערכת מחשב (כגון המסוף המשמש ליצירת מסמך).

יחידת רווח: הכמות המזערית של ריווח נוסף שהמערכת יכולה לקבל למטרות יישור אופקי, כמפורט עם סוג-האות המיועד.

יישור: הכנסת רווח לבן בין המלים בשורת פלט כדי להביא לכך שהמלה האחרונה בשורה תגיע עד השוליים השמאליים. כתוצאה מכך, הקצה השמאלי של כל שורת פלט מיושר עם שורות הפלט שלפניה ואחריה. ראה גם <u>יישור אופקי</u> ו<u>יישור אנכי</u>.

יישור אופקי: תהליך פיזור רווחים לבנים נוספים המצויים בקצה שורת תמליל בין המלים והאותיות של אותה שורה, כדי למלא בדיוק את רוחב השורה בטור, בצורה אחידה.

יישור אנכי: תהליך פיזור רווחים לבנים אנכיים נוספים שהצטברו בקצה הטור בין שורות התמליל, על-מנת שכל טור בקבוצת טורים יהיה בעל עומק שווה לכל השאר.

יעד: (1) (בהקשר פלט, Destination - היחידה הפיזית שאליה נשלחים הנתונים. (2) (בהקשר קלט, Object - אוסף סידורי של רשומות בקרה המייצגות מסמכים, עמודים, סוגי-אות וכדומה.

יעד סוג-אות: הכוונה לאבר בספריית סוגי-אות. ב-CMS, יעד סוג-אות הוא קובץ שסוג-הקובץ שלו תואם את זה של ספריית סוגי-האות. ב-MVS, יעד סוג-אות יכול להיות אבר בקבוצת נתונים מחולקת (PDS).

ישר: (1) קו ישר, אופקי או אנכי, המשמש למשל להפרדה או להגבלה של חלקי איור או תיבה. (2) מלבן שחור מלא בעל רוחב נתון, הנמתח אופקית לרוחב טור או אנכית לאורך הטור.

כותר: תמליל הנלווה לאיור ומתאר אותו.

כותרת: המלים הממוקמות בראש פרק או קטע מפרק, או בתחילת עמוד. ראה גם <u>רמת כותרת</u> ו<u>כותרת רצה עילית, תחתית</u>.

כותרת רצה, עילית: כותרת המופיעה מתחת שטח הקצה העליון בעמודים רצופים (או בעמודים רצופים בעלי מספר זוגי או אי-זוגי) כחלקו העליון של גוף העמוד.

כותרת רצה, תחתית: כותרת המופיעה מעל שטח הקצה התחתון בעמודים רצופים (או בעמודים רצופים בעלי מספר זוגי או אי-זוגי) כחלקו התחתון של גוף העמוד.

כניסה: שם נרדף לתזוזה.

כתיבה: יצירת תוכן מסמך או קובץ או שינויו. למשל, הוספת שורות, מחיקתן, שינויין, ארגונן מחדש או העתקתן.

מבנה: סידור החומר המודפס. ראה גם <u>עריכה</u>.

מדפסת אי-הקשה: מדפסת, כגון מדפסת 3800, שבה ההדפסה איננה תוצאה של הקשות מכניות, אלא נוצרת בתהליך אחר כמו קרן לייזר, סילון דיו או תהליך כרסום חשמלי. מדפסת 3800, למשל, מבוססת על טכנולוגיית לייזר, ואילו מדפסות עמוד משתמשת בתהליך כרסום חשמלי.

מדפסת הקשה: מדפסת, כגון 1403 או 3211, שבה ההדפסה מתבצעת בצורת הקשות מכניות.

מדפסת עמוד: כל מדפסת המקבלת עמודים שלמים, המכילים תמליל מעובד ואיורים, בין השאר. SCRIPT/VS תומכת במדפסות העמוד 4250 ו-3820.

מדפסת שורה (שורות): כל מדפסת השייכת לקבוצת המדפסות המקבלות מן המערכת המארחת שורה אחר שורה של תמליל להדפסה. SCRIPT/VS תומכת במדפסות שורה כגון 1403 ו-3800.

מוביל: (1) נקודות או מקפים (בתוכן העניינים למשל) המשמשים להובלה אופקית של העין לאורך השורה. (2) המפריד בין התמליל לבין הערת שוליים בגוף העמוד (בדרך כלל, שורה קצרה של מקפים, אבל אפשר לשנות זאת).

מוביל נקודות: קבוצת נקודות סוף-פסוק הממלאת את הרווח בין שני חלקי תמליל מפוצל, כגון כותרת פרק ומספר העמוד המתאים בתוכן העניינים.

מחבר: אדם או תוכנית המחברים תמליל.

מילת בקרה: הוראה המופיעה בתוך המסמך המזהה את חלקיו או מורה ל-SCRIPT/VS כיצד לערוך את המסמך. ראה גם מכלל.

מימשק עיבוד יישומים (API): מימשק חיצוני הניתן לרכישה שיישום אחר יכול לתכנת אליו.

מיצד: אחת מקבוצה של תכונות שערכיהן קובעים את מאפייניו או את התנהגותו של משהו. התחביר של כמה מילות בקרה של SCRIPT/VS כולל מיצדים, הקובעים את תכונות פונקציית עריכה או עמוד מודפס.

מיקטע: קובץ המכיל תמליל ערוך ואיורים, שהוכן לפני העריכה ושיש לכלול אותו במסמך בעת ההדפסה.

מיקטע עמוד(ים): ראה מיקטע.

מכלל: הוראה בשפת מקור שיש להחליף אותה בסדרה מוגדרת מראש של הוראות באותה שפת מקור. ב-SCRIPT/VS, מכלל הוא סדרה של מילות או מילות בקרה, סמלים ושורות קלט. הגדרת מכלל יכולה להכיל מכללים אחרים.

מסוף: יחידה המצוידת בדרך כלל במקלדת ובמצג כלשהו, המסוגלת לשגר מידע לערוץ תקשורת ולקלוט ממנו מידע.

מסמך: (1) פרסום, או חומר כתוב אחר כלשהו. (2) אוסף שורות תמליל או איורים הניתן לקריאת מכונה, קרוי בדרך כלל מסמך מקור. ראה גם מסמך פלט ומסמך מקור.

מסמך מקור: אוסף הניתן לקריאת מכונה של שורות תמליל או איורים, שאפשר להשתמש בו כקלט לתוכנית מחשב.

מסמך פלט: אוסף ניתן לקריאת-מכונה של שורות תמליל או איורים, שעבר עריכה (או כל עיבוד אחר) על-ידי מעבד מסמכים. את מסמך הפלט אפשר להדפיס, או לשמור כקובץ לעיבוד נוסף.

מספור: מתן מספרים סודרים לעמודים.

מעבד הסבת מסמכים: תוכנית מחשב המעבדת מסמך הניתן לקריאת מכונה והכולל בקרות עריכה שנכתבו בשפת עריכה אחת, כדי ליצור מסמך הניתן לקריאת מכונה וכולל בקרות עריכה המתאימות לשפת עריכה אחרת.

מצב אי-עריכה: (1) בעריכת מסמך, המצב שבו כל שורת קלט מעובדת ומודפסת ללא עריכה. SCRIPT/VS שומרת על תוקפן של מילות בקרה אחרות ומכירה בהן. (2) בהדפסת מסמך לפי אופציית UNFORMAT, המצב שבו כל שורת קלט (הן שורת מילת בקרה והן תמליל) מודפסת כפי שהיא מופיעה בקלט, לפי הסדר שבו היא מעובדת. שום עריכה אינה נעשית.

מצב עריכה: בעריכת מסמך, המצב שבו שורות קלט משורשרות ושורות פלט מיושרות.

מקדם: גודל סקלארי חסר-ממדים המשמש ליצירת מנה של ערך אחר. את המקדמים אפשר לבטא בדרך כלל כאחוזים.

מקור: ראה מסמך מקור.

משפחת סוג-אות: קבוצת סוגי-אות בעלי אותה הצורה הבסיסית, שיש ביניהם שינויים קלים בסגנון עיצוב האות.

משפחת צורות-אות: אוסף סוגי-אות בעלי אותה צורה. ההבדלים ביניהם מתבטאים בגודל ובסגנון.

משפטי בקרת עבודות: משפט המספק למערכת הפעלה מידע על העבודה המבוצעת. ראה JCL.

מתאר: מאפיין של מסמך (או של יסוד מסמך), מלבד סוגו או תוכנו. לדוגמה, רמת הסיווג הבטחוני של מסמך, או עומק תרשים.

נטוי: צורת אות שבה התווים נטויים בזווית עולה מקו הבסיס ימינה.

נקודה: (1) יחידת מידה, כ-0.35 מ"מ, המשמשת למדידת חומר דפוס. נקראת גם "פונקט". יש שתים-עשרה נקודות בפיקה. (2) בשיטת הנקודות של דידו, יחידה של כ-0.38 מ"מ. יש שתים-עשרה נקודות דידו בציצרו.

נקודת קוד (Code Point): קוד בינארי בן 8 סיביות המייצג אחד מבין 256 התווים האפשריים.

סביבה הידברותית: הסביבה שבה פועל מעבד הידברותי (ראה הידברותי).

סביבת אצוות (Batch): הסביבה שבה מבוצעות תוכניות שאינן הידברותיות.

סגנון אות: הבדלי צורה קלים בצורת האות. ההבדלים עשויים להתבטא בנטיה, בעובי או ברוחב.

סדר: (ס' שוואית, ד' קמוצה) (1) סידור חומר בעמוד לקראת הדפסתו. (2) החומר שסודר לדפוס.

סוג-אות: (1) קבוצה של תווים שונים, כולם באותו גודל וסגנון. נקראת גם "גופן" (באנגלית font). (2) אבר בספריית סוגי-אות המכיל תווים שיש להשתמש בהם ביחד עם אבר טבלת הקידוד בספריית סוגי-אות.

סוג-אות מקודד: (1) השילוב של טבלת קידוד וספריית סוגי-אות. (2) סוג-אות המתואר במלואו, מבחינת צורת האות, הגודל בנקודות, העובי, הרוחב והמתארים.

סימון: (1) קביעת מערכת סימני גמל למסמך. (2) הכנסת סימנים אלה למסמך המקור.

סימן: (בהקשר **גמל**) מידע שמוסיפים למסמך על-מנת שאדם או מערכת יוכלו לעבד אותו. הסימון יכול לתאר את מאפייני המסמך, או לציין את העיבוד שיש לבצע. ב-SCRIPT/VS, הסימון כולל תגי גמל, תוויות מתארות וערכים, וכן מילות בקרה.

סמל: שם במסמך מקור שאפשר להחליף אותו במשהו אחר. ב-SCRIPT/VS, הסמל מוחלף במחרוזת תווים. SCRIPT/VS יכולה לפענח את מחרוזת התווים כמספר, כמחרוזת תווים, כמילת בקרה או כסמל אחר.

ספריית מסמכים: קבוצה של קבצי נתונים (data set) ב-VSAM, שניגשים אליה בעיבוד אצוות, המכילה מסמכים וקבצים הקשורים אליהם.

עובי אות: העובי היחסי של הקווים היוצרים את האות. ההבדל העיקרי הוא בין אותיות שמנות, דקות ובינוניות.

עיבוד סמלים מורחב: עיבוד סמל שערכו גורם לאחסון שארית השורה במחסנית לשם עיבוד אחר-כך כשורת קלט חדשה.

עמוד ימני: העמוד הנמצא בצד ימין עם פתיחת הספר; מספרו זוגי בדרך כלל.

עמוד שמאלי: העמוד הנמצא בצד שמאל עם פתיחת הספר; מספרו אי-זוגי בדרך כלל.

עריכה: (1) (שם עצם) הצורה, הגודל והמבנה הכללי של מסמך מודפס. (2) (שם פועל) תהליך הכנת מסמך להדפסה לפי מתכונת עריכה שצוינה מראש.

ערך ברירת-מחדל: ערך שתוכנית מחשב מניחה כנתון כאשר היא מעבדת מילת בקרה, פקודה או משפט בקרה שניתנו ללא מיצדים.

ערך התחלי: הערך ש-SCRIPT/VS מעניקה לפונקציית עריכה עד לשינויו המפורש באמצעות מילת הבקרה המתאימה. <u>הערך ההתחלי</u> קיים כהנחה במערכת עוד לפני הופעת מילת הבקרה, בעוד שערך <u>ברירת המחדל</u> מופיע כהנחה כאשר מילת הבקרה מופיעה בלי מיצדים. ראה גם <u>ערך ברירת מחדל</u>.

פונקציית עיבוד יישומים (APF): בעיבוד **גמל**, זהו העיבוד המבוצע עם זיהוי יסודות מסמך או מתארים. ב-SCRIPT/VS, APF מבוצעת כסדרה של מילות בקרה, היכולות להיות מעורבות בתמליל ובסמלים, באחת משלוש צורות: הגדרת מכלל, ערך סמל או קובץ משובץ.

פיקה: יחידת מידה, 4.2 מ"מ בערך, המשמשת למדידת חומר דפוס. דומה לציצרו בשיטת דידו.

פענוח מכללים: בשעת העריכה, פענוח מילות הבקרה, הסמלים והתמליל שבמכלל.

פענוח סמלים: במהלך העריכה, החלפת סמל במחרוזת תווים ש-SCRIPT/VS יכולה לפרש כערך (מספרי, מחרוזת תווים או מילת בקרה) או כסמל אחר.

פקודה: בקשה המוקשת מן המסוף או הנכללת בעבודת עיבוד אצוות לביצוע פעולה או לביצוע תוכנית מסוימת. לדוגמה, הבקשה הניתנת מן המסוף לעריכת מסמך ב-SCRIPT/VS, או לתוכנית עריכה, לעריכת שורת תמליל.

פרופורציוני, ריווח: ראה <u>ריווח פרופורציוני</u>.

פרופיל: בעיבוד SCRIPT/VS, קובץ המשובץ לפני עיבוד הקובץ העיקרי. אפשר להשתמש בו כדי לבקר את העריכה של סוג נתון של מסמכי מקור. בעיבוד סימון **גמל**, הפרופיל מכיל בדרך כלל מיפוי מגמל ל-APF ואת ערכי הסמלים המגדירים את סגנון העריכה.

צורת-אות: המכנה המשותף לסוגי-אות דומים בצורתם אך נבדלים בגודל ובסגנון.

ציצרו: בשיטת הנקודות בהדפסה הקרויה דידו, 4.512 מ"מ. משמש כיחידת מידה בדפוס.

צמוד: ללא תזוזת שוליים.

צפיפות: מספר המייצג את כמות הרווח האופקי שתופס תו של סוג-אות נתון בשורה. לדוגמה, צפיפות 10 פירושה 10 תווים באינץ', כך שכל תו תופס עשירית אינץ' (2.54 מ"מ). צפיפות 12 פירושה 12 תווים באינץ', וצפיפות 15 פירושה 15 תווים באינץ'.

קבוצת סוגי-אות: קבוצת סוגי-האות המשמשים בעריכת מסמך מקור.

קבוצת תווים: קבוצה מוגבלת של תווים שונים, הנחשבת כמלאה לצורך כלשהו. לדוגמה, בהדפסה, התווים המהווים ביחד סוג-אות.

קו בסיס: קו אופקי מדומה שרוב האותיות בשורת תמליל כאילו מונחות עליו.

קובץ-סיומת: חלקו השני של פרופיל (אחרי מילת הבקרה .סק [סוף קובץ]), המעובד <u>אחרי</u> עיבוד המסמך העיקרי.

קטע: כאשר יש לעמוד פלט שני חלקים חד-טוריים או יותר, בעלי רוחב טור זהה או שונה, או חלק אחד שהוא חד-טורי וחלק אחר שהוא רב-טורי, או שיש לו שני חלקים רב-טוריים או יותר, יקרא כל אחד מחלקי עמוד הפלט בשם קטע.

קיפול: העברת חלק משורה, שאינו נכנס לטור, אל שורת הפלט הבאה.

קפיצה: בעריכה, מעבר ישיר לטור או לעמוד הבא.

קצה עליון: בעמוד, הרווח שבין הגוף או הכותרת הרצה העילית לבין השפה העליונה של העמוד.

קצה תחתון: בעמוד, הרווח שבין גוף העמוד או הכותרת הרצה התחתית, אם יש כזאת, לבין שפתו התחתונה של העמוד.

קריאת-מכונה: מצב שבו מכונה יכולה לקלוט נתונים ולפענח (לקרוא) אותם, מיחידת אחסון, מיחידת תקשורת, או מכל מקור אחר הנותן להם את הצורה הדרושה.

רווח: שטח ריק המפריד בין מלים או שורות.

רווח בין טורים: בעריכה רב-טורית, הרווח המפריד בין הטורים בעמוד.

רווח בין מלים: הרווח הלבן האופקי הממוקם בין מלים.

רווח בין שורות: המרחק האנכי בין קו הבסיס של השורה הנוכחית לקו הבסיס של השורה הבאה.

רווח בין תווים: רווח אופקי לבן נוסף המוכנס <u>בין</u> תווים במלה. רווח זה נוסף על הרווח הנכלל במבנה התו, כפי שתוכנן מראש.

רווח בשורה: כמות של רווח אופקי לבן בשורה, שקול בדרך כלל כנגד רווח בין מלים.

רווח סיפרה: (1) רוחב הסיפרה אפס (0) משמש בדרך כלל כרוחב הסיפרה בסוג-אות נתון. זוהי הגדרת רווח הסיפרה כפי שהמונח מופיע ב-DCF. (2) יחידת מידה השווה לרוחב רווח "ח" בסוג-אות מסוים.

רווח תו: הגודל האופקי של תו. גודל זה תלוי בסוג-האות שאליו שייך התו וביחידה הפיזית שבה מודפס התו.

רוחב אות: הגודל האופקי (גודל סדר) של סוג-אות נתון. הרוחב יכול להינתן ביחידות מידה שונות, כגון 9 נקודות, או בצורה תיאורית: צפוף, מורחב וכדומה.

רוחב טור: רוחבו של כל טור תמליל בעמוד. מפורט באמצעות מילת הבקרה .רט [רוחב שורה בטור]. (בעריכה רב-טורית, לכל הטורים בעמוד אחד יש לרוב רוחב אחיד.)

ריווח: יחידת הרווח בתנועה (אופקית או אנכית) המהווה תכונה אופיינית של יחידה פיזית. במדפסת 1403 בעלת שרשרת הדפסה בצפיפות 10, יחידת הריווח האופקית היא 2.54 מ"מ; במדפסות עמוד, הערך הוא 0.042 מ"מ.

ריווח מלים: הרווח המופיע בין מלים בשורה. נקרא גם הרווח בין מלים.

ריווח פרופורציוני: ריווח תווים בשורה מודפסת כך שלכל תו מוקצה רווח המתאים לרוחבו של התו עצמו. (ו' יתפוס פחות רוחב מאשר ש'.)

ריווח שורות: ראה <u>רווח שורות</u>.

רמת כותרת: סוג-האות וגודל התו הקשורים למלים שבכותרת פרק או קטע בפרק.

רצף: במסמך מקור, קבוצת שורות תמליל שיש להדפיס אותן באותו הטור. אם הרווח האנכי שנותר בטור הנוכחי אינו מספיק לגוש התמליל הזה, התמליל יודפס בטור הבא. (כשמדובר בעריכה חד-טורית, הטור הבא הוא העמוד הבא.)

רקע קדמי (Foreground): הסביבה שבה מבוצעות תוכניות הידברותיות. מעבדים הידברותיים מצוים ברקע הקדמי.

שארית תמליל: שורת התמליל הבאה אחרי מפריד סימון/תכולה בתג **גמל**.

שבירה: קיטוע בעריכת שורות קלט, כך ששורת הקלט החדשה מודפסת בשורת פלט חדשה.

שדה מובנה: מחרוזת בתים בעלת זיהוי עצמי, המקבילה לרשומה לוגית. השדה המובנה כולל מזהה, המזהה את השדה המובנה ומאפיין אותו, ונתונים או מיצדים.

שולי ניקוב: חלק מצידו של העמוד, המיועד לכריכה, לניקוב לאוגדן, וכדומה. מוגדר באופציית BIND של הפקודה NSCRIPT3.

שוליים: (1) הרווח שמעל גוף העמוד, מתחתיו ומשני צדדיו. (2) המגביל הימני או השמאלי של טור.

שוליים ימניים נוכחיים: הגבול הימני של טור הנמצא בתוקף ברגע זה בעריכה. השוליים הימניים של כל טור מפורטים באמצעות מילת הבקרה .הט [הגדר טור]. אולם השוליים הימניים הנוכחיים (כלומר, הגבול הימני בפועל של שורת פלט) עשויים לנוע שמאלה מן השוליים הימניים, כאשר משנים את התזוזה באמצעות מילות הבקרה .שי [שוליים ימניים], .תח [תזוזה חזרה], .תש [תזוזת שורה] ו-.תז [תזוזה].

שורה נוכחית: השורה במסמך מקור שבה תוכנית מחשב (כגון תוכנית עריכה) ממוקמת לעיבוד.

שורת מילת בקרה: שורת קלט המכילה מילת בקרה אחת לפחות.

שורת פלט: שורת התמליל הנוצרת על-ידי תוכנית עריכה.

שורת קלט: שורה, כפי שהוקשה בקובץ המקור, לשם עיבוד בתוכנית עריכה.

שורת תמליל: שורת קלט המכילה תמליל בלבד.

שמאל לא-מיושר: מצב שבו שורות התמליל אינן מיושרות אופקית. ראה גם <u>יישור</u>.

שמן (סוג-אות): סוג אות עבה במיוחד (Bold).

שפת סימון מוכללת (GML): שפה שאפשר להשתמש בה כדי לזהות את חלקיו של מסמך מקור בלי כל קשר לתהליך עיבוד כלשהו.

שרשור: יצירת שורת פלט המכילה מלים רבות ככל שמאפשר רוחב הטור, תוך העברת המלים הראשונות של שורת קלט לסוף שורת הקלט הקודמת. אם המלים משורת קלט עלולות לחרוג אל מחוץ לשוליים

השמאליים, ואי-אפשר לבצע מיקוף, הן ימוקמו בתחילת שורת הפלט הבאה, וכן הלאה.

תג: בסימון **גמל**, שם לסוג של מסמך (או של יסוד מסמך) המוכנס למסמך המקור כדי לזהות אותו. לדוגמה, :פ. יכול להיות התג המשמש לזיהוי תחילת פיסקה.

תו: סמל המופיע בהדפסה. למשל, אות מן האלפבית, סיפרה, סימן פיסוק, או כל סמל יחיד אחר המייצג מידע.

תו מילוי: התו המשמש למילוי רווחים; לדוגמה, רווחים ריקים משמשים למילוי דילוגי טבלר.

תוית מתאר: בסימון **גמל**, שמו של מתאר המוכנס למסמך המקור כאשר מציינים את ערך המתאר.

תוכנית עורך: (Editor) - תוכנית מחשב המעבדת פקודות כדי להוסיף שורות למסמך או לשנות אותן.

תוכנית עריכה: (Formatter) - (1) תוכנית מחשב המכינה מסמך מקור להדפסה. (2) אותו חלק של SCRIPT/VS העוסק בעריכת שורות קלט לסוג-מסוים של יחידה לוגית.

תזוזה: הצבת חומר דפוס משמאל לשוליים הימניים. לפעמים הכוונה לרווח הנוצר כתוצאה מתזוזה. נקבעת באמצעות מילות הבקרה .שי [שוליים ימניים], .שש [שוליים שמאליים], .תח [תזוזה חזרה], .תז [תזוזה] ו-.תש [תזוזת שורה]. ראה גם תזוזה תלויה.

תזוזה תלויה: תזוזת כל השורות בגוש תמליל, מלבד השורה הראשונה (הנשארת צמודה לשוליים הנוכחיים לפני התזוזה). ניתנת באמצעות מילות הבקרה .תז [תזוזה] או .תח [תזוזה חזרה].

תחתית: ראה כותרת תחתית.

תמליל ערוך: תמליל שעבר עריכה והמכיל מידע בקרה להצגת התמליל במדפסות עמוד.

APF: ראה פונקציית עיבוד יישומים.

API: Application Processing Interface, ראה מימשק עיבוד יישומים.

CMS: מעבד הידברותי הפועל בתוך VM/370.

EBCDIC: קוד התאמה בינארי-עשרוני מורחב. קבוצת תווים מקודדת הבנויה מתווים מקודדים בני 8 סיביות.

JCL: Job Control Language - שפת בקרת עבודות. שפה של משפטי בקרה המשמשים לזיהוי עבודת מחשב או לתיאור דרישותיה בפני מערכת ההפעלה.

m: יחידת מידה השווה לרוחבו או לגובהו של התו "m" בסוג-אות מסוים.

n: יחידת מידה השווה לחצי רוחבו של n. בסוגי-אות רבים, רוחבן של רוב האותיות הלועזיות שווה בממוצע ל-n אחד. בעברית, הרוחב הממוצע הוא m.

PDS: קבוצת נתונים מחולקת (Partitioned Data Set).

TRC: תו הפניה לטבלה. בקבוצות נתונים SYSOUT למדפסת, בית הבקרה השני, אחרי בית בקרת ראש ההדפסה, המציין באיזה סוג-אות תודפס הרשומה. מיצד JCL הבא, DCB=OPTCD=J, מעיד על נוכחות TRC.

TSO: מעבד הידברותי בתוך OS/VS2.

א

ב

ג

ד

ה

כ

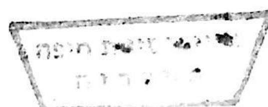
ל

מ

ס

ע

פ

דף הערות קוראים

SIH5-0070

HDCF3 - מדריך למשתמש

אנא השתמש בטופס זה כדי להסב את תשומת לבנו לשגיאות הדפסה, ולהציע שינויים לחוברת. בעזרת הערותיך נוכל לתקן מידע שגוי, חסר או מטעה בפרסום זה. אנא ציין להלן מספר דף לגבי כל השגיאות, ההשמטות, התוספות וההצעות.

לקבלת עותקים נוספים מחוברת זו, פנה אל נציג עיבוד הנתונים שלך.

הערותיך

הנני מאשר בזאת כי יבמ רשאית להשתמש בכל מידע שסיפקתי לעיל בכל דרך הנראית לה מתאימה, ללא כל התחייבות כלפי.

האם רצונך בתשובה? □ כן □ לא אם כן, נא ציין את שמך וכתובתך

שם

שם החברה

כתובת
